វិនយបិដក

៤

VINAYA PITAKA

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាឡី
និង
សេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ
វិនយបិដក
មហាវគ្គ ចតុត្ថភាគ
៤

បាចិត្តិយកណ្ឌ បាដិទេសនីយកណ្ឌ

សេខិយកណ្ឌ និង អធិករណសមថកណ្ឌ

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្ដេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី

សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ

នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ព. ស. ២៥៥៣

Vinayapiṭaka

Mahāvibhaṅga Catutthabhāga

4

Pācittiyakaṇḍa Pāṭidesanīyakaṇḍa

Sekhiyakaṇḍa

&

Adhikaraṇasamathakaṇḍa

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំថ្វាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធចូលកាន់ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេសអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នាកត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមកក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណាក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមានឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុបមិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមានការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេចព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួលពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខទៀតផង ជាកិយ្យោភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមឆ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

បួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammavutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

ទំព័រទទេ

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១ ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះគឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរៈ **សម៊ល** ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ **ល** គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ **ម** ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ **សម្ល** ។

-ពាក្យបាលីៈ **តស៊ស** គឺ **តស្ស** ។

២ ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (**ជួន-ណាត**) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣ ចំពោះ **សង្ខឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ចតុត្ថភាគ

៤

ចាចិត្តិយកណ្ឌ ចាដិទេសនីយកណ្ឌ

សេខិយកណ្ឌ និង អធិករណសមថកណ្ឌ

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

[១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វរសេយ្យាយោ បលិពុន្ធន្តិ ថេរេ ភិក្ខូ ឧដ្ឋាបេន្តិ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ មយំ ឧបាយេន ឥធេវ វស្សំ វសេយ្យាមាតិ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ សេយ្យំ កប្បេន្តិ យស្ស សម្ពាធោ ភវិស្សតិ សោ បក្កមិស្សតីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ សេយ្យំ កប្បេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ សេយ្យំ កប្បេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ

សិក្ខាបទទី ៦

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត ជេតវនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួក ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បៀតបៀនយកទីដេកល្អ ៗ ញុំាងភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ឲ្យ ក្រោកចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គិតគ្នាថា យើង ទាំងឡាយនៅចាំវស្សាក្នុងទីនេះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ លំដាប់ នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅដេកជ្រៀតបៀតភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ដោយ គិតថា ភិក្ខុណាមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ភិក្ខុនោះនឹងចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបីនឹង ចូលទៅដេកជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុចាស់សោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នា ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នករាល់គ្នាចូលទៅដេកជ្រៀតបៀតភិក្ខុ ចាស់ទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ មេត្តាប្រោស ការនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ តិះដៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងចូលទៅដេក

មោឃបុរិសា ថេរេ ភិក្ខូ អនុប្បខជ្ជ សេយ្យំ កប្បេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ ជានំ បុព្វុបគតំ ភិក្ខុំ អនុប្បខជ្ជ សេយ្យំ កប្បេយ្យ យស្ស សម្ពាធោ ភវិស្សតិ សោ បក្កមិស្សតីតិ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញំ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ សង្ឃិកោ នាម វិហារោ សង្ឃស្ស ទិន្នោ ហោតិ បរិច្ចត្តោ ។ ជានាតិ នាម វុឌ្ឍោតិ ជានាតិ គិលានោតិ ជានាតិ សង្ឃេន ទិន្នោតិ ជានាតិ ។ អនុប្បខជ្ជាតិ អនុប្បវិសិត្វា ។ សេយ្យំ កប្បេយ្យាតិ មញ្ចស្ស វា បីឋស្ស វា បវិសន្តស្ស វា និក្ខមន្តស្ស វា ឧបចារេ សេយ្យំ សន្ថរតិ វា សន្ថរាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អភិនិសីទតិ វា អភិនិបជ្ជតិ វា អាបត្តិ

ជ្រៀតជ្រៀកពួកភិក្ខុចាស់ៗនោះឡើយ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកបុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយ ចូលទៅជ្រៀតជ្រៀកនូវភិក្ខុដែលចូលទៅនៅមុនហើយសំរេចនូវទីដេក ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ដោយគិតថា ភិក្ខុណាមានសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ ភិក្ខុនោះនឹងចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើនូវសេចក្ដីជ្រៀតជ្រៀកនោះឯង ឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនហេតុដទៃទេ ។

[២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ វិហារដែលគេលះប្រគេនដល់សង្ឃ ហៅថា វិហាររបស់សង្ឃ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុនេះចាស់ ដឹងថា ភិក្ខុនេះឈឺ ដឹងថា វិហារនេះសង្ឃបានឲ្យហើយ ។ ពាក្យថា ចូលទៅជ្រៀតជ្រៀកគឺចូលទៅជ្រៀតជ្រែក ។ ពាក្យថា សម្រេចនូវទីដេក សេចក្ដីថា ភិក្ខុក្រាលឯងក្ដី ប្រើគេឲ្យក្រាលក្ដីនូវទីដេកក្នុងឧបចារ[១] នៃគ្រែក្ដី នៃតាំងក្ដី នៃភិក្ខុចូលទៅក្ដី ចេញមកក្ដី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្ដី

[១] ឧបចារៈគ្រែនិងតាំង តាមអដ្ឋកថា ថាកំណត់ពីរហត្ថមួយចំអាម ។

ចាចិត្តិយស្ស ។ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញន្តិ ន អញ្ញោ កោចិ បច្ចយោ ហោតិ អនុប្បខជ្ជ សេយ្យំ កប្បេតុំ ។

[៣] សង្ឃិកេ សង្ឃិកសញ្ញី អនុប្បខជ្ជ សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សង្ឃិកេ វេមតិកោ អនុប្បខជ្ជ សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សង្ឃិកេ បុគ្គលិកសញ្ញី អនុប្បខជ្ជ សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ មញ្ចស្ស វា បីឋស្ស វា បរិសន្តស្ស វា និក្ខមន្តស្ស វា ឧបចារំ ឋបេត្វា សេយ្យំ សន្ថរតិ វា សន្ថរាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អភិនិសីទតិ វា អភិនិបជ្ជតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ វិហារស្ស ឧបចារេ វា ឧបដ្ឋានសាលាយំ វា មណ្ឌបេ វា រុក្ខមូលេ វា អជ្ឈោកាសេ វា សេយ្យំ សន្ថរតិ វា សន្ថរាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អភិនិសីទតិ វា អភិនិបជ្ជតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុគ្គលិកេ សង្ឃិកសញ្ញី

ដេកសង្កត់ក្តី (លើទីដេកនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើនូវសេចក្តីជ្រៀតបៀតនេះឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនហេតុដទៃទេ សេចក្តីថា គ្មានហេតុដទៃនីមួយដែលក្រៅពីការចូលទៅដេកជ្រៀតបៀតនោះឡើយ ។

[៣] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថា វិហាររបស់សង្ឃមែន ហើយចូលទៅដេកជ្រៀតបៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចូលទៅដេកជ្រៀតបៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថា របស់បុគ្គលវិញ ហើយចូលទៅដេកជ្រៀតបៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុក្រាលឯងក្តី ប្រើគេឲ្យក្រាលក្តី នូវទីដេក វៀរលែងតែឧបចារនៃគ្រែក្តី នៃតាំងក្តី នៃភិក្ខុចូលទៅក្តី ចេញមកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្តី ដេកសង្កត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុក្រាលឯងក្តី ប្រើគេឲ្យក្រាលក្តី នូវទីដេក ក្នុងឧបចារនៃវិហារក្តី ក្នុងឧបដ្ឋានសាលាក្តី[១] ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ក្នុងទីវាលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្តី ដេកសង្កត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថា របស់សង្ឃ

១ ប្រែថា សាលាសម្រាប់បម្រើ តែអដ្ឋកថា ថាបានដល់សាលាសំរាប់ឆាន់ ឬរោងឆាន់ ។

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុគ្គលិកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុគ្គលិកេ បុគ្គលិកសញ្ញី អញ្ញស្ស បុគ្គលិកេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អត្តនោ បុគ្គលិកេ អនាបត្តិ ។

[៤] អនាបត្តិ តិលានោ បរិសតិ សីតេន វា ឧណ្ហេន វា បីឡិតោ បរិសតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថា របស់បុគ្គលដដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះវិហារនោះ ជារបស់បុគ្គល គឺវិហារ នៃភិក្ខុដទៃ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះវិហារ ជារបស់បុគ្គល គឺវិហាររបស់ខ្លួនឯង ។

[៤] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលមានជំងឺចូលទៅក្តី ដល់ភិក្ខុដែលត្រូវត្រជាក់ ឬក្តៅបៀតបៀនហើយចូលទៅក្តី ដល់ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយក្តី ដល់ភិក្ខុឆ្កួតក្តី ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិក្តី ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[៨] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ អញ្ញតរំ បច្ចន្តិមំ មហាវិហារំ បដិសង្ខរោន្តិ ឥធ មយំ វស្សំ វសិស្សាមាតិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្តរសវគ្គិយេ ភិក្ខូ វិហារំ បដិសង្ខរោន្តេ ទិស្វាន ឯវមាហំសុ ឥមេ អាវុសោ សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ វិហារំ បដិសង្ខរោន្តិ ហន្ទនេ[១] វុដ្ឋាបេស្សាមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ អាគមេថាវុសោ យាវ បដិសង្ខរោន្តិ បដិសង្ខតេ វុដ្ឋាបេស្សាមាតិ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្តរសវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ ឧដ្ឋេថាវុសោ អម្ហាកំ វិហារោ បាបុណាតីតិ ។ ននុ អាវុសោ បដិកច្ចេវ

១ តេតិបិ បាឋោ ។

សិក្ខាបទទី ៧

[៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក ១៧ រូប) នាំគ្នាជួសជុលវិហារធំ ១ មាននៅក្នុងបច្ចន្តប្រទេសដោយគិតគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងនៅចាំវស្សាក្នុងទីនេះ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក ៦ រូប) បានឃើញពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាជួសជុលវិហារ លុះឃើញហើយបាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនេះនាំគ្នាជួសជុលវិហារ បើដូច្នោះ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើឲ្យភិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញទៅ ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុពួកខ្លះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ សូមលោកទាំងឡាយបង្អង់ចាំឲ្យសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយជួសជុលវិហាររួចសិន លុះជួសជុលស្រេចហើយ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើភិក្ខុទាំងនោះឲ្យចៀសចេញទៅ ។ គ្រានោះពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀសចេញទៅ វិហារត្រូវបានពួកយើងទេ ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុដូចម្តេច

អាចិក្ខិតព្វំ មយញ្ច អញ្ញំ បដិសង្ខរេយ្យាមាតិ ។ ឆន្ន អាវុសោ សង្ឃិកោ វិហារោតិ ។ អាមាវុសោ សង្ឃិកោ វិហារោតិ ។ ឧជ្ឈេថាវុសោ អម្ហាកំ វិហារោ បាបុណាតីតិ ។ មហល្លកោ អាវុសោ វិហារោ តុម្ហេបិ វសេថ មយំបិ វសិស្សាមាតិ ។ ឧជ្ឈេថាវុសោ អម្ហាកំ វិហារោ បាបុណាតីតិ កុបិតា អនត្តមនា គីវាយំ គហេត្វា និក្កឌ្ឍន្តិ ។ តេ និក្កឌ្ឍិយមានា រោទន្តិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ រោទថាតិ ។ ឥមេ អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្តមនា អម្ហេ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម

ក៏ពួកលោកមិនប្រាប់យើងជាមុនសិន យើងទាំងឡាយនឹងបានជួសជុលវិហារឯទៀតវិញ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសួរថា ម្នាលអាវុសោ ក្រែងវិហារនោះជារបស់សង្ឃទេដឹង ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយតបថា អើអាវុសោ វិហារជារបស់សង្ឃ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀសចេញទៅ វិហារត្រូវបានពួកយើងទេ ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ វិហារជាវិហារធំ ពួកលោកក៏នៅបាន ពួកយើងក៏នៅបាន ។ ពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុនិយាយដដែលទៀតថា ម្នាលអាវុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀសចេញទៅ វិហារត្រូវបានពួកយើងទេ ហើយមានចិត្តកម្រើកខឹងឡើងនាំគ្នាចាប់កកន្ត្រាក់ទាញចេញទៅ ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនោះ កាលត្រូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កន្ត្រាក់កទាញចេញ ក៏នាំគ្នាយំ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុដទៃចាកភិក្ខុពីរពួកនោះ) បាននាំគ្នាសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វី បានជាពួកលោកយំ ។ ពួកសត្តរស-វគ្គិយភិក្ខុនិយាយតបថា ម្នាលអាវុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះ មានចិត្តកម្រើកខឹងនាំគ្នាបណ្តេញពួកយើងចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបី

៧

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ភូតគាមវគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្តមនា ភិក្ខូ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ កុបិតា អនត្តមនា ភិក្ខូ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា កុបិតា អនត្តមនា ភិក្ខូ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ កុបិតោ អនត្តមនោ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍេយ្យ វា និក្កឌ្ឍាបេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ភូតគាមវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧ បញ្ញត្តិ

នឹងមានចិត្តក្រោធខឹងទង់ទាញ ភិក្ខុទាំងឡាយចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សួរពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយមានចិត្តក្រោធខឹងទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយចេញចាកវិហារជារបស់សង្ឃ មែនឬទេ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនសមបីនឹងមានចិត្តក្រោធខឹងទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃសោះ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមានចិត្តក្រោធខឹងនឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុន្តិ អញ្ញំ ភិក្ខុំ ។ កុបិតោ អនត្តមនោតិ អនភិរទ្ធោ អាហតចិត្តោ ខិលជាតោ ។

[៧] សង្ឃិកោ នាម វិហារោ សង្ឃស្ស ទិន្នោ ហោតិ បរិច្ចត្តោ ។ និក្កឌ្ឍេយ្យាតិ គព្ភេ គហេត្វា បមុខំ និក្កឌ្ឍតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បមុខេ គហេត្វា ពហិ និក្កឌ្ឍតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឯកេន បយោគេន ពហុកេបិ ទ្វារេ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ និក្កឌ្ឍាបេយ្យាតិ អញ្ញំ អាណាបេសិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សកឹ អា-ណត្តោ ពហុកេបិ ទ្វារេ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៨] សង្ឃិកេ សង្ឃិកសញ្ញី កុបិតោ អនត្ត-មនោ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិ-យស្ស ។ សង្ឃិកេ វេមតិកោ កុបិតោ អនត្តមនោ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា នឹងភិក្ខុ គឺនឹងភិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យថា មានចិត្តក្រោធខឹង សេចក្ដីថា មានចិត្តមិនត្រេកអរ មានចិត្តដែលទោសកំចាត់បង់ មានចិត្តរឹងរូស ។

[៧] វិហារដែលគេបរិច្ចាគប្រគេនដល់សង្ឃ ឈ្មោះថា វិហាររបស់សង្ឃ ។ ពាក្យថា ទង់ទាញឯង គឺភិក្ខុចាប់យកពីក្នុងបន្ទប់ហើយទង់ទាញទៅឯរបៀងវិហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុចាប់យកពីក្នុងរបៀងហើយ ទង់ទាញទៅខាងក្រៅ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទុកជាភិក្ខុទង់ទាញភិក្ខុឲ្យកន្លងទ្វារទាំងឡាយជាច្រើន តែដោយប្រយោគមួយ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ តែមួយ ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យទង់ទាញនោះ គឺបង្គាប់អ្នកដទៃ (ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ) ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុបង្គាប់តែវារៈម្ដង អ្នកទទួលបង្គាប់ទៅទង់ទាញភិក្ខុដទៃឲ្យកន្លងទ្វារសូម្បីច្រើន ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយតែមួយ ។

[៨] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជារបស់សង្ឃដដែល ហើយមានចិត្តក្រោធខឹងទង់ទាញឯងក្ដី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្ដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ហើយមានចិត្តក្រោធខឹងទង់ទាញឯងក្ដី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្ដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៩

បាចិត្តិយកណ្ឌោ ភូតគាមវគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

សង្ឃិកេ បុគ្គលិកសញ្ញី កុបិតោ អនត្តមនោ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ តស្ស បរិក្ខារំ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ វិហារស្ស ឧបចារា វា ឧបដ្ឋានសាលាយ វា មណ្ឌបា វា រុក្ខមូលា វា អជ្ឈោកាសា វា និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តស្ស បរិក្ខារំ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នំ វិហារា វា វិហារស្ស ឧបចារា វា ឧបដ្ឋានសាលាយ វា មណ្ឌបា វា រុក្ខមូលា វា អជ្ឈោកាសា វា និក្កឌ្ឍតិ វា និក្ក-ឌ្ឍាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តស្ស បរិក្ខារំ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុគ្គលិកេ សង្ឃិកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុគ្គ-លិកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុគ្គលិកេ បុគ្គលិកសញ្ញី អញ្ញស្ស បុគ្គលិកេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អត្តនោ បុគ្គលិកេ អនាបត្តិ ។

វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជារបស់បុគ្គលទៅវិញ ហើយមានចិត្តក្រោធខឹងទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវភិក្ខុឲ្យចាកឧបចារនៃវិហារក្តី ចាកឧបដ្ឋានសាលាក្តី ចាកមណ្ឌបក្តី ចាកម្លប់ឈើក្តី ចាកទីវាលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវបរិក្ខារនៃភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវអនុបសម្បន្នឲ្យចាកវិហារក្តី ចាកឧបចារនៃវិហារក្តី ចាកឧបដ្ឋានសាលាក្តី ចាកមណ្ឌបក្តី ចាកម្លប់ឈើក្តី ចាកទីវាលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវបរិក្ខាររបស់អនុបសម្បន្ននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថា ជារបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថា ជារបស់បុគ្គល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះវិហារជារបស់បុគ្គលនៃភិក្ខុដទៃ គឺវិហាររបស់គេ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះវិហារជារបស់បុគ្គលនៃខ្លួន គឺវិហាររបស់ខ្លួនឯង ។

[៩] អនាបត្តិ អលជ្ជី និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា តស្ស បរិក្ខារំ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា ឧម្មត្តកំ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា តស្ស បរិក្ខារំ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា ភណ្ឌនការកំ វា កលហការកំ វា វិវាទការកំ វា ភស្សការកំ វា សង្ឃេ អធិករណការកំ វា និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍា-បេតិ វា តស្ស បរិក្ខារំ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា អន្តេវាសិកំ វា សទ្ធិវិហារិកំ វា ន សម្មាវត្តន្តំ និក្កឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា តស្ស បរិក្ខារំ និក្ក-ឌ្ឍតិ វា និក្កឌ្ឍាបេតិ វា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិ-កស្សាតិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[៩] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវភិក្ខុអលជ្ជី ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុអលជ្ជីនោះ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញ នូវបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុឆ្កួតនោះ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវភិក្ខុជាអ្នកធ្វើនូវសេចក្តីបង្កហេតុក្តី អ្នកធ្វើនូវសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ក្តី អ្នកធ្វើនូវសេចក្តីទាស់ទែងក្តី អ្នកធ្វើនូវពាក្យឡេះឡោះតាមតែរួចពីមាត់ក្តី[១] អ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃក្តី ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុនោះចេញ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខាររបស់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវនោះ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

---

១ ពោលពាក្យជាតិរច្ឆានកថា ឬនិយាយសរសើរពីស្រីនិងប្រុសជាដើម ។ ន័យអដ្ឋកថា ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[១០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខូ សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបរិវេហាសកុដិយា ឯកោ ហេដ្ឋា វិហរតិ ឯកោ ឧបរិ ។ ឧបរិមោ ភិក្ខុ អាហច្ចបាទកំ មញ្ចំ សហសា អភិនិសីទិ ។ មញ្ចបាទោ បតិត្វា ហេដ្ឋិមស្ស ភិក្ខុនោ មត្ថកេ អវត្ថាសិ ។ សោ ភិក្ខុ វិស្សរមកាសិ ។ ភិក្ខូ ឧបធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ កិស្ស ត្វំ អាវុសោ វិស្សរមកាសីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបរិវេហា-សកុដិយា អាហច្ចបាទកំ មញ្ចំ សហសា អភិនិ-សីទិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា តំ ភិក្ខុំ បដិបុច្ឆិ

សិក្ខាបទទី ៨

[១០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុ ២ រូប ១ រូបនៅថ្នាក់ខាងក្រោម ១ រូបនៅថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ។ ភិក្ខុដែលនៅខាងលើអង្គុយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊កទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន) ។ ជើងគ្រែ (នោះ) ក៏របូតធ្លាក់ចុះមកទង្គិចក្បាលភិក្ខុអ្នកនៅខាងក្រោម ។ ភិក្ខុនោះបានស្រែកសំឡេងឮប្លែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានស្ទុះទៅសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វី ក៏លោកស្រែក ។ ភិក្ខុនោះ បានប្រាប់សេចក្តីនោះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបីនឹងមកអង្គុយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់ស៊កទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរភិក្ខុនោះថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯង

សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ សញ្ចរិត្តំ វិហារេ ឧបរិវេហា-សកុដិយា អាហច្ចបាទកំ មញ្ចំ សហសា អភិនិ-សីទសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស សញ្ចរិត្តំ វិហារេ ឧបរិវេហាសកុដិយា អាហច្ចបាទកំ មញ្ចំ សហសា អភិនិសីទិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបរិវេហាសកុដិយា អាហច្ចបាទកំ មញ្ចំ វា បីឋំ វា អភិនិសីទេយ្យ វា អភិនិបជ្ជេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។

[១១] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ សង្ឃិកោ នាម វិហារោ សង្ឃស្ស ទិន្នោ ហោតិ បរិច្ចត្តោ ។

[១២] វេហាសកុដិ នាម មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស អសីសឃដ្ដា ។ អាហច្ចបាទកោ នាម មញ្ចោ អង្គេ វិជ្ឈិត្វា ឋិតោ ហោតិ ។ អាហច្ចបាទកំ នាម

អង្គុយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊កទុក (ដោយបណ្ដោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងមកអង្គុយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊កទុក (ដោយបណ្ដោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលអ្នកមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយអង្គុយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់ ឬដេកសង្កត់នូវគ្រែក្ដី នូវតាំងក្ដី ដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊កទុក (ដោយបណ្ដោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នា នឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ វិហារដែលគេបរិច្ចាគប្រគេនដល់សង្ឃ ហៅថា វិហាររបស់សង្ឃ ។

[១២] ធ្នើរ (ដែលគេធ្វើខ្ពស់) មិនទង្គិចក្បាលមជ្ឈិមបុរស ហៅថា ថ្នាក់ ។ គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊កចូលក្នុងមេហើយតាំងទុក ហៅថា គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊កទុក ។ តាំងដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊ក

បីឋំ អង្គេ វិជ្ឈិត្វា ឋិតំ ហោតិ ។ អភិនិសីទេយ្យាតិ តស្មឹ អភិនិសីទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អភិនិបជ្ជេយ្យាតិ តស្មឹ អភិនិបជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៣] សង្ឃិកេ សង្ឃិកសញ្ញី ឧបរិវេហាសកុដិយា អាហច្ចចាទកំ មញ្ចំ វា បីឋំ វា អភិនិសីទតិ វា អភិនិបជ្ជតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សង្ឃិកេ វេមតិកោ ឧបរិវេហាសកុដិយា អាហច្ចចាទកំ មញ្ចំ វា បីឋំ វា អភិនិសីទតិ វា អភិនិបជ្ជតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សង្ឃិកេ បុគ្គលិកសញ្ញី ឧបរិវេហាសកុដិយា អាហច្ចចាទកំ មញ្ចំ វា បីឋំ វា អភិនិសីទតិ វា អភិនិបជ្ជតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បុគ្គលិកេ សង្ឃិកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុគ្គលិកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុគ្គលិកេ

ចូលក្នុងមេ ហៅថា តាំងដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊កទុក ។ ពាក្យថា អង្គុយសង្កត់ គឺភិក្ខុអង្គុយសង្កត់លើគ្រែ ឬតាំងនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ដេកសង្កត់ គឺភិក្ខុដេកសង្កត់លើគ្រែ ឬតាំងនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៣] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជារបស់សង្ឃមែន ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់លើគ្រែក្តី លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊កទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់សង្ឃភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់ លើគ្រែក្តី លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊កទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជារបស់បុគ្គលវិញ ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់លើគ្រែក្តី លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊កទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថា ជារបស់សង្ឃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល

បុគ្គលិកសញ្ញី អញ្ញស្ស បុគ្គលិកេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អត្តនោ បុគ្គលិកេ អនាបត្តិ ។

[១៤] អនាបត្តិ អវេហាសកុដិយា សីសឃដ្ដាយ ហេដ្ឋា អបរិភោគំ ហោតិ បទរសញ្ចិតំ ហោតិ បដាណិ ទិន្នា ហោតិ តស្មឹ ឋិតោ គណ្ហាតិ វា លគ្គេតិ វា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ភិក្ខុសំគាល់ថា ជារបស់បុគ្គលដដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះវិហារនោះ ជារបស់បុគ្គលនៃភិក្ខុដទៃ គឺវិហាររបស់គេ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះ វិហារជារបស់ខ្លួន គឺវិហាររបស់ខ្លួនឯង ។

[១៤] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយ ឬដេកសង្កត់លើគ្រែក្តី តាំងក្តី ដែលគេតម្កល់ទុកលើទីដែលមិនមែនថ្នាក់ លើទីទាបដែលដើរទង្គិចក្បាលទីដែលមិនបានប្រើប្រាស់ខាងក្រោមឲ្យជាទីនៅ ទីដែលគេក្រាលជិតដោយរនាប លើគ្រែ ឬតាំងនោះ ដែលគេដាក់គន្ទឹះហើយ ដល់ភិក្ខុដែលឈរនៅលើគ្រែ ឬតាំងនោះ ហើយកាន់យក ឬព្យួរនូវបរិក្ខារ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

នវមសិក្ខាបទំ

[១៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឆន្នស្ស ឧបដ្ឋាកោ មហាមត្តោ អាយស្មតោ ឆន្នស្ស វិហារំ ការាបេតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឆន្នោ កតបរិយោសិតំ វិហារំ បុនប្បុនំ ឆាទាបេសិ[១] បុនប្បុនំ លិម្បាបេសិ[២] អតិភារិកោ[៣] វិហារោ បរិបតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឆន្នោ តិណញ្ច កដ្ឋញ្ច សង្កឌ្ឍន្តោ អញ្ញតរស្ស ព្រាហ្មណស្ស យវខេត្តំ ទូសេសិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា អម្ហាកំ យវខេត្តំ ទូសេស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឆន្នោ កតបរិយោសិតំ

---

១ ឱ. ម. ឆាទាបេតិ ។ ២ លិម្បាបេតិ ។ ៣ អតិភារិតោ ។

សិក្ខាបទទី ៩

[១៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងឃោសិតារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះឯង មហាមាត្យជាឧបដ្ឋាករបស់ឆន្នភិក្ខុដ៏មានអាយុ បានឲ្យគេធ្វើវិហារប្រគេនឆន្នភិក្ខុដ៏មានអាយុ ។ លំដាប់នោះ ឆន្នភិក្ខុដ៏មានអាយុ បានឲ្យគេប្រក់និងបូកលាបវិហារដែលគេធ្វើស្រេចហើយនោះញយ ៗ វិហារនោះធ្ងន់ហួសកំណត់ ក៏បាក់រលំចុះមក ។ គ្រានោះ ឆន្នភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ជញ្ជូនយកស្មៅ និងឈើទៅធ្វើ (វិហារទៀត) បៀតបៀនស្រែស្រូវរបស់ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ឲ្យខូចខាតទៅ ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងមកបៀតបៀនស្រែស្រូវរបស់យើងឲ្យខូចខាតទៅសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពាក្យរបស់ព្រាហ្មណ៍នោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឆន្នភិក្ខុដ៏មានអាយុ មិនគួរនឹងឲ្យគេប្រក់រឿយ ៗ

វិហារំ បុនប្បុនំ ឆាទាបេស្សតិ បុនប្បុនំ លិម្បាបេស្សតិ អតិភារិកោ វិហារោ បរិបតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឆន្ន កតបរិយោសិតំ វិហារំ បុនប្បុនំ ឆាទាបេសិ បុនប្បុនំ លិម្បាបេសិ អតិភារិកោ វិហារោ បរិបតីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស កតបរិយោសិតំ វិហារំ បុនប្បុនំ ឆា-ទាបេស្សសិ បុនប្បុនំ លិម្បាបេស្សសិ អតិភារិកោ វិហារោ បរិបតិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខា-បទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ មហល្លកំ បន ភិក្ខុនា វិហារំ ការយមានេន យាវ ទ្វារកោសា អគ្គឡដ្ឋបនាយ អាលោកសន្ធិបរិកម្មាយ ទ្វិត្តិច្ឆទនស្ស បរិយាយំ

បូកលាបរឿយ ៗ នូវវិហារដែលគេធ្វើស្រេចហើយ ទាល់តែវិហារនោះធ្ងន់ហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមកសោះ ។ ភិក្ខុអម្បាលណោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលឆន្ន ឮថា អ្នកឯងឲ្យគេប្រក់រឿយ ៗ និងបូកលាបរឿយ ៗ នូវវិហារដែលគេធ្វើស្រេចហើយ ទាល់តែវិហារនោះធ្ងន់ហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមកពិតមែនឬ ។ ឆន្នភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងឲ្យគេប្រក់រឿយ ៗ និងបូកលាបរឿយ ៗ នូវវិហារដែលគេធ្វើស្រេចហើយ ទាល់តែវិហារនោះធ្ងន់ហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមកទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកាលឲ្យគេធ្វើវិហារធំ គប្បីឈរ (លាបបូកញយ ៗ បាន) កំណត់ទីមានឱកាសត្រឹមតែសន្ទឹកទ្វារ[១] (និងសន្ទឹកបង្អួច) ដើម្បីទុកប្រើប្រាស់នូវទ្វារ និងដើម្បីបរិកម្មនូវសន្ទឹកបង្អួច ឯដំបូលភិក្ខុត្រូវឈរក្នុង

១ ក្នុងមហាបច្ចរីថា មានទំហំមួយហត្ថមួយចំអាម រាប់អំពីមេទ្វារចេញទៅ ក្នុងកុរុន្ទិថា កំណត់ត្រឹមសន្លឹកទ្វារទាំងពីរជាប្រមាណ ក្នុងមហាអដ្ឋកថាថា សន្លឹកទ្វារនោះមួយហត្ថមួយចំអាមក៏មាន ពីរហត្ថក៏មាន ពីរហត្ថមួយចំអាមក៏មាន ។

១៧

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ភូតគាមវគ្គស្ស នវមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

អបហារិតេ ឋិតេន អធិដ្ឋាតព្វំ តតោ ចេ ឧត្តរឹ[1] អបហារិតេបិ ឋិតោ អធិដ្ឋហេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[១៦] មហល្លកោ នាម វិហារោ សស្សាមិកោ វុច្ចតិ ។ វិហារោ នាម ឧល្លិត្តោ វា ហោតិ អវលិត្តោ វា ឧល្លិត្តាវលិត្តោ វា ។ ការយមានោតិ ករោន្តោ វា ការាបេន្តោ វា ។ យាវ ទ្វារកោសាតិ បិដ្ឋិសង្ឃាដស្ស សាមន្តា ហត្ថបាសា ។ អគ្គឡដ្ឋបនាយាតិ ទ្វារដ្ឋបនាយ ។ អាលោកសន្ធិបរិកម្មាយាតិ វាតបានបរិកម្មាយ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ គេរុកវណ្ណំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មករទន្តកំ បញ្ចបដ្ឋកំ ។ ទ្វិត្តិច្ឆទនស្ស បរិយាយំ អបហារិតេ ឋិតេន អធិដ្ឋាតព្វន្តិ ហរិតំ នាម បុព្វណ្ណំ អបរណ្ណំ ។ សចេ ហរិតេ ឋិតោ អធិដ្ឋាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ មគ្គេន

---

១ ឱ. ម. ឧត្តរិ ។

ទីដែលគ្មានដំណាំ (នោះទើប) ប្រក់បានត្រឹមពីរ ឬបីជាន់ បើភិក្ខុប្រក់ឲ្យច្រើនលើសជាងកំណត់នោះទៅ ទុកជាឈរនៅក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ ក៏គង់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៦] ដែលហៅថា វិហារធំ សំដៅយកវិហារដែលមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ។ ដែលហៅថា វិហារ គឺវិហារដែលគេបូកខាងក្នុងក្ដី បូកខាងក្រៅក្ដី បូកទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅក្ដី ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្ដី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្ដី ។ ពាក្យថា កំណត់ទីមានឱកាសត្រឹមតែសន្ទឹកទ្វារ គឺកំណត់ត្រឹមហត្ថបាសដោយជុំវិញនៃក្របទ្វារ ។ ពាក្យថា ដើម្បីទុកប្រើប្រាស់នូវទ្វារ គឺដើម្បីបើកបិទនូវទ្វារ ។ ពាក្យថា ដើម្បីបរិកម្មនូវសន្ទឹកបង្អួច សេចក្ដីថា (តថាគតអនុញ្ញាត) នូវវត្ថុមានពណ៌សពណ៌ខ្មៅ ពណ៌រង់ ក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ៍ ក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់ឈ្មោះបញ្ចបដ្ដិក[១] ដើម្បីបរិកម្មនូវសន្ទឹកបង្អួច ។ ពាក្យថា ឯដំបូលភិក្ខុត្រូវឈរក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ (នោះទើប) ប្រក់បានត្រឹមពីរបីជាន់ ឯដំណាំនោះបានដល់វត្ថុដែលត្រូវស៊ីមុន (គឺស្រូវ ៧ ប្រការ មានស្រូវសស្រូវក្រហមជាដើម) និងវត្ថុដែលត្រូវស៊ីក្រោយ (បានដល់សណ្ដែកបាយ សណ្ដែករាជមាសជាដើម) ។ បើភិក្ខុឈរធ្វើការប្រក់ក្នុងទីមានដំណាំ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលភិក្ខុប្រើឲ្យគេប្រក់ម្ដងរួចទៅហើយ

---

១ ក្បាច់ដែលមានស្រទាប់ ៥ ឬជាន់ ៥ ។

ឆាទេន្តស្ស ទ្វេ មគ្គេ អធិដ្ឋហិត្វា តតិយំ មគ្គំ អាណាបេត្វា បក្កាមិតព្វំ ។ បរិយាយេន ឆាទេន្តស្ស ទ្វេ បរិយាយេ អធិដ្ឋហិត្វា តតិយំ បរិយាយំ អាណាបេត្វា បក្កាមិតព្វំ ។

[១៧] តតោ ចេ ឧត្តរឹ អបហារិតេបិ បិតោ អធិដ្ឋហេយ្យាតិ ឥដ្ឋកាយ ឆាទេន្តស្ស ឥដ្ឋកិដ្ឋកាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សិលាយ ឆាទេន្តស្ស សិលាយ សិលាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សុធាយ ឆាទេន្តស្ស បិណ្ឌេ បិណ្ឌេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ តិណេន ឆាទេន្តស្ស ករឡេ ករឡេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បណ្ណេន ឆាទេន្តស្ស បណ្ណេ បណ្ណេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៨] អតិរេកទ្វិត្តិបរិយាយេ អតិរេកសញ្ញី អធិដ្ឋាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិរេកទ្វិត្តិបរិយាយេ វេមតិកោ អធិដ្ឋាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិរេកទ្វិត្តិបរិយាយេ ឩនកសញ្ញី អធិដ្ឋាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឩនកទ្វិត្តិបរិយាយេ អតិរេកសញ្ញី អាបត្តិ

ត្រូវប្រក់ខ្លួនឯងបានត្រឹមពីរជង់ ដល់គ្រាទីបីត្រូវបង្គាប់គេ ហើយចៀសចេញទៅ ។ កាលភិក្ខុប្រើឲ្យគេប្រក់មួយជាន់រួចហើយ ត្រូវប្រក់ខ្លួនឯងបានត្រឹមពីរជាន់ ដល់ជាន់ទីបីត្រូវបង្គាប់គេហើយចៀសចេញទៅ ។

[១៧] ត្រង់ពាក្យថា បើភិក្ខុប្រក់ឲ្យច្រើនលើសជាងកំណត់នោះទៅទុកជាឈរនៅក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ សេចក្តីថា កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយក្បឿង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ ផែនក្បឿង ។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយថ្ម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ ផែនថ្ម ។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយកំបោរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ ដុំកំបោរ ។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយស្មៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ កណ្តាប ។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយស្លឹកឈើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ សន្លឹក ។

[១៨] វិហារបូកប្រក់លើសកំណត់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសំគាល់ថាលើសមែនហើយនៅតែធ្វើថែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហារបូកប្រក់លើសកំណត់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសង្ស័យហើយនៅតែធ្វើថែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហារបូកប្រក់លើសកំណត់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសំគាល់ថា ខ្វះវិញ ហើយធ្វើថែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើស ហើយ (ធ្វើថែម) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ទុក្កដស្ស ។ ឩនកទ្វិត្តិបរិយាយេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឩនកទ្វិត្តិបរិយាយេ ឩនកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១៩] អនាបត្តិ ទ្វិត្តិបរិយាយេ ឩនកទ្វិត្តិបរិ-យាយេ លេណេ គុហាយ តិណកុដិកាយ អញ្ញ-ស្សត្ថាយ អត្តនោ ធនេន វាសាគារំ ឋបេត្វា សព្វត្ថ អនាបត្តិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

នវមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់ដល់មែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១៩] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់វិហារត្រឹមពីរបីជាន់ ដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់វិហារមិនដល់ពីរបីជាន់ ដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់លេណ (ទីពួន) គុហា កុដិប្រក់ដោយស្មៅ ធ្វើដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់អ្នកដទៃ ធ្វើដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ទីសេនាសនៈទាំងពួង វៀរលែងតែកុដិសម្រាប់នៅរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

[២០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា អាឡវិយំ វិហរតិ អគ្គាឡវេ ចេតិយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាឡវិកា ភិក្ខូ នវកម្មំ ករោន្តា ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ តិណម្បិ មត្តិកម្បិ សិញ្ចន្តិបិ សិញ្ចាបេន្តិបិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាឡវិកា ភិក្ខូ ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ តិណម្បិ មត្តិកម្បិ សិញ្ចិស្សន្តិបិ សិញ្ចាបេស្សន្តិបីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ តិណម្បិ មត្តិកម្បិ សិញ្ចថបិ សិញ្ចាបេថបីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ តិណម្បិ មត្តិកម្បិ សិញ្ចិស្សថបិ សិញ្ចាបេស្សថបិ

សិក្ខាបទទី ១០

[២០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងអគ្គាឡវចេតិយ ទៀបស្រុកអាឡវី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុស្រុកអាឡវីទាំង-ឡាយកាលធ្វើនូវនវកម្ម (កម្មទើបតែកសាងថ្មី) ដឹងថា ទឹកមានសត្វក៏ស្រោចឯង៖ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុស្រុកអាឡវីដឹងថា ទឹកមានសត្វហើយមិនសមបីនឹងយកមកស្រោចឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះនូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះ សោះឡើយ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ នាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយដឹងថា ទឹកមានសត្វ ហើយស្រោចឯងខ្លះប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងដឹងថា ទឹកមានសត្វហើយមិនសមបើនឹងយកមកស្រោចឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែល

នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ តិណំ វា មត្តិកំ វា សិញ្ចេយ្យ វា សិញ្ចាបេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។

[២១] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ជានំ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អារោចេន្តិ ។

[២២] សិញ្ចេយ្យាតិ សយំ សិញ្ចតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ សិញ្ចាបេយ្យាតិ អញ្ញំ អាណាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ សកឹ អាណត្តោ ពហុកំបិ សិញ្ចតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ សប្បាណកេ សប្បាណកសញ្ញី តិណំ វា មត្តិកំ វា សិញ្ចតិ វា សិញ្ចាបេតិ វា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ សប្បាណកេ វេមតិកោ តិណំ វា មត្តិកំ វា សិញ្ចតិ វា សិញ្ចាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សប្បាណកេ អប្បាណកសញ្ញី តិណំ វា មត្តិកំ

អ្នកធ្វើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយញុំាងបុគ្គលដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងមិនបានទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងថា ទឹកមានសត្វហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ឈ្មោះថា ភិក្ខុដឹង ។

[២២] ត្រង់ពាក្យថា ស្រោចឯង គឺភិក្ខុស្រោចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យស្រោច គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃឲ្យស្រោច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុប្រើតែម្តង ហើយអ្នកទទួលបង្គាប់ទៅស្រោចច្រើនដង ភិក្ខុអ្នកប្រើត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (ទឹក) មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា (ទឹក) មានសត្វមែន ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (ទឹក) មានសត្វ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ (ទឹក) មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា គ្មានសត្វវិញ ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី

វា សិញ្ចតិ វា សិញ្ចាបេតិ វា អនាបត្តិ ។ អប្បាណកេ សប្បាណកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អប្បាណកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អប្បាណកេ អប្បា-ណកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[២៣] អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជា-នន្តស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ភូតគាមវគ្គោ ទុតិយោ ។

មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។ (ទឹក) មិនមានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានសត្វ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ (ទឹក) មិនមានសត្វ ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ (ទឹក) មិនមានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមានសត្វ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

[២៣] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុមិនក្លែង ដល់ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ដល់ភិក្ខុមិនដឹង ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

ភូតគាមវគ្គទី ២ ចប់ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ភូតគាមវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ

តស្សុទ្ទានំ

ភូតំ អញ្ញាយ ឧជ្ឈាយំ
បក្កមន្តេន តេ ទុវេ
បុព្វេ និក្កឌ្ឍនាហច្ច ទ្វារំ
សប្បាណកោន[1] ចាតិ ។

១ ឱ. ម. ទ្វារសប្បាណកេន ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ភូតគាមវគ្គ ឧទ្ទាន

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងភូតគាមវគ្គនោះ គឺ

ភិក្ខុធ្វើភូតគាមឲ្យដាច់ចាកទី ១ ភិក្ខុយករឿងដទៃមកបន្ទប់ដើម្បីបិទបាំងទោសខ្លួន ១ ភិក្ខុលើកទោសភិក្ខុអ្នកធ្វើការសង្ឃ ១ ភិក្ខុយកគ្រែតាំងពូកកៅអីរបស់សង្ឃទៅចោលក្នុងទីវាល ហើយចៀសចេញទៅ ១ ភិក្ខុយកកម្រាលរបស់សង្ឃទៅក្រាលចោលហើយចៀសចេញទៅ ១ ភិក្ខុដេកបៀតប្រៀតភិក្ខុអ្នកនៅមុនក្នុងកុដិសង្ឃ ១ ភិក្ខុខឹងនឹងភិក្ខុឯទៀតហើយបណ្ដេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ ១ ភិក្ខុអង្គុយ ឬដេកលើគ្រែមានជើងស៊កទុក ១ ភិក្ខុលាបបូកវិហារញយ ៗ បានកំណត់ត្រឹមសន្ទឹកទ្វារឬសន្ទឹកបង្អួចដោយជុំវិញ ១ ភិក្ខុយកទឹកមានសត្វស្រោចស្មៅឬដី ១ ។

ឱវាទវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[១៤៨] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តា លាភិនោ ហោន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ឯតរហិ ខោ អាវុសោ ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តា លាភិនោ ហោន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ហន្ទាវុសោ មយំបិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទាមាតិ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ ឯថ អម្ហេបិ ភគិនិយោ ឧបសង្កមថ មយំបិ ឱវទិស្សាមាតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ យេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ បរិត្តំយេវ ធម្មឹ កថំ កត្វា ទិវសំ តិរច្ឆានកថាយ វីតិនាមេត្វា

ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

[២៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយទូន្មានភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏បាននូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុបានគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយទូន្មានពួកភិក្ខុនីបានចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើងទាំងឡាយក៏ទូន្មានពួកភិក្ខុនីដែរ ។ វេលានោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នា ចូលទៅរកភិក្ខុនីទាំងឡាយហើយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលប្អូនស្រីទាំងឡាយ ពួកនាងចូរមករកពួកយើង ៗ នឹងទូន្មាន ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ក៏ចូលទៅរកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយបានថ្វាយបង្គំឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយហើយអង្គុយក្នុងទីគួរមួយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុធ្វើធម្មីកថាបន្តិចបន្តួច ដល់ពួកភិក្ខុនី ហើយក៏ពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់ ១ ថ្ងៃ រួចបញ្ជូនពួកភិក្ខុនីឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ដោយពាក្យថា

២៤

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

ឧយ្យោជេសុំ គច្ឆថ ភគិនិយោតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ តា ភិក្ខុនិយោ ភគវា ឯតទវោច កច្ចិ ភិក្ខុនិយោ ឱវាទោ ឥទ្ធោ អហោសីតិ ។ កុតោ ភន្តេ ឱវាទោ ឥទ្ធោ ភវិស្សតិ អយ្យា ឆព្វគ្គិយា បរិត្តំយេវ ធម្មឹ កថំ កត្វា ទិវសំ តិរច្ឆានកថាយ វីតិនាមេត្វា ឧយ្យោជេសុន្តិ ។ អថខោ ភគវា តា ភិក្ខុនិយោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទ-ស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមឹសុ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីនំ បរិត្តំយេវ ធម្មឹ កថំ កត្វា ទិវសំ តិរច្ឆានកថាយ

ម្នាលប្អូនស្រីទាំងឡាយពួកនាងចូរទៅវិញចុះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយបានថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរពួកភិក្ខុនីនោះ ដែលឈរក្នុងទីដ៏សមគួរដោយពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឱវាទ (នោះ) បានបរិបូរណ៍សម្រេចហើយឬ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឱវាទ (នោះ) នឹងបរិបូណ៌សម្រេចមកពីណា ព្រោះលោកម្ចាស់ឆព្វគ្គិយទាំងឡាយ ធ្វើធម្មីកថាតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់ ១ ថ្ងៃ រួចក៏បញ្ជូនខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយឲ្យត្រឡប់មកវិញ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះលុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយ ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយធ្វើធម្មីកថាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយតិចណាស់ ពោលតែតិរច្ឆានកថា

២៦

វីតិនាមេត្វា ឧយ្យោជេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃ-បុរិសា ភិក្ខុនីនំ បរិត្តំយេវ ធម្មឹ កថំ កត្វា ទិវសំ តិរច្ឆានកថាយ វីតិនាមេត្វា ឧយ្យោជេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោវាទកំ សម្មន្និតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្វោ ។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ភិក្ខុនោវាទកំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។

ឲ្យកន្ទង់អស់ ១ ថ្ងៃ ហើយក៏បញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះ ឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនសមបើនឹងធ្វើធម្មីកថាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយតិចពេក ពោលតែតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្ទង់អស់ ១ ថ្ងៃ ហើយបញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យត្រឡប់ទៅវិញសោះ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នករាល់គ្នាធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយនាំបុគ្គលអ្នកដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងមិនបាន ។ បេ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលហើយ ក៏ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតភិក្ខុ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតភិក្ខុ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីយ៉ាងនេះ សង្ឃត្រូវអារាធនាភិក្ខុ (នោះ) ជាមុនសិន ។ លុះអារាធនារួចហើយភិក្ខុអ្នកឈ្លាស អង់អាច គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើនសូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយសង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ។ នេះជាវាចាប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

២៧

បាចិត្តិយកណ្ឌោ ឱវាទវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ភិក្ខុនោវាទកំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ភិក្ខុនោវាទកស្ស សម្មុតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ភិក្ខុនោវាទកំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ភិក្ខុនោវាទកស្ស សម្មុតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ អថខោ ភគវា ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ អនេកបរិយាយេន វិគរហិត្វា ទុព្ភរតាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អសម្មតោ

បាចិត្តិយកណ្ឌ ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ សេចក្តីបញ្ញត្ត

សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ។ ការសម្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ។ ការសម្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីហើយ ។ សម្មតិកម្មនេះគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលនូវឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន ។ បេ ។ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដែលសង្ឃមិនបានសន្មត

ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[២៩] តេន ខោ បន សមយេន ថេរា ភិក្ខូ សម្មតា ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តា តថេវ លាភិនោ ហោន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ឯតរហិ ខោ អាវុសោ ថេរា ភិក្ខូ សម្មតា ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តា តថេវ លាភិនោ ហោន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ហន្ទាវុសោ មយំបិ និស្សីមំ គន្ត្វា អញ្ញមញ្ញំ ភិក្ខុនោវាទកំ សម្មន្និត្វា ភិក្ខុនិយោ ឱវទាមាតិ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ និស្សីមំ គន្ត្វា អញ្ញមញ្ញំ ភិក្ខុនោវាទកំ សម្មន្និត្វា ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ មយំបិ ភគិនិយោ សម្មតា អម្ហេ ឧបសង្កមថ មយំបិ ឱវទិស្សាមាតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ យេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ

ហើយទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

[២៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយដែលសង្ឃបានសន្មតរួចហើយ ក៏ទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយក៏បានចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈនិងភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់ភិក្ខុឈឺយ៉ាងនោះដដែល ។ គ្រានោះ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បានគិតគ្នាថា អាវុសោ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ដែលសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏ទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយបានចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់ភិក្ខុឈឺយ៉ាងនោះដដែល អាវុសោ បើដូច្នោះ មានតែពួកយើងទៅកាន់ទីគ្មានសីមា ហើយសន្មតគ្នាទៅវិញទៅមក ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី រួចប្រដៅពួកភិក្ខុនី ។ គ្រានោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាទៅកាន់ទីគ្មានសីមា ហើយសន្មតគ្នាទៅវិញទៅមក ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយចូលទៅរកភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលប្អូនស្រីទាំងឡាយ សង្ឃបានសន្មតពួកយើងហើយ នាងទាំងឡាយ ចូរមករកពួកយើងចុះ យើងនឹងប្រដៅទូន្មាន ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ចូលទៅរកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ

២៩

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

បរិត្តំយេវ ធម្មឹ កថំ កត្វា ទិវសំ តិរច្ឆានកថាយ វីតិនាមេត្វា ឧយ្យោជេសុំ គច្ឆថ ភគិនិយោតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ តា ភិក្ខុនិយោ ភគវា ឯតទវោច កច្ចិ ភិក្ខុនិយោ ឱវាទោ ឥទ្ធោ អហោសីតិ ។ កុតោ ភន្តេ ឱវាទោ ឥទ្ធោ ភវិស្សតិ អយ្យា ឆព្វគ្គិយា បរិត្តំយេវ ធម្មឹ កថំ កត្វា ទិវសំ តិរច្ឆានកថាយ វីតិនាមេត្វា ឧយ្យោជេសុន្តិ ។ អថខោ ភគវា តា ភិក្ខុនិយោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមឹសុ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ឆព្វគ្គិយេ

ធ្វើធម្មីកថាបន្តិចបន្តួចដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយពោលតិរច្ឆានកថា ឲ្យកន្លងអស់ ១ ថ្ងៃទៅ រួចក៏បញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះ ឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ដោយពាក្យថា ម្នាលប្អូនស្រីទាំងឡាយ ពួកនាងចូរទៅវិញចុះ ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅកាន់ទីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយបានថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដែលឈរនៅក្នុងទីដ៏សមគួរនោះថា ម្នាលភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឱវាទបានសម្រេចបរិបូណ៌ឬទេ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឱវាទនឹងបានសម្រេចបរិបូណ៌មកពីឯណា លោកម្ចាស់ឆព្វគ្គិយទាំងឡាយ ធ្វើធម្មីកថាបន្តិចបន្តួច ហើយពោលតែតិរច្ឆានកថា ឲ្យកន្លងអស់ ១ ថ្ងៃ រួចក៏បញ្ជូនយើងខ្ញុំឲ្យត្រឡប់មកវិញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីក-រាយដោយធម្មីកថា ។ ភិក្ខុនីអម្បាលនោះ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយព្រះធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃរួចសួរបញ្ជាក់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា

ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីនំ បរិត្តំយេវ ធម្មឹ កថំ កត្វា ទិវសំ តិរច្ឆានកថាយ វីតិនាមេត្វា ឧយ្យោជេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ភិក្ខុនីនំ បរិត្តំយេវ ធម្មឹ កថំ កត្វា ទិវសំ តិរច្ឆានកថាយ វីតិនាមេត្វា ឧយ្យោជេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ភិក្ខុនោវាទកំ សម្មន្និតុំ សីលវា ហោតិ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ អនុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតធរោ សុតសន្និចយោ យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយធ្វើធម្មីកថា ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បន្តិចបន្តួច ហើយពោលតិរច្ឆានកថា ឲ្យកន្លងអស់មួយថ្ងៃ រួចក៏បញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះ ឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះ-ដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកមិនសមបីនឹងធ្វើធម្មីកថាបន្តិចបន្តួចដល់ពួកភិក្ខុនី ហើយពោលតិរច្ឆានកថា ឲ្យកន្លងអស់មួយថ្ងៃ រួចបញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះ ឲ្យត្រឡប់ទៅវិញសោះ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយញុំាងបុគ្គលដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងមិនបានទេ ។ បេ ។ ទ្រង់តិះដៀលហើយ ក៏ធ្វើនូវធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី គឺភិក្ខុជាអ្នកមានសីលសង្រួមតាមបាតិមោក្ខសំវរៈ បរិបូណ៌ដោយអាចារ (មារយាទ) និងទីគោចរ ជាអ្នកឃើញភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយមានប្រមាណតិចតួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១ ភិក្ខុជាពហុស្សូត ទ្រទ្រង់ពុទ្ធវចនៈ សន្សំនូវពុទ្ធវចនៈ ធម៌ទាំងឡាយណា ពីរោះខាងដើម ពីរោះកណ្ដាល ពីរោះខាងចុង តែងប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ

អភិវទន្តិ តថារូបាស្ស ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធតា វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគ-តានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ[១] សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ កល្យាណវាចោ ហោតិ កល្យាណវាក្ករណោ យេភុយ្យេន ភិក្ខុនីនំ បិយោ ហោតិ មនាបោ បដិពលោ ហោតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ ន ខោ បនេតំ ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតាយ កាសាយ-វត្ថវសនាយ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នបុព្វោ ហោតិ វីសតិវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកវីសតិវស្សោ វា អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ភិក្ខុនោ-វាទកំ សម្មន្និតុន្តិ ។

[៦៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ អសម្មតោ នាម ញត្តិចតុត្ថេន កម្មេន អសម្មតោ ។ ភិក្ខុនិយោ នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។

១ សុប្បវត្តានីតិបិ បាឋោ ។

ព្រមទាំងអត្ថទាំងព្យញ្ជនៈឲ្យបរិសុទ្ធបរិបូណ៌ទាំងអស់ ធម៌ទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះចាំច្រើនហើយ ទ្រទ្រង់ហើយ សន្សំហើយដោយវាចាដ៏ស្ទាត់រត់មាត់ ចូលចិត្តច្បាស់លាស់ យល់ត្រូវល្អដោយទិដ្ឋិ ១ ចំណែកបាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុនោះក៏ចេះចាំដោយពិស្តារ ចែកចេញបានដោយប្រពៃ ចាំស្ទាត់រត់មាត់ កាត់សេចក្តីបានដោយល្អដោយសុត្ត (គឺខន្ធកៈ និងបរិវារៈ) ដោយអនុព្យញ្ជនៈ ១ ភិក្ខុនោះ មានវាចាពោលត្រឹមត្រូវដោយសិថិលធនិតជាដើម មានសំឡេងពីរោះ ១ ភិក្ខុនោះជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តនៃភិក្ខុនីទាំងឡាយដោយច្រើន ១ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកអាចដើម្បីនឹងប្រដៅភិក្ខុនីបាន ១ ភិក្ខុនោះមិនធ្លាប់ប្រព្រឹត្តកន្លងគរុធម៌នឹងភិក្ខុនីដែលស្លៀកដណ្តប់សំពត់ជ្រលក់ដោយទឹកចត់ បួសចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ ១ ភិក្ខុនោះមានវស្សា២០ ឬមានវស្សាជាង២០ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតនូវភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៨ នេះឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ។

[២៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ភិក្ខុដែលឈ្មោះថា សង្ឃមិនបានសន្មតនោះ គឺសង្ឃមិនបានសន្មតដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចា ។ ពួកស្រីដែលឈ្មោះថា ភិក្ខុនីនោះ បានដល់ស្រីដែលបានឧបសម្បទាហើយក្នុងឧភតោសង្ឃ ។

[២៧] ឱវទេយ្យាតិ អជ្ជហិ តរុជម្មេហិ ឱវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញេន ជម្មេន ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្បន្នំ ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២៨] តេន សម្មតេន ភិក្ខុនា បរិវេណំ សម្មជ្ជិត្វា ចានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេត្វា អាសនំ បញ្ញាបេត្វា ទុតិយំ គហេត្វា និសីទិតព្វំ ។ ភិក្ខុនីហិ តត្ថ គន្ត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិតព្វំ ។ តេន សម្មតេន[១] ភិក្ខុនា បុច្ឆិតព្វា សមគ្គត្ថ ភគិនិយោតិ ។ សចេ សមគ្គម្ហាយ្យាតិ ភណន្តិ វត្តន្តិ ភគិនិយោ អដ្ឋ គរុធម្មាតិ ។ សចេ វត្តន្តិ អយ្យាតិ ភណន្តិ ឯសោ ភគិនិយោ ឱវាទោតិ និយ្យាទេតព្វោ ។ សចេ ន វត្តន្តិ អយ្យាតិ ភណន្តិ ឱសារេតព្វា វស្សសតុប-សម្បន្នាយ ភិក្ខុនិយា តទហុបសម្បន្នស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ កាតព្វំ អយំ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេ អយំ បាឋោ ន ហោតិ ។

[២៧] ត្រង់ពាក្យថា ប្រដៅ គឺភិក្ខុទូន្មានដោយគរុធម៌ ៨ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុប្រដៅដោយធម៌ដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់សង្ឃតែមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨] ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតនោះ គប្បីបោសច្រាសនូវទីបរិវេណ រួចត្រូវតាំងទឹកឆាន់និងទឹកប្រើប្រាស់តែងតាំងនូវអាសនៈទុក ហើយនាំយកភិក្ខុជាគម្រប់ពីរទៅអង្គុយនៅចុះ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ គប្បីទៅក្នុងទីនោះហើយថ្វាយបង្គំនូវភិក្ខុនោះ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតនោះ គប្បីសួរភិក្ខុនីទាំងឡាយថា ម្នាលនាងទាំងឡាយ ពួកនាងព្រមព្រៀងគ្នាហើយឬ ។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា លោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ភិក្ខុគប្បីសួរថា ម្នាលនាងទាំងឡាយ គរុធម៌ ៨ ចាំស្ទាត់រត់មាត់ហើយឬ ។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ចាំស្ទាត់រត់មាត់ហើយ ភិក្ខុគប្បីប្រគល់ឱវាទដោយពាក្យថា ម្នាលនាងទាំងឡាយ នេះហើយជាឱវាទ ។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា គរុធម៌មិនទាន់ស្ទាត់ទេ លោកម្ចាស់ ភិក្ខុគប្បីសូត្រប្រាប់ភិក្ខុនីថា ភិក្ខុនីឧបសម្បទាហើយបានមួយរយវស្សាត្រូវធ្វើអភិវាទនកម្ម បច្ចុបដ្ឋានកម្ម អញ្ជលីកម្ម និងសាមីចិកម្មដល់ភិក្ខុ (សូម្បី) ឧបសម្បទាហើយក្នុងថ្ងៃនោះ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរព រាប់អាន បូជា

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស គរុធម្មា

អនតិក្កមនីយោ ។ ន ភិក្ខុនិយា អភិក្ខុកេ អាវាសេ
វស្សំ វសិតព្វំ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា
មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ អន្វឌ្ឍ-
មាសំ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុសង្ឃតោ ទ្វេ ធម្មា បច្ចាសីសិតព្វា
ឧបោសថបុច្ឆកញ្ច ឱវាទុបសង្កមនញ្ច អយម្បិ ធម្មោ
សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កម-
នីយោ ។ វស្សំ វុដ្ឋាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ
តីហិ ឋានេហិ បវារេតព្វំ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ
វា អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា
បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ គរុធម្មំ អជ្ឈា-
បន្នាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ បក្ខមានត្តំ ចរិតព្វំ
អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា
យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ
ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខមានាយ ឧភតោសង្ឃេ
ឧបសម្បទា បរិយេសិតព្វា អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា
គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។
ន ភិក្ខុនិយា កេនចិ បរិយាយេន ភិក្ខុ អក្កោសិតព្វោ

បាចិត្តិយកណ្ឌ ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ គរុធម៌

កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត ១ ។ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អគោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត ១ ។ ភិក្ខុនីត្រូវប្រាថ្នាធម៌ពីរប្រការ គឺការសាកសួរនូវឧបោសថ ១ ការចូលទៅទទួលឱវាទ ១ អំពីភិក្ខុសង្ឃគ្រប់ ៗ កន្លះខែ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អគោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត ១ ។ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយ ត្រូវបវារណាក្នុងឧភតោសង្ឃ ដោយហេតុ ៣ យ៉ាង គឺដោយឃើញក្តី ដោយឮក្តី ដោយរង្កៀសក្តី នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អគោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត ១ ។ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិ (ជាសតេកិច្ឆា) ហើយត្រូវប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្តក្នុងឧភតោសង្ឃ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អគោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត ១ ។ ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកឧបសម្បទា ក្នុងឧភតោសង្ឃដល់សិក្ខមានាដែលមានសិក្ខាសិក្សាក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ៦ អស់ពីរវស្សាហើយ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អគោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត ១ ។ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរ មិនត្រូវប្រទេចផ្តាសាភិក្ខុដោយបរិយាយណាមួយឡើយ

បរិភាសិតញ្ចោ អយម្បិ ធម្មោ សត្ថុសាសនំ អង្គុលិ មានេត្វា បព្វជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ អដ្ឋតត្តេ ឱវទោ ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខូសុ វចនបថោ អនោវទោ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីសុ វចនបថោ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោតិ ។ សចេ សមគ្គម្ហាយ្យាតិ ភណន្តិ(១) អញ្ញំ ធម្មំ ភណតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សចេ វគ្គម្ហាយ្យាតិ ភណន្តិ(២) អដ្ឋ គរុធម្មេ ភណតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឱវាទំ អនិយ្យាទេត្វា អញ្ញំ ធម្មំ ភណតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២៩] អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី វគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី វគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វេមតិកោ ឱវទតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី វគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

១-២ ឱ. ម. ភណន្តំ ។

នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អគោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត ១ ។ ពួកភិក្ខុនីមិនត្រូវស្តីប្រដៅពួកភិក្ខុឡើយ ។ ពួកភិក្ខុត្រូវស្តីប្រដៅដល់ពួកភិក្ខុនីបាន តាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើម នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុ-នីត្រូវធ្វើឲ្យល្អគោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត ១ ។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយព្រម-ព្រៀងគ្នាហើយ ភិក្ខុពោលធម៌ដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយបែកគ្នាជាពួក ៗ ភិក្ខុបេះតែពោលនូវគរុធម៌ ៨ ដដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមិនបានប្រគល់ឱវាទឲ្យដល់ភិក្ខុនី ត្រឡប់ពោលធម៌ដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣៤

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

[៣០] អធម្មកម្មេ វេមតិកោ វគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ ។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣១] អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី វគ្គំ ភិក្ខុនី-សង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ ។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣២] អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី សមគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ ។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣] អធម្មកម្មេ វេមតិកោ សមគ្គំ ភិក្ខុនី-សង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ ។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

[៣០] ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងកម្មមិនជាធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣១] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣២] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថា បែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៣] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសង្ស័យ ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថា បែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៤] អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី សមគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ ។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៣៥] ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី វគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី វគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វេមតិកោ ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី វគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៦] ធម្មកម្មេ វេមតិកោ វគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ ។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៧] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី វគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ ។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៤] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនមែនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថា បែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៥] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៦] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសង្ស័យ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៧] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

[៣៨] ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី សមគ្គំ ភិក្ខុនី-សង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ ។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៩] ធម្មកម្មេ វេមតិកោ សមគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ ។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៤០] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី សមគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី សមគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វេមតិកោ ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី សមគ្គំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ អនាបត្តិ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

[៣៨] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនមែនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថា បែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៩] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថា បែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤០] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រម-ព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថា បែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រម-ព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នាមែន ហើយប្រដៅ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

[៤១] អនាបត្តិ ឧក្ខេសំ នេន្តោ បរិបុច្ឆំ នេន្តោ ឱសា-
រេហិ អយ្យាតិ វុច្ចមានោ ឱសារេតិ បញ្ហំ បុច្ឆតិ បញ្ហំ
បុដ្ឋោ កាថេតិ អញ្ញស្សត្ថាយ ភណន្តំ ភិក្ខុនិយោ
សុណន្តិ សិក្ខមានាយ សាមណេរិយា ឧម្មត្តកស្ស
អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[៤១] *អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវបាឡី នៃគរុធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវអដ្ឋកថានៃគរុធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីពោលថា លោកម្ចាស់ ចូរសូត្រទៅ ភិក្ខុក៏សូត្រ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីសួរប្រស្នា ហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌ឲ្យអ្នកដទៃស្តាប់ ហើយភិក្ខុនីចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខមានា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។*

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[៤២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តិ បរិយាយេន ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ចូឡបន្ថកស្ស បរិយាយោ ហោតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ ។ ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ នជានិ អជ្ជ ឱវាទោ ឥទ្ធោ ភវិស្សតិ តញ្ញេវទានិ ឧទានំ អយ្យោ ចូឡបន្ថកោ បុនប្បុនំ ភណិស្សតីតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ យេនាយស្មា ចូឡបន្ថកោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្ក-មិត្វា អាយស្មន្តំ ចូឡបន្ថកំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តា ភិក្ខុនិយោ អាយស្មា ចូឡបន្ថកោ ឯតទវោច សមគ្គត្ថ ភគិនិ-យោតិ ។ សមគ្គម្ហាយ្យាតិ ។ វត្តន្តិ ភគិនិយោ អដ្ឋ គរុធម្មាតិ ។ វត្តន្តិ អយ្យាតិ ។ ឯសោ ភគិនិយោ ឱវាទោតិ និយ្យាទេត្វា ឥមំ ឧទានំ បុនប្បុនំ អភាសិ

សិក្ខាបទទី ២

[៤២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនីដោយវេនជាលំដាប់ ៗ ។ សម័យនោះឯង ព្រះចូឡបន្ថកដ៏មានអាយុត្រូវវេនប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុនីនិយាយគ្នាថា ថ្ងៃនេះឱវាទគង់នឹងមិនសម្រេចបរិបូណ៌ទេ លោកម្ចាស់ចូឡបន្ថកគង់នឹងពោលនូវឧទាននោះឯងដដែល ៗ ឥឡូវហ្នឹង ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅរកព្រះចូឡបន្ថកដ៏មានអាយុ លុះទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះចូឡបន្ថកដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ឯព្រះចូឡបន្ថកដ៏មានអាយុ បាននិយាយនឹងភិក្ខុនីទាំងនោះ ដែលអង្គុយនៅហើយក្នុងទីដ៏សមគួរដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា ម្នាលនាងទាំងឡាយពួកនាងព្រមព្រៀងគ្នាហើយឬ ។ ពួកភិក្ខុនីតបថា ព្រមព្រៀងគ្នាហើយ លោកម្ចាស់ ។ ព្រះចូឡបន្ថកសួរថា ម្នាលនាងទាំងឡាយគរុធម៌ ៨ ចាំស្ទាត់ហើយឬ ។ ពួកភិក្ខុនីតបថា ចាំស្ទាត់ហើយ លោកម្ចាស់ ។ ព្រះចូឡបន្ថកប្រាប់ថា ម្នាលនាងទាំងឡាយ នេះហើយជាឱវាទហើយបានពោលនូវឧទាននេះដដែលថា

អចិចេតសោ អប្បមជ្ជតោ
មុនិនោ មោនបថេសុ សិក្ខតោ
សោកា ន ភវន្តិ តាទិនោ
ឧបសន្តស្ស សទា សតីមតោតិ ។

[៤៣] ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ នន្ទុ អយ្យោ ចុល្លបន្ថកោ បុនប្បុនំ ភណិស្ស- អជ្ជ ឱវាទោ ឥទ្ធោ ភវិស្សតិ តញ្ញេវទានិ ឧទានំ អយ្យោ ចូឡបន្ថកោ បុនប្បុនំ ភណិស្ស- តីតិ ។ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា ចូឡបន្ថកោ តាសំ ភិក្ខុនីនំ ឥមំ កថាសល្លាបំ ។ អថខោ អាយស្មា ចូឡបន្ថកោ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា អាកាសេ អន្តលិក្ខេ ចង្កមតិបិ តិដ្ឋតិបិ និសីទតិបិ សេយ្យំបិ កប្បេតិ ធូមាយតិបិ បជ្ជលតិបិ អន្តរធាយតិបិ តញ្ញេវ ឧទានំ ភណតិ អញ្ញញ្ច ពហុំ ពុទ្ធវចនំ ។ ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ ន វត នោ ឥតោ បុព្វេ ឱវាទោ ឯវំ ឥទ្ធោ ភូតបុព្វោ យថា អយ្យស្ស ចូឡបន្ថកស្សាតិ ។ អថខោ អាយស្មា

សេចក្តីសោកទាំងឡាយ រមែងមិនមានដល់មុនីដែលមាន
អធិចិត្តមិនប្រមាទ សិក្សានៅក្នុងផ្លូវនៃមោនធម៌ (គឺអរហត្ត-
ញាណ) មិនញាប់ញ័រ (ដោយលោកធម៌) មាន
ចិត្តស្ងប់ (ចាកកិលេស) តែងមានស្មារតី ជានិច្ច ។

[៨៣] ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា យើងទាំង-ឡាយបាននិយាយគ្នាទុកមកហើយថា វេលាថ្ងៃនេះឱវាទគង់នឹងមិនសម្រេចបរិបូណ៌ទេ លោកម្ចាស់ចូឡបន្ថក គង់នឹងពោលនូវឧទាននោះឯងដដែល ក្នុងកាលឥឡូវហ្នឹង ។ ព្រះចូឡបន្ថកដ៏មានអាយុបានស្តាប់ពាក្យនិយាយចរចារនេះរបស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះហើយ ។ គ្រានោះព្រះចូឡបន្ថកដ៏មានអាយុហោះទៅកាន់វិហាសស្ថានហើយចង្ក្រមខ្លះ ឈរខ្លះ អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ បង្ហុយផ្សែងខ្លះ បញ្ចេញពន្លឺភ្លើងខ្លះ បំបាត់ខ្លួនទៅខ្លះ ហើយពោលឧទាននោះទៀតផង និងពុទ្ធវចនៈដទៃជាច្រើនផងឮដ៏អាកាសវាលទទេ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលគ្នាយើងទាំងឡាយ សេចក្តីអស្ចារ្យ (នេះ) ចំឡែកពេកណាស់ ម្នាលគ្នាយើងទាំងឡាយ ហេតុមិនធ្លាប់កើត ៗ ហើយ ឱវាទដែលសម្រេចបរិបូណ៌ ដូចជាឱវាទរបស់លោកម្ចាស់ចូឡបន្ថកយ៉ាងនេះ កាលពីដើមយើងមិនធ្លាប់បាន (ស្តាប់) ទេ ។ លំដាប់នោះ ព្រះចូឡបន្ថកដ៏មានអាយុ

៤១

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស និទានំ

ចូឡបន្ថកោ តា ភិក្ខុនិយោ យាវ សមន្ធការា ឱវ-ទិត្វា ឧយ្យោជេសិ គច្ឆថ ភគិនិយោតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ នគរទ្វារេ ថក្កិតេ ពហិនគរេ វសិត្វា កាលស្សេវ នគរំ បវិសន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អព្រហ្មចារិនិយោ ឥមា ភិក្ខុនិយោ អារាមេ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ វសិត្វា ឥទានិ នគរំ បវិ-សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ចូឡបន្ថកោ អត្ថង្គតេ សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ចូឡបន្ថក អត្ថង្គតេ សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ ឱវទសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ ចូឡបន្ថក អត្ថង្គតេ សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិស្សសិ នេតំ ចូឡបន្ថក អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។

ប្រដៅភិក្ខុនីអម្បាលនោះដរាបដល់យប់ ហើយបញ្ជូនទៅវិញថា ម្នាលនាង ទាំងឡាយ ពួកនាងចូរទៅចុះ ។ វេលានោះទ្វារនគរគេបិទហើយ ភិក្ខុនីទាំង នោះ ក៏នៅខាងក្រៅនគរ លុះព្រឹកឡើងទើបចូលទៅកាន់នគរ ។ មនុស្ស ទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះ មិនមែនជាព្រហ្មចារិនី (មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ) ទេ នៅជាមួយនឹងភិក្ខុ ទាំងឡាយក្នុងអារាមហើយ ទើបតែចូលមកកាន់នគរក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពាក្យមនុស្សអម្បាលនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ចូឡ-បន្ថក:ដ៏មានអាយុ កាលព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ មិនគួរនឹងទៅប្រដៅ ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់សួរថា ម្នាល ចូឡបន្ថក: ឮថាកាលព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ អ្នកឯងទៅប្រដៅ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ព្រះចូឡបន្ថក:ដ៏មានអាយុទូលថា សូមទ្រង់ មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស ថា ម្នាលចូឡបន្ថក: កាលព្រះអាទិត្យអស្តង្គតទៅហើយ អ្នកឯងមិនគួរ នឹងទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ម្នាលចូឡបន្ថក: អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។

ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ សម្មតោបិ ចេ ភិក្ខុ អត្ថង្គតេ សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៤៤] សម្មតោ នាម ញត្តិចតុត្ថេន កម្មេន សម្មតោ ។ អត្ថង្គតេ សុរិយេតិ ឧគតេ សុរិយេ ។ ភិក្ខុនិយោ នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។ ឱវទេយ្យាតិ អដ្ឋហិ វា ករុដម្មេហិ អញ្ញេន វា ដម្មេន ឱវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៤៥] អត្ថង្គតេ អត្ថង្គតសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្ថង្គតេ វេមតិកោ ឱវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្ថង្គតេ អនត្ថង្គតសញ្ញី ឱវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្បន្នំ[១] ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនត្ថង្គតេ អត្ថង្គតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនត្ថង្គតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនត្ថង្គតេ អនត្ថង្គតសញ្ញី អនាបត្តិ ។

១ យេភុយ្យេន ឯកតោ ឧបសម្បន្នាយាតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុបើទុកជាសង្ឃ បានសន្មតហើយ កាលបើព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៤៤] ដែលហៅថា សង្ឃបានសន្មតនោះ គឺសង្ឃសន្មតដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចា ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ សេចក្តីថា ព្រះអាទិត្យលិចចុះហើយ ។ ពួកស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងជំនុំសង្ឃពីរចំណែក ហៅថា ភិក្ខុនី ។ ពាក្យថា ប្រដៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដោយគរុធម៌ ៨ ក្តី ដោយធម៌ដទៃក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៤៥] ព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា អស្តង្គតមែនហើយទៅប្រដៅ (ភិក្ខុនី) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទៅប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់អស្តង្គត ហើយទៅប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដែលឧបសម្បទាហើយក្នុងជំនុំសង្ឃមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ព្រះអាទិត្យមិនទាន់អស្តង្គត ភិក្ខុសំគាល់ថា អស្តង្គតហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ព្រះអាទិត្យមិនទាន់អស្តង្គត ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ព្រះអាទិត្យមិនទាន់អស្តង្គត ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់អស្តង្គត មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

៤៣

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិ

[៤៦] អនាបត្តិ ឧទ្ធេសំ ទេន្តោ បរិបុច្ឆំ ទេន្តោ ឱសារេហិ អយ្យាតិ វុច្ចមានោ ឱសារេតិ បញ្ហំ បុច្ឆតិ បញ្ហំ បុដ្ឋោ កថេតិ អញ្ញស្សត្ថាយ ភណន្តំ ភិក្ខុនិយោ សុណន្តិ សិក្ខមានាយ សាមណេរិយា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ២ អនាបត្តិ

[៤៦] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវបាលី នៃគរុធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវអដ្ឋកថានៃគរុធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីពោលថា លោកម្ចាស់ចូរសូត្រទៅភិក្ខុក៏សូត្រ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីសួរប្រស្នាហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌ឲ្យអ្នកដទៃស្តាប់ ហើយភិក្ខុនីចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខមានា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[៤៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មឹ និគ្រោធារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្ក-មិត្វា ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ឯតទវោចុំ ឯថ អយ្យេ ឱវាទំ គមិស្សាមាតិ ។ យម្បិ[១] មយំ អយ្យេ គច្ឆេយ្យាម ឱវាទស្ស ការណា អយ្យា ឆព្វគ្គិយា ឥធេវ អម្ហេ ឱវទន្តីតិ ។ ភិក្ខុនិយោ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តីតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ

[១] ឱ. ម. យំ ហិ ។

សិក្ខាបទទី ៣

[៤៧] សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅនិគ្រោធារាម ជិតក្រុងកបិលពស្តុ ក្នុងដែនឈ្មោះសក្កៈ ។ គ្រានោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅឆព្វគ្គិយភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបាននិយាយបបួលឆព្វគ្គិយភិក្ខុនី យ៉ាងនេះថា ម្នាលនាងទាំងឡាយ ពួកនាងចូរមក យើងនឹងទៅទទួលឱវាទ (ជាមួយគ្នា) ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនីនិយាយថា ម្នាលនាងទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅព្រោះហេតុនៃឱវាទធ្វើអ្វី ដ្បិតឆព្វគ្គិយភិក្ខុជាម្ចាស់ទាំងឡាយមកប្រដៅពួកយើងក្នុងលំនៅនេះហើយ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងចូលដល់លំនៅភិក្ខុនីហើយ ប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីអម្បាលនោះប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅភិក្ខុនី ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយ

តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយោ ឱវទថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយោ ឱវទិស្សថ នេតំ មោឃបុរិ-សា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៤៨] តេន ខោ បន សមយេន មហាបជាបតិ គោតមី គិលានា ហោតិ ។ ថេរា ភិក្ខូ យេន មហាបជាបតិ គោតមី តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា មហាបជាបតឹ គោតមឹ ឯតទវោចុំ កច្ចិ តេ គោត-មិ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយន្តិ ។ ន មេ អយ្យា

ប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលដល់លំនៅភិក្ខុនី ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលដល់លំនៅភិក្ខុនីទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទនេះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនី មានជំងឺ ។ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនី លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយសួរព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនីយ៉ាងនេះថា ម្នាលព្រះនាងគោតមី សរីរយន្តព្រះនាងល្មមអត់ទ្រាំបានដែរឬទេ ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬទេ ។ ព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនីតបថា លោកម្ចាស់ សរីរយន្តខ្ញុំមិនអាចអត់ទ្រាំបានទេ ខ្ញុំមិនអាច

ខមនីយំ ន យាបនីយំ អយ្យា ធម្មំ ទេសេថាតិ ។ ន តាវ ភគិនិ កប្បតិ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយា ធម្មំ ទេសេតុន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តា ន ទេសេសុំ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន មហាបជាបតិ គោតមី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា មហាបជាបតឹ គោតមឹ ឯតទវោច កច្ចិ តេ គោតមិ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយន្តិ ។ បុព្វេ មេ ភន្តេ ថេរា ភិក្ខូ អាគន្ត្វា ធម្មំ ទេសេន្តិ តេន មេ ផាសុ ហោតិ ឥទានិ បន ភគវតា បដិក្ខិត្តន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តា ន ទេសេន្តិ តេន មេ ន ផាសុ ហោតីតិ ។ អថខោ ភគវា មហាបជាបតឹ គោតមឹ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

ប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលទេ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ណ្ហើយចុះ សូមពួកលោកម្ចាស់សំដែងធម៌ឲ្យទាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះ និយាយថា ម្នាលនាង កិរិយាដែលភិក្ខុចូលមកកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុនី មិនគួរឡើយ ហើយមានសេចក្តីសង្ស័យ (យ៉ាងនេះ) ក៏មិនហ៊ានសំដែងធម៌ឡើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្លៀកស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ ក្នុងវេលាព្រឹក ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់លំនៅរបស់ព្រះមហាបជាបតិគោតមី លុះដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលតែងតាំងទុក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះមហាបជាបតិគោតមីយ៉ាងនេះថា ព្រះនាងគោតមី សរីរយន្ត ព្រះនាងល្មមអត់ទ្រាំបានដែរឬ ល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬ ។ ព្រះនាងទូលតបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលមុនភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មកសំដែងធម៌ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ហេតុនោះ ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីសប្បាយ ក៏ឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហាមឃាត់ហើយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្តីខ្លាចក្រែង ទើបមិនហ៊ានសំដែង សេចក្តីមិនសប្បាយមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ព្រោះហេតុនោះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះមហាបជាបតិគោតមីឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា គិលានំ ភិក្ខុនឹ ឱវទិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ តត្ថាយំ សមយោ គិលានា ហោតិ ភិក្ខុនី អយំ តត្ថ សមយោតិ ។

[៤៩] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុនូបស្សយោ[១] នាម យត្ថ ភិក្ខុនិយោ ឯករត្តម្បិ វសន្តិ ។ ឧបសង្កមិត្វាតិ តត្ថ គន្ត្វា ។ ភិក្ខុនិយោ នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។ ឱវទេយ្យាតិ អដ្ឋហិ គរុធម្មេហិ ឱវទតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញត្រ សមយាតិ ឋបេត្វា សមយំ ។ គិលានា នាម ភិក្ខុនី ន សក្កោតិ ឱវាទាយ វា សំវាសាយ វា គន្តុំ ។

---

១ ភិក្ខុនូបស្សយន្តិបិ បាឋោ ។

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម្មីកថា ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅភិក្ខុនីដែលមានជំងឺបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺភិក្ខុនីមានជំងឺ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

[៤៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅក្នុងទីណា សូម្បីអស់រាត្រី ១ ទីនោះហៅថា ទីនៅរបស់ភិក្ខុនី ។ ពាក្យថា ចូលដល់ គឺទៅក្នុងទីនោះ ។ ពួកស្រីដែលបានឧបសម្បទា ក្នុងសង្ឃពីរចំណែក ហៅថា ភិក្ខុនី ។ ពាក្យថា ប្រដៅ គឺភិក្ខុប្រដៅដោយគរុធម៌ ៨ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុនីមិនអាចទៅទទួលឱវាទ ឬទៅនៅរួមសង្ឃកម្មបានហៅថា មានជំងឺ ។

[៥០] ឧបសម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញី ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា អញ្ញត្រ សមយា ឱវទតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នាយ វេមតិកោ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា អញ្ញត្រ សមយា ឱវទតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នាយ អនុបសម្បន្នសញ្ញី ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា អញ្ញត្រ សមយា ឱវទតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញេន ធម្មេន ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្បន្នំ ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នាយ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នាយ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៩០] ភិក្ខុសំគាល់ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាហើយថា បានឧបសម្បទាមែន ហើយចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនីហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាហើយ ចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនីហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុនីឧបសម្បទាហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់បានឧបសម្បទាទេ ហើយចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដោយធម៌ដទៃ (ក្រៅពីគរុធម៌) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសង្ឃតែមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងស្រីមិនទាន់បានឧសម្បទាថា បានឧបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងស្រីដែលមិនទាន់បានឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងស្រីដែលមិនទាន់បានឧបសម្បទាថា មិនទាន់បានឧបសម្បទាមែន មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស តតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[៥១] អនាបត្តិ សមយេ ឧទ្ទេសំ ទេន្តោ បរិបុច្ឆំ ទេន្តោ ឱសារេហិ អយ្យាតិ វុច្ចមានោ ឱសារេតិ បញ្ហំ បុច្ឆតិ បញ្ហំ បុដ្ឋោ កថេតិ អញ្ញស្សត្ថាយ ភណន្តំ ភិក្ខុនិយោ សុណន្តិ សិក្ខមានាយ សាមណេរិយា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[៥១] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលប្រដៅភិក្ខុនីក្នុងសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងបាឡីនៃគរុធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងអដ្ឋកថានៃគរុធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីពោលថា លោកម្ចាស់ចូរសូត្រទៅ ភិក្ខុក៏សូត្រ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីសួរប្រស្នាហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌ដើម្បីអ្នកដទៃហើយភិក្ខុនីចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុដែលប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខ-មានា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

[៥២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តា លាភិនោ ហោន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឯវំ វទេន្តិ[១] ន ពហុកតា ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ អាមិសហេតុ ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឯវំ វក្ខន្តិ ន ពហុកតា ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ អាមិសហេតុ ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ឯវំ វទេថ ន ពហុកតា ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ អាមិសហេតុ ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ

១ ឱ. ម. វទន្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៤

[៤២] សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី តែងបាននូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេ-សជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ថ្វីឡើយ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមកនិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រដៅពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំង-ឡាយមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅពួកភិក្ខុនីប៉ុន្មានទេ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស ពិតមែនឬ ។

ឱវទន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ឯវំ វក្ខថ ន ពហុកតា ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ អាមិសហេតុ ថេរា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តីតិ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ អាមិសហេតុ ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តីតិ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៥៣] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ អាមិសហេតូតិ ចីវរហេតុ បិណ្ឌបាតហេតុ សេនាសន-ហេតុ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារហេតុ សក្ការហេតុ គរុការហេតុ មាននហេតុ វន្ទនហេតុ បូជនហេតុ ។

[៥៤] ឯវំ វទេយ្យាតិ ឧបសម្បន្នំ សង្ឃេន សម្មតំ ភិក្ខុនោវាទកំ អវណ្ណំ កត្តុកាមោ អយសំ កត្តុ-កាមោ មង្កុកត្តុកាមោ ឯវំ វទេតិ ចីវរហេតុ

ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ក៏ថ្វីឡើយ ពួកអ្នកឯងមកពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៥៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខា-បទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា ព្រោះហេតុតែអាមិស សេចក្ដីថា ព្រោះហេតុតែចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យ ដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្ដីគោរព សេចក្ដីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំនិងកិរិយាបូជា ។

[៥៤] ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ សេចក្ដីថា ភិក្ខុណាប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវពាក្យដំនៀល ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើបង្អាប់យស ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវសេចក្ដីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នដែលសង្ឃសន្មត

បិណ្ឌបាតហេតុ សេនាសនហេតុ គិលានប្បច្ចយ-
ភេសជ្ជបរិក្ខារហេតុ សក្ការហេតុ គរុការហេតុ មានន-
ហេតុ វន្ទនហេតុ បូជនហេតុ ឱវទតីតិ ភណតិ
អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៤៥] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី ឯវំ វទេតិ អាបត្តិ
បាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ ឯវំ វទេតិ
អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី
ឯវំ វទេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៤៦] ឧបសម្បន្នំ សង្ឃេន អសម្មតំ ភិក្ខុនោ-
វាទកំ អវណ្ណំ កត្តុកាមោ អយសំ កត្តុកាមោ
មង្កុកត្តុកាមោ ឯវំ វទេតិ ចីវរហេតុ បិណ្ឌបាតហេតុ
សេនាសនហេតុ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារហេតុ
សក្ការហេតុ គរុការហេតុ មានមហេតុ វន្ទនហេតុ បូជន-
ហេតុ ឱវទតីតិ ភណតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៤៧] អនុបសម្បន្នំ សង្ឃេន សម្មតំ វា អសម្ម-
តំ វា ភិក្ខុនោវាទកំ អវណ្ណំ កត្តុកាមោ អយសំ
កត្តុកាមោ មង្កុកត្តុកាមោ ឯវំ វទេតិ ចីវរហេតុ

ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនីហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺនិយាយថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជបរិក្ខារ ជាបច្ច័យ ដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្ដីគោរព សេចក្ដីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៥៥] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌មែន ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនមែនជាធម៌វិញ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៥៦] ភិក្ខុណា ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវពាក្យដំនៀល ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើបង្អាប់យស ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវសេចក្ដីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នដែលសង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺនិយាយថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជ-បរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្ដីគោរព សេចក្ដីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៥៧] ភិក្ខុណា ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវពាក្យដំនៀល ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើបង្អាប់យស ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវសេចក្ដីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះអនុបសម្បន្ន-បុគ្គលដែលសង្ឃសន្មតក្ដី មិនបានសន្មតក្ដី ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស ចតុត្ថសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

បិណ្ឌបាតហេតុ សេនាសនហេតុ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារហេតុ សក្ការហេតុ គរុការហេតុ មាននហេតុ វន្ទនហេតុ បូជនហេតុ ឱវទតីតិ ភណតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៤៨] អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៤៩] អនាបត្តិ បកតិយា ចីវរហេតុ បិណ្ឌបាតហេតុ សេនាសនហេតុ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារហេតុ សក្ការហេតុ គរុការហេតុ មាននហេតុ វន្ទនហេតុ បូជនហេតុ ឱវទន្តំ ភណតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គេសជ្ជបរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៥៨] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនមែនជាធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៥៩] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលពោលចំពោះភិក្ខុផងគ្នា ដែលជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គេសជ្ជ-បរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជាដោយប្រក្រតី ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

[៦០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សាវត្ថិយំ អញ្ញ-តរិស្សា វិសិខាយ បិណ្ឌាយ ចរតិ ។ អញ្ញតរាបិ ភិក្ខុនី តស្សា វិសិខាយ បិណ្ឌាយ ចរតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុនឹ ឯតទវោច គច្ឆ ភគិនិ អមុកស្មឹ ឱកាសេ ភិក្ខា ទីយតីតិ ។ សាបិ ឯវមាហ គច្ឆ អយ្យ អមុកស្មឹ ឱកាសេ ភិក្ខា ទីយតីតិ ។ តេ អភិណ្ហទស្សនេន សន្ទិដ្ឋា អហេសុំ ។ តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ចីវរំ ភាជិយតិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី ឱវាទំ គន្ត្វា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ តំ ភិក្ខុនឹ សោ ភិក្ខុ ឯតទវោច អយំ មេ ភគិនិ ចីវរប្បដិវិសោ សាទិយិស្សសីតិ ។ អាម អយ្យ

សិក្ខាបទទី ៥

[៦០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុមួយរូបត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត តាមផ្លូវ ឬច្រកមួយ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ មានភិក្ខុនីមួយរូបទៀត ក៏ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតាមផ្លូវ ឬច្រកនោះដែរ ។ ទើបភិក្ខុនោះនិយាយនឹងភិក្ខុនីនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលនាង នាងចូរទៅក្នុងឱកាសឯណោះ គេប្រគេនភិក្ខា ។ ឯភិក្ខុនីនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ចូរទៅក្នុងឱកាសឯណោះចុះ គេប្រគេនចង្ហាន់ ។ ភិក្ខុនិងភិក្ខុនីនោះបានស្គាល់គ្នា ព្រោះបានឃើញគ្នាញឹកញយ ។ គ្រានោះឯង សង្ឃកំពុងចែកចីវរគ្នា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះកាលទៅទទួលឱវាទ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះហើយ បានឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ភិក្ខុនោះ បាននិយាយនឹងភិក្ខុនីដែលឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលនាង ចំណែកចីវរនេះរបស់យើង នាងនឹងត្រូវការដែរឬទេ ។ ភិក្ខុនីនោះឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទស្ស បឋមប្បញ្ញត្តិ

ទុព្វលចីវរម្ហីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ តស្សា ភិក្ខុនិយា ចីវរំ អទាសិ ។ សោបិ ខោ ភិក្ខុ ទុព្វលចីវរោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ ករោហិទានិ តេ អាវុសោ ចីវរន្តិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ ទស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ អទាសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ ញាតិកា តេ ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាតិ ។ អញ្ញាតិកា ភគវាតិ ។ អញ្ញាតកោ មោឃបុរិស អញ្ញាតិកាយ ន ជានាតិ បដិរូបំ វា អប្បដិរូបំ វា សន្តំ វា អសន្តំ វា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ ទស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ

ខ្ញុំករុណា មានចីវរចាស់ហើយ ។ ភិក្ខុនោះឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ ចំណែកភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមានចីវរទុព្វលភាព ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរធ្វើចីវររបស់អ្នកក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនសមគួរនឹងឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីទេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបានឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនី ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលតបថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ភិក្ខុនីនោះ ជាញាតិរបស់អ្នកឯង ឬមិនមែនញាតិទេ ។ ភិក្ខុនោះទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ភិក្ខុនីនោះមិនជាញាតិទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា នែមោឃបុរស បុរសមិនមែនជាញាតិ រមែងមិនដឹងនូវកម្មដ៏សមគួរ ឬមិនសមគួរ ល្អិតល្អ ឬមិនល្អិតល្អរបស់ស្រីដែលមិនមែនជាញាតិទេ នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកបុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យចីវរ

ភិក្ខុនិយា ចីវរំ ទទេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៦១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ភិក្ខុនីនំ ចារិវត្តកំ ចីវរំ ន ទេន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អយ្យា អម្ហាកំ ចារិវត្តកំ ចីវរំ ន ទស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តាសំ ភិក្ខុនីនំ ឧជ្ឈាយន្តីនំ ខីយន្តីនំ វិចាចេន្តីនំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ចារិវត្តកំ ទាតុំ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនិយា សិក្ខមានាយ សាមណេរស្ស សាមណេរិយា អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ចារិវត្តកំ ទាតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ ទទេយ្យ អញ្ញត្រ ចារិវត្តកា ចាចិត្តិយន្តិ ។

ដល់ភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនហ៊ានផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុនីនាំគ្នា ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនសមបីនឹងមិនហ៊ានផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងពួកយើងសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកភិក្ខុនីនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាហើយ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងសហធម្មិកទាំង ៥ គឺ ភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី ១ សិក្ខមានា ១ សាមណេរ ១ សាមណេរី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងសហធម្មិកទាំង ៥ នេះបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា ។

បាចិត្តិយកណ្ឌោ ឱវាទវគ្គស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ

[៦២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ អញ្ញាតិកា នាម មាតិតោ វា បិតិតោ វា យាវ សត្តមា បិតាមហយុគា អសម្ពទ្ធា[១] ។ ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។ ចីវរំ នាម ឆន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ វិកប្បនុបគំ បច្ឆិមំ[២] ។ អញ្ញត្រ បារិវត្តកាតិ ឋបេត្វា បារិវត្តកំ ទេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៦៣] អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី ចីវរំ ទេតិ អញ្ញត្រ បារិវត្តកា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាតិកាយ វេមតិកោ ចីវរំ ទេតិ អញ្ញត្រ បារិវត្តកា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញី ចីវរំ ទេតិ អញ្ញត្រ បារិវត្តកា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្បន្នាយ ចីវរំ ទេតិ អញ្ញត្រ បារិវត្តកា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី

---

១ អសម្ពន្ធាតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. វិកប្បនុបគបច្ឆិមំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ៥ សិក្ខាបទវិភង្គ

[៦២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ភិក្ខុនីដែលមិនបានសម្ពន្ធជាប់វង្សគ្នាមកអំពីចំណែកខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបអំពីគូនៃជីដូនជីតាជាគរប់ ៧ ហៅថា មិនមែនជាញាតិ ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាហើយក្នុងសង្ឃពីរចំណែក ហៅថា ភិក្ខុនី ។ បណ្តាចីវរ ៦ យ៉ាងចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតដ៏គួរដល់វិកប្បបាន ហៅថា ចីវរ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា សេចក្តីថា ភិក្ខុឲ្យ (ចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ លើកលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា ។

[៦៣] ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនញាតិ ហើយឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាញាតិ ហើយឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា ។ ភិក្ខុឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាអំពីសង្ឃមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ វៀរលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនញាតិ

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៦៤] អនាបត្តិ ញាតិកាយ ចារិវដ្ដកំ បរិត្តេន វា វិបុលំ វិបុលេន វា បរិត្តំ ភិក្ខុនី វិស្សាសំ គណ្ហាតិ តាវកាលិកំ គណ្ហាតិ ចីវរំ ឋបេត្វា អញ្ញំ បរិក្ខារំ ទេតិ សិក្ខមានាយ សាមណេរិយា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

[៦៤] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីជាញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលផ្លាស់ប្តូរចីវរគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលប្តូរយកចីវរមានតម្លៃច្រើនដោយចីវរមានតម្លៃតិច ឬចីវរមានតម្លៃតិចដោយចីវរមានតម្លៃច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីកាន់យកចីវររបស់ខ្លួនដោយសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីកាន់យកចីវរជារបស់ខ្ចីគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យបរិក្ខារដទៃវៀរលែងតែចីវរ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យចីវរដល់សិក្ខមានា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទ ទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

[៦៥] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ បដ្ឋោ ហោតិ ចីវរកម្មំ កាតុំ ។ អញ្ញតរា ភិក្ខុនី យេនាយស្មា ឧទាយិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយឹ ឯតទវោច សាធុ មេ ភន្តេ អយ្យោ ចីវរំ សិព្វតូតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ តស្សា ភិក្ខុនិយា ចីវរំ សិព្វេ-ត្វា សុរត្តំ សុបរិកម្មកតំ កត្វា មជ្ឈេ បដិភាណចិត្តំ វុដ្ឋាបេត្វា សំហរិត្វា និក្ខិបិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី យេនាយស្មា ឧទាយិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយឹ ឯតទវោច កហំ[១] តេ ភន្តេ ចីវ-រន្តិ ។ ហន្ទ ភគិនិ ឥមំ ចីវរំ យថាសំហដំ ហរិត្វា និក្ខិបិត្វា យទា ភិក្ខុនីសង្ឃោ ឱវាទំ អាគច្ឆតិ តទា ឥមំ ចីវរំ បារុបិត្វា ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អាគច្ឆាតិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី តំ ចីវរំ

---

១ កតំ តេតិបិ បាឋោ ។ ឱ. ម. កហន្តំ ។

សិក្ខាបទទី ៦

[៦៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុជាអ្នកប្រសប់ធ្វើចីវរកម្ម ។ មានភិក្ខុនី ១ រូប ចូលទៅកាន់ទីដែលឧទាយិដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយនឹងឧទាយិដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ដេរចីវរឲ្យខ្ញុំផង ។ គ្រានោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុក៏ដេរចីវរ ហើយធ្វើកិច្ចជ្រលក់គក់បោកដ៏ល្អ រួចធ្វើរូបគំនូរ[១] ត្រង់កណ្តាលចីវរ ស្រេចហើយបត់ទុកឲ្យភិក្ខុនីនោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីនោះ ទៅកាន់លំនៅឧទាយិដ៏មានអាយុ លុះទៅដល់ហើយបាននិយាយនឹងឧទាយិដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ចីវររបស់លោកម្ចាស់នោះដូចម្តេចទៅ ។ ឧទាយិឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រី ហ៎ នាងចូរនាំយកចីវរនេះទៅទាំងផ្នត់ហើយទុក កាលណាភិក្ខុនីសង្ឃមកទទួលឱវាទ ចូរដណ្តប់ចីវរនេះដើរទៅតាមក្រោយ ៗ

---

១ អដ្ឋកថាថា គូររូបភាពបុរសស្ត្រី ធ្វើសន្ថវៈគ្នា មានឧបាយលាយដោយវត្ថុពណ៌ផ្សេង ៗ តាមគំនិតរបស់ខ្លួន ត្រង់កណ្តាលចីវរ ។

យថាសំហដំ ហរិត្វា និក្ខិបិត្វា យទា ភិក្ខុនីសង្ឃោ ឱវាទំ អាគច្ឆតិ តទា តំ ចីវរំ ចារុបិត្វា ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អាគច្ឆតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ យាវច្ឆិន្និកា ឥមា ភិក្ខុនិយោ ធុត្តិកា អហិរិកាយោ យត្រ ហិ នាម ចីវរេ បដិកាណាចិត្តំ វុដ្ឋាបេស្សន្តីតិ ។ ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ កស្សិទំ កម្មន្តិ ។ អយ្យស្ស ឧទាយិស្សាតិ ។ យេបិ តេ ឆិន្នកា ធុត្តកា អហិរិកា តេសំបិ ឯវរូបំ ន សោភេយ្យ កឹ បន អយ្យស្ស ឧទាយិស្សាតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧទាយិ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ សិព្វេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧទាយិ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ សិព្វេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ ញាតិកា

ភិក្ខុនីសង្ឃ ក្នុងកាលណោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះនាំយកចីវរនោះ ទៅទាំងផ្នត់ហើយទុក កាលណាភិក្ខុនីសង្ឃមកទទួលឱវាទ នាងក៏ដណ្តប់ចីវរនោះដើរទៅតាមក្រោយ ៗ ភិក្ខុនីសង្ឃ ក្នុងកាលណោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីអម្បាលនេះជាស្រីគ្មានកោតញញើត ជាស្រីអ្នកលេង គ្មានអៀនខ្មាស មិនសមបើនឹងគូរគំនូរក្នុងចីវរសោះ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបាននិយាយសួរគ្នាយ៉ាងនេះថា នេះជាការងាររបស់អ្នកណា ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឆ្លើយថា នេះជាការងាររបស់លោកម្ចាស់ឧទាយិ ។ ពួកភិក្ខុនីនិយាយគ្នាថា ជនទាំងឡាយណាជាអ្នកគ្មានសេចក្តីកោតញញើត ជាអ្នកលេង ជាអ្នកគ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាស កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ក៏គង់មិនល្អដល់ជនទាំងឡាយនោះ នឹងពោលទៅថ្វីដល់លោកម្ចាស់ឧទាយិ ។ ពួកភិក្ខុនីនោះនាំគ្នាប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះ-ដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឧទាយិដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងដេរចីវរដល់ភិក្ខុនីសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលឧទាយិ ឮថាអ្នកឯងដេរចីវរឲ្យភិក្ខុនី ពិតមែនឬ ។ ឧទាយិភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា នែឧទាយិ ភិក្ខុនីនោះជាញាតិ

តេ ឧទាយិ អញ្ញាតិកាតិ ។ អញ្ញាតិកា ភគវាតិ ។ អញ្ញាតកោ មោឃបុរិស អញ្ញាតិកាយ ន ជានាតិ បដិរូបំ វា អប្បដិរូបំ វា បាសាទិកំ វា អប្បាសាទិកំ វា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ សិព្វេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ សិព្វេយ្យ វា សិព្វាបេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។

[៦៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ អញ្ញាតិកា នាម មាតិតោ វា បិតិតោ វា យាវ សត្តមា បិតាមហយុគា អសម្ពទ្ធា[១] ។ ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។ ចីវរំ នាម ឆន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ វិកប្បនុបគំ បច្ឆិមំ ។ សិព្វេយ្យាតិ សយំ សិព្វតិ អារាបថេ អារាបថេ អាបត្តិ

១ អសម្ពន្ធាតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

របស់អ្នកឯង ឬមិនមែនជាញាតិទេ ។ ឧទាយិភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនមែនជាញាតិទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់ថា នែមោឃបុរស ប្រុសដែលមិនមែនជាញាតិ រមែងមិនស្គាល់កម្មដ៏សមគួរក្តី មិនសមគួរក្តី កម្មជាទីជ្រះថ្លាក្តី មិនជាទីជ្រះថ្លាក្តី របស់ស្ត្រីដែលមិនមែនជាញាតិទេ នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមគួរនឹងដេរចីវរឲ្យភិក្ខុនីមិនមែនញាតិទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដេរឯង ឬប្រើគេឲ្យដេរនូវចីវរឲ្យភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៦៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ភិក្ខុនីដែលមិនបានជាប់តវង្សគ្នាមកអំពីចំណែកខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបអំពីគូជីដូនជីតាជាគម្រប់ ៧ ហៅថា មិនមែនញាតិ ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាហើយក្នុងសង្ឃពីរចំណែក ហៅថា ភិក្ខុនី ។ បណ្តាចីវរ ៦ យ៉ាង ចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមវិកប្បបាន ហៅថា ចីវរ ។ ពាក្យថា ដេរឯង គឺភិក្ខុដេរដោយខ្លួនឯង

ចាចិត្តិយស្ស ។ សិព្វាបេយ្យាតិ អញ្ញំ អាណាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សកឹ អាណត្តោ ពហុកំបិ សិព្វេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៦៧] អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី ចីវរំ សិព្វេតិ វា សិព្វាបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាតិកាយ វេមតិកោ ចីវរំ សិព្វេតិ វា សិព្វាបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញី ចីវរំ សិព្វេតិ វា សិព្វាបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្បន្នាយ ចីវរំ សិព្វេតិ វា សិព្វាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៦៨] អនាបត្តិ ញាតិកាយ ចីវរំ ឋបេត្វា អញ្ញំ បរិក្ខារំ សិព្វេតិ វា សិព្វាបេតិ វា សិក្ខមានាយ សាមណេរិយា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ ៗ ផ្ទួវម្ជុល ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យដេរ គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃឲ្យដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុបង្គាប់តែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់ដេរច្រើនដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (តែមួយ) ។

[៦៧] ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនញាតិមែន ហើយដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តី នូវចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាញាតិ ហើយដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តី នូវចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរដើម្បីភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាអំពីសង្ឃតែមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាញាតិមែន មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

[៦៨] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលដេរចីវរដល់ភិក្ខុនីជាញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលដេរឯង ឬប្រើគេឲ្យដេរនូវបរិក្ខារដទៃក្រៅពីចីវរ (ឲ្យភិក្ខុនី) ឲ្យសិក្ខមានា ឬសាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[៦៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ យថេវ មយំ សប្បជាបតិកា[១] អាហិណ្ឌាម ឯវមេវិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ អាហិណ្ឌន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម

---

១ ឱ. ម. សបជាបតិកា ។

សិក្ខាបទទី ៧

[៦៩] សម័យនោះឯង ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយគ្នា ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា យើងទាំងឡាយមានប្តីប្រពន្ធដើរទៅយ៉ាងណា សមណៈទាំងឡាយនេះ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រដើរទៅមួយអន្ទើដោយភិក្ខុនីទាំងឡាយ យ៉ាងនោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបីបើឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នាទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ពិតមែនឬ ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងបបួលភិក្ខុនី

តុម្ហេ មោឃបុរិសា ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជេយ្យ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៧០] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ ច ភិក្ខុនិយោ ច សាកេតា សាវត្ថឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ អថ ខោ តា ភិក្ខុនិយោ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ មយម្បិ អយ្យេហិ សទ្ធឹ គមិស្សាមាតិ ។ ន ភគិនិ កប្បតិ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជិតុំ តុម្ហេ វា បឋមំ គច្ឆថ មយំ វា គមិស្សាមាតិ ។ អយ្យា ភន្តេ អគ្គបុរិសា អយ្យា វ បឋមំ គច្ឆន្តុ ។ អថ ខោ តាសំ ភិក្ខុនីនំ បច្ឆា គច្ឆន្តីនំ អន្តរាមគ្គេ ចោរា អច្ឆិន្ទិំសុ ចេវ

ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នាទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅសូម្បីកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក ១ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិងភិក្ខុនីទាំងឡាយច្រើនរូប ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយអំពីក្រុងសាកេតទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ កាលនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ ឃើញពួកភិក្ខុនោះហើយ បានពោលពាក្យនេះថា យើងទាំងឡាយនឹងទៅជាមួយនឹងលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង ការដែលភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នាមិនគួរទេ នាងទាំងឡាយទៅមុនឬ ៗ យើងទាំងឡាយនឹងទៅមុន ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាបុរសដ៏ប្រសើរ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តទៅមុន ។ កាលភិក្ខុនីទាំងនោះ ដើរទៅជាខាងក្រោយនៃភិក្ខុទាំងឡាយដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ចោរទាំងឡាយក៏ដណ្តើមយក (បាត្រនិងចីវរ) ផង

ទូសេសុញ្ច[១] ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភិក្ខុនីនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯត-មត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សត្ថគមនីយេ មគ្គេ សាសង្កសម្មតេ សប្បដិភយេ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជេយ្យ អន្តមសោ គា-មន្តរម្បិ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ សត្ថគមនីយោ ហោតិ មគ្គោ សាសង្កសម្មតោ សប្បដិភយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។

[៧១] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។

១ ឱ. ម. អច្ឆិន្ទឹសុ ច ទូសេសុំ ច ។

ប្រទុស្តផង (កំហែងធ្វើសេវនកិច្ច) ក្នុងកាលនោះឯង ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ពួកភិក្ខុនីប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ពួកភិក្ខុ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគត អនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ក្នុងផ្លូវដែលគួរនឹងទៅដោយមានគ្នីគ្នាជាពួកដែលគេសន្មតថាប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅសូម្បីទៅកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក ១ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺផ្លូវដែលគួរនឹងទៅដោយមានគ្នីគ្នាជាពួក ១ ដែលគេសន្មតថាប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស ១ ដែលប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

[៧១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្ត្រីដែលបានឧបសម្បទា

សន្ធិន្តិ ឯកតោ ។ សំវិធាយាតិ គច្ឆាម ភគិនិ គច្ឆាម អយ្យ គច្ឆាម អយ្យ គច្ឆាម ភគិនិ អជ្ជ វា ហិយ្យោ វា បរេ វា គច្ឆាមាតិ សំវិទហតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អន្តមសោ គាមន្តរម្បីតិ កុក្កុដសម្បាតេ គាមេ គាមន្តរេ[(១)] អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អគាមកេ អរញ្ញេ អឌ្ឍយោជនេ អឌ្ឍយោជនេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញត្រ សមយាតិ ឋបេត្វា សមយំ ។ សត្ថគមនីយោ នាម មគ្គោ ន សក្កា ហោតិ វិនា សត្ថេន គន្តុំ ។ សាសង្កំ នាម តស្មឹ មគ្គេ ចោរានំ និវិដ្ឋោកាសោ ទិស្សតិ ភុត្តោកាសោ ទិស្សតិ ឋិតោកាសោ ទិស្សតិ និសិន្នោកាសោ ទិស្សតិ និបន្នោកាសោ ទិស្សតិ ។ សប្បដិភយំ នាម តស្មឹ មគ្គេ ចោរេហិ មនុស្សា ហតា

១ ឱ. ម. គាមន្តរេ គាមន្តរេ ។

ក្នុងឧកតោសង្ឃ ។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា សេចក្តីថា ពួកជាមួយគ្នា ។ ពាក្យថា បបួល គឺបបួលគ្នាថា ម្នាលនាង យើងទាំងឡាយនឹងទៅ បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងទៅ បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំង-ឡាយនឹងទៅ ម្នាលនាង យើងទាំងឡាយនឹងទៅ យើងទាំងឡាយនឹងទៅក្នុងថ្ងៃនេះ ឬក្នុងថ្ងៃស្អែក ក្នុងថ្ងៃខានស្អែក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅសូម្បីទៅកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក ១ សេចក្តីថា (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរជាមួយគ្នាទៅ) ក្នុងទីជាចន្លោះនៃស្រុក ក្នុងស្រុកមានចម្ងាយល្មមមាន់ហើរទៅដល់ (គឺ ១ រយៈមាន់ហើរ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរជាមួយគ្នាទៅ) ក្នុងព្រៃដែលមិនមែនស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ ៗ កន្លះយោជន៍ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែមានសម័យ សេចក្តីថា លើកទុកតែមានសម័យ ។ ដែលហៅថា ផ្លូវដែលគួរនឹងទៅដោយមានគ្នីគ្នាជាពួក គឺផ្លូវដែលបុគ្គលឥតមានគ្នីគ្នាមិនអាចដើរទៅបាន ។ ដែលហៅថា ផ្លូវប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស គឺកន្លែងដែលចោរអាស្រ័យនៅក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរបរិភោគអាហារក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរឈរនៅក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរអង្គុយក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរដេកក៏ប្រាកដ ក្នុងផ្លូវនោះ ។ ដែលហៅថា ផ្លូវប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ គឺផ្លូវនោះដែលចោរទាំងឡាយ សម្លាប់មនុស្សក៏ប្រាកដ

និស្សន្ទិ វិលុត្តា និស្សន្ទិ អាកោដិតា និស្សន្ទិ ។ សប្ប-
ដិភយំ កន្ត្វា អប្បដិភយំ បស្សិត្វា[១] ឧយ្យោជេតព្វា
កច្ឆេច ភគិនិយោតិ ។

[៧២] សំវិទហិតេ សំវិទហិតសញ្ញី ឯកទ្ធានមគ្គំ
បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ អញ្ញត្រ សមយា
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សំវិទហិតេ វេមតិកោ ឯ-
កទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ អញ្ញត្រ
សមយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សំវិទហិតេ អសំវិទ-
ហិតសញ្ញី ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ គាមន្ត-
រម្បិ អញ្ញត្រ សមយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ
សំវិទហាតិ ភិក្ខុនី ន សំវិទហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អសំវិទហិតេ សំវិទហិតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អសំវិទហិតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អសំ-
វិទហិតេ អសំវិទហិតសញ្ញី អនាបត្តិ ។

---

១ ឱ. ទស្សិត្វា ។ ម. ទស្សេត្វា ។

ប្ញន់មនុស្សក៏ប្រាកដ វាយដំមនុស្សក៏ប្រាកដ ។ ភិក្ខុដើរទៅកាន់ផ្លូវដែលប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ហើយឃើញផ្លូវមិនប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខវិញ ត្រូវបញ្ជូនភិក្ខុនីទៅ ដោយពាក្យថា ម្នាលនាងទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយចូរទៅចុះ ។

[៧២] ភិក្ខុបបួលគ្នាហើយសំគាល់ថា បបួលមែន ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ដោយហោចទៅសូម្បីទៅកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក ១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងការដែលបានបបួលគ្នា ហើយដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ដោយហោចទៅសូម្បីទៅកាន់ទីជាចន្លោះនៃស្រុក ១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុបបួលគ្នា ហើយសំគាល់ថា មិនបានបបួល ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ដោយហោចទៅសូម្បីទៅកាន់ទីជាចន្លោះនៃស្រុក ១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុបបួល តែភិក្ខុនីមិនបបួល (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមិនបានបបួលគ្នា ហើយសំគាល់ថា បានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងការដែលមិនបានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានបបួលក្នុងការដែលមិនបានបបួល មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៧៣] អជាបត្តិ សមយេ អសំវិធហិត្វា គច្ឆន្តិ ភិក្ខុនី សំវិធហតិ ភិក្ខុ ន សំវិធហតិ វិសង្កេតេន គច្ឆន្តិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[៧៣] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលមានសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានបបួលភិក្ខុនីហើយដើរទៅ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីបបួល តែភិក្ខុមិនបានបបួល ដល់ភិក្ខុនិងភិក្ខុនីដែលទៅដោយខុសសង្កេត ដល់ភិក្ខុដែលទៅ (ជាមួយនឹងភិក្ខុនី) ដោយមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[៧៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានំ អភិរូហន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ យថេវ មយំ សបជាបតិកា ឯកនាវាយ កីឡាម ឯវមេវិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកនាវាយ កីឡន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានំ អភិរូហិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានំ

សិក្ខាបទទី ៨

[៧៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេត-វន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បបួលពួកភិក្ខុនីឡើងជិះទូក ១ ជាមួយគ្នា ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា យើងទាំងឡាយមានប្តីប្រពន្ធជិះលេងលើទូក ១ យ៉ាងណា សមណៈទាំងឡាយនេះ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្របបួលពួកភិក្ខុនីជិះលេងលើទូក ១ ជាមួយគ្នាយ៉ាងនោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងបបួលពួកភិក្ខុនីឡើងជិះទូក ១ ជាមួយគ្នាទេ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់សួរចំពោះឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយបបួលពួកភិក្ខុនីឡើងជិះទូក

អភិរូហថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកនាវំ អភិរូហិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកនាវំ អភិរូហេយ្យ ឧទ្ធង្គាមិនឹ[១] វា អធោគាមិនឹ វា បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៧៩] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ ច ភិក្ខុនិយោ ច សាកេតា សាវត្ថឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ អន្តរាមគ្គេ នទី ឧត្តរិតព្វា[២] ហោតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ មយំបិ អយ្យេហិ សទ្ធឹ ឧត្តរិស្សាមាតិ ។ ន ភគិនិ កប្បតិ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកនាវំ អភិរូហិតុំ តុម្ហេ វា បឋមំ ឧត្តរថ មយំ វា ឧត្តរិស្សាមាតិ ។

១ ឧទ្ធគាមិនិន្តិបិ បាឋោ ។ ២ ឱ. ម. តរិតព្វា ។

ជាមួយគ្នា ពិតមែនឬ ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងបបួលពួកភិក្ខុនីឡើងជិះទូក ១ ជាមួយគ្នាទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ការនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក ១ ជាមួយគ្នា ទៅច្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៧៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនិងភិក្ខុនីទាំងឡាយច្រើនរូប ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ អំពីក្រុងសាកេតទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីកណ្តាលផ្លូវមានស្ទឹង ១ ដែលគេតែងតែឆ្លង ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ បានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា យើងទាំងឡាយនឹងឆ្លងមួយអន្លើដោយលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង ការដែលភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក ១ ជាមួយគ្នា មិនគួរទេ (បើដូច្នោះ) នាងទាំងឡាយឆ្លងទៅមុនឬ ។ យើងទាំងឡាយនឹងឆ្លងទៅមុន ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

អយ្យា ភន្តេ អត្ថបុរិសា អយ្យា វ បឋមំ ឧត្តរន្តូតិ ។ អថខោ តាសំ ភិក្ខុនីនំ បច្ឆា ឧត្តរន្តីនំ ចោរា អច្ឆិន្ទឹសុ ចេវ ទូសេសុញ្ច ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភិក្ខុនីនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិរិយន្តរណាយ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកនាវំ អភិរុហិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកនាវំ អភិរុហេយ្យ ឧទ្ធង្គាមិនឹ វា អធោគាមិនឹ វា អញ្ញត្រ តិរិយន្តរណាយ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៧៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។ សទ្ធិន្តិ ឯកតោ ។ សំវិធាយាតិ អភិរុហាម ភគិនិ

ភិក្ខុនីទាំងឡាយឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាបុរសដ៏ប្រសើរ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចូរឆ្លងទៅមុនចុះ ។ កាលភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះឆ្លងទៅជាខាងក្រោយ ចោរទាំងឡាយ ក៏ដណ្តើមយក (បាត្រនិងចីវរ) ផង ប្រទុស្តផងក្នុងកាលណោះ ។ លុះភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ ក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុនីក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក ១ ជាមួយគ្នាដើម្បីឆ្លងទទឹង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក ១ ជាមួយគ្នា ទៅច្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែការឆ្លងទទឹង ។

[៧៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ បេ ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្ត្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់នៃឧភតោសង្ឃ[១] ។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា គឺពួកជាមួយ ។ ពាក្យថា បបួល គឺបបួលគ្នាថា ម្នាលនាង យើងទាំងឡាយ

១ សង្ឃពីរពួក គឺភិក្ខុសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីសង្ឃ ១ ។

អភិរូហាម អយ្យ អភិរូហាម អយ្យ អភិរូហាម ភតិនិ អដ្ឋ វា ហិយ្យោ វា បរេ វា អភិរូហាមាតិ សំវិទហតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ភិក្ខុនិយា អភិរូឡ្ហេ ភិក្ខុ អភិរូហតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុស្មឹ អភិរូឡ្ហេ ភិក្ខុនី អភិរូហតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧភតោ(១) វា អភិរូហន្តិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧទ្ធង្គាមិនិន្តិ ឧទ្ធវនិកាយ ។ អធោគាមិនិន្តិ ឱជវនិកាយ ។ អញ្ញត្រ តិរិយន្តរណាយាតិ ឋបេត្វា តិរិយន្តរណំ(២) ។ កុក្កុដសម្បាតេ គាមេ គាមន្តរេ គាមន្តរេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អគាមកេ អរញ្ញេ អឌ្ឍយោជនេ អឌ្ឍយោជនេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៧៧] សំវិទហិតេ សំវិទហិតសញ្ញី ឯកនាវំ អភិរូហតិ ឧទ្ធង្គាមិនឹ វា អធោគាមិនឹ វា អញ្ញត្រ តិរិយន្តរណាយ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ សំវិទហិ-តេ វេមតិកោ ឯកនាវំ អភិរូហតិ ឧទ្ធង្គាមិនឹ វា

១ ឱ. ម. ឧភោ ។ ២ ឱ. តិរិយន្តរណាយ ។

នឹងឡើងជិះទូក បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក ម្នាលនាង យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូកក្នុងថ្ងៃនេះ ឬក្នុងថ្ងៃស្អែក ក្នុងថ្ងៃខានស្អែក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក ភិក្ខុក៏ឡើងជិះដែរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលភិក្ខុឡើងជិះទូក ភិក្ខុនីក៏ឡើងជិះដែរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិងភិក្ខុនីឡើងជិះទូកស្មើគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ទៅច្រាសទឹក សេចក្តីថា នាវាទៅទីខាងលើទឹក ។ ពាក្យថា ទៅបណ្តោយទឹក សេចក្តីថា នាវាទៅទីខាងក្រោមទឹក ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែការឆ្លងទទឹង សេចក្តីថា លើកទុកតែការឆ្លងទទឹង ។ (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក) ទៅក្នុងស្រុកចម្ងាយមាន់ល្មមហើរទៅដល់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ ចន្លោះស្រុក ។ (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក) ទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ កន្លះយោជន៍ ។

[៧៧] ការដែលបានបបួលហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា បានបបួលគ្នាមែន ហើយឡើងជិះទូកជាមួយគ្នា ទៅច្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែការឆ្លងទទឹង ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងការដែលបានបបួលគ្នា ហើយឡើងជិះទូកជាមួយគ្នា ទៅច្រាសទឹកក្តី

៧៣

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិ

អជោគាមិនី វា អញ្ញត្រ តិរិយន្តរណាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សំវិធហិតេ អសំវិធហិតសញ្ញី ឯកនាវំ អភិរូហតិ ឧទ្ធង្គាមិនី វា អជោគាមិនី វា អញ្ញត្រ តិរិយន្តរណាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ សំវិធហតិ ភិក្ខុនី ន សំវិធហតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អសំវិធហិតេ សំវិធហិតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អសំវិធហិតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អសំ-វិធហិតេ អសំវិធហិតសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៧៨] អនាបត្តិ តិរិយន្តរណាយ អសំវិធហិត្វា អភិរូហន្តិ ភិក្ខុនី សំវិធហតិ ភិក្ខុ ន សំវិធហតិ វិសង្កេតេន អភិរូហន្តិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិ-កម្មិកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ទៅបណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែឆ្លងទទឹង ។ ការដែលបានបបួលគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានបបួលគ្នា ហើយឡើងជិះទូកជាមួយគ្នា ទៅច្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែឆ្លងទទឹង ។ ភិក្ខុបបួល ភិក្ខុនីមិនបានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនបានបបួលគ្នាទេ តែភិក្ខុសំគាល់ថា បានបបួលគ្នាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនបានបបួលគ្នាទេ តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនបានបបួលគ្នាទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានបបួលគ្នាមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[៧៨] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឆ្លងទទឹង ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានបបួលភិក្ខុនីហើយឡើងជិះទូក ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានបបួលភិក្ខុនីតែភិក្ខុនីបបួល ដល់ភិក្ខុដែលឡើងជិះទូកជាមួយនឹងភិក្ខុនីដោយខុសសង្កេតគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

នវមសិក្ខាបទំ

[៧៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ថុល្លនន្ទា ភិក្ខុនី អញ្ញតរស្ស កុលស្ស កុលុបិកា[១] ហោតិ និច្ចភត្តិកា ។ តេន ច គហបតិនា ថេរា ភិក្ខូ និមន្តិតា ហោន្តិ ។ អថខោ ថុល្លនន្ទា ភិក្ខុនី បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តំ កុលំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ គហបតឹ ឯតទវោច កិមិទំ គហបតិ បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយត្តន្តិ ។ ថេរា មយា អយ្យេ និមន្តិតាតិ ។ កេ បន តេ គហបតិ ថេរាតិ ។ អយ្យោ សារីបុត្តោ អយ្យោ មហាមោគ្គល្លានោ អយ្យោ មហាកច្ចានោ អយ្យោ មហាកោដ្ឋិតោ អយ្យោ មហាកប្បិនោ អយ្យោ មហាចុន្ទោ អយ្យោ អនុរុទ្ធោ អយ្យោ រេវតោ អយ្យោ ឧបាលិ អយ្យោ អានន្ទោ អយ្យោ រាហុលោតិ ។ កឹ បន ត្វំ គហបតិ

១ ឱ. កុល្លូបិកា ។

សិក្ខាបទទី ៩

[៧៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីឈ្មោះថុល្លនន្ទា ជាជីតុនរបស់ត្រកូល ១ ជាភិក្ខុនីប្រកបដោយនិច្ចភត្ត ។ ចំណែកគហបតីនោះ ក៏បាននិមន្តពួកភិក្ខុជាថេរៈទៅផង ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនីឈ្មោះថុល្លនន្ទា ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ ក្នុងវេលាព្រឹក ហើយចូលទៅកាន់ត្រកូលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងគហបតីនោះថា ម្នាលគហបតី ខាទនីយភោជនីយាហារមានប្រមាណច្រើននេះ គេចាត់ចែងដើម្បីអ្វី ។ គហបតីឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំបាននិមន្តព្រះថេរៈទាំងឡាយមកឆាន់ ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះថុល្លនន្ទាសួរថា ម្នាលគហបតី ព្រះថេរៈទាំងនោះ គឺព្រះថេរៈណាខ្លះ ។ គហបតីឆ្លើយថា ព្រះសារីបុត្ត ជាម្ចាស់ ព្រះមោគ្គល្លាន ជាម្ចាស់ ព្រះមហាកច្ចានៈ ជាម្ចាស់ ព្រះមហា-កោដ្ឋិតៈ ជាម្ចាស់ ព្រះមហាកប្បិន ជាម្ចាស់ ព្រះមហាចុន្ទ ជាម្ចាស់ ព្រះអនុរុទ្ធ ជាម្ចាស់ ព្រះរេវតៈ ជាម្ចាស់ ព្រះឧបាលិ ជាម្ចាស់ ព្រះអានន្ទ ជាម្ចាស់ ព្រះរាហុល ជាម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះថុល្លនន្ទាឆ្លើយថា ម្នាលគហបតី កាលព្រះថេរៈមហានាគដ៏ប្រសើរមាននៅទេ តើ

មហានាគេ តិដ្ឋមានេ ចេតកោ និមន្តេសីតិ ។ កោ បន តេ អយ្យេ មហានាគាតិ ។ អយ្យោ ទេវទត្តោ អយ្យោ កោកាលិកោ អយ្យោ កតមោរកតិស្សកោ អយ្យោ ខណ្ឌទេវិយា បុត្តោ អយ្យោ សមុទ្ទទត្តោតិ ។ អយញ្ច-រហិ[១] ថុល្លនន្ទាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរា កថា វិប្បកតា ។ អថ ថេរា[២] ភិក្ខូ បវិសឹសុ ។ សច្ចំ មហានាគា ខោ តយា គហបតិ និមន្តិតាតិ ។ ឥទានេវ ខោ ត្វំ អយ្យេ ចេតកេ អកាសិ ឥទានិ មហានាគេតិ គេហតោ[៣] ច និក្ខាមេសិ និច្ចភត្តញ្ច ឧបច្ឆិន្ទិ[៤] ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ទេវទត្តោ ជានំ ភិក្ខុនីបរិបាចិតំ បិណ្ឌ-បាតំ ភុញ្ជិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ទេវទត្ត ជានំ ភិក្ខុនីបរិបាចិតំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជសីតិ ។

---

១ ឱ. ម. អយំ ចរហិ ។ ២ ឱ. ម. អថ តេ ថេរា ។ ៣ ឱ. ម. ឃរតោ ។ ៤ បច្ឆិន្ទិ ។

ហេតុដូចម្តេច ក៏អ្នកទៅនិមន្តពួកកូនក្មេងមកវិញ ។ គហបតីសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រះថេរៈមហានាគដ៏ប្រសើរទាំងនោះ មានព្រះនាមដូចម្តេចខ្លះ ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះថុល្លនន្ទាឆ្លើយថា លោកម្ចាស់ទេវទត្ត លោកម្ចាស់កោកាលិក លោកម្ចាស់កតមោរកតិស្សកៈ លោកម្ចាស់ខណ្ឌទេវីបុត្រ លោកម្ចាស់សមុទ្ទទត្ត ។ កាលភិក្ខុនីឈ្មោះថុល្លនន្ទា កំពុងតែនិយាយពាក្យនេះមិនទាន់អស់នៅឡើយ ។ ស្រាប់តែភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ចូលមកក្នុងពេលនោះ ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះថុល្លនន្ទាសួរថា ម្នាលគហបតី ព្រះថេរៈមហានាគដ៏ប្រសើរទាំងឡាយអ្នកបាននិមន្តហើយ ពិតមែនឬ ។ គហបតីឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ឥឡូវនេះ លោកម្ចាស់បានធ្វើនូវព្រះថេរៈមហានាគដ៏ប្រសើរទាំងឡាយថា ជាកូនក្មេង លោកម្ចាស់ត្រឡប់ធ្វើពួកភិក្ខុជាកូនក្មេងថា ជាមហានាគដ៏ប្រសើរទៅវិញ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏ចាប់ទាញភិក្ខុនីឈ្មោះថុល្លនន្ទាចេញពីផ្ទះផង និច្ចភត្ត (គឺចង្ហាន់ដែលផ្គត់ផ្គង់ជានិច្ច) ក៏ផ្តាច់បង់ចេញ គឺឈប់ឲ្យតទៅទៀតផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តបានដឹងហើយ មិនគួរនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលទេវទត្តឮថាអ្នកដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ពិតមែនឬ ។

សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស ជានំ ភិក្ខុនីបរិបាចិតំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសា-ទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ភិក្ខុនីបរិបាចិតំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៨០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ រាជគហា បព្វជិតោ ញាតិកុលំ អគមាសិ ។ មនុស្សា ចិរស្សាបិ ភទន្តោ អាគតោតិ សក្កច្ចំ ភត្តំ អកំសុ ។ តស្ស កុលស្ស កុលុបិកា ភិក្ខុនី តេ មនុស្សេ ឯតទវោច ទេថ អយ្យស្ស ភត្តន្តិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតា បដិក្ខិត្តំ ជានំ ភិក្ខុនីបរិបាចិតំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិតុន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តោ នប្បដិគ្គហេសិ នាសក្ខិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ឆិន្នភត្តោ អហោសិ ។

ទេវទត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងដឹងហើយ មិនគួរនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងទេ ម្នាលមោឃបុរស ការនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៨០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបចេញពីក្រុងរាជគ្រឹះ ទៅបួសហើយទៅកាន់ត្រកូលញាតិ ។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខាននិមន្តមកយូរហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាធ្វើចង្ហាន់ប្រគេនដោយគោរព ។ មានភិក្ខុនីម្នាក់ជាជីតុនរបស់ត្រកូលនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងឡាយនោះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ចុះ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យថា ការដឹងហើយបរិភោគបិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហាមហើយ (សង្ស័យដូច្នោះហើយ) ក៏មិនទទួល (បិណ្ឌបាតនោះ) ហើយមិនអាចនឹងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតទៀតផង ក៏អត់ចង្ហាន់ក្នុងពេលនោះឯង ។

៧៧

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ឱវាទវគ្គស្ស នវមសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ

អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុព្វេ គិហិសមារម្ភេ ជានំ ភិក្ខុនីបរិបាចិតំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ភិក្ខុនីបរិបាចិតំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជេយ្យ អញ្ញត្រ បុព្វេ គិហិសមារម្ភា បាចិត្តិយន្តិ ។

[៨១] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អារោចេន្តិ សា វា អារោចេតិ ។ ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។ បរិបាចេតិ នាម បុព្វេ អទាតុកាមានំ អកត្តុកាមានំ អយ្យោ ភាណកោ អយ្យោ ពហុស្សុតោ អយ្យោ សុត្តន្តិកោ អយ្យោ វិនយធរោ អយ្យោ ធម្មកថិកោ ទេថ

ទើបភិក្ខុនោះទៅអារាម ហើយប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលចង្ហាន់មានគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុនហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលដឹងឆាន់បិណ្ឌបាត ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌ-បាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែចង្ហាន់ដែលគ្រហស្ថបានប្រារព្ធជាមុន ។

[៨១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងឯងក្តី ជនទាំងឡាយដទៃដឹងហើយប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុនីនោះប្រាប់ក្តី ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្ត្រីដែលបានឧសម្បទាក្នុងសំណាក់ឧភតោសង្ឃ ។ ដែលហៅថា ចាត់ចែង (គឺភិក្ខុនីនិយាយប្រាប់ដល់ជន) ដែលមិនចង់ឲ្យ មិនចង់ធ្វើទានក្នុងកាលមុនថា លោកម្ចាស់នេះ ជាអ្នកពោល លោកម្ចាស់នេះជាពហុស្សូត លោកម្ចាស់នេះ ជាអ្នកចេះព្រះសូត្រ លោកម្ចាស់នេះទ្រទ្រង់វិន័យ លោកម្ចាស់នេះជាធម្មកថិក អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យ (ចង្ហាន់)

អយ្យស្ស កាពេជ អយ្យស្សាតិ ឯសា បរិចាចេតិ ឆាម ។ បិណ្ឌាចាតោ ឆាម បញ្ចន្នំ ភោជឆានំ អញ្ញតរំ ភោជនំ ។ អញ្ញត្រ បុព្វេ គិហិសមារម្ភាតិ ឋបេត្វា គិហិសមារម្ភំ ។ គិហិសមារម្ភោ ឆាម ញាតកា វា ហោន្តិ បវារិតា វា បកតិប្បដិយត្តា វា ។ អញ្ញត្រ បុព្វេ គិហិសមារម្ភា ភុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៨២] បរិចាចិតេ បរិចាចិតសញ្ញី ភុញ្ជតិ អញ្ញត្រ បុព្វេ គិហិសមារម្ភា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរិចាចិ-តេ វេមតិកោ ភុញ្ជតិ អញ្ញត្រ បុព្វេ គិហិសមារម្ភា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បរិចាចិតេ អបរិចាចិតសញ្ញី ភុញ្ជតិ អញ្ញត្រ បុព្វេ គិហិសមារម្ភា អឆាបត្តិ ។ ឯកតោ ឧបសម្បន្នាយ បរិចាចិតំ ភុញ្ជតិ អញ្ញ-ត្រ បុព្វេ គិហិសមារម្ភា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ដល់លោកម្ចាស់អង្គនេះ ចូរធ្វើ (ចង្ហាន់) ដល់លោកម្ចាស់នេះ ភិក្ខុនីនេះ ហៅថា ចាត់ចែង ។ ដែលហៅថា បិណ្ឌបាត បានដល់ភោជនទាំង ៥ ភោជនណាមួយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែចង្ហាន់ដែលគ្រហស្ថគេប្រារព្ធជាមុន សេចក្ដីថា លើកទុកតែចង្ហាន់ដែលគ្រហស្ថគេផ្ដើមជាមុន ។ ដែលហៅថា គ្រហស្ថប្រារព្ធ គឺជនទាំងឡាយជាញាតិក្ដី បិណ្ឌបាតដែលគេបវារណាក្ដី ចង្ហាន់ដែលគេតាក់តែងជាប្រក្រតី ។ ភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាត ដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ វៀរលែងតែបិណ្ឌបាត ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូល ។

[៨២] ចង្ហាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុសំគាល់ថា ភិក្ខុនីចាត់ចែង ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែចង្ហាន់ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន ។ ចង្ហាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ វៀរលែងតែចង្ហាន់ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន ។ ចង្ហាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានចាត់ចែងទេ នឹងចង្ហាន់ដែលគ្រហស្ថបានប្រារព្ធជាមុន ហើយឆាន់ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុឆាន់ភោជន ដែលភិក្ខុនីបានឧបសម្បទាក្នុងឯកតោសង្ឃបានចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ វៀរលែងតែភោជនដែលគ្រហស្ថគេប្រារព្ធឡើងជាមុន ។

អបរិចាចិតេ បរិចាចិតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អបរិចាចិតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អបរិ-ចាចិតេ អបរិចាចិតសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៨៣] អនាបត្តិ[១] គិហិសមារម្ភេ សិក្ខមានា បរិចាចេតិ សាមណេរី បរិចាចេតិ បញ្ច ភោជនានិ ឋបេត្វា សព្វត្ថ អនាបត្តិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិ-កស្សាតិ ។

នវមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

---

១ ឱ. ម. អនាបត្តិ បុព្វេ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ៩ អនាបត្តិ

ភិក្ខុសំគាល់ភោជន ដែលភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែងថា បានចាត់ចែងទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងភោជនដែលភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសំគាល់ភោជន ដែលភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែងថា មិនបានចាត់ចែង មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[៨៣] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជន ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធឡើងជាមុន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជន ដែលសិក្ខមានាចាត់ចែង ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជន ដែលសាមណេរីចាត់ចែង អាបត្តិ មិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនទាំងពួង ក្រៅពីភោជន ៥ យ៉ាង ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

[៨៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស បុរាណ-ទុតិយិកា ភិក្ខុនីសុ បព្វជិតា ហោតិ ។ សា ភិក្ខុនី[១] អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស សន្តិកេ អភិក្ខណំ អាគច្ឆតិ ។ អាយស្មាបិ ឧទាយិ តស្សា ភិក្ខុនិយា សន្តិកេ អភិក្ខណំ គច្ឆតិ ។ តេន ខោ បន សម-យេន អាយស្មា ឧទាយិ តស្សា ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧទាយិ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧទាយិ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេសីតិ ។ សច្ចំ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

សិក្ខាបទទី ១០

[៨៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ស្ត្រីជាគូពីដើមរបស់ឧទាយិដ៏មានអាយុ បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីទាំង-ឡាយ ។ ភិក្ខុនីនោះ តែងមកក្នុងសំណាក់ឧទាយិដ៏មានអាយុរឿយ ៗ ។ ចំណែកខាងឧទាយិដ៏មានអាយុ តែងទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីនោះរឿយ ៗ ។ គ្រានោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯង អង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹង ភិក្ខុនីនោះតែម្នាក់ឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ចុះហេតុ-អ្វី បានជាឧទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯង សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជា-មួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់ឯង ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលឧទាយិភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯងតែម្នាក់ឯង សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែ ម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ ។ ឧទាយិភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៨៤] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។ សទ្ធិន្តិ ឯកតោ ។ ឯកោ ឯកាយាតិ ភិក្ខុ ចេវ ហោតិ ភិក្ខុនី ច ។ រហោ នាម ចក្ខុស្ស រហោ សោតស្ស រហោ ។ ចក្ខុស្ស រហោ នាម ន សក្កា ហោតិ អក្ខីនិ វា និខនិយមានេ ភមុកំ វា ឧក្ខិបិយ-មានេ សីសំ វា ឧក្ខិបិយមានេ បស្សិតុំ ។ សោតស្ស រហោ នាម ន សក្កា ហោតិ បកតិកថា សោតុំ ។ និសជ្ជំ កប្បេយ្យាតិ ភិក្ខុនិយា និសិន្នាយ ភិក្ខុ

ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងតែម្នាក់ឯងមិនគួរនឹងសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់ឯងទេ នែមោឃបុរស ការនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាក្រៃលែងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់នឹងម្នាក់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៨៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ឧភតោសង្ឃ ។ ពាក្យថា ជាមួយ គឺក្នុងទីជាមួយ ។ ពាក្យថា តែម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺភិក្ខុនឹងភិក្ខុនី ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ គឺទីកំបាំងភ្នែក ១ ទីកំបាំងត្រចៀក ១ ។ ដែលហៅថា ទីកំបាំងភ្នែក គឺទីដែលគេមិចភ្នែកក្តី ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ងក់ក្បាលក្តី ក៏មិនអាចនឹងមើលឃើញបាន ។ ដែលហៅថា ទីកំបាំងត្រចៀក គឺទីដែលគេមិនអាចដើម្បីស្តាប់ពាក្យពោលជាប្រក្រតីបាន ។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ សេចក្តីថា កាលភិក្ខុនីអង្គុយ

ឧបនិសិន្នោ វា ហោតិ ឧបនិបន្នោ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ និសិន្នេ ភិក្ខុនី ឧបនិសិន្នា វា ហោតិ ឧបនិបន្នា វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧភោ វា និសិន្នា ហោន្តិ ឧភោ វា និបន្នា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៨៦] រហោ រហោសញ្ញី ឯកោ ឯកាយ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ រហោ វេមតិកោ ឯកោ ឯកាយ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ រហោ អរហោសញ្ញី ឯកោ ឯកាយ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អរហោ រហោសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អរហោ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អរហោ អរហោសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៨៧] អនាបត្តិ យោ កោចិ វិញ្ញូ បុរិសោ[១] ទុតិយោ ហោតិ តិដ្ឋតិ ន និសីទតិ អរហោបេក្ខោ អញ្ញាវិហិតោ និសីទតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ឱវាទវគ្គោ តតិយោ ។

---

១ ឱ. ម. បុរិសោ នត្ថិ ។

ភិក្ខុអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលភិក្ខុអង្គុយ ភិក្ខុនីអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ជនទាំងពីររូប (គឺភិក្ខុនិងភិក្ខុនី) អង្គុយក្តី ជនទាំងពីររូប (គឺភិក្ខុនិងភិក្ខុនី) ដេកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៨៦] ទីស្ងាត់ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ទីស្ងាត់ ហើយអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែមួយនឹងមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទីស្ងាត់ តែភិក្ខុសង្ស័យ ហើយអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទីស្ងាត់ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនស្ងាត់ ហើយអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទីមិនស្ងាត់ ភិក្ខុសំគាល់ថា ទីស្ងាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងទីមិនស្ងាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ទីមិនស្ងាត់ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនស្ងាត់ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៨៧] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលមានបុរសណានីមួយ ដែលដឹងសេចក្តីនៅជាពីរនាក់នឹងខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលឈរមិនអង្គុយ ដល់ភិក្ខុដែលមានបំណងនូវទីមិនស្ងាត់ហើយ (អង្គុយ) ដល់ភិក្ខុដែលមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃអង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

ឱវាទវគ្គ ជាគម្រប់ ៣ ចប់ ។

៨៣

បាចិត្តិយកណ្ឌោ ឱវាទវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ

តស្សុទ្ទានំ

អសម្មតត្ថង្គតា ឧបស្សយ-

អាមិសឯា ដេដ សិព្វតិ

អទ្ធានំ ឆាវំ កុញ្ជេយ្យ

ឯកោ ឯកាយ តេ ឧសាតិ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ឱវាទវគ្គ ឧទ្ទាន

ចំនួនសិក្ខាបទនៃឱវាទវគ្គនោះមាន ១០ គឺ

អសម្មតសិក្ខាបទ (ភិក្ខុនោវាទសិក្ខាបទ) ១ អត្ថង្គតសិក្ខាបទ ១ ឧបស្សយសិក្ខាបទ (ភិក្ខុនូបស្សយ) ១ អាមិសសិក្ខាបទ ១ ទានសិក្ខាបទ (ចីវរទានសិក្ខាបទ) ១ សិព្វនសិក្ខាបទ (ចីវរ-សិព្វនសិក្ខាបទ) ១ អទ្ធានសិក្ខាបទ (សំវិធានសិក្ខាបទ) ១ នាវាភិរុហនសិក្ខាបទ ១ កុញ្ជនសិក្ខាបទ (បរិបាចនសិក្ខាបទ) ១ ឯកោឯកាយសិក្ខាបទ (រហោនិសជ្ជសិក្ខាបទ) ១ ។

ភោជនវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[៨៨] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា អវិទូរេ អញ្ញតរស្ស បូគស្ស អាវសថបិណ្ឌោ បញ្ញត្តោ ហោតិ ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ[១] បិណ្ឌាយ បវិសិត្វា បិណ្ឌំ អលភមានា អាវសថំ អគមំសុ ។ មនុស្សា ចិរស្សាបិ ភទន្តា អាគតាតិ សក្កច្ចំ បរិវិសឹសុ ។ អថខោ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ទុតិយំបិ ទិវសំ តតិយំបិ ទិវសំ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ[២] បិណ្ឌាយ បវិសិត្វា បិណ្ឌំ អលភមានា អាវសថំ គន្ត្វា ភុញ្ជឹសុ ។ អថខោ ឆព្ពគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កឹ មយំ ករិស្សាម អារាមំ គតា[៣] ភិយ្យោបិ ឥធេវ អាគន្តព្វំ ភវិស្សតីតិ ។ តត្ថេវ អនុវសិត្វា

១-២ សាវត្ថិយន្តិបិ ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ម. គន្ត្វា ។

ភោជនវគ្គ បឋមសិក្ខាបទ

[៨៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង មានពួកជន ១ ពួក នៅជិតក្រុងសាវត្ថី បាននាំគ្នាតាក់តែងបិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ នាំគ្នាស្លៀកស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ដល់មិនបានបិណ្ឌបាត ក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន (នោះ) ។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយខាននិមន្តមកយូរណាស់ហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាអង្គាសដោយគោរព ។ កាលនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ នាំគ្នាស្លៀកស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីបិណ្ឌបាត ដល់មិនបានក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន (នោះ) ហើយឆាន់ ក្នុងថ្ងៃជាគម្រប់ពីរផង ក្នុងថ្ងៃជាគម្រប់បីផង ។ ទើបឆព្វ-គ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងទាំងឡាយទៅអារាមធ្វើអ្វី យើងគួរតែមកក្នុងផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាននេះប៉ុណ្ណោះបានហើយ ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនៅហើយនៅទៀត ក្នុងផ្ទះសំណាក់នោះឯង

៨៤

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ភោជនវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

អនុវសិត្វា អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ជន្តិ ។ តិត្ថិយា អបសក្កន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា អនុវសិត្វា អនុវសិត្វា អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ជិស្សន្តិ នយិមេសញ្ញេវ អាវសថបិណ្ឌោ បញ្ញត្តោ សព្វេសញ្ញេវ អាវសថបិណ្ឌោ បញ្ញត្តោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អនុវសិត្វា អនុវសិត្វា អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ជិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អនុវសិត្វា អនុវសិត្វា អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ជថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា អនុវសិត្វា អនុវសិត្វា អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ជិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ

នាំគ្នាឆាន់នូវអាវសថបិណ្ឌបាត (គឺបិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាននោះ) ។ តិរ្ថិយទាំងឡាយ ក៏ចៀសចេញទៅ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា សមណៈទាំងឡាយ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រមិនគួរនឹងនៅត្រាំត្រែងឆាន់អាវសថបិណ្ឌបាត អាវសថបិណ្ឌ-បាតមិនមែនជនតាក់តែងដើម្បីតែពួកសមណៈនេះទេ អាវសថបិណ្ឌបាតជនតាក់តែងដើម្បីជនទាំងឡាយទាំងពួងរាល់គ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ មិនគួរនឹងនៅត្រាំត្រែងឆាន់អាវសថបិណ្ឌបាតសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថាម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយនៅត្រាំត្រែង ឆាន់អាវសថ-បិណ្ឌបាត ពិតមែនឬ ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងនៅត្រាំត្រែងឆាន់អាវសថបិណ្ឌបាតទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ការណ៍នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិននាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ឯកោ អាវសថបិណ្ឌោ ភុញ្ជិតព្វោ តតោ ចេ ឧត្តរឹ[១] ភុញ្ជេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៨៩] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សារីបុត្តោ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថឹ គច្ឆន្តោ យេន អញ្ញតរោ អាវសថោ តេនុបសង្កមិ ។ មនុស្សា ចិរស្សាបិ ថេរោ អាគតោតិ សក្កច្ចំ បរិវិសឹសុ ។ អថខោ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ភុត្តាវិស្ស ខរោ អាពាធោ ឧប្បជ្ជិ ។ នាសក្ខិ តម្ហា អាវសថា បក្កមិតុំ ។ អថខោ តេ មនុស្សា ទុតិយំបិ ទិវសំ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឯតទវោចុំ ភុញ្ជថ ភន្តេតិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវតា បដិក្ខិត្តំ អនុវសិត្វា អនុវសិត្វា អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ជិតុន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តោ ន បដិគ្គហេសិ ឆិន្នភត្តោ អហោសិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ

១ ឱ. ម. ឧត្តរិ ។

អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា អាហារក្នុងផ្ទះសំណាក់ឬរោងទាន ភិក្ខុត្រូវឆាន់បានតែម្តង បើឆាន់ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៨៩] សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ និមន្តទៅក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ បានចូលទៅកាន់ផ្ទះសំណាក់ឬរោងទាន ១ ។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា ព្រះថេរៈខាននិមន្តមកយូរណាស់ហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាអង្គាសដោយគោរព ។ លំដាប់-នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុឆាន់រួចហើយ ក៏មានអាពាធជាទម្ងន់ ។ លោកមិនអាចនឹងចៀសចេញពីផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាននោះទៅបាន ។ ទើបមនុស្សទាំងឡាយនោះ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុក្នុងថ្ងៃជាគម្រប់ពីរថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមលោកនិមន្តឆាន់ចុះ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុមានសេចក្តីសង្ស័យថា ការដែលនៅត្រាំត្រែងឆាន់បិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ឬរោងទាន ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានហាមហើយ ហើយមិនទទួលបិណ្ឌបាត ក៏អត់ចង្ហាន់ក្នុងពេលនោះ ។ គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ និមន្តទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីហើយដំណាលសេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះ

៨៧

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា អនុវសិត្វា អនុវសិត្វា អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ អគិលានេន ភិក្ខុនា ឯកោ អាវសថបិណ្ឌោ ភុញ្ជិតព្វោ តតោ ចេ ឧត្តរឹ ភុញ្ជេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៩០] អគិលានោ នាម សក្កោតិ តម្ហា អាវសថា បក្កមិតុំ ។ គិលានោ នាម ន សក្កោតិ តម្ហា អាវសថា បក្កមិតុំ ។ អាវសថបិណ្ឌោ នាម បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរំ ភោជនំ សាលាយ[១] វា មណ្ឌបេ វា រុក្ខមូលេ វា អជ្ឈោកាសេ វា អនោទិស្ស យាវទត្ថោ បញ្ញត្តោ ហោតិ ។ អគិលានេន ភិក្ខុនា សកឹ ភុញ្ជិតព្វោ តតោ ចេ ឧត្តរឹ ភុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

---

១ ឱ. សាលាយំ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានជំងឺអាស្រ័យនៅរឿយ ៗ ឆាន់ភោជនក្នុងរោងទានបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា បិណ្ឌបាតក្នុងរោងទាន ភិក្ខុមិនមានជំងឺត្រូវឆាន់បានតែម្តង បើឆាន់ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៩០] ភិក្ខុដែលអាចដើម្បីចៀសចេញពីរោងទាននោះទៅបាន ហៅថា មិនមានជំងឺ ។ ភិក្ខុដែលមិនអាចដើម្បីចៀសចេញពីរោងទាននោះទៅបាន ហៅថា មានជំងឺ ។ ដែលហៅថា បិណ្ឌបាតក្នុងរោងទាន បានដល់ភោជនទាំង ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយ ដែលគេតាក់តែងក្នុងសាលាក្តី ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ក្នុងទីវាលក្តី មិនចំពោះបុគ្គលណា គេតាក់តែងកំណត់ល្មមមួយឆ្អែត (គ្រប់ ៗ គ្នា) ។ ភិក្ខុមិនមានជំងឺត្រូវឆាន់បានតែម្តង បើទទួលឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ ដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៩១] អគិលានេ[១] អគិលានសញ្ញី តទុត្តរឹ[២] អាវ-សថបិណ្ឌំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អគិលានេ វេមតិកោ តទុត្តរឹ អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អគិលានេ គិលានសញ្ញី តទុត្តរឹ អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ គិលានេ អគិលានសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ គិលានេ វេម-តិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ គិលានេ គិលាន-សញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៩២] អនាបត្តិ គិលានស្ស អគិលានោ សកឹ ភុញ្ជតិ គច្ឆន្តោ វា អាគច្ឆន្តោ វា ភុញ្ជតិ សាមិ-កា និមន្តេត្វា ភោជេន្តិ ឱទិស្ស បញ្ញត្តោ ហោតិ ន យាវទត្ថោ បញ្ញត្តោ ហោតិ បញ្ច ភោជនានិ ឋបេត្វា សព្វត្ថ អនាបត្តិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

---

១ ឱ. អគិលានោ ។ ២ ឱ. ម. តតុត្តរិ ។

[៩១] ខ្លួនមិនមានជំងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមានជំងឺ ហើយបរិភោគអាវសថបិណ្ឌបាត ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួនមិនមានជំងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបរិភោគអាវសថបិណ្ឌបាត ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួនមិនមានជំងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានជំងឺ ហើយឆាន់អាវសថបិណ្ឌបាត ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួនមានជំងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមានជំងឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខ្លួនមានជំងឺ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខ្លួនមានជំងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានជំងឺ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៩២] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ដល់ភិក្ខុមិនមានជំងឺឆាន់តែម្តង ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅក្តី ដើរមកក្តី ហើយឆាន់[១] ដល់ភិក្ខុដែលជនជាម្ចាស់ទានគេនិមន្តឲ្យឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់បិណ្ឌបាតដែលគេតាក់តែងចំពោះ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់បិណ្ឌបាតដែលគេតាក់តែងមិនដល់មួយចំអែត អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុព្រោះឆាន់ភោជនទាំងពួង ក្រៅពីភោជន ៥ យ៉ាង ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

១ បានដល់ភិក្ខុមានដំណើរចេញពីស្រុក ១ ទៅស្រុក ១ ចម្ងាយផ្លូវទៅមួយថ្ងៃមកមួយថ្ងៃ ថ្ងៃទីមួយទៅឆាន់ម្តង ថ្ងៃទីពីរត្រឡប់មកវិញឆាន់ម្តងទៀត ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[៩៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ...

ភិក្ខុនិយោ បរិហីនលាភសក្ការោ[១] សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ កស្ស សម្បន្នំ ន មនាបំ កស្ស សាទុំ[២] ន រុច្ចតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ទេវទត្តោ សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ទេវទត្ត សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជសីតិ ។

---

១ ឱ. ម. បហីនលាភសក្ការោ ។ ២ កត្ថចិ បោត្ថកេ សាធុតិបិ ទិស្សតិ ។

សិក្ខាបទទី ២

[៩៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ទេវទត្ត មានលាភសក្ការៈសាបសូន្យហើយ ព្រមទាំងបរិសទ្យ ក៏នាំគ្នាដើរសូមរឿយ ៗ ក្នុងពួកត្រកូលហើយឆាន់ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុត្រសក្យរាជ មិនគួរនឹងនាំគ្នាដើរសូមរឿយ ៗ ក្នុងពួកត្រកូលហើយឆាន់សោះ (ធម្មតាមនុស្ស) អ្នកណាមួយ ដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងភោជនល្អ អ្នកណាមួយដែលមិនពេញចិត្តនឹងភោជនដ៏ឆ្ងាញ់ពីសា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យ មិនគួរនឹងនាំគ្នាដើរសូមរឿយ ៗ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយហើយឆាន់សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលទេវទត្ត ឮថាអ្នកឯងព្រមទាំងបរិសទ្យនាំគ្នាដើរសូមរឿយ ៗ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយហើយឆាន់ ពិតមែនឬ ។

សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ គណភោជនេ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៩៤] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា គិលានេ ភិក្ខូ ភត្តេន និមន្តេន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាធិវាសេន្តិ បដិក្ខិត្តំ ភគវតា គណភោជនន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា គណភោជនំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ គណភោជនេ

ទេវទត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងព្រមទាំងបរិសទ្យ មិនគួរនឹងដើរសូមរឿយ ៗ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយហើយឆាន់ទេ ម្នាលមោឃបុរស ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានឹងមិននាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាក្រៃលែងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឆាន់គណភោជន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៩២] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ និមន្តពួកភិក្ខុដែលមានជំងឺ ដោយភត្ត ។ ពួកភិក្ខុសង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា គណភោជនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ទើបពួកភិក្ខុក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានជំងឺឆាន់គណភោជនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណភោជន

៩១

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ភោជនវគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

អញ្ញត្រ សមយា ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៩៥] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ចីវរទានសមយេ សចីវរភត្តំ បដិយាទេត្វា ភិក្ខូ និមន្តេន្តិ ភោជេត្វា ចីវរេន អច្ឆាទេស្សាមាតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាធិវាសេន្តិ បដិក្ខិត្តំ ភគវតា គណភោជនន្តិ ។ ចីវរំ បរិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចីវរទានសមយេ គណភោជនំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ គណភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានសមយោ ចីវរទានសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជំងឺ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៩៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ តាក់តែងចង្ហាន់ព្រមទាំងចីវរ ក្នុងសម័យចីវរទាន ហើយនិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយថា យើងទាំងឡាយនឹងនិមន្តលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឲ្យឆាន់ រួចហើយនឹងប្រគេនចីវរឲ្យស្លៀកដណ្តប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា គណភោជនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ចីវរក៏កើតឡើងដល់ភិក្ខុដោយស្តួចស្តើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយឆាន់គណភោជនបាន ក្នុងសម័យនៃចីវរ-ទាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណភោជន វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជំងឺ ១ សម័យដែលគេឲ្យចីវរ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៩៦] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ចីវរការកោ ភិក្ខុ ភត្តេន និមន្តេន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាធិវាសេន្តិ បដិក្ខិត្តំ ភគវតា គណភោជនន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចីវរការសមយេ គណភោជនំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ គណភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានសមយោ ចីវរទានសមយោ ចីវរការសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៩៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មនុស្សេហិ សទ្ធឹ អទ្ធានំ គច្ឆន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ តេ មនុស្សេ ឯតទវោចុំ មុហុត្តំ អាវុសោ អាគមេថ បិណ្ឌាយ ចរិស្សាមាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឥធេវ ភន្តេ ភុញ្ជថាតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ

[៩៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ និមន្តពួកភិក្ខុដែលជាអ្នកធ្វើចីវរ ដោយចង្ហាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យមិនទទួល ដោយគិតថា គណភោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណភោ-ជនបាន ក្នុងសម័យដែលធ្វើចីវរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណភោជន វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺសម័យដែលមានជំងឺ ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ ១ សម័យដែលធ្វើចីវរ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៩៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ មួយអន្លើដោយមនុស្សទាំងឡាយ ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះ និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងនោះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរបង្អង់ចាំ ១ រំពេច យើងទាំងឡាយនឹងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ និមន្តឆាន់ក្នុងទីនេះចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា

បដិក្ខិត្តំ ភគវតា គណភោជនន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អទ្ធានគមនសមយេ គណភោជនំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ គណភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានសមយោ ចីវរទានសមយោ ចីវរការសមយោ អទ្ធានគមនសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៩៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មនុស្សេហិ សទ្ធឹ នាវាយ គច្ឆន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ តេ មនុស្សេ ឯតទវោចុំ មុហុត្តំ អាវុសោ តីរំ នាវំ[១] ឧបនេថ បិណ្ឌាយ ចរិស្សាមាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឥទានេវ ភន្តេ ភុញ្ជថាតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ បដិក្ខិត្តំ ភគវតា

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អយំ បាឋោ ន ហោតិ ។

គណភោជនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណភោជន ក្នុងសម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណ-ភោជន វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជំងឺ ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ ១ សម័យដែលធ្វើនូវចីវរ ១ សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខា-បទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៩៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅដោយទូក មួយអន្លើដោយមនុស្សទាំងឡាយ ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះនិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងនោះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយ ចូរអែបទូកទៀបឆ្នេរមួយរំពេចសិន យើងទាំងឡាយនឹងត្រាច់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ មនុស្សទាំង-ឡាយនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់ចង្ហាន់ក្នុងទីនេះចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនហ៊ានទទួលដោយគិតថា គណភោជនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។

គណាភោជនន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ នាវាភិរូហនសមយេ គណភោ-ជនំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ គណភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិ-យំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានសមយោ ចីវរទាន-សមយោ ចីវរការសមយោ អទ្ធានគមនសមយោ នាវា-ភិរូហនសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៩៩] តេន ខោ បន សមយេន ទិសាសុ វស្សំ វុត្ថា ភិក្ខូ រាជគហំ អាគច្ឆន្តិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ។ មនុស្សា នានាវេរជ្ជកេ ភិក្ខូ បស្សិត្វា ភត្តេន និ-មន្តេន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាធិវាសេន្តិ បដិក្ខិត្តំ ភគវតា គណភោជនន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេ-សុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មហាសមយេ គណភោជនំ

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណភោជនក្នុងសម័យឡើងជិះទូកបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណភោជន វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជំងឺ ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ ១ សម័យដែលធ្វើចីវរ ១ សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ១ សម័យដែលឡើងជិះទូក ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៩៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ នៅចាំវស្សាក្នុងទិសទាំងឡាយ លុះចេញវស្សារួចហើយ ក៏នាំគ្នាមកឯក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ពួកមនុស្សឃើញភិក្ខុទាំងឡាយមកពីរដ្ឋសីមា[១] ផ្សេង ៗ គ្នា ហើយក៏និមន្តឆាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនទទួល ដោយគិតថា គណភោជនព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហាមហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយឆាន់

១ រាជអាណាចក្រដទៃ ប្រទេសដទៃ ដែនដទៃ ។

ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ គណភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានសមយោ ចីវរទានសមយោ ចីវរការសមយោ អទ្ធានគមនសមយោ នាវាភិរូហនសមយោ មហាសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១០០] តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ញាតិសាលោហិតោ អាជីវកេសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ អថខោ សោ អាជីវកោ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ មហារាជ សព្វបាសណ្ឌិកំ ភត្តំ[១] កាតុន្តិ ។ សចេ ត្វំ ភន្តេ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បឋមំ ភោជេយ្យាសិ ឯវំ ករេយ្យាមីតិ ។

១ ឱ. ម. សព្វបាសណ្ឌិកភត្តំ ។

គណភោជនក្នុងមហាសម័យបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណភោជន វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺ សម័យដែលមានជំងឺ ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ ១ សម័យដែលធ្វើនូវចីវរ ១ សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ១ សម័យដែលឡើងជិះទូក ១ សម័យដែលមានភិក្ខុច្រើន ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១០០] សម័យនោះឯង (មានបុរសម្នាក់) ត្រូវជាញាតិសាលោហិតរបស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសាររាជ បានបួសក្នុងសំណាក់អាជីវកទាំងឡាយ ។ លំដាប់នោះ អាជីវកនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសាររាជ ហើយបានទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសាររាជថា បពិត្រមហារាជ អាត្មាប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវភត្តជារបៀបបាសណ្ឌសុទ្ធ[១] ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសាររាជត្រាស់ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកនិមន្តភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឆាន់មុនសិន (ទើប) យើងត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ (បាន) ។

១ គឺរបៀបធ្វើភត្តរបស់មិច្ឆាទិដ្ឋិ ក្រៅពីព្រះពុទ្ធសាសនា ។

អថខោ សោ អាជីវកោ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ ចាហេសិ អធិវាសេន្តុ មេ ភិក្ខូ ស្វាតនាយ ភត្តន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាធិវាសេន្តិ បដិក្ខិត្តំ ភគវតា គណភោជនន្តិ ។ អថខោ សោ អាជីវកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សោ អាជីវកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ភវំបិ គោតមោ បព្វជិតោ អហំបិ បព្វជិតោ អរហតិ បព្វជិតោ បព្វជិតស្ស បិណ្ឌំ បដិគ្គហេតុំ អធិវាសេតុ មេ ភវំ គោតមោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សោ អាជីវកោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សមណភត្តសមយេ គណភោជនំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ

អាជីវកនោះ ក៏ប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងពេលនោះថា ភិក្ខុទាំងឡាយសូមទទួលចង្ហាន់របស់ខ្ញុំ ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា គណភោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ គ្រានោះ អាជីវកនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ហើយក៏ពោលពាក្យជាទីរាក់ទាក់ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលបុគ្គលគប្បីរីករាយ ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹកស្រេចហើយ ក៏ស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ អាជីវកនោះលុះស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះគោ-តមដ៏ចម្រើនជាអ្នកបួស ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ជាអ្នកបួសដែរ អ្នកបួសគួរទទួលដុំបាយរបស់អ្នកបួសផងគ្នា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន សូមទទួលចង្ហាន់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ហីភាព ។ អាជីវកនោះដឹងច្បាស់ជាព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ចៀសចេញទៅក្នុងពេលនោះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំក្នុងពេលនោះហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណភោជនក្នុងសម័យនៃសមណភត្តបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

ឧទ្ទិសេយ្យាថ គណភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានសមយោ ចីវរទានសមយោ ចីវរការសមយោ អទ្ធានគមនសមយោ នាវាភិរូហនសមយោ មហាសមយោ សមណភត្តសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។

[១០១] គណភោជនំ នាម យត្ថ ចត្តារោ ភិក្ខូ បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរេន ភោជនេន និមន្តិតា ភុញ្ជន្តិ ឯតំ គណភោជនំ នាម ។ អញ្ញត្រ សមយាតិ ឋបេត្វា សមយំ ។ គិលានសមយោ នាម អន្តមសោ បាទាបិ ផាលិតា ហោន្តិ ។ គិលានសមយោតិ ភុញ្ជិតព្វំ ។ ចីវរទានសមយោ នាម អនត្ថតេ កឋិនេ វស្សានស្ស បច្ឆិមោ មាសោ អត្ថតេ កឋិនេ បញ្ច មាសា ។ ចីវរទានសមយោតិ ភុញ្ជិតព្វំ ។ ចីវរការសមយោ នាម

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណភោជន វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជំងឺ ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ ១ សម័យដែលធ្វើនូវចីវរ ១ សម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ ១ សម័យដែលឡើងជិះទូក ១ សម័យដែលមានភិក្ខុច្រើនអន្លើ ១ សម័យនៃសមណភត្ត ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

[១០១] ដែលហៅថា គណភោជន គឺភិក្ខុ ៤ រូបដែលគេនិមន្តចេញឈ្មោះភោជនទាំង ៥ ដោយភោជនណាមួយ ហើយឆាន់ភោជនណាភោជនន្នុះ ហៅថា គណភោជន ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកទុកតែមានសម័យ (គឺហេតុដែលគួរនឹងឆាន់បាន) ។ ដែលហៅថា សម័យមានជំងឺ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែជើងទាំងឡាយដែលបែក (បាក់ផ្លោក៏ហៅថា មានជំងឺ) ។ ភិក្ខុដឹងថាខ្លួនមានសម័យឈឺថ្កាត់ ហើយគប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ ដែលហៅថា សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ គឺថាកាលបើភិក្ខុមិនបានក្រាលកឋិនទេ (សម័យនៃចីវរទាន) បានត្រឹមតែ ១ ខែ គឺខែជាខាងចុងនៃវស្សានរដូវ[១] បើភិក្ខុបានក្រាលកឋិន (សម័យនៃចីវរទាន) បាន ៥ ខែ[២] ។ ភិក្ខុដឹងថា មានសម័យនៃចីវរទាន ហើយគប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ ដែលហៅថា សម័យដែលធ្វើនូវចីវរ

---

១ គឺគិតពី ១ រោចខែអស្សុជ ទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក ។ ២ គឺគិតពី ១ រោចខែអស្សុជ ទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែផគ្គុណ ។

ចីវរេ កយិរមានេ ។ ចីវរការសមយោតិ ភុញ្ជិតព្វំ ។
អទ្ធានគមនសមយោ នាម អឌ្ឍយោជនំ គមិស្សាមីតិ
ភុញ្ជិតព្វំ ។ គច្ឆន្តេន ភុញ្ជិតព្វំ ។ អាគតេន ភុញ្ជិ-
តព្វំ ។ នាវាភិរុហនសមយោ នាម នាវំ អភិរុហិស្សាមីតិ
ភុញ្ជិតព្វំ ។ អារូឡ្ហេន ភុញ្ជិតព្វំ ។ ឱរូឡ្ហេន ភុញ្ជិ-
តព្វំ ។ មហាសមយោ នាម យត្ថ ទ្វេ តយោ ភិក្ខូ
បិណ្ឌាយ ចរិត្វា យាបេន្តិ ចតុត្ថេ អាគតេ ន យាបេន្តិ ។
មហាសមយោតិ ភុញ្ជិតព្វំ ។ សមណភត្តសមយោ
នាម យោ កោចិ បរិព្វាជកសមាបន្នោ ភត្តំ ករោ-
តិ ។ សមណភត្តសមយោតិ ភុញ្ជិតព្វំ ។ អញ្ញត្រ ស-
មយា ភុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

គឺកាលដែលភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ ។ ភិក្ខុដឹងថា មានសម័យជាទីធ្វើនូវចីវរហើយ គប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ ដែលហៅថា សម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ គឺភិក្ខុដឹងថា អញនឹងដើរផ្លូវឆ្ងាយប្រមាណកន្លះយោជន៍ ហើយគប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ កាលភិក្ខុកំពុងដើរទៅ ក៏គប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ កាលភិក្ខុមកវិញ ក៏គប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ ដែលហៅថា សម័យឡើងជិះទូក គឺភិក្ខុដឹងថា អញនឹងឡើងជិះទូក ហើយគប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ ភិក្ខុឡើងជិះទូកហើយ គប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ កាលភិក្ខុចុះអំពីទូកហើយ គប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ ដែលហៅថា សម័យមានភិក្ខុច្រើនអង្គ គឺសម័យដែលភិក្ខុទាំងឡាយពីរ ឬបីអង្គ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយបានឆាន់ឆ្អែតក្នុងទីណា ដល់ភិក្ខុមួយអង្គមកទៀត ត្រូវជាបួនអង្គ ឆាន់មិនឆ្អែត ។ ភិក្ខុដឹងថា សម័យមានភិក្ខុច្រើនអង្គដូច្នេះហើយ គប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ ដែលហៅថា សម័យនៃសមណភត្ត គឺអ្នកណាមួយដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកអ្នកបួស (ក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនា) ធ្វើភត្ត ។ ភិក្ខុដឹងថា សម័យនៃសមណភត្តហើយ គប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ ភិក្ខុទទួលគណភោជនដោយគិតថា អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលក្នុងក ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ភោជនវគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[១០២] គណភោជនេ គណភោជនសញ្ញី អញ្ញត្រ សមយា ភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ គណភោជនេ វេមតិកោ អញ្ញត្រ សមយា ភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ គណភោជនេ នគណភោជនសញ្ញី អញ្ញត្រ សមយា ភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ នគណភោជនេ គណភោជនសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ នគណភោជនេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ នគណភោជនេ នគណភោជនសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១០៣] អនាបត្តិ សមយេ ទ្វេ តយោ ឯកតោ ភុញ្ជន្តិ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ឯកតោ សន្និបតិត្វា ភុញ្ជន្តិ និច្ចភត្តេ សលាកភត្តេ បក្ខិកេ ឧបោសថិកេ បាដិបទិកេ បញ្ច ភោជនានិ ឋបេត្វា សព្វត្ថ អនាបត្តិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ភោជនវគ្គ សិក្ខាបទទី ២ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[១០២] គណភោជន ភិក្ខុសំគាល់ថា គណភោជនមែន ហើយបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងគណភោជនហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងគណភោជនថា មិនមែនគណភោជនហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ មិនមែនគណភោជន ភិក្ខុសំគាល់ថា គណភោជន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនគណភោជន ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនគណភោជន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនគណភោជន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១០៣] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុមានសម័យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយពីរ ឬបីអង្គដែលឆាន់ជាមួយគ្នា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយប្រជុំគ្នាឆាន់ក្នុងទីជាមួយគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់និច្ចភត្ត សលាកភត្ត បក្ខិកភត្ត ឧបោសថិកភត្ត បាដិបទិកភត្ត អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនទាំងពួងក្រៅពីភោជន ៥ យ៉ាង ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[១០៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។ តេន ខោ បន សមយេន វេសាលិយំ បណីតានំ ភត្តានំ ភត្តបដិបាដិ អដ្ឋិតា ហោតិ ។ អថខោ អញ្ញតរស្ស ទលិទ្ទស្ស កម្មការស្ស ឯតទហោសិ ន ខោ ឥទំ ឱរកំ ភវិស្សតិ យថាយិមេ[១] មនុស្សា សក្កច្ចំ ភត្តំ ករោន្តិ យន្នូ[២]នាហំបិ ភត្តំ ករេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ទលិទ្ទោ កម្មការោ យេន កិរបតិកោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ កិរបតិកំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ អយ្យបុត្ត ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ភត្តំ កាតុំ ទេហិ មេ វេតនន្តិ ។ សោបិ ខោ កិរបតិកោ សទ្ធោ ហោតិ បសន្នោ ។ អថខោ សោ កិរបតិកោ តស្ស ទលិទ្ទស្ស កម្មការស្ស អតិរេកំ[៣] វេតនំ[៤] អទាសិ ។ អថខោ សោ ទលិទ្ទោ កម្មការោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា

១ ឱ. ម. យថយិមេ ។ ២ ឱ. ម. យំ នូនាហំ ។ ៣ ឱ. ម. អព្ភតិរេកំ ។ ៤ វេត្តនន្តិបិ បាឋោ ។

សិក្ខាបទទី ៣

[១០៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅកូដាគារសាលា ក្នុងមហាវន ក្បែរក្រុងវេសាលី ។ សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលីគេបានចាត់ចែងភត្តដ៏ឧត្តមទាំងឡាយតាំងនៅជានិច្ច ។ គ្រានោះ អ្នកធ្វើការម្នាក់ជាមនុស្សទាល់ក្រ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា មនុស្សទាំងឡាយនេះធ្វើភត្តដោយគោរព តាមទំនងយ៉ាងណា (ទំនង) នេះមិនមែនជាថោកទាបឡើយ បើដូច្នោះ មានតែអញត្រូវធ្វើភត្តនឹងគេដែរ ។ ឯអ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះ ចូលទៅរកបុរសឈ្មោះកិរបតិក លុះចូលទៅហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសឈ្មោះកិរបតិកនោះថា បពិត្រអយ្យបុត្រ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន សូមអ្នកឲ្យថ្លៃឈ្នួលមកខ្ញុំចុះ ។ បុរសឈ្មោះកិរបតិកនោះឯង ក៏ជាមនុស្សមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែរ ។ ឯបុរសឈ្មោះកិរបតិកនោះ បានឲ្យថ្លៃឈ្នួលច្រើនគ្រាន់បើដល់អ្នកធ្វើការងារ ដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះ ។ គ្រានោះ អ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅ

ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ទលិទ្ទោ កម្មការោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ មហា ខោ អាវុសោ ភិក្ខុសង្ឃោ ជានាហីតិ ។ ហោតុ ភន្តេ មហាភិក្ខុសង្ឃោ ពហូ មេ ពទរា បដិយត្តា ពទរមិស្សកេន[១] បេយ្យា បរិបូរេស្សន្តីតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សោ ទលិទ្ទោ កម្មការោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ ទលិទ្ទេន កិរ កម្មការេន ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ ពទរមិស្សកេន បេយ្យា បរិបូរេស្សន្តីតិ ។ តេ កាលស្សេវ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ភុញ្ជឹសុ ។ អស្សោសុំ ខោ មនុស្សា ទលិទ្ទេន កិរ កម្មការេន ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោតិ ។ តេ ទលិទ្ទស្ស កម្មការស្ស បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ អភិហរឹសុ ។

---

១ ឱ. ម. ពទរមិស្សេន ។

ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ បុរសអ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទ័លក្រនោះ លុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សូមទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ អ្នកចូរដឹងចុះ ។ បុរសកំសត់ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុសង្ឃច្រើន ក៏ច្រើនចុះ (ព្រោះ) ផ្លែពុទ្រាមានប្រមាណច្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានចាត់ចែងហើយ គ្រឿងផឹកទាំងឡាយនឹងបរិបូណ៌ដោយបបរលាយដោយផ្លែពុទ្រា ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ បុរសអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានដំណឹងថា ឮថា ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់បាននិមន្តហើយ ដើម្បីភត្ត-កិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក គ្រឿងផឹកទាំងឡាយ នឹងបរិបូណ៌ដោយបបរ លាយដោយផ្លែពុទ្រា ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយឆាន់តាំងអំពីព្រឹក ។ មនុស្សទាំងឡាយបានដំណឹងថា ឮថា ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់បាននិមន្តហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះ

អថខោ សោ ឧលិន្ទោ កម្មការោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ(១) កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្ត-ចីវរមាទាយ យេន តស្ស ឧលិន្ទស្ស កម្មការស្ស និវេ-សនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និ-សីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ សោ ឧលិន្ទោ កម្ម-ការោ ភត្តគ្គេ ភិក្ខូ បរិវិសតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ថោកំ អាវុសោ ទេហិ ថោកំ អាវុសោ ទេហីតិ ។ មា ខោ តុម្ហេ ភន្តេ អយំ ឧលិន្ទោ កម្មការោតិ ថោកំ ថោកំ បដិគ្គណ្ហិត្ថ បហូតំ មេ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយត្តំ បដិគ្គណ្ហាថ ភន្តេ យាវទត្ថន្តិ ។ ន ខោ មយំ អាវុសោ ឯតំការណា ថោកំ ថោកំ បដិគ្គណ្ហាម អបិច មយំ កាលស្សេវ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ភុញ្ជិម្ហា តេន មយំ

១ អារោចេសីតិបិ បាឋោ ។

នាំយកខាទនីយភោជនីយ មានប្រមាណច្រើនទៅ ដើម្បីអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់ (នោះ) ។ លុះព្រឹកឡើង ទើបអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះ ឲ្យមនុស្សតាក់តែងខាទនីយភោជនីយដ៏ឧត្តម ហើយឲ្យគេក្រាបទូលនូវភត្តកាល ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បៀកស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក រួចហើយយាងចូលទៅកាន់លំនៅអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ទើបអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះ ក៏អង្គាសភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងរោងភត្ត ។ ពួកភិក្ខុពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចហើយ ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចហើយ ។ អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន លោកទាំងឡាយ សូមកុំទទួលនូវវត្ថុបន្តិច ៗ ដោយគិតថា អ្នកធ្វើការងារនេះជាមនុស្សកំសត់ឡើយ (ព្រោះ) ខាទនីយភោជនីយមានប្រមាណច្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាឲ្យគេតាក់តែងហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកទាំងឡាយទទួល (ឆាន់) ត្រាតែឆ្អែត ។ ពួកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ យើងទាំងឡាយទទួលវត្ថុបន្តិច ៗ ព្រោះតែហេតុនេះ ក៏មិនមែនទេ មកពីយើងទាំងឡាយត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត

ថោកំ ថោកំ បដិគ្គណ្ហាមាតិ ។ អថខោ សោ ទលិទ្ទោ កម្មការោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភទ្ទន្តា មយា និមន្តិតា អញ្ញត្រ ភុញ្ជិស្សន្តិ ន ចាហំ បដិពលោ យាវទត្ថំ ទាតុន្តិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស ទលិទ្ទស្ស កម្មការស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញត្រ ភុញ្ជិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញត្រ ភុញ្ជិស្សន្តីតិ[១] ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញត្រ ភុញ្ជិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ

១ ឱ. ម. ភុញ្ជន្តីតិ ។

ឆាន់តាំងអំពីព្រឹកហើយ ហេតុនោះ បានជាយើងទាំងឡាយទទួលតែបន្តិច ៗ ម្នាក់ ។ លំដាប់នោះ អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបាននិមន្ត ហើយមិនគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីដទៃសោះ ឬខ្ញុំមិនអាចដើម្បីប្រគេនឲ្យឆាន់ឆ្អែតទេដឹង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឮអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុដែលគេបាននិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ មិនគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីដទៃសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុជនគេបាននិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ ត្រឡប់ឆាន់ក្នុងទីដទៃវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ គេបាននិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ មិនគួរនឹងឆាន់ ក្នុងទីដទៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះនឹងនាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ

បរម្បរភោជនេ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១០៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ បិណ្ឌបាតំ អាទាយ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច ភុញ្ជាហិ អាវុសោតិ ។ អលំ អាវុសោ អត្ថិ មេ ភត្តប្បច្ចាសាតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ បិណ្ឌបាតោ ឧស្សូរេ អាហរិយិត្ថ ។ សោ ភិក្ខុ ន ចិត្តរូបំ ភុញ្ជិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា បរម្បរភោជនំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ បរម្បរភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ

ព្រោះឆាន់បរម្បរភោជន[១] (គឺភោជនដែលគេនិមន្តខាងក្រោយ) សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១០៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ ។ ភិក្ខុ ១ រូបទៀតកាន់យកចង្ហាន់បិណ្ឌបាតចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរឆាន់ ។ ភិក្ខុមានជំងឺឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ កុំឡើយ ចង្ហាន់ដែលគេបម្រុងឲ្យខ្ញុំ មានហើយ ។ បិណ្ឌបាតដែលគេនាំយកមកប្រគេនភិក្ខុនោះ ក្នុងពេលថ្ងៃពេក ។ ភិក្ខុមានជំងឺនោះ ឆាន់មិនបានដោយស្រួលសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានជំងឺឆាន់បរម្បរភោជនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់បរម្បរភោជន វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ

---

១ ព្រោះភិក្ខុនោះទទួលនិមន្តឆាន់ភោជន ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយក្នុងទីឯណោះ ហើយត្រឡប់ទៅឆាន់ក្នុងទីឯណោះវិញ ឬទទួលនិមន្តឆាន់ក្នុងទីឯណោះ ហើយត្រឡប់មកឆាន់ក្នុងទីឯណោះវិញ ។

គិលានសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១០៦] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ចីវរទានសមយេ សចីវរភត្តំ បដិយាទេត្វា ភិក្ខូ និមន្តេន្តិ ភោជេស្សាម ចីវរេន អច្ឆាទេស្សាមាតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាធិវាសេន្តិ បដិក្ខិត្តំ ភគវតា បរម្បរភោជនន្តិ ។ ចីវរំ បរិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចីវរទានសមយេ បរម្បរភោជនំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ បរម្បរភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានសមយោ ចីវរទានសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១០៧] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ចីវរការកេ ភិក្ខូ ភត្តេន និមន្តេន្តិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា

សម័យដែលភិក្ខុមានជំងឺ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១០៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ តាក់តែងភត្ត ព្រមទាំងចីវរក្នុងសម័យនៃចីវរទាន ហើយនិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយថា ពួកយើងនឹងនិមន្តលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់រួច (នឹងប្រគេន) ចីវរឲ្យស្លៀកដណ្តប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា បរម្បរភោជនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ចីវរក៏កើតឡើងដល់ភិក្ខុដោយស្តួចស្តើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់បរម្បរភោជនក្នុងសម័យនៃចីវរទានបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់បរម្បរភោជន វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺ សម័យដែលភិក្ខុមានជំងឺ ១ សម័យនៃចីវរទាន ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១០៧] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ និមន្តពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើចីវរឲ្យឆាន់ចង្ហាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា

ជាតិកាសេន្តិ បដិក្ខិត្តំ ភគវតា បរម្បរភោជនន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចីវរការសមយេ បរម្បរភោជនំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ បរម្បរភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលា-នសមយោ ចីវរទានសមយោ ចីវរការសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១០៨] អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវា-សេត្វា បត្តចីវរមាទាយ អាយស្មតា អានន្ទេន បច្ឆាសមណេន យេន អញ្ញតរំ កុលំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ តេ មនុស្សា ភគវតោ ច អាយស្មតោ ច អានន្ទស្ស ភោជនំ អទំសុ ។ អាយស្មា អានន្ទោ កុក្កុច្ចាយន្តោ ន បដិគ្គណ្ហាតិ ។ គណ្ហាហិ អានន្ទាតិ ។ អលំ

បរម្បរភោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់បរម្បរភោជន ក្នុងសម័យជាទីធ្វើនូវចីវរបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់បរម្បរភោជនវៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលភិក្ខុមានជំងឺ ១ សម័យនៃចីវរទាន ១ សម័យជាទីធ្វើនូវចីវរ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១០៨] គ្រានោះ ពេលបុព្វណ្ហសម័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បៀកស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ មានព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុជាបច្ឆាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ត្រកូល ១ លុះចូលទៅហើយ ក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយ ។ ទើបមនុស្សទាំង-ឡាយនោះបានថ្វាយភោជន ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ដល់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុផង ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ សង្ស័យមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ អ្នកទទួលចុះ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា

១០៧

ភគវា អត្ថិ មេ ភត្តប្បច្ចាសាតិ ។ តេនហានន្ទ វិកប្បេត្វា ភុញ្ជាហីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភត្តប្បច្ចាសំ[១] វិកប្បេត្វា បរម្បរភោជនំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ វិកប្បេតព្វំ មយ្ហំ ភត្តប្បច្ចាសំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទម្មីតិ ។

[១០៩] បរម្បរភោជនំ នាម បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរេន ភោជនេន និមន្តិតោ តំ ឋបេត្វា អញ្ញំ បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរំ ភោជនំ ភុញ្ជតិ ឯតំ បរម្បរភោជនំ នាម ។ អញ្ញត្រ សមយាតិ ឋបេត្វា សមយំ ។ គិលានសមយោ នាម ន សក្កោតិ ឯកាសនេ និសិន្នោ យាវទត្ថំ ភុញ្ជិតុំ ។ គិលានសមយោតិ ភុញ្ជិតព្វំ ។ ចីវរទានសមយោ នាម អនត្ថតេ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អយំ បាឋោ ន ហោតិ ។

សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ក្រែងមិនគួរ ព្រោះខ្ញុំព្រះអង្គមានចង្ហាន់គេបម្រុង នឹងប្រគេនហើយ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើដូច្នោះ អ្នកចូរកំណត់ (ចង្ហាន់នោះ ដល់ភិក្ខុឯទៀត) ហើយទទួលយក (ចង្ហាន់នេះ) ចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកំណត់នូវចង្ហាន់ ដែលគេបម្រុងដើម្បីខ្លួនដល់ភិក្ខុឯទៀត ហើយឆាន់បរម្បរភោជនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីកំណត់ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យនូវភត្តដែលគេបម្រុងទុកដើម្បីខ្ញុំដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។

[១០៩] ដែលហៅថា បរម្បរភោជន គឺ (ភិក្ខុ) ដែលគេនិមន្តដោយភោជន ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយ ហើយវៀរភោជននោះ បែរទៅឆាន់ភោជន ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយ នៅទីដទៃ ភោជននុ៎ះហៅថា បរម្បរភោជន ។ ពាក្យថា វៀរតែមានសម័យ គឺលើកទុកតែមានសម័យ (គឺហេតុដែលគួរនឹងឆាន់បាន) ។ ដែលហៅថា សម័យដែលភិក្ខុមានជំងឺ គឺភិក្ខុមិនអាចនឹងអង្គុយឆាន់ដរាបទាល់ឆ្អែតលើអាសនៈមួយ ។ ភិក្ខុដឹងថា ខ្លួនមានសម័យឈឺថ្កាត់ហើយ គប្បីឆាន់ (បរម្បរភោជនបាន) ។ ដែលហៅថា សម័យនៃចីវរទាន គឺបើភិក្ខុមិនបានក្រាល

កាបិនេ វស្សានស្ស បច្ឆិមោ មាសោ អត្ថតេ កាបិនេ បញ្ច មាសា ។ ចីវរទានសមយោតិ កុញ្ចិតព្វំ ។ ចីវរការសមយោ នាម ចីវរេ ករិយមានេ ។ ចីវរការសមយោតិ កុញ្ចិតព្វំ ។ អញ្ញត្រ សមយា កុញ្ចិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១១០] បរម្បរភោជនេ បរម្បរភោជនសញ្ញី អញ្ញត្រ សមយា កុញ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរម្បរភោជនេ វេមតិកោ អញ្ញត្រ សមយា កុញ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរម្បរភោជនេ នបរម្បរភោជនសញ្ញី អញ្ញត្រ សមយា កុញ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ នបរម្បរភោជនេ បរម្បរភោជនសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ នបរម្បរភោជនេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ នបរម្បរភោជនេ នបរម្បរភោជនសញ្ញី អនាបត្តិ ។

កឋិនទេ សម័យចីវរទានមានតែ ១ ខែ គឺខែជាទីបំផុតនៃវស្សានរដូវ បើភិក្ខុបានក្រាលកឋិន សម័យនៃចីវរទានមាន ៥ ខែ ។ ភិក្ខុដឹងថា សម័យនៃចីវរទានគប្បីឆាន់ (បរម្បរភោជនបាន) ។ ដែលហៅថា សម័យជាទីធ្វើនូវចីវរ គឺកាលដែលភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ ។ ភិក្ខុដឹងថា សម័យជាទីធ្វើនូវចីវរគប្បីឆាន់ (បរម្បរភោជនបាន) ។ ភិក្ខុទទួល (បរម្បរភោជន) ដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេប ។

[១១០] ភិក្ខុសំគាល់ ក្នុងបរម្បរភោជនថា បរម្បរភោជនមែន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងបរម្បរភោជន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុសំគាល់ ក្នុងបរម្បរភោជនថា មិនមែនបរម្បរភោជន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ មិនមែនបរម្បរភោជន ភិក្ខុសំគាល់ថា បរម្បរភោជន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនបរម្បរភោជន ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនបរម្បរភោជន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនជាបរម្បរភោជន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ភោជនវគ្គស្ស តតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[១១១] អនាបត្តិ សមយេ វិកប្បេត្វា ភុញ្ជតិ ទ្វេ តយោ និមន្តនេ ឯកតោ ភុញ្ជន្តិ និមន្តនបដិបាដិយា ភុញ្ជតិ សកលេន គាមេន និមន្តិតោ តស្មិំ គាមេ យត្ថ កត្ថចិ ភុញ្ជតិ សកលេន បូគេន និមន្តិតោ តស្មិំ បូគេ យត្ថ កត្ថចិ ភុញ្ជតិ និមន្តិយមានោ ភិក្ខំ គហិស្សាមីតិ ភណតិ និច្ចភត្តេ សលាកភត្តេ បក្ខិកេ ឧបោសថិកេ បាដិបទិកេ បញ្ច ភោជនានិ ឋបេត្វា សព្វត្ថ អនាបត្តិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ភោជនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[១១១] អាបត្តិមិនមាន ដល់(ភិក្ខុដែលឆាន់បរម្បរភោជន) ក្នុងសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលបានកំណត់ (បរម្បរភោជនដល់ភិក្ខុឯទៀត) ហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុពីរបីអង្គឆាន់ជាមួយគ្នាក្នុងទីដែលគេនិមន្ត ដល់ភិក្ខុឆាន់តាមលំដាប់លំដោយដែលគេនិមន្ត ដល់ភិក្ខុដែលអ្នកស្រុកទាំងអស់និមន្តហើយឆាន់ក្នុងទីណាមួយក្នុងស្រុកនោះ ដល់ភិក្ខុដែលប្រជុំជនទាំងអស់និមន្តហើយឆាន់ក្នុងទីណាមួយក្នុងប្រជុំជននោះ ដល់ភិក្ខុដែលគេនិមន្តហើយពោលថា អាត្មានឹងទទួលតែចង្ហាន់ (ដែលបានមកដោយត្រាច់បិណ្ឌបាត) ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់និច្ចភត្ត សលាកភត្ត បក្ខិកភត្ត ឧបោសថិកភត្ត បាដិបទិកភត្ត អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនទាំងពួងក្រៅពីភោជន ៥ យ៉ាង ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

[១១២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន កាណមាតា ឧបាសិកា សទ្ធា ហោតិ បសន្នា ។ កាណា គាមកេ អញ្ញតរស្ស បុរិសស្ស ទិន្នា ហោតិ ។ អថខោ កាណា មាតុឃរំ អគមាសិ កេនចិទេវ ករណីយេន ។ អថខោ កាណាយ សាមិកោ កាណាយ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អាគច្ឆតុ កាណា ឥច្ឆាមិ កាណាយ អាគតន្តិ ។ អថខោ កាណមាតា ឧបាសិកា កិស្មឹ វិយ រិត្តហត្ថំ គន្តុន្តិ បូវំ បចិ ។ បក្កេ បូវេ អញ្ញតរោ បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុ កាណមាតាយ ឧបាសិកាយ និវេសនំ បាវិសិ ។ អថខោ កាណមាតា ឧបាសិកា តស្ស ភិក្ខុនោ បូវំ ទាបេសិ ។ សោ និក្ខមិត្វា អញ្ញស្ស អាចិក្ខិ ។ តស្សាបិ បូវំ ទាបេសិ ។ សោ និក្ខមិត្វា អញ្ញស្ស អាចិក្ខិ ។ តស្សាបិ បូវំ ទាបេសិ ។

សិក្ខាបទទី ៤

[១១២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា ជាស្ត្រីមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ (ឧបាសិកានោះ) បានឲ្យនាងកាណាជាកូន ទៅបុរស ១ នាក់ នៅក្នុងស្រុកតូច ១ ។ គ្រានោះ នាងកាណា បានទៅផ្ទះមាតា ដោយកិច្ចអ្វីនីមួយដែលខ្លួនត្រូវធ្វើ ។ ទើបប្ដីនាងកាណាប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់នាងកាណាថា នាងកាណាចូរមក អញចង់ឲ្យនាងកាណាត្រឡប់មកវិញ ។ កាលនោះ ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាគិតថា ការទៅដោយដៃទទេ ដូចម្ដេចនឹងកើត (គិតដូច្នោះហើយ) នាងក៏ចំអិននំ ។ ដល់នំឆ្អិនមានភិក្ខុអ្នកត្រាច់បិណ្ឌបាត ១ អង្គចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកាជាមាតានាងកាណា ។ ទើបឧបាសិកា ជាមាតារបស់នាងកាណា ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត ។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃ ។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។

យថាបដិយត្តំ បូវំ បរិក្ខយំ អគមាសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ កាណាយ សាមិកោ កាណាយ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អាគច្ឆតុ កាណា ឥច្ឆាមិ កាណាយ អាគតន្តិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ កាណាមាតា ឧបាសិកា កិស្មឹ វិយ រិត្តហត្ថំ គន្តុន្តិ បូវំ បចិ ។ បក្កេ បូវេ អញ្ញតរោ បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុ កាណាមា-តាយ ឧបាសិកាយ និវេសនំ បាវិសិ ។ អថខោ កាណាមាតា ឧបាសិកា តស្ស ភិក្ខុនោ បូវំ ទាបេសិ ។ សោ និក្ខមិត្វា អញ្ញស្ស អាចិក្ខិ ។ តស្សាបិ បូវំ ទាបេសិ ។ សោ និក្ខមិត្វា អញ្ញស្ស អាចិក្ខិ ។ តស្សាបិ បូវំ ទាបេសិ ។ យថាបដិ-យត្តំ បូវំ បរិក្ខយំ អគមាសិ ។ តតិយម្បិ ខោ កាណាយ សាមិកោ កាណាយ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អាគច្ឆតុ កាណា ឥច្ឆាមិ កាណាយ អាគតំ សចេ កាណា ន អាគមិស្សតិ[១] អហំ អញ្ញំ បជាបតឹ អានេស្សាមីតិ ។ តតិយម្បិ ខោ កាណាមាតា ឧបាសិកា កិស្មឹ វិយ រិត្តហត្ថំ

---

១ ឱ. ម. នាគច្ឆិស្សតិ ។

នំដែលមាតារបស់នាងកាណាបានចាត់ចែងហើយយ៉ាងណា ក៏អស់គ្មានសល់ ។ ស្វាមីរបស់នាងកាណាប្រើបម្រើទៅ ក្នុងសំណាក់នាងកាណាជាគម្រប់ពីរដងថា នាងកាណាចូរមកវិញ អញចង់ឲ្យនាងកាណាត្រឡប់មកវិញ ។ ឧបាសិកា ជាមាតារបស់នាងកាណាគិតថា ការទៅដោយដៃទទេដូចម្ដេចនឹងកើត (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏ចំអិននំអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដង ។ កាលនំឆ្អិន មានភិក្ខុ ១ អង្គអ្នកត្រាច់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាតចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកា ជាមាតានាងកាណា ។ ទើបឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត ។ (ឧបាសិកា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត ។ (ឧបាសិកា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ នំដែលឧបាសិកាបានចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មាន ក៏អស់គ្មានសល់ ។ ស្វាមីរបស់នាងកាណា ក៏ប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់នាងកាណា ជាគម្រប់បីដងថា នាងកាណាចូរមកវិញ អញចង់ឲ្យនាងកាណាត្រឡប់មកវិញ ថាបើនាងកាណាមិនត្រឡប់មកវិញទេ អញនឹងយកប្រពន្ធឯទៀតហើយ ។ ឧបាសិកា ជាមាតារបស់នាងកាណាគិតថា ការទៅដោយដៃទទេដូចម្ដេចនឹងកើត (គិតដូច្នោះហើយ)

គន្តុន្តិ បូវំ បចិ ។ បក្កេ បូវេ អញ្ញតរោ បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុ កាណមាតាយ ឧបាសិកាយ និវេសនំ បាវិសិ ។ អថខោ កាណមាតា ឧបាសិកា តស្ស ភិក្ខុនោ បូវំ ទាបេសិ ។ សោ និក្ខមិត្វា អញ្ញស្ស អាចិក្ខិ ។ តស្សាបិ បូវំ ទាបេសិ ។ សោ និក្ខមិត្វា អញ្ញស្ស អាចិក្ខិ ។ តស្សាបិ បូវំ ទាបេសិ ។ យថាបដិយត្តំ បូវំ បរិក្ខយំ អគមាសិ ។ អថខោ កាណាយ សាមិកោ អញ្ញំ បជាបតឹ អានេសិ ។ អស្សោសិ ខោ កាណា តេន កិរ បុរិសេន អញ្ញា បជាបតិ អានីតាតិ ។ សា រោទន្តី អដ្ឋាសិ ។ អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន កាណមាតាយ ឧបាសិកាយ និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ កាណមាតា ឧបាសិកា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ កាណមាតរំ ឧបាសិកំ ភគវា ឯតទវោច

ក៏ចំអិននំអស់វារៈ ជាគម្រប់បីដង ។ កាលនំឆ្អិន មានភិក្ខុអ្នកត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ១ អង្គចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកា ជាមាតារបស់នាងកាណា ។ ទើបឧបាសិកា ជាមាតារបស់នាងកាណាឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត ។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ នំដែលមាតារបស់នាងកាណាបានចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មាន ក៏អស់គ្មានសល់ ។ កាលនោះ ស្វាមីរបស់នាងកាណា ក៏យកប្រពន្ធ ១ ទៀត ។ នាងកាណាបានដឹងច្បាស់ថា ឮថាបុរសនោះយកប្រពន្ធទៀតហើយ ។ នាងកាណានោះ ក៏ឈរយំ ។ គ្រានោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ស្លៀកស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក យាងទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកា ជាមាតានាងកាណា លុះយាងទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេបានចាត់ចែងថ្វាយ ។ ទើបឧបាសិកា ជាមាតារបស់នាងកាណា ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងឧបា-សិកា ជាមាតារបស់នាងកាណា ដែលបានអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរថា

កិស្សាយំ កាណា រោទតីតិ ។ អថខោ កាណាមាតា ឧបាសិកា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អថខោ ភគវា កាណាមាតរំ ឧបាសិកំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

[១១៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ សត្ថោ រាជគហា បដិយាលោកំ គន្តុកាមោ ហោតិ ។ អញ្ញតរោ បិណ្ឌាចារិកោ ភិក្ខុ តំ សត្ថំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ ។ អញ្ញតរោ ឧបាសកោ តស្ស ភិក្ខុនោ សត្តុំ ទាបេសិ ។ សោ និក្ខមិត្វា អញ្ញស្ស អាចិក្ខិ ។ តស្សាបិ សត្តុំ ទាបេសិ ។ សោ និក្ខមិត្វា អញ្ញស្ស អាចិក្ខិ ។ តស្សាបិ សត្តុំ ទាបេសិ ។ យថាបដិយត្តំ បាថេយ្យំ បរិក្ខយំ អគមាសិ ។ អថខោ សោ ឧបា-សកោ តេ មនុស្សេ ឯតទវោច អជ្ជុណ្ហោ អយ្យា

នាងកាណានេះ ហេតុអ្វីបានជាយំ ។ ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាឲ្យឃើញព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យឧស្សាហ៍ ឲ្យរីករាយ ដោយពុទ្ធដីកាដ៏ប្រកបដោយធម៌ ហើយក្រោកចាកអាសនៈយាងទៅវិញ ។

[១១៣] សម័យនោះឯង មានពួករទេះ ១ ពួកមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចេញអំពីក្រុងរាជគ្រឹះ ទៅកាន់ប្រទេសឈ្មោះបដិយាលោក[១] ។ មានភិក្ខុអ្នកត្រាច់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាតមួយអង្គ ចូលទៅរកពួករទេះនោះដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ មានឧបាសកម្នាក់បានឲ្យគេប្រគេនសដូវដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះ ចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត ។ ឧបាសកនោះឲ្យគេប្រគេនសដូវដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ ភិក្ខុនោះ ចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត ។ ឧបាសកនោះ ឲ្យគេប្រគេនសដូវដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ ស្បៀងដែលឧបាសកនោះ បានចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មាន ក៏អស់គ្មានសល់ ។ ទើបឧបាសកនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងនោះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមអ្នកម្ចាស់រង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន (ព្រោះ)

១ គឺប្រទេសនៅទិសខាងលិចចំព្រះអាទិត្យអស្តង្គត ។

អាគមេថ យថាបដិយត្តំ បាថេយ្យំ អយ្យានំ ទិន្នំ បាថេយ្យំ បដិយាទេស្សាមីតិ ។ នាយ្យ[១] សក្កា អាគមេតុំ បយាតោ សត្ថោតិ អគមំសុ ។ អថខោ តស្ស ឧបាសកស្ស បាថេយ្យំ បដិយាទេត្វា បច្ឆា គច្ឆន្តស្ស ចោរា អច្ឆិន្ទឹសុ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យ-បុត្តិយា ន មត្តំ ជានិត្វា បដិគ្គហេស្សន្តិ អយំ ឥមេសំ ទត្វា បច្ឆា គច្ឆន្តោ ចោរេហិ អច្ឆិន្នោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមិ ទស អត្ថ-វសេ បដិច្ច សង្ឃសុដ្ឋុតាយ សង្ឃផាសុតាយ ។ បេ ។

---

១ ឱ. ម. នាយ្យោ ។

ស្បៀងដែលខ្ញុំបានចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មាន ខ្ញុំប្រគេនដល់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយអស់ទៅហើយ ខ្ញុំនឹងចាត់ចែងស្បៀង (ថ្មីទៀត) ។ មនុស្សទាំងនោះឆ្លើយថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ យើងមិនអាចនឹងរង់ចាំបានទេ (ព្រោះ) ពួករទេះចេញទៅហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាទៅ ។ កាលឧបាសកនោះចាត់ចែងស្បៀងហើយ ក៏ទៅក្រោយគេ ចោរទាំងឡាយក៏ដណ្តើមយក (របស់ទ្រព្យ) ក្នុងពេលនោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងមិនដឹងនូវប្រមាណហើយទទួលសោះ ឧបាសកនេះប្រគេនសដូវដល់សមណៈទាំងនេះ ហើយទៅកាលជាខាងក្រោយ ចោរទាំងឡាយ ក៏ដណ្តើមយក (របស់ទ្រព្យ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ហើយ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺដើម្បីការប្រពៃដល់សង្ឃ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់សង្ឃ ។ បេ ។ ដើម្បីសេចក្តីអនុគ្រោះ

វិនយានុគ្គហាយ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ភិក្ខុំ បនេវ កុលំ ឧបគតំ បូវេហិ វា មន្ថេហិ វា អភិហដ្ឋុំ បវារេយ្យ ។ អាកង្ខមានេន ភិក្ខុនា ទ្វិត្តិបត្តបូរា បដិគ្គហេតព្វា ។ តតោ ចេ ឧត្តរឹ[១] បដិគ្គណ្ហេយ្យ បាចិត្តិយំ ។ ទ្វិត្តិបត្តបូរេ បដិគ្គ-ហេត្វា តតោ នីហរិត្វា ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវិភជិតព្វំ អយំ តត្ថ សាមីចីតិ ។

[១១៤] ភិក្ខុំ បនេវ កុលំ ឧបគតន្តិ កុលំ នាម ចត្តារិ កុលានិ ខត្តិយកុលំ ព្រាហ្មណកុលំ វេស្ស-កុលំ សុទ្ទកុលំ ។ ឧបគតន្តិ តត្ថ ឧបគតំ[២] ។ បូវំ នាម យង្កិញ្ចិ បហេណកត្ថាយ បដិយត្តំ ។ មន្ថំ នាម យង្កិញ្ចិ បាថេយ្យត្ថាយ បដិយត្តំ ។ អភិហដ្ឋុំ បវារេយ្យាតិ យាវតកំ ឥច្ឆសិ តាវតកំ គណ្ហាហី-តិ ។ អាកង្ខមានេនាតិ ឥច្ឆមានេន ។ ទ្វិត្តិបត្តបូរា

---

១ ឱ. ម. ឧត្តរិ ។ ២ ឱ. ម. គតំ ។

ដល់ព្រះវិន័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ជនបវារណានូវភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ត្រកូល ដោយនំទាំងឡាយក្តី ដោយសដូវទាំងឡាយក្តី ដើម្បីនាំទៅបាន តាមប្រាថ្នា ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា ត្រូវទទួលបានត្រឹមពេញពីរបីបាត្រ ។ បើទទួលឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុដែលបានទទួលនំ ឬសដូវកំណត់ពេញត្រឹមពីរបីបាត្រហើយ ត្រូវនាំចេញអំពីទីនោះមកចែក មួយអន្លើដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ការចែកនំ ឬសដូវនេះ ជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

[១១៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ត្រកូល សេចក្តីថា ដែលហៅថា ត្រកូល បានដល់ត្រកូលមាន ៤ យ៉ាង គឺត្រកូលក្សត្រ ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ១ ត្រកូលអ្នកជំនួញ ១ ត្រកូលអ្នកគ្រួ ។ ពាក្យថា ចូលទៅគឺចូលទៅក្នុងត្រកូលទាំងនោះ ។ ដែលហៅថា នំ បានដល់វត្ថុអ្វីទីមួយ ដែលគេចាត់ចែងដើម្បីបញ្ជូនទៅ ។ ដែលហៅថា សដូវ បានដល់វត្ថុអ្វីនីមួយដែលគេចាត់ចែងដើម្បីជាស្បៀង ។ ពាក្យថា បវារណាដើម្បីនាំទៅតាមប្រាថ្នា សេចក្តីថា (ទាយកនាំមកបវារណាដោយពាក្យថា) លោកប្រាថ្នានូវវត្ថុប៉ុន្មាន លោកយកវត្ថុប៉ុណ្ណោះចុះ ។ ពាក្យថា មានសេចក្តីប្រាថ្នា គឺមានបំណង ។ ពាក្យថា ត្រូវទទួលបានត្រឹមពេញពីរបីបាត្រ

បដិក្កុហេតព្វាតិ ទេ្វតយោបត្តប្ជា បដិក្កុហេតព្វា ។ តតោ ចេ ឧត្តរឹ បដិក្កណ្ហេយ្យាតិ តទុត្តរឹ[១] បដិក្កណ្ហាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ទ្វិត្តិបត្តប្ជេ បដិក្កហេត្វា តតោ និក្ខមន្តេន ភិក្ខុំ បស្សិត្វា អាចិក្ខិតព្វំ អមុត្រ មយា ទ្វិត្តិបត្តប្ជា បដិក្កហិតា មា ខោ តត្ថ បដិក្កណ្ហីតិ ។ សចេ បស្សិត្វា ឯាចិក្ខតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សចេ អាចិក្ខិតេ បដិក្កណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[១១៥] តតោ នីហរិត្វា ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវិភ-ជិតព្វន្តិ បដិក្កមនំ នីហរិត្វា សំវិភជិតព្វំ ។ អយំ តត្ថ សាមីចីតិ អយំ តត្ថ អនុធម្មតា ។ អតិរេ-កទ្វិត្តិបត្តប្ជេ អតិរេកសញ្ញី បដិក្កណ្ហាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិរេកទ្វិត្តិបត្តប្ជេ វេមតិកោ ប-ដិក្កណ្ហាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិរេកទ្វិត្តិបត្តប្ជេ ឩនកសញ្ញី បដិក្កណ្ហាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ឱ. ម. តតុត្តរិ ។

សេចក្តីថា គប្បីទទួលយកបានត្រឹមពេញពីរបីបាត្រ ។ ពាក្យថា បើទទួលឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុទទួលឲ្យលើសលុបពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (បើ) ភិក្ខុទទួល (នំបុ្ចសដូវ) កំណត់ពេញពីរបីបាត្រហើយចេញពីទីនោះមកឃើញភិក្ខុ (ឯទៀត) ត្រូវប្រាប់ថាក្នុងទីឯណោះខ្ញុំទទួល (នំបុ្ចសដូវ) ពេញពីរបីបាត្រមកហើយ លោកកុំទៅទទួលក្នុងទីនោះឡើយ ។ បើភិក្ខុឃើញហើយមិនប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បើប្រាប់ហើយ ភិក្ខុនៅតែទៅទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៥] ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំចេញអំពីទីនោះហើយចែកមួយអន្លើដោយភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីថា ក្នុងពេលដែលត្រឡប់មកត្រូវនាំយក (នំបុ្ចសដូវ)នោះ មកចែកគ្នា ។ ពាក្យថា ការចែកនំបុ្ចសដូវនេះ ជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ សេចក្តីថា ការចែកនំ បុ្ចសដូវនេះ ជាទំនៀមដ៏សមគួរក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំបុ្ចសដូវដ៏ច្រើនជាងកំណត់ពេញពីរបីបាត្រថា ច្រើនជាងមែន ហើយទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងនំបុ្ចសដូវដ៏ច្រើនជាងកំណត់ពេញពីរបីបាត្រ ហើយទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំបុ្ចសដូវដ៏ច្រើនជាងកំណត់ពេញពីរបីបាត្រថា ខ្វះទៅវិញហើយទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ឩនកាច្ចិត្តិបត្តបូរេ អតិរេកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឩនកាច្ចិត្តិបត្តបូរេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឩនកាច្ចិត្តិបត្តបូរេ ឩនកសញ្ញី អជាបត្តិ ។

[១១៦] អជាបត្តិ ច្ចិត្តិបត្តបូរេ បជិក្កណ្ហាតិ ឩនកាច្ចិត្តិបត្តបូរេ បជិក្កណ្ហាតិ ន បហិណាកត្វាយ ន ចាថេយ្យត្វាយ បជិយត្តំ ទេន្តិ បហិណាកត្វាយ វា ចាថេយ្យត្វាយ វា បជិយត្តសេសកំ ទេន្តិ តមនេ បជិប្បស្សទ្ធេ ទេន្តិ ញាតកានំ បវារិតានំ អញ្ញស្សត្វា-យ អត្តនោ ជនេន ឧម្មត្តកស្ស អាជិកម្មិកស្សាតិ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំបុ្សសដូវដែលមិនពេញកំណត់ពីរបីបាត្រថា លើសទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងនំបុ្សសដូវដែលមិនពេញពីរបីបាត្រ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំបុ្សសដូវដែលមិនពេញពីរបីបាត្រថា មិនពេញមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១១៦] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំបុ្សសដូវកំណត់ពេញត្រឹមតែពីរបីបាត្រ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំបុ្សសដូវមិនពេញពីរបីបាត្រ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលវត្ថុ (ឯណានីមួយ) ដែលជនមិនតាក់តែង ដើម្បីបញ្ជូនទៅ (ញាតិ) មិនតាក់តែង ដើម្បីជាស្បៀង ដល់ភិក្ខុដែលទទួលវត្ថុដ៏សេសសល់អំពីនំ បុ្សសដូវដែលគេចាត់ចែងដើម្បីបញ្ជូនទៅ (ញាតិ) ក្តី ដើម្បីជាស្បៀងក្តី ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំបុ្សសដូវអំពីជនដែលគេមានដំណើរប្រុងនឹងទៅហើយខានវិញ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំបុ្សសដូវរបស់ញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំបុ្សសដូវ របស់ជនដែលបវារណា ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំបុ្សសដូវដើម្បីអ្នកដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំបុ្សសដូវ ដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

[១១៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ព្រាហ្មណោ ភិក្ខូ និមន្តេត្វា ភោជេសិ ។ ភិក្ខូ ភុត្តាវី បវារិតា ញាតិ-កុលានិ គន្ត្វា ឯកច្ចេ ភុញ្ជឹសុ ឯកច្ចេ បិណ្ឌបាតំ អាទាយ អគមំសុ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ បដិ-វិស្សកេ ឯតទវោច ភិក្ខូ មយា អយ្យា សន្តប្បិតា ឯថ តុម្ហេបិ សន្តប្បេស្សាមីតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ កឹ ត្វំ អយ្យ អម្ហេ សន្តប្បេស្សសិ យេបិ តយា និមន្តិតា តេបិ អម្ហាកំ ឃរានិ អាគន្ត្វា ឯកច្ចេ ភុញ្ជឹសុ ឯ-កច្ចេ បិណ្ឌបាតំ អាទាយ អគមំសូតិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា អម្ហាកំ ឃរេ ភុញ្ជិត្វា អញ្ញត្រ ភុញ្ជិស្សន្តិ ន ចាហំ បដិពលោ យាវទត្ថំ ទាតុន្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៥

[១១៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង មាន ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់និមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឆាន់ ។ ពួកភិក្ខុឆាន់ហើយបាន ហាមភត្តហើយ ក៏ទៅកាន់ត្រកូលញាតិទាំងឡាយ ភិក្ខុពួកខ្លះ ក៏ឆាន់ ភិក្ខុពួកខ្លះកាន់យកបិណ្ឌបាតទៅ ។ គ្រានោះ ព្រាហ្មណ៍នោះបាន ពោលពាក្យនេះនឹងពួកជនជាអ្នកស្និទ្ធស្នាលថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្ញុំបានប្រគេនចង្ហាន់ឆាន់បរិបូណ៌ហើយ សូមអ្នកទាំងឡាយ អញ្ជើញមក ខ្ញុំនឹងអង្គាសអ្នករាល់គ្នាទៀត ។ អ្នកស្និទ្ធស្នាលទាំងនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកនឹងអង្គាសយើងទាំងឡាយឲ្យឆ្អែត ដូចម្តេចបាន អម្បាលភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលអ្នកនិមន្តមកហើយ ភិក្ខុ ទាំងនោះមកកាន់ផ្ទះពួកយើង ខ្លះឆាន់ ខ្លះកាន់យកបិណ្ឌបាតហើយទៅ ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកដ៏ចម្រើន ទាំងឡាយ មិនសមនឹងឆាន់ក្នុងផ្ទះយើងទាំងឡាយហើយទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃ ទៀតសោះ ហាក់ដូចជាខ្ញុំមិនអាចដើម្បីប្រគេនលោកឆាន់ឲ្យឆ្អែតបាន ។

១១៩

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ភោជនវគ្គស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទស្ស បឋមប្បញ្ញត្តិ

អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ភុត្តាវី បវារិតា អញ្ញត្រ ភុញ្ជិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភុត្តាវី បវារិតា អញ្ញត្រ ភុញ្ជន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ភុត្តាវី បវារិតា អញ្ញត្រ ភុញ្ជិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភុត្តាវី បវារិតោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

ពួកភិក្ខុឮព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ហើយហាមភត្តរួចហើយ មិនគួរនឹងទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀតសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ហើយហាមភត្តហើយ រួចទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀត ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ ឆាន់ហើយហាមភត្តរួចហើយ ហេតុអ្វី ក៏ទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការណ៍នេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឆាន់ហើយហាមភត្តហើយ ទំពាស៊ីក្ដី បរិភោគក្ដី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយាហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១១៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ គិលានានំ ភិក្ខូនំ បណីតេ បិណ្ឌបាតេ នីហរន្តិ ។ គិលានា ន ចិត្តរូបំ ភុញ្ជន្តិ ។ តានិ ភិក្ខូ ឆឌ្ឌេន្តិ ។ អស្សោសិ ខោ ភគវា ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ កាកោរវសទ្ទំ សុត្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កិន្នុ ខោ សោ អានន្ទ ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោ កាកោរវសទ្ទោតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភុញ្ជេយ្យុំ បនានន្ទ ភិក្ខូ គិលានាតិរិត្តន្តិ ។ ន ភុញ្ជេយ្យុំ ភគវាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានស្ស ច អគិលានស្ស ច អតិរិត្តំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ អតិរិត្តំ កាតព្វំ អលមេតំ សព្វន្តិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ

[១១៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ នាំយកនូវបិណ្ឌបាតដ៏ឧត្តមទៅឲ្យពួកភិក្ខុឈឺ ។ ពួកភិក្ខុឈឺឆាន់មិនបានដោយស្រួល ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាចោលបិណ្ឌបាតដ៏ឧត្តមទាំងនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានឮសំឡេងខ្លាំង សំឡេងធំ សំឡេងកញ្ជ្រៀវនៃក្អែក លុះឮហើយទ្រង់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុហើយត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ សំឡេងខ្លាំង សំឡេងធំ សំឡេងកញ្ជ្រៀវនៃក្អែក សំឡេងនោះ ជាសំឡេងអ្វីហ្ន៎ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ ពួកភិក្ខុឆាន់ភោជនដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈឺ ពិតមែនឬ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពួកភិក្ខុមិនឆាន់ទេ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ភោជនដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈឺក្តី ភិក្ខុមិនឈឺក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវធ្វើភោជនដ៏សល់ (អំពីភិក្ខុឈឺ) ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា ភោជនទាំងអស់នេះសមគួរហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឆាន់ហើយ

ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ កុត្តាវី បវារិតោ អនតិរិត្តំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។

[១១៩] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូ-តិ ។ កុត្តាវី នាម បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរំ ភោជនំ អន្តមសោ កុសគ្គេនបិ ភុត្តំ ហោតិ ។ បវារិតោ នាម អសនំ បញ្ញាយតិ ភោជនំ បញ្ញាយតិ ហត្ថបាសេ ឋិតោ អភិហរតិ បដិក្ខេបោ បញ្ញាយតិ ។ អនតិរិត្តំ

បានហាមភោជនហើយ ទំពាស៊ីក្តី ឆាន់ក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារដែលជាអនតិរិត្ត គឺជាវត្ថុដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម និងមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១១៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ បេ ។ ដែលហៅថា ឆាន់ហើយ គឺឆាន់ភោជន ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយ ដោយហោចទៅសូម្បីតែភោជនប្រមាណប៉ុនចុងស្បូវ ។ ដែលហៅថា ហាមភោជន (គឺហាមប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាង) គឺភិក្ខុកំពុងឆាន់ ១ គេយកភោជនមកប្រគេនទៀត ១ គេនៅក្នុងហត្ថបាស ១ គេបង្អោនភោជនមកចំពោះ ១ ភិក្ខុហាមភោជន ១ ។ ដែលហៅថា អនតិរិត្ត[១]

១ អដ្ឋកថា ដែលហៅថា អនតិរិត្តភោជន បានដល់ភោជនដែលមិនគួរដល់អាការនៃវិនយកម្ម ៧ យ៉ាង និងភោជន ដែលមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺ ។

ឯអាការដែលមិនគួរដល់វិនយកម្ម ៧ យ៉ាងនោះ អធិប្បាយថា

១ វត្ថុទាំងឡាយមានផ្លែនិងមើមជាដើម ដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរដល់សមណកប្បក្តី និងសាច់ដែលមិនគួរក្តី ភោជនដែលមិនគួរក្តី ហៅថាអកប្បិយទាំងអស់ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មយកអកប្បិយវត្ថុទាំងនេះមកធ្វើជាវិនយកម្មថា វត្ថុទាំងអស់នេះ ជារបស់គួរហើយ ។

២ វត្ថុដែលភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មមិនទាន់បានទទួលមកទេ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា វត្ថុទាំងអស់នេះគួរហើយ ។

៣ វត្ថុដែលភិក្ខុកាន់មកដើម្បីឲ្យភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្ម ធ្វើឲ្យជារបស់គួរតែមិនបានលើកឡើង ឬមិនបានបង្អោនទៅ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ។

ឆាម អកប្បិយកតំ ហោតិ អប្បដិគ្គហិតកតំ ហោតិ អនុច្ចារិតកតំ ហោតិ អហត្ថបាសេ កតំ ហោតិ អកតាវិនា កតំ ហោតិ កតាវិនា បវារិតេន អាសនា វុដ្ឋិតេន កតំ ហោតិ អលមេតំ សព្វន្តិ អវុត្តំ ហោតិ ន គិលានាតិរិត្តំ ហោតិ ឯតំ អនតិរិត្តំ នាម ។ អតិរិត្តំ នាម កប្បិយកតំ ហោតិ បដិគ្គហិតកតំ ហោតិ

បានដល់វត្ថុដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម (ដោយអាការ ៧ យ៉ាង) គឺរបស់ដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានទទួលហើយធ្វើឲ្យជារបស់គួរ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានលើកឡើង (ឬ) មិនបានបង្អោនចូលទៅជិតដើម្បីឲ្យភិក្ខុធ្វើឲ្យជារបស់គួរ ១ ភិក្ខុមិនឋិតនៅខាងក្នុងហត្ថបាសហើយធ្វើ ១ ភិក្ខុមិនទាន់បានឆាន់ហើយធ្វើ ១ ភិក្ខុឆាន់ហើយបានហាមភោជនហើយ ក្រោកចាកអាសនៈហើយធ្វើ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនពោលថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ១ និងវត្ថុដែលមិនមែនជារបស់សល់អំពីភិក្ខុឈឺ វត្ថុទាំងពីរយ៉ាងនេះហៅថា អនតិរិត្ត ។ ដែលហៅថាអតិរិត្តនោះ បានដល់វត្ថុដែលបានធ្វើវិនយកម្ម (ដោយអាការ ៧ យ៉ាង)

---

៤ ភិក្ខុកាន់យកវត្ថុមកដើម្បីឲ្យភិក្ខុផងគ្នាធ្វើវិនយកម្មឲ្យ តែភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មនោះឋិតនៅខាងក្រៅហត្ថបាសហើយ ធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ។

៥ ភិក្ខុណាមួយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ តែភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មនោះឯងមិនទាន់ឆាន់ភោជននៅឡើយ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ។

៦ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មបានឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ក្រោកចាកអាសនៈហើយ ទៅធ្វើវិនយកម្មឲ្យគេថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ។

៧ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្ម មិនបានបញ្ចេញវចីភេទថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ។

និងភោជន ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយដែលមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺ ។ វត្ថុដែលមិនគួរដល់អាការនៃវិនយកម្មទាំង ៧ យ៉ាងនេះក្តី ភោជនដែលមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺក្តី ទាំងពីរចំណែកនេះហៅថា អនតិរិត្តភោជន ។

ឧច្ចារិតកតំ ហោតិ ហត្ថបាសេ កតំ ហោតិ កុត្តាវិនា កតំ ហោតិ កុត្តាវិនា បវារិតេន អាសនា អវុដ្ឋិតេន កតំ ហោតិ អលមេតំ សព្វន្តិ វុត្តំ ហោតិ គិលានា- តិរិត្តំ ហោតិ ឯតំ អតិរិត្តំ នាម ។ ខាទនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ ឋបេត្វា អវសេសំ ខាទនីយំ នាម ។ ភោជនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ ឱទនោ កុម្មាសោ សត្តុ មច្ឆោ មំសំ ។ ខាទិស្សាមិ ភុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោ- ហារេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[១២០] អនតិរិត្តេ អនតិរិត្តសញ្ញី ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អនតិរិត្តេ វេមតិកោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ បា- ចិត្តិយស្ស ។ អនតិរិត្តេ អតិរិត្តសញ្ញី ខាទនីយំ វា

គឺ របស់ដែលគេធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរ ១ របស់ដែលភិក្ខុបានទទួលហើយធ្វើឲ្យជារបស់គួរ ១ របស់ដែលភិក្ខុលើកឡើង ឬបានបង្អោនទៅជិត ដើម្បីធ្វើឲ្យជារបស់គួរ ១ ភិក្ខុនៅក្នុងហត្ថបាសហើយធ្វើ ១ ភិក្ខុឆាន់រួចហើយទើបធ្វើ ១ របស់ដែលភិក្ខុឆាន់ហើយហាមភោជនហើយ មិនទាន់ក្រោកចាកអាសនៈហើយធ្វើ ១ របស់ដែលភិក្ខុពោលថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ១ និងរបស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុឈឺ វត្ថុទាំងពីរយ៉ាងនេះ ហៅថាអតិរិត្ត ។ ដែលហៅថា ខាទនីយាហារនោះ បានដល់របស់ទាំងអស់វៀរលែងតែភោជន ៥ យ៉ាង និងរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិកយាវជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយាហារ ។ ដែលហៅថា ភោជនីយាហារនោះ បានដល់ភោជន ៥ យ៉ាងគឺ បាយ នំស្រស់ នំក្រៀម ត្រី សាច់ ។ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូល ។

[១២០] ខាទនីយភោជនីយាហារ ជាអនតិរិត្ត ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាអនតិរិត្តពិតមែន ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនី-យាហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារជាអនតិរិត្ត ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារ ជាអនតិរិត្ត

ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិ-យស្ស ។ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវ-ជីវិកំ អាហារត្ថាយ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អតិរិត្តេ អនតិរិត្តសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អតិរិត្តេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អតិរិត្តេ អតិរិត្តសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១២១] អនាបត្តិ អតិរិត្តំ ការាបេត្វា ភុញ្ជតិ អតិរិត្តំ ការាបេត្វា ភុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អញ្ញស្សត្ថាយ ហរន្តោ គច្ឆតិ គិលានស្ស សេសកំ ភុញ្ជតិ យាម-កាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ថា ជាអតិរិត្តទៅវិញ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុទទួលរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូល ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារដែលជាអតិរិត្តថា ជាអនតិរិត្តទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារ ដែលជាអតិរិត្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារដែលជាអតិរិត្តថា ជាអតិរិត្តពិតមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១២១] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើវិនយកម្មហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលរបស់ដោយគិតថា អញនឹងឲ្យគេធ្វើវិនយកម្មហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលនាំយករបស់ទៅដើម្បីភិក្ខុដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់របស់ដ៏សេសសល់អំពីភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់របស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកដោយមានហេតុ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

[១២២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ ឯកោ ភិក្ខុ អនាចារំ អាចរតិ ។ ទុតិយោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច មា អាវុសោ ឯវរូបំ អកាសិ នេតំ កប្បតីតិ ។ សោ តស្មឹ ឧបនន្ធិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ សាវត្ថឹ អគមំសុ ។ តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ ។ ទុតិយោ ភិក្ខុ ភុត្តាវី បវារិតោ ហោតិ ។ ឧបនទ្ធោ ភិក្ខុ ញាតិកុលំ គន្ត្វា បិណ្ឌបាតំ អាទាយ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច ភុញ្ជាហិ អាវុសោតិ ។ អលំ អាវុសោ បរិបុណ្ណោម្ហីតិ ។ សុន្ទរោ អាវុសោ បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជាហីតិ ។ អថខោ សោ

សិក្ខាបទទី ៦

[១២២] កាលណោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុពីររូបដើរផ្លូវឆ្ងាយទៅក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ ។ ភិក្ខុ ១ រូប ប្រព្រឹត្តអនាចារ ។ ភិក្ខុជាគម្រប់ពីរបាននិយាយពាក្យនេះ (ឃាត់) ភិក្ខុនោះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ អំពើដែលលោកធ្វើនេះ មិនគួរទេ ។ ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តអនាចារនោះ ក៏ចងពៀរនឹងភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថីមានប្រជុំជនមួយពួក (ធ្វើ) សង្ឃភត្ត ។ ភិក្ខុជាគម្រប់ពីរបានឆាន់សង្ឃភត្តរួចហើយហាមភត្តហើយ ។ ភិក្ខុដែលចងពៀរទៅកាន់ត្រកូលជាញាតិហើយទទួលបិណ្ឌបាត រួចហើយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុដែលហាមភត្តនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកចូរឆាន់ (ចង្ហាន់នេះ) ចុះ ។ ភិក្ខុអ្នកហាមភត្ត ក៏ប្រកែកថា កុំអាវុសោ ខ្ញុំឆាន់បរិបូណ៌ហើយ ។ ភិក្ខុដែលចងពៀរ ក៏អង្វរថា ម្នាលអាវុសោ បិណ្ឌបាត (នេះ) ល្អ លោកចូរឆាន់ទៅ ។ កាលបើភិក្ខុអ្នកចងពៀរនោះ ជម្រុលខ្លាំងពេក

ភិក្ខុ តេន ភិក្ខុនា និប្បីឡិយមានោ តំ បិណ្ឌចា-តំ កុញ្ចិ[១] ។ ឧបនន្ទោ[២] ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច ត្វំ ហិ នាម អាវុសោ មំ វត្ថព្វំ មញ្ញសិ យំ ត្វំ កុត្តារី បវារិតោ អនតិរិត្តំ ភោជនំ កុញ្ចសីតិ ។ ន-នុ អាវុសោ អាចិក្ខិតព្វន្តិ ។ ននុ អាវុសោ បុច្ឆិតព្វន្តិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ ភិក្ខុំ កុត្តាវី បវារិតំ អនតិរិត្តេន ភោជនេន អភិហដ្ឋុំ បវារេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ កុត្តាវី បវារិតំ អនតិរិត្តេន ភោជនេន អភិហដ្ឋុំ បវារេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស ភិក្ខុំ កុត្តាវី បវារិតំ អនតិរិត្តេន ភោជនេន អភិហដ្ឋុំ បវារេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ

---

១ ឱ. ម. ភុញ្ជតិ ។ ២ ឱ. ម. ឧបនន្ទោ ។

ភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះ (ទ្រាំមិនបាន) ក៏ឆាន់បិណ្ឌបាតនោះទៅ ។ ភិក្ខុដែលចង់ពៀរ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះថា ម្នាលអាវុសោ លោកសំគាល់មកខ្ញុំថាជាបុគ្គលដែលគេត្រូវតែស្តីថា ឬអ្វី ក៏រូបលោកឆាន់រួចហើយហាមភត្តហើយ ម្តេចឡើយ ក៏នៅតែឆាន់អនតិរិត្តភោជន ។ ភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះតបថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុម្តេច លោកមិនប្រាប់ (ខ្ញុំ) ផង ។ ភិក្ខុអ្នកចង់ពៀរ ក៏ឆ្លើយថា ហេតុម្តេច លោកមិនសួរ (ខ្ញុំជាមុន) ។ ភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះ ក៏ដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងខណៈនោះ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងនាំភត្តទៅហើយបវារណាបង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយហាមភត្តហើយ ឲ្យឆាន់នូវអនតិរិត្តភោជន (ដូច្នេះ) សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯងបាននាំភត្តទៅបវារណាបង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ឲ្យឆាន់អនតិរិត្តភោជន ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងនាំភត្តទៅបវារណាបង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយហាមភត្តហើយ ឲ្យឆាន់អនតិរិត្តភោជនទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា

បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ ភុត្តាវឹ បវារិតំ អនតិរិត្តេន ខាទនីយេន វា ភោជនីយេន វា អភិហដ្ឋុំ បវារេយ្យ ហន្ទ ភិក្ខុ ខាទ វា ភុញ្ជ វាតិ ជានំ អាសាទនាបេក្ខោ ភុត្តស្មឹ បាចិត្តិយន្តិ ។

[១២៣] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុន្តិ អញ្ញំ ភិក្ខុំ ។ ភុត្តាវី នាម បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរំ ភោជនំ អន្តមសោ កុសគ្គេនបិ ភុត្តំ ហោតិ ។ បវារិតោ នាម អសនំ បញ្ញាយតិ ភោជនំ បញ្ញាយតិ ហត្ថបាសេ ឋិតោ អភិហរតិ បដិក្ខេបោ បញ្ញាយតិ ។ អនតិរិត្តំ នាម អកប្បិយកតំ ហោតិ អប្បដិគ្គហិតកតំ ហោតិ អនុច្ចារិតកតំ ហោតិ អហត្ថបាសេ កតំ ហោតិ

ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយរំពៃរកទោសនាំភត្តទៅបវារណាបង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយហាមភត្តហើយ ឲ្យទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវអនតិរិត្តភោជន ដោយពាក្យថា នែភិក្ខុ អ្នកចូរទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តីដូច្នេះ និមិត្តតែភិក្ខុនោះឆាន់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១២៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខា-បទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុ គឺភិក្ខុដទៃ ។ ដែលហៅថាឆាន់ហើយ គឺភិក្ខុបានឆាន់នូវភោជនទាំង ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយដោយហោចទៅ សូម្បីតែប៉ុនចុងស្បូវភ្លាំង ។ ដែលហៅថា ហាមភត្ត (គឺហាមប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាង) គឺភិក្ខុកំពុងឆាន់ ១ គេយកភោជនមកប្រគេនទៀត ១ គេឋិតនៅក្នុងហត្ថបាស ១ គេបង្អោនភោជនមកចំពោះ ១ ភិក្ខុហាមភោជន ១ ។ ដែលហៅថា អនតិរិត្ត បានដល់វត្ថុដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ដោយ (អាការ ៧ យ៉ាង) គឺរបស់ដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានទទួលហើយធ្វើឲ្យជារបស់គួរ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានលើកឡើង (ឬមិនបានបង្អោនចូលទៅជិតដើម្បីធ្វើឲ្យជារបស់គួរ) ១ ភិក្ខុមិនស្ថិតនៅខាងក្នុងហត្ថបាសហើយធ្វើ ១

អភុត្តាវិនា កតំ ហោតិ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អាសនា វុដ្ឋិតេន កតំ ហោតិ អលមេតំ សព្វន្តិ អវុត្តំ ហោតិ ន គិលានាតិរិត្តំ ហោតិ ឯតំ អនតិរិត្តំ នាម ។ ខាទនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ ឋបេត្វា អវសេសំ ខាទនីយំ នាម ។ ភោជនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ ឱទនោ កុម្មាសោ សត្តុ មច្ឆោ មំសំ ។ អភិហដ្ឋុំ បវារេយ្យាតិ យាវតកំ ឥច្ឆសិ តាវតកំ គណ្ហាហីតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អារោចេន្តិ សោ វា អារោចេតិ ។ អាសាទនាបេក្ខោតិ ឥមិនា ឥមំ ចោទេស្សាមិ សារេស្សាមិ បដិចោទេស្សាមិ បដិសារេស្សាមិ មង្កុំ ករិស្សាមីតិ អភិហរតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តស្ស វចនេន ខាទិស្សាមិ ភុញ្ជិស្សាមីតិ

ភិក្ខុមិនទាន់ឆាន់ហើយធ្វើ ១ ភិក្ខុឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ក្រោកចាកអាសនៈហើយធ្វើ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនពោលថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ១ និងវត្ថុដែលមិនមែនជារបស់សល់អំពីភិក្ខុឈឺ វត្ថុទាំងពីរយ៉ាងនេះហៅថា អនតិរិត្ត ។ ដែលហៅថា ខាទនីយ (នោះ) បានដល់វត្ថុទាំងអស់ លើកលែងភោជនទាំង ៥ យ៉ាង និងវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងយាវជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយ ។ ដែលហៅថា ភោជនីយ បានដល់ភោជន ៥ យ៉ាងគឺ បាយ ១ នំស្រស់ ១ នំក្រៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ពាក្យថា នាំភត្តទៅបវារណា (នោះ) គឺភិក្ខុនិយាយថា លោកចង់បានប៉ុន្មាន និមន្តយកប៉ុណ្ណោះចុះ ។ ដែលហៅថា ដឹង (នោះ) គឺភិក្ខុដឹងខ្លួនឯង ឬពួកជនដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ឬក៏ភិក្ខុអ្នកហាមភោជននោះប្រាប់ ។ ពាក្យថា រំពៃរកទោស (នោះ) គឺ ភិក្ខុនាំយក (ខាទនីយ ឬភោជនីយ) ទៅដោយគិតថា អញនឹងចោទ នឹងរំលឹកភិក្ខុនេះដោយវត្ថុនេះ អញនឹងចោទចំពោះ នឹងរំលឹកចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយវត្ថុនេះ អញនឹងធ្វើភិក្ខុនេះឲ្យអាប់មុខ ដោយវត្ថុនេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុអ្នកហាមភោជនទទួល ដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី នឹងឆាន់

បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ភោជនបរិយោសានេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[១២៤] បវារិតេ បវារិតសញ្ញី អនតិរិត្តេន ខាទនីយេន វា ភោជនីយេន វា អភិហដ្ឋុំ បវារេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បវារិតេ វេមតិកោ អនតិរិត្តេន ខាទនីយេន វា ភោជនីយេន វា អភិហដ្ឋុំ បវារេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បវារិតេ អប្បវារិតសញ្ញី[១] អនតិរិត្តេន ខាទនីយេន វា ភោជនីយេន វា អភិហដ្ឋុំ បវារេតិ អនាបត្តិ ។ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ អាហារត្ថាយ អភិហរតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តស្ស វចនេន ខាទិស្សាមិ ភុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អប្បវារិតេ[២] បវារិតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អប្បវារិតេ[៣] វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អប្បវារិតេ[៤] អប្បវារិតសញ្ញី[៥] អនាបត្តិ ។

១-២-៣-៤-៥ ឱ. ម. អបវារិតេ ។

តាមពាក្យរបស់លោកអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ គ្រប់ ៗ ខណៈដែលលេប ។ លុះភិក្ខុនោះ ឆាន់រួចស្រេច ភិក្ខុអ្នកបង្ខំត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១២៤] ភិក្ខុហាមភោជនហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថា ហាមហើយ ក៏នាំខាទនីយឬភោជនីយដែលជាអនតិរិត្តទៅបង្ខំ (ភិក្ខុនោះ) ឲ្យឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុហាមភោជនហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទមានសេចក្ដីសង្ស័យ ក៏នាំខាទនីយឬភោជនីយដែលជាអនតិរិត្តទៅបង្ខំឲ្យឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុហាមភោជនហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថា មិនទាន់ហាម ក៏នាំខាទនីយ ឬភោជនីយដែលជាអនតិរិត្តទៅបង្ខំឲ្យឆាន់ មិនត្រូវអាបត្តិ ។ ភិក្ខុអ្នកចោទបង្អោនរបស់ដែលជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកដើម្បីជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុអ្នកហាមភោជនទទួលវត្ថុទាំងនោះដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ីនឹងឆាន់ តាមពាក្យរបស់លោកអ្នកចោទនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដរាល់ ៗ ខណៈដែលលេប ។ ភិក្ខុមិនហាមភោជនទេ តែភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថា ហាម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមិនហាមភោជនទេ ភិក្ខុអ្នកចោទសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមិនទាន់ហាមភោជន ភិក្ខុអ្នកចោទក៏សំគាល់ថា មិនទាន់ហាមមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១២៤] អជាបត្តិ អតិរិត្តំ ការេត្វា ទេតិ អតិរិត្តំ ការាបេត្វា ភុញ្ជាហីតិ ទេតិ អញ្ញស្សត្ថាយ ហរន្តោ គច្ឆាហីតិ ទេតិ គិលានស្ស សេសកំ ទេតិ យាម-កាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជាតិ ទេតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[១២៥] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យភិក្ខុផង៍គ្នា ធ្វើវិនយកម្ម ហើយឲ្យ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យដោយពាក្យថា លោកចូរឲ្យគេធ្វើឲ្យជាវិនយ-កម្មហើយនិមន្តឆាន់ចុះ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យដោយពាក្យថា លោកចូរនាំ (ខាទនីយភោជនីយាហារនេះ) ទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃចុះ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិក ដោយពាក្យថា កាលបើមានហេតុចូរលោកឆាន់ចុះ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[១៦៦] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ គិរគ្គសមជ្ជោ ហោតិ ។ សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ គិរគ្គសមជ្ជំ ទស្សនាយ អគមំសុ ។ មនុស្សា សត្តរសវគ្គិយេ ភិក្ខូ បស្សិត្វា នហាបេត្វា វិលិម្បេត្វា ភោជេត្វា ខាទនីយំ អទំសុ ។ សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ ខាទនីយំ អាទាយ អារាមំ គន្ត្វា ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ គណ្ហថាវុសោ ខាទនីយំ ខាទថាតិ ។ កុតោ តុម្ហេហិ អាវុសោ ខាទនីយំ លទ្ធន្តិ ។ សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ កឹ បន តុម្ហេ អាវុសោ វិកាលេ ភោជនំ ភុញ្ជថាតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ វិកាលេ ភោជនំ ភុញ្ជិស្សន្តីតិ ។

សិក្ខាបទទី ៧

[១២៦] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ក្រុងរាជគ្រឹះលេងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុក៏បានទៅដើម្បីមើលមហោស្រពដែលគេលេងលើកំពូលភ្នំ (នោះ) ។ មនុស្សទាំងឡាយ បានឃើញពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុហើយ និមន្តឲ្យស្រង់ទឹក ឲ្យលាប ឲ្យឆាន់ ស្រេចហើយ ក៏ប្រគេននូវខាទនីយៈ ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ កាន់យកខាទនីយៈទៅអារាម ហើយនិយាយពាក្យនេះប្រាប់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយ ចូរទទួលយកខាទនីយៈទៅឆាន់ចុះ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះសួរថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពួកលោកបានខាទនីយៈមកពីណា ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុបានប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសួរថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយ បានឆាន់ភោជនក្នុងពេលដែលមិនគួរមែនឬ ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា មែនអាវុសោទាំងឡាយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាល (ដូច្នេះ) សោះ ។

អថខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ វិកាលេ ភោជនំ ភុញ្ជិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ វិកាលេ ភោជនំ ភុញ្ជថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា វិកាលេ ភោជនំ ភុញ្ជិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ វិកាលេ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។

[១២៧] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ វិកាលោ នាម មជ្ឈន្តិកេ វីតិវត្តេ យាវ អរុណុគ្គមនា ។ ខាទនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ

ខណៈនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានប្រាប់រឿងនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាល (ដូច្នេះ) ទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាល ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរនឹងឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាលទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លា ស្រាប់ហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះដូច្នេះថា ភិក្ខុណាមួយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈក្នុងពេលវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១២៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ។ វេលាដែលព្រះអាទិត្យជ្រេពីត្រង់ទៅទល់នឹងអរុណរះឡើង ហៅថា ពេលវិកាល ។ ដែលហៅថា ខាទនីយៈ (នោះ)

១៣៣

យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ ឋបេត្វា អវសេសំ ខាទនីយំ ឆាម ។ ភោជនីយំ ឆាម បញ្ច ភោជនានិ ឱទនោ កុម្មាសោ សត្តុ មច្ឆោ មំសំ ។ ខាទិស្សាមិ ភុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១២៨] វិកាលេ វិកាលសញ្ញី ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ វិកាលេ វេមតិកោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ វិកាលេ កាលសញ្ញី ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ អាហារត្ថាយ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាលេ

បានដល់របស់ទាំងអស់ វៀរលែងភោជនទាំង ៥ យ៉ាង និងវត្ថុជា យាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយៈ ។ ដែលហៅថា ភោជនីយៈ បានដល់ភោជន ៥ យ៉ាងគឺបាយ ១ នំស្រស់ ១ នំក្រៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ភិក្ខុទទួលវត្ថុទាំងនោះ ដោយគិតថា អញនឹង ទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[១២៨] ពេលវិកាល ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ពេលវិកាល ហើយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពេលវិកាល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទ-នីយៈ ឬភោជនីយៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពេលវិកាល ភិក្ខុសំគាល់ថា កាលគួរ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុទទួលវត្ថុ ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងយាវជីវិក ទុកសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់អាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវ អាបត្តិទុក្កដ គ្រប់ ៗ ខណៈដែលលេបចូលទៅ ។ ពេលជាកាលគួរ

វិកាលសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាលេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាលេ កាលសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១២៩] អនាបត្តិ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ភិក្ខុសំគាល់ថា ពេលវិកាល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពេលជាកាលគួរ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពេលជាកាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថា កាលគួរមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[១២៩] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់តែវត្ថុ ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងយាវជីវិកដោយមានហេតុដែលគួរឆាន់បាន ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[១៣០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឧបជ្ឈាយោ អាយស្មា វេឡដ្ឋសីសោ[១] អរញ្ញេ វិហរតិ ។ សោ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ពហុំ បិណ្ឌចាតំ លភិត្វា[២] សុក្ខំ[៣] កូរំ អារាមំ ហរិត្វា សុក្ខាបេត្វា និក្ខិបតិ យទា អាហារេន អត្ថោ ហោតិ តទា ឧទកេន តេមេត្វា ភុញ្ជតិ ចិរេន គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសតិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ វេឡដ្ឋសីសំ ឯតទវោចុំ កិស្ស ត្វំ អាវុសោ ចិរេន គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសសីតិ ។ អថខោ អាយស្មា វេឡដ្ឋសីសោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។

១ ឱ. ម. ពេលដ្ឋសីសោ ។ ២ ពហុំ បិណ្ឌបាតំ លភិត្វាតិបិ មរម្មឱរោបិយបោត្ថកេ នត្ថិ ។ ៣ ឱ. ម. សុក្ខកូរំ ។

សិក្ខាបទទី ៨

[១៣០] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះវេឡដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុ ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងព្រៃ ។ ព្រះថេរៈនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត លុះបានអាហារបិណ្ឌបាតជាច្រើនហើយ ក៏នាំយកបាយសុទ្ធ[១] មកកាន់អារាម រួចហាលបាយនោះឲ្យស្ងួតក្រៀមហើយទុកដាក់ កាលណាមានសេចក្តីត្រូវការដោយអាហារទើបយកបាយក្រៀមនោះមកត្រាំទឹក ហើយក៏ឆាន់ក្នុងកាលនោះ យូរ ៗ បានលោកចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាតម្តង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះវេឡដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ ចុះហេតុអ្វីបានជាយូរ ៗ ទើបលោកចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាតម្តង ។ ទើបព្រះវេឡដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុក៏ដំណាលរឿងនុ៎ះ ប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។

---

១ អដ្ឋកថា គឺបាយតែម្យ៉ាង មិនមានសម្ល និងម្ហូបក្រៀមលាយជាមួយផង ។

តំ បន ត្វំ អាវុសោ សន្និធិការកំ ភោជនំ កុញ្ជសី-
តិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អា-
យស្មា វេឡដ្ឋសីសោ សន្និធិការកំ ភោជនំ កុញ្ជិស្ស-
តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ វេឡដ្ឋសីស សន្និធិការកំ
ភោជនំ កុញ្ជសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ
ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ វេឡដ្ឋសីស សន្និធិការកំ
ភោជនំ កុញ្ជិស្សសិ នេតំ វេឡដ្ឋសីស អប្បសន្នានំ
វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។
ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ
បន ភិក្ខុ សន្និធិការកំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា
ខាទេយ្យ វា កុញ្ជេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។

ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏សួរថា ម្នាលអាវុសោ បើដូច្នោះ មានតែលោកឆាន់ភោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី ឬអ្វី ។ ព្រះវេឡដ្ឋសីសៈឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អាវុសោ ។ ពួកភិក្ខុណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ព្រះវេឡដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងឆាន់ភោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី (ដូច្នេះ) ទេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលវេឡដ្ឋសីសៈ ឮថាអ្នកឯងបានឆាន់ភោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី ពិតមែនឬ ។ ព្រះវេឡដ្ឋសីសៈក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលវេឡដ្ឋសីសៈ អ្នកឯងមិនសមបើនឹងឆាន់ភោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី (ដូច្នេះ) ទេ ម្នាលវេឡដ្ឋសីសៈ អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈជាសន្និធិការកៈ គឺវត្ថុដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ភោជនវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ

[១៣១] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ សន្និធិការកំ នាម អជ្ជ បដិគ្គហិតំ អបរជ្ជុ ខាទិតំ ហោតិ ។ ខាទនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ ឋបេត្វា អវសេសំ ខាទនីយំ នាម ។ ភោជនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ ឱទនោ កុម្មាសោ សត្តុ មច្ឆោ មំសំ ។ ខាទិស្សាមិ ភុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[១៣២] សន្និធិការកេ សន្និធិការកសញ្ញី ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ សន្និធិការកេ វេមតិកោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ សន្និធិការកេ អសន្និធិការកសញ្ញី ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ

បាចិត្តិយកណ្ឌ ភោជនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៨ សិក្ខាបទវិភង្គ

[១៣១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី (បានដល់ខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ) ដែលខ្លួនទទួលទុកក្នុងថ្ងៃនេះ ហើយឆាន់ក្នុងថ្ងៃខាងក្រោយ ។ ដែលហៅថា ខាទនីយៈ (នោះ) បានដល់វត្ថុទាំងអស់ សម្រាប់ទំពាស៊ី វៀរលែងតែភោជនទាំង ៥ យ៉ាង និងវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយៈ ។ ដែលហៅថា ភោជនីយៈ បានដល់ភោជនទាំង ៥ យ៉ាង គឺ បាយ ១ នំស្រស់ ១ នំក្រៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[១៣២] របស់ដែលជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ជាសន្និធិការកៈមែន ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ របស់ដែលជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ របស់ដែលជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនជាសន្និធិការកៈ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុទទួលវត្ថុ ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក

យាវជីវិកំ អាហារត្ថាយ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អសន្និធិការកេ សន្និធិការកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អសន្និធិការកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អសន្និធិការកេ អសន្និធិការកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១៣៣] អនាបត្តិ យាវកាលិកំ យាវកាលេ និទហិត្វា ភុញ្ជតិ យាមកាលិកំ យាមេ និទហិត្វា ភុញ្ជតិ សត្តាហកាលិកំ សត្តាហំ និទហិត្វា ភុញ្ជតិ យាវជីវិកំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

យាវជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ គ្រប់ ៗ ខណៈដែលលេបចូលទៅ ។ របស់ដែលមិនមែនជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាសន្និធិការកៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ របស់មិនមែនជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ របស់មិនមែនជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនមែនជាសន្និធិការកៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[១៣៣] *អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលទុកដាក់វត្ថុ ជាយាវកាលិក*[១] *ហើយឆាន់ត្រូវតាមកំណត់កាល ដល់ភិក្ខុដែលទុកដាក់វត្ថុ ជាយាមកាលិក*[២] *ហើយឆាន់ត្រូវតាមកំណត់យាម (គឺថ្ងៃ ១ យប់ ១) ដល់ភិក្ខុដែលទុកដាក់វត្ថុ ជាសត្តាហកាលិក*[៣] *ហើយឆាន់អស់ត្រឹម ៧ ថ្ងៃ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់វត្ថុ ជាយាវជីវិក*[៤] *ព្រោះមានហេតុដែលគួរឆាន់បាន ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។*

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

---

១ អដ្ឋកថា អាហារមានបាយជាដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីឆាន់បានតាំងពីព្រឹកទៅដល់ថ្ងៃត្រង់ ហៅថា យាវកាលិក ។ ២ ទឹក ៨ យ៉ាងមានទឹកស្វាយជាដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីឆាន់បានត្រឹមថ្ងៃ ១ យប់ ១ ហៅថា យាមកាលិក ។ ៣ ភេសជ្ជៈ ៥ យ៉ាង មានទឹកដោះថ្លាជាដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីទុកឆាន់បានក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ហៅថា សត្តាហកាលិក ។ ៤ វត្ថុឯទៀតក្រៅពីកាលិកទាំង ៣ ខាងដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីរក្សាទុកឆាន់បានដរាបទាល់អស់មួយជីវិត ហៅថា យាវជីវិក ។

នវមសិក្ខាបទំ

[១៣៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ បណីតភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈា-យន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យ-បុត្តិយា បណីតភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ កស្ស សម្បន្នំ ន មនាបំ កស្ស សាទុំ ន រុច្ចតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ បណីតភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ បណីតភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។

សិក្ខាបទទី ៩

[១៣៤] កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់ ។ ពួកមនុស្ស ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ មិនសមនឹងសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់សោះ អ្នកណាមួយមិនគាប់ចិត្តនឹងភោជនដែលសម្បូរ អ្នកណាមួយ មិនចូលចិត្តនឹងភោជនដែលមានរសឆ្ងាញ់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមនឹងសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ដូច្នោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយ សូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយក៏នាំគ្នាឆាន់ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។

វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា បណីតភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យានិ ខោ បន តានិ បណីតភោជនានិ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតំ មច្ឆោ មំសំ ខីរំ ទធិ ។ យោ បន ភិក្ខុ ឯវរូបានិ បណីត-ភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១៣៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ គិលានា ហោន្តិ ។ គិលានបុច្ឆកា ភិក្ខូ គិលានេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ កច្ចាវុសោ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនី-យន្តិ ។ បុព្វេ មយំ អាវុសោ បណីតភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជាម តេន នោ ផាសុ

ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលពួកបុរសសោះសូន្យអ្នកទាំងឡាយ មិនសមនឹងសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ដូច្នេះទេ នៃពួកបុរសសោះសូន្យ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយណាមួយ ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះ ដូចម្តេច ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះគឺ ទឹកដោះថ្លា ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ស្ករអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះជូរ ។ ភិក្ខុណាមួយសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១៣៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជំងឺ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសួរជំងឺបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុឈឺទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោលោកអាចអត់ទ្រាំបានឬទេ អាចប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ ។ ពួកភិក្ខុឈឺឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ក្នុងកាលមុន យើងទាំងឡាយ បានសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់ ព្រោះហេតុនោះ

ហោតិ ឥទានិ បន ភគវតា បដិក្ខិត្តន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តា ន វិញ្ញាបេម តេន នោ ន ផាសុ ហោតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា បណីតភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យានិ ខោ បន តានិ បណីតភោជនានិ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតំ មច្ឆោ មំសំ ខីរំ ទធិ ។ យោ បន ភិក្ខុ ឯវរូបានិ បណីតភោជនានិ អគិលានោ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[១៣៦] យានិ ខោ បន តានិ បណីតភោជនានីតិ សប្បិ នាម គោសប្បិ វា អជិកាសប្បិ វា

ទើបយើងទាំងឡាយមានសេចក្តីសប្បាយ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ យើងទាំងឡាយខ្លាចក្រែង មិនហ៊ានសូមទៀត ទើបសេចក្តីមិនសប្បាយ មានដល់យើងទាំងឡាយដោយហេតុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់បាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយណាមួយ ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះ ដូចម្តេច ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះគឺ ទឹកដោះថ្លា ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ស្ករអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះជូរ ។ ភិក្ខុណាមួយ គ្មានជំងឺសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៣៦] ត្រង់ពាក្យថា ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយណាមួយ ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះ គឺទឹកដោះថ្លារបស់គោក្តី ទឹកដោះថ្លារបស់ពពែក្តី

មហិសសប្បិ វា[1] យេសំ មំសំ កប្បតិ តេសំ សប្បិ ។ នវនីតំ នាម តេសំយេវ នវនីតំ ។ តេលំ នាម តិលតេលំ សាសបតេលំ មធុកតេលំ ឯរណ្ឌតេលំ វសាតេលំ ។ មធុ នាម មក្ខិកាមធុ ។ ផាណិតំ នាម ឧច្ឆុម្ហា និព្វត្តំ ។ មច្ឆោ នាម ឧទកចរោ[2] វុច្ចតិ ។ មំសំ នាម យេសំ មំសំ កប្បតិ តេសំ មំសំ ។ ខីរំ នាម គោខីរំ វា អជិកាខីរំ វា មហិសខីរំ វា យេសំ មំសំ កប្បតិ តេសំ ខីរំ ។ ទធិ នាម តេសំ-យេវ ទធិ ។

[១៣៧] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេ-តោ ភិក្ខូតិ ។ ឯវរូបានិ បណីតភោជនានីតិ តថារូបានិ បណីតភោជនានិ ។ អគិលានោ នាម យស្ស វិនា បណីតភោជនានិ ផាសុ ហោតិ ។

១ ឱ. មាហិសំ វា សប្បិ ។ ម. មាហឹសា សប្បិ វា ។ ២ សព្វត្ថ ឦទិសោយេវ បាឋោ ទិស្សតិ ភិក្ខុនីវិភង្គស្ស បាដិទេសនីយកណ្ឌេ បន សព្វត្ថាបិ ឱទកោតិ ទិស្សតិ ។ វិចារេត្វា គហេតព្វំ ។

ទឹកដោះថ្លារបស់ក្របីក្តី ហៅថា ទឹកដោះថ្លា ឬសប្បិនិងសាច់របស់ពួកសត្វណាដ៏គួរ (ដល់វិនយបញ្ញត្តិ) ទឹកដោះថ្លារបស់ពួកសត្វនោះ ហៅថា ទឹកដោះថ្លា ឬសប្បិ ។ ទឹកដោះខាប់របស់សត្វអម្បាលនោះឯង ហៅថា ទឹកដោះខាប់ ឬនវនីត ។ ប្រេងល្ង ប្រេងស្ពៃ ប្រេងស្រគំ ប្រេងល្ហុងខ្វៃ និងប្រេងគឺខ្លាញ់រាវ ហៅថា ប្រេង ។ ទឹកផ្អែមរបស់មេឃ្មុំ ហៅថា ទឹកឃ្មុំ ។ ទឹកផ្អែមដែលកើតអំពីអំពៅ ហៅថា ទឹកអំពៅ ឬស្ករអំពៅ ។ សត្វដែលត្រាច់ទៅក្នុងទឹក ហៅថា ត្រី ឬមច្ឆជាតិ ។ សាច់នៃពួកសត្វណាក៏គួរ (ដល់វិនយបញ្ញត្តិ) សាច់នៃពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា សាច់ ឬមំសៈ ។ ទឹកដោះស្រស់របស់គោក្តី ទឹកដោះស្រស់របស់ពពែក្តី ទឹកដោះស្រស់របស់ក្របីក្តី ហៅថា ទឹកដោះស្រស់ ឬខីរៈ សាច់របស់ពួកសត្វណាដ៏គួរ (ដល់វិ-នយបញ្ញត្តិ) ទឹកដោះស្រស់របស់ពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា ទឹកដោះស្រស់ ឬខីរៈ ។ ទឹកដោះជូររបស់ពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា ទឹកដោះជូរ ឬទធិ ។

[១៣៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា នឹងបឋមបា-រាជិកសិក្ខាបទ ។ ពាក្យថា ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺភោជនដ៏ថ្លៃថ្លាទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ ។ ភិក្ខុណាវៀរភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយហើយនៅជាសប្បាយបាន ភិក្ខុនោះហៅថា គ្មានជំងឺ ។

គិលានោ នាម យស្ស វិនា បណីតភោជនានិ ន ផាសុ ហោតិ ។ អគិលានោ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ ។ បដិលាភេន ភុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[១៣៨] អគិលានោ អគិលានសញ្ញី បណីតភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អគិលានោ វេមតិកោ បណីតភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អគិលានោ គិលានសញ្ញី បណីតភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ គិលានោ អគិលានសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ គិលានោ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ គិលានោ គិលានសញ្ញី អនាបត្តិ ។

ភិក្ខុណាវៀរចាកភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយហើយ នៅសប្បាយមិនបាន ភិក្ខុនោះហៅថាមានជំងឺ ។ ភិក្ខុគ្មានជំងឺ សូមភោជនទាំងនោះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ រាល់ប្រយោគ ។ ភិក្ខុទទួលដោយតាំងចិត្តថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងខណៈដែលបានមក ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[១៣៨] ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា ខ្លួនមិនឈឺ ហើយសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា ខ្លួនឈឺ ហើយសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា ខ្លួនមិនឈឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា ខ្លួនឈឺ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១៣៩] អនាបត្តិ តិលានស្ស តិលានោ ហុត្វា វិញ្ញ-
បេត្វា អតិលានោ ភុញ្ជតិ តិលានស្ស សេសកំ
ភុញ្ជតិ ញាតកានំ បវារិតានំ អញ្ញស្សត្ថាយ អត្ត-
នោ ធនេន ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

នវមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[១៣៩] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលមានជំងឺហើយសូម លុះសូមបានមកក៏បាត់ជំងឺនោះហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនរបស់ពួកញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនរបស់ពួកជនដែលបានបវារណា ដល់ភិក្ខុដែលសូមដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកឯទៀត ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដែលកើតដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

[១៤០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សព្វបំសុកូលិកោ សុសានេ វិហរតិ ។ សោ មនុស្សេហិ ឌីយមានំ ន ឥច្ឆតិ បដិគ្គហេតុំ ។ សុសានេបិ រុក្ខមូលេបិ ឧម្មារេបិ អយ្យវោសាដិតកានិ សាមំ គហេត្វា ភុញ្ជតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ ណាម អយំ ភិក្ខុ អម្ហាកំ អយ្យវោសាដិតកានិ សាមំ គហេត្វា ភុញ្ជិស្សតិ ថេរោយំ ភិក្ខុ វឌរោ មនុស្សមំសំ មញ្ញេ ខាទតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ ណាម ភិក្ខុ អទិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហារិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ អទិន្នំ

សិក្ខាបទទី ១០

[១៤០] កាលនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅកូដាគារសាលា ក្នុងមហាវន ក្បែរក្រុងវេសាលី ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូលនូវរបស់គ្រប់យ៉ាង[១] នៅក្នុងព្រៃស្មសាន ។ ភិក្ខុនោះមិនប្រាថ្នានឹងទទួលយកវត្ថុដែលមនុស្សទាំងឡាយឲ្យឡើយ ។ ភិក្ខុនោះកាន់យកនូវសំណែន ក្នុងព្រៃស្មសានខ្លះ ទៀបគល់ឈើខ្លះ ទៀបធរណីទ្វារខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយឆាន់ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនេះមិនគួរបើនឹងកាន់យកសំណែនរបស់យើងទាំងឡាយដោយខ្លួនឯង ហើយឆាន់ទេ ភិក្ខុជាថេរៈនេះ មានកាយធាត់ ទំនងជាស៊ីសាច់មនុស្សទេដឹង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងស៊ីលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេនសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងស៊ីលេបនូវអាហារ

---

១ អដ្ឋកថា ភិក្ខុនោះប្រព្រឹត្តបំសុកូលគ្រប់ជំពូក ដោយហោចទៅសូម្បីឈើស្ទន់ក៏បំសុកូលយកដែរ ។

មុខទ្វារំ អាហារំ អាហរសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស អទិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហរិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អទិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហរេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១៤១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឧទកទន្តបោណេ កុក្កុច្ចាយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទកទន្តបោណំ សាមំ គហេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អទិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហរេយ្យ អញ្ញត្រ ឧទកទន្តបោណា បាចិត្តិយន្តិ ។

តាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងស៊ីលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន (ដូច្នេះ) ទេ នែមោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះ-ថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងតទៅទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១៤១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងទឹកនិងឈើស្ទន់ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាន់យកទឹកនិងឈើស្ទន់ឆាន់ដោយខ្លួនឯងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែទឹកនិងឈើស្ទន់ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ភោជនវគ្គស្ស ទសមសិក្ខាបទស្ស វិភង្គោ

[១៤២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ អទិន្នំ នាម អប្បដិគ្គហិតកំ វុច្ចតិ ។ ទិន្នំ នាម កាយេន វា កាយប្បដិពទ្ធេន វា និស្សគ្គិយេន វា ទេន្តេ ហត្ថបាសេ ឋិតោ កាយេន វា កាយប្បដិពទ្ធេន វា បដិគ្គណ្ហាតិ ឯតំ ទិន្នំ នាម ។ អាហារោ នាម ឧទកទន្តបោណំ ឋបេត្វា យង្កិញ្ចិ អជ្ឈោហរណីយំ ឯសោ អាហារោ នាម ។ អញ្ញត្រ ឧទកទន្តបោណាតិ ឋបេត្វា ឧទកទន្ត-បោណំ ។ ខាទិស្សាមិ ភុញ្ជិស្សាមីតិ គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ភោជនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១០ វិភង្គ

[១៨២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា គេមិនបានប្រគេន គឺសំដៅយកវត្ថុ ដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ។ ដែលហៅថា របស់ដែលគេប្រគេន គឺកាលបើទាយកឲ្យរបស់ណា ដោយកាយក្តី ដោយរបស់ដែលជាប់នឹងកាយក្តី ដោយបោះឲ្យក្តី ភិក្ខុក៏ស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាសបានទទួល[១] ដោយកាយ ឬដោយរបស់ដែលជាប់នឹងកាយ របស់នេះហៅថា គេប្រគេន ។ ដែលហៅថា អាហារ គឺរបស់ណាមួយដែលគួរលេបចូលទៅបាន វៀរលែងតែទឹកនិងឈើស្ទន់ របស់នេះហៅថា អាហារ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែទឹកនិងឈើស្ទន់ គឺលើកលែងតែទឹកនិងឈើស្ទន់ ។ ភិក្ខុទទួលយកដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

---

១ អដ្ឋកថា កិរិយាទទួលប្រគេនប្រកបដោយអង្គ ៥ គឺ ១ វត្ថុដែលបុរសមានកំលាំងយ៉ាងកណ្តាល ល្មមលើកឡើងបាន ។ ២ អ្នកប្រគេនឋិតនៅក្នុងហត្ថបាស ។ ៣ អ្នកប្រគេនបានបង្អោនខ្លួនចូលមក ។ ៤ ទេវតាក្តី មនុស្សក្តី សត្វតិរច្ឆានក្តីប្រគេន ។ ៥ ភិក្ខុទទួលវត្ថុនោះដោយកាយក្តី ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយក្តី ។

[១៤៣] អប្បដិគ្គហិតកេ អប្បដិគ្គហិតកសញ្ញី អជិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហរតិ អញ្ញត្រ ឧទក-ទន្តបោណា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អប្បដិគ្គហិតកេ វេមតិកោ អជិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហរតិ អញ្ញត្រ ឧទ-កទន្តបោណា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អប្បដិគ្គហិតកេ បដិគ្គហិតកសញ្ញី អជិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហរតិ អញ្ញត្រ ឧទកទន្តបោណា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បដិគ្គហិតកេ អប្បដិគ្គហិតកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បដិគ្គហិតកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បដិគ្គ-ហិតកេ បដិគ្គហិតកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១៤៤] អនាបត្តិ ឧទកទន្តបោណេ ចត្តារិ មហា-វិកតានិ សតិ បច្ចយេ អសតិ កប្បិយការកេ សាមំ គហេត្វា បរិភុញ្ជតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ភោជនវគ្គោ ចតុត្ថោ ។

[១២៣] វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនបានទទួលប្រគេន ហើយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែទឹកនិងឈើស្ទន់ ។ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែទឹកនិងឈើស្ទន់ ។ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុសំគាល់ថា បានទទួលប្រគេន ហើយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែទឹកនិងឈើស្ទន់ ។ វត្ថុដែលភិក្ខុបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់បានទទួលប្រគេន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេន ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា បានទទួលប្រគេនហើយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[១២៤] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ទឹកនិងឈើស្ទន់ ដល់ភិក្ខុដែលកាន់យកថ្នាំមហាវិកត ៤ យ៉ាង[១] ដោយខ្លួនឯងហើយឆាន់ ព្រោះមានហេតុហើយគ្មានកប្បិយការក ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

ភោជនវគ្គទី ៤ ចប់ ។

---

១ មហាវិកត ៤ គឺ មូត ១ គូថ ១ ផេះ ១ ដី ១ ។

១៤៩

បាចិត្តិយកណ្ឌេ ភោជនវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ

តស្សុទ្ទានំ

បិណ្ឌោ គណំ បរំ បូរំ

ទ្វេ ច វុត្តា បវារណា[១]

វិកាលោ[២] សន្និធិការំ[៣]

បណីតំ ទ្វារកំ ទសាតិ[៤]

---

១ ឱ. ភុត្តា បវារណា ។ ២ ឱ. ម. វិកាលេ ។ ៣ ឱ. ម. សន្និធិ ខីរំ ។ ៤ ឱ. ម. ទន្តបោណេន តេ ទសាតិ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ភោជនវគ្គ ឧទ្ទាន

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងភោជនវគ្គនោះមាន ១០ យ៉ាងគឺ

បិណ្ឌ (សិក្ខាបទ) ១ គណ (សិក្ខាបទ) ១

បរ (សិក្ខាបទ) ១ បូវ (សិក្ខាបទ) ១

បវារណា (សិក្ខាបទ) ពីរ ព្រះដ៏មានព្រះភាគពោលហើយ

វិកាល (សិក្ខាបទ) ១ សន្និធិការ (សិក្ខាបទ) ១

បណីត (សិក្ខាបទ) ១ ទ្វារក (សិក្ខាបទ) ១ ។

អចេលកវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[១៤៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។ តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ខាទនីយំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ តេនហានន្ទ វិឃាសាទានំ បូវំ ទេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិឃាសាទេ បដិបាដិយា និសីទាបេត្វា ឯកេកំ បូវំ ទេន្តោ អញ្ញតរិស្សា បរិព្វាជិកាយ ឯកំ មញ្ញមានោ ទ្វេ បូវេ អទាសិ ។ សាមន្តា បរិព្វាជិកាយោ តំ បរិព្វាជិកំ ឯតទវោចុំ ជារោ តេ ឯសោ សមណោតិ ។ ន មេសោ សមណោ ជារោ ឯកំ មញ្ញមានោ ទ្វេ បូវេ អទាសីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ឯកេកំ បូវំ ទេន្តោ តស្សាយេវ បរិព្វាជិកាយ ឯកំ មញ្ញមានោ ទ្វេ បូវេ អទាសិ ។

អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

[១៤៩] កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដ៏មានជោគ គង់នៅកូដាគារសាលាក្នុងព្រៃមហាវន ទៀបក្រុងវេសាលី ។ សម័យនោះឯងរបស់ដែលបុគ្គលគប្បីទំពាស៊ីកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើដូច្នោះ អ្នកចូរឲ្យនំដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលចុះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ៗ ក៏ឲ្យពួកមនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែលអង្គុយជាជួរ ហើយក៏ឲ្យនំមួយ ៗ (ដល់មនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យនំពីរទៅនាងបរិព្វាជិកាម្នាក់ ដោយសំគាល់ថា ឲ្យនំមួយដូចគេទាំងពួងដែរ ។ ពួកនាងបរិព្វាជិកា (ដែលនៅ) ជុំវិញ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងនាងបរិព្វាជិកានោះថា សមណនោះ ជាសហាយរបស់នាងឬ ។ នាងបរិព្វាជិកានោះ ឆ្លើយថា សមណនោះមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោកសំគាល់ថា ឲ្យនំមួយដល់ខ្ញុំ តែត្រឡប់ទៅជាឲ្យនំពីរមកវិញ ។ វារៈជាគម្រប់ពីរដង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ឲ្យនំមួយ ៗ (ដល់មនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យនំពីរទៅនាងបរិព្វាជិកាដដែលនោះ ដោយសំគាល់ថា ឲ្យនំមួយដូចគេទាំងពួងដែរ ។

១៤១

បាចិត្តិយកណ្ឌោ អចេលកវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

សាមន្តា បរិព្វាជិកាយោ តំ បរិព្វាជិកំ ឯតទវោចុំ ជារោ តេ ឯសោ សមណោតិ ។ ន មេសោ សមណោ ជារោ ឯកំ មញ្ញមានោ ទ្វេ បូវេ អទាសីតិ ។ តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ឯកេកំ បូវំ ទេន្តោ តស្សាយេវ បរិព្វាជិកាយ ឯកំ មញ្ញមានោ ទ្វេ បូវេ អទាសិ ។ សាមន្តា បរិព្វាជិកាយោ តំ បរិព្វាជិកំ ឯតទវោចុំ ជារោ តេ ឯសោ សមណោតិ ។ ន មេសោ សមណោ ជារោ ឯកំ មញ្ញមានោ ទ្វេ បូវេ អទាសីតិ ។ ជារោ ន ជារោតិ ឧព្ពណ្ឌឹសុ ។ អញ្ញតរោបិ អាជីវកោ បរិវេសនំ អគមាសិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ពហុតេន សប្បិនា ឱទនំ មទ្ទិត្វា តស្ស អាជីវកស្ស មហន្តំ បិណ្ឌំ អទាសិ ។ អថខោ សោ អាជីវកោ តំ បិណ្ឌំ អាទាយ អគមាសិ ។ អញ្ញតរោ អាជីវកោ តំ អាជីវកំ ឯតទវោច កុតោ

ពួកនាងបរិញ្វាជិកា (ដែលនៅ) ជុំវិញ ក៏និយាយពាក្យនេះ នឹងនាងបរិញ្វាជិកានោះថា សមណៈនុ៎ះជាសហាយរបស់នាងឬ ។ នាងបរិញ្វាជិកានោះ ឆ្លើយថា សមណៈនុ៎ះមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោកសំគាល់ថា ឲ្យនំមួយដល់ខ្ញុំ តែត្រឡប់ទៅជាឲ្យនំពីរមកវិញ ។ វារៈជាគម្រប់បីដងទៀត ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ឲ្យនំមួយ ៗ (ដល់មនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យនំពីរទៅនាងបរិញ្វាជិកាដដែលនោះ ដោយសំគាល់ថា ឲ្យនំមួយដូចគេទាំងពួងដែរ ។ ពួកនាងបរិញ្វាជិកា (ដែលនៅ) ជុំវិញ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងនាងបរិញ្វាជិកានោះថា សមណៈនុ៎ះជាសហាយរបស់នាងឬ ។ នាងបរិញ្វាជិកានោះឆ្លើយថា សមណៈនុ៎ះមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោកសំគាល់ថា ឲ្យនំមួយដល់ខ្ញុំ តែត្រឡប់ទៅជាឲ្យនំពីរមកវិញ ។ ពួកនាងបរិញ្វាជិកាទាំងនោះ ក៏នាំគ្នានិយាយចម្អកថា (សមណៈនុ៎ះ) សហាយឬមិនមែនសហាយ ។ (វេលានោះ) មានអាជីវកម្នាក់ដើរទៅកាន់ទីដែលគេអង្គាស ឬចែក (នំ) ។ (ពេលនោះ) មានភិក្ខុមួយរូប កំពុងច្របាច់បាយលាយដោយទឹកដោះថ្លាដ៏ច្រើន ហើយក៏ឲ្យដុំបាយ ១ ដុំធំដល់អាជីវកនោះ ។ លំដាប់នោះ អាជីវកនោះ ក៏កាន់យកដុំបាយនោះហើយដើរទៅ ។ (ពេលនោះ) មានអាជីវកម្នាក់ទៀតបានពោលពាក្យនេះនឹងអាជីវកនោះថា

តយា អាវុសោ បិណ្ឌោ លទ្ធោតិ ។ តស្សាវុសោ សមណស្ស គោតមស្ស មុណ្ឌកគហបតិកស្ស បរិវេសណាយ លទ្ធោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ឧចាសកា តេសំ អាជីវកានំ ឥមំ កថាសល្លាបំ ។ អថខោ តេ ឧចាសកា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ឧចាសកា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ ឥមេ ភន្តេ តិត្ថិយា អវណ្ណកាមា ពុទ្ធស្ស អវណ្ណកាមា ធម្មស្ស អវណ្ណកាមា សង្ឃស្ស សាធុ ភន្តេ អយ្យា តិត្ថិយានំ សហត្ថា ន ទទេយ្យុន្តិ ។ អថខោ ភគវា តេ ឧចាសកេ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ តេ ឧចាសកា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា

ម្នាលអាវុសោ អ្នកឯងបានដុំបាយមកពីទីណា ។ អាជីវកដែលបានដុំបាយនោះឆ្លើយតបថា ម្នាលអាវុសោ ដុំបាយខ្ញុំបានមកអំពីទីដែលគេអង្គាសនៃមុណ្ឌកគហបតី (គហបតីត្រងោល) របស់ព្រះសមណគោតមនោះ ។ ពួកឧបាសកបានឮពាក្យចរចានេះ នៃពួកអាជីវកនោះច្បាស់លាស់ហើយ ។ ទើបពួកឧបាសកទាំងនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានបុណ្យហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទី ១ ដ៏សមគួរ ។ ឧបាសកទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកតិរ្ថិយអម្បាលនេះ ប្រាថ្នានឹងពោលទោសដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមកុំឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឲ្យ (វត្ថុអ្វី ៗ) ដល់ពួកតិរ្ថិយដោយដៃរបស់ខ្លួនឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឧបាសកទាំងនោះ ឲ្យឃើញច្បាស់លាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថាហើយ ។ ឯពួកឧបាសកទាំងនោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់លាស់ ទ្រង់ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

បក្កមឹសុ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ(១) បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូនំ តទ-នុច្ឆវិកំ តទនុលោមិកំ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមិ ទស អត្ថវសេ បដិច្ច សង្ឃសុដ្ឋុតាយ សង្ឃផាសុតាយ ។ បេ ។ សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយា-នុគ្គហាយ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អចេលកស្ស វា បរិព្វាជកស្ស វា បរិព្វាជិកាយ វា សហត្ថា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ទទេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[១៤៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ អចេលកោ នាម យោ កោចិ បរិព្វាជ-កសមាបន្នោ នគ្គោ ។ បរិព្វាជកោ នាម ភិក្ខុញ្ច

---

១ ភិក្ខុសង្ឃំ ។ បេ ។ តទនុលោមិកន្តិបិ មរម្មឱរោបិយបោត្ថកេ នត្ថិ ។

ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាដ៏ល្មមសមគួរតាមហេតុនោះ ដល់ពួកភិក្ខុ ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា នែភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺ ដើម្បីសេចក្ដីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្ដីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ។ បេ ។ ដើម្បីញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្មឲ្យស្ថិតស្ថេរ ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យវត្ថុដែលបុគ្គលគួរទំពាស៊ី ឬវត្ថុដែលបុគ្គលគួរបរិភោគដល់អចេលកក្ដី បរិព្វាជកក្ដី បរិព្វាជិកាក្ដី ដោយដៃរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៤៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា អចេលក គឺបុគ្គលដែលបួសជាបរិព្វាជកមានកាយអាក្រាតទាំងអស់ ។ ដែលហៅថា បរិព្វាជក គឺបុរសដែលបួសជាបរិព្វាជកទាំងអស់ វៀរលែងតែភិក្ខុនិងសាមណេរចេញ ។ ដែលហៅថា បរិព្វាជិកា គឺស្រីដែលបួសជាបរិព្វាជិកាទាំងអស់

សាមណេរញ្ច បបេត្វា យោ កោចិ បរិព្វាជកសមាបន្នោ ។ បរិព្វាជិកា នាម ភិក្ខុនិញ្ច សិក្ខមានញ្ច សាមណេរិញ្ច បបេត្វា យា កាចិ បរិព្វាជិកសមាបន្នា ។ ខាទនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ ឧទកទន្តបោណំ បបេត្វា អវសេសំ ខាទនីយំ នាម ។ ភោជនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ ឱទនោ កុម្មាសោ សត្តុ មច្ឆោ មំសំ ។ ទទេយ្យាតិ កាយេន វា កាយប្បដិពទ្ធេន វា និស្សគ្គិយេន វា ទេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[១៤៧] តិត្ថិយេ តិត្ថិយសញ្ញី សហត្ថា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ទេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ តិត្ថិយេ វេមតិកោ សហត្ថា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ទេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ តិត្ថិយេ អតិត្ថិយសញ្ញី សហត្ថា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ទេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧទកទន្តបោណំ ទេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អតិត្ថិយេ តិត្ថិយសញ្ញី

វៀរលែងតែភិក្ខុនី សិក្ខមានានិងសាមណេរីចេញ ។ ដែលហៅថា វត្ថុដែលបុគ្គលគួរទំពាស៊ី គឺលើកទុកតែភោជន ៥ យ៉ាងព្រមទាំងទឹកនិងឈើស្ទន់ចេញ ក្រៅពីនោះហៅថា វត្ថុដែលបុគ្គលគួរទំពាស៊ីទាំងអស់ ។ ដែលហៅថា វត្ថុដែលបុគ្គលគួរបរិភោគ បានដល់ភោជន ៥ យ៉ាង គឺ បាយ ១ នំស្រស់ ១ នំក្រៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ពាក្យថា ឲ្យ គឺភិក្ខុឲ្យដោយកាយក្តី ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយក្តី ដោយបោះឲ្យក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៤៧] ជនជាតិរ្ថិយ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ជាតិរ្ថិយ ហើយឲ្យវត្ថុដែលគួរទំពាស៊ី ឬវត្ថុដែលគួរបរិភោគ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ជនជាតិរ្ថិយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យវត្ថុដែលគួរទំពាស៊ី ឬវត្ថុដែលគួរបរិភោគ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ជនជាតិរ្ថិយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនជាតិរ្ថិយ ហើយឲ្យវត្ថុដែលគួរទំពាស៊ី ឬវត្ថុដែលគួរបរិភោគ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុឲ្យទឹកនិងឈើស្ទន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បុគ្គលមិនមែនជាតិរ្ថិយ

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អតិត្ថិយេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អតិត្ថិយេ អតិត្ថិយសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១៤៨] អនាបត្តិ ទាបេតិ ន ទេតិ ឧបនិក្ខិបិត្វា ទេតិ ពាហិរលេបំ[១] ទេតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

---

១ ឱ. ម. ពាហិរាលេបំ ។

ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាតិរ្តិយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ជនមិនមែនជាតិរ្តិយ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ជនមិនមែនជាតិរ្តិយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនជាតិរ្តិយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[១៤៨] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលប្រើគេឲ្យឲ្យ មិនឲ្យដោយខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុដែលដាក់[១]វត្ថុទុកឲ្យ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ជាគ្រឿងលាបខាងក្រៅ[២] ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

---

១ ភិក្ខុដាក់របស់ក្នុងភាជន៍ ហើយលើកយកភាជន៍នោះទៅតម្កល់ទុកលើដី ជិតតិរ្ថិយទាំងនោះ ហើយឲ្យដោយវាចា ។ ២ បានដល់គ្រឿងលាបកាយគ្រប់យ៉ាងមានម្សៅជាដើម ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[១៤៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ភាតុនោ សទ្ធិវិហារិកំ ភិក្ខុំ ឯវមាហ ឯហាវុសោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសិស្សាមាតិ តស្ស អទាបេត្វា ឧយ្យោជេសិ គច្ឆាវុសោ ន មេ តយា សទ្ធឹ កថា វា និសជ្ជា វា ផាសុ ហោតិ ឯកកស្ស មេ កថា វា និសជ្ជា វា ផាសុ ហោតីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ឧបក្កដ្ឋេ កាលេ នាសក្ខិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ បដិក្កមនេបិ ភត្តវិស្សគ្គំ ន សម្ភាវេសិ ឆិន្នភត្តោ អហោសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ភិក្ខុំ ឯហាវុសោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសិស្សាមាតិ តស្ស អទាបេត្វា

សិក្ខាបទទី ២

[១៤៩] កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិករបស់ព្រះថេរៈជាបងប្អូនថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ថាដូច្នេះហើយ ក៏មិនឲ្យគេប្រគេន (អ្វី ៗ) ដល់ភិក្ខុនោះឡើយ (បែរជា) ប្រើឲ្យត្រឡប់ទៅវិញថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរទៅចុះ ខ្ញុំនឹងនិយាយឬនឹងអង្គុយជាមួយនឹងលោក មិនសប្បាយទេ ខ្ញុំនឹងនិយាយឬនឹងអង្គុយតែម្នាក់ឯងស្រួលជាង ។ គ្រានោះ កាលបើពេលដែលត្រូវឆាន់កាន់តែចូលមកជិតហើយ ភិក្ខុនោះមិនអាចនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតបាន សូម្បីគ្រាន់តែត្រឡប់មកធ្វើភត្តកិច្ចវិញ ក៏មិនទាន់ ជាអ្នកអត់ចង្ហាន់ (មួយពេលនោះឯង) ។ ទើបភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាមហើយដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើមកបបួលភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក

១៨៧

ឧយ្យោជេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ ភិរ ត្វំ ឧបនន្ទ ភិក្ខុំ ឯហាវុសោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសិស្សាមាតិ តស្ស អទាបេត្វា ឧយ្យោជេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស ភិក្ខុំ ឯហាវុសោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសិស្សាមាតិ តស្ស អទា-បេត្វា ឧយ្យោជេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ ឯវំ វទេយ្យ[១] ឯហាវុសោ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ បវិសិស្សាមាតិ តស្ស ទាបេត្វា វា អទាបេត្វា វា ឧយ្យោជេយ្យ គច្ឆាវុសោ ន មេ តយា សទ្ធឹ កថា វា និសជ្ជា វា ផាសុ

១ ឥទំ បាឋទ្វយំ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយមិនឲ្យគេប្រគេនអ្វី ៗ ដល់ភិក្ខុនោះ ស្រាប់តែបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ (ដូច្នេះ) សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា នែឧបនន្ទ បានឮថា អ្នកឯងបបួលភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយមិនឲ្យគេ (ឲ្យអ្វី ៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ (បែរជា) បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ មែនពិតឬ ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនេះពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងបបួលភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយមិនឲ្យគេឲ្យ (អ្វី ៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ (បែរជា) បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ដូច្នេះឡើយ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយនិយាយនឹងភិក្ខុយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់ស្រុក ឬនិគមដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយឲ្យគេឲ្យ ឬមិនឲ្យគេឲ្យ (អ្វី ៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញដោយពាក្យថា នែអាវុសោ លោកចូរទៅវិញចុះ ខ្ញុំនិយាយឬអង្គុយជាមួយនឹងលោកមិនសប្បាយទេ

ហោតិ ឯកកស្ស មេ កថា វា និសជ្ជា វា ផាសុ ហោតីតិ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញា ចាចិត្តិយន្តិ ។

[១៤០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុន្តិ អញ្ញំ ភិក្ខុំ ។ ឯហាវុសោ គាមំ វា និគមំ វាតិ គាមោបិ និគមោបិ នគរំបិ គាមោ ចេវ និគមោ ច ។ តស្ស ទាបេត្វាតិ យាគុំ វា ភត្តំ វា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ទាបេត្វា ។ អទាបេត្វាតិ ន កិញ្ចិ ទាបេត្វា ។ ឧយ្យោជេយ្យាតិ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ ហសិតុកាមោ កីឡិតុកាមោ រហោនិសីទិតុកាមោ អនាចារំ អាចរិតុកាមោ ឯវំ វទេតិ គច្ឆាវុសោ ន មេ តយា សទ្ធឹ កថា វា និសជ្ជា វា ផាសុ ហោតិ ឯកកស្ស មេ កថា វា និសជ្ជា វា ផាសុ ហោតីតិ ឧយ្យោជេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ទស្សនូបចារំ វា សវនូបចារំ វា

ខ្ញុំនិយាយឬអង្គុយតែម្នាក់ឯងស្រួលជាង ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើនូវហេតុទុំះឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុដទៃឡើយ ។

[១៥០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា នឹងភិក្ខុ គឺនឹងភិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក (យើងនឹងទៅ) កាន់ស្រុកឬនិគម (ដើម្បីបិណ្ឌបាត) គឺស្រុកក្តី និគមក្តី នគរក្តី ក៏ហៅថា ស្រុកនិងនិគម (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ។ ពាក្យថា ឲ្យគេឲ្យ (អ្វី ៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ គឺប្រើគេឲ្យឲ្យយាគូក្តី ភត្តក្តី ខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី (ដល់ភិក្ខុនោះ) ។ ពាក្យថា មិនឲ្យគេឲ្យ គឺមិនឲ្យនរណាឲ្យ (អ្វី ៗ) សោះ ។ ពាក្យថា បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ សេចក្តីថា ភិក្ខុប្រាថ្នាដើម្បីសើច ប្រាថ្នាដើម្បីលេង ប្រាថ្នាដើម្បីអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រព្រឹត្តអនាចារជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរទៅវិញចុះ ខ្ញុំនិយាយឬអង្គុយជាមួយនឹងលោកមិនស្រួលទេ ខ្ញុំនិយាយឬអង្គុយតែម្នាក់ឯងស្រួលជាង ថាហើយក៏បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងលះបង់ទីល្មមមើលគ្នាឃើញឬទីល្មមស្តាប់ឮ

វិជហន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ វិជហិតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញន្តិ ន អញ្ញោ កោចិ បច្ចយោ ហោតិ ឧយ្យោជេតុំ ។

[១៤១] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី ឧយ្យោ-ជេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ ឧយ្យោជេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុ-បសម្បន្នសញ្ញី ឧយ្យោជេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ កលិសាសនំ អារោបេតិ(១) អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុប-សម្បន្នំ ឧយ្យោជេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កលិសាសនំ អារោបេតិ(២) អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុប-សម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

១-២ កត្ថចិ បោត្ថកេ អារោចេតីតិ ទិស្សតិ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលភិក្ខុនោះលះបង់ផុត (នូវទីល្មមមើលឃើញឬទីល្មមស្តាប់ឮ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើនូវហេតុនុ៎ះឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា មិនមានហេតុនីមួយដទៃជាបច្ច័យ ក្រៅអំពីហេតុដែលបញ្ជូនទៅនោះឡើយ ។

[១៥១] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយបញ្ជូនទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន តែភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបញ្ជូនទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាឧបសម្បន្ន ហើយបញ្ជូនទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុលើកឡើងនូវពាក្យបញ្ឈឺចិត្ត (ចំពោះឧបសម្បន្ន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបញ្ជូនអនុបសម្បន្នទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុលើកនូវពាក្យបញ្ឈឺចិត្ត (ចំពោះអនុបសម្បន្ន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនជាឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនជាឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនជាឧបសម្បន្ន ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនមែនជាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥២] អនាបត្តិ ឧភោ ឯកតោ ន យាចេស្សា-មាតិ ឧយ្យោជេតិ មហគ្ឃំ ភណ្ឌំ បស្សិត្វា លោភធម្មំ ឧប្បាទេស្សតីតិ ឧយ្យោជេតិ មាតុគ្គាមំ បស្សិត្វា អន-ភិរតឹ ឧប្បាទេស្សតីតិ ឧយ្យោជេតិ គិលានស្ស វា ឱហី-យកស្ស វា វិហារបាលស្ស វា យាគុំ វា ភត្តំ វា(១) ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា នីហរាតិ ឧយ្យោជេតិ ន អនាចារំ អាចរិតុកាមោ សតិ ករណីយេ ឧយ្យោ-ជេតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

១ អយំ បាឋោ ឱ. បោត្ថកេ ន ទិស្សតិ ។

[១៥២] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យត្រឡប់ទៅដោយគិតថា យើងទាំងពីររូបនឹងញុំាងជីវិតឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីជាមួយគ្នាមិនបាន ដល់ភិក្ខុដែលបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យទៅដោយគិតថា ក្រែងភិក្ខុនោះបានឃើញរបស់មានតម្លៃច្រើនហើយ នឹងញុំាងលោភធម៌ឲ្យកើតឡើង ដល់ភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យទៅដោយគិតថា ក្រែងភិក្ខុនោះបានឃើញមាតុគ្រាមហើយនឹងញុំាងសេចក្តីអផ្សុកឲ្យកើតឡើង ដល់ភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យទៅដោយពាក្យថា លោកចូរនាំយាគូក្តី ភត្តក្តី ខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ទៅឲ្យដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ឬភិក្ខុដែលនៅក្នុងវត្តឬអ្នកដែលរក្សាវត្ត ដល់ភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងប្រព្រឹត្តអនាចារទេ (តែ) កាលបើមានកិច្ចហើយក៏បញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាទៅ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[១៩៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ សហាយកស្ស ឃរំ គន្ត្វា តស្ស បជាបតិយា សទ្ធឹ សយនីឃរេ និសជ្ជំ កប្បេសិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ យេនាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ បុរិសោ បជាបតឹ ឯតទវោច ទេហាយ្យស្ស ភិក្ខន្តិ ។ អថខោ សា ឥត្ថី អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ភិក្ខំ អទាសិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ឯតទវោច គច្ឆថ ភន្តេ យតោ អយ្យស្ស ភិក្ខា និដ្ឋាតិ ។ អថខោ សា ឥត្ថី សល្លក្ខេត្វា បរិយុដ្ឋិតោ អយំ បុរិសោតិ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ

សិក្ខាបទទី ៣

[១៥៣] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានដើរទៅផ្ទះរបស់សំឡាញ់ ហើយក៏អង្គុយនៅក្នុងផ្ទះសម្រាប់ដេកជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់សំឡាញ់នោះ ។ ឯបុរសនោះ ក៏ចូលសំដៅទៅត្រង់ទីដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុអង្គុយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះបុរសនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ និយាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធថា នាងចូរប្រគេនចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ចុះ ។ ស្ត្រីនោះ ក៏ប្រគេនចង្ហាន់ដល់ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុក្នុងគ្រានោះ ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តទៅចុះ ព្រោះយើងខ្ញុំបានប្រគេនចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ហើយ ។ ឯស្ត្រីនោះ កំណត់ដឹងថាបុរសនេះមានរាគៈគ្របសង្កត់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទ

សក្យបុត្តំ ឯតទវោច និសីទថ ភន្តេ មា អត-
មិត្ថាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ សោ បុរិសោ ។ បេ ។
តតិយម្បិ ខោ សោ បុរិសោ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ
សក្យបុត្តំ ឯតទវោច គច្ឆថ ភន្តេ យតោ អយ្យ-
ស្ស ភិក្ខា ទិន្នាតិ ។ តតិយម្បិ ខោ សា ឥត្ថី
អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ឯតទវោច និសីទថ
ភន្តេ មា អគមិត្ថាតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ និក្ខ-
មិត្វា ភិក្ខូ ឧជ្ឈាបេសិ អយំ ភន្តេ អយ្យោ ឧបនន្ទោ
មយ្ហំ បជាបតិយា សទ្ធឹ សយនីឃរេ និសិន្នោ សោ
មយា ឧយ្យោជិយមានោ ន ឥច្ឆតិ គន្តុំ ពហុកិច្ចា
មយំ ពហុករណីយាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយ-
ស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ សភោជនេ កុលេ អនុប្ប-
ខជ្ជ និសជ្ជំ កប្បេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧប-
នន្ទ សភោជនេ កុលេ អនុប្បខជ្ជ និសជ្ជំ កប្បេសីតិ ។

ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់គង់សិន កុំអាលនិមន្តទៅ ។ បុរសនោះ (បាននិយាយ) ជាគម្រប់ពីរដង ។ បេ ។ បុរសនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុជាគម្រប់បីដងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តទៅវិញចុះ ព្រោះយើងខ្ញុំបានប្រគេនចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ហើយ ។ ឯស្ត្រីនោះសោតក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ជាគម្រប់បីដងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់គង់សិន កុំអាលនិមន្តទៅឡើយ ។ ឯបុរសនោះ ក៏ដើរចេញអំពីផ្ទះទៅ ហើយពោលទោសនឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ឧបនន្ទនេះទៅអង្គុយក្នុងផ្ទះសម្រាប់ដេកជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំ ព្រះឧបនន្ទនោះកាលខ្ញុំបញ្ជូនឲ្យទៅវិញក៏មិនចង់ទៅ យើងខ្ញុំទាំងឡាយជាអ្នកមានកិច្ចច្រើន មានរវល់ច្រើន ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅអង្គុយនៅក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ (គឺតែប្រុសនិងស្រី) (ដូច្នោះ) សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងបានចូលទៅអង្គុយនៅក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ពិតមែនឬ ។

សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស សភោជនេ កុលេ អនុបខជ្ជ និសជ្ជំ កប្បេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសា-ទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សភោជនេ កុលេ អនុបខជ្ជ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[១៩៤] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ សភោជនំ នាម កុលំ ឥត្ថី ចេវ ហោតិ បុរិសោ ច ។ ឧភោ[១] អនិក្ខន្តា ហោន្តិ ឧភោ អវីតរាគា ។ អនុបខជ្ជាតិ អនុបវិសិត្វា ។ និសជ្ជំ កប្បេយ្យាតិ មហល្លកេ ឃរេ បិដ្ឋិសង្ឃាតស្ស ហត្ថ-បាសំ វិជហិត្វា និសីទតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ខុទ្ទកេ ឃរេ បិដ្ឋិវំសំ អតិក្កមិត្វា និសីទតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

១ ឥតោ បុព្វេ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឥត្ថី ច បុរិសោ ចាតិ បាទទ្វយំ ទិស្សតិ ។

ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដំណើរនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅអង្គុយនៅក្នុងត្រកូល ដែលមានជនតែពីរនាក់ (ដូច្នោះ) ទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ចូលទៅសម្រេចការអង្គុយនៅ ក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៩៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ គឺមានតែស្រីនិងប្រុសប៉ុណ្ណោះ ។ ជនទាំងពីរនាក់មិនទាន់ចេញទៅ ហើយជនទាំងពីរនាក់នោះ ជាមនុស្សមានរាគៈនៅឡើយ ។ ពាក្យថា ចូលទៅ គឺដើរចូលទៅ ។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ សេចក្ដីថា ភិក្ខុលះហត្ថបាសនៃមេទ្វារឬធរណីក្នុងផ្ទះធំ ហើយអង្គុយនៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (បើ) ក្នុងផ្ទះតូច ភិក្ខុចូលហួសមេដំបូល[១] ទៅហើយអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

---

១ អដ្ឋកថា អធិប្បាយថា ភិក្ខុចូលទៅហួសពាក់កណ្ដាលផ្ទះ គឺហួសមេដំបូលផ្ទះ ។

[១៩៥] សយនីយេ សយនីយសញ្ញី សកោជនេ កុលេ អនុប្បវជ្ជ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សយនីយេ វេមតិកោ សកោជនេ កុលេ អនុប្បវជ្ជ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សយនីយេ នសយនីយសញ្ញី សកោជនេ កុលេ អនុប្បវជ្ជ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ នសយនីយេ សយនីយសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ នសយនីយេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ នសយនីយេ នសយនីយសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១៩៦] អនាបត្តិ មហល្លកេ ឃរេ បិដ្ឋិសង្ឃាតស្ស ហត្ថបាសំ អវិជហិត្វា និសីទតិ ខុទ្ទកេ ឃរេ បិដ្ឋិវំសំ អនតិក្កមិត្វា និសីទតិ ភិក្ខុ ទុតិយោ ហោតិ ឧភោ និក្ខន្តា ហោន្តិ ឧភោ វីតរាគា នសយនីយេ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩៥] ផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ផ្ទះសម្រាប់ដេក ហើយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ផ្ទះសម្រាប់ដេកភិក្ខុសង្ស័យ ហើយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ហើយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេកភិក្ខុសំគាល់ថា ផ្ទះសម្រាប់ដេកត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១៩៦] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយក្នុងផ្ទះធំ មិនលះហត្ថ-បាសនៃមេទ្វារ ឬធរណឹ ដល់ភិក្ខុអង្គុយក្នុងផ្ទះតូច មិនហួសមេដំបូល ដល់ភិក្ខុដែលមានភិក្ខុជាគម្រប់ពីរអង្គុយនៅផង ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅតែជនទាំងពីរនាក់គេចេញទៅហើយ ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅជាមួយនឹងជនទាំងពីរនាក់ជាបុគ្គលមិនមានរាគៈ ដល់ភិក្ខុអង្គុយនៅក្នុងផ្ទះ ដែលមិនមែនជាផ្ទះសម្រាប់ដេក ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

[១៨៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សា-
វត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យ-
បុត្តោ សហាយកស្ស ឃរំ គន្ត្វា តស្ស បជាប-
តិយា សទ្ធឹ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ និសជ្ជំ កប្បេ-
សិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ
វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម អយ្យោ ឧបនន្ទោ មយ្ហំ
បជាបតិយា សទ្ធឹ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ និសជ្ជំ
កប្បេស្សតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស
បុរិសស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។
យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ
ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ
សក្យបុត្តោ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ រហោ បដិច្ឆន្នេ
អាសនេ និសជ្ជំ កប្បេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ
ត្វំ ឧបនន្ទ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ រហោ បដិច្ឆន្នេ

សិក្ខាបទទី ៩

[១៥៧] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថនៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានទៅកាន់ផ្ទះរបស់បុរសជាសំឡាញ់ ហើយក៏សម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់សំឡាញ់នោះ ។ គ្រានោះ បុរសនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ មិនគួរបើនឹងហ៊ានមកសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំ (ដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮសំដីនៃបុរសនោះនិយាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម (ដូច្នោះ) ទេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងទៅសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង

អាសនេ និសជ្ជំ កប្បេសីតិ ។ សច្ចំ ភគ-វាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ និសជ្ជំ កប្បេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោ-ភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខា-បទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[១៩៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ មាតុគ្គាមោ នាម មនុស្សិត្ថី ន យក្ខី ន បេតី ន តិរច្ឆានគតា អន្តមសោ តទហុជាតាបិ ទារិកា បគេវ មហន្តតរី[១] ។ សទ្ធិន្តិ ឯកតោ ។ រហោ នាម ចក្ខុស្ស រហោ សោតស្ស រហោ ។ ចក្ខុស្ស រហោ នាម ន សក្កា ហោតិ អក្ខិនិ

១ ឱ. ម. មហត្តរី ។

ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ពិតមែនឬ ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម (ដូច្នោះ) ទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៥៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា មាតុគ្រាម គឺស្រីមនុស្ស មិនមែនជាយក្សស្រី មិនមែនជាប្រេតស្រី មិនមែនតិរច្ឆានញី ដោយហោចទៅសូម្បីតែក្មេងស្រីដែលទើបនឹងកើតបាន ១ ថ្ងៃ មិនបាច់និយាយទៅថ្វីដល់ស្រីធំទេ ។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺជាមួយគ្នា ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ គឺទីដែលស្ងាត់ភ្នែក ស្ងាត់ត្រចៀក ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ភ្នែក គឺកាលបើភិក្ខុមិចភ្នែកក្តី

វា និខនិយមានេ ភមុកំ វា ឧក្ខិបិយមានេ សីសំ វា ឧក្ខិបិយមានេ បស្សិតុំ ។ សោតស្ស រហោ នាម ន សក្កា ហោតិ បកតិកថា សោតុំ ។ បដិច្ឆន្នំ នាម អាសនំ កុដ្ដេន វា កវាដេន វា កិលញ្ជេន វា សាណិប្បាការេន វា រុក្ខេន វា ថម្ភេន វា កោដ្ឋឡិយា វា យេន កេនចិ បដិច្ឆន្នំ ហោតិ ។ និសជ្ជំ កប្បេយ្យាតិ មាតុគ្គាមេ និសិន្នេ ភិក្ខុ ឧបនិសិន្នោ វា ហោតិ ឧបនិបន្នោ វា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ និសិន្នេ មាតុគ្គាមោ ឧបនិសិន្នោ វា ហោតិ ឧបនិបន្នោ វា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧភោ វា និសិន្នា ហោន្តិ ឧភោ វា និបន្នា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[១៨៩] មាតុគ្គាមេ មាតុគ្គាមសញ្ញី រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ មាតុគ្គាមេ វេមតិកោ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ មាតុគ្គាមេ អមាតុគ្គាមសញ្ញី រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ យក្ខិយា វា

ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ធ្ងក់ក្បាលក្តី បុគ្គលដទៃមិនអាចឃើញបាន ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក គឺទីដែលបុគ្គលដទៃមិនអាចស្តាប់ពាក្យជាប្រក្រតីបាន ។ ដែលហៅថា អាសនៈជាទីកំបាំង គឺអាសនៈដែលគេបិទបាំងដោយជញ្ជាំងក្តី ដោយសន្ទះទ្វារក្តី ដោយកន្ទេលផែងក្តី ដោយវនាំង ឬវាំង-ននក្តី ដោយឈើក្តី ដោយសសរក្តី ដោយស៊ុមក្តី ឬដោយវត្ថុណាមួយ ។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ គឺកាលបើមាតុគ្រាមអង្គុយ ភិក្ខុអង្គុយជិត ឬដេកជិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលបើភិក្ខុអង្គុយ មាតុគ្រាមអង្គុយជិត ឬ ដេកជិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ជនទាំងពីរអង្គុយក្តី ជនទាំងពីរដេកក្តី (ឯភិក្ខុ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៥៩] មាតុគ្រាម ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មាតុគ្រាម ហើយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុគ្រាម ហើយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងយក្សស្រីក្តី

បេតិយា វា បណ្ឌកេន វា តិរច្ឆានគតមនុស្សវិគ្គហិត្តិយា វា សទ្ធឹ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អមាតុគ្គាមេ មាតុគ្គាមសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អមាតុគ្គាមេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អមាតុគ្គាមេ អមាតុគ្គាមសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១៦០] អនាបត្តិ យោ កោចិ វិញ្ញូ បុរិសោ ទុតិយោ ហោតិ តិដ្ឋតិ ន និសីទតិ អរហោបេក្ខោ អញ្ញាវិហិតោ និសីទតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ប្រេតស្រីក្តី ខ្មោចយក្តី តិរច្ឆានញីដែលមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុគ្រាម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[១៦០] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ មានបុរសណាមួយដែលជាមនុស្សដឹងក្តី (នៅ) ជាគម្រប់ពីរ ដល់ភិក្ខុឈរមិនបានអង្គុយ ដល់ភិក្ខុបានក្រឡេកគយគន់រកទីមិនស្ងាត់ហើយអង្គុយ ដល់ភិក្ខុមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃហើយអង្គុយ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

[១៦១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ សហាយកស្ស ឃរំ គន្ត្វា តស្ស បជាបតិយា សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេសិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម អយ្យោ ឧបនន្ទោ មយ្ហំ បជាបតិយា សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេស្សតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស បុរិសស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧបនន្ទ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស

សិក្ខាបទទី ៥

[១៦១] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ដើរទៅកាន់ផ្ទះរបស់សំឡាញ់ ហើយក៏សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់សំឡាញ់នោះតែម្នាក់និងម្នាក់ ។ គ្រានោះ បុរសនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់មិនសមបើនឹងហ៊ានមកសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំតែម្នាក់និងម្នាក់ (ដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យសំដីនៃបុរសនោះកំពុងពោសទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់និងម្នាក់ទេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់និងម្នាក់ ពិតមែនឬ ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្ដីនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស

មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[១៦២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ មាតុគ្គាមោ នាម មនុស្សិត្ថី ន យក្ខី ន បេតី ន តិរច្ឆានគតា វិញ្ញូ បដិពលា សុភាសិតទុព្ភាសិតំ ទុដ្ឋុល្លាទុដ្ឋុល្លំ អាជានិតុំ ។ សទ្ធិន្តិ ឯកតោ ។ ឯកោ ឯកាយាតិ ភិក្ខុ ចេវ ហោតិ មាតុគ្គាមោ ច ។ រហោ នាម ចក្ខុស្ស រហោ សោតស្ស រហោ ។ ចក្ខុស្ស រហោ នាម ន សក្កា ហោតិ អក្ខីនិ វា និខនិយមានេ ភមុកំ វា ឧក្ខិបិយមានេ សីសំ វា ឧក្ខិបិយមានេ បស្សិតុំ ។ សោតស្ស រហោ នាម

អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់និងម្នាក់ (ដូច្នេះ) ទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាមតែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៦២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា មាតុគ្រាម គឺចំពោះតែស្រីមនុស្ស មិនមែនជាយក្សស្រី មិនមែនជាប្រេតស្រី មិនមែនជាតិរច្ឆានញីជាអ្នកដឹងក្ដី ជាអ្នកអាចដើម្បីស្គាល់ពាក្យសំដី ដែលបុគ្គលនិយាយល្អ ឬអាក្រក់ ពាក្យអាសគ្រាម ឬមិនមែនអាសគ្រាម ។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺជាមួយគ្នា ។ ពាក្យថា តែម្នាក់និងម្នាក់ គឺមានតែភិក្ខុនិងមាតុគ្រាមប៉ុណ្ណោះ ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ គឺទីស្ងាត់ភ្នែក ស្ងាត់ត្រចៀក ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ភ្នែក គឺកាលបើភិក្ខុមិចភ្នែកក្ដី ញាក់ចិញ្ចើមក្ដី ងក់ក្បាលក្ដី ជនដទៃមិនអាចឃើញបាន ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក

ន សញ្ញា ហោតិ បកតិកាថា សោតុំ ។ និសជ្ជំ កប្បេ-
យ្យាតិ មាតុគ្គាមេ និសិន្នេ ភិក្ខុ ឧបនិសិន្នោ វា
ហោតិ ឧបនិបន្នោ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ភិក្ខុ និសិន្នេ មាតុគ្គាមោ ឧបនិសិន្នោ វា ហោតិ
ឧបនិបន្នោ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧភោ វា
និសិន្នា ហោន្តិ ឧភោ វា និបន្នា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៦៣] មាតុគ្គាមេ មាតុគ្គាមសញ្ញី ឯកោ
ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
មាតុគ្គាមេ វេមតិកោ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ
កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ មាតុគ្គាមេ អមាតុ-
គ្គាមសញ្ញី ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ យក្ខិយា វា បេតិយា វា
បណ្ឌកេន វា តិរច្ឆានគតមនុស្សវិគ្គហិត្ថិយា វា សទ្ធឹ
ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេតិ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។ អមាតុគ្គាមេ មាតុគ្គាមសញ្ញី អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។ អមាតុគ្គាមេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អមាតុគ្គាមេ អមាតុគ្គាមសញ្ញី អនាបត្តិ ។

គឺទីដែលបុគ្គលមិនអាចស្តាប់ពាក្យជាប្រក្រតីបាន ។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយគឺកាលដែលមាតុគ្រាម អង្គុយហើយ ភិក្ខុអង្គុយជិតឬដេកជិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុអង្គុយ មាតុគ្រាមអង្គុយជិតឬដេកជិត (ភិក្ខុ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនិងស្រីទាំងពីរនាក់ អង្គុយក្តី ដេកក្តី (ភិក្ខុ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៦៣] មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មាតុគ្រាម ហើយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយសម្រេចការអង្គុយ ក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុគ្រាម ហើយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងយក្សស្រីក្តី ប្រេតស្រីក្តី ខ្ទើយក្តី តិរច្ឆានញីដែលមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី តែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុគ្រាម មិនមានអាបត្តិ ។

[១៦៤] អជាបត្តិ យោ កោចិ វិញ្ញូ បុរិសោ ទុតិយោ ហោតិ តិដ្ឋតិ ន និសីទតិ អរហោបេក្ខោ អញ្ញាវិហិតោ និសីទតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិ-កស្សាតិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[១៦៤] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ មានបុរសណាម្នាក់ជាអ្នកដឹងសេចក្តីនៅជាគម្រប់ពីរ ដល់ភិក្ខុឈរមិនបានអង្គុយ ដល់ភិក្ខុបានក្រឡេកគយគន់រកទីមិនស្ងាត់ហើយអង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃអង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

[១៦៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ភត្តេន និមន្តេសិ អញ្ញេបិ ភិក្ខូ ភត្តេន និមន្តេសិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បុរេភត្តំ កុលានិ បយិរុបាសតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ តេ មនុស្សេ ឯតទវោចុំ ទេថាវុសោ ភត្តន្តិ ។ អាគ-មេថ ភន្តេ យាវ អយ្យោ ឧបនន្ទោ អាគច្ឆតីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ តេ មនុស្សេ ឯតទវោចុំ ទេ-ថាវុសោ ភត្តន្តិ ។ អាគមេថ ភន្តេ យាវ អយ្យោ ឧប-នន្ទោ អាគច្ឆតីតិ ។ តតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ តេ

សិក្ខាបទទី ៦

[១៦៥] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថនៅក្នុងវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ និមន្តព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុដោយភត្ត ហើយក៏និមន្តពួកភិក្ខុឯទៀតដោយភត្តដែរ ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យ-បុត្រដ៏មានអាយុ អាល័យតែចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនឆាន់ ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សអម្បាលនោះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនចង្ហាន់ (មក) ។ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះ ក៏និយាយឃាត់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ រង់ចាំសិន ទម្រាំព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់លោកនិមន្តមក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកមនុស្សអម្បាលនោះជាគម្រប់ពីរដងថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនចង្ហាន់មក ។ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះ ក៏និយាយឃាត់ថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណាទាំងឡាយរង់ចាំសិនចុះ ទម្រាំតែព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់និមន្តមក ។ ពួកភិក្ខុអម្បាលនោះ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងឡាយនោះ ជាគម្រប់បីដងថា

មនុស្សេ ឯតទវោចុំ ទេថាវុសោ ភត្តំ បុរេ កាលោ អតិក្កមតីតិ ។ យម្បិ មយំ ភន្តេ ភត្តំ ការិម្ហា អយ្យស្ស ឧបនន្ទស្ស ការណា អាគមេថ ភន្តេ យាវ អយ្យោ ឧបនន្ទោ អាគច្ឆតីតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បុរេភត្តំ កុលានិ បយិរុបាសិត្វា ទិវា អាគច្ឆតិ ។ ភិក្ខូ ន ចិត្តរូបំ ភុញ្ជឹសុ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបា-ចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ និមន្តិតោ សភត្តោ សមានោ បុរេភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧបនន្ទ និមន្តិ-តោ សភត្តោ សមានោ បុរេភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស និមន្តិតោ សភត្តោ

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រគេនចង្ហាន់មក (នឹងបង្អង់ទៅ) ក្រែងហួសពេលឆាន់ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏និយាយថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានធ្វើភត្តទាំងប៉ុន្មានព្រោះតែព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ (ទេតើ) បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណាទាំងឡាយរង់ចាំទម្រាំតែព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់និមន្តមកសិន ។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ អាល័យតែចូលទៅគួរសមនឹងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនឆាន់ ហើយក៏មកក្នុងវេលាថ្ងៃពេក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឆាន់ចង្ហាន់មិនល្មមដល់ចិត្ត ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្តហើយ មិនគួរនឹងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ (ដទៃ) ក្នុងពេលមុនឆាន់ (ដូច្នេះ) សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងបានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្តហើយ ៗ ត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ (ដទៃ) ក្នុងពេលមុនឆាន់ ពិតមែនឬ ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សេចក្តីនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃ-បុរស អ្នកឯងបានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្តហើយ មិនគួរនឹងត្រាច់ទៅ

សមានោ បុរេភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ និមន្តិតោ សភត្តោ សមានោ បុរេភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១៦៦] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ សង្ឃស្សត្ថាយ ខាទនីយំ បាហេសិ អយ្យស្ស ឧបនន្ទស្ស ទស្សេត្វា សង្ឃស្ស ទាតព្វន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋោ ហោតិ ។ អថខោ តេ មនុស្សា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆឹសុ កហំ ភន្តេ អយ្យោ ឧបនន្ទោតិ ។ ឯសាវុសោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋោតិ ។ ឥទំ ភន្តេ ខាទនីយំ អយ្យស្ស

ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ (ដទៃ) ក្នុងពេលមុនឆាន់ (ដូច្នេះ) ទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានភត្តហើយ ដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១៦៦] កាលនោះ ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានបញ្ជូនខាទនីយាហារទៅ ដើម្បីប្រគេនដល់សង្ឃដោយពាក្យថា ខាទនីយៈនេះ អ្នកឯងត្រូវបង្ហាញដល់ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ហើយសឹមប្រគេនដល់សង្ឃចុះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រ ដ៏មានអាយុចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ឯពួកមនុស្សអម្បាលនោះទៅកាន់អារាមហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់និមន្តទៅឯណា ។ ពួកភិក្ខុអម្បាលនោះប្រាប់ថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនុ៎ះនិមន្តទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ

ឧបនន្ទស្ស ឧស្សេត្វា សង្ឃស្ស ជាតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ[១] ។ តេនហិ ភិក្ខវេ បដិក្កោហេត្វា និក្ខិបថ យាវ ឧបនន្ទោ អាគច្ឆតីតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ភគវតា បដិក្ខិត្តំ បុរេភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជិតុន្តិ បច្ឆាភត្តំ កុលានិ បយិរុបាសិត្វា ទិវា បដិក្កមិ ។ ខាទនីយំ ឧស្សារិយិត្ថ[២] ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បច្ឆាភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧបនន្ទ បច្ឆាភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស បច្ឆាភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជិស្សសិ នេតំ

១ ឥតោ បរំ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសីតិ បាលិ សព្វបោត្ថកេសុ ទិស្សតិ ។ សា វិចារេតព្វា ។ ២ ឱ. ឧស្សាទិយិត្ថ ។

ក៏និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខាទនីយាហារនេះ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយបង្ហាញដល់ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុ ហើយសឹមប្រគេនដល់សង្ឃចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះអ្នកទាំងឡាយត្រូវទទួលហើយតម្កល់ទុកទម្រាំឧបនន្ទត្រឡប់មកវិញ ។ គ្រានោះ ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់មិនឲ្យត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងវេលាមុនភត្ត (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាក្រោយភត្ត ហើយត្រឡប់មកក្នុងវេលាហួសពេល ។ ខាទនីយាហារគេក៏ផ្ញើត្រឡប់ទៅវិញ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុមិនគួរបើនឹងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាក្រោយភត្ត (ដូច្នោះ) សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាក្រោយភត្ត ពិតមែនឬ ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សេចក្តីនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលក្រោយភត្ត (ដូច្នេះ)

មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ និមន្តិតោ សភត្តោ សមានោ បុរេភត្តំ វា បច្ឆាភត្តំ វា កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១៦៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចីវរទានសមយេ កុក្កុច្ចាយន្តា កុលានិ ន បយិរុបាសន្តិ ។ ចីវរំ បរិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចីវរទានសមយេ កុលានិ បយិរុបាសិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ និមន្តិតោ សភត្តោ សមានោ បុរេភត្តំ វា បច្ឆាភត្តំ វា កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា ចាចិត្តិយំ ។

ទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះ-ថ្លាឡើងទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំ-ដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានភត្តហើយដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងសម័យនៃចីវរទាន ហើយមិនបានចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ។ ចីវរក៏កើតឡើងតិចស្តួចស្តើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនៃចីវរ-ទាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ បានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្តហើយដល់នូវកិរិយាត្រេចទៅ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនភត្តក្តីក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។

តត្ថាយំ សមយោ ចីវរទានសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១៦៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចីវរកម្មំ ករោន្តិ អត្ថោ ច ហោតិ សុចិយាបិ សុត្តេនបិ សត្ថកេនបិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា កុលានិ ន បយិរុបាសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចីវរការសមយេ កុលានិ បយិរុបាសិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ និមន្តិតោ សភត្តោ សមានោ បុរេភត្តំ វា បច្ឆាភត្តំ វា កុ-លេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា ចាចិត្តិ-យំ ។ តត្ថាយំ សមយោ ចីវរទានសមយោ ចីវរ-ការសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ កាលដែលទាយកប្រគេនចីវរ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើចីវរកម្ម គឺការដេរចីវរ ក៏មានសេចក្ដីត្រូវការដោយម្ជុលខ្លះ ដោយចេសខ្លះ ដោយកាំបិតខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្ដីសង្ស័យ មិនបានចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងសម័យធ្វើចីវរបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្តហើយ ដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនភត្តក្ដី ក្រោយភត្តក្ដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ កាលដែលទាយកប្រគេនចីវរ ១ កាលដែលភិក្ខុធ្វើចីវរ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ អចេលកវគ្គស្ស ឆដ្ឋសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ

[១៦៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិលាជា ហោន្តិ អត្ថោ ច ហោតិ ភេសជ្ជេហិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា កុលានិ ន បយិរុបាសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សន្តំ ភិក្ខុំ អាបុច្ឆា កុលានិ បយិរុបាសិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ និ-មន្តិតោ សភត្តោ សមានោ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា បុរេភត្តំ វា បច្ឆាភត្តំ វា កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សម-យោ ចីវរទានសមយោ ចីវរការសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។

[១៧០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ និមន្តិតោ នាម បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរេន ភោជនេន និមន្តិតោ ។ សភត្តោ នាម យេន និ-មន្តិតោ តេន សភត្តោ ។ សន្តំ នាម ភិក្ខុំ សក្កា

បាចិត្តិយកណ្ឌ អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ សិក្ខាបទវិភង្គ

[១៦៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជំងឺ ក៏មានសេចក្តីត្រូវការដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏សង្ស័យមិនបានចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលា ឬប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយសឹមចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ បានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្តហើយមិនបានលា ឬប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺ កាលដែលទាយកប្រគេនចីវរ ១ កាលដែលភិក្ខុធ្វើចីវរ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

[១៧០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា គេនិមន្ត គឺ ជននិមន្តដោយភោជនទាំង ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយ ។ ដែលហៅថា ជាអ្នកមានភត្ត គឺភិក្ខុដែលគេនិមន្តដោយភត្តណា ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានភត្តព្រោះភត្តនោះឯង ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុមាននៅនោះ គឺភិក្ខុអាចនឹងលា

ហោតិ អាបុច្ឆា បរិសិតុំ ។ អសណ្តំ នាម ភិក្ខុំ ន សក្កា ហោតិ អាបុច្ឆា បរិសិតុំ ។ បុរេភត្តំ នាម យេន និមន្តិតោ តំ អភុត្តាវី ។ បច្ឆាភត្តំ នាម យេន និមន្តិតោ អន្តមសោ កុសគ្គេនបិ ភុត្តំ ហោតិ ។ កុលំ នាម ចត្តារិ កុលានិ ខត្តិយកុលំ ព្រាហ្មណកុលំ វេស្សកុលំ សុទ្ទកុលំ ។ កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជេយ្យាតិ អញ្ញស្ស ឃរូបចារំ ឱក្កមន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បឋមំ បាទំ ឧម្មារំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ទុតិយំ បាទំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញត្រ សមយាតិ ឋបេត្វា សមយំ ។ ចីវរទានសមយោ នាម អនត្ថតេ កឋិនេ វស្សានស្ស បច្ឆិមោ មាសោ អត្ថតេ កឋិនេ បញ្ច មាសា ។ ចីវរការសមយោ នាម ចីវរេ កយិរមានេ ។

ភិក្ខុផងគ្នាហើយចូលទៅកាន់ (ត្រកូល) បាន ។ ភិក្ខុដែលមិនមាននៅនោះ គឺភិក្ខុមិនអាចលាភិក្ខុផងគ្នាហើយចូលទៅកាន់ (ត្រកូល) ឡើយ ។ ដែលហៅថា ក្នុងពេលមុនភត្ត គឺជននិមន្តដោយភត្តណា ហើយភិក្ខុមិនទាន់បានឆាន់ភត្តនោះ ។ ដែលហៅថា ក្នុងពេលក្រោយភត្ត គឺជននិមន្តដោយភត្តណា ភិក្ខុបានឆាន់ភត្តនោះហើយ ដោយហោចទៅសូម្បីប៉ុនចុងនៃស្បូវ ។ ដែលហៅថា ត្រកូល គឺត្រកូលទាំងឡាយ ៤ គឺត្រកូលក្សត្រ ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ១ ត្រកូលវេស្សៈ (អ្នករកស៊ីជួញប្រែធ្វើស្រែចំការ) ១ ត្រកូលសុទ្ទៈ (អ្នកធ្វើការស៊ីឈ្នួល) ១ ។ ពាក្យថា ដល់នូវកិរិយាត្រេចទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ គឺកាលដែលភិក្ខុឈានចូលទៅដល់ឧបចារផ្ទះរបស់បុគ្គលដទៃទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឈានជើងជាដំបូងឲ្យកន្លងហួសធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឈានជើងជាគម្រប់ពីរឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកទុកតែមានសម័យ ។ ដែលហៅថា កាលដែលទាយកប្រគេនចីវរនោះ គឺថាបើភិក្ខុមិនបានក្រាលកឋិន កំណត់កាល ត្រឹម ១ ខែជាទីបំផុតនៃវស្សានរដូវ (គឺតាំងពី ១ រោចខែអស្សុជទៅដល់ ១៥ កើតខែកត្តិក) បើភិក្ខុបានក្រាលកឋិន កំណត់កាលត្រឹម ៥ ខែ (តាំងតែពី ១ រោចខែអស្សុជទៅដល់ ១៥ កើតខែផល្គុន) ។ ដែលហៅថា កាលដែលភិក្ខុធ្វើចីវរនោះ គឺភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ អចេលកវគ្គស្ស ឆដ្ឋសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

[១៧១] និមន្តិតេ និមន្តិតសញ្ញី សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា បុរេភត្តំ វា បច្ឆាភត្តំ វា កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជតិ អញ្ញត្រ សមយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ និមន្តិតេ វេមតិកោ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា បុរេភត្តំ វា បច្ឆាភត្តំ វា កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជតិ អញ្ញត្រ សមយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ និមន្តិតេ អនិមន្តិត-សញ្ញី សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា បុរេភត្តំ វា បច្ឆាភត្តំ វា កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជតិ អញ្ញត្រ សមយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនិមន្តិតេ និមន្តិតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនិមន្តិតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនិមន្តិតេ អនិមន្តិតសញ្ញី អនាបត្តិ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

[១៧១] មានគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេនិមន្តហើយ មិនបានលាភិក្ខុផង៍គ្នាដែលមាននៅ ហើយត្រាច់ទៅក្នុង៍ត្រកូលទាំង៍ឡាយ ក្នុង៍ពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែង៍តែមានសម័យ ។ មានគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសង្ស័យ មិនបានលាភិក្ខុផង៍គ្នាដែលមាននៅ ហើយត្រាច់ទៅ ក្នុង៍ត្រកូលទាំង៍ឡាយ ក្នុង៍ពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែង៍តែមានសម័យ ។ មានគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់និមន្ត ហើយមិនបានលាភិក្ខុផង៍គ្នាដែលមាននៅ ហើយត្រាច់ទៅ ក្នុង៍ត្រកូលទាំង៍ឡាយ ក្នុង៍ពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែង៍តែមានសម័យ ។ គេមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថា និមន្តហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គេមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គេមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបាននិមន្ត មិនមានអាបត្តិ ។

[១៧២] អជាបត្តិ សមយេ សង្ឃំ ភិក្ខុំ អាបុច្ឆា បវិសតិ អសង្ឃំ ភិក្ខុំ អជាបុច្ឆា បវិសតិ អញ្ញស្ស ឃរេន មគ្គោ ហោតិ ឃរុបចារេន មគ្គោ ហោតិ អន្តរារាមំ[១] គច្ឆតិ ភិក្ខុនូបស្សយំ គច្ឆតិ តិត្ថិយសេយ្យំ គច្ឆតិ បដិក្កមនំ គច្ឆតិ ភត្តិយឃរំ គច្ឆតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

---

១ ឱ. អន្តរគាមំ ។

[១៧២] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលមានសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលបានលាភិក្ខុផង៏គ្នាដែលមាននៅហើយចូលទៅ ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានលាភិក្ខុផង៏គ្នា ព្រោះមិនមានភិក្ខុផង៏គ្នាហើយចូលទៅ ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅតាមផ្លូវក្បែរផ្ទះនៃបុគ្គលដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅដោយផ្លូវតាមឧបចារៈនៃផ្ទះ ដល់ភិក្ខុដែលទៅកាន់អារាមដែលមានក្នុងចន្លោះស្រុក ដល់ភិក្ខុដែលទៅកាន់លំនៅនៃនាង៏ភិក្ខុនី ដល់ភិក្ខុដែលទៅកាន់លំនៅនៃតិរ្ថិយ ដល់ភិក្ខុដែលដើរត្រឡប់មកវិញ ដល់ភិក្ខុទៅកាន់ផ្ទះនៃទាយក ជាម្ចាស់កត្តដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[១៧៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មឹ និគ្រោធារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន មហានាមស្ស សក្កស្ស ភេសជ្ជំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ អថខោ មហានាមោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មហានាមោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ សង្ឃំ ចាតុម្មាសំ ភេសជ្ជេន បវារេតុន្តិ ។ សាធុ សាធុ មហានាម តេនហិ ត្វំ មហានាម សង្ឃំ ចាតុម្មាសំ ភេសជ្ជេន បវារេហីតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាធិវាសេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចាតុម្មាសប្បច្ចយប្បវារណំ

សិក្ខាបទទី ៧

[១៧៣] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងនិគ្រោធារាម ក្បែរក្រុងកបិលពស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ ។ សម័យនោះឯង មហានាមសក្យៈ[១] មានថ្នាំសម្រាប់កែរោគដ៏បរិបូណ៌ ។ លំដាប់នោះ មហានាមសក្យៈក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះមហានាមសក្យៈអង្គុយនៅ ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់បវារណា ព្រះសង្ឃដោយថ្នាំសម្រាប់កែរោគកំណត់ ៤ ខែ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា មហានាម ការនេះប្រពៃពេកហើយ មហានាម បើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គបវារណាសង្ឃ ដោយថ្នាំសម្រាប់កែរោគកំណត់ ៤ ខែចុះ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនហ៊ានទទួល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរចំពោះការបវារណា

---

១ អដ្ឋកថាថា មហានាមសក្យៈនេះ ជាបុត្រនៃចូឡបិតារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគចាស់ជាងព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រមាណ ១ ខែ ជាអរិយសាវកបានតម្កល់នៅក្នុងផលទាំងពីរ គឺសោតាបត្តិផល និងសកទាគាមិផល ។

សាទិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មហានាមំ សក្កំ បរិត្តំយេវ[១] ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេន្តិ ។ តថេវ មហានាមស្ស សក្កស្ស ភេសជ្ជំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មហានាមោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ សង្ឃំ អបរំបិ ចាតុម្មាសំ ភេសជ្ជេន បវារេតុន្តិ ។ សាធុ សាធុ មហានាម តេនហិ ត្វំ មហានាម សង្ឃំ អបរំបិ ចាតុម្មាសំ ភេសជ្ជេន បវារេហីតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាធិវាសេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុន បវារណំបិ សាទិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ មហានាមំ សក្កំ បរិត្តំយេវ ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេន្តិ ។ តថេវ មហានាមស្ស សក្កស្ស ភេសជ្ជំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ តតិយម្បិ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ

១ ឱ. បរិត្តំ ។

ដោយបច្ច័យកំណត់ត្រឹម ៤ ខែ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅសូមភេសជ្ជៈនឹងមហានាមសក្យៈតែបន្តិច ៗ ។ ភេសជ្ជៈរបស់មហានាមសក្យៈក៏ជារបស់នៅតែបរិបូណ៌ដដែល ។ ឯមហានាមសក្យៈក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគម្រប់ពីរដងទៀត លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះមហានាមសក្យៈ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់បវារណាព្រះសង្ឃដោយភេសជ្ជៈកំណត់ ៤ ខែតទៅទៀត ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា មហានាម ការនេះប្រពៃហើយ ៗ មហានាមបើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គបវារណាសង្ឃ ដោយភេសជ្ជៈកំណត់ ៤ ខែតទៅទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ក៏មិនហ៊ានទទួល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុត្រេកអរនឹងការបវារណាថែមម្ដងទៀត ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅសូមភេសជ្ជៈនឹងមហានាមសក្យៈតែបន្តិច ៗ ។ ដោយហេតុនោះឯង ភេសជ្ជៈរបស់មហានាមសក្យៈក៏នៅតែបរិបូណ៌ដដែល ។ មហានាមសក្យៈ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាគម្រប់បីដងទៀត

ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មហានាមោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ សង្ឃំ យាវជីវំ ភេសជ្ជេន បវារេតុន្តិ ។ សាធុ សាធុ មហានាម តេនហិ ត្វំ មហានាម សង្ឃំ យាវជីវំ ភេសជ្ជេន បវារេហីតិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាធិវាសេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ និច្ចប្បវារណំបិ សាទិតុន្តិ ។

[១៧៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ហោន្តិ ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា មហានាមេន សក្កេន វុត្តា ហោន្តិ[១] កិស្ស តុម្ហេ ភន្តេ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា ននុ នាម បព្វជិតេន សុនិវត្ថេន ភវិតព្វំ សុបារុតេន អាកប្ប-សម្បន្នេនាតិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ មហានាមេ សក្កេ ឧបនន្ធឹសុ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ

១ ឱ. ម. មហានាមោ សក្កោ វត្តា ហោតិ ។

លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះមហានាមសក្យៈអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានពោលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់បវារណាព្រះសង្ឃ ដោយភេសជ្ជៈដរាបដល់អស់ជីវិត ។ ព្រះអង្គត្រាស់តបថា មហានាម ការនោះប្រពៃហើយ ៗ មហានាម បើដូច្នោះចូរមហាពជបវារណាសង្ឃ ដោយភេសជ្ជៈដរាបដល់អស់ជីវិតចុះ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនហ៊ានទទួល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរនឹងការបវារណាអស់កាលជានិច្ចក៏បាន ។

[១៧៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ស្លៀកដណ្តប់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ មហានាមសក្យៈក៏និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ហេតុដូចម្តេច បានជាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយស្លៀកដណ្តប់សំពត់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ (ដូច្នេះ) ធម្មតាអ្នកបួសគេត្រូវស្លៀកដណ្តប់សំពត់ឲ្យត្រឹមត្រូវល្អ ហើយមានអាកប្បកិរិយា ដ៏សមគួរទេតើ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏ចងទោសនឹងមហានាមសក្យៈ ។ សេចក្តីត្រិះរិះនេះកើតមានដល់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្នុងវេលានោះ ថា

កេន នុ ខោ មយំ ឧបាយេន មហានាមំ សក្កំ មង្កុំ ករេយ្យាមាតិ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ ឯតទ-ហោសិ មហានាមេន[១] អាវុសោ សក្កេន សង្ឃោ ភេសជ្ជេន បវារិតោ ហន្ទ មយំ អាវុសោ មហានាមំ សក្កំ សប្បឹ វិញ្ញាបេមាតិ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ យេន មហានាមោ សក្កោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧប-សង្កមិត្វា មហានាមំ សក្កំ ឯតទវោចុំ ទោណេន អាវុសោ សប្បិនា អត្ថោតិ ។ អជ្ជណ្ហោ ភន្តេ អាគមេថ មនុស្សា វជំ គតា សប្បឹ អាហរិតុំ កាលេ ហរិស្ស-ថាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ មហានាមំ សក្កំ ឯតទវោចុំ ទោណេន អាវុសោ សប្បិនា អត្ថោតិ ។ អជ្ជណ្ហោ ភន្តេ អាគមេថ មនុស្សា វជំ គតា សប្បឹ អាហរិតុំ កាលេ ហរិស្ស-ថាតិ ។ កឹ បន តយា អាវុសោ អទាតុកាមេន

១ ឥតោ បរំ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ខោសទ្ទោ ទិស្សតិ ។

យើងទាំងឡាយ គួរធ្វើមហានាមសក្យៈឲ្យអាប់អោនដោយឧបាយដូចម្តេច អេះ ។ គ្រានោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏បានប្រឹក្សាគ្នាដូច្នេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ មហានាមសក្យៈបានបវារណាសង្ឃដោយភេសជ្ជៈហើយ ណ្ហើយចុះ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយទៅសូមសប្បិអំពីមហានាមសក្យៈចុះ ។ ទើបពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅរកមហានាមសក្យៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមហានាមសក្យៈថា ម្នាលអាវុសោ ពួកអាត្មាត្រូវការដោយសប្បិមួយទោណៈ ។ ឯមហានាមសក្យៈឆ្លើយតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន មនុស្សទាំងឡាយគេទៅឯក្រោលគោ ដើម្បីនាំសប្បិមក លោកម្ចាស់ទាំងឡាយនឹងយកសប្បិនោះទៅក្នុងកាលដ៏គួរ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយសូមជាគម្រប់ពីរដង ។ បេ ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយពាក្យនេះនឹងមហានាមសក្យៈជាគម្រប់បីដងថា ម្នាលអាវុសោ ពួកអាត្មាត្រូវការដោយសប្បិមួយទោណៈ ។ មហានាមសក្យៈឆ្លើយតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន មនុស្សទាំងឡាយគេទៅឯក្រោលគោ ដើម្បីនាំសប្បិមក លោកម្ចាស់នឹងយកសប្បិនោះទៅក្នុងកាលដ៏គួរ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសួរថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកបវារណា

បាចិត្តិយកណ្ឌេ អចេលកវគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

បរារិតេន យំ ត្វំ បរាវេត្វា ន ទេសីតិ ។ អថខោ មហានាមោ សក្កោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា អជ្ជុណ្ហោ ភន្តេ អាគមេថាតិ វុច្ចមានា នាគមេស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ មហានាមស្ស សក្កស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ មហានាមេន សក្កេន អជ្ជុណ្ហោ ភន្តេ អាគមេថាតិ វុច្ចមានា នាគមេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ មហានាមេន សក្កេន អជ្ជុណ្ហោ ភន្តេ អាគមេ-ថាតិ វុច្ចមានា នាគមេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា មហានាមេន សក្កេន អជ្ជុណ្ហោ ភន្តេ អាគមេថាតិ វុច្ចមានា នាគមេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ

ដោយគេសង្ឃៈណាហើយមិនឲ្យវិញ ប្រយោជន៍អ្វីដោយគេសង្ឃៈដែលអ្នកបវារណាតែមិនចង់ឲ្យនោះ ។ គ្រានោះ មហានាមសក្យៈក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា លោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ ខ្ញុំបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន ចុះហេតុដូចម្ដេចបានជាមិនរង់ចាំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមហានាមសក្យៈពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលដែលមហានាមសក្យៈបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន មិនគួរនឹងមិនរង់ចាំសោះ ។ បេ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ កាលដែលមហានាមសក្យៈបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិនដូច្នេះ ហើយមិនរង់ចាំ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលពួកមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយ កាលដែលមហានាមសក្យៈបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន ហើយមិនសមនឹងមិនរង់ចាំ (ដូច្នេះ) សោះ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងធ្វើនេះ

វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ អគិលានេន ភិក្ខុនា ចាតុម្មាសប្បច្ចយប្បវារណា សាទិតព្វា អញ្ញត្រ បុនប្បវារណាយ អញ្ញត្រ និច្ចប្បវារណាយ តតោ ចេ ឧត្តរឹ[១] សាទិយេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[១៧៥] អគិលានេន ភិក្ខុនា ចាតុម្មាសប្បច្ចយប្បវារណា សាទិតព្វាតិ គិលានប្បច្ចយប្បវារណា សាទិតព្វា បុនប្បវារណាបិ សាទិតព្វា យទា គិលានោ ភវិស្សាមិ តទា វិញ្ញាបេស្សាមីតិ និច្ចប្បវារណាបិ សាទិតព្វា យទា គិលានោ ភវិស្សាមិ តទា វិញ្ញាបេស្សាមីតិ ។

[១៧៦] តតោ ចេ ឧត្តរឹ សាទិយេយ្យាតិ អត្ថិ បវារណា ភេសជ្ជបរិយន្តា ន រត្តិបរិយន្តា អត្ថិ បវារណា រត្តិបរិយន្តា ន ភេសជ្ជបរិយន្តា អត្ថិ បវារណា ភេសជ្ជបរិយន្តា ច រត្តិបរិយន្តា ច អត្ថិ បវារណា នេវ ភេសជ្ជបរិយន្តា ន រត្តិបរិយន្តា ។ ភេសជ្ជបរិយន្តា

---

១ ឱ. ម. ឧត្តរិ ។

មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយនោះទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុដែលគ្មានជំងឺត្រូវត្រេកអរនឹងការបវារណា ដោយបច្ច័យកំណត់ត្រឹម ៤ ខែ បើភិក្ខុត្រេកអរក្រៃលែងជាងនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែគេបានបវារណាថែមទៀត វៀរលែងតែគេបានបវារណាជានិច្ច ។

[១៧៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុដែលគ្មានជំងឺត្រូវត្រេកអរនឹងការបវារណាដោយបច្ច័យកំណត់ត្រឹម ៤ ខែ សេចក្តីថា ភិក្ខុគួរត្រេកអរនឹងការបវារណាដោយគិលានបច្ច័យ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគួរត្រេកអរនឹងការបវារណាថែមទៀតដោយគិតថា អញជាអ្នកមានជំងឺក្នុងកាលណា អញនឹងសូមក្នុងកាលណោះ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគួរត្រេកអរនឹងការបវារណា ជាប់ជានិច្ចដោយគិតថា អញជាអ្នកមានជំងឺក្នុងកាលណា អញនឹងសូមក្នុងកាលណោះ ។

[១៧៦] ត្រង់ពាក្យថា បើភិក្ខុត្រេកអរក្រៃលែងជាងនោះ សេចក្តីថា បវារណាកំណត់ភេសជ្ជៈ មិនកំណត់រាត្រី បវារណាកំណត់រាត្រី មិនកំណត់ភេសជ្ជៈ បវារណាកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ កំណត់ទាំងរាត្រី បវារណាមិនកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ មិនកំណត់ទាំងរាត្រី ។ ដែលហៅថា បវារណា

ឆាម កេសច្ឆានិ បរិក្ខហិតានិ ហោន្តិ ឯត្តកេហិ កេសច្ឆេហិ បវារេមីតិ ។ រត្តិបរិយន្តា ឆាម រត្តិយោ បរិក្ខហិតាយោ ហោន្តិ ឯត្តកាសុ រត្តីសុ បវារេមីតិ ។ កេសច្ឆបរិយន្តា ច រត្តិបរិយន្តា ច ឆាម កេសច្ឆានិ ច បរិក្ខហិតានិ ហោន្តិ រត្តិយោ ច បរិក្ខហិតាយោ ហោន្តិ ឯត្តកេហិ កេសច្ឆេហិ ឯត្តកាសុ រត្តីសុ បវារេមីតិ ។ ឆេវ កេសច្ឆបរិយន្តា ឆ រត្តិបរិយន្តា ឆាម កេសច្ឆានិ ច អបរិក្ខហិតានិ ហោន្តិ រត្តិយោ ច អបរិក្ខហិតាយោ ហោន្តិ ឯត្តកេហិ កេសច្ឆេហិ ឯត្តកាសុ រត្តីសុ បវារេមីតិ ។

[១៧៧] កេសច្ឆបរិយន្តេ យេហិ កេសច្ឆេហិ បវារិតោ ហោតិ តានិ កេសច្ឆានិ ឋបេត្វា អញ្ញានិ កេសច្ឆានិ វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ រត្តិបរិយន្តេ យាសុ រត្តីសុ បវារិតោ ហោតិ តា រត្តិយោ ឋបេត្វា អញ្ញាសុ រត្តីសុ វិញ្ញាបេតិ

កំណត់ភេសជ្ជៈ (នោះ) គឺភេសជ្ជៈដែលគេកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណា ដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយ មានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ។ ដែលហៅថា បវារណាកំណត់រាត្រី គឺរាត្រីដែលគេកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាបវារណាអស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ។ ដែលហៅថា បវារណាកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ កំណត់ទាំងរាត្រីនោះ គឺគេកំណត់ភេសជ្ជៈទាំងឡាយផង កំណត់រាត្រីទាំងឡាយផង ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណា ដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយ មានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ អស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ។ ដែលហៅថា បវារណាមិនកំណត់ភេសជ្ជៈ មិនកំណត់រាត្រី (នោះ) គឺគេមិនកំណត់ភេសជ្ជៈទាំងឡាយ និងមិនកំណត់រាត្រីទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណា ដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយ មានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ និងអស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ។

[១៧៧] ឯពាក្យដែលថា កំណត់ភេសជ្ជៈនោះ អធិប្បាយថា គេបវារណាភិក្ខុដោយភេសជ្ជៈណា ភិក្ខុត្រឡប់ទៅសូមភេសជ្ជៈទាំងឡាយដទៃវិញ ក្រៅពីភេសជ្ជៈដែលគេបវារណានោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឯកំណត់រាត្រីនោះ គឺគេបវារណាភិក្ខុក្នុងរាត្រីទាំងឡាយណា ភិក្ខុត្រឡប់សូមក្នុងរាត្រីទាំងឡាយឯទៀតវិញ ក្រៅពីរាត្រីដែលគេបវារណានោះ

អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភេសជ្ជបរិយន្តេ ច រត្តិបរិយន្តេ ច យេហិ ភេសជ្ជេហិ បវារិតោ ហោតិ តានិ ភេសជ្ជានិ ឋបេត្វា យាសុ រត្តីសុ បវារិតោ ហោតិ តា រត្តិយោ ឋបេត្វា អញ្ញានិ ភេសជ្ជានិ អញ្ញាសុ រត្តីសុ វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ នេវ ភេសជ្ជបរិយន្តេ ន រត្តិបរិយន្តេ អជាបត្តិ ។

[១៧៨] នភេសជ្ជេន ករណីយេ[១] ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញេន ភេសជ្ជេន ករណីយេ[២] អញ្ញំ ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ តទុត្តរិ[៣] តទុត្តរិសញ្ញី ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ តទុត្តរិ វេមតិកោ ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ តទុត្តរិ នតទុត្តរិសញ្ញី ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ឱ. ម. នភេសជ្ជករណីយេន ។ ២ ឱ. ម. ករណីយេន ។ ៣ តតុត្តរិ ។

ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឯកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ កំណត់ទាំងរាត្រីនោះ គឺគេបវារណាភិក្ខុដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយណា ភិក្ខុវៀរលែងភេសជ្ជៈទាំងនោះ គេបវារណាភិក្ខុក្នុងរាត្រីណា ភិក្ខុវៀរលែងរាត្រីទាំងនោះ ហើយត្រឡប់ទៅសូមភេសជ្ជៈទាំងឡាយដទៃ និងក្នុងរាត្រីទាំងឡាយឯទៀតវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឯមិនកំណត់ភេសជ្ជៈ និងមិនកំណត់រាត្រី មិនមានអាបត្តិឡើយ ។

[១៧៨] កាលបើមិនមានកិច្ចដោយភេសជ្ជៈ ហើយភិក្ខុទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលបើមានកិច្ចដោយភេសជ្ជៈឯទៀត ហើយភិក្ខុទៅសូមភេសជ្ជៈឯទៀតវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ហួសកំណត់ដែលគេបវារណាហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា ហួសកំណត់ដែលគេបវារណាមែន ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ហួសកំណត់ដែលគេបវារណាហើយ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ហួសកំណត់ដែលគេបវារណាហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនហួសកំណត់បវារណាទេ ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៩១

បាចិត្តិយកណ្ឌេ អចេលកវគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

នតទុត្តរិ តទុត្តរិសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ នតទុត្តរិ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ នតទុត្តរិ នតទុត្តរិសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១៧៩] អនាបត្តិ យេហិ ភេសជ្ជេហិ បវារិតោ ហោតិ តានិ ភេសជ្ជានិ វិញ្ញាបេតិ យាសុ រត្តីសុ បវារិតោ ហោតិ តាសុ រត្តីសុ វិញ្ញាបេតិ ឥមេហិ តយា ភេសជ្ជេហិ បវារិតម្ហា អម្ហាកញ្ច ឥមិនា ច ឥមិនា ច ភេសជ្ជេន អត្ថោតិ អាចិក្ខិត្វា វិញ្ញាបេតិ យាសុ តយា រត្តីសុ បវារិតម្ហា តាយោ ច រត្តិយោ វីតិវត្តា អម្ហាកញ្ច ភេសជ្ជេន អត្ថោតិ អាចិក្ខិត្វា វិញ្ញាបេតិ ញាតកានំ បវារិតានំ អញ្ញស្សត្ថាយ អត្តនោ ធនេន ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេបវារណាទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាហួសកំណត់ដែលគេបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេបវារណាទេ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេបវារណាទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់ហួសកំណត់បវារណា មិនមានអាបត្តិ ។

[១៧៩] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលគេបវារណា ដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយណា ភិក្ខុសូមភេសជ្ជៈទាំងឡាយនោះ ដល់ភិក្ខុដែលគេបវារណាក្នុងរាត្រីទាំងឡាយណា ភិក្ខុសូមក្នុងរាត្រីទាំងឡាយនោះ ដល់ភិក្ខុដែលនិយាយប្រាប់គេថា យើងទាំងឡាយគឺអ្នកបានបវារណាហើយដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយនេះ (ឥឡូវនេះ) យើងទាំងឡាយត្រូវការដោយភេសជ្ជៈនេះផងនេះផងហើយសូម ដល់ភិក្ខុដែលនិយាយប្រាប់គេថា យើងទាំងឡាយគឺអ្នកបានបវារណាហើយក្នុងរាត្រីទាំងឡាយណា ឯរាត្រីទាំងឡាយនោះកន្លងហួសទៅហើយ (ឥឡូវនេះ) យើងទាំងឡាយត្រូវការដោយភេសជ្ជៈហើយសូម ដល់ភិក្ខុដែលសូមអំពីពួកញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលសូមអំពីពួកទាយកដែលគេបានបវារណា ដល់ភិក្ខុដែលសូមដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុឯទៀត ដល់ភិក្ខុដែលបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[១៨០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជា បសេនទិ កោសលោ សេនាយ អព្ភុយ្យាតោ ហោតិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧយ្យុត្តំ សេនំ ទស្សនាយ អគមំសុ ។ អទ្ទសា ខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន បក្កោសាបេត្វា ឯតទវោច កិស្ស តុម្ហេ ភន្តេ អាគតត្ថាតិ ។ មហារាជានំ មយំ ទដ្ឋុកាមាតិ ។ កឹ ភន្តេ មំ ទិដ្ឋេន យុទ្ធាភិនន្ទិនំ ននុ ភគវា បស្សិតព្វោតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ឧយ្យុត្តំ សេនំ ទស្សនាយ អាគច្ឆិស្សន្តិ អម្ហាកម្បិ អលាភា អម្ហាកម្បិ ទុល្លទ្ធំ យេ មយំ អាជីវស្ស ហេតុ បុត្តទារស្ស ការណា សេនាយ អាគច្ឆាមាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា

សិក្ខាបទទី ៨

[១៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះបាទបសេនទិកោសលរាជ ទ្រង់លើកកងទ័ពចេញទៅ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏បានទៅមើលកងទ័ពដែលស្ដេចលើកចេញទៅហើយ ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលរាជ បានទតឃើញពួកឆព្វគ្គិយដើរមកពីចម្ងាយ លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏មានបន្ទូលឲ្យនិមន្តមកហើយទ្រង់ត្រាស់សួរដូច្នេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ពួកលោកនាំគ្នាមកធ្វើអ្វី ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ពួកអាត្មាមានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងមើលមហាបពិត្រ ។ ស្ដេចក៏ទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ការមើលខ្ញុំព្រះករុណាជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការច្បាំងនឹងមានប្រយោជន៍អ្វី ពួកលោកត្រូវតែរមិលមើលព្រះដ៏មានព្រះភាគទេតើ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងមកមើលកងទ័ព ដែលស្ដេចលើកចេញទៅសោះ ពួកយើងឯណាមកក្នុងកងទ័ព ព្រោះហេតុតែការចិញ្ចឹមជីវិតនិងបុត្រភរិយា យើងនោះឈ្មោះថាគ្មានលាភផង ឈ្មោះថាបានរបស់អាក្រក់ផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សនោះពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច

។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កាថំ ហិ ឌាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧយ្យុត្តំ សេដំ ឧស្សឌាយ កច្ឆិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ឧយ្យុត្តំ សេដំ ឧស្សឌាយ កច្ឆថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កាថំ ហិ ឌាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ឧយ្យុត្តំ សេដំ ឧស្សឌាយ កច្ឆិស្សថ ឆេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាឌាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បឌ ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បឌ ភិក្ខុ ឧយ្យុត្តំ សេដំ ឧស្សឌាយ កច្ឆេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១៨១] តេឌ ខោ បឌ សមយេឌ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុឌោ មាតុលោ សេឌាយ គិលាឌោ ហោតិ ។ សោ តស្ស ភិក្ខុឌោ សន្តិកេ ទូតំ ចាហេសិ អហំ ហិ សេឌាយ គិលាឌោ អាគច្ឆតុ ភទ្ទន្តោ ឥច្ឆាមិ ភទ្ទន្តស្ស អាគតន្តិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុឌោ ឯតឌហោសិ

។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងនាំគ្នាទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកចេញទៅសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយនាំគ្នាទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកទៅពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរនឹងទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកចេញទៅទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយទៅ ដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១៨១] សម័យនោះឯង ឪពុកធំរបស់ភិក្ខុមួយរូប មានជំងឺក្នុងកងទ័ព ។ អ្នកនោះក៏បញ្ជូនទូតទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំព្រះករុណាមានជំងឺក្នុងកងទ័ព សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក ខ្ញុំព្រះករុណាចង់ឲ្យលោកម្ចាស់និមន្តមកណាស់ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ

ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ន ឧយ្យុត្តំ សេនំ ទស្សនាយ គន្តព្វន្តិ អយញ្ច មេ មាតុលោ សេនាយ គិលានោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តថារូបប្បច្ចយា សេនំ[១] គន្តុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឧយ្យុត្តំ សេនំ ទស្សនាយ គច្ឆេយ្យ អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា បាចិត្តិយន្តិ ។

[១៨២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ឧយ្យុត្តា នាម សេនា គាមតោ និក្ខមិត្វា និវិដ្ឋា វា ហោតិ បយាតា វា ។ សេនា នាម ហត្ថី អស្សា រថា បត្តិ ។ ទ្វាទសបុរិសោ ហត្ថី ។ តិបុរិសោ អស្សោ ។ ចតុប្បុរិសោ រថោ ។

---

១ ឧយ្យុត្តំ សេនន្តិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ភិក្ខុមិនត្រូវទៅមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅទេ តែឥឡូវ ឪពុកធំអញនេះមានជំងឺនៅក្នុងកងទ័ព អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេចហ្ន៎ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យទៅកាន់កងទ័ពបាន ព្រោះហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយទៅ ដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។

[១៨២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌរួចហើយ ។ ដែលហៅថា កងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ គឺកងទ័ពលើកចេញពីស្រុកទៅតាំងសំចតនៅក្ដី ចេញទៅហើយចេះតែដើរទៅទៀតក្ដី ។ ដែលហៅថា កងទ័ព គឺពលដំរី ពលសេះ ពលរថ ពលថ្មើរជើង ។ ពលដំរី (មួយ ៗ) មានបុរស ១២ នាក់ ។ ពលសេះ (មួយ ៗ) មានបុរសបីនាក់ ។ ពលរថ (មួយៗ) មានបុរសបួននាក់ ។

ចត្តារោ បុរិសា សរហត្ថា បត្តិ ។ ឧស្សុនាយ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ យត្ថ ឋិតោ បស្សតិ អាបត្តិ បាចិត្តិ-យស្ស ។ ឧស្សុនុបចារំ វិជហិត្វា បុនប្បុនំ បស្សតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយាតិ ឋបេត្វា តថារូបប្បច្ចយំ ។

[១៨៣] ឧយ្យុត្តេ ឧយ្យុត្តសញ្ញី ឧស្សុនាយ គច្ឆតិ អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧយ្យុត្តេ វេមតិកោ ឧស្សុនាយ គច្ឆតិ អញ្ញត្រ តថា-រូបប្បច្ចយា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧយ្យុត្តេ ឧយ្យុត្តសញ្ញី ឧស្សុនាយ គច្ឆតិ អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឯកាមេកាំ ឧស្សុនាយ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ យត្ថ ឋិតោ បស្សតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឧស្សុនុបចារំ វិជហិត្វា បុនប្បុនំ បស្សតិ

ពលថ្មើរជើង (មួយ ៗ) មានបុរសបួននាក់កាន់ធ្នូសរ ។ ភិក្ខុដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុឈរមើល (កងទ័ពនោះ) នៅទីណា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (ក្នុងទីនោះ) ។ ភិក្ខុលះបង់ឧបចារៈសម្រាប់មើលឃើញ ហើយមើលរឿយ ៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ គឺលើកលែងនូវហេតុមានសភាពយ៉ាងហ្នឹង ។

[១៨៣] កងទ័ពលើកចេញទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា កងទ័ពលើកចេញទៅមែន ហើយដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។ កងទ័ពលើកចេញទៅហើយ ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ហើយនៅតែដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។ កងទ័ពលើកចេញទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើកចេញទៅមែន ហើយដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។ ភិក្ខុដើរទៅដើម្បីមើលកងទ័ពមួយ ៗ (ក្នុងកងទ័ពទាំង ៤) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុឈរមើលកងទ័ពនៅទីណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនៅ (ទីនោះ) ។ ភិក្ខុលះបង់នូវឧបចារៈសម្រាប់មើលឃើញ ហើយមើលរឿយ ៗ

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុយ្យុត្តេ ឧយ្យុត្តសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុយ្យុត្តេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុយ្យុត្តេ អនុយ្យុត្តសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១៨៤] អនាបត្តិ អារាមេ ឋិតោ បស្សតិ ភិក្ខុស្ស ឋិតោកាសំ វា និសិន្នោកាសំ វា និបន្នោកាសំ វា អាគច្ឆតិ បដិបថំ គច្ឆន្តោ បស្សតិ តថារូបប្បច្ចយា អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កង៏ទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើកចេញទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កង៏ទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅទេ ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កង៏ទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់លើកចេញទៅមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១៨៤] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឈរនៅក្នុងអារាមហើយមើលឃើញ ដល់ភិក្ខុដែលកង៏ទ័ពនោះលើកមកកាន់ទីដែលភិក្ខុឈរនៅ (ក្ដី) អង្គុយនៅ (ក្ដី) ដេកនៅ (ក្ដី) ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅជួបផ្លូវគ្នាបានឃើញកង៏ទ័ព ដល់ភិក្ខុដែលមានហេតុមានសភាពយ៉ាង៏នោះ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្ដីអន្តរាយកើតឡើង[១] ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

---

១ បើមានសេចក្ដីអន្តរាយដល់ជីវិត ដល់ព្រហ្មចរិយធម៌ ភិក្ខុគិតថា អញទៅក្នុងកងទ័ពនឹងបានរួចសេចក្ដីអន្តរាយ ហើយដើរចូលទៅក្នុងកងទ័ព មិនត្រូវអាបត្តិ ។

នវមសិក្ខាបទំ

[១៨៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវ-ត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សតិ ករណីយេ សេនំ គន្ត្វា អតិរេកតិរត្តំ សេនាយ វសន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា សេនាយ វសិស្សន្តិ អម្ហាកម្បិ អលាភា អម្ហាកម្បិ ទុល្លទ្ធំ យេ មយំ អាជីវស្ស ហេតុ បុត្តទារស្ស ការណា សេនាយ បដិវសាមាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អតិរេកតិរត្តំ សេនាយ វសិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អតិរេក-តិរត្តំ សេនាយ វសថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា

សិក្ខាបទទី ៩

[១៨៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមានកិច្ចធុរៈ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់កងទ័ព ហើយឈប់នៅក្នុងកងទ័ពច្រើនជាងបីរាត្រីឡើងទៅ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈសក្យបុត្រមិនគួរនឹងនៅក្នុងកងទ័ពទេ ពួកយើងឯណាមកអាស្រ័យនៅក្នុងកងទ័ព ក៏ព្រោះតែការចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួននិងបុត្រភរិយា យើងទាំងនោះឈ្មោះថាគ្មានលាភផង ឈ្មោះថា បានរបស់អាក្រក់ផង ។ ពួកភិក្ខុបានឮពួកមនុស្សនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ដូច្នោះហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងនៅក្នុងកងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងទៅនៅក្នុងកងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរ

អតិរេកតិរត្តំ សេនាយ វសិស្សថ នេតំ ភោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភា- វាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ សិយា ច តស្ស ភិក្ខុនោ កោចិទេវ បច្ចយោ សេនំ គមនាយ ទ្វិរត្តតិរត្តំ តេន ភិក្ខុនា សេនា- យ វសិតព្វំ ។ តតោ ចេ ឧត្តរឹ វសេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[១៨៦] សិយា ច តស្ស ភិក្ខុនោ កោចិទេវ បច្ចយោ សេនំ គមនាយាតិ សិយា បច្ចយោ សិយា ករណីយំ ។ ទ្វិរត្តតិរត្តំ តេន ភិក្ខុនា សេនាយ វសិតព្វន្តិ ទ្វេ តិស្សោ រត្តិយោ វសិតព្វំ ។ តតោ ចេ ឧត្តរឹ វសេយ្យាតិ ចតុត្ថេ ទិវសេ អត្ថង្គតេ សុរិយេ សេនាយ វសតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[១៨៧] អតិរេកតិរត្តេ អតិរេកសញ្ញី សេនាយ វសតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អតិរេកតិរត្តេ វេមតិ- កោ សេនាយ វសតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អតិ-

នឹងនៅក្នុងកងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា (បើ) ភិក្ខុនោះមានហេតុអ្វី ៗ គួរនឹងទៅកាន់កងទ័ពនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវនៅក្នុងកងទ័ពបានត្រឹមពីរបីរាត្រី ។ បើនៅឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៨៦] ត្រង់ពាក្យថា (បើ) ភិក្ខុនោះមានហេតុអ្វី ៗ គួរនឹងទៅកាន់កងទ័ពគឺថាភិក្ខុមានហេតុ មានកិច្ចធុរៈ (ដែលគួរខានមិនបាន) ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះគប្បីនៅក្នុងកងទ័ពបានត្រឹមពីរបីរាត្រី គឺភិក្ខុត្រូវនៅបានត្រឹមពីរបីយប់ ។ ពាក្យថា បើនៅឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ សេចក្តីថា កាលព្រះអាទិត្យ អស្តង្គតក្នុងថ្ងៃជាគម្រប់ ៤ ភិក្ខុបេះតែនៅក្នុងកងទ័ពនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៨៧] កាលហួសកំណត់បីរាត្រីហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា ហួសមែន ហើយបេះតែនៅក្នុងកងទ័ព ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលហួសកំណត់បីរាត្រីហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបេះតែនៅក្នុងកងទ័ព ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលហួសកំណត់បីរាត្រីហើយ

១៩៩

បាចិត្តិយកណ្ឌេ អចេលកវគ្គស្ស នវមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

ឯកាតិរេត្តេ ឩនកសញ្ញី សេយាយ វសតិ អាបត្តិ បាចិត្តិ-យស្ស ។ ឩនកាតិរេត្តេ អតិរេកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឩនកាតិរេត្តេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឩនកាតិរេត្តេ ឩនកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១៨៨] អនាបត្តិ ទ្វេ តិស្សោ រត្តិយោ វសតិ ឩនកាទ្វេតិស្សោ រត្តិយោ វសតិ ទ្វេ រត្តិយោ វសិត្វា តតិយាយ រត្តិយា បុរារុណា និក្ខមិត្វា បុន វសតិ គិលានោ វសតិ គិលានស្ស ករណីយេន វសតិ សេនា បដិសេនាយ រុទ្ធា ហោតិ កោនចិ បលិពុទ្ធោ ហោតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

នវមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ភិក្ខុសំគាល់ថានៅខ្វះ ហើយប្រឹងតែនៅក្នុងកងទ័ព ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលមិនទាន់ដល់បីរាត្រី ភិក្ខុសំគាល់ថា ហួសហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលមិនទាន់ដល់បីរាត្រីទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលមិនទាន់ដល់បីរាត្រីទេ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនទាន់ដល់ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១៨៨] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលនៅត្រឹមពីរបីរាត្រី ដល់ភិក្ខុដែលនៅមិនទាន់ដល់ពីរបីរាត្រី ដល់ភិក្ខុដែលនៅត្រឹមពីររាត្រីហើយ ក្នុងរាត្រីជាគម្រប់បី បានចេញទៅមុនអរុណរះ ហើយត្រឡប់ទៅនៅវិញទៀត ដល់ភិក្ខុដែលមានជំងឺនៅ (ក្នុងកងទ័ព) ដល់ភិក្ខុដែលនៅដោយកិច្ចរបស់ភិក្ខុមានជំងឺ ដល់ភិក្ខុដែលនៅក្នុងកងទ័ពហើយ មានកងទ័ពជាសត្រូវមកចោមព័ទ្ធកងទ័ព (នោះឯង) ដល់ភិក្ខុដែលជាប់ចំពាក់ (ដោយបុគ្គលមានពៀរ ឬឥស្សរជន) ណាមួយ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

[១៨៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ទ្វិវត្តតិវត្តំ សេនាយ វសេមានា ឧយ្យោធិកំបិ ពលគ្គំបិ សេនាព្យូហំបិ អនីកទស្សនំបិ គច្ឆន្តិ ។ អញ្ញតរោបិ ឆព្វគ្គិយោ ភិក្ខុ ឧយ្យោធិកំ គន្ត្វា កណ្ឌេន បដិវិទ្ធោ ហោតិ ។ មនុស្សា តំ ភិក្ខុំ[១] ឧប្បណ្ឌេសុំ កច្ចិ ភន្តេ សុយុទ្ធំ អហោសិ កតិ តេ លក្ខានិ លទ្ធានីតិ ។ សោ ភិក្ខុ តេហិ មនុស្សេហិ ឧប្បណ្ឌិយមានោ មង្កុ អហោសិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ឧយ្យោធិកំ ទស្សនាយ អាគច្ឆិស្សន្តិ អម្ហាកម្បិ អលាភា អម្ហាកម្បិ ទុល្លទ្ធំ យេ មយំ អាជីវស្ស ហេតុ បុត្តទារស្ស ការណា ឧយ្យោធិកំ អាគច្ឆាមាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ

១ បស្សិត្វា ឧប្បណ្ឌេសុន្តិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

សិក្ខាបទទី ១០

[១៨៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វ-គ្គិយភិក្ខុ កាលនៅក្នុងកងទ័ពអស់ពីរបីរាត្រី បាននាំគ្នាទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នាខ្លះ ទីគេត្រួតពលខ្លះ ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពខ្លះ ទីសម្រាប់មើលគេចាត់ក្បួនទ័ពខ្លះ ។ មានឆព្វគ្គិយភិក្ខុមួយរូប ទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំង ហើយភិក្ខុនោះត្រូវសរ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ឡកឡឺយឲ្យភិក្ខុនោះថា លោកម្ចាស់ លោកច្បាំងស្រួលឬទេ លោកបានខ្នាច់ប៉ុន្មានហើយ ។ កាលមនុស្សទាំងឡាយនោះចំអកចំអន់ឲ្យ ភិក្ខុនោះក៏អៀនអន់ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យ-បុត្រមិនគួរនឹងនាំគ្នាមកមើលចម្បាំងសោះ ឯពួកយើងមកកាន់ចម្បាំង ក៏ព្រោះតែការចិញ្ចឹមជីវិតនិងបុត្រភរិយា អំពើនេះមិនមែនជាលាភរបស់យើងទេ គឺទ្រព្យដែលពួកយើងបានមក ឈ្មោះថា បានហើយដោយអាក្រក់ទេតើ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស

ទីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កាថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧយ្យោជិកាំ ឧស្សុជាយ កច្ចិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ ភិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ឧយ្យោជិកាំ ឧស្សុជាយ កច្ចថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កាថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ឧយ្យោជិកាំ ឧស្សុជាយ កច្ចិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោ-ភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ទ្វិរត្តតិរត្តញ្ចេ ភិក្ខុ សេនាយ វសមានោ ឧយ្យោជិកាំ វា ពលគ្គំ វា សេនាព្យូហំ វា អនីកទស្សនំ វា កច្ចេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[១៩០] ទ្វិរត្តតិរត្តញ្ចេ ភិក្ខុ សេនាយ វសមានោតិ ទ្វេ តិស្សោ រត្តិយោ វសមានោ ។ ឧយ្យោជិកាំ នាម យត្ថ សម្បហារោ ទិស្សតិ ។ ពលគ្គំ នាម

តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងទៅមើលចម្បាំងសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយទៅមើលចម្បាំងពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកពាល់គ្នា មិនគួរនឹងទៅមើលចម្បាំងទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កាលបើភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ព កំណត់ពីរបីរាត្រីហើយ ទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នាក្តី ទីដែលគេត្រួតពលក្តី ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពក្តី ទីសម្រាប់គេចាត់ក្បួនទ័ពក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៩០] ត្រង់ពាក្យថា បើភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ព កំណត់ពីរបីរាត្រីហើយ សេចក្តីថា ភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពបានត្រឹមពីរបីយប់ ។ ដែលហៅថា ទីដែលគេច្បាំងគ្នានោះ គឺទីដែលគេប្រហារគ្នា ។ ដែលហៅថា

ឯត្តកា ហត្ថី ឯត្តកា អស្សា ឯត្តកា រថា ឯត្តកា បត្តី ។ សេនាព្យូហំ នាម ឥតោ ហត្ថី ហោន្តុ ឥតោ អស្សា ហោន្តុ ឥតោ រថា ហោន្តុ ឥតោ បត្តិកា ហោន្តុ ។ អនីកំ នាម ហត្ថានីកំ អស្សា-នីកំ រថានីកំ បត្តានីកំ ។ តយោ ហត្ថី បច្ឆិមំ ហត្ថានីកំ ។ តយោ អស្សា បច្ឆិមំ អស្សានីកំ ។ តយោ រថា បច្ឆិមំ រថានីកំ ។ ចត្តារោ បុរិសា សរហត្ថា បច្ឆិមំ បត្តានីកំ ។

[១៩១] ទស្សនាយ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ យត្ថ ឋិតោ បស្សតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ទស្ស-នុបចារំ វិជហិត្វា បុនប្បុនំ បស្សតិ អាបត្តិ បាចិត្តិ-យស្ស ។ ឯកមេកំ ទស្សនាយ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ យត្ថ ឋិតោ បស្សតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ទស្សនុបចារំ វិជហិត្វា បុនប្បុនំ បស្សតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ទីដែលគេត្រួតពលនោះ គឺទីដែលគេរាប់ពលថា ពលដំរីមានប៉ុណ្ណេះ ពលសេះមានប៉ុណ្ណេះ ពលរថមានប៉ុណ្ណេះ ពលថ្មើរជើងមានប៉ុណ្ណេះ ។ ដែលហៅថា ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពនោះ គឺពលដំរីនៅត្រង់កន្លែងនេះ ពលសេះនៅត្រង់កន្លែងនេះ ពលរថនៅត្រង់កន្លែងនេះ ពលថ្មើរជើងនៅត្រង់កន្លែងនេះ ។ ដែលហៅថា ក្បួនទ័ពនោះ គឺពួកសេនាដំរី ១ ពួកសេនាសេះ ១ ពួកសេនារថ ១ ពួកសេនាថ្មើរជើង ១ ។ ដំរីបី ហៅថា សេនាដំរីយ៉ាងតិចបំផុត ។ សេះបីហៅថា ពួកសេនាសេះយ៉ាងតិចបំផុត ។ រថបី ហៅថា ពួកសេនារថយ៉ាងតិចបំផុត ។ បុរសបួននាក់កាន់សរគ្រប់ដៃ ហៅថា ពួកសេនាថ្មើរជើងយ៉ាងតិចបំផុត ។

[១៩១] ភិក្ខុទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុឈរមើលឃើញក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុលះបង់ឧបចារៈនៃទីមើលហើយក៏នៅមើលឃើញរឿយ ៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលកងទ័ពមួយ ៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុឈរមើលឃើញក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុលះបង់ឧបចារៈនៃទីមើលហើយក៏នៅមើលឃើញរឿយ ៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

២០៣

បាចិត្តិយកណ្ឌេ អចេលកវគ្គស្ស ទសមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[១៩២] អនាបត្តិ អារាមេ ឋិតោ បស្សតិ ភិក្ខុស្ស ឋិតោកាសំ វា និសិន្នោកាសំ វា និបន្នោកាសំ វា អាគន្ត្វា សម្បហារោ ហោតិ បដិបថំ គច្ឆន្តោ បស្សតិ សតិ ករណីយេ គន្ត្វា បស្សតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

អចេលកវគ្គោ បញ្ចមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

បូវំ កថោបនន្ទស្ស
តយំបដ្ឋាកមេវ ច
មហានាមោ បសេនជិ
សេនា វិទ្ធោ ឥមេ ទសាតិ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១០ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[១៩២] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឈរមើលនៅក្នុងអារាម ដល់ភិក្ខុដែលឃើញចម្បាំងជាដើមដែលគេមកកាន់ទីដែលខ្លួនឈរក្តី អង្គុយក្តី ដេកក្តី ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅប្រទះឃើញតាមផ្លូវ ដល់ភិក្ខុដែលមានកិច្ច (ត្រូវទៅ) ហើយប្រទះឃើញ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

អចេលកវគ្គ ជាគម្រប់ ៥ ចប់ ។

ឧទ្ទាននៃអចេលកវគ្គនោះមាន ១០ សិក្ខាបទ គឺ

បូវសិក្ខាបទ ១ កថាសិក្ខាបទ ១
ឧបនន្ទ ៣ សិក្ខាបទ ឧបដ្ឋាកសិក្ខាបទ ១
មហានាមសិក្ខាបទ ១ បសេនទិសិក្ខាបទ ១
សេនាសិក្ខាបទ ១ វិទ្ធសិក្ខាបទ ១ ។

សុរាបានវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[១៩៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា ចេតិយេសុ[១] ចារិកំ ចរមានោ យេន ភទ្ទវតិកា តេន បាយាសិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ គោបាលកា បសុបាលកា កសកា បថាវិនោ ភគវន្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ មា ខោ ភន្តេ ភគវា អម្ពតិត្ថំ អគមាសិ អម្ពតិត្ថេ ភន្តេ ជដិលស្ស អស្សមេ នាគោ បដិវសតិ ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ ឃោរវិសោ សោ ភគវន្តំ មា វិហេឋេសីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា តុណ្ហី អហោសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ គោបាលកា បសុបាលកា កសកា បថាវិនោ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ មា ខោ ភន្តេ ភគវា អម្ពតិត្ថំ អគមាសិ អម្ពតិត្ថេ ភន្តេ ជដិលស្ស អស្សមេ នាគោ បដិវសតិ ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ

---

១ អគ្គាលវេ ចេតិយេ បារិកន្តិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

សុរាបានវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

[១៩៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិក ក្នុងចេតិយជនបទ ហើយយាងទៅកាន់ស្រុកភទ្ទ-វតិកា ។ ពួកអ្នកឃ្វាលគោ ពួកអ្នកឃ្វាលបសុសត្វ (សត្វសម្រាប់ចិញ្ចឹមជាអាហារ) ពួកអ្នកស្រែ ពួកអ្នកដើរផ្លូវ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏នាំគ្នាក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគកុំយាងទៅកាន់កំពង់ឈ្មោះអម្ពៈឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នាគមានរិទ្ធិជាសត្វអាសិរ្ពិស មានពិសដ៏ក្លៀវក្លា អាស្រ័យនៅក្នុងអាស្រម របស់ជដិលទៀបកំពង់ឈ្មោះអម្ពៈ កុំឲ្យនាគនោះបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឡើយ ។ កាលពួកជនទាំងនោះក្រាបទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះទ្រង់ដោតជាម្ចាស់ក៏ស្ងៀម ។ ពួកអ្នកឃ្វាលគោ អ្នកឃ្វាលបសុសត្វ អ្នកស្រែ អ្នកដើរផ្លូវ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ បីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គកុំយាងទៅកាន់កំពង់អម្ពៈឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រោះមាន) នាគមានរិទ្ធិជាសត្វអាសិរ្ពិស មានពិសដ៏ក្លៀវក្លា អាស្រ័យនៅ

ឃោរវិសោ សោ ភគវន្តំ មា វិហេឋេសីតិ ។ តតិយម្បិ ខោ ភគវា តុណ្ហី អហោសិ ។ អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ភទ្ទវតិកា តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា ភទ្ទវតិកាយំ វិហរតិ ។ អថខោ អាយស្មា សាគតោ យេន អម្ពតិត្ថំ[១] ជដិលស្ស អសមោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អគ្យាគារំ បវិសិត្វា តិណសន្ថារកំ បញ្ញាបេត្វា និសីទិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតឹ ឧបដ្ឋបេត្វា ។ អទ្ទសា ខោ សោ នាគោ អាយស្មន្តំ សាគតំ បវិដ្ឋំ ទិស្វាន ទុក្ខី ទុម្មនោ បធូបាសិ ។ អាយស្មាបិ សាគតោ បធូបាសិ ។ អថខោ សោ នាគោ មក្ខំ អសហមានោ បជ្ជលិ ។ អាយស្មាបិ សាគតោ តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា បជ្ជលិ ។ អថខោ អាយស្មា សាគតោ តស្ស នាគស្ស តេជសា តេជំ បរិយាទយិត្វា យេន ភទ្ទវតិកា តេនុបសង្កមិ ។ អថខោ ភគវា ភទ្ទវតិកាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន កោសម្ពី

---

១ ឱ. អម្ពតិត្ថកស្ស ។ ម. អម្ពតិត្ថស្ស ។

ក្នុងអាស្រមរបស់ជដិលទៀបកំពង់អម្ពៈ កុំឲ្យនាគនោះបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឡើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ស្ងៀម ជាគម្រប់បីដង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានយាងទៅដល់ស្រុកភទ្ទវតិកា ។ មានដំណឹងល្បីទៅថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងស្រុកភទ្ទវតិកានោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះសាគតៈ ដ៏មានអាយុបានចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់ជដិលទៀបកំពង់អម្ពៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ដើរចូលទៅក្នុងរោងភ្លើង ក្រាលកម្រាលស្មៅ ហើយក៏អង្គុយពែនភ្នែន តាំងកាយដ៏ត្រង់តម្កល់សតិផ្ចិតផ្ចង់ ។ ឯនាគនោះ បានឃើញព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុចូលមកហើយ លុះឃើញហើយក៏កើតទុក្ខទោមនស្សបផ្ទុយផ្សែង (ពិសចំពោះសាគតត្ថេរ) ។ ចំណែកខាងព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ក៏បផ្ទុយផ្សែងតបទៅវិញ ។ លំដាប់នោះ នាគនោះខំអត់ទ្រាំនូវសេចក្តីរំលុបលើ (នោះ) មិនបាន ក៏បណ្តាលឲ្យកើតភ្លើងឡើង ។ ឯព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុក៏បានចូលតេជោធាតុ ហើយបណ្តាលភ្លើងតបទៅវិញ ។ គ្រានោះឯង ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ក៏បានគ្របសង្កត់តេជះរបស់នាគនោះ ដោយតេជះ (របស់លោក) ហើយក៏ចូលទៅកាន់ស្រុកភទ្ទវតិកា ។ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងស្រុកភទ្ទវតិកា តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ

តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ អស្សោសុំ ខោ កោសម្ពិកា ឧបាសកា អយ្យោ កិរ សាគតោ អម្ពតិត្ថកេន នាគេន សទ្ធឹ សង្គាមេសីតិ ។ អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កោសម្ពី តទវសរិ ។ អថខោ កោសម្ពិកា ឧបាសកា ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ ករិត្វា យេនាយស្មា សាគតោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សាគតំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ កោសម្ពិកា ឧបាសកា អាយស្មន្តំ សាគតំ ឯតទវោចុំ កឹ ភន្តេ អយ្យានំ ទុល្លភញ្ច មនាបញ្ច កឹ បដិយាទេមាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កោសម្ពិកេ ឧបាសកេ ឯតទវោចុំ អត្ថាវុសោ កាបោតិកា នាម បសន្នា ភិក្ខូនំ ទុល្លភា ច មនាបា ច តំ បដិយាទេថាតិ ។ អថខោ កោសម្ពិកា ឧបាសកា ឃរេ ឃរេ កាបោតិកំ បសន្នំ បដិយាទេត្វា អាយស្មន្តំ សាគតំ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ[១] ទិស្វាន

១ ឱ. ម. បវិដ្ឋំ ។

ក៏ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកឯក្រុងកោសម្ពី ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពីបានឮគេនិយាយថា លោកម្ចាស់សាគតៈបានច្បាំងគ្នានឹងនាគឈ្មោះអម្ពតិត្ថកៈ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ហើយទ្រង់សំដៅទៅឯក្រុងកោសម្ពីនោះ ។ គ្រានោះឯង ពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពីនាំគ្នាទៅទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ហើយក៏ឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពី លុះឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន វត្ថុអ្វីដែលលោកម្ចាស់បានដោយកម្រផង ជាទីគាប់ចិត្តផង ពួកយើងខ្ញុំនឹងតាក់តែងវត្ថុអ្វីប្រគេន ។ លុះឧបាសកទាំងនោះ បានពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកឧបាសកដែលនៅក្រុងកោសម្ពីថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ សុរាថ្លាឈ្មោះកាបោតិកា (មានពណ៌ក្រហមដូចជើងព្រាប) ដែលភិក្ខុទាំងឡាយរកបានដោយកម្រផង ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ពួកភិក្ខុផង ពួកអ្នកឯងចូរតាក់តែងវត្ថុនោះប្រគេនលោកចុះ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកឧបាសកនៅក្រុងកោសម្ពីនាំគ្នាតាក់តែងសុរាថ្លាឈ្មោះកាបោតិកាគ្រប់ ៗ ផ្ទះ បានឃើញព្រះសាគតៈ

អាយស្មន្តំ សាគតំ ឯតទវោចុំ បិវតុ ភន្តេ អយ្យោ សាគតោ កាចោតិកំ បសន្នំ បិវតុ ភន្តេ អយ្យោ សាគតោ កាចោតិកំ បសន្នន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា សាគតោ ឃរេ ឃរេ កាចោតិកំ បសន្នំ បិវិត្វា នគរម្ហា និក្ខមន្តោ នគរទ្វារេ បរិបតិ ។ អថខោ ភគវា សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ នគរម្ហា និក្ខមន្តោ អទ្ទស អាយស្មន្តំ សាគតំ នគរទ្វារេ បរិបតិតំ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ គណ្ហាថ ភិក្ខវេ សាគតន្តិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា អាយស្មន្តំ សាគតំ អារាមំ នេត្វា យេន ភគវា តេន សីសំ កត្វា និបាតេសុំ ។ អថខោ អាយស្មា សាគតោ បរិវត្តិត្វា យេន ភគវា តេន ចាទេ កត្វា សេយ្យំ កប្បេសិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ននុ ភិក្ខវេ សាគតោ តថាគតេ សគារវោ អហោសិ សប្បតិស្សោតិ ។ ឯវំ

ដ៏មានអាយុកំពុងដើរទៅបិណ្ឌបាត ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់សាគតៈនិមន្តឆាន់សុរាថ្លាឈ្មោះកាបោតិកាចុះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់សាគតៈនិមន្តឆាន់សុរាថ្លាឈ្មោះកាបោតិកាចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ លុះបានឆាន់សុរាថ្លាឈ្មោះកាបោតិកាគ្រប់ ៗ ផ្ទះហើយចេញចាកនគរទៅ ក៏ដួលដេកទៀបទ្វារនគរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលចេញចាកនគរជាមួយនឹងពួកភិក្ខុជាច្រើនអង្គ បានទតឃើញព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុដួលដេកនៅទៀបទ្វារនគរ លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏ត្រាស់បង្គាប់ពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងចូរគ្រាហ៍សាគតភិក្ខុឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ៗ ក៏គ្រាហ៍ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុទៅកាន់អារាម ហើយផ្តេកបែរក្បាលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុប្រែត្រឡប់ដេកដាក់ជើងទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពីដើមមកសាគតភិក្ខុមានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងដល់តថាគតមែនឬទេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា

ភន្តេ ។ អបិ ច ខោ ភិក្ខវេ សាគតោ ឯតរហិ តថា-គតេ សគារវោ សប្បតិស្សោតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ ឧទ ភិក្ខវេ សាគតោ អម្ពតិត្ថកេន នាគេន សង្គាមេ-សីតិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ អបិ ច ខោ ភិក្ខវេ សាគតោ ឯតរហិ បហោតិ ទេឌ្ឌុភេនបិ[១] សទ្ធឹ សង្គាមេតុន្តិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ អបិ ច ខោ ភិក្ខវេ តំ បា-តព្វំ យំ បិវិត្វា វិសញ្ញី អស្សាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ អននុច្ឆវិកំ ភិក្ខវេ សាគតស្ស អននុលោ-មិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករ-ណីយំ កថំ ហិ នាម ភិក្ខវេ សាគតោ មជ្ជំ បិវិស្សតិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា

១ នាគេន សទ្ធិន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតយ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះឥឡូវនេះ សាគតភិក្ខុមានសេចក្តីគោរពកោតក្រែង ដល់តថាគតឬទេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនគោ-រពទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាគតភិក្ខុបាន ច្បាំងនឹងអម្ពតិត្ថកនាគ ពិតមែនឬទេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តា ប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះ ឥឡូវនេះ សាគតភិក្ខុ (ដែលដួលដេកមិនដឹងខ្លួនយ៉ាងនេះ) អាចច្បាំងនឹង ពស់ទឹក[១] បានឬទេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិន បានទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រាសចាក សញ្ញាព្រោះផឹកទឹកណា ទឹកនោះភិក្ខុគួរផឹកឬទេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនគួរផឹកទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មរបស់សាគតភិក្ខុមិនសមគួរ មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាគត-ភិក្ខុមិនគួរនឹងផឹកទឹកស្រវឹងសោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំ ឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ

---

១ ពស់ឥតពិស បានដល់ពស់ចន្ទមម និងពស់ព្រលិតជាដើម ។

ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ សុរាមេរយបានេ បាចិត្តិយន្តិ ។

[១៩៨] សុរា នាម បិដ្ឋសុរា ប្ចូវសុរា ឱទនសុរា កិណ្ណបក្ខិត្តា សម្ភារសំយុត្តា ។ មេរយោ នាម បុប្ផាសវោ ផលាសវោ មធ្វាសវោ គុឡាសវោ សម្ភារសំយុត្តោ ។ បិវេយ្យាតិ[១] អន្តមសោ កុសគ្គេនបិ បិវតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[១៩៩] មជ្ជេ មជ្ជសញ្ញី បិវតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ មជ្ជេ វេមតិកោ បិវតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ មជ្ជេ អមជ្ជសញ្ញី បិវតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អមជ្ជេ

១ អយំ បាឋោ វិចារេតព្វោ មាតិកាយំ អនាគតត្តា ។

ឲ្យវីងវីតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុផឹកសុរានិងមេរ័យត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៩៤] ដែលហៅថា សុរា គឺសុរាធ្វើដោយម្សៅ ១ សុរាធ្វើដោយនំ ១ សុរាធ្វើដោយបាយ ១ សុរាដែលគេដាក់ពូជសុរា ១ សុរាដែលគេប្រកបព្រមដោយគ្រឿងផ្សំផ្សេង ៗ ១ ។ ដែលហៅថា មេរ័យនោះ គឺទឹកត្រាំដែលគេធ្វើដោយផ្កាឈើ ១ ទឹកត្រាំដែលគេធ្វើដោយផ្លែឈើ ១ ទឹកត្រាំដែលគេធ្វើដោយផ្លៃចន្ទន៍ ឬគេធ្វើដោយទឹកឃ្មុំ ១ ទឹកត្រាំដែលគេធ្វើដោយទឹកអំពៅ ១ ទឹកត្រាំដែលគេប្រកបព្រម ដោយគ្រឿងផ្សំផ្សេង ៗ ១ ។ ត្រង់ពាក្យថា ផឹក សេចក្តីថា ដោយហោចទៅសូម្បីតែភិក្ខុផឹកប្រមាណប៉ុនចុងស្បូវ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៩៥] ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថា ទឹកស្រវឹង ហើយផឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយផឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនទឹកស្រវឹង ហើយផឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់

មជ្ជសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អមជ្ជេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អមជ្ជេ អមជ្ជសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១៩៦] អនាបត្តិ អមជ្ជញ្ច ហោតិ មជ្ជវណ្ណំ មជ្ជគន្ធំ មជ្ជរសំ តំ បិវតិ សូបសំចាកេ មំសសំចាកេ តេល-សំចាកេ អាមលកផាណិតេ អមជ្ជំ អរិដ្ឋំ បិវតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ថា ទឹកស្រវឹង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនទឹកស្រវឹង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[១៩៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុផឹកទឹកមិនស្រវឹង តែទឹកនោះមានពណ៌ដូចជាទឹកស្រវឹង មានក្លិនដូចជាទឹកស្រវឹង មានរសដូចជាទឹកស្រវឹង ១ ទឹកស្រវឹងដែលគេចំអិនលាយនឹងសម្ល ១ ទឹកស្រវឹងដែលគេចំអិនលាយនឹងសាច់ ១ ទឹកស្រវឹងដែលគេចំអិនលាយនឹងប្រេង ១ ទឹកអំពៅដែលគេត្រាំនឹងផ្លែកន្ទួតព្រៃ ១ ភិក្ខុផឹកថ្នាំអរិដ្ឋ[១] មិនស្រវឹង ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

---

១ ថ្នាំដែលគេធ្វើដោយរសនៃផ្លែឈើ មានផ្លែកន្ទួតព្រៃជាដើម ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[១៩៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្តរសវគ្គិយំ ភិក្ខុំ អង្គុលិប្បតោទកេន ហាសេសុំ ។ សោ ភិក្ខុ ឧត្តសន្តោ អនស្សាសកោ កាលមកាសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អង្គុលិប្បតោទកេន ហាសេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុំ អង្គុលិប្បតោទកេន ហាសេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ភិក្ខុំ អង្គុលិប្បតោទកេន ហាសេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ អង្គុលិប្បតោទកេ បាចិត្តិយន្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២

[១៩៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត ជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុមួយរូប ឲ្យសើចដោយជន្ទួញគឺម្រាមដៃ[១] ។ ភិក្ខុនោះសើចគាំងដកដង្ហើមមិនរួចក៏ធ្វើកាលកិរិយាទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសើចដោយជន្ទួញគឺម្រាមដៃសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសើចដោយជន្ទួញគឺម្រាមដៃ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសើចដោយជន្ទួញគឺម្រាមដៃទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុចាក់ក្រលេកប្រលែងគ្នាដោយជន្ទួញគឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១ គឺយកម្រាមដៃចាក់ក្រលេកលេង ។

[១៩៨] អង្គុលិប្បតោទកោ នាម អង្គុលិយាបិ តុទន្តិ ។ ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ ហស្សាធិប្បាយោ[១] កាយេន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[១៩៩] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អង្គុលិប្បតោទកេន ហាសេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ អង្គុលិប្បតោទកេន ហាសេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អង្គុលិប្បតោទកេន ហាសេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[២០០] កាយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាយប្បដិពទ្ធេន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាយប្បដិពទ្ធេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ និស្សគ្គិយេន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ និស្សគ្គិយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ និស្សគ្គិយេន និស្សគ្គិយំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

---

១ ឱ. ហាសាធិប្បាយោ ម. ហាសាធិប្បាយោ ។

[១៩៨] ដែលហៅថា ជន្ទួញគឺម្រាមដៃនោះ គឺភិក្ខុចាក់ដោយម្រាមដៃ ។ ឧបសម្បន្ន ប៉ង់ដើម្បីសើចលេង ហើយប៉ះត្រូវកាយរបស់ឧបសម្បន្នផង់គ្នា ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៩៩] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយធ្វើឲ្យសើចដោយជន្ទួញគឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយធ្វើឲ្យសើចដោយជន្ទួញគឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាអនុបសម្បន្នទៅវិញ ហើយធ្វើឲ្យសើចដោយជន្ទួញគឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២០០] ភិក្ខុពាល់ត្រូវនូវវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ (របស់ភិក្ខុផង់គ្នា) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ (របស់ភិក្ខុផង់គ្នា) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ភិក្ខុផង់គ្នា) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ (របស់ភិក្ខុផង់គ្នា) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ភិក្ខុផង់គ្នា) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ភិក្ខុផង់គ្នា) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០១] អនុបសម្បន្នំ កាយេន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាយប្បដិពទ្ធេន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាយប្បដិពទ្ធេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ និស្សគ្គិយេន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ និស្សគ្គិយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ និស្សគ្គិយេន និស្សគ្គិយំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២០២] អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២០៣] អនាបត្តិ ន ហស្សាធិប្បាយោ សតិ ករណីយេ អាមសតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[២០១] *ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយរបស់អនុបសម្បន្ន ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ (របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយរបស់អនុបសម្បន្ន ដោយវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ (របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។*

[២០២] *អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។*

[២០៣] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺភិក្ខុគ្មានបំណងនឹងសើចលេង ១ ភិក្ខុមានកិច្ចហើយពាល់ត្រូវ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។*

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[២០៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ អចិរវតិយា នទិយា ឧទកេ កីឡន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជា បសេនទិ កោសលោ មល្លិកាយ ទេវិយា សទ្ធឹ ឧបរិប្បាសាទវរគតោ ហោតិ ។ អទ្ទសា ខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ សត្តរសវគ្គិយេ ភិក្ខូ អចិរវតិយា នទិយា ឧទកេ កីឡន្តេ ទិស្វាន មល្លិកំ ទេវឹ ឯតទវោច ឯតេ ហេ មល្លិកេ អរហន្តោ ឧទកេ កីឡន្តីតិ ។ និស្សំសយំ ខោ មហារាជ ភគវតា សិក្ខាបទំ អប្បញ្ញត្តំ តេ វា ភិក្ខូ អប្បកតញ្ញុនោតិ ។ អថខោ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន ភគវតោ ច ន អារោចេយ្យំ ភគវា ច ជានេយ្យ ឥមេ ភិក្ខូ ឧទកេ កីឡន្តីតិ ។ អថខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ សត្តរសវគ្គិយេ ភិក្ខូ បក្កោសាបេត្វា

សិក្ខាបទទី ៣

[២០៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកសត្តរសវគ្គិយ-ភិក្ខុលេងទឹកក្នុងស្ទឹងឈ្មោះអចិរវតី ។ គ្រានោះ ព្រះបាទបសេនទិកោ-សល ទ្រង់គង់នៅលើប្រាសាទដ៏ប្រសើរ ជាមួយនឹងព្រះទេពីព្រះនាមមល្លិកា ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ទតឃើញពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុកំពុងលេងទឹក ក្នុងស្ទឹងអចិរវតី លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏មានព្រះបន្ទូលនឹងនាងមល្លិកាទេវីយ៉ាងនេះថា នែនាងមល្លិកា ព្រះអរហន្តទាំងនេះលេងទឹកទេតើ ។ នាងមល្លិកាទេវីក្រាបទូលថា បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គកុំសង្ស័យព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនទាន់បញ្ញត្តសិក្ខាបទទេ ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងនោះជាអ្នកមិនដឹងនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តរួចហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលអញមិនបាច់ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ទាំងព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ជ្រាបថា ភិក្ខុទាំងនេះលេងទឹកផង ។ កាលនោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ឲ្យនិមន្តពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុមក

តេសំ មហន្តំ កុឡ្បបិណ្ឌំ អជាសិ ឥមំ ភន្តេ កុឡ្បបិណ្ឌំ ភតវតោ ទេថាតិ ។ សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ តំ កុឡ្បបិណ្ឌំ អាជាយ យេន ភតវា តេនុប-សង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភតវន្តំ ឯតទវោចុំ ឥមំ ភន្តេ កុឡ្បបិណ្ឌំ រជា ភតវតោ ទេតីតិ ។ កាហំ បន តុម្ហេ ភិក្ខវេ រជា អទ្ធសាតិ ។ អចិរវតិយា ឆទិយា ភតវា ឧទកោ កីឡ្បន្តេតិ ។ វិតរហិ ពុទ្ធោ ភតវា កាចំ ហិ ឆាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ឧទកោ កីឡិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាជាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ឧទកោ ហស្សជម្មេ[១] ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២០៨] ឧទកោ ហស្សជម្មោ ឆាម ឧបរិគោប្ផកោ ឧទកោ ហស្សាជិប្បាយោ និមុជ្ជតិ វា ឧម្មុជ្ជតិ វា បលវតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ហាសធម្មេតិបិ បាហោ ។

ហើយប្រគេនដុំស្ករអំពៅមួយដុំធំដល់ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដោយព្រះតម្រាស់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយថ្វាយដុំស្ករអំពៅនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុយកដុំស្ករអំពៅនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ស្តេចថ្វាយដុំស្ករអំពៅនេះចំពោះព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចឃើញពួកអ្នកឯងនៅទីណា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ស្តេចទតឃើញពួកខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងលេងទឹកក្នុងស្ទឹងអចិរវតី ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងនាំគ្នាលេងទឹកទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុលេងទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២០៥] ដែលហៅថា លេងទឹកនោះ គឺភិក្ខុមានបំណងនឹងលេងទឹកដែលជ្រៅជាងក្រែកគោរឡើងទៅ ទោះមុជចុះក្តី ងើបឡើងក្តី ហែលក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២០៦] ឧទកេ ហស្សធម្មេ ហស្សធម្មសញ្ញី អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧទកេ ហស្សធម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧទកេ ហស្សធម្មេ អហស្សធម្មសញ្ញី អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[២០៧] ហេដ្ឋាគោប្ផកេ ឧទកេ កីឡតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ នាវាយ កីឡតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ហត្ថេន វា បាទេន វា កដ្ឋេន វា កថលាយ វា ឧទកេ ហនតិ[១] អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ភាជនគតំ ឧទកំ វា កញ្ជិកំ វា ខីរំ វា តក្កំ វា រជនំ វា បស្សាវំ វា ចិក្ខល្លំ វា កីឡតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២០៨] ឧទកេ អហស្សធម្មេ ហស្សធម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឧទកេ អហស្សធម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឧទកេ អហស្សធម្មេ អហស្ស-ធម្មសញ្ញី អនាបត្តិ ។

---

១ ឱ. ម. ឧទកំ បហរតិ ។

[២០៦] លេងទឹក ភិក្ខុសំគាល់ថា លេងទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ លេងទឹក ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ លេងទឹក ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានលេងវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២០៧] ភិក្ខុលេងទឹករាក់ជាងភ្នែកគោរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុលេងទឹកដោយទូក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុប្រហារទឹកដោយដៃក្តី ជើងក្តី កំណាត់ឈើក្តី អំបែងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុលេងទឹកដែលមានក្នុងភាជន៍ក្តី លេងទឹកបាយក្តី ទឹកដោះស្រស់ក្តី ទឹកដោះជូរក្តី ទឹកជ្រលក់ក្តី ទឹកនោមក្តី ភក់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០៨] មិនបានលេងទឹកទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា លេង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនបានលេងទឹក ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនបានលេងទឹក ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានលេង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សុរាបានវគ្គស្ស តតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[២០៩] អនាបត្តិ ន ហស្សាធិប្បាយោ សតិ ករណីយេ ឧទកំ ឱតរិត្វា និមុជ្ជតិ វា ឧម្មុជ្ជតិ វា បលវតិ វា ចារំ គច្ឆន្តោ និមុជ្ជតិ វា ឧម្មុជ្ជតិ វា បលវតិ វា អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិ-កស្សាតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ សុរាបានវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[២០៩] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ* (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង) *គឺភិក្ខុគ្មានបំណងនឹងលេង ១ ភិក្ខុមានកិច្ចហើយចុះទឹកមុជចុះក្តី ងើបក្តី ហែលក្តី ១ ភិក្ខុឆ្លងទៅត្រើយនាយ មុជចុះក្តី ងើបក្តី ហែលក្តី ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។*

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

[២១០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កោ-
សម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន អាយស្មា ឆន្នោ អនាចារំ អាចរតិ ។ ភិក្ខូ
ឯវមាហំសុ មា អាវុសោ ឆន្ន ឯវរូបំ អកាសិ នេតំ
កប្បតីតិ ។ សោ អនាទរិយំ បដិច្ច ករោតិយេវ ។
យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ
វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឆន្នោ អនាទរិយំ
ករិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឆន្ន អនាទរិយំ
ករោសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា
កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស អនាទរិយំ
ករិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ
បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន
ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ អនាទរិយេ
បាចិត្តិយន្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩

[២១០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅឃោសិតារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ សម័យនោះឯង ឆន្នដ៏មានអាយុតែងតែប្រព្រឹត្ត អនាចារ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលឆន្នដ៏មាន អាយុ លោកកុំធ្វើអំពើមានសភាពដូច្នេះឡើយ អំពើនេះមិនសម គួរទេ ។ ឆន្នភិក្ខុនោះអាស្រ័យនូវសេចក្តីមិនអើពើ ហើយចេះតែធ្វើ (កម្មនោះ) ដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ឆន្នដ៏មានអាយុ មិនគួរនឹងធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែឆន្ន ឮថាអ្នកឯងធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើ ពិតមែនឬ ។ ឆន្នភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងធ្វើ នូវសេចក្តីមិនអើពើទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួក ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លា ឡើងក៏ទេដែរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២១១] អនាទរិយំ នាម ទ្វេ អនាទរិយានិ បុគ្គលានាទរិយញ្ច ធម្មានាទរិយញ្ច ។ បុគ្គលានាទរិយំ នាម ឧបសម្បន្នេន បញ្ញត្តេន វុច្ចមានោ អយំ ឧក្ខិត្តោ វា វម្ភិតោ វា គរហិតោ វា ឥមស្ស វចនំ អកតំ ភវិស្សតីតិ អនាទរិយំ ករោតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មានាទរិយំ នាម ឧបសម្បន្នេន បញ្ញត្តេន វុច្ចមានោ កថាយំ នស្សេយ្យ វា វិនស្សេយ្យ វា អន្តរធាយេយ្យ វាតិ តំ វា ន សិក្ខិតុកាមោ អនាទរិយំ ករោតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[២១២] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អនាទរិយំ ករោតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ អនាទរិយំ ករោតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អនាទរិយំ ករោតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[២១៣] ឧបសម្បន្នេន អប្បញ្ញត្តេន វុច្ចមានោ ឥទំ ន សល្លេខាយ ន ធុតត្តាយ ន បាសាទិកតាយ

បាចិត្តិយកណ្ឌ សុរាបានវគ្គ សិក្ខាបទទី ៤ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

[២១១] *ដែលហៅថា មិនអើពើ បានដល់សេចក្តីមិនអើពើពីរយ៉ាង គឺមិនអើពើនឹងបុគ្គល ១ មិនអើពើនឹងធម៌ ១ ។ ដែលហៅថា មិនអើពើនឹងបុគ្គលនោះ គឺឧបសម្បន្ន កាលបើមានឧបសម្បន្នផងគ្នាពោលដាស់តឿនតាមសិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ៗ គិតថា ភិក្ខុនេះសង្ស័យបានលើកវត្តហើយក្តី សង្ស័យផ្តាសាហើយក្តី សង្ស័យតិះដៀលហើយក្តី ពាក្យរបស់ភិក្ខុនេះ អញនឹងមិនធ្វើតាមទេ ហើយក៏ធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ដែលហៅថា មិនអើពើនឹងធម៌នោះ គឺឧបសម្បន្ន កាលបើមានឧបសម្បន្នផងគ្នា ពោលដាស់តឿនតាមសិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តទុកហើយ ៗ គិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ធម៌នេះបាត់ទៅក្តី សាបសូន្យទៅក្តី អន្តរធានទៅក្តី ឬមិនចង់សិក្សាធម៌នោះ ហើយក៏ធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។*

[២១២] *ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្នទៅវិញ ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។*

[២១៣] *ឧបសម្បន្ន កាលបើមានឧបសម្បន្នផងគ្នា ពោលដាស់តឿនដោយពាក្យឯទៀត ដែលមិនមែនជាវិនយបញ្ញត្តិ ហើយគិតថា*

ន អបចយាយ ន ឫរិយាវម្ភាយ សំវត្តតីតិ អនាទរិយំ កាពេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេន បញ្ញត្តេន វា អប្បញ្ញត្តេន វា វុច្ចមានោ ឥទំ ន សល្លេខាយ ន ធុតត្ថាយ ន ចាសាទិកតាយ ន អបចយាយ ន ឫរិយា-រម្ភាយ សំវត្តតីតិ អនាទរិយំ កាពេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២១៤] អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២១៥] អនាបត្តិ ឯវំ អម្ហាកំ អាចរិយានំ ឧគ្គហោ បរិបុច្ឆាតិ ភណាតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ពាក្យនេះមិននាំឲ្យចិត្តផូរផង់ មិននាំឲ្យកំចាត់បង់កិលេសវដ្ត មិននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីមិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត មិននាំឲ្យប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ហើយធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឧបសម្បន្ន កាលបើមានអនុបសម្បន្នពោលដាស់តឿនតាមសិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយក្តី មិនបញ្ញត្តហើយ[១]ក្តី ហើយគិតថា ពាក្យនេះមិននាំឲ្យចិត្តផូរផង់ មិននាំឲ្យកំចាត់បង់កិលេសវដ្ត មិននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីមិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត មិននាំឲ្យប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៨] អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺភិក្ខុពោលថា បាឡីអដ្ឋកថានៃអាចារ្យទាំងឡាយ របស់យើងយ៉ាងនេះ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

១ គឺពាក្យដែលមានមកក្នុងព្រះសូត្រ និងព្រះអភិធម្ម ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

[២១៦] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្ត-រសវគ្គិយេ ភិក្ខូ ភឹសាបេន្តិ ។ តេ ភឹសាបិយមានា រោទន្តិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ រោទថាតិ ។ ឥមេ អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អម្ហេ ភឹសាបេន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខូ ភឹសាបេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ភឹសាបេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃ-បុរិសា ភិក្ខូ ភឹសាបេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោ-ភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ ភឹសាបេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៥

[២១៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ធ្វើសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុឲ្យខ្លាច ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ កាលបើគេ ធ្វើឲ្យខ្លាចក៏ស្រែកយំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកទាំងឡាយស្រែកយំ ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះធ្វើយើងរាល់គ្នាឲ្យខ្លាច ។ ពួកភិក្ខុ ណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងធ្វើភិក្ខុផងគ្នា ឲ្យ ខ្លាចសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នករាល់គ្នាធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យខ្លាច ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាមិនគួរនឹងបន្ទាចភិក្ខុផងគ្នាទេ នែ មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យខ្លាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២១៧] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុន្តិ អញ្ញំ ភិក្ខុំ ។ ភីសាបេយ្យាតិ ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ ភីសាបេតុកាមោ រូបំ វា សទ្ទំ វា គន្ធំ វា រសំ វា ផោដ្ឋព្វំ វា ឧបសំហរតិ កាយេយ្យ វា សោ ន វា កាយេយ្យ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ចោរកន្តារំ វា វាឡកន្តារំ វា បិសាចកន្តារំ វា អាចិក្ខតិ កាយេយ្យ វា សោ ន វា កាយេយ្យ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២១៨] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី ភីសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ ភីសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុប-សម្បន្នសញ្ញី ភីសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២១៩] ឧបសម្បន្នោ អនុបសម្បន្នំ ភីសាបេតុ-កាមោ រូបំ វា សទ្ទំ វា គន្ធំ វា រសំ វា ផោដ្ឋព្វំ វា ឧបសំហរតិ កាយេយ្យ វា សោ ន វា កាយេយ្យ

[២១៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុដទៃ (ក្រៅពីខ្លួន) ។ ពាក្យថា ឲ្យខ្វាច គឺឧបសម្បន្ន មានបំណងនឹងធ្វើឧបសម្បន្នឲ្យខ្វាច ហើយសំដែងរូបក្ដី សំឡេងក្ដី ក្លិនក្ដី រសក្ដី ផ្សព្វក្ដី ទោះបីឧបសម្បន្ននោះខ្វាចក្ដី មិនខ្វាចក្ដី ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (ឧបសម្បន្នមានសេចក្ដីប្រាថ្នាដើម្បីបន្ទាចឧបសម្បន្នផងគ្នា) ហើយប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរក្ដី ផ្លូវលំបាកដោយម្រឹគសាហាវក្ដី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្ដី ទោះបីឧបសម្បន្ននោះខ្វាចក្ដី មិនខ្វាចក្ដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២១៨] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយបន្ទាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបន្ទាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្នទៅវិញ ហើយបន្ទាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២១៩] ឧបសម្បន្ន មានបំណងនឹងបន្ទាចអនុបសម្បន្ន ហើយសំដែងរូបក្ដី សំឡេងក្ដី ក្លិនក្ដី ផ្សព្វក្ដី រសក្ដី ទោះបីអនុបសម្បន្ននោះខ្វាចក្ដី

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ចោរកន្តារំ វា វាឡកន្តារំ វា បិសាចកន្តារំ វា អាចិក្ខតិ ភាយេយ្យ វា សោ ន វា ភាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២២០] អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២២១] អនាបត្តិ ន ភឹសាបេតុកាមោ រូបំ វា សទ្ទំ វា គន្ធំ វា រសំ វា ផោដ្ឋព្វំ វា ឧបសំហរតិ ចោរកន្តារំ វា វាឡកន្តារំ វា បិសាចកន្តារំ វា អាចិក្ខតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

មិនខ្វាចក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ (ឧបសម្បន្នមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីបន្ទាច អនុបសម្បន្ន) ហើយប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរក្តី ផ្លូវលំបាកដោយម្រឹគសាហាវក្តី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្តី ទោះបីអនុបសម្បន្ននោះខ្លាចក្តី មិនខ្វាចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២០] អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្នទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺភិក្ខុគ្មានបំណងនឹងបន្ទាច ហើយសំដែងរូបក្តី សំឡេងក្តី ក្លិនក្តី រសក្តី ផ្សព្វក្តី ១ ភិក្ខុ (គ្មានបំណងនឹងបន្ទាចហើយ) ប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរក្តី ផ្លូវលំបាកដោយម្រឹគសាហាវក្តី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្តី ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

[២២២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា ភគ្គេសុ វិហរតិ សុំសុមារគិរេ ភេសកលាវនេ មិគទាយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ហេមន្តិកេ មាសេ អញ្ញតរំ មហន្តំ សុសិរកដ្ឋំ ជោតឹ សមាទហិត្វា វិសិព្វេសុំ ។ តស្មឹ ច សុសិរេ កណ្ហសប្បោ អគ្គិនា សន្តត្តោ និក្ខមិត្វា ភិក្ខូ បរិបាតេសិ ។ ភិក្ខូ តហឹ តហឹ បធាវឹសុ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ជោតឹ សមាទហិត្វា វិសិព្វេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ជោតឹ សមាទហិត្វា វិសិព្វេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ជោតឹ សមាទហិត្វា វិសិព្វេស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ

សិក្ខាបទទី ៦

[២២២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅភេសកឡាវន ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹគ ជិតក្រុងសុំសុមារគិរៈ ក្នុងភគ្គជនបទ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កាត់ភ្លើងនឹងឈើដែលមានប្រហោង ១ ដុំធំ ហើយនាំគ្នាអាំងក្នុងខែរងា ។ មានពស់ខ្មៅ ១ នៅក្នុងប្រហោងឈើនោះ លុះត្រូវកំដៅភ្លើងក៏លូនចេញមក ហើយធ្វើភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យដួលដាសពាស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ស្ទុះរត់ទៅក្នុងទីនោះ ៗ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរនឹងបង្កាត់ភ្លើងអាំងសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយបង្កាត់ភ្លើងអាំង ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នែភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនគួរនឹងបង្កាត់ភ្លើងអាំងទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ

វិសីវេនាបេក្ខោ[១] ជោតឹ សមាទហេយ្យ វា សមាទហាបេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[២២៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ គិលានា ហោន្តិ ។ គិលានបុច្ឆកា ភិក្ខូ គិលានេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ កច្ចាវុសោ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយន្តិ ។ បុព្វេ មយំ អាវុសោ ជោតឹ សមាទហិត្វា វិសិព្វេម តេន នោ ផាសុ ហោតិ ឥទានិ បន ភគវតា បដិក្ខិត្តន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តា ន វិសិព្វេម តេន នោ ន ផាសុ ហោតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា ជោតឹ សមាទហិត្វា វា សមាទហាបេត្វា វា វិសិព្វេតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អគិលានោ វិសីវេនាបេក្ខោ ជោតឹ សមាទហេយ្យ វា សមាទហាបេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

---

១ ឱ. ម. វិសិព្វនាបេក្ខោ ។

មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង បង្កាត់ខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តី នូវភ្លើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទនេះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ ។

[២២៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជំងឺ ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នកសួរជំងឺក៏និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលមានជំងឺថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធន់បានឬទេ ល្មមញុំាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ ។ ពួកភិក្ខុមានជំងឺប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ ពីដើមយើងរាល់គ្នាបង្កាត់ភ្លើងអាំងបានជាយើងបានសេចក្តីសុខសប្បាយរាល់គ្នា ដោយហេតុបានអាំងភ្លើងនោះ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ហេតុនោះទើបយើងមានសេចក្តីខ្លាចក្រែង មិនហ៊ានអាំងភ្លើង បានជាយើងមិនមានសេចក្តីសុខសប្បាយដោយហេតុនោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជំងឺបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តី ហើយអាំងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនមានជំងឺ ប្រាថ្នានឹងអាំងភ្លើងហើយបង្កាត់ខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តី នូវភ្លើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[២២៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បទីបេបិ ជោតិកេបិ ជន្តាឃរេបិ កុក្កុច្ចាយន្តិ(១) ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តថារូបប្បច្ចយា ជោតឹ សមាទហិតុំ សមាទហាបេតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អគិលានោ វិសិព្វនាបេក្ខោ ជោតឹ សមាទហេយ្យ វា សមាទហាបេយ្យ វា អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា បាចិត្តិយន្តិ ។

[២២៩] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ អគិលានោ នាម យស្ស វិនា អគ្គិនា ផាសុ ហោតិ ។ គិលានោ នាម យស្ស វិនា អគ្គិនា ន ផាសុ ហោតិ ។ វិសិព្វនាបេក្ខោតិ តប្បិតុកាមោ ។ ជោតិ នាម អគ្គិ វុច្ចតិ ។ សមាទហេយ្យាតិ សយំ សមាទហតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ សមាទហាបេយ្យាតិ អញ្ញំ អាណាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ សកឹ អាណត្តោ ពហុកំបិ សមាទហតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយាតិ ឋបេត្វា តថារូបប្បច្ចយំ ។

១ ឱ. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ន បទីបេសុំ ជោតិកេបិ ជន្តាឃរេបិ កុក្កុច្ចាយន្តា ។

[២២៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងការអុជប្រទីបខ្លះ បង្កាត់ភ្លើងដុតបាត្រជាដើមខ្លះ រោងភ្លើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានហេតុយ៉ាងនោះ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យបង្កាត់បាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនមានជំងឺ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តី នូវភ្លើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ ។

[២២៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក ។ ភិក្ខុណាវៀរចាកភ្លើងហើយសប្បាយ ភិក្ខុនោះហៅថា ជាអ្នកមិនមានជំងឺ ។ ភិក្ខុណាវៀរចាកភ្លើង ហើយមិនសប្បាយ ភិក្ខុនោះហៅថា អ្នកមានជំងឺ ។ ពាក្យថា មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង គឺចង់កំដៅកាយ ។ ដែលហៅថា ភ្លើង គឺភ្លើងធម្មតានោះឯង ។ ពាក្យថា បង្កាត់ខ្លួនឯង គឺភិក្ខុបង្កាត់ខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុបង្គាប់តែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់ទៅបង្កាត់ភ្លើងច្រើនដង (ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ គឺលើកទុកចំពោះហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។

២២៧

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សុរាបានវគ្គស្ស ឆដ្ឋសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[២២៦] អតិលាតោ អតិលានសញ្ញី វិសីវេតាបេក្ខោ ជោតី សមាទហតិ វា សមាទហាបេតិ វា អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អតិលាតោ វេមតិកោ វិសីវេតាបេក្ខោ ជោតី សមាទហតិ វា សមាទហាបេតិ វា អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អតិលាតោ តិលានសញ្ញី វិសីវេតាបេក្ខោ ជោតី សមាទហតិ វា សមាទហាបេតិ វា អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បដិលាតំ ឧក្ខិបតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តិលាតោ អតិលានសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តិលាតោ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តិលាតោ តិលានសញ្ញី អតាបត្តិ ។

[២២៧] អតាបត្តិ តិលានស្ស អញ្ញេន កាតំ វិសិព្វេតិ វិតច្ចិតង្គារំ វិសិព្វេតិ បទីបេបិ ជោតិកេបិ ជន្តាឃរេបិ តថារូបប្បច្ចយា អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ សុរាបានវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[២២៦] ខ្លួនមិនមានជំងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមានជំងឺ មានបំណង នឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ភ្លើងឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ ។ ខ្លួនមិនមានជំងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯងក្តី ប្រើឲ្យអ្នកដទៃបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ ។ ខ្លួនមិនមានជំងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានជំងឺ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ ។ ភិក្ខុចាប់អង្កត់ភ្លើងលើកឡើង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខ្លួនមានជំងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមានជំងឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខ្លួនមានជំងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខ្លួនមានជំងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានជំងឺ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២២៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុអាំងភ្លើងដែលអ្នកដទៃបង្កាត់ ១ ភិក្ខុអាំងរងើកភ្លើងដែលគ្មានអណ្តាត ១ ភិក្ខុមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ គឺអុជប្រទីបក្តី បង្កាត់ភ្លើង (ដើម្បីដុតបាត្រជាដើម) ក្តី បង្កាត់ភ្លើងក្នុងរោងភ្លើងក្តី ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ[១] ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

---

១ ភិក្ខុពស់ចឹក ចោរ ឬម្រឹគសាហាវបៀតបៀនជាដើម ហៅថា មានសេចក្តីអន្តរាយ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[២២៨] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ តបោទេ ណ្ហាយន្តិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សីសំ ណ្ហាយិស្សាមីតិ តបោទំ គន្ត្វា យាវ អយ្យា ណ្ហាយន្តីតិ ឯកមន្តំ បដិមានេសិ ។ ភិក្ខូ យាវ សមន្ធការា ណ្ហាយឹសុ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ វិកាលេ សីសំ ណ្ហាយិត្វា នគរទ្វារេ ថក្កិតេ ពហិនគរេ វសិត្វា កាលស្សេវ អសម្ភិន្នេន វិលេបនេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ភគវា ឯតទវោច កិស្ស ត្វំ មហារាជ កាលស្សេវ អាគតោ អសម្ភិន្នេន វិលេបនេនាតិ ។ អថខោ រាជា

សិក្ខាបទទី ៧

[២២៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនាំគ្នាទៅស្រង់ទឹកឯកំពង់ទឹកឈ្មោះតបោទ ។ គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារ-សេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់យាងទៅកាន់កំពង់ទឹកឈ្មោះតបោទ ដោយតាំងព្រះហឫទ័យថា នឹងស្រង់ជម្រះព្រះសិរ្ស ហើយក៏ទ្រង់ប្រថាប់ចាំ ក្នុងទីដ៏សមគួរ ដោយតាំងព្រះហឫទ័យថា ចាំលោកម្ចាស់ទាំងឡាយស្រង់ទឹករួចសិន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ស្រង់ទឹកទាល់តែយប់ងងឹត ។ គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ស្រង់ជម្រះព្រះសិរ្សក្នុងវេលាវិកាល ពួកជនបិទទ្វារនគរ (ហួស) ទៅ ស្ដេចក៏បិតនៅខាងក្រៅនគរ លុះដល់ពេលព្រឹកឡើង ស្ដេចមានគ្រឿងលាបព្រះអង្គមិនទាន់បានសំអាត ហើយទ្រង់ព្រះដំណើរទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រមហារាជ ហេតុអ្វី បានជាព្រះអង្គមានគ្រឿងលាបមិនទាន់បានសំអាត ហើយស្ដេចមកក្នុងវេលាព្រឹក (យ៉ាងនេះ) ។ គ្រានោះ ព្រះបាទ

២២៩

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សុរាបានវគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស បឋមប្បញ្ញត្តិ

មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អថខោ ភគវា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ រាជានំបិ បស្សិត្វា ន មត្តំ ជានិត្វា ឆ្កាយន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា រាជានំបិ បស្សិត្វា ន មត្តំ ជានិត្វា ឆ្កាយិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន

ពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែលមគធៈ ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយក្នុងពេលនោះ ដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីក-រាយ ដោយធម្មីកថាហើយ ទ្រង់ក្រោកពីអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើបទក្សិណាចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុបានឃើញស្តេចហើយផ្ងូតទឹកមិនដឹងប្រមាណកាល ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងនោះ បានឃើញស្តេចហើយមិនគួរនឹងផ្ងូតទឹកមិនដឹងប្រមាណកាលសោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ

ភិក្ខុ ឱរេនឌ្ឍមាសំ[១] ន្ហាយេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[២២៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឧណ្ហសមយេ បរិឡាហសមយេ កុក្កុច្ចាយន្តា ន ន្ហាយន្តិ សេទគតេន គត្តេន សយន្តិ ។ ចីវរំបិ សេនាសនំបិ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧណ្ហសមយេ បរិឡាហសមយេ ឱរេនឌ្ឍមាសំ ន្ហាយិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឱរេនឌ្ឍមាសំ ន្ហាយេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ ទិយឌ្ឍោ មាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ វស្សានស្ស បឋមោ មាសោ ឥច្ចេតេ អឌ្ឍតេយ្យមាសា ឧណ្ហសមយោ បរិឡាហសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

១ ឱរេនទ្ធមាសន្តិបិ បាឋោ ។

មិនទាន់ដល់កំណាត់កន្ទះខែហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ ។

[២២៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យ ក្នុងសម័យក្តៅ ក្នុងសម័យស្អុះស្អាប់ ក៏មិនហ៊ានងូតទឹកឡើយ មានខ្លួនប្រឡាក់ដោយញើសក្អែលហើយក៏ដេកទាំងនោះឯង ។ ចីវរក្តី សេនាសនៈក្តី ក៏ប្រឡាក់ប្រឡូស (ដោយហេតុនោះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសម័យក្តៅ សម័យស្អុះស្អាប់ ទុកជាមិនទាន់ដល់កន្ទះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុងូតទឹកបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណាត់កន្ទះខែហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺមួយខែកន្ទះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ហរដូវ មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា ២ ខែកន្ទះ ហៅថា សម័យក្តៅ[១] សម័យស្អុះស្អាប់[២] នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ ។

១-២ មួយខែកន្លះខាងចុងគិម្ហរដូវ គឺតាំងពី ១ កើតខែជេស្ឋទៅដល់ ១៥ កើតខែអាសាឍ្ហ នេះជាខេត្តរបស់សម័យក្តៅ ។ ឯមួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ គឺតាំងពី ១ រោចខែអាសាឍ្ហទៅដល់ ១៥ កើតខែស្រាពណ៍ នេះជាខេត្តរបស់សម័យស្អុះស្អាប់ ។

២៣១

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សុរាបានវគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

[២៣០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ គិលានា ហោន្តិ ។ គិលានបុច្ឆកា ភិក្ខូ គិលានេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ កច្ចាវុសោ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយន្តិ ។ បុព្វេ មយំ អាវុសោ ឱរេនឌ្ឍមាសំ ន្ហាយាម តេន នោ ផាសុ ហោតិ ឥទានិ បន ភគវតា បដិក្ខិត្តន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តា ន ន្ហាយាម តេន នោ ន ផាសុ ហោតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា ឱរេនឌ្ឍមាសំ ន្ហាយិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឱរេនឌ្ឍមាសំ ន្ហាយេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ ទិយឌ្ឍោ មាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ វស្សានស្ស បឋមោ មាសោ ឥច្ចេតេ អឌ្ឍតេយ្យមាសា ឧណ្ហសមយោ

បាចិត្តិយកណ្ឌ សុរាបានវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧ សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់

[២៣០] *សម័យនោះឯង ភិក្ខុមានជំងឺជាច្រើនអង្គ ។ ឯពួកភិក្ខុជាអ្នកសួរជំងឺបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលមានជំងឺថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធន់បានឬទេ ល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ ។ ពួកភិក្ខុមានជំងឺប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ ពីដើមយើងទាំងឡាយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែក៏តែងតែងូតទឹក ព្រោះហេតុនោះ ទើបពួកយើងមានសេចក្តីសប្បាយ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយហេតុនេះ យើងទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យមិនហ៊ានងូតទឹកឡើយ បានជាយើងមិនបានសេចក្តីសប្បាយដោយហេតុនោះឯង ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនាំសេចក្តីនុ៎ះ ក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានជំងឺ ទុកជាមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យងូតទឹកបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺមួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ហរដូវ មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា ២ ខែកន្លះ ហៅថា សម័យក្តៅ*

បរិឡាហសមយោ គិលានសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[២៣១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នវកម្មំ ករោន្តា កុក្កុច្ចាយន្តា ន ន្ហាយន្តិ សេទគតេន គត្តេន សយន្តិ ។ ចីវរំបិ សេនាសនំបិ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កម្មសមយេ ឱរេនឌ្ឍមាសំ ន្ហាយិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឱរេនឌ្ឍមាសំ ន្ហាយេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ ទិយឌ្ឍោ មាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ វស្សានស្ស បឋមោ មាសោ ឥច្ចេតេ អឌ្ឍតេយ្យមាសា ឧណ្ហសមយោ បរិឡាហសមយោ គិលានសមយោ កម្មសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

សម័យស្អុះស្អាប់ សម័យភិក្ខុមានជំងឺ នេះហៅថា សម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្ត ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ ។

[២៣១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ធ្វើនវកម្មហើយមានសេចក្ដីរង្កៀស (ខ្លាចក្រែងត្រូវទោស) មិនហ៊ានងូតទឹកឡើយ ហើយក៏សិងទាំងខ្លួនប្រឡាក់ ដោយញើសក្អែល ។ ចីវរក្ដី សេនាសនៈក្ដីក៏សៅហ្មងទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យធ្វើការងារ ទោះមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុងូតទឹកបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ មិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយងូតទឹកត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺមួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ហរដូវ មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះត្រូវជាពីរខែកន្លះ ហៅថា សម័យក្ដៅសម័យស្អុះស្អាប់ សម័យភិក្ខុមានជំងឺ សម័យធ្វើការងារ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្ត ដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះហើយ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សុរាបានវគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

[២៣២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អទ្ធានមគ្គំ គច្ឆន្តា កុក្កុច្ចាយន្តា ន ន្ហាយន្តិ សេទគតេន គត្តេន សយន្តិ ។ ចីវរំបិ សេនាសនំបិ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អទ្ធានគមនសមយេ ឱរេនឌ្ឍមាសំ ន្ហាយិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឱរេនឌ្ឍមាសំ ន្ហាយេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ ទិយឌ្ឍោ មាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ វស្សានស្ស បឋមោ មាសោ ឥច្ចេតេ អឌ្ឍតេយ្យមាសា ឧណ្ហសមយោ បរិឡាហសមយោ គិលានសមយោ កម្មសមយោ អទ្ធានគមនសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[២៣៣] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ចីវរកម្មំ ករោន្តា សរជេន វាតេន ឱកិណ្ណា ហោន្តិ ទេវោ ច ថោកំ ថោកំ ផុស្សិ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ សុរាបានវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧ សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់

[២៣២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើរផ្លូវឆ្ងាយ មានសេចក្តីរង្កៀស (ខ្លាចក្រែងត្រូវទោស) ក៏មិនហ៊ានងូតទឹក ហើយសិងទាំងខ្លួនដែលសៅហ្មងដោយញើសក្អែល ។ ចីវរក្តី សេនាសនៈក្តី ក៏សៅហ្មងទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ ទោះមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុងូតទឹកបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺមួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ហរដូវ និងមួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះត្រូវជាពីរខែកន្លះ ហៅថា សម័យក្តៅ សម័យស្អុះស្អាប់ សម័យមានជំងឺ សម័យធ្វើការងារ សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្ត ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ ។

[២៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុជាច្រើនរូប ធ្វើចីវរកម្មក្នុងទីវាលត្រូវខ្យល់បក់ដោយទាំងធូលីមក ទាំងភ្លៀងក៏ធ្លាក់ចុះមកត្រូវបន្តិច ៗ ផង ។

ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន ន្ហាយន្តិ កិលិន្នេន គត្តេន សយន្តិ ។ ចីវរំបិ សេនាសនំបិ ទុស្សតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វាតវុដ្ឋិសមយេ ឱរេនឌ្ឍមាសំ ន្ហាយិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឱរេនឌ្ឍមាសំ ន្ហាយេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ ទិយឌ្ឍោ មាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ វស្សានស្ស បឋមោ មាសោ ឥច្ចេតេ អឌ្ឍតេយ្យមាសា ឧណ្ហសមយោ បរិឡាហសមយោ គិលានសមយោ កម្មសមយោ អទ្ធានគមនសមយោ វាតវុដ្ឋិសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។

[២៣៤] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ឱរេនឌ្ឍមាសន្តិ ឩនកឌ្ឍមាសំ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្ដីរង្កៀស (ខ្លាចក្រែងត្រូវទោស) ក៏មិនហ៊ានងូតទឹក សិងទាំងខ្លួនប្រឡាក់ប្រឡូស (នោះឯង) ។ ចីវរក្ដី សេនាសនៈក្ដី ក៏សៅហ្មងទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យខ្យល់និងភ្លៀង ទុកជាមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុងូតទឹកបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺមួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ហរដូវ និងមួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះត្រូវជាពីរខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្ដៅ សម័យស្អុះស្អាប់ សម័យមានជំងឺ(១) សម័យធ្វើការងារ(២) សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ(៣) សម័យខ្យល់និងភ្លៀង(៤) នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

[២៣៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក ។ ពាក្យថា មិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ គឺខ្វះកន្លះខែ ។

១-២-៣-៤ សម័យទាំង ៤ យ៉ាងនេះមិនចំពោះខែណា ថ្ងៃណាទេ ដែលមានកំណត់ពីរខែកន្លះនោះ តែសម័យពីរយ៉ាងខាងដើម ។

ន្ហាយេយ្យាតិ ចុណ្ណេន វា មត្តិកាយ វា ន្ហាយតិ បយោគេ ទុក្កដំ ។ ន្ហានបរិយោសានេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញត្រ សមយាតិ ឋបេត្វា សមយំ ។ ឧណ្ហសមយោ នាម ទិយឌ្ឍោ មាសោ សេសោ គិម្ហានំ ។ បរិឡាហសមយោ នាម វស្សានស្ស បឋមោ មាសោ ។ ឥច្ចេតេ អឌ្ឍតេយ្យមាសា ឧណ្ហសមយោ បរិឡាហសមយោតិ ន្ហាយិតព្វំ ។ គិលានសមយោ នាម យស្ស វិនា ន្ហានេន ន ផាសុ ហោតិ ។ គិលានសមយោតិ ន្ហាយិតព្វំ ។ កម្មសមយោ នាម អន្តមសោ បរិវេណម្បិ សម្មដ្ឋំ ហោតិ ។ កម្មសមយោតិ ន្ហាយិតព្វំ ។ អទ្ធានគមនសមយោ នាម អឌ្ឍយោជនំ គមិស្សាមីតិ ន្ហាយិតព្វំ គច្ឆន្តេន ន្ហាយិតព្វំ គតេន ន្ហាយិតព្វំ ។ វាតវុដ្ឋិសមយោ នាម ភិក្ខូ សរជេន វាតេន ឱកិណ្ណា ហោន្តិ ទ្វេ វា តីណិ វា ឧទកផុសិតានិ កាយេ បតិតានិ ហោន្តិ ។ វាតវុដ្ឋិសមយោតិ ន្ហាយិតព្វំ ។

ពាក្យថា ងូតទឹក គឺភិក្ខុកំពុងងូតទឹកដុសដោយផង់លំអិតក្តី ដោយដីស្អិតក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ប្រយោគ ។ លុះងូតរួចស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកលែងចំពោះសម័យដែលគួរ ។ មួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ហរដូវ ហៅថា សម័យក្តៅ ។ មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ ហៅថា សម័យស្អុះ-ស្អាប់ ។ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជាពីរខែកន្លះ ហៅថា សម័យក្តៅ សម័យស្អុះស្អាប់ ភិក្ខុដឹងដូច្នេះហើយ គប្បីងូតទឹកចុះ ។ ភិក្ខុណាវៀរចាកការងូតទឹកមានសេចក្តីមិនសប្បាយ ភិក្ខុនោះហៅថា មានសម័យមានជំងឺឬថា មានសម័យឈឺថ្កាត់ ។ ភិក្ខុដឹងខ្លួនថា មានសម័យឈឺថ្កាត់ហើយគប្បីងូតទឹកចុះ ។ ការងារដោយហោចទៅ សូម្បីតែបោសច្រាស សំអាតបរិវេណ ក៏ហៅថា សម័យធ្វើការងារ ។ ភិក្ខុដឹងខ្លួនថា សម័យធ្វើការ-ងារហើយ គប្បីងូតទឹកចុះ ។ ដែលហៅថា សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ គឺភិក្ខុគិតថា អញនឹងដើរផ្លូវប្រមាណកន្លះយោជន៍ ហើយគប្បីងូតទឹកបាន ភិក្ខុអ្នកដំណើរគប្បីងូតទឹកបាន ភិក្ខុដើរទៅហើយគប្បីងូតទឹកបាន ។ ដែលហៅថា សម័យខ្យល់និងភ្លៀង គឺពួកភិក្ខុត្រូវខ្យល់ប្រកបដោយធូលីហើយ មានតំណក់ទឹកពីរតំណក់ក្តី បីតំណក់ក្តី ធ្លាក់ត្រូវកាយ ។ ភិក្ខុដឹងថា មានសម័យខ្យល់និងភ្លៀង គប្បីងូតទឹកបាន ។

[២៣៥] ឩនកាឡមាសេ ឩនកសញ្ញី អញ្ញត្រ សមយា ឆ្ពាយតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឩនកាឡមាសេ វេមតិកោ អញ្ញត្រ សមយា ឆ្ពាយតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឩនកាឡមាសេ អតិរេកសញ្ញី អញ្ញត្រ សមយា ឆ្ពាយតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អតិរេកឡមាសេ ឩនកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អតិរេកឡមាសេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អតិរេកឡមាសេ អតិរេកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[២៣៦] អនាបត្តិ សមយេ អឌ្ឍមាសំ ឆ្ពាយតិ អតិរេកឡមាសំ ឆ្ពាយតិ[១] បារំ គច្ឆន្តោ ឆ្ពាយតិ សព្វប្បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

១ ឥតោ បរំ កត្ថចិ បោត្ថកេ សតិ ករណីយេ ឧទកំ ឱតរិត្វា ន្ហាយតិ បារំ គច្ឆន្តោ វា អាគច្ឆន្តោ វា ន្ហាយតីតិ ឯវំ បាឋោ អត្ថិ ។

[២៣៥] មិនទាន់ដល់កន្ទះខែ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនទាន់ដល់កន្ទះខែ ហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ មិនទាន់ដល់កន្ទះខែ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ មិនទាន់ដល់កន្ទះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើសហើយងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ កាលលើសជាងកន្ទះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថា ខ្វះវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលលើសជាងកន្ទះខែ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលលើសជាងកន្ទះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើសមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៣៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានសម័យ ១ កន្ទះខែភិក្ខុងូតទឹកម្តង ១ លើសជាងកន្ទះខែភិក្ខុងូតទឹក ១ ភិក្ខុឆ្លងទៅត្រើយម្ខាងហើយងូត ១ ភិក្ខុនៅក្នុងជនបទចុងដែនបង្អស់ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ[១] ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

---

១ គឺភិក្ខុមានសត្វឃ្មុំជាដើមដេញទិច ហើយមុជទៅក្នុងទឹក ដើម្បីឲ្យផុតពីសេចក្តីអន្តរាយនោះ ហៅថា មានសេចក្តីអន្តរាយ ក្នុងសិក្ខាបទនេះ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[២៣៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ ច បរិព្វាជកា ច សាកេតា សាវត្ថឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ អន្តរាមគ្គេ ចោរា និក្ខមិត្វា តេ អច្ឆិន្ទឹសុ ។ សាវត្ថិយា រាជភដា និក្ខមិត្វា តេ ចោរេ សភណ្ឌេ គហេត្វា ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសុំ អាគច្ឆន្តុ ភទន្តា សកំ សកំ ចីវរំ សញ្ជានិត្វា គណ្ហន្តូតិ ។ ភិក្ខូ ចីវរំ ន សញ្ជានន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា អត្តនោ អត្តនោ ចីវរំ ន សញ្ជានិស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ

សិក្ខាបទទី ៨

[២៣៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ កាលនោះឯង ពួកភិក្ខុខ្លះ ពួកបរិព្វាជកខ្លះ ជាច្រើនរូបនាំគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយ ពីក្រុងសាកេតទៅក្រុងសាវត្ថី ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ មានពួកចោរចេញមកប្លន់ពួកភិក្ខុនិងពួកបរិព្វាជកទាំងនោះ ។ រាជអាមាត្យទាំងឡាយនាំគ្នាចេញពីក្រុងសាវត្ថី មកចាប់ចោរទាំងនោះបានព្រមទាំងទ្រព្យរបស់ ហើយប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចូរនិមន្តមកយកចីវររបស់ខ្លួន ៗ តាមស្គាល់ចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មិនស្គាល់ចីវរ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនគួរនឹងមិនស្គាល់ចីវររបស់ខ្លួន ៗ សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ

ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូនំ តទនុច្ឆវិកំ តទនុ-
លោមិកំ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ
ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមិ ទស អត្ថវសេ
បដិច្ច សង្ឃសុដ្ឋុតាយ សង្ឃផាសុតាយ ។ បេ ។
សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយានុគ្គហាយ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ
ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ នវំ បន ភិក្ខុនា ចីវរ-
លាភេន តិណ្ណំ ទុព្វណ្ណករណានំ អញ្ញតរំ ទុព្វណ្ណ-
ករណំ អាទាតព្វំ នីលំ វា កទ្ទមំ វា កាឡសាមំ វា ។
អនាទា ចេ ភិក្ខុ តិណ្ណំ ទុព្វណ្ណករណានំ អញ្ញតរំ
ទុព្វណ្ណករណំ នវំ ចីវរំ បរិភុញ្ជេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[២៣៨] នវំ នាម អកតកប្បំ វុច្ចតិ ។ ចីវរំ
នាម ឆន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ ។ តិណ្ណំ ទុព្វណ្ណករ-
ណានំ អញ្ញតរំ ទុព្វណ្ណករណំ អាទាតព្វន្តិ អន្តមសោ
កុសគ្គេនបិ អាទាតព្វំ ។ នីលំ នាម ទ្វេ នីលានិ

ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយធ្វើធម្មីកថាដ៏ល្មមសមគួរដល់រឿងនោះ ៗ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នេះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺដើម្បីប្រពៃដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ។ បេ ។ ដើម្បីឋិតនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម ១ ដើម្បីអនុគ្រោះព្រះវិន័យ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុបានចីវរថ្មីមកហើយ គប្បីកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ ៣ យ៉ាង គឺពណ៌ខៀវក្តី ពណ៌ភក់ក្តី ពណ៌ខ្មៅដាំក្តី វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ បើភិក្ខុមិនកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ ៣ យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ ហើយប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៣៨] ដែលហៅថា ថ្មី គឺចីវរដែលមិនទាន់បានធ្វើកប្ប ។ ដែលហៅថា ចីវរ គឺបណ្តាចីវរទាំង ៦ ចីវរណាមួយ ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ ៣ យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ សេចក្តីថា ភិក្ខុត្រូវធ្វើកប្បពិន្ទុដោយកំណត់យ៉ាងតូចបំផុតត្រឹមប៉ុនចុងស្បូវ ។ ដែលហៅថា ពណ៌ខៀវ គឺវត្ថុមានពណ៌ខៀវពីរយ៉ាង

២៣៩

កំសនីលំ បលាសនីលំ ។ កទ្ទមោ នាម ឱទកោ វុច្ចតិ ។ កាឡសាមំ នាម យង្កិញ្ចិ កាឡកំ[(១)] ។ អនាទា ចេ ភិក្ខុ តិណ្ណំ ទុព្វណ្ណករណានំ អញ្ញតរំ ទុព្វណ្ណករណាន្តិ អន្តមសោ កុសគ្គេនបិ អនាទិយិត្វា តិណ្ណំ ទុព្វណ្ណករណានំ អញ្ញតរំ ទុព្វណ្ណករណំ នវំ ចីវរំ បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[២៣៩] អនាទិន្នេ អនាទិន្នសញ្ញី បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អនាទិន្នេ វេមតិកោ បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អនាទិន្នេ អាទិន្នសញ្ញី បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អាទិន្នេ អនាទិន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អាទិន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អាទិន្នេ អាទិន្នសញ្ញី អនាបត្តិ ។

---

១ ឱ. ម. កាឡសាមកំ ។

បានដល់ពណ៌ខៀវដូចសម្រឹទ្ធិ ១ ពណ៌ខៀវដូចស្លឹកឈើ ១ ។ ដែលហៅថា ពណ៌កក់ គឺសំដៅយកកក់ដែលនៅក្នុងទឹក ។ ដែលហៅថា ពណ៌ខ្មៅជាំ គឺវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅណាមួយ ។ ពាក្យថា បើភិក្ខុមិនកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ ៣ យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ សេចក្តីថា ភិក្ខុមិនធ្វើកប្បពិន្ទុ បណ្តាវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ ៣ យ៉ាង ដោយវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ ដោយកំណត់ប្រមាណយ៉ាងតូចបំផុតត្រឹមប៉ុនចុងស្លូវ ហើយប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៣៩] ចីវរដែលភិក្ខុមិនធ្វើកប្បពិន្ទុ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់ធ្វើកប្បពិន្ទុ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចីវរមិនទាន់ធ្វើកប្ប-ពិន្ទុ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចីវរមិនទាន់ធ្វើកប្បពិន្ទុ ភិក្ខុសំគាល់ថា ធ្វើកប្បពិន្ទុហើយ ៗ ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចីវរបានធ្វើកប្បពិន្ទុហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់បានធ្វើកប្បពិន្ទុ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចីវរបានធ្វើកប្បពិន្ទុហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចីវរបានធ្វើកប្បពិន្ទុហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា បានធ្វើកប្បពិន្ទុហើយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៤០] អជាបត្តិ អាជិយិត្វា បរិភុញ្ជតិ កប្បោ ជង្ឃោ ហោតិ កប្បកតោកាសោ ជិណ្ណោ ហោតិ កប្បកតេន អកប្បកតំ សំសិព្វិតំ ហោតិ អគ្គឡេ អនុវាតេ បរិភណ្ឌេ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[២៤០] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ* (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៩ យ៉ាង) *គឺភិក្ខុបានធ្វើកប្បពិន្ទុ ហើយប្រើប្រាស់ ១ កប្បពិន្ទុខូចខាតទៅ ១ កន្ទែងដែលធ្វើកប្បពិន្ទុគ្រាំគ្រាទៅ ១ ភិក្ខុដេរចីវរដែលមិនបានធ្វើកប្ប-ពិន្ទុភ្ជាប់ជាមួយនឹងចីវរដែលបានធ្វើកប្បពិន្ទុហើយ ១ ចីវរដែលប៉ះដោយបំណះថ្មី ១ ចីវរដែលដាក់អនុវាតថ្មី ១ ចីវរចាស់ប្រក់ថែមថ្មី ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។*

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

នវមសិក្ខាបទំ

[២៤១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ភាតុនោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ភិក្ខុនោ សាមំ ចីវរំ វិកប្បេត្វា អប្បច្ចុទ្ធារកំ បរិភុញ្ជតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ អយំ អាវុសោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ មយ្ហំ សាមំ ចីវរំ វិកប្បេត្វា អប្បច្ចុទ្ធារកំ បរិភុញ្ជតីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចា-ចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ភិក្ខុស្ស សាមំ ចីវរំ វិកប្បេត្វា អប្បច្ចុទ្ធារកំ បរិភុញ្ជិ-ស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧបនន្ទ ភិក្ខុស្ស សាមំ ចីវរំ វិកប្បេត្វា អប្បច្ចុទ្ធារកំ បរិភុញ្ជសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ

សិក្ខាបទទី ៩

[៤៤១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានវិកប្បចីវររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង រួចផ្ញើនឹងភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិករបស់ព្រះថេរៈជាបងប្អូន ហើយមិនបានឲ្យដកវិកប្បចេញ ក៏ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ ។ ទើបភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនេះ បានវិកប្បចីវររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯងផ្ញើនឹងខ្ញុំ ហើយមិនឲ្យដកវិកប្ប (ជាមុន) ហើយចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងវិកប្បចីវររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង នឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយមិនបានឲ្យដកវិកប្បចេញសិន ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងបានវិកប្បចីវររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯងនឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយមិនឲ្យដកវិកប្បចេញសិន ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ ពិតមែនឬ ។ ឧបនន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា

ជាម តុំ មោឃបុរិស ភិក្ខុស្ស សាមំ ចីវរំ វិកប្បេត្វា អប្បច្ចុទ្ធារកំ បរិភុញ្ជិស្សសិ ធេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា សិក្ខមានាយ វា សាមណេរស្ស វា សាមណេរិយា វា សាមំ ចីវរំ វិកប្បេត្វា អប្បច្ចុទ្ធារកំ បរិភុញ្ជេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២៤២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុស្សាតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។ សិក្ខមានា នាម ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខា ។ សាមណេរោ នាម ទសសិក្ខាបទិកោ ។ សាមណេរី នាម ទសសិក្ខាបទិកា ។ សាមន្តិ សយំ វិកប្បេត្វា ។ ចីវរំ នាម ឆន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ វិកប្បនុបគំ

នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងវិកប្បចីវររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯងនឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយប្រើប្រាស់ចីវរ ដែលមិនបានឲ្យគេដកវិកប្បចេញសិនទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបានវិកប្បចីវរដោយខ្លួនឯងចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្តី ភិក្ខុនីក្តី សិក្ខមានាក្តី សាមណេរក្តី សាមណេរីក្តី ហើយប្រើប្រាស់ចីវរដែលមិនទាន់ឲ្យគេដកវិកប្បចេញសិន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៤២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុឯទៀត ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសង្ឃទាំងពីរពួក ។ ដែលហៅថា សិក្ខមានា គឺស្រីដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំង ៦ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ ។ ដែលហៅថា សាមណេរ គឺកុលបុត្រ (ដែលបានសម្រេចបព្វជ្ជាកម្មហើយ) ទ្រទ្រង់នូវសិក្ខាបទទាំង ១០ ។ ដែលហៅថា សាម-ណេរី គឺស្រី (ដែលបានសម្រេចបព្វជ្ជាកម្មហើយ) ទ្រទ្រង់នូវសិក្ខាបទទាំង ១០ ។ ពាក្យថា ដោយខ្លួនឯង គឺវិកប្បដោយខ្លួនឯង ។ ដែលហៅថា ចីវរ គឺបណ្តាចីវរទាំង ៦ ចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេច

បច្ឆិមំ ។ វិកប្បនំ នាម ទ្វេ វិកប្បនា សម្មុខាវិកប្បនា ច បរម្មុខាវិកប្បនា ច ។ សម្មុខាវិកប្បនា នាម ឥមំ ចីវរំ តុយ្ហំ វិកប្បេមិ ឥត្ថន្នាមស្ស វាតិ ។ បរម្មុខា-វិកប្បនា នាម ឥមំ ចីវរំ វិកប្បនត្ថាយ តុយ្ហំ ទម្មីតិ ។ តេន វត្តព្វោ កោ តេ មិត្តោ វា សន្ទិដ្ឋោ វាតិ ។ ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ចាតិ ។ តេន វត្តព្វោ អហំ តេសំ ទម្មិ តេសំ សន្តកំ បរិភុញ្ជ វា វិស្សជ្ជេហិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោហីតិ ។ អប្បច្ចុទ្ធារកំ នាម តស្ស វា អទិន្នំ តស្ស វា អវិស្សាសេន្តោ បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[២៤៣] អប្បច្ចុទ្ធារកេ អប្បច្ចុទ្ធារកសញ្ញី បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អប្បច្ចុទ្ធារកេ វេមតិកោ បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អប្បច្ចុទ្ធារកេ

កិច្ចវិកប្បបាន ។ ដែលហៅថា វិកប្ប គឺវិកប្បមានពីរយ៉ាង បាន ដល់វិកប្បចំពោះមុខ ១ វិកប្បកំបាំងមុខ ១ ។ ដែលហៅថា វិកប្ប ចំពោះមុខ គឺភិក្ខុកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំវិកប្បចីវរនេះចំពោះលោក ឬចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ដែលហៅថា វិកប្បកំបាំងមុខ គឺភិក្ខុកំណត់ ដោយពាក្យថា ខ្ញុំឲ្យចីវរនេះដល់លោក ដើម្បីវិកប្បទុក ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវសួរភិក្ខុជាម្ចាស់ចីវរថា លោកណាជាមិត្ររបស់លោក ឬលោក ស្គាល់លោកណា ។ ភិក្ខុម្ចាស់ចីវរត្រូវប្រាប់ថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះផង ភិក្ខុ ឈ្មោះនេះផង ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុម្ចាស់ចីវរថា ខ្ញុំឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុទាំងនោះ លោកចូរប្រើប្រាស់ក្តី ឬលោកចូរលះបង់ក្តី លោកចូរធ្វើតាមសមគួរដល់បច្ច័យក្តី នូវចីវររបស់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ដែលហៅថា មិនបានឲ្យគេដកវិកប្ប គឺភិក្ខុជាម្ចាស់ចីវរប្រើប្រាស់ចីវរដែល ភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះមិនបានប្រគល់ឲ្យក្តី មិនស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុជាអ្នក ទទួលវិកប្បនោះ ហើយប្រើប្រាស់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៤៣] ចីវរដែលមិនបានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបាន ឲ្យគេដកវិកប្ប ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចីវរដែលមិន បានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអា-បត្តិបាចិត្តិយ ។ ចីវរដែលមិនបានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថា

បច្ចុទ្ធារកសញ្ញី បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អធិដ្ឋេតិ វា វិស្សជ្ជេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បច្ចុទ្ធា-រកេ អប្បច្ចុទ្ធារកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បច្ចុទ្ធា-រកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បច្ចុទ្ធារកេ បច្ចុទ្ធារកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[២៤៤] អនាបត្តិ សោ វា ទេតិ តស្ស វា វិស្សា-សេន្តោ បរិភុញ្ជតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

នវមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បានឲ្យគេដកវិកប្ប ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុអធិដ្ឋានក្តី លះបង់ចោលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចីវរដែលបានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានឲ្យគេដកវិកប្បវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចីវរដែលបានឲ្យគេដកវិកប្បហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចីវរដែលបានឲ្យគេដកវិកប្បហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា បានឲ្យគេដកវិកប្បហើយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៤៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរដែលភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះឲ្យក្តី ភិក្ខុម្ចាស់របស់ស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុជាអ្នកទទួលវិកប្បនោះក្តី ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

[២៤៥] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ អសន្និហិតបរិក្ខារា ហោន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្តរសវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ បត្តំបិ ចីវរំបិ អបនិធេន្តិ ។ សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ ទេថាវុសោ អម្ហាកំ បត្តំបិ ចីវរំបីតិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ហសន្តិ ។ តេ រោទន្តិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ រោទថាតិ ។ ឥមេ អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អម្ហាកំ បត្តំបិ ចីវរំបិ អបនិធេន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខូនំ បត្តំបិ ចីវរំបិ អបនិធេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ បត្តំបិ ចីវរំបិ អបនិធេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ភិក្ខូនំ បត្តំបិ ចីវរំបិ

សិក្ខាបទទី ១០

[២៤៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងអារាមជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុមិនបានទុកគ្រឿងបរិក្ខារដោយស្រួល ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុលាក់ទុកបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុក៏និយាយពាក្យនេះនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោអ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះដល់យើង ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏នាំគ្នាសើច ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះក៏យំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វី បានជាអ្នកទាំងឡាយយំ ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះលាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់យើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុលាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះរបស់ភិក្ខុផងគ្នាសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយលាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់ភិក្ខុផងគ្នាពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ

អបនិធេស្សថ ធេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បត្តំ វា ចីវរំ វា និសីទនំ វា សូចិឃរំ វា កាយពន្ធនំ វា អបនិធេយ្យ វា អបនិធាបេយ្យ វា អន្តមសោ ហស្សាបេក្ខោបិ[១] ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២៤៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុស្សាតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ បត្តោ នាម ទ្វេ បត្តា អយោបត្តោ មត្តិកាបត្តោ ។ ចីវរំ នាម ឆន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ វិកប្បនុបគំ បច្ឆិមំ ។ និសីទនំ នាម សទសំ វុច្ចតិ ។ សូចិឃរំ នាម សសូចិកំ វា អសូចិកំ វា ។ កាយពន្ធនំ នាម ទ្វេ កាយពន្ធនានិ បដ្ដិកំ សូករន្តកំ ។ អបនិធេយ្យាតិ

១ ឱ. ហាសាបេក្ខោបិ ។ ម. ហាសាបេក្ខោបិ ។

មិនសម្បីបើអ្នកឯងរាល់គ្នាមកលាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់ភិក្ខុផងគ្នាសោះ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងរាល់គ្នាធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ លាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និសីទនៈក្តី បំពង់ម្ជុលក្តី វត្ថពន្ធចង្កេះក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយហោចទៅសូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៤៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋម-បារាជិកសិក្ខាបទ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុឯទៀត ។ ដែលហៅថា បាត្រ គឺបាត្រមានពីរយ៉ាង បានដល់បាត្រដែក ១ បាត្រដី ១ ។ ដែលហៅថា ចីវរ គឺបណ្តាចីវរទាំង ៦ ចីវរណាមួយយ៉ាងតូចបំផុតល្មមវិកប្បបាន ។ ដែលហៅថា និសីទនៈ សំដៅយកនិសីទនៈដែលមានជាយ ។ ដែលហៅថា បំពង់ម្ជុល គឺបំពង់ម្ជុលដែលមានម្ជុលក្តី ឥតម្ជុលក្តី ។ ដែលហៅថា វត្ថពន្ធចង្កេះ គឺវត្ថពន្ធចង្កេះមានពីរយ៉ាង បានដល់វត្ថពន្ធឈ្មោះបដ្ដិកៈ (ចំរៀកសម្ពត់) ១ វត្ថពន្ធឈ្មោះសូករន្តកៈ (គឺវត្ថពន្ធមានសណ្ឋានដូចពោះវៀនជ្រូក) ១ ។ ពាក្យថា លាក់ទុកឯង គឺភិក្ខុលាក់ទុក

សយំ អបនិធេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អបនិធាបេយ្យាតិ អញ្ញំ អាណាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សកឹ អាណត្តោ ពហុកំបិ អបនិធេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អន្តមសោ ហស្សាបេក្ខោបីតិ កីឡាធិប្បាយោ ។

[២៤៧] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី បត្តំ វា ចីវរំ វា និសីទនំ វា សូចិឃរំ វា កាយពន្ធនំ វា អបនិធេតិ វា អបនិធាបេតិ វា អន្តមសោ ហស្សាបេក្ខោបិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ បត្តំ វា ចីវរំ វា និសីទនំ វា សូចិឃរំ វា កាយពន្ធនំ វា អបនិធេតិ វា អបនិធាបេតិ វា អន្តមសោ ហស្សាបេក្ខោបិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី បត្តំ វា ចីវរំ វា និសីទនំ វា សូចិឃរំ វា កាយពន្ធនំ វា អបនិធេតិ វា អបនិធាបេតិ វា អន្តមសោ ហស្សាបេក្ខោបិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញំ បរិក្ខារំ អបនិធេតិ វា អបនិធាបេតិ វា អន្តមសោ ហស្សាបេក្ខោបិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នស្ស បត្តំ វា

ដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យលាក់ គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃ (ឲ្យលាក់ទុក) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុបង្គាប់គេតែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់លាក់ទុកច្រើនដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ១ ។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណង នឹងសើចលេង គឺភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងលេង ។

[២៤៧] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និសីទនៈក្តី បំពង់ម្ជុលក្តី វត្ថពន្ធចង្កេះក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និសីទនៈក្តី បំពង់ម្ជុលក្តី វត្ថពន្ធចង្កេះក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្នទៅវិញ ហើយលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និសីទនៈក្តី បំពង់ម្ជុលក្តី វត្ថពន្ធចង្កេះក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបរិក្ខារដទៃ ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក

ចីវរំ វា អញ្ញំ វា បរិក្ខារំ អបនិធេតិ វា អបនិធាបេតិ វា អន្តមសោ ហស្សាបេក្ខោបិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុប-សម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២៤៨] អនាបត្តិ ន ហស្សាធិប្បាយោ ទុន្និក្ខិត្តំ បដិសាមេតិ ធម្មឹ កថំ កត្វា ទស្សាមីតិ បដិសាមេតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

សុរាបានវគ្គោ ឆដ្ឋោ ។

តស្សុទ្ទានំ

សុរា អង្គុលិ ហាសោ ច[១]
អនាទរិយញ្ច ភឹសនា
ជោតិ ន្ហាន ទុព្វណ្ណំ
សាមំ អបនិធេន ចាតិ ។

១ ឱ. ម. តោយញ្ច ។

នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី បរិក្ខារដទៃក្តី របស់អនុបសម្បន្ន ដោយហោចទៅសូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្នភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្នទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្នភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៤៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងសើចលេង ហើយទុកដាក់នូវបាត្រជាដើមដែលគេទុកដាក់មិនល្អ ១ ភិក្ខុទុកដាក់ដោយគិតថា អញនឹងធ្វើធម្មីកថាហើយសឹមឲ្យវិញ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

សុរាបានវគ្គ ទី ៦ ចប់ ។

ឧទ្ទាននៃសុរាបានវគ្គនោះ (មាន ១០ សិក្ខាបទ) គឺ

សុរាសិក្ខាបទ ១ អង្គុលិសិក្ខាបទ ១
ហាសសិក្ខាបទ ១ អនាទរិយសិក្ខាបទ ១
ភឹសនសិក្ខាបទ ១ ជោតិសិក្ខាបទ ១
ន្ហានសិក្ខាបទ ១ ទុព្វណ្ណសិក្ខាបទ ១
សាមសិក្ខាបទ ១ អបនិធសិក្ខាបទ ១ ។

សប្បាណកវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[២៤៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ ឥស្សាសោ ហោតិ ។ កាកា ចស្ស អមនាបា ហោន្តិ ។ សោ កាកេ វិជ្ឈិត្វា សីសំ ឆិន្ទិត្វា សូលេ បដិបាដិយា ឋបេសិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កេនិមេ អាវុសោ កាកា ជីវិតា វោរោបិតាតិ ។ មយា អាវុសោ អមនាបា មេ កាកាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧទាយិ សញ្ចិច្ច បាណំ ជីវិតា វោរោបេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧទាយិ សញ្ចិច្ច បាណំ ជីវិតា វោរោបេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស សញ្ចិច្ច បាណំ ជីវិតា វោរោបេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស

សប្បាណកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

[២៤៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុ (ធ្លាប់) ជានាយខ្មាន់ធ្នូ ។ លោកនោះមិនពេញចិត្តនឹងសត្វក្អែកទាំងឡាយ ។ ឧទាយិនោះក៏បាញ់សត្វក្អែកទាំងឡាយកាត់ក្បាលហើយដោតលើឈើអណ្តោត ដោយលំដាប់គ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកណាសម្លាប់សត្វក្អែកទាំងនេះ ។ ឧទាយិឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំសម្លាប់ (ព្រោះ) សត្វក្អែក ខ្ញុំមិនចូលចិត្តសោះ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឧទាយិដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងក្លែងផ្តាច់បង់សត្វចាកជីវិតសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលឧទាយិ ឮថា អ្នកឯងក្លែងផ្តាច់បង់សត្វចាកជីវិត ពិតមែនឬ ។ ឧទាយិក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងក្លែងផ្តាច់បង់សត្វចាកជីវិតទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា

អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភា-វាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច បាណំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[២៤០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ សញ្ចិច្ចាតិ ជានន្តោ សញ្ជានន្តោ ចេច្ច អភិវិតរិត្វា វីតិក្កមោ ។ បាណោ នាម តិរច្ឆានគតបាណោ វុច្ចតិ ។ ជីវិតា វោរោបេយ្យាតិ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧបច្ឆិន្ទតិ ឧបរោធេតិ សន្តតឹ វិកោបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[២៤១] បាណេ បាណសញ្ញី ជីវិតា វោរោបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បាណេ វេមតិកោ ជីវិតា វោរោបេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បាណេ អប្បាណ-សញ្ញី ជីវិតា វោរោបេតិ អនាបត្តិ ។ អប្បាណេ

ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្លែងផ្តាច់បង់សត្វចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៥០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ។ ពាក្យថា ក្លែង គឺដឹង ស្គាល់ជាក់ ហើយក្លែងប្រព្រឹត្តល្មើស ប្រព្រឹត្តកន្លង ។ ដែលហៅថា សត្វ គឺសំដៅយកសត្វតិរច្ឆាន ។ ពាក្យថា ផ្តាច់បង់នូវសត្វចាកជីវិត គឺផ្តាច់បង់ បំបាត់បង់នូវជីវិតិន្ទ្រិយ គឺធ្វើតំណជីវិតរបស់សត្វឲ្យកក្រើក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៥១] សត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថា សត្វ (តិរច្ឆាន) ហើយដាក់ចុះចាកជីវិត (សម្លាប់) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដាក់ចុះចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ហើយដាក់ចុះចាកជីវិត មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថា

ចាណសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អប្បាណោ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អប្បាណោ អប្បាណសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[២៥២] អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស នមរណាធិប្បាយស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

សត្វ (តិរច្ឆាន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៥២] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ* (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ មិនមានស្មារតី ១ មិនដឹង ១ មិនប៉ងនឹងសម្លាប់ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[២៥៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ បរិភុញ្ជន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ បរិភុញ្ជិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ បរិភុញ្ជថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ បរិភុញ្ជិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ បរិភុញ្ជេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២

[២៩៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា ទឹកមានសត្វហើយយកទៅប្រើប្រាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា ទឹកមានសត្វហើយមិនគួរនឹងយកទៅប្រើប្រាស់សោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយដឹងថា ទឹកមានសត្វហើយយកទៅប្រើប្រាស់ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកដឹងថា ទឹកមានសត្វហើយមិនគួរនឹងយកទៅប្រើប្រាស់ទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះ-ថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយបរិភោគទឹកដែលមានសត្វមានជីវិត (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៥៤] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អា-រោចេន្តិ ។ សប្បាណកន្តិ ជានន្តោ បរិភោគេន មរិស្សន្តីតិ ជានន្តោ បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[២៥៥] សប្បាណកេ សប្បាណកសញ្ញី បរិភុញ្ជ-តិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ សប្បាណកេ វេមតិកោ បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សប្បាណកេ អប្បា-ណកសញ្ញី បរិភុញ្ជតិ អនាបត្តិ ។ អប្បាណកេ សប្បា-ណកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អប្បាណកេ វេមតិ-កោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អប្បាណកេ អប្បាណក-សញ្ញី អនាបត្តិ ។

[២៥៦] អនាបត្តិ សប្បាណកន្តិ អជានន្តោ អប្បាណកន្តិ ជានន្តោ បរិភោគេន ន មរិស្សន្តីតិ ជានន្តោ បរិភុញ្ជតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ សប្បាណកវគ្គ សិក្ខាបទទី ២ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[២៥៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌរួចហើយ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងខ្លួនឯង ឬពួកអ្នកដទៃ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុដឹងថា ទឹកមានសត្វមានជីវិត (ឬ) ដឹងថា ពួកសត្វនឹងស្លាប់ដោយការប្រើប្រាស់ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៥៥] ទឹកមានសត្វមានជីវិត ភិក្ខុសំគាល់ថា ទឹកមានសត្វមានជីវិត ហើយប្រើប្រាស់ទឹកនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងទឹកដែលមានសត្វមានជីវិត ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ទឹកមានសត្វមានជីវិត ភិក្ខុសំគាល់ថា ទឹកគ្មានសត្វ ហើយប្រើប្រាស់ មិនត្រូវអាបត្តិ ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានសត្វ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា គ្មានសត្វ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[២៥៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុមិនដឹងថា ទឹកមានសត្វ(ក្ដី) ដឹងថា ទឹកគ្មានសត្វរស់(ក្ដី) ដឹងថា ពួកសត្វនឹងមិនស្លាប់ដោយការប្រើប្រាស់(ក្ដី) ហើយប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[២៩៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជានំ យថាធម្មំ និហតាធិករណំ បុនកម្មាយ ឧក្កោដេន្តិ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មំ អនិហតំ ទុន្និហតំ បុន និហនិតព្វន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជានំ យថាធម្មំ និហតាធិករណំ បុនកម្មាយ ឧក្កោដេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ជានំ យថាធម្មំ និហតាធិករណំ បុនកម្មាយ ឧក្កោដេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ជានំ យថាធម្មំ និហតាធិករណំ បុនកម្មាយ ឧក្កោដេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា

សិក្ខាបទទី ៣

[២៩៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា អធិករណៈ[១] ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយសើរើ ដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតថា កម្ម (នោះ) គឺសង្ឃមិនបានធ្វើកម្ម (នោះ) គឺសង្ឃធ្វើមិនត្រឹមត្រូវ ពួកយើងត្រូវធ្វើជាថ្មីទៀត កម្មឈ្មោះថា សង្ឃរម្ងាប់ហើយមិនស្រេច រម្ងាប់ហើយមិនល្អ ពួកយើងត្រូវរម្ងាប់ជាថ្មីទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុដឹងថាអធិករណៈ ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ មិនគួរនឹងសើរើ ដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកអ្នកឯងដឹងថាអធិករណៈ ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ សើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកដឹងថា អធិករណៈ ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ មិនគួរនឹងសើរើ ដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតទេ

---

១ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ៨ គេរសកណ្ឌសៀវភៅទី ២ រួចហើយ ។

អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ យថាធម្មំ និហតាធិករណំ បុនកម្មាយ ឧក្កោដេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[២៤៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អារោចេន្តិ សោ វា អារោចេតិ ។ យថាធម្មំ នាម ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន កតំ ឯតំ យថាធម្មំ នាម ។

[២៤៩] អធិករណំ នាម ចត្តារិ អធិករណានិ វិវាទាធិករណំ អនុវាទាធិករណំ អាបត្តាធិករណំ កិច្ចាធិករណំ ។ បុនកម្មាយ ឧក្កោដេយ្យាតិ អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មំ អនិហតំ ទុន្និហតំ បុន និហនិតព្វន្តិ ឧក្កោដេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងថា អធិករណៈដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ សើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៥៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុដែលមានរឿងនោះប្រាប់ក្តី ។ ដែលហៅថា សមគួរតាមធម៌ គឺអធិករណៈដែលសង្ឃធ្វើ (គឺរម្ងាប់) ហើយតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅព្រះសាស្តា នេះហៅថា សមគួរតាមធម៌ ។

[២៥៩] ដែលហៅថា អធិករណៈ គឺ អធិករណៈមាន ៤ យ៉ាង គឺវិវាទាធិករណៈ ១ អនុវាទាធិករណៈ ១ អាបត្តាធិករណៈ ១ កិច្ចាធិករណៈ ១ ។ ពាក្យថា សើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត គឺភិក្ខុសើរើថា សង្ឃធ្វើកម្មមិនស្រេច សង្ឃធ្វើកម្មមិនល្អ យើងត្រូវធ្វើជាថ្មីទៀត សង្ឃរម្ងាប់កម្មមិនស្រេច សង្ឃរម្ងាប់កម្មមិនល្អ យើងត្រូវរម្ងាប់ជាថ្មីទៀត ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៦០] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី ឧក្កោដេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ ឧក្កោដេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី ឧក្កោ-ដេតិ អនាបត្តិ ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[២៦១] អនាបត្តិ អធម្មេន វា វគ្គេន វា នកម្មា-រហស្ស វា កម្មំ កតន្តិ ជានន្តោ ឧក្កោដេតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[២៦០] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយសើរើឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសើរើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយសើរើ មិនត្រូវអាបត្តិ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[២៦១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថា កម្មដែលសង្ឃធ្វើហើយដោយកិច្ចដែលមិនមែនជាធម៌ក្តី[១] ដោយពួកក្តី[២] សង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលមិនគួរដល់កម្មក្តី ហើយសើរើ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

---

១ បានដល់កម្មដែលធ្វើមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។ ២ បានដល់កម្មដែលធ្វើបែកខ្ញែកជាពួកមិនព្រមព្រៀងគ្នា ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

[៦៦២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិសដ្ឋឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ភាតុនោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ភិក្ខុនោ អារោចេសិ អហំ អាវុសោ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិសដ្ឋឹ អាបត្តឹ អាបន្នោ មា កស្ស-ចិ អារោចេសីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញត-រោ ភិក្ខុ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិសដ្ឋឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា សង្ឃំ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសំ យាចិ ។ តស្ស សង្ឃោ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសំ អទាសិ ។ សោ បរិវសន្តោ តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឯតទវោច អហំ អាវុសោ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិសដ្ឋឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា សង្ឃំ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសំ យាចឹ តស្ស មេ សង្ឃោ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសំ អទាសិ សោហំ បរិវសាមិ វេទយាមហំ អាវុសោ វេទយតីតិ មំ អាយស្មា ធារេតូ-តិ ។ កឹ នុ ខោ អាវុសោ យោ អញ្ញោបិ ឥមំ អាបត្តឹ

សិក្ខាបទទី ៤

[២៦២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះសញ្ចេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិ[១] ហើយប្រាប់ដល់ភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិក របស់ព្រះថេរៈជាបងប្អូនថា នែអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសញ្ចេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិហើយ លោកកុំប្រាប់ដល់អ្នកណាឡើយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិសញ្ចេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិ ហើយសូមនូវបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃបានឲ្យបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះកំពុងនៅបរិវាស ក៏បានឃើញភិក្ខុដែលព្រះឧបនន្ទ ប្រាប់អាបត្តិនោះ ហើយបានពោលពាក្យនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសញ្ចេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិ ហើយសុំបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះនឹងសង្ឃ សង្ឃបានឲ្យបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះដល់ខ្ញុំនោះឯង ខ្ញុំនោះកំពុងនៅបរិវាស នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមប្រាប់ឲ្យដឹង លោកដ៏មានអាយុចូរចាំទុកនូវខ្ញុំថា ភិក្ខុនេះបានប្រាប់ឲ្យដឹង ។ ភិក្ខុនោះសួរវិញថា នែអាវុសោ ទុកជាភិក្ខុដទៃណាតែត្រូវអាបត្តិនេះ ភិក្ខុនោះតែង

---

១ បានប្រែក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃសង្ឃាទិសេសរួចហើយ ។

អាបជ្ជតិ សោបិ ឯវំ ករោតីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ អយំ អាវុសោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិសដ្ឋឹ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា[១] សោ មេ អារោចេសិ អហំ អាវុសោ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិសដ្ឋឹ អាបត្តឹ អាបន្នោ មា កស្សចិ អារោចេសីតិ ។ កឹ បន ត្វំ អាវុសោ តំ អាបត្តឹ បដិច្ឆាទេសីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ជានំ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ បដិច្ឆាទេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ជានំ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ បដិច្ឆាទេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស ភិក្ខុស្ស ជានំ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ បដិច្ឆាទេ-ស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ

១ អាបជ្ជិត្វាបិ បាឋោ ។

ធ្វើយ៉ាងហ្នឹងឬ ។ ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសតបថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អាវុសោ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយថា នែអាវុសោ លោកឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនេះ ត្រូវអាបត្តិសញ្ចេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិហើយ លោកឧបនន្ទនោះបានប្រាប់ខ្ញុំថា នែអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសញ្ចេតនិកសុក្កវិសដ្ឋិហើយ លោកកុំប្រាប់ដល់អ្នកណាឡើយ ។ ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសនោះនិយាយថា នែអាវុសោ អ្នកបិទ-បាំងអាបត្តិនោះឬអ្វី ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អាវុសោ ។ លំ-ដាប់នោះឯង ភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុកាលដឹងហើយមិនគួរនឹងបិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នាសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯងកាលដឹងហើយបិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នា ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងកាលបើដឹងហើយមិនគួរនឹងបិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នាទេ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ជានំ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ បដិច្ឆាទេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២៦៣] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុស្សាតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ ជានាតិ ជាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អារោចេន្តិ សោ វា អារោចេតិ ។ ទុដ្ឋុល្លា ជាម អាបត្តិ ចត្តារិ ច ចារាជិ-កានិ តេរស ច សង្ឃាទិសេសា ។ បដិច្ឆាទេយ្យាតិ ឥមំ ជានិត្វា ចោទេស្សន្តិ សារេស្សន្តិ ខុំសេស្សន្តិ វម្ភេស្សន្តិ មង្កុំ ករិស្សន្តិ[១] ជារោចេស្សាមីតិ ធុរំ និក្ខិត្ត-មត្តេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៦៤] ទុដ្ឋុល្លាយ អាបត្តិយា ទុដ្ឋុល្លាបត្តិសញ្ញី បដិច្ឆាទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ទុដ្ឋុល្លាយ អាបត្តិ-យា វេមតិកោ បដិច្ឆាទេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ទុដ្ឋុល្លាយ អាបត្តិយា អទុដ្ឋុល្លាបត្តិសញ្ញី បដិច្ឆាទេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ បដិច្ឆាទេតិ

១ ឯត្ថន្តរេ អវណ្ណំ ករិស្សន្តីតិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ អត្ថិ ។

អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយបិទបាំងទុកនូវអាបត្តិអាក្រក់ របស់ភិក្ខុផងគ្នា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៦៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា បានដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ដែលហៅថា ដឹងនោះ គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្ដី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្ដី ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិនោះប្រាប់ក្ដី ។ ដែលហៅថា អាបត្តិអាក្រក់ បានដល់អាបត្តិបារាជិកទាំង ៤ ផង អាបត្តិសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ ផង ។ ពាក្យថា បិទបាំងទុក សេចក្ដីថា (ភិក្ខុណា) គ្រាន់តែដាក់ធុរៈថា ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងនូវភិក្ខុនេះហើយ នឹងចោទ នឹងរំលឹក នឹងជេរ នឹងប្រទេច នឹងបង្អាប់បង្អោន (ហេតុនោះ) អញមិនបាច់ប្រាប់ឡើយ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៦៤] អាបត្តិអាក្រក់ (ធ្ងន់) ភិក្ខុសំគាល់ថា អាបត្តិអាក្រក់ ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ អាបត្តិអាក្រក់ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាបត្តិអាក្រក់ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនអាបត្តិអាក្រក់ (ស្រាល) ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិមិនអាក្រក់ទុក ត្រូវអាបត្តិ

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នស្ស ទុដ្ឋុល្លំ វា អទុដ្ឋុល្លំ វា អជ្ឈាចារំ បដិច្ឆាទេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អទុដ្ឋុល្លាយ អាបត្តិយា ទុដ្ឋុល្លាបត្តិសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អទុដ្ឋុល្លាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អទុដ្ឋុល្លាយ អាបត្តិយា អទុដ្ឋុល្លាបត្តិសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២៦៤] អនាបត្តិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ វា កលហោ វា វិគ្គហោ វា វិវាទោ វា ភវិស្សតីតិ នាបេចេតិ សង្ឃ-ភេទោ វា សង្ឃរាជិ វា ភវិស្សតីតិ នាបេចេតិ អយំ កក្ខឡោ ផរុសោ ជីវិតន្តរាយំ វា ព្រហ្មចរិយន្ត-រាយំ វា ករិស្សតីតិ នាបេចេតិ អញ្ញេ បដិរូបេ ភិក្ខូ អបស្សន្តោ នាបេចេតិ នច្ឆាទេតុកាមោ នាបេចេតិ បញ្ញាយិស្សតិ សកេន កម្មេនាតិ នាបេចេតិ ឧម្មត្ត-កស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ទុក្កដ ។ ភិក្ខុបិទបាំងសេចក្តីប្រព្រឹត្តល្មើសអាក្រក់ (ធ្ងន់) ក្តី មិនអាក្រក់ (ស្រាល) ក្តី របស់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាបត្តិមិនអាក្រក់ ភិក្ខុសំគាល់ថា អាបត្តិអាក្រក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាបត្តិមិនអាក្រក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាបត្តិមិនអាក្រក់ ភិក្ខុសំគាល់ថា អាបត្តិមិនអាក្រក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយគិតថា សេចក្តីបង្កហេតុក្តី ជំលោះក្តី ប្រកួតប្រកាន់ក្តី វិវាទក្តីនឹងមានដល់សង្ឃ ១ ភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយគិតថា សង្ឃនឹងបែកបាក់ ឬសង្ឃនឹងប្រេះឆា ១ ភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយគិតថា ភិក្ខុនេះកាចអាក្រក់ នឹងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ជីវិត ឬនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ ១ ភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដ៏សមគួរ (នឹងប្រាប់) ហើយខានប្រាប់ ១ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបិទបាំង ហើយមិនទាន់បានប្រាប់ ១ ភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយសង្ឃឹមថា ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិនោះ នឹងប្រាកដដោយកម្មជារបស់ខ្លួន ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

[៦៦៦] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ សត្តរសវគ្គិយា ទារកា សហាយកា ហោន្តិ ។ ឧបាលិ ទារកោ តេសំ បមុខោ[១] ហោតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទ-ហោសិ កេន នុ ខោ ឧបាយេន ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ លេខំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ លេខំ សិក្ខិស្សតិ អង្គុលិយោ[២] ទុក្ខា ភវិស្សន្តិ សចេ ខោ ឧបាលិ គណនំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ

១ ឱ. ម. បាមោក្ខោ ។ ២ អង្គុលិយស្សាតិបិ បាឋោ ។

សិក្ខាបទទី ៥

[២៦៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង កូនក្មេងទាំងឡាយ មានពួក ១៧ នាក់ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នានៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក្មេងឈ្មោះឧបាលិ ជាប្រធាននៃក្មេងទាំងនោះ ។ លំដាប់នោះឯង មាតាបិតាឧបាលិកុមារ បានគិតគ្នាដូច្នេះថា កាលបើឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិគប្បីរស់នៅសប្បាយផង មិនលំបាកផង ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ មាតាបិតារបស់ឧបាលិកុមារ បានគិតគ្នា ក្នុងរឿងនេះទៀតថា បើឧបាលិរៀនសរសេរអក្សរ ដល់ឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិគប្បីរស់នៅសប្បាយផង មិនលំបាកផង ដោយប្រការដូច្នេះ ។ មាតាបិតារបស់ឧបាលិកុមារ បានគិតគ្នា (ថែម) ក្នុងរឿងនេះថា បើឧបាលិនឹងរៀនសរសេរអក្សរ ម្រាមដៃនឹងរួយ បើឧបាលិរៀនរាប់ ដល់ឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិគប្បីរស់នៅសប្បាយផង មិនលំបាកផង ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង ។ ទើបមាតាបិតា

ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ គណនំ សិក្ខិ-ស្សតិ ឧរស្ស ទុក្ខោ ភវិស្សតិ សចេ ខោ ឧបាលិ រូបំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ រូបំ សិក្ខិស្សតិ អក្ខីនិស្ស ទុក្ខានិ ភវិស្សន្តិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ សចេ ខោ ឧបាលិ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។

[២៦៧] អស្សោសិ ខោ ឧបាលិ ទារកោ មាតា-បិតូនំ ឥមំ កថាសល្លាបំ ។ អថខោ ឧបាលិ ទារកោ យេន តេ ទារកា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ទារកេ ឯតទវោច ឯថ មយំ អយ្យា សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជិស្សាមាតិ ។ សចេ ខោ ត្វំ អយ្យ បព្វជិស្សសិ ឯវំ មយំបិ បព្វជិស្សាមាតិ ។

របស់ឧបាលិកុមារ បានគិតគ្នាតទៅទៀតថា បើឧបាលិនឹងរៀនរាប់ នឹងលំបាកដល់ទ្រូង បើឧបាលិរៀនមើលរូបនិមិត្ត ដល់តតអំពីយើងទៅ ឧបាលិគប្បីរស់នៅជាសុខផង មិនលំបាកផង ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង ។ មាតាបិតាឧបាលិបានគិតគ្នាក្នុងរឿងនេះទៀតថា បើឧបាលិរៀនមើលរូបនិមិត្ត ភ្នែករបស់ឧបាលិនោះនឹងលំបាក ឃើញតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្រនេះ មានសីលជាសុខ មានសេចក្ដីប្រព្រឹត្តល្អជាសុខ ឆាន់ចង្ហាន់ល្អ សិងលើសំណិង ដែលខ្យល់មិនបានចូលទៅ បើឧបាលិបួសក្នុងសំណាក់ សមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្រ ដល់តតអំពីយើងទៅ ឧបាលិគប្បីរស់នៅជាសុខផង មិនលំបាកផង ដោយអាការៈយ៉ាងនេះឯង ។

[២៦៧] ទារកឈ្មោះឧបាលិ បានស្ដាប់ពាក្យមាតាបិតាចរចាគ្នាយ៉ាងនេះហើយ ។ ទើបឧបាលិទារក ចូលទៅរកពួកក្មេងទាំងនោះ លុះចូលទៅហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកក្មេងទាំងនោះថា នែអ្នកទាំង-ឡាយ ពួកអ្នកចូរមក យើងនឹងទៅបួសក្នុងសំណាក់សមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្រ ។ ក្មេងទាំងនោះនិយាយថា នែអ្នក បើអ្នកនឹងបួស យើង

២៦៣

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សប្បាណកវគ្គស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

អថខោ តេ ទារកា ឯកមេកស្ស មាតាបិតរោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ អនុជានាថ អម្ហាកំ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ អថខោ តេសំ ទារកានំ មាតាបិតរោ សព្វេបិមេ ទារកា សមានច្ឆន្ទា កល្យាណាធិប្បាយាតិ អនុជានឹសុ ។ តេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចឹសុ ។ តេ ភិក្ខូ បព្វាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។ តេ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ រោទន្តិ យាគុំ ទេថ ភត្តំ ទេថ ខាទនីយំ ទេថាតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អាគមេថាវុសោ យាវ រត្តិ វិភាយតិ[១] សចេ យាគុ ភវិស្សតិ បិវិស្សថ សចេ ភត្តំ ភវិស្សតិ ភុញ្ជិស្សថ សចេ ខាទនីយំ ភវិស្សតិ ខាទិស្សថ នោ ចេ ភវិស្សតិ យាគុ វា ភត្តំ វា ខាទនីយំ វា បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ភុញ្ជិស្សថាតិ ។ ឯវំបិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានា រោទន្តិយេវ យាគុំ ទេថ ភត្តំ ទេថ ខាទនីយំ ទេថាតិ សេនាសនំ ឩហទន្តិបិ ឧម្មិហន្តិបិ ។

---

១ យាវ វិភាតាយ រត្តិយាតិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

នឹងបួសយ៉ាងហ្នឹងដែរ ។ ទើបក្មេងទាំងនោះចូលទៅរកមាតាបិតារៀងៗខ្លួន ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា សូមលោកម្ដាយលោកឪពុកអនុញ្ញាតឲ្យយើងខ្ញុំចេញពីផ្ទះទៅបួស ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ។ ទើបមាតាបិតាក្មេងទាំងនោះក៏បានអនុញ្ញាតដោយគិតឃើញថា ក្មេងទាំងអស់នេះមានចំណង់ស្មើគ្នា មានសេចក្ដីប្រាថ្នាល្អ ។ ពួកក្មេងទាំងនោះចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយសូមបព្វជ្ជា ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទា ។ ពួកភិក្ខុ (បួសថ្មី) នោះ ក្រោកឡើងក្នុងរាត្រីសម័យជិតភ្លឺហើយយំទារថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបបរ ចូរឲ្យបាយ ចូរឲ្យខាទនីយៈ (នំចំណី) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរបង្អង់ចាំភ្លឺសិន បើមានបបរ អ្នកទាំងឡាយនឹងបានហុតបបរ បើមានបាយ អ្នកទាំងឡាយនឹងបានឆាន់ បើខាទ-នីយៈមាន ពួកអ្នកនឹងបានទំពា បើបបរឬបាយ ឬខាទនីយៈគ្មានទេ ពួកអ្នកនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតហើយឆាន់ ។ ពួកភិក្ខុក្មេងទាំងនោះ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះក៏ដោយ នៅតែយំទារថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបបរ ចូរឲ្យបាយ ចូរឲ្យខាទនីយៈ ជុះដាក់សេនាសនៈខ្លះ នោមដាក់ខ្លះ ។

[២៦៨] អស្សោសិ ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូ-
សសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ធារកសទ្ទំ សុត្វាន អាយស្មន្តំ
អានន្ទំ អាមន្តេសិ កឹ នុ ខោ សោ អានន្ទ
ធារកសទ្ទោតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ
និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា
ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ជានំ
ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បាទេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគ-
វាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ
ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ជានំ ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ
ឧបសម្បាទេស្សន្តិ ឩនវីសតិវស្សោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ
អក្ខមោ ហោតិ សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ
បិបាសាយ ឌំសមកសវាតាតបសិរីសបសម្ផស្សានំ
ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ
វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ
អមនាបានំ បាណហរានំ អនធិវាសកជាតិកោ ហោតិ
វីសតិវស្សោ ច ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ ខមោ ហោតិ

[២៦៨] ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រោកក្នុងរាត្រីសម័យជិតភ្លឺ បានឮសម្លេងក្មេង លុះឮហើយក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា ម្នាលអានន្ទ សម្លេងនោះជាសម្លេងក្មេងឬអ្វី ។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយដឹងហើយ ឲ្យឧបសម្បទា ដល់បុគ្គលមានអាយុខ្វះពី ២០ ឆ្នាំ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នែភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះដឹងហើយ មិនគួរនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុខ្វះពី ២០ ឆ្នាំទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ធម្មតា) បុគ្គលមានអាយុមិនគ្រប់ ២០ ឆ្នាំ តែងមិនធន់ទ្រាំត្រជាក់ក្តៅឃ្លានស្រេកសម្ផស្សរបោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃសត្វទីឃជាតិ[១] ទាំងឡាយ នឹងគន្លងពាក្យដែលបុគ្គលពោលអាក្រក់ នឹងគន្លងពាក្យអាក្រក់ដែលបុគ្គលនាំមកប្រាប់ នឹងទុក្ខវេទនាប្រជុំក្នុងសរីរៈដ៏ក្លៀវក្លា រឹង អាក្រក់ មិនស្រួល មិនជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីនាំបង់នូវជីវិតដែលកើតឡើងហើយ ចាត់ជាអ្នកមានជាតិមិនអត់ទ្រាំ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងបុគ្គល

១ បានដល់សត្វមានខ្លួនវែង មានពស់ក្អែបជាដើម ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សប្បាណកវគ្គស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ ឌំសមក-សវាតាតបសិរឹសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចន-បថានំ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសកជាតិកោ ហោតិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧប-សម្បាទេយ្យ សោ ច បុគ្គលោ អនុបសម្បន្នោ តេ ច ភិក្ខូ គារយ្ហា ឥទំ តស្មឹ បាចិត្តិយន្តិ ។

មានវស្សាគ្រប់ ២០ ទើបទ្រាំត្រជាក់ក្ដៅឃ្លានស្រេកសម្ផស្សរបោមមូស ខ្យល់កំដៅថ្ងៃសត្វទីឃជាតិទាំងឡាយ នឹងគន្លងពាក្យដែលបុគ្គលពោលអាក្រក់មានមក នឹងគន្លងពាក្យអាក្រក់ដែលបុគ្គលនាំមកប្រាប់ នឹងទុក្ខវេទនាប្រជុំក្នុងសរីរៈដ៏ក្លៀវក្លារឹងអាក្រក់ មិនស្រួល មិនជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីនាំបង់នូវជីវិតដែលកើតឡើងហើយ ចាត់ជាអ្នកមានជាតិអត់ទ្រាំបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយកាលដឹងហើយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ[១] បុគ្គលដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំនោះក៏នៅជាអនុបសម្បន្នដដែល ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ អ្នកប្រាជ្ញគប្បីតិះដៀល នេះជាអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងរឿងនោះ ។

---

១ គឺរាប់ឆ្នាំបានគ្រប់ ២០ ហើយ តែនៅខ្វះខែនិងថ្ងៃ ដូចមនុស្សណាមួយកាលនៅក្នុងផ្ទៃមាតាបានតែ ៧ ខែ កាលដែលសម្រាល ។ នៅថ្ងៃ ១៥ កើតខែពិសាខឆ្នាំជូត លុះដល់មកថ្ងៃ ១៥ កើតខែពិសាខឆ្នាំមមែ បាន ២០ ឆ្នាំ ខ្វះ ៣ ខែ លុះតែបង្អង់ឲ្យហួសដល់ថ្ងៃ ១៥ កើតខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំមមែ ហើយរាប់យក ៧ ខែក្នុងផ្ទៃនិងអធិកមាស ២ ខែមកផ្សំផង ទើបបានគ្រប់ ២០ ឆ្នាំគត់ ។

[២៦៩] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អារោចេន្តិ សោ វា អារោចេតិ ។ ឩនវីសតិវស្សោ នាម អប្បត្តវីសតិវស្សោ ។ ឧបសម្បាទេស្សាមីតិ គណំ វា អាចរិយំ វា បត្តំ វា ចីវរំ វា បរិយេសតិ សីមំ វា សម្មន្នតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញត្តិយា ទុក្កដំ ។ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ ទុក្កដា ។ កម្មវាចាបរិយោសានេ ឧបជ្ឈាយស្ស អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស គណស្ស ច អាចរិយស្ស ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២៧០] ឩនវីសតិវស្សេ ឩនវីសតិវស្សសញ្ញី ឧបសម្បាទេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឩនវីសតិវស្សេ វេមតិកោ ឧបសម្បាទេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឩនវីសតិវស្សេ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សសញ្ញី ឧបសម្បាទេតិ អនាបត្តិ ។ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សេ ឩនវីសតិវស្សសញ្ញី

[២៦៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុនោះដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកភិក្ខុដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី កុលបុត្រដែលនឹងឧបសម្បទានោះប្រាប់ក្តី ។ បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនទាន់ដល់ ២០ ឆ្នាំ ហៅថាមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈសង្ឃក្តី អាចារ្យក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមា (ថ្មី) ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរដង ។ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈសង្ឃនិងអាចារ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាស្រេច ។

[២៧០] កុលបុត្រមានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កុលបុត្រមានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កុលបុត្រមានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានវស្សាគ្រប់ ២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវអាបត្តិ ។ កុលបុត្រមានវស្សាគ្រប់ ២០ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ត្រូវអាបត្តិ

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សេ បរិបុណ្ណវីសតិ-វស្សសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[២៧១] អនាបត្តិ ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ បរិបុណ្ណ-វីសតិវស្សសញ្ញី ឧបសម្បាទេតិ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សំ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សសញ្ញី ឧបសម្បាទេតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ទុក្កដ ។ កុលបុត្រមានវស្សាគ្រប់ ២០ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កុលបុត្រមានវស្សាគ្រប់ ២០ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានវស្សាគ្រប់ ២០ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[២៧១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺភិក្ខុសំគាល់បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ២០ ថា មានវស្សាគ្រប់ ២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ១ ភិក្ខុសំគាល់បុគ្គលដែលមានវស្សាគ្រប់ ២០ ថា មានវស្សាគ្រប់ ២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

[២៧២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ សត្ថោ រាជគហា បដិយាលោកំ គន្តុកាមោ ហោតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តេ មនុស្សេ ឯតទវោច អហំបិ អាយស្មន្តេហិ សទ្ធឹ គមិស្សាមីតិ ។ មយំ ខោ ភន្តេ សុង្កំ បរិហរិស្សាមាតិ ។ បជានាថាវុសោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ កម្មិកា សត្ថោ កិរ សុង្កំ បរិហរិស្សតីតិ តេ មគ្គេ បរិយុដ្ឋឹសុ ។ អថខោ តេ កម្មិកា តំ សត្ថំ គហេត្វា អច្ឆិន្ទិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ កិស្ស ត្វំ ភន្តេ ជានំ ថេយ្យសត្ថេន សទ្ធឹ គច្ឆសីតិ បលិពុទ្ធិត្វា មុញ្ចឹសុ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ ជានំ

សិក្ខាបទទី ៦

[២៧២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង មានពួកឈ្មួញរទេះ ១ ពួក មានសេចក្តីប្រាថ្នាចេញពីក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយទៅកាន់ប្រទេសឈ្មោះ បដិយាលោក ។ ភិក្ខុ ១ រូបបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងនោះថា អាត្មានឹងទៅជាមួយនឹងអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដែរ ។ ពួកមនុស្សទាំងនោះនិយាយវិញថា សូមទាន ពួកយើងនឹងគេចវាងឲ្យរួចពន្ធទេតើ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយថា នែអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹងចុះ ។ ពួកអ្នកធ្វើការគយបានឮគេនិយាយថា ពួកឈ្មួញនឹងគេចវាងឲ្យរួចពន្ធ ហើយចាំស្ទាក់ពួកមនុស្សទាំងនោះក្នុងផ្លូវ ។ ឯពួកអ្នកធ្វើការគយនោះ ក៏ចាប់រឹបយកពួកឈ្មួញរទេះនោះ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ទានប្រោស លោកដឹងហើយ ហេតុអ្វី បានជាទៅជាមួយនឹងពួកឈ្មួញរទេះដែលគេចវាងឲ្យរួចពន្ធ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ចាប់ឃាត់ភិក្ខុនោះទុកហើយលែងទៅ ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីហើយប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុដឹងហើយ មិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា

ថេយ្យសត្ថេន សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ ជានំ ថេយ្យសត្ថេន សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស ជានំ ថេយ្យសត្ថេន សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ថេយ្យសត្ថេន សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជេយ្យ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ បាចិត្តិយន្តិ ។

[២៧៣] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អារោចេន្តិ សោ វា អារោចេតិ ។ ថេយ្យសត្ថោ នាម ចោរា កតកម្មា វា ហោន្តិ អកតកម្មា វា រាជានំ វា ថេយ្យំ គច្ឆន្តិ សុង្កំ វា

មួយអន្លើដោយពួកឈ្មួញគេចវាង៍ឲ្យរួចពន្ធសោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់សួរថា នែភិក្ខុ ឮថា អ្នកដឹងហើយបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយពួកឈ្មួញដែលគេចវាង៍ឲ្យរួចពន្ធ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកដឹងហើយមិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរផ្លូវ ឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយពួកឈ្មួញដែលគេចវាង៍ឲ្យរួចពន្ធទេ នែ មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹង៍រឹតតែជ្រះថ្លាឡើង៍ទេ ។ បេ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំង៍ឡាយ អ្នកទាំង៍ឡាយគប្បីសំដែង៍ឡើង៍នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង៍នេះ ថា ភិក្ខុណាមួយដឹង៍ហើយ បបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើ ដោយពួកឈ្មួញជាចោរ ដោយហោចទៅសូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៧៣] ត្រង់៍ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង៍ សិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ដឹង៍ គឺភិក្ខុដឹង៍ដោយ ខ្លួនឯង៍ក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ពួកឈ្មួញនោះប្រាប់ក្តី ។ ដែលហៅថា ពួកឈ្មួញជាចោរ គឺពួកចោរដែលធ្វើការ (លួច) ហើយក្តី មិនបានធ្វើការ (លួច) ហើយក្តី ដល់នូវកិរិយាលួច (របស់) ស្តេចក្តី

បរិហរន្តិ ។ សន្ទិដ្ឋិ ឯកតោ ។ សំវិធាយាតិ គច្ឆាមាវុសោ គច្ឆាម ភន្តេ គច្ឆាម ភន្តេ គច្ឆាមាវុសោ អជ្ជ វា ហិយ្យោ វា បរេ វា គច្ឆាមាតិ សំវិទហតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អន្តមសោ គាមន្តរម្បីតិ កុក្កុដសម្បាតេ គាមេ គាមន្តរេ គាមន្តរេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អគាមកេ អរញ្ញេ អឌ្ឍយោជនេ អឌ្ឍយោជនេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៤] ថេយ្យសត្ថេ ថេយ្យសត្ថសញ្ញី សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ថេយ្យសត្ថេ វេមតិកោ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ថេយ្យសត្ថេ អថេយ្យសត្ថសញ្ញី សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ អនាបត្តិ ។ ភិក្ខុ សំវិទហតិ មនុស្សា ន សំវិទហន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អថេយ្យសត្ថេ ថេយ្យសត្ថសញ្ញី

គេបវាង៍ឲ្យរួចពន្ធក្តី ។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺជាមួយគ្នា ។ ពាក្យថា បបួល គឺភិក្ខុនិង៍ឈ្មួញបបួលគ្នាថា នែអាវុសោ យើង៍នឹង៍ទៅ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើង៍នឹង៍ទៅ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើង៍នឹង៍ទៅ នែអាវុសោ យើង៍នឹង៍ទៅ យើង៍នឹង៍ទៅក្នុង៍ថ្ងៃនេះក្តី ស្អែកក្តី ខានស្អែកក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ សេចក្តីថា ភិក្ខុដើរទៅក្នុង៍ស្រុកមានចម្ងាយល្មមមាន់ហើរដល់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ ចន្លោះស្រុក ។ ភិក្ខុដើរទៅក្នុង៍ព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ កន្លះយោជន៍ ។

[២៧៤] ពួកឈ្មួញដែលជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថា ពួកឈ្មួញជាចោរ ហើយបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពួកឈ្មួញដែលជាចោរ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកឈ្មួញដែលជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនពួកឈ្មួញជាចោរ ហើយបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ មិនត្រូវអាបត្តិ ។ ភិក្ខុបបួល តែមនុស្សទាំង៍ឡាយមិនបបួល (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថា ពួកឈ្មួញជាចោរ

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អថេយ្យសត្តេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អថេយ្យសត្តេ អថេយ្យសត្តសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[២៧៤] អនាបត្តិ អសំវិទហិត្វា គច្ឆតិ មនុស្សា សំវិទហន្តិ ភិក្ខុ ន សំវិទហតិ វិសង្កេតេន គច្ឆតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថា ពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[២៧៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនបបួលហើយទៅ ១ មនុស្សទាំងឡាយបបួល ភិក្ខុមិនបបួល ១ ភិក្ខុទៅដោយខុសសង្កេត[១] ១ ភិក្ខុទៅព្រោះមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

---

១ បានដល់ភិក្ខុបបួលថា ទៅថ្ងៃនេះ ពេលនេះ តែមិនបានទៅតាមថ្ងៃ តាមពេលដែលបានកំណត់នោះ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[២៧៦] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថឹ គច្ឆន្តោ អញ្ញតរេន គាមទ្វារេន អតិក្កមតិ ។ អញ្ញតរា ឥត្ថី សាមិកេន សហ ភណ្ឌិត្វា គាមតោ និក្ខមិត្វា តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឯតទវោច កហំ ភន្តេ អយ្យោ គមិស្សតីតិ ។ សាវត្ថឹ ខោ អហំ ភគិនិ គមិស្សាមីតិ ។ អហំ អយ្យេន សទ្ធឹ គមិស្សាមីតិ ។ ឯយ្យាសិ ភគិនីតិ ។ អថខោ តស្សា ឥត្ថិយា សាមិកោ គាមតោ និក្ខមិត្វា មនុស្សេ បុច្ឆិ អបយ្យា ឯវរូបំ ឥត្ថឹ បស្សេយ្យាថាតិ ។ ឯសយ្យ បព្វជិតេន សហ គច្ឆតី-តិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ អនុពន្ធិត្វា តំ ភិក្ខុំ គហេត្វា អាកោដេត្វា មុញ្ចិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ[១] បទុបេន្តោ និសីទិ ។ អថខោ សា ឥត្ថី តំ បុរិសំ ឯតទវោច នាយ្យ សោ ភិក្ខុ មំ និប្បាទេសិ

១ ឯត្ថន្តរេ បត្តំ ឋបេត្វាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ អត្ថិ ។

សិក្ខាបទទី ៧

[២៧៦] សម័យនោះព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ បានចេញទៅតាមទ្វារមួយ ។ ស្រី ១ នាក់ឈ្លោះនឹងប្តីហើយចេញពីស្រុកទៅ ឃើញភិក្ខុនោះហើយ បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងទៅទីណា ។ ភិក្ខុនោះនិយាយថា នែនាង អាត្មានឹងទៅក្រុងសាវត្ថី ។ ស្រីនោះនិយាយថា ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅជាមួយលោកម្ចាស់ដែរ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា មកចុះ នាង ។ ខណៈនោះឯង ប្តីនៃស្រីនោះចេញពីស្រុកទៅហើយ សួរមនុស្សទាំងឡាយថា នែអ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបានឃើញស្រីមានរូបរាងយ៉ាងនេះទេ ។ គេប្រាប់ថា នែអ្នក ស្រីនោះទៅជាមួយនឹងអ្នកបួសទៅហើយ ។ ទើបបុរសនោះទៅតាមចាប់ភិក្ខុនោះ វាយហើយលែងទៅ ។ ភិក្ខុនោះ ទ្រមគ្រាំគ្រាអង្គុយនៅក្បែគល់ឈើ ១ ដើមក្នុងកាលនោះ ។ ឯស្រីនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសនោះថា នែអ្នក ភិក្ខុនោះមិនមែនបបួលណែនាំខ្ញុំមកទេ តែថាខ្ញុំឯង

២៧៣

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សប្បាណកវគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

អបិច អហមេវ តេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ គច្ឆាមិ អគារកោ សោ ភិក្ខុ គច្ឆ នំ ខមាបេហីតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ តំ ភិក្ខុំ ខមាបេសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជេយ្យ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ បាចិត្តិយន្តិ ។

ទៅជាមួយនឹងភិក្ខុនោះទេតើ ភិក្ខុនោះមិនមែនជាអ្នកធ្វើ (សេចក្ដីខុស) ទេ អ្នកចូរទៅឲ្យភិក្ខុនោះអត់ទោសទៅ ។ ទើបបុរសនោះ សូមទោសនឹងភិក្ខុនោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីហើយប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងបបួលគ្នាហើយដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាមសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបបួលគ្នាហើយដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាមទេ ។ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៧៧] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ មាតុគ្គាមោ នាម មនុស្សិត្ថី ន យក្ខី ន បេតី ន តិរច្ឆានគតា វិញ្ញូ បដិពលា សុភាសិតទុព្ភាសិតំ ទុដ្ឋុល្លាទុដ្ឋុល្លំ អាជានិតុំ ។ សទ្ធិន្តិ ឯកតោ ។ សំវិធាយាតិ គច្ឆាម ភគិនិ គច្ឆាម អយ្យ គច្ឆាម អយ្យ គច្ឆាម ភគិនិ អជ្ជ វា ហិយ្យោ វា បរេ វា គច្ឆាមាតិ សំវិទហតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អន្តមសោ គាមន្តរម្បីតិ កុក្កុដសម្បាតេ គាមេ គាមន្តរេ គាមន្តរេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អគាមកេ អរញ្ញេ អឌ្ឍយោជនេ អឌ្ឍយោជនេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៨] មាតុគ្គាមេ មាតុគ្គាមសញ្ញី សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ មាតុគ្គាមេ វេមតិកោ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ មាតុគ្គាមេ អមាតុគ្គាមសញ្ញី សំវិធាយ

[២៧៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា មាតុគ្រាម សំដៅយកមនុស្សស្រី មិនសំដៅយកយក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆានញីទេ មនុស្សស្រីនោះតាំងជាអ្នកដឹងក្ដី អាចដឹងសព្វ នូវពាក្យដែលគេពោលល្អ ពោលអាក្រក់ ពាក្យទ្រគោះ មិនមែនពាក្យទ្រគោះ ។ ពាក្យថា មួយ-អន្លើ គឺជាមួយគ្នា ។ ពាក្យថា បបួលគ្នា គឺភិក្ខុនិងមាតុគ្រាមបបួលគ្នាថា នែនាង យើងនឹងទៅ លោកម្ចាស់ យើងនឹងទៅ លោកម្ចាស់ យើងនឹងទៅ នែនាង យើងនឹងទៅ យើងនឹងទៅថ្ងៃនេះ ថ្ងៃស្អែក ឬខានស្អែក ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ គឺភិក្ខុទៅក្នុងស្រុកមានចម្ងាយល្មមមាន់ហើរទៅដល់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ ៗ ចន្លោះស្រុក ។ ភិក្ខុដើរទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ កន្លះយោជន៍ ។

[២៧៨] មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មាតុគ្រាម ហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុគ្រាម ហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា

ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ សំវិទហតិ មាតុគ្គាមោ ន សំវិទហតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ យក្ខិយា វា បេតិយា វា បណ្ឌកេន វា តិរច្ឆានគតមនុស្សវិគ្គហិត្ថិយា វា សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អមាតុគ្គាមេ មាតុគ្គាមសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អមាតុគ្គាមេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អមាតុគ្គាមេ អមាតុគ្គាមសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[២៧៩] អនាបត្តិ អសំវិទហិត្វា គច្ឆតិ មាតុគ្គាមោ សំវិទហតិ ភិក្ខុ ន សំវិទហតិ វិសង្កេតេន គច្ឆតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុបបួល មាតុគ្រាមមិនបបួល ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយយក្សស្រី ប្រេតស្រី មនុស្សខ្ទើយ និងតិរច្ឆានញីមានរាងដូចមនុស្ស ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុគ្រាម មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[២៧៩] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ* (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនបបួលហើយទៅ ១ មាតុគ្រាមបបួល ភិក្ខុមិនបបួល ១ ភិក្ខុទៅដោយខុសសង្កេត ១ ភិក្ខុទៅព្រោះមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[២៨០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អរិដ្ឋស្ស នាម ភិក្ខុនោ គទ្ធ[១]ពាធិបុព្វស្ស ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ អរិដ្ឋស្ស កិរ នាម ភិក្ខុនោ គទ្ធពាធិបុព្វស្ស ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ យេន អរិដ្ឋោ ភិក្ខុ គទ្ធពាធិបុព្វោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អរិដ្ឋំ ភិក្ខុំ គទ្ធពាធិបុព្វំ ឯតទវោចុំ សច្ចំ កិរ តេ អាវុសោ អរិដ្ឋ ឯវរូបំ បាបកំ

---

១ គទ្ធោតិបិ បាឋោ ។

សិក្ខាបទទី ៨

[២៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្មាត មានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា តែងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ភិក្ខុជាច្រើនរូបបានឮពាក្យនោះថា ឮថាភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្មាត មានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ចូលទៅរកអរិដ្ឋភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្មាតនោះ លុះចូលទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្មាតថា ម្នាលអាវុសោអរិដ្ឋ ឮថាអ្នកមានទិដ្ឋិអាក្រក់

ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯវំ ព្យា ខោ អហំ អាវុសោ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ មា អាវុសោ អរិដ្ឋ ឯវំ អវច មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ អរិដ្ឋ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា[១] ភគវតា អលញ្ច បន តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយ អប្បស្សាទា កាមា វុត្តា ភគវតា ពហុទុក្ខា ពហូបាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ អដ្ឋិកង្កលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា

---

១ ឱ. ម. អន្តរាយិកា វុត្តា ។

មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា តែងធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះមែនឬ ។ អរិដ្ឋភិក្ខុឆ្លើយថា នៃអាវុសោ ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា តែងធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា នៃអាវុសោអរិដ្ឋ អ្នកចូរកុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង អ្នកកុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រោះថាព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានត្រាស់ថាយ៉ាងនេះទេ នៃអាវុសោអរិដ្ឋ ធម៌ទាំងឡាយដែលធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះសោតអាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់អ្នកសេពពិតមែន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្ដីរីករាយតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងឆ្អឹង

ពហុទុក្ខា ពហូបាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ មំសបេសូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ តិណុក្កូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ អង្គារកាសូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ សុបិនកូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ យាចិតកូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ រុក្ខផលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ អសិសូនូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ សត្តិសូលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ សប្បសិរូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ពហុទុក្ខា ពហូបាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោតិ ។ ឯវំបិ ខោ អរិដ្ឋោ ភិក្ខុ គទ្ធពាធិបុព្វោ តេហិ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានោ តថេវ តំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ[១] ថាមសា បរាមាសា អភិនិវិស្ស

១ ឯត្ថន្តរេ ឧប្បន្នន្តិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ អត្ថិ ។

មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុំសាច់ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើពីស្មៅ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរងើកភ្លើង ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នកយល់សប្តិ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយផ្លែឈើ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយកាំបិតនិងជ្រញ់ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយលំពែងនិងដែកស្រួច ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ។ អរិដ្ឋភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្មាត ទុកជាភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ ក៏នៅតែប្រកាន់ទិដ្ឋិលាមកនោះដោយសេចក្តីប្រកាន់មាំដោយកំលាំង ហើយពោលយ៉ាងនោះ

២៧៩

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សប្បាណកវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

វោហរតិ ឯវំ ព្យា ខោ អហំ អាវុសោ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ យតោ ច ខោ តេ ភិក្ខូ នាសក្ខឹសុ អរិដ្ឋំ ភិក្ខុំ គទ្ធពាធិបុព្វំ ឯតស្មា បាបកា ទិដ្ឋិគតា វិវេចេតុំ អថខោ តេ ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អរិដ្ឋំ ភិក្ខុំ គទ្ធពាធិបុព្វំ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ តេ អរិដ្ឋ ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯវំ ព្យា ខោ អហំ ភន្តេ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា

ដដែលថា នែអាវុសោ ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថាធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយនោះ មិនអាចដោះភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្មាតចេញពីទិដ្ឋិអាក្រក់យ៉ាងនេះក្នុងកាលណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងកាលនោះឯង លុះចូលទៅហើយ ក៏ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរចំពោះអរិដ្ឋភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្មាតថា នែអរិដ្ឋ ឮថាអ្នកមានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ពិតមែនឬ ។ អរិដ្ឋភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយ

តេ បដិសេវតោ ណាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ កស្ស នុ ខោ ណាម តុំ មោឃបុរិស មយា ឯវំ ធម្មំ ទេសិតំ អាជាណាសិ ននុ មយា មោឃបុរិស អនេកបរិយាយេន អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា អលញ្ច បន តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយ អប្បស្សាទា កាមា វុត្តា មយា ពហុ-ទុក្ខា ពហូបាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ អដ្ឋិកង្ក-លូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ មំសបេសូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ តិណុក្កូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ អង្គារកាសូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ សុបិនកូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ យាចិតកូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ រុក្ខផលូ-បមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ អសិសូនូបមា

នោះមិនអាចធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះឯង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយយ៉ាងនេះ មកពីអ្នកណា នែមោឃបុរស ធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ តថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះសោតអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពបានពិតមែន តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីរីករាយតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងឆ្អឹង ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុំសាច់ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើពីស្មៅ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរងើកភ្លើង ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នកយល់សប្តិ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយផ្លែឈើ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ

២៨១

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សប្បាណកវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ សត្តិសូលូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ សប្បសិរូបមា កាមា វុត្តា មយា ពហុទុក្ខា ពហូបាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ អថ ច បន ត្វំ មោឃបុរិស អត្តនា ទុគ្គហិតេន ទិដ្ឋិគតេន អម្ហេ ចេវ អព្ភាចិក្ខសិ អត្តានញ្ច ខនសិ ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវសិ តញ្ហិ តេ មោឃបុរិស ភវិស្សតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ មា អាយស្មា ឯវំ អវច មា ភគវន្តំ

មានឧបមាដោយកាំបិតនិងជ្រញ់ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយលំពែងនិងដែកស្រួច ។ បេ ។ តថាគត សំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខ ច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយ នោះមានច្រើន នែមោឃបុរស កាលបើហេតុមានទំនងយ៉ាងនេះ អ្នក ឯងហៅថា ពោលបង្កាច់យើងផង ជីកគាស់ខ្លួនឯងផង បានបាបជា ច្រើនផង ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនប្រកាន់ខុស នែមោឃបុរស ព្រោះថា ទិដ្ឋិរបស់អ្នកឯងនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីទោសមិនមែនជាប្រយោជន៍ និងទុក្ខ អស់កាលជាអង្វែង នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យ ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យ រឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយពោលយ៉ាង នេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាតែងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មាន ព្រះភាគសំដែងហើយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ដោយប្រការយ៉ាងណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែល ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការយ៉ាងនោះ ។ ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុ លោកចូរ

អញ្ញាចិក្ខិ ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ អន្ត-រាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា អលញ្ច បន តេ បដិសេ-វតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯវញ្ច[១] សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ វុច្ច-មានោ តថេវ បគ្គណ្ហេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ យាវតតិយំ សមនុភាសិតព្វោ តស្ស បដិនិស្សគ្គាយ ។ យាវតតិ-យញ្ចេ សមនុភាសិយមានោ តំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[២៨១] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ឯវំ វទេយ្យាតិ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។

១ ឱ. ម. ឯវញ្ច បន ។

កុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ នែអាវុសោ ធម៌ទាំងឡាយតែងធ្វើនូវសេចក្ដីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើនូវសេចក្ដីអន្តរាយដល់អ្នកសេពមែន ។ ឯភិក្ខុនោះកាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រកាន់មាំយ៉ាងនោះដដែល ភិក្ខុនោះត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈបីដង ដើម្បីឲ្យលះទិដ្ឋិនោះចេញ ។ បើភិក្ខុនោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈបីដង ហើយលះបង់នូវទិដ្ឋិនោះបាន ។ ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើភិក្ខុនោះមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៨១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះពោលយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុនោះពោលថា ធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សប្បាណកវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ

[២៨២] សោ ភិក្ខូតិ យោ សោ ឯវំវាទី ភិក្ខុ ។ ភិក្ខូហីតិ អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ សុណន្តិ តេហិ វត្តព្វោ មា អាយស្មា ឯវំ អវច មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា អលញ្ច បន តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្វោ តតិយម្បិ វត្តព្វោ ។ សចេ បដិនិស្សជ្ជតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សុត្វា ន វទន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈំបិ អាកឌ្ឍិត្វា វត្តព្វោ មា អាយស្មា ឯវំ អវច មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា អលញ្ច បន

[២៨២] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុដែលនិយាយយ៉ាងនេះ នោះឯង ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយណាឮ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រូវនិយាយឲ្យភិក្ខុដែលមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះថា នែលោកដ៏មានអាយុ លោកកុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងហ្នឹង ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ ម្នាលអាវុសោ ធម៌ទាំងឡាយធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពមែន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅឲ្យភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅឲ្យអស់វារៈបីដងផង ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឮហើយមិននិយាយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវទាញភិក្ខុនោះមកកាន់ទីកណ្តាលសង្ឃ ហើយនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ លោកកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ នែអាវុសោ ធម៌ទាំងឡាយតែងធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ

តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្វោ តតិយម្បិ វត្តព្វោ ។ សចេ បដិនិស្សជ្ជតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[២៨៣] សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ សមនុភាសិតព្វោ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សមនុភាសិតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ សោ តំ ទិដ្ឋឹ នប្បដិនិស្សជ្ជតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សមនុភាសេយ្យ តស្សា ទិដ្ឋិយា បដិនិស្សគ្គាយ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស

សំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់អ្នកសេពមែន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ អស់វារៈពីដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅ អស់វារៈបីដងផង ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨៣] ភិក្ខុនោះត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ដល់ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់) យ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាសអង់អាចត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ) ថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ភិក្ខុនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សប្បាណកវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស សមនុភាសនា

ភិក្ខុនោ ឯវរូបំ ចាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ សោ តំ ទិដ្ឋឹ នប្បដិ-និស្សជ្ជតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សមនុភាសតិ តស្សា ទិដ្ឋិយា បដិនិស្សគ្គាយ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សមនុភាសនា តស្សា ទិដ្ឋិយា បដិនិស្សគ្គាយ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ឯវរូបំ ចាបកំ ទិដ្ឋិ-គតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ សោ តំ

ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ) ថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ។ (ឥឡូវនេះ) សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះ-បង់ទិដ្ឋិនោះ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះ-បង់ទិដ្ឋិនោះគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ) ថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ភិក្ខុនោះ

ទិដ្ឋឹ នប្បដិនិស្សជ្ជតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សមនុភាសតិ តស្សា ទិដ្ឋិយា បដិនិស្សគ្គាយ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សមនុភាសនា តស្សា ទិដ្ឋិយា បដិនិស្សគ្គាយ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សមនុភដ្ឋោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ តស្សា ទិដ្ឋិយា បដិនិស្សគ្គាយ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២៨៤] ញត្តិយា ទុក្កដំ ។ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ ទុក្កដា ។ កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[២៨៥] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី នប្បដិនិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ នប្បដិនិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី នប្បដិនិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ

មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះទេ ។ (ឥឡូវនេះ) សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះហើយ ។ ការសូត្រសមនុភាសន-កម្ម ចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះហើយ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មនេះគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវសង្ឃកម្មនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[២៨៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរ (លើក) ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាស្រេច ។

[២៨៥] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ

បាចិត្តិយកណ្ឌោ សប្បាណកវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

ចាចិត្តិយស្ស ។ អជម្មកម្មេ ជម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អជម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អជម្មកម្មេ អជម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

[២៨៦] អជាបត្តិ អសមនុភាសន្តស្ស បជិនិស្ស-ជ្ជន្តស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាជិកម្មិកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨៦] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ* (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺ សង្ឃមិនសូត្រសមនុភាសនកម្ម ១ ភិក្ខុលះបង់ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

នវមសិក្ខាបទំ

[២៨៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជានំ តថាវាទិនា អរិដ្ឋេន ភិក្ខុនា អកដានុធម្មេន តំ ទិដ្ឋឹ អប្បដិ-និស្សដ្ឋេន សទ្ធឹ សម្ភុញ្ជន្តិបិ សំវសន្តិបិ សហាបិ សេយ្យំ កប្បេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈា-យន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជានំ តថាវាទិនា អរិដ្ឋេន ភិក្ខុនា អកដានុធម្មេន តំ ទិដ្ឋឹ អប្បដិនិស្សដ្ឋេន សទ្ធឹ សម្ភុញ្ជិស្សន្តិបិ សំវសិស្សន្តិបិ សហាបិ សេយ្យំ កប្បេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ជានំ តថាវាទិនា អរិដ្ឋេន ភិក្ខុនា អកដានុធម្មេន តំ ទិដ្ឋឹ អប្បដិនិស្សដ្ឋេន សទ្ធឹ សម្ភុញ្ជថាបិ សំវសថាបិ សហាបិ សេយ្យំ កប្បេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ជានំ

សិក្ខាបទទី ៩

[២៨៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយដឹងហើយ បរិភោគរួមខ្លះ នៅរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ជាមួយនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុដែលនៅតែពោលយ៉ាងនោះ មិនបានធ្វើតាមធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងហើយមិនគួរនឹងបរិភោគរួមខ្លះ នៅរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ជាមួយនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុដែលនៅតែពោលយ៉ាងនោះ ជាអ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយដឹងហើយ បរិភោគរួមខ្លះ នៅរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះជាមួយនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុដែលនៅតែពោលយ៉ាងនោះ ជាអ្នកមិនបានធ្វើតាមធម៌ ជាអ្នកមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយដឹងហើយមិនគួរនឹង

តថាវាទិនា អរិដ្ឋេន ភិក្ខុនា អកតានុធម្មេន តំ ទិដ្ឋឹ អប្បដិនិស្សដ្ឋេន សទ្ធឹ សម្ភុញ្ជិស្សថាបិ សំវសិស្ស-ថាបិ សហាបិ សេយ្យំ កប្បេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិ-សេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ តថាវាទិនា ភិក្ខុនា អកតានុធម្មេន តំ ទិដ្ឋឹ អប្បដិនិស្សដ្ឋេន សទ្ធឹ សម្ភុញ្ជេយ្យ វា សំវសេយ្យ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[២៨៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អារោចេន្តិ សោ វា អារោចេតិ ។ តថាវាទិ-នាតិ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ឯវំវាទិនា ។

បរិភោគរួមខ្លះ នៅរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ជាមួយនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុ ដែលនៅតែពោលយ៉ាងនោះ មិនធ្វើតាមធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយ បរិភោគរួមក្តី នៅរួមក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី ជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានប្រក្រតីពោលយ៉ាងនោះ ជាអ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ ជាអ្នកមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៨៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកភិក្ខុដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះប្រាប់ក្តី ។ ពាក្យថា មានប្រក្រតីពោលយ៉ាងនោះ គឺនៅតែនិយាយយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌នោះដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

អកដានុធម្មោ នាម ឧក្ខិត្តោ អនោសារិតោ ។ តំ ទិដ្ឋឹ អប្បដិនិស្សដ្ឋេន សទ្ធិន្តិ ឯតំ ទិដ្ឋឹ អប្បដិនិស្សដ្ឋេន សទ្ធឹ ។ សម្ភុញ្ជេយ្យ វាតិ សម្ភោគោ នាម ទ្វេ សម្ភោគា អាមិសសម្ភោគោ ច ធម្មសម្ភោគោ ច ។ អាមិសសម្ភោគោ នាម អាមិសំ ទេតិ វា បដិគ្គណ្ហាតិ វា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មសម្ភោគោ នាម ឧទ្ទិសតិ វា ឧទ្ទិសាបេតិ វា ។ បទេន ឧទ្ទិសតិ វា ឧទ្ទិសាបេតិ វា បទេ បទេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អក្ខរាយ ឧទ្ទិសតិ វា ឧទ្ទិសាបេតិ វា អក្ខរក្ខរាយ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ សំវសេយ្យ វាតិ ឧក្ខិត្តកេន

ភិក្ខុណាដែលសង្ឃលើកវត្ត[១] ហើយសង្ឃមិនបានហៅចូលពួកទេ ភិក្ខុនោះហៅថា មិនធ្វើតាមធម៌ ។ ពាក្យថា ជាមួយនឹង (ភិក្ខុ) មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ គឺជាមួយនឹង (ភិក្ខុ) ដែលមិនលះបង់នូវទិដ្ឋិនោះឲ្យដាច់ស្រឡះ ។ ពាក្យថា បរិភោគរួមគ្នី[២] សេចក្តីថា ដែលហៅថា បរិភោគរួម គឺបរិភោគរួមមានពីរយ៉ាង បរិភោគរួមដោយអាមិសៈ ១ បរិភោគរួមដោយធម៌ ១ ។ ដែលហៅថា បរិភោគរួមដោយអាមិសៈនោះគឺ ភិក្ខុឲ្យអាមិសៈ (ដល់ភិក្ខុនោះក្តី) ទទួលអាមិសៈអំពីភិក្ខុនោះក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ដែលហៅថា បរិភោគរួមដោយធម៌ គឺភិក្ខុសំដែងធម៌ (ដល់ភិក្ខុនោះ) ក្តី ឲ្យ(ភិក្ខុនោះ) សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ (ដល់ភិក្ខុនោះ) ក្តី ឲ្យ(ភិក្ខុនោះ) សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ ៗ បទ ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ (ដល់ភិក្ខុនោះ) ក្តី ឲ្យ(ភិក្ខុនោះ) សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយអក្ខរៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ ៗ អក្ខរៈ ។ ពាក្យថា នៅរួមគ្នី គឺភិក្ខុ

---

១ គឺភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ដោយបានសូត្រញត្តិចតុត្ថកម្មវាចា ព្រោះភិក្ខុនោះមិនឃើញអាបត្តិ មិនសំដែងអាបត្តិ មិនលះបង់ទិដ្ឋិ ហៅថា ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ឯរូបភិក្ខុនោះមិនត្រូវបរិភោគរួមនឹងសង្ឃឡើយ ។ សេចក្តីពិស្តារក្នុងកម្មក្ខន្ធកៈ គម្ពីរចុល្លវគ្គ ។ ២ បរិភោគក្នុងទីនេះចំពោះយកការសេពគប់ ។

សង្ឃំ ឧទ្ទោសជំ វា បវារណំ វា សង្ឃកម្មំ វា ការេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សហ វា សេយ្យំ កប្បេយ្យាតិ ឯកច្ចន្នេ ឧក្ខិត្តកោ និបន្នេ ភិក្ខុ និបជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ និបន្នេ ឧក្ខិត្តកោ និបជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧភោ វា និបជ្ជន្តិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧដ្ឋហិត្វា បុនប្បុនំ និបជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៨៩] ឧក្ខិត្តកេ ឧក្ខិត្តកសញ្ញី សម្ភុញ្ជតិ វា សំវសតិ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧក្ខិត្តកេ វេមតិកោ សម្ភុញ្ជតិ វា សំវសតិ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឧក្ខិត្តកេ អនុក្ខិត្តកសញ្ញី សម្ភុញ្ជតិ វា សំវសតិ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេតិ

ធ្វើឧបោសថក្តី បវារណាក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី គឺកាលបើភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តបានដេកហើយ ភិក្ខុក៏ដេកក្នុងទីបិទបាំងជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលបើភិក្ខុដេកហើយ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តក៏ដេកដែរ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឬថាភិក្ខុទាំងពីររូបដេក (ជាមួយគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុក្រោកឡើងហើយដេកវិញៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៨៩] ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា សង្ឃលើកវត្តហើយ ៗ បរិភោគរួមក្តី នៅរួមក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបរិភោគរួមក្តី នៅរួមក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា សង្ឃមិនបានលើកវត្តទេ ហើយបរិភោគរួមក្តី នៅរួមក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី

អនាបត្តិ ។ អនុក្ខិត្តកេ ឧក្ខិត្តកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុក្ខិត្តកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុក្ខិត្តកេ អនុក្ខិត្តកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[២៩០] អនាបត្តិ អនុក្ខិត្តោតិ ជានាតិ ឧក្ខិត្តោ ឱសារិតោតិ ជានាតិ ឧក្ខិត្តោ តំ ទិដ្ឋឹ បដិនិស្សដ្ឋោតិ ជានាតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

នវមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

មិនត្រូវអាបត្តិ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានលើកវត្ត ភិក្ខុសំគាល់ថា សង្ឃលើកវត្តហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនលើកវត្ត ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនលើកវត្ត ភិក្ខុសំគាល់ថា សង្ឃមិនលើកវត្ត មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[២៩០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុនោះសង្ឃមិនលើកវត្ត ១ ភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ដែលសង្ឃបានសូត្រហៅចូលពួកវិញ ១ ភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ។ បានលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញហើយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

[២៩១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន កណ្ដកស្ស នាម សមណុទ្ទេសស្ស ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ កណ្ដកស្ស នាម កិរ សមណុទ្ទេសស្ស ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ យេន កណ្ដកោ សមណុទ្ទេសោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា កណ្ដកំ សមណុទ្ទេសំ ឯតទវោចុំ សច្ចំ កិរ តេ អាវុសោ កណ្ដក ឯវរូបំ

សិក្ខាបទទី ១០

[២៩១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង សមណុទ្ទេស[១] ឈ្មោះកណ្ឌកៈ មានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ) ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថាជាធម៌ធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពនោះទេ ។ ភិក្ខុជាច្រើនបានឮដំណឹងថា សមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្ឌកៈ មានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ) ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងថាជាធម៌ធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ចូលទៅរកសមណុទ្ទេស ឈ្មោះកណ្ឌកៈ លុះចូលទៅហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងកណ្ឌកសមណុទ្ទេសថា នែអាវុសោកណ្ឌកៈ ឮថា

---

១ សមណុទ្ទេស ជាពាក្យផ្លាស់ប្ដូរគ្នានឹងពាក្យថា សាមណេរ នឹងហៅថា សមណុទ្ទេសក៏បាន ថាសាមណេរក៏បាន ។

បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯវំ ព្យា ខោ អហំ ភន្តេ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ មា អាវុសោ កណ្ដក ឯវំ អវច មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ កណ្ដក អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា អលញ្ច បន តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយ អប្បស្សាទា កាមា វុត្តា ភគវតា ពហុទុក្ខា ពហូបាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ អដ្ឋិកង្កលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។

អ្នកឯងមានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ) ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ពិតមែនឬ ។ កណ្ដកសមណុទ្ទេសឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ពិតមែន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា នែអាវុសោកណ្ដកៈ អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនបានត្រាស់យ៉ាងនេះទេ នែអាវុសោកណ្ដកៈ ធម៌ទាំងឡាយធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពមែន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយពងឆ្អឹង ។ បេ ។

មំសបេសូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ តិណុក្កូ-
បមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ អង្គារកាសូបមា
កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ សុបិនកូបមា កាមា
វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ យាចិតកូបមា កាមា វុត្តា
ភគវតា ។ បេ ។ រុក្ខផលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា
។ បេ ។ អសិសូនូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។
សត្តិសូលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ សប្បសិ-
រូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ពហុទុក្ខា ពហូបាយាសា
អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោតិ ។ ឯវំបិ ខោ កណ្ដកោ
សមណុទ្ទេសោ តេហិ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានោ តថេវ តំ
បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ថាមសា បរាមាសា អភិនិវិស្ស
វោហរតិ ឯវំ ព្យា ខោ អហំ ភន្តេ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុំសាច់ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើង ដែលធ្វើដោយស្មៅ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្ដៅរងើកភ្លើង ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នកយល់សប្តិ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយផ្លែឈើ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយកាំបិតនិងជ្រញ់ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយលំពែងនិងដែកស្រួច ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ។ សមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្ឌកៈ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះ ក៏នៅប្រកាន់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ ដោយសេចក្តីប្រកាន់ដ៏មាំ ហើយពោលយ៉ាងនោះដដែលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណា

អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ យតោ ខោ តេ ភិក្ខូ នាសក្ខឹសុ កណ្ឋកំ សមណុទ្ទេសំ ឯតស្មា បាបកា ទិដ្ឋិគតា វិវេចេតុំ អថខោ តេ ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា កណ្ឋកំ សមណុទ្ទេសំ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ តេ កណ្ឋក ឯវរូបំ បាបកំ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯវំ ព្យា ខោ អហំ ភន្តេ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ កស្ស នុ ខោ នាម ត្វំ មោឃបុរិស មយា ឯវំ ធម្មំ ទេសិតំ

ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនអាចនឹងដោះសមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្ឌកៈចេញពីទិដ្ឋិអាក្រក់នោះក្នុងកាលណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងកាលនោះ លុះចូលទៅហើយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះកណ្ឌកសមណុទ្ទេសក្នុងពេលនោះថា នែកណ្ឌកៈ ឮថាអ្នកឯងមានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ) ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ពិតមែនឬ ។ កណ្ឌកសមណុទ្ទេសនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយយ៉ាងនេះ

២៩៧

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សប្បាណកវគ្គស្ស ទសមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

អាជានាសិ ឆនុ មយា មោឃបុរិស អនេកបរិយាយេន អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា អលញ្ច បន តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយ អប្បស្សាទា កាមា វុត្តា មយា ពហុទុក្ខា ពហូបាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ អដ្ឋិកង្កលូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ មំសបេសូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ តិណុក្កូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ អង្គារកាសូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ សុបិនកូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ យាចិតកូប-មា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ រុក្ខផលូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ អសិសូនូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ សត្តិសូលូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ សប្បសិរូបមា កាមា វុត្តា មយា ពហុទុក្ខា ពហូ-

បាចិត្តិយកណ្ឌ សប្បាណកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១០ និទាន

អំពីបុគ្គលណាមក នែមោឃបុរស ធម៌ទាំងឡាយដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ តថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយដាច្រើន ក៏ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព (មែន) តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងឆ្អឹង ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុំសាច់ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើដោយស្មៅ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរងើកភ្លើង ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នកយល់សប្តិ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយផ្លែឈើ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយកាំបិតនិងជ្រញ់ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយលំពែងនិងដែកស្រួច ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន

ចាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ អថ ច បន ត្វំ មោឃបុរិស អត្តនា ទុគ្គហិតេន ទិដ្ឋិគតេន អម្ហេ ចេវ អព្ភាចិក្ខសិ អត្តានញ្ច ខណសិ ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវសិ តំ ហិ តេ មោឃបុរិស ភវិស្សតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ អថខ្វេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានញ្ចេវ អប្បសាទាយ បសន្នានញ្ច ឯកច្ចានំ អញ្ញថត្តាយាតិ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ កណ្ដកំ សមណុទ្ទេសំ នាសេតុ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ នាសេតព្វោ អជ្ជតគ្គេ

ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន នែមោឃបុរស កាលបើដូច្នោះហើយ អ្នកឯងហៅថា ពោលបង្កាច់យើងផង គាស់កកាយខ្លួនឯងផង សោយបាបជាច្រើនផង ព្រោះទិដ្ឋិដែលខ្លួនកាន់យកខុស នែមោឃបុរស ទិដ្ឋិដែលអ្នកឯងកាន់យកអាក្រក់នោះ នឹងបង្កទោស មិនជាប្រយោជន៍ ជាទុក្ខដល់អ្នកឯង អស់កាលជាអង្វែង នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ម្នាលមោឃបុរស ទិដ្ឋិអាក្រក់របស់អ្នកនេះ មានតែនាំមិនឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងដើម្បីសេចក្តីពាយមាយដល់មនុស្សពួកខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយផង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរញុំាងកណ្ដកសមណុទ្ទេសឲ្យវិនាសចុះ[១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កណ្ដកសមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវឲ្យវិនាសយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោកណ្ដកៈ កាលមាន

---

១ អដ្ឋកថា វិនាសនោះមានបីយ៉ាង គឺសំវាសនាសនា វិនាសទីខានបាននៅរួមជាមួយនឹងសង្ឃ ១ លិង្គនាសនា វិនាសចាកភេទ គឺត្រូវផ្សឹកចេញ ១ ទណ្ឌកម្មនាសនា វិនាសដោយត្រូវទណ្ឌកម្ម មានមិនឲ្យដេកនៅរួមនឹងភិក្ខុអស់ពីរបីរាត្រីជាដើម ១ កណ្ដកៈនេះ ត្រូវទណ្ឌកម្មនាសនា ។

តេ អាវុសោ កណ្ឌក ន ចេវ សោ ភគវា សត្ថា អបជិសិតញ្ចោ យម្បិចញ្ញោ សមណុទ្ទេសា លភន្តិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ ទ្វិរត្តតិរត្តំ សហសេយ្យំ សាបិ តេ នត្ថិ ចរ បិរេ[១] វិនស្សាតិ ។ អថខោ សង្ឃោ កណ្ឌកំ សមណុទ្ទេសំ នាសេសិ ។

[២៩២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជានំ តថានាសិតំ កណ្ឌកំ សមណុទ្ទេសំ ឧបលាបេន្តិបិ ឧបដ្ឋាបេន្តិបិ សម្ភុញ្ជន្តិបិ សហាបិ សេយ្យំ កប្បេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជានំ តថានាសិតំ កណ្ឌកំ សមណុទ្ទេសំ ឧបលាបេស្សន្តិបិ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តិបិ សម្ភុញ្ជិស្សន្តិបិ សហាបិ សេយ្យំ កប្បេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ជានំ តថានាសិតំ កណ្ឌកំ សមណុទ្ទេសំ ឧបលាបេថាបិ ឧបដ្ឋាបេថាបិ សម្ភុញ្ជថាបិ សហាបិ សេយ្យំ កប្បេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។

១ បិរេតិ បរ អមាមកាតិ វណ្ណនា ។

ថ្ងៃនេះជាដើម អ្នកឯងមិនត្រូវអាងព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះថា ជាសាស្តារបស់អ្នកឡើយ សមណុទ្ទេសទាំងឡាយដទៃ តែងបាននូវកិរិយាដេករួមឯណា អស់រាត្រីពីរនិងរាត្រីបីជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ កិរិយាដេកនៅរួមនោះ មិនមានដល់អ្នកទេ នែមនុស្សក្រៅការ អ្នកឯងចូរចៀសចេញទៅ អ្នកចូរវិនាសទៅ ។ ក្នុងកាលនោះឯង សង្ឃបានឲ្យកណ្ឌកសមណុទ្ទេសវិនាសហើយ ។

[២៩២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា កណ្ឌកសមណុទ្ទេសសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា កណ្ឌកសមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ មិនគួរនឹងបញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយដឹងថា កណ្ឌកសមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។

វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ជានំ តថានាសិតំ កណ្ដកំ សមណុទ្ទេសំ ឧបលាបេស្សថាបិ ឧបដ្ឋាបេស្សថាបិ សម្ភុញ្ជិស្សថាបិ សហាបិ សេយ្យំ កប្បេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ សមណុទ្ទេសោបិ ចេ ឯវំ វទេយ្យ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ សោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ មា អាវុសោ សមណុទ្ទេស ឯវំ អវច មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ សមណុទ្ទេស អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា អលញ្ច បន តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯវញ្ច សោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខូហិ

ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំង-ឡាយដឹងថា កណ្តកសមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាស យ៉ាងនោះហើយ មិនគួរនឹងបញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា បើសមណុទ្ទេសពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំង-ឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ។ សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោសមណុទ្ទេស អ្នកឯងកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ អ្នកកុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនពោលយ៉ាងនេះទេ នែអាវុសោសមណុទ្ទេស ធម៌ទាំងឡាយធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព (មែន) ។ សមណុទ្ទេសនោះកាលដែលភិក្ខុ

វុច្ចមានោ តថេវ បគ្គណ្ហេយ្យ សោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ អជ្ជតគ្គេ តេ អាវុសោ សមណុទ្ទេស ន ចេវ សោ ភគវា សត្ថា អបទិសិតព្វោ យម្បិចញ្ញេ សមណុទ្ទេសា លភន្តិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ ទ្វិរត្តតិរត្តំ សហសេយ្យំ សាបិ តេ នត្ថិ ចរ បិរេ វិនស្សាតិ ។ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ តថានាសិតំ សមណុទ្ទេសំ ឧបលាបេយ្យ វា ឧបដ្ឋាបេយ្យ វា សម្ភុញ្ជេយ្យ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[២៩៣] សមណុទ្ទេសោ នាម សាមណេរោ វុច្ចតិ ។ ឯវំ វទេយ្យាតិ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្ត-រាយាយាតិ ។

[២៩៤] សោ សមណុទ្ទេសោតិ យោ សោ ឯវំវាទី សមណុទ្ទេសោ ។ ភិក្ខូហីតិ អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ សុណន្តិ តេហិ វត្តព្វោ មា

ទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រកាន់ដដែល សមណុទ្ទេស នោះភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោសមណុទ្ទេស កាលមានថ្ងៃនេះជាដើម អ្នកមិនត្រូវអាងព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះថា ជាសាស្ដារបស់អ្នកឡើយ សាមណេរទាំងឡាយដទៃតែងបានកិរិយាដេករួមឯណាអស់រាត្រីពីរបី ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ការដេកនៅរួមនោះ មិនមានដល់អ្នកទេ នែមនុស្សក្រៅការ អ្នកចូរចៀសចេញទៅ ចូរវិនាសទៅ ។ ភិក្ខុណាមួយដឹងថា សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលក្ដី ឲ្យបម្រើក្ដី បរិភោគរួមក្ដី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្ដី ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៩៣] ដែលហៅថា សមណុទ្ទេស គឺសំដៅយកសាមណេរ ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ។

[២៩៤] ពាក្យថា សមណុទ្ទេសនោះ គឺសមណុទ្ទេសដែលជាអ្នកពោលយ៉ាងនេះនោះឯង ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយណាឮ ភិក្ខុ

អាវុសោ សមណុទ្ទេស ឯវំ អវច មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ សមណុទ្ទេស អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា អលញ្ច បន តេ បដិ-សេវតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្វោ តតិយម្បិ វត្តព្វោ ។ សចេ បដិនិស្សជ្ជតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជតិ សោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ អជ្ជតគ្គេ តេ អាវុសោ សមណុទ្ទេស ន ចេវ សោ ភគវា សត្ថា អបទិសិតព្វោ យម្បិចញ្ញេ សមណុទ្ទេសា លភន្តិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ ទិរត្តតិរត្តំ សហសេយ្យំ សាបិ តេ នត្ថិ ចរ បិរេ វិនស្សាតិ ។

[២៩៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា

ទាំងឡាយនោះត្រូវពោលនឹងសមណុទ្ទេសនោះថា នៃអាវុសោសមណុ-ទ្ទេស អ្នកកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនសម្រេចប្រយោជន៍ទេ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ នៃអាវុសោសមណុទ្ទេស ធម៌ទាំងឡាយ ដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេព (មែន) ។ សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោលអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវពោលអស់វារៈបីដងផង ។ បើសមណុទ្ទេសនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើលះបង់មិនបានទេ សម-ណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោសម-ណុទ្ទេស កាលមានថ្ងៃនេះជាដើម អ្នកមិនត្រូវអាងព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះថា ជាសាស្តារបស់អ្នកឡើយ សមណុទ្ទេសទាំងឡាយដទៃតែងបានការដេកនៅរួមឯណា អស់រាត្រីពីរនិងរាត្រីបីជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ការដេកនៅរួមនោះមិនមានដល់អ្នកទេ នៃមនុស្សឥតគេរាប់ អ្នកចូរចៀសចេញទៅ ចូរវិនាសទៅ ។

[២៩៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខា-បទទី ១ នៃបាចិត្តិយវគ្គ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី

តស្ស អារោចេន្តិ សោ វា អារោចេតិ ។ តថាជាសិតន្តិ ឯវំ ជាសិតំ ។ សមណុទ្ទេសោ នាម សាមណេរោ វុច្ចតិ ។ ឧបលាបេយ្យ វាតិ តស្ស បត្តំ វា ចីវរំ វា ឧទ្ទេសំ វា បរិបុច្ឆំ វា ទស្សាមីតិ ឧបលាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបដ្ឋាបេយ្យ វាតិ តស្ស ចុណ្ណំ វា មត្តិកំ វា ទន្តកដ្ឋំ វា មុខោទកំ វា សាទិយតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សម្ភុញ្ជេយ្យ វាតិ សម្ភោគោ នាម ទ្វេ សម្ភោគា អាមិសសម្ភោគោ ច ធម្មសម្ភោគោ ច ។ អាមិស-សម្ភោគោ នាម អាមិសំ ទេតិ វា បដិគ្គណ្ហាតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មសម្ភោគោ នាម ឧទ្ទិសតិ វា ឧទ្ទិសាបេតិ វា ។ បទេន ឧទ្ទិសតិ វា ឧទ្ទិសាបេតិ វា បទេ បទេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អក្ខរាយ ឧទ្ទិ-សតិ វា ឧទ្ទិសាបេតិ វា អក្ខរក្ខរាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-យស្ស ។ សហ វា សេយ្យំ កប្បេយ្យាតិ ឯកច្ឆន្នេ ជាសិតកោ សមណុទ្ទេសេ និបន្នេ ភិក្ខុ និបជ្ជតិ

ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ឬសមណុទ្ទេសនោះប្រាប់ក្តី ។ ពាក្យថា ដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ គឺសង្ឃឲ្យខូចយ៉ាងនេះហើយ ។ ដែលហៅថា សមណុទ្ទេស គឺសំដៅយកសាមណេរ ។ ពាក្យថា បញ្ចុះបញ្ចូលក្តី គឺភិក្ខុបញ្ចុះបញ្ចូលដោយគិតថា អញនឹងឲ្យបាត្រក្តី ចីវរក្តី បាលីក្តី អដ្ឋកថាក្តី ដល់សមណុទ្ទេសនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ឲ្យបម្រើក្តី គឺភិក្ខុត្រេកអរនឹងគ្រឿងលំអិតក្តី ដីស្អិតក្តី ឈើស្ទន់ក្តី ទឹកខ្ពុរមាត់ក្តី របស់សមណុទ្ទេសនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា បរិភោគរួមក្តី គឺបរិភោគរួមមានពីរយ៉ាង បានដល់បរិភោគរួមដោយអាមិសៈ ១ បរិភោគរួមដោយធម៌ ១ ហៅថា បរិភោគរួម ។ ដែលហៅថា បរិភោគរួមដោយអាមិសៈ គឺភិក្ខុឲ្យអាមិសៈក្តី ទទួលក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ដែលហៅថា បរិភោគរួមដោយធម៌ គឺភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់សមណុទ្ទេសនោះក្តី ឲ្យសមណុទ្ទេសនោះសំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់សមណុទ្ទេសនោះក្តី ឲ្យសមណុទ្ទេសនោះសំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ ៗ បទ ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់សមណុទ្ទេសនោះក្តី ឲ្យសមណុទ្ទេសនោះសំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយអក្ខរៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ ៗ អក្ខរៈ ។ ពាក្យថា សម្រេចកិរិយាដេកនៅរួមក្តី គឺកាលបើសមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសនោះបានដេកហើយ ភិក្ខុក៏ដេកក្នុងទីបិទបាំង

អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ និបន្នេ ជាសិតកោ សមណុទ្ទេសោ និបជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧភោ វា និបជ្ជន្តិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧដ្ឋហិត្វា បុនប្បុនំ និបជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៩៦] ជាសិតកេ ជាសិតកសញ្ញី ឧបលាបេតិ វា ឧបដ្ឋាបេតិ វា សម្ភុញ្ជតិ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ជាសិតកេ វេមតិកោ ឧបលាបេតិ វា ឧបដ្ឋាបេតិ វា សម្ភុញ្ជតិ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ជាសិតកេ អជាសិតកសញ្ញី ឧបលាបេតិ វា ឧបដ្ឋាបេតិ វា សម្ភុញ្ជតិ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេតិ អនាបត្តិ ។ អជាសិតកេ ជាសិតកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជាសិតកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជាសិតកេ អជាសិតកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

ជាមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលបើភិក្ខុដេកហើយ សមណុទ្ទេស ដែលសង្ឃឲ្យវិនាសក៏ដេកនៅ (ដែរ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឬដេកទាំងពីរនាក់ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុក្រោកឡើងហើយ ដេកញយ ៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៩៦] សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា សង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ៗ បញ្ចុះបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី សម្រេចកិរិយាដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបញ្ចុះបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី សម្រេចកិរិយាដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា សង្ឃមិនបានឲ្យវិនាសទៅវិញហើយ ៗ បញ្ចុះបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី សម្រេចកិរិយាដេករួមក្តី មិនត្រូវអាបត្តិ ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃមិនឲ្យវិនាស ភិក្ខុសំគាល់ថា សង្ឃឲ្យវិនាស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃមិនឲ្យវិនាស ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃមិនឲ្យវិនាស ភិក្ខុសំគាល់ថា សង្ឃមិនឲ្យវិនាស មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[២៩៧] អនាបត្តិ អញាសិតកោតិ ជានាតិ តំ និជ្ជំ បដិនិស្សដ្ឋោតិ ជានាតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិ-កស្សាតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

សប្បាណកវគ្គោ សត្តមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

សញ្ចិច្ចវធសប្បាណំ ឧក្កោដទុដ្ឋុល្លឆាទនំ

ឩនវីសតិ សត្ថញ្ច សំវិធានអរិដ្ឋកំ

ឧក្ខិត្តកណ្ដកញ្ចេវ ទស សិក្ខាបទា ឥមេតិ ។

[២៩៧] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថា សមណុទ្ទេសនោះសង្ឃមិនបានឲ្យវិនាស ១ ភិក្ខុដឹងថា សមណុទ្ទេសនោះលះបង់ទិដ្ឋិនោះហើយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។*

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

សប្បាណកវគ្គទី ៧ ចប់ ។

ឧទ្ទាននៃសប្បាណកវគ្គនោះ

មាន ១០ សិក្ខាបទនេះគឺ

សញ្ចិច្ចវធសិក្ខាបទ ១ សប្បាណសិក្ខាបទ ១

ឧក្កោសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋុល្លឆាទនសិក្ខាបទ ១

ឩនវីសតិសិក្ខាបទ ១ សត្ថសិក្ខាបទ ១

សំវិធានសិក្ខាបទ ១ អរិដ្ឋកសិក្ខាបទ ១

ឧក្ខិត្តសិក្ខាបទ ១ កណ្ឌកសិក្ខាបទ ១ ។

សហធម្មិកវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[២៩៨] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឆន្នោ អនាចារំ អាចរតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ មា អាវុសោ ឆន្ន ឯវរូបំ អកាសិ នេតំ កប្បតីតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មឹ សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សាមិ យាវ នញ្ញំ ភិក្ខុំ ព្យត្តំ វិនយធរំ បរិបុច្ឆាមីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឆន្នោ ភិក្ខូហិ សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឯវំ វក្ខតិ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មឹ សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សាមិ យាវ នញ្ញំ ភិក្ខុំ ព្យត្តំ វិនយធរំ បរិបុច្ឆាមីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឆន្ន ភិក្ខូហិ សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឯវំ វទេសិ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មឹ សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សាមិ យាវ នញ្ញំ ភិក្ខុំ ព្យត្តំ វិនយធរំ បរិបុច្ឆាមីតិ ។

សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

[២៩៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅឃោសិតារាម ទៀបក្រុងកោសម្ពី ។ សម័យនោះឯង ឆន្នៈដ៏មានអាយុតែងប្រព្រឹត្តអនាចារ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោឆន្នៈ អ្នកកុំធ្វើកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះមិនគួរទេ ។ ឆន្នភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោទាំងឡាយខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់សាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឆន្នៈដ៏មានអាយុ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ មិនគួរនឹងពោលយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យនៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា នែឆន្នៈ ឮថា អ្នកឯងកាលបើភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ និយាយ (នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ) យ៉ាងនេះវិញថា នែអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យនៅឡើយ ពិតមែនឬ ។

សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស ភិក្ខូហិ សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឯវំ វក្ខសិ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មឹ សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សាមិ យាវ នញ្ញំ ភិក្ខុំ ព្យត្តំ វិនយធរំ បរិបុច្ឆាមីតិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឯវំ វទេយ្យ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មឹ សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សាមិ យាវ នញ្ញំ ភិក្ខុំ ព្យត្តំ វិនយធរំ បរិបុច្ឆាមីតិ ចាចិត្តិយំ ។ សិក្ខមានេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា អញ្ញាតព្វំ បរិបុច្ឆិតព្វំ បរិបញ្ហិតព្វំ ។ អយំ តត្ថ សាមីចីតិ ។

[២៩៩] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខូហីតិ អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ ។ សហធម្មិកំ នាម យំ ភគវតា បញ្ញត្តំ សិក្ខាបទំ ឯតំ សហធម្មិកំ នាម ។

ឆន្នភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យប្រកបដោយធម៌ អ្នកឯងមិនគួរនឹងពោលយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យនៅឡើយ នែមោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយកាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យដរាបណា ខ្ញុំនឹងមិនសិក្សាសិក្ខាបទនេះដរាបនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកសិក្សាគួរដឹងច្បាស់ គួរសាកសួរ គួរពិចារណា ។ នេះជាសាមីចិកម្ម ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

[២៩៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ។ ដែលហៅថា ពាក្យប្រកបដោយធម៌ គឺសិក្ខាបទណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយ សិក្ខាបទនោះហៅថា ពាក្យប្រកបដោយធម៌ ។

តេន វុច្ចមានោ ឯវំ វទេតិ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មឹ សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សាមិ យាវ នញ្ញំ ភិក្ខុំ ព្យត្តំ វិនយ-ធរំ បណ្ឌិតំ មេធាវឹ ពហុស្សុតំ ធម្មកថិកំ បរិបុច្ឆាមីតិ ភណតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០០] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី ឯវំ វទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ ឯវំ វទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុប-សម្បន្នសញ្ញី ឯវំ វទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អប្បញ្ញត្តេន វុច្ចមានោ ឥទំ ន សល្លេខាយ ន ធុត-ត្តាយ ន ចាសាទិកតាយ ន អបចយាយ ន វីរិយា-រម្ភាយ សំវត្តតីតិ ឯវំ វទេតិ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មឹ សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សាមិ យាវ នញ្ញំ ភិក្ខុំ

ភិក្ខុនោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលតាមសិក្ខាបទនោះ ត្រឡប់ជាពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា នៃអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាសជាវិន័យធរ ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិកនៅឡើយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣០០] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្នពិតមែន ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនឧបសម្បន្ន ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុកាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោលតាមពាក្យដែលមិនមែនជាវិនយ-បញ្ញត្តិ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ពាក្យនេះមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីផូរផង់ចាកកិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំចាត់បង់កិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមទេ (ម្យ៉ាងទៀត) ពោលថា នៃអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនោះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់

៣០៩

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សហធម្មិកវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

ព្យត្តំ វិនយធរំ បណ្ឌិតំ មេធាវឹ ពហុស្សុតំ ធម្មកថិកំ បរិបុច្ឆាមីតិ ភណតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុប-សម្បន្នេន បញ្ញត្តេន វា អប្បញ្ញត្តេន វា វុច្ចមានោ ឥទំ ន សល្លេខាយ ន ធុតត្ថាយ ន បាសាទិ-កតាយ ន អបចយាយ ន វីរិយារម្ភាយ សំវត្តតីតិ ឯវំ វទេតិ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មឹ សិក្ខា-បទេ សិក្ខិស្សាមិ យាវ ន អញ្ញំ ភិក្ខុំ ព្យត្តំ វិនយធរំ បណ្ឌិតំ មេធាវឹ ពហុស្សុតំ ធម្មកថិកំ បរិបុច្ឆាមីតិ ភណតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧប-សម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុប-សម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

សាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាសទ្រទ្រង់វិន័យ ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិកនៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុកាលអនុបសម្បន្ន ពោលដោយវិនយបញ្ញត្តិក្តី ដោយពុទ្ធវចនៈដែលមិនមែនជាវិនយបញ្ញត្តិក្តី ត្រឡប់ពោលយ៉ាងនេះថា ពាក្យនេះមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីផូរផង់ចាកកិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំចាត់កិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ដ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមទេ (ម្យ៉ាងទៀត) ពោលថា នៃអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាសទ្រទ្រង់វិន័យ ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិកនៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣០១] សិក្ខមានេជាតិ សិក្ខិតុកាមេន ។ អញ្ញា-
តព្វន្តិ ជានិតព្វំ ។ បរិបុច្ឆិតព្វន្តិ ឥជំ ភន្តេ កាជំ
ឥមស្ស កោ អត្ថោតិ ។ បរិបញ្ហិតព្វន្តិ ចិន្តេតព្វំ តុល-
យិតព្វំ ។ អយំ តត្ថ សាមីចីតិ អយំ តត្ថ អនុធម្មតា ។

[៣០២] អនាបត្តិ ជានិស្សាមិ សិក្ខិស្សាមីតិ
ភណាតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[៣០១] ត្រង់ពាក្យថា អ្នកសិក្សា គឺអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងសិក្សា ។ ពាក្យថា គួរដឹងច្បាស់ គឺគួរចេះ ។ ពាក្យថា គួរសាកសួរ គឺគួរសាកសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះដូចម្តេច ពាក្យនេះមានសេចក្តីដូចម្តេច ។ ពាក្យថា គួរពិចារណា គឺគួរគិតគួរថ្លឹង ។ ពាក្យថា នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺថានេះតាមទំនៀមក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

[៣០២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺភិក្ខុពោលថា ខ្ញុំនឹងដឹង ខ្ញុំនឹងសិក្សា ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[៣០៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា ភិក្ខូនំ អនេកបរិយា-យេន វិនយកថំ កថេតិ វិនយស្ស វណ្ណំ ភាសតិ វិនយបរិយត្តិយា វណ្ណំ ភាសតិ អាទិស្ស អាទិស្ស អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស វណ្ណំ ភាសតិ ។ ភិក្ខូ ភគវា ខោ អនេកបរិយាយេន វិនយកថំ កថេតិ វិនយស្ស វណ្ណំ ភាសតិ វិនយបរិយត្តិយា វណ្ណំ ភាសតិ អាទិស្ស អាទិស្ស អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស វណ្ណំ ភាសតិ ហន្ទ មយំ អាវុសោ អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស សន្តិកេ វិនយំ បរិយាបុណាមាតិ ។ តេ ច ពហូ ភិក្ខូ ថេរា ច នវា ច មជ្ឈិមា ច អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស សន្តិកេ វិនយំ បរិយាបុណន្តិ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ឯតរហិ ខោ អាវុសោ ពហូ ភិក្ខូ ថេរា ច នវា ច មជ្ឈិមា ច អាយស្មតោ ឧបាលិស្ស សន្តិកេ វិនយំ បរិយាបុណន្តិ សចេ

សិក្ខាបទទី ២

[៣០៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងវិនយកថា សំដែងគុណនៃវិន័យ ទ្រង់សំដែងគុណនៃការរៀនវិន័យ ទ្រង់កំណត់រឿយ ៗ ហើយទ្រង់សំដែងគុណរបស់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងវិនយកថា ទ្រង់សំដែងគុណនៃវិន័យ ទ្រង់សំដែងគុណនៃការរៀនវិន័យ ទ្រង់កំណត់រឿយ ៗ ហើយទ្រង់សំដែងគុណរបស់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុដោយបរិយាយជាច្រើន នៃអាវុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើងនឹងរៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ជាថេរៈខ្លះ ជាភិក្ខុថ្មីខ្លះ ជាភិក្ខុកណ្តាលខ្លះច្រើនរូប រៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមានគំនិតដូច្នេះថា នៃអាវុសោទាំងឡាយ ឥឡូវនេះឯង ភិក្ខុច្រើនអង្គ ជាថេរៈខ្លះ ជាភិក្ខុថ្មីខ្លះ ជាភិក្ខុកណ្តាលខ្លះ រៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ បើភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ជាអ្នកចេះស្ទាត់

ឥមេ វិនយេ បកតញ្ញុនោ ភវិស្សន្តិ អម្ហេ យថិច្ឆកំ អាកឌ្ឍិស្សន្តិ បរិកឌ្ឍិស្សន្តិ ហន្ទ មយំ អាវុសោ វិនយំ វិវណ្ណេមាតិ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេន្តិ កឹ បនិមេហិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកេហិ សិក្ខាបទេហិ ឧទ្ទិដ្ឋេហិ យាវទេវ កុក្កុច្ចាយ វិហេសាយ វិលេខាយ សំវត្តន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វិនយំ វិវណ្ណេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ វិនយំ វិវណ្ណេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា វិនយំ វិវណ្ណេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ឯវំ វទេយ្យ កឹ បនិមេហិ

ក្នុងវិន័យនឹងទាញមក នឹងប្រាននៅនូវយើងទាំងឡាយតាមគាប់ចិត្ត នៃអាវុសោទាំងឡាយ ណ្ហើយចុះ យើងគួរពោលបង្អាប់វិន័យវិញ ។ ទើបពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូលទៅជិតភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយសិក្ខាបទតូច ៗ ទាំងនេះ ដែលបុគ្គលណាមួយសំដែងឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងឡាយនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីលំបាកចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីសាំញ៉ាំចិត្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងពោលបង្អាប់វិន័យសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយពោលបង្អាប់វិន័យ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងពោលបង្អាប់វិន័យទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលបើភិក្ខុសំដែងឡើងនូវបាតិមោក្ខ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយសិក្ខាបទ

ខុទ្ទានុខុទ្ទកេហិ សិក្ខាបទេហិ ឧទ្ទិដ្ឋេហិ យាវទេវ កុក្កុច្ចាយ វិហេសាយ វិលេខាយ សំវត្តន្តីតិ សិក្ខាបទវិវណ្ណកេ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣០៤] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេតិ ឧទ្ទិសន្តេ វា ឧទ្ទិសាបេន្តេ វា សជ្ឈាយំ វា ករោន្តេ ។ ឯវំ វទេយ្យាតិ កឹ បនិមេហិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកេហិ សិក្ខាបទេហិ ឧទ្ទិដ្ឋេហិ យាវទេវ កុក្កុច្ចាយ វិហេសាយ វិលេខាយ សំវត្តន្តិ យេ ឥមំ បរិយាបុណន្តិ តេសំ កុក្កុច្ចំ ហោតិ វិហេសា ហោតិ វិលេខា ហោតិ យេ ឥមំ ន បរិយាបុណន្តិ តេសំ កុក្កុច្ចំ ន ហោតិ វិហេសា ន ហោតិ វិលេខា ន ហោតិ អនុទ្ទិដ្ឋំ ឥទំ វរំ អនុគ្គហិតំ ឥទំ វរំ អបរិយាបុតំ[១]

១ អបរិយាបុណិតន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

តូច ៗ ទាំងនេះដែលភិក្ខុណាមួយសំដែងឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងឡាយនេះប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីលំបាកចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីរសេមរសាមចិត្តប៉ុណ្ណោះឯង ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះពោលបង្អាប់សិក្ខាបទ ។

[៣០៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា កាលបើភិក្ខុសំដែងឡើងនូវបាតិមោក្ខ គឺកាលបើភិក្ខុសំដែងឡើងឯងក្តី ឲ្យគេសំដែងឡើងក្តី ធ្វើស្វាធ្យាយក្តី ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុណាពោលបង្អាប់វិន័យដល់ឧបសម្បន្នផងគ្នាថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយសិក្ខាបទតូច ៗ ទាំងនេះដែលភិក្ខុណាមួយសំដែងឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងនេះប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត សេចក្តីរសេមរសាមចិត្តប៉ុណ្ណោះឯង ភិក្ខុណារៀនសិក្ខាបទនេះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត សេចក្តីរសេមរសាមចិត្ត ភិក្ខុណាមិនរៀនសិក្ខា-បទនេះ ភិក្ខុនោះមិនមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត សេចក្តីរសេមរសាមចិត្តទេ សិក្ខាបទនេះ បើមិនមានអ្នកណា សំដែងឡើងក៏ជាការល្អ សិក្ខាបទនេះបើមិនមានអ្នកណាសិក្សាក៏ជាការល្អ សិក្ខាបទនេះ

ឥធំ វរំ អជាវិតំ ឥធំ វរំ វិជយោ វា អត្តរជាយតុ ឥមេ វា ភិក្ខូ អបកាតញ្ញុជោ ហោន្តូតិ ឧបសម្បន្នស្ស វិជយំ វិវណ្ណោតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៥] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី វិជយំ វិវណ្ណោ-តិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ វិជយំ វិវណ្ណោតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុប-សម្បន្នសញ្ញី វិជយំ វិវណ្ណោតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញំ ជម្មំ វិវណ្ណោតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នស្ស វិជយំ វា អញ្ញំ វា ជម្មំ វិវណ្ណោតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុប-សម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣០៦] អជាបត្តិ ជ វិវណ្ណោតុកាមោ ឥជ្ជ តាវ សុត្តន្តេ វា គាថាយោ វា អភិជម្មំ វា បរិយាបុណស្សុ បច្ឆា វិជយំ បរិយាបុណិស្សសីតិ ភណាតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បើមិនមានអ្នកណារៀនក៏ជាការល្អ សិក្ខាបទនេះ បើមិនមានអ្នកណាទ្រទ្រង់ក៏ជាការល្អ វិន័យចូរអន្តរធានទៅ ឬភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចូរកុំឲ្យចេះដឹងអ្វីសោះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣០៥] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយពោលបង្អាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយពោលបង្អាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនឧបសម្បន្នហើយពោលបង្អាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុពោលបង្អាប់ធម៌ដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុពោលបង្អាប់វិន័យក្តី ធម៌ដទៃក្តី ចំពោះអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣០៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនចង់ពោលបង្អាប់ ១ ភិក្ខុពោលថា ណ្ហើយចុះអ្នកចូររៀន ព្រះសូត្រទាំងឡាយក្តី គាថាទាំងឡាយក្តី អភិធម្មក្តី ជាមុនសិន ចាំរៀនវិន័យជាខាងក្រោយវិញ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[៣០៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អនាចារំ អាចរិត្វា អញ្ញាណភាវេន អាបន្នាតិ ជានន្តុតិ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ឯវំ វទេន្តិ ឥទានេវ ខោ មយំ ជានាម អយម្បិ កិរ ធម្មោ សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្វឌ្ឍមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ឯវំ វក្ខន្តិ ឥទានេវ ខោ មយំ ជានាម អយម្បិ កិរ ធម្មោ សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្វឌ្ឍមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ឯវំ វទេថ ឥទានេវ ខោ មយំ ជានាម អយម្បិ កិរ ធម្មោ សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្វឌ្ឍមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតីតិ ។

សិក្ខាបទទី ៣

[៣០៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាប្រព្រឹត្តអនាចារហើយគិតថា ភិក្ខុទាំងឡាយចូរដឹងថា យើងទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិដោយសេចក្តីល្ងង់ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ក៏នាំគ្នាពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេស (ការសូត្រ) រាល់កន្លះខែ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ម្តេចក៏នាំគ្នាពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងក្នុងកាលឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះខែ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ក៏នាំគ្នាពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះខែ ពិតមែនឬ ។

សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ឯវំ វក្ខថ ឥទានេវ ខោ មយំ ជានាម អយម្បិ កិរ ធម្មោ សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្វឌ្ឍមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតីតិ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អន្វឌ្ឍមាសំ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ឯវំ វទេយ្យ ឥទានេវ ខោ អហំ ជានាមិ អយម្បិ កិរ ធម្មោ សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្វឌ្ឍមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតីតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានេយ្យុំ និសិន្នបុព្វំ ឥមិនា ភិក្ខុនា ទ្វិត្តិក្ខត្តុំ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ កោ បន វាទោ ភិយ្យោតិ ន ច តស្ស ភិក្ខុនោ អញ្ញាណកេន មុត្តិ អត្ថិ យញ្ច តត្ថ អាបត្តឹ អាបន្នោ តញ្ច យថាធម្មោ ការេតព្វោ ឧត្តរិញ្ចស្ស[១] មោហោ អារោបេតព្វោ តស្ស តេ អាវុសោ

១ ឱ. ម. ឧត្តរិ ចស្ស ។

ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ មិនគួរនឹងមកពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងក្នុងកាលឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះខែ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខរាល់កន្លះខែ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំទើបតែនឹងដឹងក្នុងកាលឥឡូវនេះថា ឮថាធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះខែ ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដឹងនូវភិក្ខុនោះថា ភិក្ខុនេះធ្លាប់អង្គុយស្តាប់បាតិមោក្ខ ដែលភិក្ខុសំដែងអស់វារៈពីរបីដងហើយ នឹងពោលទៅថ្វីទៀតដល់ការស្តាប់ច្រើនដង សេចក្តីរួច (ចាកអាបត្តិ) ដោយអាការដែលមិនដឹងមិនមានដល់ភិក្ខុនោះទេ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណា ក្នុងរឿងអនាចារនោះ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងភិក្ខុនោះឲ្យធ្វើនូវអាបត្តិនោះ ដោយគួរតាមធម៌ ម្យ៉ាងទៀត គប្បីលើកមោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុនោះថែមទៀតថា ម្នាល

អលាភា តស្ស តេ ទុល្លទ្ធំ យំ ត្វំ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ន សាធុកំ អដ្ឋិកត្វា មនសិករោ-សីតិ ។ ឥទំ តស្មឹ មោហនកេ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣០៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ អន្វឌ្ឍមាសន្តិ អនុបោសថិកំ ។ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្ស-មានេតិ ឧទ្ទិស្សន្តេ ។ ឯវំ វទេយ្យាតិ អនាចារំ អាចរិត្វា អញ្ញាណកេន អាបន្នោតិ ជានន្តូតិ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ឯវំ វទេតិ ឥទានេវ ខោ អហំ ជានាមិ អយម្បិ កិរ ធម្មោ សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្វឌ្ឍ-មាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតីតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អាវុសោ (ការនេះ) មិនជាលាភរបស់អ្នកឯងទេ អ្នកឯងបាននូវរបស់អាក្រក់ ដោយហេតុថា កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ អ្នកមិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អឡើយ ។ នេះជាអាបត្តិបាចិត្តិយព្រោះក្លែងធ្វើវង្វេងនោះ (ធ្វើពើ) ។

[៣០៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នានឹងសិក្ខា-បទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា រាល់កន្លះខែ គឺរាល់ថ្ងៃឧបោសថ ។ ពាក្យថា កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ សេចក្ដីថា កាលភិក្ខុកំពុងសូត្របាតិមោក្ខ ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ សេចក្ដីថា ភិក្ខុណាប្រព្រឹត្តអនាចារហើយប្រាថ្នាថា ភិក្ខុទាំងឡាយចូរដឹងថា យើងត្រូវអាបត្តិដោយអាការមិនដឹង កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ភិក្ខុនោះពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំទើបតែនឹងដឹងឥឡូវនេះថា ឮថាធម៌នេះមកហើយក្នុងសូត្រៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសូត្រៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះខែដូច្នេះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣០៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ជានេយ្យាំ និសិន្នបុព្វំ ឥមិនា ភិក្ខុនា ចិត្តិក្ខត្តុំ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ កោ បន វាទោ ភិយ្យោតិ ន ច តស្ស ភិក្ខុនោ អញ្ញាណកេន មុត្តិ អត្ថិ យញ្ច តត្ថ អាបត្តឹ អាបន្នោ តញ្ច យថាធម្មោ ការេតព្វោ ឧត្តរិញ្ចស្ស មោហោ អារោបេតព្វោ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ អារោបេតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នា-មោ ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ន សាធុកំ អដ្ឋិ-កត្វា មនសិករោតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ មោហំ អារោបេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ន សាធុកំ អដ្ឋិកត្វា មនសិករោតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស

[៣០៩] ពាក្យថា បើ (ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដឹង) នូវភិក្ខុនោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដឹងនូវភិក្ខុអ្នកប្រាថ្នានូវសេចក្តីវង្វេងថា ភិក្ខុនេះធ្លាប់អង្គុយ (ស្តាប់) បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុសំដែងអស់វារៈពីរបីដងហើយ នឹងពោលទៅថ្វីទៀតដល់ការស្តាប់ច្រើនដង សេចក្តីរួច (ចាកអាបត្តិ) ដោយអាការដែលមិនដឹងមិនមានដល់ភិក្ខុនោះទេ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណាក្នុងរឿងអនាចារនោះ សង្ឃគប្បីញុំាងភិក្ខុនោះ ឲ្យធ្វើនូវអាបត្តិនោះ ដោយគួរតាមធម៌ ម្យ៉ាងទៀត គប្បីលើកសេចក្តីវង្វេង គឺមោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុនោះថែមទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីលើកមោហារោបនកម្មឡើងយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលជាអ្នកឈ្លាស អង់អាច គប្បីញុំាងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ មិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អឡើយ ។ បើមោហារោបនកម្ម មានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីលើកមោហារោបនកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាវាចាប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ មិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អទេ ។ ឥឡូវនេះ សង្ឃលើកនូវ

ភិក្ខុនោ មោហំ អារោបេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្थន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ មោហស្ស អារោបនា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ អារោ-បិតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ មោហោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៣១០] អនារោបិតេ មោហេ មោហេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អារោបិតេ មោហេ មោហេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣១១] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី មោហេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ មោហេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី មោហេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អធម្មកម្មេ

មោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការលើកមោហារោបនកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ មោហារោបនកម្ម សង្ឃបានលើកឡើងហើយដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការលើកមោហារោបនកម្មនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវមោហារោបនកម្មនេះ ដោយការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៣១០] កាលមោហារោបនកម្ម សង្ឃមិនទាន់លើកឡើងទេ បើភិក្ខុក្លែងធ្វើវង្វេង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលមោហារោបនកម្ម សង្ឃលើកឡើងហើយ ភិក្ខុនៅក្លែងធ្វើវង្វេងទៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣១១] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយក្លែងធ្វើវង្វេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្លែងធ្វើវង្វេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយក្លែងធ្វើវង្វេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា

ធម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣១២] អនាបត្តិ ន វិត្ថារេន សុតំ ហោតិ ឯកទ្វិត្តិក្ខត្តុំ វិត្ថារេន សុតំ ហោតិ នមោហេតុកាមស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយ (ក្លែងធ្វើវង្វេង) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣១២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុមិនទាន់បានស្តាប់បាតិមោក្ខដោយពិស្តារ ១ ភិក្ខុស្តាប់បាតិមោក្ខដោយពិស្តារអស់វារៈមិនទាន់ដល់ពីរបីដង ១ ភិក្ខុមិនប៉ងនឹងក្លែងធ្វើវង្វេង ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

[៣១៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្ត-មនា សត្តរសវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ បហារំ ទេន្តិ ។ តេ រោទន្តិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ រោទថាតិ ។ ឥមេ អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្តមនា អម្ហាកំ បហារំ ទេន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្តមនា ភិក្ខូនំ បហារំ ទស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ កុបិតា អនត្តមនា ភិក្ខូនំ បហារំ ទេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា កុបិតា អនត្តមនា ភិក្ខូនំ បហារំ ទស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ

សិក្ខាបទទី ៩

[៣១៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រោធខឹង ហើយឲ្យប្រហារដល់ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក ១៧) ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាស្រែកយំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយ ហេតុអ្វីបានជាយំ ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុទាំងនេះ ក្រោធខឹងបានឲ្យប្រហារដល់ពួកយើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងក្រោធខឹង ហើយទៅប្រហារភិក្ខុទាំងឡាយសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយក្រោធខឹង ហើយនាំគ្នាប្រហារភិក្ខុទាំង-ឡាយ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងក្រោធខឹង ហើយនាំគ្នាប្រហារភិក្ខុទាំងឡាយទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំ

បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស កុបិតោ អនត្តមនោ បហារំ ទទេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣១៤] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុស្សាតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ កុបិតោ អនត្តមនោតិ អនភិរទ្ធោ អាហតចិត្តោ ខិលជាតោ ។ បហារំ ទទេយ្យាតិ កាយេន វា កាយប្បដិពទ្ធេន វា និស្សគ្គិយេន វា អន្តមសោ ឧប្បលបត្តេនបិ បហារំ ទេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៣១៥] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី កុបិតោ អនត្តមនោ បហារំ ទេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧប-សម្បន្នេ វេមតិកោ កុបិតោ អនត្តមនោ បហារំ ទេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី កុបិតោ អនត្តមនោ បហារំ ទេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អនុបសម្បន្នស្ស កុបិតោ អនត្តមនោ បហារំ ទេតិ

ឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្រោធខឹង ហើយឲ្យប្រហារដល់ភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣១៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុផងគ្នា គឺដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យថា ក្រោធខឹង សេចក្តីថា មានចិត្តមិនត្រេកអរ មានចិត្តគុំគួន មានចិត្តរឹងត្អឹង ។ ពាក្យថា ឲ្យប្រហារ គឺឲ្យប្រហារដោយកាយក្តី ដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយក្តី ដោយវត្ថុសម្រាប់ចោលក្តី ដោយហោចទៅសូម្បីតែដោយស្លឹកព្រលិត ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣១៩] ឧបសម្បន្ន[១] ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយក្រោធខឹងឲ្យប្រហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្រោធខឹងឲ្យប្រហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាអនុបសម្បន្ន[២] ហើយក្រោធខឹងឲ្យប្រហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុក្រោធខឹង ហើយឲ្យប្រហារ ដល់អនុបសម្បន្ន

---

១ បានដល់ភិក្ខុ ។ ២ បានដល់ជនមិនមែនភិក្ខុ ។

៣២៣

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣១៦] អនាបត្តិ កេនចិ វិហេឋិយមានោ មោក្ខា-ធិប្បាយោ បហារំ ទេតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ (ហើយឲ្យប្រហារ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣១៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺភិក្ខុដែលជនណាមួយបៀតបៀនហើយមានសេចក្ដីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងឲ្យរួចខ្លួនក៏ឲ្យប្រហារទៅវិញ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

[៣១៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្តមនា សត្តរសវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរន្តិ ។ តេ បហារសមុច្ចិតា រោទន្តិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ រោទថាតិ ។ ឥមេ អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្តមនា អម្ហាកំ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កុបិតា អនត្តមនា[១] ភិក្ខូនំ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ កុបិតា អនត្តមនា ភិក្ខូនំ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា កុបិតា អនត្តមនា ភិក្ខូនំ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរិស្សថ

---

១ ឯត្ថន្តរេ សត្តរសវគ្គិយានន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ អត្ថិ ។

សិក្ខាបទទី ៥

[៣១៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រោធខឹង ហើយង៉ាលំពែងគឺបាតដៃឡើងសំដៅពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ (ធ្វើអាការបីដូចជានឹងវាយ) សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ ទើបតែនឹងរួចអំពីប្រហារមកហើយ (មានសេចក្តីភិតភ័យ) ក៏នាំគ្នាយំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វី បានជាពួកអ្នកយំ ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះ ក្រោធខឹង ហើយង៉ាបាតដៃឡើងដូចជាលំពែងសំដៅពួកយើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងក្រោធខឹងហើយង៉ាបាតដៃឡើង ដូចជាលំពែងសំដៅភិក្ខុផងគ្នាសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយក្រោធខឹង ហើយង៉ាបាតដៃឡើង ដូចជាលំពែងសំដៅភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹង ក្រោធខឹង ហើយង៉ាបាតដៃឡើង ដូចជាលំពែងសំដៅភិក្ខុទាំងឡាយទេ

នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស កុបិតោ អនត្តមនោ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣១៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុស្សាតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ កុបិតោ អនត្តមនោតិ អនភិរទ្ធោ អាហតចិត្តោ ខិលជាតោ ។ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរេយ្យាតិ កាយំ វា កាយប្បដិពទ្ធំ វា អន្តមសោ ឧប្បលបត្តំបិ ឧច្ចារេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៣១៩] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី កុបិតោ អនត្តមនោ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ កុបិតោ អនត្តមនោ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី កុបិតោ អនត្តមនោ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អនុបសម្បន្នស្ស

ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្រោធខឹង ហើយងារឡើងនូវលំពែងគឺបាតដៃសំដៅភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣១៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា សំដៅភិក្ខុផងគ្នា គឺសំដៅភិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យថា ក្រោធខឹង គឺមានចិត្តមិនត្រេកអរ មានចិត្តគុំគួន មានចិត្តរឹងត្អឹង ។ ពាក្យថា ងារឡើងនូវលំពែងគឺបាតដៃ សេចក្ដីថា ភិក្ខុលើកកាយក្ដី លើកវត្ថុជាប់នឹងកាយក្ដី ឡើងជន្ទ ដោយហោចទៅសូម្បីតែស្លឹកព្រលិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣១៩] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយក្រោធខឹងងារលំពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ ហើយក្រោធខឹងងារលំពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ហើយក្រោធខឹងងារលំពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុក្រោធខឹងដល់

កុបិតោ អនត្តមនោ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣២០] អនាបត្តិ កេនចិ វិហេឋិយមានោ មោក្ខាធិប្បាយោ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

អនុបសម្បន្ន ហើយផាលំពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣២០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុដែលជនណាមួយ បៀតបៀនហើយមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងឲ្យរួចខ្លួនក៏ផាលំពែងគឺបាតដៃឡើង ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

[៣២១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធំសេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធំសេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុំ អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធំសេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ភិក្ខុំ អមូលកេន សង្ឃាទិ-សេសេន អនុទ្ធំសេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្ប-សន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ

សិក្ខាបទទី ៦

[៣២១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វ-គ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាកំចាត់ (គឺចោទ) ភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូលសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូលទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ

។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធំសេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣២២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុន្តិ អញ្ញំ ភិក្ខុំ ។ អមូលកំ នាម អទិដ្ឋំ អសុតំ អបរិសង្កិតំ ។ សង្ឃាទិសេសេនាតិ តេរសន្នំ អញ្ញតរេន ។ អនុទ្ធំសេយ្យាតិ ចោទេតិ វា ចោទាបេតិ វា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៣២៣] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធំសេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធំសេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុ-បសម្បន្នសញ្ញី អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធំ-សេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អាចារវិបត្តិយា វា ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា អនុទ្ធំសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេស មិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣២២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុដទៃ ។ ដែលហៅថា មិនមានមូល គឺអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែលខ្លួនមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិនបានរង្កៀស ។ ពាក្យថា ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេស គឺបណ្តាសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទណាមួយ ។ ពាក្យថា ចោទ សេចក្តីថា ភិក្ខុចោទឯងក្តី ប្រើគេឲ្យចោទក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣២៣] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយចោទដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចោទដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ហើយចោទដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុចោទដោយអាចារវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អនុបសម្បន្នំ អនុទ្ធំសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣២៤] អនាបត្តិ តថាសញ្ញី ចោទេតិ វា ចោទាបេតិ វា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ភិក្ខុចោទអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន (ហើយចោទ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុ-បសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣២៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ពិតមែនហើយចោទឯងក្តី ប្រើគេឲ្យចោទក្តី ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[៣២៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្តរសវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ សញ្ចិច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហន្តិ ភគវតា អាវុសោ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ន ឩនវីសតិវស្សោ បុគ្គលោ ឧបសម្បាទេតព្វោតិ តុម្ហេ ច ឩនវីសតិវស្សា ឧបសម្បន្នា កច្ចិ នោ តុម្ហេ អនុបសម្បន្នាតិ ។ តេ រោទន្តិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ រោទថាតិ ។ ឥមេ អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អម្ហាកំ សញ្ចិច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ[១] ភិក្ខូនំ សញ្ចិច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សញ្ចិច្ច កុក្កុច្ចំ

១ ឯត្ថន្តរេ សត្តរសវគ្គិយានន្តិបិ កត្ថចិ បោត្ថកេ អត្ថិ ។

សិក្ខាបទទី ៧

[៣២៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្ដីរង្កៀសសង្ស័យកើតដល់ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ សិក្ខាបទព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុកហើយថា បុគ្គលមានឆ្នាំថយពី ២០ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ចំណែកពួកលោកមានអាយុមិនទាន់ដល់ ២០ ឆ្នាំមកទទួលឧបសម្បទា ពួកលោកមិនមែនជាឧបសម្បន្នទេដឹង ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំគ្នាយំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ពួកលោកយំ ព្រោះអ្វី ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ថា អាវុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះ ក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្ដីរង្កៀសសង្ស័យ ដល់ពួកយើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្ដីរង្កៀសសង្ស័យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងគ្នាសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយឮថា ពួកអ្នកឯងក្លែងបង្កហេតុ ឲ្យមានសេចក្ដីរង្កៀសសង្ស័យដល់ភិក្ខុ

ឧបឥហាថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ភិក្ខូនំ សញ្ចិច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភា-វាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស សញ្ចិច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហេយ្យ ឥតិស្ស មុហុត្តម្បិ អផាសុ ភវិស្សតីតិ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញំ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៦៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខុស្សាតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ សញ្ចិច្ចាតិ ជានន្តោ សញ្ជានន្តោ ចេច្ច អភិវិតរិត្វា វីតិក្កមោ ។ កុក្កុច្ចំ ឧបទហេយ្យាតិ ឩនវីសតិវស្សោ មញ្ញេ ត្វំ

ទាំងឡាយផងគ្នា ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងក្លែងបង្កហេតុ ឲ្យមានសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងគ្នាទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យ ដល់ភិក្ខុផងគ្នាដោយគិតថា (សេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យនេះ) កើតឡើង ការមិនសប្បាយចិត្តនឹងមានដល់ភិក្ខុនោះ ១ រំពេចមិនខាន ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យនោះឯងជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ ។

[៣២៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុផងគ្នា គឺដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យថា ក្លែង សេចក្តីថា ភិក្ខុដឹងគឺដឹងជាក់ ក្លែងល្មើសប្រព្រឹត្តកន្លង ។ ពាក្យថា បង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យ សេចក្តីថា ភិក្ខុណាបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យថា លោកទំនង

ឧបសម្បន្នោ វិកាលេ មញ្ញេ តយា កុត្តំ មជ្ជំ មញ្ញេ តយា បីតំ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ រហោ មញ្ញេ តយា និសិន្នន្តិ កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញន្តិ ន អញ្ញោ កោចិ បច្ចយោ ហោតិ កុក្កុច្ចំ ឧបទហិតុំ ។

[៣២៧] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី សញ្ចិច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ សញ្ចិច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី សញ្ចិច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អនុបសម្បន្នស្ស សញ្ចិច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ជាមានឆ្នាំមិនទាន់គ្រប់ ២០ ហើយឧបសម្បទាទេដឹង លោកបរិភោគអាហារក្នុងវេលាវិកាលទេដឹង លោកផឹកទឹកស្រវឹងទេដឹង លោកអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមទេដឹង ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យនោះឯងជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា ហេតុណាមួយដទៃគ្មាន ចំពោះត្រង់បង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យកើតឡើងប៉ុណ្ណោះឯង ។

[៣២៧] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយក្វែងផ្តើមសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្វែងផ្តើមសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ហើយក្វែងផ្តើមសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុក្វែងផ្តើមសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើងដល់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សហធម្មិកវគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[៣២៨] អនាបត្តិ ន កុក្កុច្ចំ ឧបាទេតុកាមោ ឩនវីសតិវស្សោ មញ្ញេ ត្វំ ឧបសម្បន្នោ វិកាលេ មញ្ញេ តយា ភុត្តំ មជ្ជំ មញ្ញេ តយា បីតំ មាតុគាមេន សទ្ធឹ រហោ មញ្ញេ តយា និសិន្នំ ឥង្ឃ ជានាហិ មា តេ បច្ឆា កុក្កុច្ចំ អហោសីតិ ភណតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[៣២៨] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ* (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនមានបំណង នឹងផ្តើមសេចក្តីរង្កៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង តែពោល (តាមសេចក្តីយល់) ថា លោកប្រហែលមានឆ្នាំមិនទាន់ដល់ ២០ ហើយឧបសម្បទាទេដឹង លោកបរិភោគអាហារក្នុងវេលាវិកាលទេដឹង លោកផឹកទឹកស្រវឹងទេដឹង លោកអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមទេដឹង ណ្ហើយចុះ លោកចូរដឹងចុះ លោកកុំរង្កៀសសង្ស័យស្តាយក្រោយឡើយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[៣២៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បេសលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ ភណ្ឌន្តិ ។ បេសលា ភិក្ខូ ឯវំ វទេន្តិ អលជ្ជិនោ ឥមេ អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ន សក្កា ឥមេហិ សហ ភណ្ឌិតុន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឯវំ វទេន្តិ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ អម្ហេ អលជ្ជិវាទេន បាបេថាតិ ។ កហំ បន តុម្ហេ អាវុសោ អស្សុត្ថាតិ ។ មយំ អាយស្មន្តានំ ឧបស្សុតឹ តិដ្ឋម្ហាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខូនំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ ឧបស្សុតឹ តិដ្ឋិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ ឧបស្សុតឹ តិដ្ឋថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា

សិក្ខាបទទី ៨

[៣២៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈ្លោះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ។ ពួកភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រលាញ់និយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះជាពួកអលជ្ជីទេ ពួកយើងមិនអាចឈ្លោះនឹងពួកនេះទេ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (បានឮ) ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះហេតុអ្វី អ្នកទាំងឡាយញ៉ាំងពួកយើងឲ្យដល់ដោយពាក្យថា អលជ្ជី ។ ពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់សួរថា ម្នាលអាវុសោ ចុះពួកអ្នកបានឮក្នុងទីណា ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា យើងទាំងឡាយឈរអែបស្តាប់ពួកលោកដ៏មានអាយុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយបង្កហេតុ ប្រកួតប្រកាន់ ទាស់ទែងគ្នា មិនគួរនឹងឈរអែបស្តាប់សោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា កាលភិក្ខុទាំងឡាយបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា ពួកអ្នកឯងឈរអែបស្តាប់ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ

កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ភិក្ខូនំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ ឧបស្សុតឹ តិដ្ឋិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទា-បន្នានំ ឧបស្សុតឹ តិដ្ឋេយ្យ យំ ឥមេ ភណិស្សន្តិ តំ សោស្សាមីតិ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញំ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៣០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ភិក្ខូនន្តិ អញ្ញេសំ ភិក្ខូនំ ។ ភណ្ឌនជាតានំ កលហ-ជាតានំ វិវាទាបន្នានន្តិ អធិករណជាតានំ ។ ឧបស្សុតឹ តិដ្ឋេយ្យាតិ ឥមេសំ សុត្វា ចោទេស្សាមិ សារេស្សាមិ បដិចោទេស្សាមិ បដិសារេស្សាមិ មង្កុំ ករិស្សាមីតិ

ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងឈរអែបស្តាប់ទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ បង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា ទៅឈរអែបស្តាប់ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងនេះនឹងពោលពាក្យណា អញនឹងស្តាប់ពាក្យនោះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើកិរិយាឈរអែបស្តាប់នោះជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ ។

[៣៣០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ គឺកាលបើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ។ ពាក្យថា បង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា គឺភិក្ខុទាំងនោះមានអធិករណៈកើតឡើងហើយ ។ ពាក្យថា ឈរអែបស្តាប់ គឺភិក្ខុដើរទៅដោយគិតថា អញស្តាប់ភិក្ខុទាំងនេះហើយនឹងចោទនឹងឲ្យរលឹក នឹងចោទចំពោះ នឹងឲ្យរលឹកចំពោះ នឹងធ្វើឲ្យអៀនខ្មាស

គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ យត្ថ បិតោ សុណាតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បច្ឆតោ គច្ឆន្តោ តុរិតោ គច្ឆតិ សោស្សាមីតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ យត្ថ បិតោ សុណាតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បុរតោ គច្ឆន្តោ ឱហីយតិ សោស្សាមីតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ យត្ថ បិតោ សុណាតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុស្ស បិតោកាសំ វា និសិន្នោកាសំ វា និបន្នោកាសំ វា អាគន្ត្វា មន្តេន្តំ ឧក្កាសិតព្វំ វិជានាបេតព្វំ ។ នោ ចេ ឧក្កាសេយ្យ វា វិជានាបេយ្យ វា អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អបគន្តុំ ន អញ្ញោ កោចិ បច្ចយោ ហោតិ ឧបស្សុតឹ តិដ្ឋិតុំ ។

[៣៣១] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី ឧប-ស្សុតឹ តិដ្ឋតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ ឧបស្សុតឹ តិដ្ឋតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី ឧបស្សុតឹ តិដ្ឋតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អនុបសម្បន្នស្ស ឧបស្សុតឹ តិដ្ឋតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនោះឈរស្តាប់ក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងទីនោះ ។ ភិក្ខុដើរទៅតាមក្រោយ បើដើរទៅដោយរហ័សដោយគិតថា អញនឹងស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុឈរស្តាប់ក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងទីនោះ ។ ភិក្ខុដើរទៅមុនហើយឈប់ដោយគិតថា អញនឹងស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុឈរស្តាប់ក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងទីនោះ ។ ភិក្ខុណាមកកាន់ទីឈរក្តី ទីអង្គុយក្តី ទីដេកក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះគប្បីក្អក គប្បីញុំាងភិក្ខុដែលកំពុងប្រឹក្សាគ្នានោះឲ្យដឹង ។ បើភិក្ខុនោះមិនក្អកគ្រហែមក្តី មិនឲ្យគេដឹងក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើកិរិយាឈរអែបស្តាប់នោះជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា ហេតុឯណានីមួយដទៃគ្មានទេ ចំពោះត្រង់ការឈរអែបស្តាប់ប៉ុណ្ណោះឯង ។

[៣៣១] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយឈរអែបស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឈរអែបស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ហើយឈរអែបស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុឈរអែបស្តាប់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៣៤] អនាបត្តិ ឥមេសំ សុត្វា ឱរមិស្សាមិ វិរមិស្សាមិ វូបសមិស្សាមិ អត្តានំ បរិមោចេស្សាមីតិ គច្ឆតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្នដដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៣២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺភិក្ខុដើរទៅដោយគិតថា អញនឹងស្តាប់ភិក្ខុទាំងនេះ ហើយនឹងថយចេញ នឹងវៀរនឹងរម្ងាប់ (សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់) នឹងដោះខ្លួន ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

នវមសិក្ខាបទំ

[៣៣៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អនាចារំ អាចរិត្វា ឯកមេកស្ស កម្មេ កយិរមានេ បដិក្កោសន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ កេនចិទេវ ករណីយេន ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ចីវរកម្មំ ករោន្តា ឯកស្ស ឆន្ទំ អទំសុ ។ អថខោ សង្ឃោ អយំ អាវុសោ ឆព្វគ្គិ-យោ ភិក្ខុ ឯកកោ អាគតោ ហន្ទស្ស មយំ កម្មំ ករោមាតិ តស្ស កម្មំ អកាសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ យេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ កឹ អាវុសោ សង្ឃោ អកាសីតិ ។ សង្ឃោ មេ អាវុសោ កម្មំ អកាសីតិ ។ ន មយំ អាវុសោ ឯតទត្ថាយ ឆន្ទំ អទម្ហា តុយ្ហំ កម្មំ ករិស្សតីតិ សចេ មយំ ជានេយ្យាម តុយ្ហំ កម្មំ ករិស្សតីតិ ន មយំ ឆន្ទំ

សិក្ខាបទទី ៩

[៣៣៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បានប្រព្រឹត្តអនាចារ កាលសង្ឃធ្វើកម្ម (ដើម្បីដាក់ទោស) ដល់ភិក្ខុមួយរូប ៗ ក៏នាំគ្នានិយាយខ្មាស់ ។ គ្រានោះឯង សង្ឃបានប្រជុំគ្នាដោយសង្ឃកិច្ចនីមួយ ។ ទើបពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កំពុងធ្វើចីវរកម្ម បានឲ្យឆន្ទៈ (សេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ខ្លួន) ដល់ភិក្ខុមួយរូប ។ គ្រានោះឯង សង្ឃប្រឹក្សាគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនេះមកតែម្នាក់ឯង បើដូច្នោះ ពួកយើងត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនោះចុះ ហើយបានធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ទើបភិក្ខុនោះ ចូលទៅរកពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃបានធ្វើអ្វី ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃបានធ្វើកម្មដល់ខ្ញុំ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាននិយាយថា ម្នាលអាវុសោ យើងទាំងឡាយបានឲ្យឆន្ទៈ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់កម្មនេះដោយគិតថា សង្ឃនឹងធ្វើកម្មដល់លោកក៏ទេ បើយើងទាំងឡាយដឹងថា សង្ឃនឹងធ្វើកម្មដល់លោកសោត យើងទាំងឡាយ

ទទេយ្យាមាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ធម្មិកានំ កម្មានំ ឆន្ទំ ទត្វា បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបជ្ជិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ធម្មិកានំ កម្មានំ ឆន្ទំ ទត្វា បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបជ្ជថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃ-បុរិសា ធម្មិកានំ កម្មានំ ឆន្ទំ ទត្វា បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបជ្ជិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសា-ទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ធម្មិកានំ កម្មានំ ឆន្ទំ ទត្វា បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបជ្ជេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៣៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូ-តិ ។ ធម្មិកំ នាម កម្មំ អបលោកនកម្មំ ញត្តិកម្មំ

មិនឲ្យឆន្ទៈទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងឲ្យឆន្ទៈដល់សង្ឃកម្មទាំងឡាយដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងរាល់គ្នាឲ្យឆន្ទៈ ដើម្បីសង្ឃ-កម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងឲ្យឆន្ទៈដើម្បីសង្ឃកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យឆន្ទៈដើម្បីកម្មទាំងឡាយដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយពោលតិះដៀលជាខាងក្រោយ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៣៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ កម្មដែលហៅថា ប្រកបដោយធម៌នោះ

ញត្តិទុតិយកម្មំ ញត្តិចតុត្ថកម្មំ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុ សាសនេន កតំ ឯតំ ធម្មិកំ នាម កម្មំ ។ ធម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី ឆន្ទំ ទត្វា ខីយតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣៥] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី ឆន្ទំ ទត្វា ខីយតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ ឆន្ទំ ទត្វា ខីយតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី ឆន្ទំ ទត្វា ខីយតិ អនាបត្តិ ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៣៣៦] អនាបត្តិ អធម្មេន វា វគ្គេន វា ន កម្មារហស្ស វា កម្មំ កតន្តិ ជានន្តោ ខីយតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

នវមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

គឺ អបលោកនកម្ម ១ ញត្តិកម្ម ១ ញត្តិទុតិយកម្ម ១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ១ ដែលសង្ឃធ្វើតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា កម្មនេះ ហៅថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ។ ភិក្ខុព្រមឲ្យឆន្ទៈ ហើយត្រឡប់តិះដៀល (ជាខាងក្រោយវិញ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៣៥] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឆន្ទៈត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យឆន្ទៈត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឆន្ទៈ ត្រឡប់តិះដៀល មិនត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ (ហើយឲ្យឆន្ទៈត្រឡប់តិះដៀល) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វី ។

[៣៣៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថា កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយមិនជាធម៌ក្តី ដោយពួកក្តី ដល់ភិក្ខុអ្នកមិនគួរដល់កម្មក្តី ហើយតិះដៀល ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

[៣៣៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ កេនចិទេវ ករណីយេន ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ចីវរកម្មំ ករោន្តា ឯកស្ស ឆន្ទំ អទំសុ ។ អថខោ សង្ឃោ យស្សត្ថាយ សន្និបតិតោ តំ កម្មំ ករិស្សាមាតិ ញត្តឹ ឋបេសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ឯវមេវិមេ ឯកមេកស្ស កម្មំ ករោន្តិ កស្ស តុម្ហេ កម្មំ ករិស្សថាតិ ឆន្ទំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមានាយ ឆន្ទំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមានាយ ឆន្ទំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។

សិក្ខាបទទី ១០

[៣៣៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង សង្ឃបានប្រជុំគ្នាដោយសង្ឃកិច្ចឯណានីមួយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរហើយបានឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុមួយរូប ។ គ្រានោះឯង សង្ឃប្រជុំគ្នាដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កម្មណា ហើយតាំងញត្តិឡើងដោយប្រឹក្សាគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើនូវកម្មនោះ ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុនោះបាននិយាយថា ភិក្ខុទាំងនេះតែងធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុមួយរូប ៗ យ៉ាងនេះឯង (ឥឡូវ) លោកទាំងឡាយនឹងធ្វើកម្មដល់អ្នកណាបាន ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា កាលសង្ឃកំពុងប្រឹក្សាវិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុមិនបានឲ្យឆន្ទៈ មិនគួរនឹងក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាកាលសង្ឃកំពុងប្រឹក្សាវិនិច្ឆ័យ (គឺសង្ឃកំពុងវិនិច្ឆ័យរឿងអ្វីមួយមិនទាន់ហើយ) អ្នកឯងមិនបានឲ្យឆន្ទៈហើយក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។

វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមានាយ ឆន្ទំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមានាយ ឆន្ទំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៣៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថា នាម វត្ថុ វា អារោចិតំ ហោតិ អវិនិច្ឆិតំ ញត្តិ វា ឋបិតា ហោតិ កម្មវាចា វា វិប្បកតា ហោតិ ។ ឆន្ទំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមេយ្យាតិ កថំ ឥទំ កម្មំ កុប្បំ អស្ស វគ្គំ អស្ស ន ករេយ្យាតិ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បរិសាយ ហត្ថបាសំ វិជហន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ វិជហិតេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស កាលសង្ឃកំពុងប្រឹក្សាវិនិច្ឆ័យ ហេតុអ្វីក៏អ្នកឯង មិនឲ្យឆន្ទៈហើយក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលពាក្យវិនិច្ឆ័យកំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសង្ឃ មិនឲ្យឆន្ទៈហើយក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៣៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ រឿងដែលសង្ឃប្រាប់ហើយ តែមិនទាន់បានវិនិច្ឆ័យក្ដី ញត្តិសង្ឃតាំងទុកហើយក្ដី កម្មវាចាសង្ឃធ្វើមិនទាន់ហើយក្ដី ឈ្មោះថា ពាក្យវិនិច្ឆ័យ (កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ) ក្នុងសង្ឃ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុមិនឲ្យឆន្ទៈហើយក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ សេចក្ដីថា ភិក្ខុចេញទៅដោយគិតថា មិនដឹងជាការអ្វី កម្មនេះជាកម្មកំរើកទេ ជាពួកទេ សង្ឃមិនត្រូវធ្វើទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលភិក្ខុកំពុងលះហត្ថបាសបរិសទ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលលះហត្ថបាសហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ សហធម្មិកវគ្គស្ស ទសមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[៣៣៩] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី ឆន្ទំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ ឆន្ទំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី ឆន្ទំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមតិ អនាបត្តិ ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៣៤០] អនាបត្តិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ វា កលហោ វា វិគ្គហោ វា វិវាទោ វា ភវិស្សតីតិ គច្ឆតិ សង្ឃភេទោ វា សង្ឃរាជិ វា ភវិស្សតីតិ គច្ឆតិ អធម្មេន វា វគ្គេន វា ន កម្មារហស្ស វា

[៣៣៩] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ មិនត្រូវអាបត្តិ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ (ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[៣៤០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៩ យ៉ាង) គឺភិក្ខុទៅ ដោយគិតថា សេចក្តីបង្កហេតុក្តី សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ក្តី សេចក្តីប្រកាន់ខុសគ្នាក្តី សេចក្តីទាស់ទែងក្តី នឹងមានដល់សង្ឃ ១ ភិក្ខុទៅដោយគិតថា ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃក្តី ការប្រេះឆានៃសង្ឃក្តី នឹងមាន ១ ភិក្ខុទៅដោយគិតថា សង្ឃនឹងធ្វើកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ក្តី នឹងធ្វើកម្មជាពួកក្តី នឹងធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលមិនគួរដល់កម្មក្តី ១

កាម្ពុំ ការិស្សតីតិ កច្ឆតិ តិលាដោ កច្ឆតិ តិលាឧស្ស ការណីយេន កច្ឆតិ ឧច្ចារេន វា បស្សាវេន វា បីឡិតោ កច្ឆតិ ន កាម្ពុំ កោាបេតុកាមោ ហុន បច្ឆាគមិស្សា-មីតិ កច្ឆតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ភិក្ខុមានជំងឺចៀសចេញទៅ ១ ភិក្ខុទៅដោយកិច្ចដែលគួរធ្វើដល់ភិក្ខុឈឺ ១ ភិក្ខុដែលឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តីបៀតបៀនហើយទៅ ១ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នាដើម្បីនឹងញុំាងកម្មឲ្យកម្រើកហើយចេញទៅដោយគិតថា អញនឹងត្រឡប់មកវិញទៀត ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

ឯកាទសមសិក្ខាបទំ

[៣៤១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញាបេតិ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសតិ ។ សោ ចាយស្មា ទុព្វលចីវរោ ហោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ឯកំ ចីវរំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អថខោ សង្ឃោ តំ ចីវរំ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្ល-បុត្តស្ស អទាសិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ យថាសន្ថុតំ ភិក្ខូ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណា-មេន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សមគ្គេន សង្ឃេន ចីវរំ ទត្វា បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបជ្ជិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ សមគ្គេន សង្ឃេន ចីវរំ ទត្វា បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបជ្ជថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា សមគ្គេន

សិក្ខាបទទី ១១

[៣៤១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត វេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ទព្វ-មល្លបុត្រដ៏មានអាយុ ចាត់ចែងសេនាសនៈ និងសំដែងភត្តដល់សង្ឃ ។ ទព្វមល្លបុត្រដ៏មានអាយុនោះ ជាអ្នកមានចីវរទុព្វលភាព ។ សម័យនោះឯង ចីវរ ១ បានកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ សង្ឃឲ្យចីវរនោះ ដល់ទព្វមល្លបុត្រ ដ៏មានអាយុ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នា ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយបង្អោនលាភរបស់សង្ឃទៅតាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា កាលបើសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីវរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងមកតិះដៀលជាខាងក្រោយសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីវរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយ អ្នកទាំងឡាយត្រឡប់មកតិះ-ដៀលជាខាងក្រោយវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះ-ដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ (កាលបើ) សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា

សង្ឃេន ចីវរំ ទត្វា បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបជ្ជិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សមគ្គេន សង្ឃេន ចីវរំ ទត្វា បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបជ្ជេយ្យ យថាសន្ថុតំ ភិក្ខូ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណាមេន្តីតិ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៤២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ សមគ្គោ នាម សង្ឃោ សមានសំវាសកោ សមានសីមាយំ ឋិតោ ។ ចីវរំ នាម ឆន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ វិកប្បនុបគំ បច្ឆិមំ ។ ទត្វាតិ សយំ ទត្វា ។ យថាសន្ថុតំ នាម យថាមិត្តតា យថាសន្ទិដ្ឋតា យថាសម្ភត្តតា យថាសមានុបជ្ឈាយកតា យថាសមានា-

ឲ្យចីវរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយ មិនគួរនឹងពួកអ្នកឯង តិះដៀលជាខាងក្រោយវិញទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ (កាលបើ) សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីវរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយ ក៏ដល់នូវធម៌គឺកិរិយាតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញថា ភិក្ខុទាំងឡាយបង្អោនលាភរបស់សង្ឃ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៤២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ សង្ឃមានសំវាសស្មើគ្នា ឋិតនៅក្នុងសីមាស្មើគ្នា ហៅថា ព្រមព្រៀងគ្នា ។ ដែលហៅថា ចីវរ គឺបណ្តាចីវរ ៦ យ៉ាង ចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេចកិច្ចវិកប្បបាន[១] ។ ពាក្យថា ឲ្យ គឺឲ្យដោយខ្លួនឯង ។ ដែលហៅថា តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តនោះ គឺតាមបុគ្គលដែលជាមិត្ត តាមបុគ្គលដែលធ្លាប់ស្គាល់គ្នា តាមបុគ្គលដែលធ្លាប់គប់គ្នា តាមបុគ្គលដែលមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា តាមបុគ្គល

១ អដ្ឋកថា បានដល់សម្ពត់ខ្នាតតូច បណ្តោយ ៨ ធ្នាប់ ទទឹង ៤ ធ្នាប់ដោយធ្នាប់ព្រះសុគតឡើងទៅ ហៅថា សម្ពត់គួរដល់ការវិកប្ប ។

ចរិយកតា ។ សង្ឃិកំ នាម សង្ឃស្ស ទិន្នំ ហោតិ បរិច្ចត្តំ ។ លាភោ នាម ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារា អន្តមសោ ចុណ្ណបិណ្ឌោបិ ទន្តកដ្ឋំបិ ទសិកសុត្តំបិ ។ បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបជ្ជេយ្យាតិ ឧបសម្បន្នស្ស សង្ឃេន សម្មតស្ស សេនាសនប្បញ្ញាបកស្ស វា ភត្តុទ្ទេសកស្ស វា យាគុភាជកស្ស វា ផលភាជកស្ស វា ខជ្ជភាជកស្ស វា អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកស្ស វា ចីវរំ ទិន្នេ ខីយតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៣៤៣] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី ចីវរំ ទិន្នេ ខីយតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ ចីវរំ ទិន្នេ ខីយតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី ចីវរំ ទិន្នេ ខីយតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញំ បរិក្ខារំ ទិន្នេ ខីយតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឧបសម្បន្នស្ស សង្ឃេន អសម្មតស្ស សេនាសនប្បញ្ញាបកស្ស វា ភត្តុទ្ទេសកស្ស វា យាគុភាជកស្ស វា

ដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា ។ ដែលហៅថា របស់សង្ឃនោះ បានខាងលាភដែលគេលះបង់ប្រគេនដល់សង្ឃ ។ ដែលហៅថា លាភនោះ បានខាងចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺដោយហោចទៅ សូម្បីតែដុំលំអិតក្តី ឈើស្ទន់ក្តី អម្បោះរងដើងក្តី (ក៏ហៅថា លាភ) ។ ពាក្យថា ដល់នូវធម៌គឺកិរិយាតិះដៀល ជាខាងក្រោយសេចក្តីថា ភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ដល់ឧបសម្បន្នដែលសង្ឃសន្មតឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែងនូវភត្តក្តី ជាអ្នកចែកនូវបបរក្តី ជាអ្នកចែកនូវផ្លែឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្អែមក្តី ជាអ្នកចាត់-ចែងនូវវត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៤៣] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យបរិក្ខារដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរឬបរិក្ខារដទៃ ដល់ឧបសម្បន្នដែលសង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែងនូវភត្តក្តី ជាអ្នក

ផលភាជកស្ស វា ខជ្ជភាជកស្ស វា អប្បមត្តក-វិស្សជ្ជកស្ស វា ចីវរំ វា អញ្ញំ វា បរិក្ខារំ និន្នេ ទីយតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នស្ស សង្ឃេន សម្ម-តស្ស វា អសម្មតស្ស វា សេនាសនប្បញ្ញាបកស្ស វា ភត្តុទ្ទេសកស្ស វា យាគុភាជកស្ស វា ផលភាជកស្ស វា ខជ្ជភាជកស្ស វា អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកស្ស វា ចីវរំ វា អញ្ញំ វា បរិក្ខារំ និន្នេ ទីយតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្ម-កម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៤៤] អនាបត្តិ បកតិយា ឆន្ទា ទោសា មោហា ភយា ករោន្តំ ក្វេត្ថា តស្ស និន្នេន លទ្ធាបិ វិនិចា-តេស្សតិ ន សម្មា ឧបនេស្សតីតិ ទីយតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឯកាទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ចែកនូវបបរក្តី ជាអ្នកចែកនូវផ្លែឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្អែមក្តី ជាអ្នកចាត់ចែងនូវវត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ឬបរិក្ខារដទៃ ដល់អនុបសម្បន្នដែលសង្ឃសន្មត ឬមិនបានសន្មតឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែងនូវភត្តក្តី ជាអ្នកចែកនូវបបរក្តី ជាអ្នកចែកនូវផ្លែឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្អែមក្តី ជាអ្នកចាត់ចែងនូវវត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៤៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃអ្នកធ្វើ ព្រោះឆន្ទាគតិ ទោសាគតិ មោហាគតិ ភយាគតិ ដោយប្រក្រតីថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយលាភ ដែលសង្ឃឲ្យដល់ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះទុកជាបានហើយ ក៏គង់ធ្វើលាភនោះឲ្យវិនាសទៅដដែល នឹងមិនបាននាំយកទៅដោយប្រពៃទេ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១១ ចប់ ។

ទ្វាទសមសិក្ខាបទំ

[៣៤៥] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃស្ស សចីវរកត្តំ បដិយត្តំ ហោតិ ភោជេត្វា ចីវរេន អច្ឆាទេស្សា-មាតិ ។ អថខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ យេន សោ បូគោ តេនុ-បសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា តំ បូគំ ឯតទវោចុំ ទេថាវុសោ ឥមានិ ចីវរានិ ឥមេសំ ភិក្ខូនន្តិ ។ ន មយំ ភន្តេ ទស្សាម អម្ហាកំ សង្ឃស្ស អនុវស្សំ សចីវរភិក្ខា បញ្ញត្តាតិ ។ ពហូ អាវុសោ សង្ឃស្ស ទាយកា ពហូ សង្ឃស្ស ភត្តា ឥមេ តុម្ហេ និស្សាយ តុម្ហេ សម្បស្សន្តា ឥធ វិហរន្តិ តុម្ហេ ចេ ឥមេសំ ន ទស្សថ អថ កោច-រហិ ឥមេសំ ទស្សតិ ទេថាវុសោ ឥមានិ ចីវរានិ ឥមេសំ ភិក្ខូនន្តិ ។ អថខោ សោ បូគោ ឆព្វគ្គិយេហិ ភិក្ខូហិ

សិក្ខាបទទី ១២

[៣៤៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ប្រជុំជនពួកមួយ ក្នុងក្រុងសាវត្ថីនាំគ្នាតាក់តែងចង្ហាន់ព្រមទាំងចីវរទុក ដើម្បីថ្វាយសង្ឃ ដោយគិតគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងនិមន្តឲ្យលោកឆាន់ហើយនឹងប្រគេន ចីវរ ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីប្រជុំជននោះ លុះចូល ទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងប្រជុំជននោះថា ម្នាលអាវុសោ ពួកអ្នកចូរឲ្យចីវរទាំងនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ។ ពួកជនទាំងនោះបាន និយាយតបវិញថា ព្រះករុណា ពួកខ្ញុំមិនថ្វាយទេ ពួកខ្ញុំធ្លាប់តាក់តែង ចង្ហាន់ព្រមទាំងចីវរទុកដើម្បីថ្វាយសង្ឃរាល់ ៗ ឆ្នាំ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និយាយលួងលោមថា ម្នាលអាវុសោ ទាយករបស់សង្ឃមានច្រើន ភត្ត របស់សង្ឃក៏មានច្រើន ភិក្ខុអម្បាលនេះបានអាស្រ័យលើអ្នកទាំងឡាយ បានជួបប្រសព្វអ្នកទាំងឡាយទើបមកគង់នៅក្នុងទីនេះបាន បើអ្នកទាំង-ឡាយមិនប្រគេនដល់លោកទាំងនេះ ចុះអ្នកណាតើគេនឹងប្រគេនដល់ លោកទាំងនេះបាន ម្នាលអាវុសោ ចូរអ្នកទាំងឡាយឲ្យនូវចីវរទាំងឡាយ នេះដល់ភិក្ខុអម្បាលនេះចុះ ។ ប្រជុំជននោះ កាលត្រូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

និប្បីឡិយមានោ យថាបដិយត្តំ ចីវរំ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ ទត្វា សង្ឃំ ភត្តេន បរិវិសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ ជានន្តិ សង្ឃស្ស សចីវរភត្តំ បដិយត្តំ ន ច ជានន្តិ ឆព្វគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ ទិន្នន្តិ តេ ឯវមាហំសុ ឱណោជេថ អាវុសោ សង្ឃស្ស ចីវរន្តិ ។ នត្ថិ ភន្តេ យថាបដិយត្តំ ចីវរំ អយ្យា ឆព្វគ្គិយា អយ្យានំ ឆព្វគ្គិយានំ បរិណាមេន្តីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជានំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណតំ បុគ្គលស្ស បរិណាមេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ជានំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណតំ បុគ្គលស្ស បរិណាមេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ជានំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណតំ បុគ្គលស្ស បរិណាមេស្សថ

ត្តេះតៀលទើបថ្វាយចីវរដែលខ្លួនតាក់តែងទុក ដល់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុអស់ទៅ ហើយអង្គាសសង្ឃតែកត្តប៉ុណ្ណោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដឹងថា ភត្តព្រមទាំងចីវរដែលប្រជុំជនតាក់តែងទុកដើម្បីថ្វាយសង្ឃ តែមិនដឹងថា គេថ្វាយដល់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទៅហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះ (នឹងប្រជុំជននោះ) ថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយ ចូរបង្អោនថ្វាយចីវរដល់សង្ឃចុះ ។ ប្រជុំជននោះបាននិយាយប្រាប់ថា បពិត្រព្រះករុណា ចីវរដែលតាក់តែងទុកនោះគ្មានទេ លោកម្ចាស់ឆព្វគ្គិយទាំងឡាយបង្អោនទៅដើម្បីពួកលោកម្ចាស់ឆព្វគ្គិយអស់ទៅហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលបើដឹងថា លាភរបស់សង្ឃគេបង្អោន (ដើម្បីសង្ឃ) ទៅហើយ មិនគួរនឹងបង្អោនទៅដើម្បីបុគ្គលសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ កាលបើដឹងថាលាភរបស់សង្ឃដែលគេបង្អោនទៅដើម្បីសង្ឃហើយ ត្រឡប់បង្អោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយកាលបើដឹងថា លាភរបស់សង្ឃគេបង្អោនទៅ

នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណតំ បុគ្គលស្ស បរិណាមេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៤៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អារោចេន្តិ សោ វា អារោចេតិ ។ សង្ឃិកំ នាម សង្ឃស្ស ទិន្នំ ហោតិ បរិច្ចត្តំ ។ លាភោ នាម ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារា អន្តមសោ ចុណ្ណបិណ្ឌោបិ ទន្តកដ្ឋម្បិ ទសិកសុត្តម្បិ ។ បរិណតំ នាម ទស្សាម ករិស្សាមាតិ វាចា ភិន្នា ហោតិ ។ បុគ្គលស្ស បរិណាមេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

(ដើម្បីសង្ឃហើយ) ហេតុអ្វី បានជាបង្អោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងថា លាភរបស់សង្ឃគេបង្អោនទៅ (ដើម្បសង្ឃហើយ) ត្រឡប់បង្អោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៤៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្ដី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្ដី អ្នកម្ចាស់ទាននោះប្រាប់ (ដល់ភិក្ខុនោះ) ក្ដី ។ ដែលហៅថា របស់សង្ឃ គឺលាភដែលទាយក បានថ្វាយ បានបរិច្ចាគដល់សង្ឃ ។ ដែលហៅថា លាភនោះ បានដល់ចីវរបិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងបរិក្ខារគឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែដុំនៃលំអិតក្ដី ឈើស្ទន់ក្ដី អម្បោះរងដើងតម្បាញក្ដី (ក៏ហៅថា លាភ ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ។ ដែលហៅថា គេបង្អោនទៅ គឺម្ចាស់របស់គេបញ្ចេញវាចាថា ពួកខ្ញុំនឹងថ្វាយ ពួកខ្ញុំនឹងធ្វើ ។ ភិក្ខុបង្អោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៤៧] បរិណតេ បរិណតសញ្ញី បុគ្គលស្ស បរិណាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរិណតេ វេមតិកោ បុគ្គលស្ស បរិណាមេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បរិណតេ អបរិណតសញ្ញី បុគ្គលស្ស បរិណាមេតិ អនាបត្តិ ។ សង្ឃស្ស បរិណតំ អញ្ញស្ស សង្ឃស្ស វា ចេតិយស្ស វា បរិណាមេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ចេតិយស្ស បរិណតំ អញ្ញស្ស ចេតិយស្ស វា សង្ឃស្ស វា បុគ្គលស្ស វា បរិណាមេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុគ្គលស្ស បរិណតំ អញ្ញស្ស បុគ្គលស្ស វា សង្ឃស្ស វា ចេតិយស្ស វា បរិណាមេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អបរិណតេ បរិណតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អបរិណតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អបរិណតេ អបរិណតសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៣៤៧] លាភគេបង្អោនទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេបង្អោនទៅហើយ ត្រឡប់បង្អោនមកដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ លាភគេបង្អោនទៅហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបង្អោនមកដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លាភគេបង្អោនទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេមិនទាន់បង្អោនទៅទេ ហើយបង្អោនមកដើម្បីបុគ្គល មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។ លាភគេបង្អោនទៅ ដើម្បីសង្ឃ តែភិក្ខុបង្អោនមក ដើម្បីសង្ឃដទៃវិញក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លាភគេបង្អោនទៅហើយដើម្បីចេតិយ ភិក្ខុបង្អោនមកដើម្បីចេតិយដទៃវិញក្តី ដើម្បីសង្ឃក្តី ដើម្បីបុគ្គលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លាភគេបង្អោនទៅដើម្បីបុគ្គលហើយ ភិក្ខុត្រឡប់បង្អោនមក ដើម្បីបុគ្គលដទៃវិញក្តី ដើម្បីសង្ឃក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លាភគេមិនទាន់បង្អោនទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេបង្អោនទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លាភគេមិនទាន់បង្អោនទៅទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លាភគេមិនទាន់បង្អោនទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេមិនទាន់បង្អោនទេ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[៣៤៨] អនាបត្តិ កត្ថ ទេមាតិ ពុច្ឆិយមានោ យត្ថ តុម្ហាកំ ទេយ្យធម្មោ បរិភោគំ វា លភេយ្យ បដិសង្ខារំ[១] វា លភេយ្យ ចិរដ្ឋិតិកោ វា អស្ស យត្ថ វា បន តុម្ហាកំ ចិត្តំ បសីទតិ តត្ថ ទេថាតិ ភណតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទ្វាទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

សហធម្មិកវគ្គោ អដ្ឋមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

សហធម្មវិលេខាញ្ច មោហាបនប្បហារកំ
តលសត្តិ អមូលញ្ច សញ្ចិច្ច ច ឧបស្សុតិ
បដិពាហនច្ឆន្ទញ្ច ទព្វញ្ច បរិណាមនន្តិ ។

១ បរិក្ខារន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[៣៤៨] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ* (*ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង*) *គឺកាលបើទាយកសួរថា ពួកខ្ញុំនឹងថ្វាយក្នុងទីណា ភិក្ខុប្រាប់ថា ទេយ្យធម៌របស់អ្នកទាំងឡាយ គប្បីបានបរិភោគក្តី គប្បីបានការជួសជុលក្តី គប្បីឋិតនៅយូរអង្វែងក្តី ក្នុងទីណា ម្យ៉ាងទៀតចិត្តរបស់អ្នកទាំងឡាយជ្រះថ្លាក្នុងទីណា អ្នកទាំងឡាយ ចូរថ្វាយក្នុងទីនោះចុះ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។*

សិក្ខាបទទី ១២ ចប់ ។

សហធម្មិកវគ្គទី ៨ ចប់ ។

ឧទ្ទាននៃសហធម្មិកវគ្គនោះ (មាន ១២ សិក្ខាបទ) គឺ

សហធម្មិកសិក្ខាបទ ១
វិលេខនសិក្ខាបទ ១
មោហាបនសិក្ខាបទ ១
បហារកសិក្ខាបទ ១
តលសត្តិកសិក្ខាបទ ១
អមូលកសិក្ខាបទ ១
សញ្ចិច្ចសិក្ខាបទ ១
ឧបស្សុតិសិក្ខាបទ ១
បដិពាហនសិក្ខាបទ ១
ឆន្ទសិក្ខាបទ ១
ទព្វសិក្ខាបទ ១
បរិណាមនសិក្ខាបទ ១ ។

រតនវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[៣៤៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជា បសេនទិ កោសលោ ឧយ្យានបាលំ អាណាបេសិ គច្ឆ ភណេ ឧយ្យានំ សោធេហិ ឧយ្យានំ គមិស្សាមាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ សោ ឧយ្យានបាលោ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស បដិស្សុណិត្វា ឧយ្យានំ សោធេន្តោ អទ្ទស ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ ទិស្វាន យេន រាជា បសេនទិ កោសលោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ បសេនទឹ កោសលំ ឯតទវោច សុទ្ធំ[១] ទេវ ឧយ្យានំ អបិច ភគវា តត្ថ និសិន្នោតិ ។ ហោតុ ភណេ មយំ ភគវន្តំ បយិរុបាសិស្សាមាតិ ។ អថខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ ឧយ្យានំ គន្ត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ឧបាសកោ ភគវន្តំ បយិរុបាសន្តោ និសិន្នោ

១ សុទ្ធំ ខោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

[៣៤៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ស្តេចព្រះនាមបសេនទិកោសល បានត្រាស់បង្គាប់នាយឧយ្យានបាល (អ្នករក្សាឧទ្យាន) ថា ម្នាលនាយ ឯងចូរទៅជម្រះសំអាតឧទ្យាន យើងនឹងទៅឧទ្យាន ។ នាយឧយ្យានបាលនោះបានទទួលព្រះឱង្ការរបស់ព្រះបាទបសេនទិកោសលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យ៉ាងហ្នឹងហើយ ៗ ក៏ជម្រះឧទ្យាន ទទួលបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្រោមម្លប់ឈើមួយលុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះចូលទៅដល់ហើយបានក្រាបទូលព្រះបាទបសេនទិកោសលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ឧទ្យានរៀបចំស្អាតហើយ ម្យ៉ាងទៀតព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏គង់ក្នុងទីនោះដែរ ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលនាយ បើដូច្នោះ យើងនឹងទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់យាងទៅកាន់ឧទ្យាន ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ វេលានោះឯង មានឧបាសកម្នាក់កំពុងអង្គុយ

ហោតិ ។ អទ្ទសា ខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ តំ ឧបាសកំ ភគវន្តំ បយិរុបាសន្តំ និសិន្នំ ទិស្វាន ភីតោ អដ្ឋាសិ ។ អថខោ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស ឯតទហោសិ នារហតាយំ បុរិសោ បាបោ ហោតុំ យថា ភគវន្តំ បយិរុបាសតីតិ ។ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ អថខោ សោ ឧបាសកោ ភគវតោ គារវេន រាជានំ បសេនទឹ កោសលំ នេវ អភិវាទេសិ ន បច្ចុដ្ឋាសិ ។ អថខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ អនត្តមនោ អហោសិ កថំ ហិ នាម អយំ បុរិសោ មយិ អាគតេ នេវ អភិវាទេស្សតិ ន បច្ចុដ្ឋេស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវា រាជានំ បសេនទឹ កោសលំ អនត្តមនំ វិទិត្វា រាជានំ បសេនទឹ កោសលំ ឯតទវោច ឯសោ ខោ មហារាជ ឧបាសកោ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ កាមេសុ វីតរាគោតិ ។ អថខោ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស ឯតទហោសិ នារហតាយំ ឧបាសកោ ឱរកោ ហោតុំ ភគវាបិ ឥមស្ស វណ្ណំ ភណតីតិ ។

គាល់ជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ទត ឃើញឧបាសកនោះកំពុងអង្គុយគាល់ជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះទតច្បាស់ ហើយទ្រង់មានសេចក្តីភិតភ័យ ហើយក៏ទ្រង់បិតនៅ (បង្អង់ឈរសិន) ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បុរសនេះ មិនមែនជាមនុស្សអាក្រក់ទេ បានជាអង្គុយគាល់ជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឯព្រះបាទបសេនទិកោសល ស្តេចក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់នៅក្នុងទី ដ៏សមគួរ ។ ចំណែកឧបាសកនោះមិនបានថ្វាយបង្គំ មិនក្រោកទទួល ព្រះបាទបសេនទិកោសលឡើយ ព្រោះគោរពដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់តូចព្រះទ័យថា បុរសនេះ កាល បើអញមកហើយ មិនគួរនឹងមិនថ្វាយបង្គំ មិនក្រោកទទួល (អញ) សោះ ។ ខណៈនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ព្រះបាទបសេនទិកោសល ស្តេចមានព្រះទ័យអាក់អន់ហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះបាទបសេនទិ-កោសលយ៉ាងនេះថា បពិត្រមហារាជ ឧបាសកនេះឯង ជាពហុស្សូត ជាអ្នក ស្ទាត់ក្នុងបិដក មានរាគៈក្នុងកាមទាំងឡាយទៅប្រាសអស់ហើយ ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឧបាសកនេះ មិនមែន ជាមនុស្សថោកទាបទេ សូម្បីព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់សរសើរគេដែរ ។

តំ ឧបាសកំ ឯតទវោច វទេយ្យាសិ ឧបាសក យេន អត្ថោតិ ។ សុដ្ឋុ ទេវាតិ ។ អថខោ ភគវា រាជានំ បសេនទឹ កោសលំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

[៣៨០] តេន ខោ បន សមយេន រាជា បសេនទិ កោសលោ ឧបរិប្បាសាទវរគតោ ហោតិ ។ អទ្ទសា ខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ តំ ឧបាសកំ រថិយាយ ឆត្តបាណឹ គច្ឆន្តំ ទិស្វាន បក្កោសាបេត្វា ឯតទវោច ត្វំ កិរ ឧបាសក ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ សាធុ ឧបាសក អម្ហាកំ ឥត្ថាគារំ ធម្មំ វាចេហីតិ ។ យមហំ ទេវ ជានាមិ អយ្យានំ វាហសា អយ្យាវ ទេវស្ស ឥត្ថាគារំ ធម្មំ វាចេស្សន្តីតិ ។ អថខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ

ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់មានព្រះឱង្ការចំពោះនឹងឧបាសកនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលឧបាសក អ្នកត្រូវការដោយរបស់ណា គប្បីប្រាប់ដល់យើងចុះ ។ ឧបាសកនោះទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ប្រពៃហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ស្តេចបសេនទិកោសល ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង់អាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង់អាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ស្តេចក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយទ្រង់ធ្វើប្រទក្សិណាចៀសចេញទៅ ។

[៣៩០] គ្រានោះឯង ព្រះបាទបសេនទិកោសលស្តេចគង់ក្នុងថ្នាក់ខាងលើនៃប្រាសាទដ៏ប្រសើរ ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលបានទតឃើញឧបាសកនោះដើរបាំងឆត្រទៅតាមថ្នល់ លុះទតហើយទ្រង់ឲ្យហៅមក ហើយមានព្រះឱង្ការយ៉ាងនេះថា ម្នាលឧបាសក ឮថាអ្នកឯងជាពហុស្សូត ស្ទាត់ក្នុងបិដក ម្នាលឧបាសក ល្អហើយ អ្នកចូរបង្ហាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់យើងផង ។ ឧបាសកនោះទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងធម៌ណា ព្រោះហេតុតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយគង់នឹងបង្ហាញធម៌នោះក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រី (គឺពួកព្រះស្នំ) របស់ព្រះអង្គបាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល

៣៤៧

បាចិត្តិយកណ្ឌេ រតនវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

សច្ចំ ខោ ឧបាសកោ អាហាតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ ភគវា ឯកំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុ យោ អម្ហាកំ ឥត្ថាគារំ ធម្មំ វាចេស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវា រាជានំ បសេនទឹ កោសលំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ តេនហានន្ទ រញ្ញោ ឥត្ថាគារំ ធម្មំ វាចេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា កាលេន កាលំ បវិសិត្វា រញ្ញោ ឥត្ថាគារំ ធម្មំ វាចេសិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វណ្ហសមយំ

ទ្រង់ត្រិះរិះថា ឧបាសកពោលពិតមែន ទើបទ្រង់រាជដំណើរទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រើភិក្ខុមួយរូប ដែលអាចនឹងបង្ហាញធម៌ ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទបសេនទិកោសលឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង់អាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង់អាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយធ្វើប្រទក្សិណាចៀសចេញទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្នាលអានន្ទ អ្នកចូរបង្ហាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់ស្ដេច ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានទទួលព្រះតម្រាស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ចូលទៅបង្ហាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់ស្ដេចសព្វ ៗ វេលាតាមសមគួរ ។ វេលាព្រឹក ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រ

និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជា បសេនទិ កោសលោ មល្លិកាយ ទេវិយា សទ្ធឹ សយនគតោ ហោតិ ។ អទ្ទសា ខោ មល្លិកា ទេវី អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន សហសា វុដ្ឋាសិ ។ បីតកមដ្ឋំ ទុស្សំ បកស្សិត្ថ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ តតោ វ បដិនិវត្តិត្វា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតោ រញ្ញោ អន្តេបុរំ បវិសិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ អានន្ទ បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតោ រញ្ញោ អន្តេបុរំ បវិសសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ អានន្ទ បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតោ រញ្ញោ អន្តេបុរំ

និងចីវរហើយចូលទៅកាន់រាជនិវេសន៍របស់ព្រះបាទបសេនទិកោសល ។ វេលានោះឯង ព្រះបាទបសេនទិកោសលស្តេចកំពុងផ្ទំជាមួយព្រះទេវីព្រះនាមមល្លិកា ។ នាងមល្លិកាទេវីបានឃើញព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ក្រោកឡើងដោយប្រញាប់ ។ សំពត់មានពណ៌លឿងរលើងស្អាតក៏របូតចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុត្រឡប់ចាកទីនោះមកកាន់អារាម ប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ស្តេចមិនទាន់ទ្រង់ជ្រាបជាមុន មិនគួរនឹងចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្តេចសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ ឮថាស្តេចមិនទាន់ជ្រាបជាមុន អ្នកឯងស្រាប់តែចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្តេច ពិតមែនឬ ។ ព្រះអានន្ទទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលអានន្ទ ស្តេចមិនទាន់ជ្រាបជាមុន អ្នកឯងមិនគួរនឹងចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្តេចទេ

បវិសិស្សសិ នេតំ អានន្ទ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ។

[៣៤១] ទសយិមេ[១] ភិក្ខវេ អាទីនវា រាជន្តេបុរប្បវេសនេ ។ កតមេ ទស ។ ឥធ ភិក្ខវេ រាជា មហេសិយា សទ្ធឹ សយនគតោ[២] ហោតិ ។ តត្ថ ភិក្ខុ បវិសតិ ។ មហេសី វា ភិក្ខុំ ទិស្វា សិតំ បាតុករោតិ ភិក្ខុ វា មហេសឹ ទិស្វា សិតំ បាតុករោតិ ។ តត្ថ រញ្ញោ ឯវំ ហោតិ អទ្ធា ឥមេសំ កតំ វា ករិស្សន្តិ វាតិ ។ អយំ ភិក្ខវេ បឋមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ រាជា ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ អញ្ញតរំ ឥត្ថឹ គន្ត្វា នស្សរតិ ។ សា តេន គព្ភំ គណ្ហាតិ[៣] ។ តត្ថ រញ្ញោ ឯវំ ហោតិ ន ខោ ឥធ អញ្ញោ កោចិ បវិសតិ អញ្ញត្រ បព្វជិតេន សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។

១ ឱ. ទសិមេ ។ ២ ឱ. ម. និសិន្នោ ។ ៣ គណ្ហិ ។

ម្នាលអានន្ទ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ទ្រង់បន្ទោស ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ។

[៣៥១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសទាំង ១០ យ៉ាងនេះរមែងមានក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីរបស់ស្តេច ។ ទោសទាំង ១០ យ៉ាងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចក្នុងលោកនេះ ទ្រង់ប្រថាប់លើក្រឡាព្រះបន្ទំជាមួយមហេសី ។ ភិក្ខុចូលទៅក្នុងទីនោះ ។ មហេសីបានឃើញភិក្ខុ រមែងធ្វើកិរិយាញញឹមឲ្យប្រាកដខ្លះ ភិក្ខុឃើញមហេសីរមែងធ្វើកិរិយាញញឹមឲ្យប្រាកដខ្លះ ។ ស្តេចរមែងរង្កៀសក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ការមិនគួរអ្នកទាំងពីរនាក់នេះបានធ្វើហើយ ឬថាអ្នកទាំងពីរនេះនឹងធ្វើនូវការមិនគួរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេចជាបឋម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចជាបុគ្គលមានកិច្ចច្រើន មានការងារគួរធ្វើច្រើន ទ្រង់យាងទៅប្រោសស្រីដទៃហើយក៏ភ្លេច ។ ឯស្រីនោះ ក៏មានគភ៌ដោយស្តេចនោះ ។ ស្តេចរមែងរង្កៀសក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនបានទេ វៀរមួយតែបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។

អយំ ភិក្ខវេ ទុតិយោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ រញ្ញោ អន្តេបុរេ អញ្ញតរំ រតនំ នស្សតិ ។ តត្ថ រញ្ញោ ឯវំ ហោតិ ន ខោ ឥធ អញ្ញោ កោចិ បវិសតិ អញ្ញត្រ បព្វជិតេន សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។ អយំ ភិក្ខវេ តតិយោ អាទី-នវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ រញ្ញោ អន្តេបុរេ អព្ភន្តរា គុយ្ហមន្តា ពហិទ្ធា សម្ភេទំ គច្ឆន្តិ ។ តត្ថ រញ្ញោ ឯវំ ហោតិ ន ខោ ឥធ អញ្ញោ កោចិ បវិសតិ អញ្ញត្រ បព្វជិតេន សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។ អយំ ភិក្ខវេ ចតុត្ថោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេ-សនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ រញ្ញោ អន្តេបុរេ បុត្តោ វា បិតរំ បត្ថេតិ បិតា វា បុត្តំ បត្ថេតិ ។ តេសំ ឯវំ ហោតិ ន ខោ ឥធ អញ្ញោ កោចិ បវិសតិ អញ្ញត្រ បព្វជិតេន សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។ អយំ ភិក្ខវេ បញ្ចមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីពីរ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត រតនៈណាមួយក្នុងបុរីនៃស្តេចបាត់ទៅ ។ ស្តេចរមែងរង្កៀសក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនមានទេ វៀរលែងតែបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីបី ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត រឿងរ៉ាវទាំងឡាយ ដែលស្តេចត្រូវបិទបាំងទុកខាងក្នុង មាននៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ត្រឡប់បែកសាយទៅខាងក្រៅ ។ ស្តេចរមែងទ្រង់រង្កៀសក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះ មិនមានទេ វៀរលែងតែបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីបួន ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ព្រះរាជបុត្រប្រាថ្នានឹងបៀតបៀនចំពោះព្រះរាជបិតាក្នុងបុរីនៃស្តេចក្តី ព្រះរាជបិតា ប្រាថ្នានឹងបៀត-បៀនចំពោះព្រះរាជបុត្រក្តី ។ ព្រះរាជបុត្រព្រះរាជបិតានោះរមែងទ្រង់រង្កៀសយ៉ាងនេះថា ជននីមួយដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះ មិនមានទេ វៀរលែងតែបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ

រាជា នីចដ្ឋានិយំ ឧច្ចេ ឋានេ[១] ឋបេតិ ។ យេសន្តំ អមណាបំ តេសំ ឯវំ ហោតិ រាជា ខោ បព្វជិតេន សំសដ្ឋោ សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។ អយំ ភិក្ខវេ ឆដ្ឋោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ រាជា ឧច្ចដ្ឋានិយំ នីចេ ឋានេ[២] ឋបេតិ ។ យេសន្តំ អមណាបំ តេសំ ឯវំ ហោតិ រាជា ខោ បព្វជិតេន សំសដ្ឋោ សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។ អយំ ភិក្ខវេ សត្តមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ រាជា អកាលេ សេនំ ឧយ្យោជេតិ ។ យេសន្តំ អមណាបំ តេសំ ឯវំ ហោតិ រាជា ខោ បព្វជិតេន សំសដ្ឋោ សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។ អយំ ភិក្ខវេ អដ្ឋមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ រាជា កាលេ សេនំ

---

១ ឱ. ម. ឧច្ចដ្ឋានេ ។ ២ នីចដ្ឋានេ ។

ទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់តាំងមន្ត្រីដែលតាំងនៅក្នុងទីទាបឲ្យឡើងកាន់ទីខ្ពស់ ។ ការតាំងនោះមិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែងរង្កៀសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងប្រឡូកប្រឡំដោយបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំមួយ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់បន្ថយមន្ត្រីដែលតាំងនៅក្នុងទីខ្ពស់ឲ្យតាំងនៅក្នុងទីទាប ។ ការតាំងនោះមិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែងរង្កៀសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងប្រឡូកប្រឡំដោយបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វ-ជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយនេះជាទោសទីប្រាំពីរ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់បញ្ជូនកងទ័ពទៅក្នុងកាលមិនសមគួរ ។ ការបញ្ជូនកងទ័ពនោះ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែងរង្កៀសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងប្រឡូកប្រឡំដោយបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំបី ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់ឲ្យបញ្ជូនកងទ័ព

ឧយ្យោជេត្វា អន្តរាមគ្គតោ និវត្តាបេតិ ។ យេសន្តំ អមច្ចានំ តេសំ ឯវំ ហោតិ រាជា ខោ បព្វជិតេន សំសដ្ឋោ សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។ អយំ ភិក្ខវេ នវមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ រាជន្តេបុរំ[១] ហត្ថិសម្មទ្ទំ អស្សសម្មទ្ទំ រថសម្មទ្ទំ រជនិយានិ រូបសទ្ទគន្ធរសផោដ្ឋព្វានិ យានិ ន បព្វជិតស្ស សារុប្បានិ ។ អយំ ខោ ភិក្ខវេ ទសមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ទស អាទីនវា រាជន្តេបុរប្បវេសនេតិ ។

[៣៨២] អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អនេកបរិយាយេន វិគរហិត្វា ទុព្ភរតាយ ទុប្បោសតាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាភិសិត្តស្ស[២] អនិក្ខន្តរាជកេ អនិគ្គតរតនកេ[៣] បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតោ ឥន្ទខីលំ អតិក្កាមេយ្យ បាចិត្តិយន្តិ ។

---

១ ឱ. ម. រញ្ញោ អន្តេបុរំ ។ ២ មុទ្ធាវសិត្តស្ស ។ សោ បន បទភាជនេន ន សមេតិ ។ ៣ អនីភតរតនកេតិបិ បាឋោ ។ សោបិ តេន ន សមេតិ ។

ទៅក្នុងកាលដ៏សមគួរ ហើយទ្រង់ឲ្យត្រឡប់វិលវិញពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ ការត្រឡប់វិលវិញនោះមិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំង-ឡាយនោះរមែងរង្កៀសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងប្រឡូកប្រឡំដោយបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំបួន ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ខាងក្នុងរាជបុរីតែងជ្រួលជ្រើមទៅដោយដំរី ជ្រួលជ្រើមទៅដោយសេះ ជ្រួលជ្រើមទៅដោយរថ និងរូបសំឡេងក្លិនរសផោដ្ឋព្វៈជាហេតុនៃសេចក្តីត្រេកអរ សុទ្ធតែជារបស់មិនសមគួរដល់បព្វជិត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងជាទោសដប់ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោស ១០ យ៉ាងនេះឯង ជាទោសក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។

[៣៩២] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដោយបរិយាយដាច្រើន ។ បេ ។ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ (បើ) ស្តេចជាក្សត្រិយ៍បានមុទ្ធាភិសេកហើយមិនទាន់ជ្រាបជាមុន ឈានកន្លងធរណីចូលទៅក្នុងក្រឡាព្រះបន្ទំ ដែលស្តេចមិនទាន់យាងចេញ ស្រីកែវក៏មិនទាន់ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ រតនវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ

[៣៩៣] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ខត្តិយោ នាម ឧភតោ សុជាតោ ហោតិ មាតិតោ ច បិតិតោ ច សំសុទ្ធគហណិកោ យាវ សត្តមា បិតាមហ-យុគា អក្ខិត្តោ អនុបកុដ្ឋោ ជាតិវាទេន ។ មុទ្ធាភិ-សិត្តោ នាម ខត្តិយាភិសេកេន អភិសិត្តោ ហោតិ ។ អនិក្ខន្តរាជកេតិ រាជា សយនីយា អនិក្ខន្តោ ហោតិ ។ អនិគ្គតរតនកេតិ មហេសី សយនីយា អនិក្ខន្តា ហោតិ ឧភោ វា អនិក្ខន្តា ហោន្តិ ។ បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតោតិ បុព្វេ អនិមន្តិតោ ។ ឥន្ទខីលោ នាម សយនីយឃរស្ស ឧម្មារោ វុច្ចតិ ។ សយនីឃរំ នាម យត្ថ កត្ថចិ រញ្ញោ សយនំ បញ្ញត្តំ ហោតិ អន្តមសោ សាណិប្បាការ-បរិក្ខិត្តំបិ ។ ឥន្ទខីលំ អតិក្កាមេយ្យាតិ បឋមំ បាទំ ឧម្មារំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ទុតិយំ បាទំ អតិក្កា-មេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ សិក្ខាបទវិភង្គ

[៣៨៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ក្សត្រិយ៍នោះ បានដល់ជនអ្នកមានជាតិល្អទាំងសងខាង គឺខាងមាតានិងខាងបិតា ជាអ្នកកាន់យកជាតិដ៏បរិសុទ្ធល្អ ដរាបអំពីគូនៃជីដូនជីតាជាគម្រប់ ៧ គេមិនបានបោះបង់ចោល មិនបានតិះដៀលដោយជាតិ ។ ដែលហៅថា បានមុទ្ធាភិសេកហើយ គឺស្ដេចដែលគេបានអភិសេក ដោយអភិសេកឲ្យជាក្សត្រិយ៍ ។ ពាក្យថា ស្ដេចមិនទាន់យាងចេញ គឺស្ដេចមិនទាន់ចេញអំពីក្រឡាព្រះបន្ទំ ។ ពាក្យថា ស្រីកែវមិនទាន់ចេញ គឺមហេសី មិនទាន់ចេញអំពីក្រឡាព្រះបន្ទំ ឬមួយស្ដេចនិងមហេសីទាំងពីរ មិនទាន់ចេញអំពីក្រឡាព្រះបន្ទំ ។ ពាក្យថា មិនទាន់ទ្រង់ជ្រាបជាមុន គឺស្ដេចមិនទាន់បាននិមន្តជាមុន ។ ដែលហៅថា ធរណី គឺសំដៅយកធរណីនៃក្រឡាព្រះបន្ទំ (បានដល់ក្របទ្វារខាងក្រោម) ។ ទីក្រឡាព្រះបន្ទំរបស់ស្ដេចដែលគេតែងតាំងទុក ក្នុងទីណាមួយ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែទីដែលគេបិទបាំងព័ទ្ធព័ទ្ធដោយរនាំង ក៏ហៅថា ក្រឡាព្រះបន្ទំទាំងអស់ ។ ពាក្យថា ឈានកន្លងធរណីចូលទៅ សេចក្ដីថា ភិក្ខុឈានជំហានទី ១ ឲ្យកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឈានជំហានទី ២ ចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៨៤] អប្បដិសំវិទិតេ អប្បដិសំវិទិតសញ្ញី ឥន្ទ្រិយលំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អប្បដិសំវិទិតេ វេមតិកោ ឥន្ទ្រិយលំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អប្បដិសំវិទិតេ បដិសំវិទិតសញ្ញី ឥន្ទ្រិយលំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បដិសំវិទិតេ អប្បដិសំវិទិតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បដិសំវិទិតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បដិសំវិទិតេ បដិសំវិទិតសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៣៨៥] អនាបត្តិ បដិសំវិទិតេ ន ខត្តិយោ ហោតិ ន ខត្តិយាភិសេកេន អភិសិត្តោ ហោតិ រាជា សយនីឃរា និក្ខន្តោ ហោតិ មហេសី សយនីឃរា និក្ខន្តា ហោតិ ឧភោ វា សយនីឃរា និក្ខន្តា ហោន្តិ ន សយនីឃរេ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៩៤] ស្តេចមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្តេចមិនបាននិមន្ត ហើយដើរកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ស្តេចមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដើរកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ស្តេចមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្តេចនិមន្ត ហើយដើរកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ស្តេចនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្តេចមិនបាននិមន្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្តេចនិមន្តហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្តេចនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្តេចនិមន្តហើយ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[៣៩៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៩ យ៉ាង) គឺស្តេចបាននិមន្ត ១ ជននោះមិនមែនជាក្សត្រិយ៍ ១ ជាស្តេចតែមិនបានទទួលអភិសេកដោយអភិសេកជាក្សត្រិយ៍ ១ ស្តេចយាងចេញពីក្រឡាព្រះបន្ទំ ១ មហេសីចេញពីក្រឡាព្រះបន្ទំ ១ ឬមួយស្តេចនិងមហេសីទាំងពីរ ចេញពីក្រឡាព្រះបន្ទំ ១ ស្តេចនិងមហេសីមិនបាននៅក្នុងក្រឡាព្រះបន្ទំ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[៣៤៦] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អចិរវតិយា នទិយា ន្ហាយតិ ។ អញ្ញតរោបិ ព្រាហ្មណោ បញ្ចសតានំ ថវិកំ ថលេ និក្ខិបិត្វា អចិរវតិយា នទិយា ន្ហាយិត្វា[១] វិស្សរិត្វា អគមាសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ តស្សាយំ ព្រាហ្មណស្ស ថវិកា មា នស្សីតិ អគ្គហេសិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ សរិត្វា តុរិតោ អាធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច អបិ មេ ភោ ថវិកំ បស្សេយ្យាសីតិ ។ ហន្ទ ព្រាហ្មណាតិ អទាសិ ។ អថខោ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បុណ្ណបត្តំ ន ទទេយ្យន្តិ ។ ន មេ ភោ បញ្ចសតានិ សហស្សំ មេតិ បលិពុន្ធិត្វា មុញ្ចិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា

១ ឱ. ម. ន្ហាយន្តោ ។

សិក្ខាបទទី ២

[៣៩៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯងភិក្ខុមួយរូបង្ងូតទឹកក្នុងស្ទឹងអចិរវតី ។ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ទៀត បានទុកថង់ប្រាក់ចំនួន ៥០០ កហាបណៈលើគោក ហើយចុះង្ងូតទឹកក្នុងស្ទឹងអចិរវតី (ឡើងមកហើយ) ក៏ភ្លេចថង់ប្រាក់ ដើរចៀសចេញទៅ ។ លំដាប់នោះភិក្ខុនោះក៏រើសយកដោយគិតថា ថង់នេះប្រាកដជាថង់ប្រាក់របស់ព្រាហ្មណ៍នោះ កុំបីវិនាសបាត់ឡើយ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះនឹកឃើញក៏ត្រឡប់វិលមកវិញដោយប្រញាប់ ហើយបានសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់បានឃើញថង់ប្រាក់របស់ខ្ញុំដែរឬ ។ ភិក្ខុនោះបានឲ្យថង់ប្រាក់នោះទៅដោយពាក្យថា យកចុះព្រាហ្មណ៍ ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះបានគិតយ៉ាងនេះថា អញមិនគប្បីឲ្យរង្វាន់ដល់ភិក្ខុនេះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ព្រាហ្មណ៍នោះចោទប្រកាន់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់កហាបណៈរបស់ខ្ញុំមិនមែន ៥០០ ទេ របស់ខ្ញុំប្រាកដជា ១០០០ រួចចាប់ភិក្ខុនោះហើយក៏លែងទៅ ។ ចំណែកភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាមហើយប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច

។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ រតនំ ឧគ្គហេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ រតនំ ឧគ្គហេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស រតនំ ឧគ្គហេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសា-ទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ រតនំ វា រតនសម្មតំ វា ឧគ្គណ្ហេយ្យ វា ឧគ្គណ្ហា-បេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៣៨៧] តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា ឧស្សវោ ហោតិ ។ មនុស្សា អលង្កតប្បដិយត្តា ឧយ្យានំ គច្ឆន្តិ ។ វិសាខាបិ មិគារមាតា អលង្កតប្បដិយត្តា ឧយ្យានំ គមិស្សាមីតិ គាមតោ និក្ខមិត្វា ក្យាហំ ករិស្សាមិ ឧយ្យានំ គន្ត្វា យន្នូនាហំ ភគវន្តំ បយិរុបា-

។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងរើសយករតនៈមានមាសប្រាក់ជាដើមសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងរើសយករតនៈ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងរើសយករតនៈទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយរើសយកឯងក្តី ឲ្យគេរើសយកក្តី នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៣៩៧] សម័យនោះឯង មានមហោស្រពក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ មនុស្សទាំងឡាយប្រដាប់តាក់តែងខ្លួនទៅកាន់ឧទ្យាន ។ សូម្បីនាងវិសាខាមិគារមាតា ក៏បានប្រដាប់តាក់តែងកាយ ហើយក៏ចេញចាកស្រុកទៅដោយគិតថា អញនឹងទៅកាន់ឧទ្យានដែរ ហើយគិតតទៅទៀតថា ចុះអញនឹងទៅកាន់ឧទ្យានធ្វើអ្វី បើដូច្នោះគួរតែអញចូលគាល់ព្រះដ៏មាន

បាចិត្តិយកណ្ឌោ រតនវគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស និទានំ

សេយ្យន្តិ អាភរណំ ឱមុញ្ចិត្វា ឧត្តរាសង្គេន ភណ្ឌិកំ ពន្ធិត្វា ទាសិយា អទាសិ ហន្ទ ជេ ឥមំ ភណ្ឌិកំ គណ្ហាហីតិ ។ អថខោ វិសាខា មិគារមាតា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ វិសាខំ មិគារមាតរំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ សា ទាសី តំ ភណ្ឌិកំ វិស្សរិត្វា អគមាសិ ។ ភិក្ខូ បស្សិត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ តេនហិ ភិក្ខវេ ឧក្កហេត្វា និក្ខិបថាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ រតនំ វា រតនសម្មតំ វា អជ្ឈារាមេ ឧក្កហេត្វា វា

ព្រះភាគវិញ ហើយក៏ដោះនូវគ្រឿងអាភរណៈចងជាបង្វិចដោយសំពត់បង់ក ហើយបានហុចឲ្យទៅទាសីថា ហ៏ហង ឯងចូរយកបង្វិចនេះទៅ ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតាដែលអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថាហើយ ។ ឯនាងវិសាខាមិគារមាតា លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។ ឯទាសីនោះក៏ភ្លេចចោលនូវបង្វិចនោះ ហើយដើរចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហើយ បានក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូររើសយកទុកចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរើសឯង ឬប្រើគេឲ្យរើស នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី

ឧគ្គហាបេត្វា វា និក្ខិបិតុំ យស្ស ភវិស្សតិ សោ ហរិស្សតីតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ រតនំ វា រតនសម្មតំ វា អញ្ញត្រ អជ្ឈារាមា ឧគ្គណ្ហេយ្យ វា ឧគ្គណ្ហាបេយ្យ វា បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៣៤៨] តេន ខោ បន សមយេន កាសីសុ ជនបទេសុ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស កម្មន្ត-គ្គាមោ ហោតិ ។ តេន ច គហបតិនា អន្តេវាសី អាណត្តោ ហោតិ សចេ ភទន្តា អាគច្ឆន្តិ ភត្តំ ករេយ្យាសីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កាសីសុ ជនបទេសុ ចារិកំ ចរមានា យេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស កម្មន្តគ្គាមោ តេនុប-សង្កមឹសុ ។ អទ្ទសា ខោ សោ បុរិសោ តេ ភិក្ខូ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ អភិវាទេត្វា ឯតទវោច អធិវា-សេន្តុ ភន្តេ អយ្យា ស្វាតនាយ គហបតិនោ ភត្តន្តិ ។

ក្នុងអារាមហើយទុកដោយគិតថា រតនៈរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងយកទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយរើសឯងក្តី ឲ្យគេរើសក្តី នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែ (រើសយកនូវរតនៈដែលគេភ្លេច) នៅក្នុងវត្ត ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៣៥៨] គ្រានោះឯង ក្នុងកាសីជនបទ មានស្រុក ១ ជាទីធ្វើការងាររបស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ។ គហបតីនោះបានបង្គាប់អន្តេវាសី (កូនក្មួយ) ថា បើលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក អ្នកឯងគប្បីធ្វើភត្តប្រគេនផង ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបត្រាច់ទៅកាន់ចារិកក្នុងកាសីជនបទ ហើយហួសទៅកាន់ស្រុកជាទីធ្វើការងាររបស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ។ បុរសនោះបានឃើញភិក្ខុទាំងនោះមកអំពីចម្ងាយ លុះបានឃើញច្បាស់ហើយ បានចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានថ្វាយបង្គំភិក្ខុទាំងនោះហើយពោលនូវពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះករុណា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលចង្ហាន់របស់គហបតី ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។

អធិវាសេសុំ ខោ តេ ភិក្ខូ តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សោ បុរិសោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា កាលំ អារោចាបេត្វា អង្គុលិមុទ្ទិកំ ឱមុញ្ចិត្វា តេ ភិក្ខូ ភត្តេន បរិវិសិត្វា អយ្យា ភុញ្ជិត្វា គច្ឆន្តុ អហំបិ កម្មន្តំ គមិស្សាមីតិ អង្គុលិមុទ្ទិកំ វិស្សរិត្វា អគមាសិ ។ ភិក្ខូ បស្សិត្វា សចេ មយំ គមិស្សាម នស្សិស្សតាយំ អង្គុលិមុទ្ទិកាតិ តត្ថេវ អច្ឆឹសុ ។ អថខោ សោ បុរិសោ កម្មន្តា អាគច្ឆន្តោ តេ ភិក្ខូ បស្សិត្វា ឯតទវោច កិស្ស ភន្តេ អយ្យា ឥធេវ អច្ឆន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ តស្ស បុរិសស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេត្វា សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ រតនំ វា រតនសម្មតំ វា អជ្ឈារាមេ វា អជ្ឈាវសថេ វា ឧគ្គហេត្វា វា ឧគ្គហាបេត្វា វា និក្ខិបិតុំ យស្ស ភវិស្សតិ សោ ហរិស្សតីតិ ។ ឯវញ្ច

ភិក្ខុទាំងនោះបានទទួលដោយភារៈស្មៀមនៅ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ បុរសនោះបានឲ្យគេតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ ហើយបាន ឲ្យពិតភត្តកាល (ពេលឆាន់) រួចក៏ដោះនូវចិញ្ចៀនចេញ ហើយអង្គាសភិក្ខុ ទាំងនោះដោយភត្តស្រេចហើយពិតថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់ហើយ សូមនិមន្តទៅចុះ ចំណែកខ្ញុំនឹងទៅធ្វើការងារដែរ (និយាយដូច្នេះហើយ) ក៏ភ្លេចចិញ្ចៀន (នោះ) ហើយទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឃើញហើយ ក៏ឈប់ នៅក្នុងទីនោះដោយគិតគ្នាថា បើយើងទាំងឡាយនឹងដើរចេញទៅ ចិញ្ចៀន នេះនឹងបាត់បង់ទៅពុំខាន ។ ឯបុរសនោះ កាលមកអំពីធ្វើការងារបានឃើញ ភិក្ខុទាំងនោះហើយសួរយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះករុណា ពួកលោកម្ចាស់ ឈប់នៅក្នុងទីនេះធ្វើអ្វី ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់បុរសនោះ ហើយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី បានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាន នេះដំណើរនេះទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅ ភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរើសឯង ឬឲ្យគេរើស នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុងវត្តក្តី ខាង ក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់ដោយគិតថា រតនៈរបស់ជនណា ជននោះ នឹងនាំយកទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង

បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ រតនំ វា រតនសម្មតំ វា អញ្ញត្រ អជ្ឈារាមា វា អជ្ឈាវសថា វា ឧគ្គណ្ហេយ្យ វា ឧគ្គណ្ហាបេយ្យ វា បាចិត្តិយំ ។ រតនំ វា បន ភិក្ខុនា រតនសម្មតំ វា អជ្ឈារាមេ វា អជ្ឈាវសថេ វា ឧគ្គហេត្វា វា ឧគ្គហា-បេត្វា វា និក្ខិបិតព្វំ យស្ស ភវិស្សតិ សោ ហរិស្សតីតិ ។ អយំ តត្ថ សាមីចីតិ ។

[៣៨៩] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ រតនំ នាម មុត្តា មណិ វេឡុរិយោ សង្ខោ សិលា បវាឡំ រជតំ ជាតរូបំ លោហិតង្កោ មសារគល្លំ ឯតំ រតនំ នាម ។ រតនសម្មតំ នាម យំ មនុស្សានំ ឧបភោគ-បរិភោគំ ឯតំ រតនសម្មតំ នាម ។ អញ្ញត្រ អជ្ឈារាមា វា អជ្ឈាវសថា វាតិ ឋបេត្វា អជ្ឈារាមំ អជ្ឈាវសថំ ។ អជ្ឈារាមោ នាម បរិក្ខិត្តស្ស អារាមស្ស អន្តោអារាមោ អបរិក្ខិត្តស្ស ឧបចារោ ។ អជ្ឈាវសថោ នាម បរិក្ខិត្តស្ស

នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយរើសឯងក្តី ឲ្យគេរើសក្តី នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែខាងក្នុងវត្ត ឬខាងក្នុងទីស្នាក់ ។ ម្យ៉ាងទៀតភិក្ខុគប្បីរើសឯង ឬឲ្យគេរើស នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុងអារាមក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់ដោយគិតថា រតនៈរបស់ជនណា ជននោះនឹងនាំយកទៅ ។ នេះជាសាមីចិកម្ម ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

[៣៨៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខា-បទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា រតនៈនោះ បានដល់កែវមុក្តា កែវមណី កែវពៃទូរ្យ សង្ខ កែវសិលា កែវបវាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (កែវទទឹម) កែវមរកត (កែវពព្រូស) នេះឈ្មោះថា រតនៈ ។ ដែលហៅថា វត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈនោះ បានដល់វត្ថុឯណាមួយជាគ្រឿងឧបភោគបរិភោគរបស់មនុស្សទាំងឡាយ វត្ថុនេះឈ្មោះថា គេសន្មតជារតនៈ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែខាងក្នុងអារាមក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី គឺលើកលែងតែខាងក្នុងវត្ត និងខាងក្នុងទីស្នាក់ ។ ដែលហៅថា ខាងក្នុងវត្តនោះ គឺវត្តដែលមានរបង សំដៅយកទីខាងក្នុងនៃរបងវត្ត (បើ) វត្តដែលមិនមានរបង សំដៅយកត្រឹមទីឧបចារនៃវត្ត ។ ដែលហៅថា ខាងក្នុងទីស្នាក់នោះ គឺទីស្នាក់ដែលមានរបង សំដៅយកទីខាងក្នុង

អាវសថស្ស អញ្ញោអាវសថោ អបរិក្ខិត្តស្ស ឧបចារោ ។ ឧគ្គណ្ហេយ្យាតិ សយំ គណ្ហាតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ ឧគ្គណ្ហាបេយ្យាតិ អញ្ញំ គណ្ហាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦០] រតនំ វា បន ភិក្ខុនា រតនសម្មតំ វា អជ្ឈារាមេ វា អជ្ឈាវសថេ វា ឧគ្គហេត្វា វា ឧគ្គហាបេត្វា វា និក្ខិបិតព្វន្តិ រូបេន វា និមិត្តេន វា សញ្ញាណំ កត្វា និក្ខិបិត្វា អាចិក្ខិតព្វំ យស្ស ភណ្ឌំ នដ្ឋំ សោ អាគច្ឆតូតិ ។ សចេ តត្ថ អាគច្ឆតិ សោ វត្តព្វោ អាវុសោ កីទិសន្តេ ភណ្ឌន្តិ ។ សចេ រូបេន វា និមិត្តេន វា សម្បាទេតិ ទាតព្វំ ។ នោ ចេ សម្បាទេតិ វិចិនាហិ អាវុសោតិ វត្តព្វោ ។ តម្ហា អាវាសា បក្កមន្តេន យេ តត្ថ ហោន្តិ ភិក្ខូ បតិរូបា តេសំ ហត្ថេ និក្ខិបិត្វា

នៃទីស្នាក់ (បើ) ទីស្នាក់ដែលឥតរបង សំដៅយកត្រឹមទីឧបចារនៃទីស្នាក់ ។ ពាក្យថា រើសឯង សេចក្តីថា ភិក្ខុកាន់យកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេរើស សេចក្តីថា ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃកាន់យក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៦០] ពាក្យថា ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគប្បីរើសឯង ឬឲ្យគេរើសនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុងវត្តក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់ សេចក្តីថា ភិក្ខុធ្វើសញ្ញា[១] (គ្រឿងកំណត់ដឹង) ដោយរូបក្តី ដោយនិមិត្តគ្រឿងសំគាល់ក្តី គប្បីទុកដាក់ហើយប្រាប់ថា ជនណាបាត់ភណ្ឌ ជននោះចូរមកយកចុះ ។ បើម្ចាស់របស់នោះមកក្នុងទីនោះភិក្ខុគប្បីសួរគេថា អាវុសោ ភណ្ឌរបស់អ្នកដូចម្តេច ។ បើគេប្រាប់ត្រូវតាមរូបក្តី តាមនិមិត្តគ្រឿងសំគាល់ក្តី ភិក្ខុគប្បីឲ្យចុះ ។ បើគេប្រាប់មិនត្រូវ ភិក្ខុគប្បីពោលថា អាវុសោ អ្នកចូររកខ្លួនឯងចុះ ។ កាលភិក្ខុនោះនឹងចៀសចេញចាកទីស្នាក់នោះទៅ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដ៏សមគួរមាននៅក្នុងទីនោះ គប្បីផ្ញើទុកក្នុងដៃភិក្ខុទាំងឡាយនោះ

១ ភិក្ខុដែលបានរើសកែវ ៧ ប្រការ មានមាសប្រាក់ជាដើម ដែលគេភ្លេចនៅក្នុងវត្តក្តី ក្នុងលំនៅរបស់ភិក្ខុក្តី ត្រូវធ្វើស្លាកយកទៅបិទទុកនៅទីណាមួយ គឺទ្វារវត្ត ឬទីជិតកន្លែងដែលខ្លួននៅ ឯសេចក្តីក្នុងស្លាកនោះ ដូច្នេះ អ្នកណាបាត់របស់អ្វី អ្នកនោះចូលមកទទួលយក ។

បក្កាមិតព្វំ ។ នោ ចេ ហោន្តិ ភិក្ខូ បដិរូបា យេ តត្ថ ហោន្តិ គហបតិកា បដិរូបា តេសំ ហត្ថេ និក្ខិបិត្វា បក្កាមិតព្វំ ។ អយំ តត្ថ សាមីចីតិ អយំ តត្ថ អនុធម្មតា ។

[៣៦១] អនាបត្តិ វតនំ វា វតនសម្មតំ វា អជ្ឈារាមេ វា អជ្ឈាវសថេ វា ឧគ្គហេត្វា វា ឧគ្គហាបេត្វា វា និក្ខិបតិ យស្ស ភវិស្សតិ សោ ហរិស្សតីតិ វតនសម្មតំ[១] វិស្សាសំ គណ្ហាតិ តាវកាលិកំ គណ្ហាតិ បំសុកូលសញ្ញិស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

---

១ វតនំ វា វតនសម្មតំ វាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ហើយចៀសចេញទៅ ។ បើមិនមានភិក្ខុដ៏សមគួរទេ ភិក្ខុនោះត្រូវផ្ញើទុកនៅដៃរបស់ពួកគហបតីដ៏សមគួរ ដែលមាននៅក្នុងទីនោះ ហើយគប្បីចៀសចេញទៅ ។ ពាក្យថា នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺនេះតាមធម្មតាក្នុងរឿងនោះ ។

[៣៦១] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ* (*ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង*) *គឺភិក្ខុរើសឯង ឬឲ្យគេរើស នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុងវត្តក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់ដោយគិតថា រតនៈរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងនាំយកទៅ ១ ភិក្ខុកាន់យកវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈដោយស្និទ្ធស្នាល ១ ភិក្ខុកាន់យកជារបស់ខ្ចី ១ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បង្សុកូល ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។*

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[៣៦២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វិកាលេ គាមំ បវិសិត្វា សភាយំ និសីទិត្វា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេន្តិ សេយ្យថីទំ រាជកថំ ចោរកថំ មហាមត្តកថំ សេនាកថំ ភយកថំ យុទ្ធកថំ អន្នកថំ បានកថំ វត្ថកថំ សយនកថំ មាលាកថំ គន្ធកថំ ញាតិកថំ យានកថំ គាមកថំ និគ-មកថំ នគរកថំ ជនបទកថំ ឥត្ថីកថំ សុរាកថំ វិសិខាកថំ កុម្ភដ្ឋានកថំ បុព្វបេតកថំ នានត្តកថំ លោកក្ខាយិកំ សមុទ្ទក្ខាយិកំ ឥតិភវាភវកថំ

សិក្ខាបទទី ៣

[៣៦២] *សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលារសៀល ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេង ៗ ជាច្រើន ក្នុងរោងជាទីប្រជុំនិយាយ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះ គឺពោលអំពីរឿងស្តេច ពោលអំពីចោរ ពោលអំពីមហាមាត្យ ពោលអំពីសេនាទាហាន ពោលអំពីភ័យ* (*នឹងសត្វសាហាវជាដើម*) *ពោលអំពីចម្បាំង ពោលអំពីបាយ ពោលអំពីទឹក ពោលអំពីសំពត់ ពោលអំពីទីដេក ពោលអំពីផ្កាកម្រង ពោលអំពីគ្រឿងក្រអូប ពោលអំពីញាតិ ពោលអំពីយាន ពោលអំពីស្រុក ពោលអំពីនិគម ពោលអំពីក្រុង ពោលអំពីជនបទ ពោលអំពីស្រី ពោលអំពីសុរា ពោលអំពីច្រក ពោលអំពីទីតម្កល់នៃក្អម គឺកំពង់ទឹក ពោលអំពីញាតិ ដែលស្លាប់ទៅកាន់បរលោក ពោលអំពីរឿងផ្សេង ៗ ដែលឥតប្រយោជន៍ ពោលអំពីលោក* (*លទ្ធិកុហកក្នុងលោក*) *ពោលអំពីសមុទ្រ ពោលអំពីភវៈ*[១] *និងអភវៈ*[២] *ដែលជាហេតុ*

---

១ ភវៈគឺសស្សតទិដ្ឋិ ។ ២ អភវៈ គឺឧច្ឆេទទិដ្ឋិ ម្យ៉ាងទៀត ភវៈ គឺសេចក្តីចម្រើន អភវៈ គឺសេចក្តីសាបសូន្យ ឬភវៈ គឺសេចក្តីសុខក្នុងកាម អភវៈ គឺសេចក្តីព្យាយាមធ្វើខ្លួនឲ្យលំបាកឥតប្រយោជន៍ ។

ឥតិ វា ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា វិកាលេ គាមំ បវិសិត្វា សភាយំ និសីទិត្វា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេស្សន្តិ សេយ្យថីទំ រាជកថំ ចោរ-កថំ មហាមត្តកថំ សេនាកថំ ភយកថំ យុទ្ធកថំ អន្នកថំ បានកថំ វត្ថកថំ សយនកថំ មាលា-កថំ គន្ធកថំ ញាតិកថំ យានកថំ គាមកថំ និគមកថំ នគរកថំ ជនបទកថំ ឥត្ថីកថំ សុរាកថំ វិសិខាកថំ កុម្ភដ្ឋានកថំ បុព្វបេតកថំ នានត្តកថំ លោកក្ខាយិកំ សមុទ្ទក្ខាយិកំ ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈា-យន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វិកាលេ គាមំ បវិសិត្វា

ឥតប្រយោជន៍ ដូច្នេះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងមកចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេង ៗ ជាច្រើន ក្នុងរោងជាទីប្រជុំនិយាយ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមសោះ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្ដេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្ដេច ពោលអំពីចោរ ពោលអំពីមហាមាត្យ ពោលអំពីសេនាទាហាន ពោលអំពីភ័យ (នឹងសត្វសាហាវជាដើម) ពោលអំពីចម្បាំង ពោលអំពីបាយ ពោលអំពីទឹក ពោលអំពីសំពត់ ពោលអំពីទីដេក ពោលអំពីកម្រងផ្កា ពោលអំពីគ្រឿងក្រអូប ពោលអំពីញាតិ ពោលអំពីយាន ពោលអំពីស្រុក ពោលអំពីនិគម ពោលអំពីនគរ ពោលអំពីជនបទ ពោលអំពីស្រី ពោលអំពីសុរា ពោលអំពីច្រក ពោលអំពីទីតម្កល់នៃក្អម គឺកំពង់ទឹក ពោលអំពីញាតិដែលស្លាប់ទៅកាន់បរលោក ពោលអំពីរឿងផ្សេង ៗ ពោលអំពីលោក (លទ្ធិកុហកក្នុងលោក) ពោលអំពីសមុទ្រ ពោលអំពីភវៈនិងអភវៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នេះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងមកចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល

បាចិត្តិយកណ្ឌេ រតនវគ្គស្ស តតិយសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

សភាយំ និសីទិត្វា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេស្សន្តិ សេយ្យថីទំ រាជកថំ ។ បេ ។ ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ វិកាលេ គាមំ បវិសិត្វា សភាយំ និសីទិត្វា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេថ សេយ្យថីទំ រាជកថំ ។ បេ ។ ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា វិកាលេ គាមំ បវិសិត្វា សភាយំ និសីទិត្វា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេស្សថ សេយ្យថីទំ រាជកថំ ។ បេ ។ ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ

ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេង ៗ ជាច្រើន ក្នុងរោងជាទីប្រជុំពោលសោះ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច ។ បេ ។ ពោលអំពីភវៈនិងអភវៈ ដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នេះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកអ្នកឯងរាល់គ្នាចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេង ៗ ជាច្រើន តិរច្ឆានកថានោះ ដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច ។ បេ ។ ពោលអំពីភវៈនិងអភវៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នេះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងចូលស្រុក ក្នុងវេលាវិកាល ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេង ៗ ជាច្រើនទេ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច ។ បេ ។ ពោលអំពីភវៈនិងអភវៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នេះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ម្នាលមោឃបុរសទាំង-ឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ

យោ បន ភិក្ខុ វិកាលេ គាមំ បវិសេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៣៦៣] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថឹ គច្ឆន្តា សាយំ អញ្ញតរំ គាមំ ឧបគច្ឆឹសុ ។ មនុស្សា តេ ភិក្ខូ បស្សិត្វា ឯតទវោចុំ បវិសថ ភន្តេតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតា បដិក្ខិត្តំ វិកាលេ គាមំ បវិសិតុន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តា[១] ន បវិសឹសុ ។ ចោរា តេ ភិក្ខូ អច្ឆិន្ទឹសុ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាបុច្ឆា វិកាលេ គាមំ បវិសិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អនាបុច្ឆា វិកាលេ គាមំ បវិសេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

---

១ កុក្កុច្ចាយន្តា គាមន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៣៦៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ ក៏បានចូលទៅកាន់ស្រុកមួយ ក្នុងវេលាល្ងាច ។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញភិក្ខុទាំងនោះហើយ ក៏បានពោលនូវពាក្យនេះថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តចូលមក ។ ចំណែកភិក្ខុទាំងនោះសង្ស័យថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាម នូវការចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលហើយ បានជាមិនហ៊ានចូលទៅ ។ ចោរទាំងឡាយបានប្លន់ភិក្ខុទាំងនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទៅក្រុងសាវត្ថីហើយប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលបានលាភិក្ខុផងគ្នាហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនបានលាហើយចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទនេះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

៣៧៧

បាចិត្តិយកណ្ឌោ រតនវគ្គស្ស តតិយសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

[៣៦៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថឹ គច្ឆន្តោ សាយំ អញ្ញតរំ គាមំ ឧបគច្ឆិ ។ មនុស្សា តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឯតទវោចុំ បវិសថ ភន្តេតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតា បដិក្ខិត្តំ អនាបុច្ឆា វិកាលេ គាមំ បវិសិតុន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តោ ន ចាវិសិ ។ ចោរា តំ ភិក្ខុំ អច្ឆិន្ទឹសុ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អា-មន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សន្តំ ភិក្ខុំ អាបុច្ឆា វិកាលេ គាមំ បវិសិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិ-សេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា វិកាលេ គាមំ បវិសេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៣៦៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អហិនា ទដ្ឋោ ហោតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អគ្គឹ អាហរិស្សាមីតិ គាមំ គច្ឆតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ

បាចិត្តិយកណ្ឌ រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់

[៣៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ វេលាល្ងាចបានចូលទៅកាន់ស្រុកមួយ ។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញភិក្ខុនោះហើយបានពោលនូវពាក្យនេះថា សូមលោកម្ចាស់និមន្តចូលមក ។ ចំណែកភិក្ខុនោះរង្កៀសថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាមការដែលមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ទើបមិនហ៊ានចូលទៅ ។ ពួកចោរក៏ប្លន់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថីក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាភិក្ខុដែលមាននៅជាមុន ហើយទើបចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនលាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ ។

[៣៦៩] សម័យនោះឯង មានពស់ចឹកភិក្ខុមួយរូប ។ ភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ស្រុកដោយគិតថា អញនឹងទៅយកភ្លើងមក ។ តែភិក្ខុនោះ

ភគវតា បដិក្ខិត្តំ សង្ឃំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា វិកាលេ គាមំ បវិសិតុន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តោ ន បាវិសិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តថារូបេ អច្ចាយិកេ ករណីយេ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា វិកាលេ គាមំ បវិសិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា វិកាលេ គាមំ បវិសេយ្យ អញ្ញត្រ តថារូបា អច្ចាយិកា ករណីយា បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៦៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ សន្តោ នាម ភិក្ខុ សក្កា ហោតិ អាបុច្ឆា បវិសិតុំ ។ អសន្តោ នាម ភិក្ខុ ន សក្កា ហោតិ អាបុច្ឆា បវិសិតុំ ។ វិកាលោ នាម មជ្ឈន្តិកេ វីតិវត្តេ យាវ អរុណុគ្គមនា ។ គាមំ បវិសេយ្យាតិ បរិក្ខិត្តស្ស គាមស្ស បរិក្ខេបំ អតិក្កមន្តស្ស អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

វង្វៀសថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាមការមិនបានលាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ទើបមិនហ៊ានចូលទៅ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ មិនបាច់លាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនបានលាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ ។

[៣៦៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុមាននៅ គឺភិក្ខុដែលគេគួរនឹងលាហើយចូលទៅ (កាន់ស្រុក) បាន ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុមិនមាននៅ គឺមិនមានភិក្ខុដែលគេគួរនឹងលាហើយចូលទៅ (កាន់ស្រុក) ។ ដែលហៅថា វេលាវិកាលនោះ គឺតាំងពីថ្ងៃជ្រេពីត្រង់ទៅ ដរាបទល់នឹងអរុណរះឡើង ។ ពាក្យថា ចូលទៅកាន់ស្រុក សេចក្តីថា ភិក្ខុឈានរំលងរបងនៃស្រុកដែលមានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

អបរិក្ខិត្តស្ស គាមស្ស ឧបចារំ ឱក្កមន្តស្ស អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញត្រ តថារូចា អច្ចាយិកា ក-រណីយាតិ ឋបេត្វា តថារូបំ អច្ចាយិកំ ករណីយំ ។

[៣៦៧] វិកាលេ វិកាលសញ្ញី សន្តំ ភិក្ខុំ អនា-បុច្ឆា គាមំ បវិសតិ អញ្ញត្រ តថារូចា អច្ចាយិកា ករណីយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ វិកាលេ វេមតិកោ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា គាមំ បវិសតិ អញ្ញត្រ តថារូចា អច្ចាយិកា ករណីយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ វិកា-លេ កាលសញ្ញី សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា គាមំ បវិសតិ អញ្ញត្រ តថារូចា អច្ចាយិកា ករណីយា អាបត្តិ ចា-ចិត្តិយស្ស ។ កាលេ វិកាលសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាលេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាលេ កាលសញ្ញី អនាបត្តិ ។

ភិក្ខុឈានជំហានចូលទៅកាន់ឧបចារស្រុក ដែលគ្មានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ សេចក្តីថា លើកលែងតែកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នោះ ។

[៣៦៧] វេលាវិកាល (កាលមិនគួរ) ភិក្ខុសំគាល់ថា វេលាវិកាល ហើយមិនបានលាភិក្ខុដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ ។ វេលាវិកាល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ ។ កាលមិនគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថា កាលគួរ ហើយមិនលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នោះ ។ កាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថា កាលមិនគួរ ហើយ (មិនលាភិក្ខុផងគ្នាចូលទៅកាន់ស្រុក) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលគួរ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថា កាលគួរ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៣៦៨] អជាបត្តិ តថារូបេ អច្ចាយិកេ ករណីយេ សង្ឃំ ភិក្ខុំ អាបុច្ឆា បវិសតិ អសង្ឃំ ភិក្ខុំ អជាបុច្ឆា បវិសតិ អន្តរារាមំ[១] គច្ឆតិ ភិក្ខុនុបស្សយំ គច្ឆតិ តិត្ថិយសេយ្យំ គច្ឆតិ បដិក្កមនំ គច្ឆតិ គាមេន មគ្គោ ហោតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

---

១ ឱ. ម. អន្តរាគាមំ ។

[៣៦៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១១ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នោះ ១ ភិក្ខុបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅហើយចូលទៅ ១ ភិក្ខុមិនបានលាព្រោះគ្មានភិក្ខុហើយចូលទៅ ១ ភិក្ខុដើរទៅកាន់ចន្លោះអារាម ១ ភិក្ខុទៅកាន់លំនៅភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទៅកាន់លំនៅពួកតិរ្ថិយ ១ ភិក្ខុទៅកាន់ទីឆាន់ហើយត្រឡប់វិញ ១ ភិក្ខុដើរតាមផ្លូវមាននៅក្នុងស្រុក ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

[៣៦៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មឹ និគ្រោធារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន ឧត្តការេន ភិក្ខូ បវារិតា ហោន្តិ យេសំ អយ្យានំ សូចិយរេន អត្ថោ អហំ សូចិយរេនាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ពហូ សូចិយរេ វិញ្ញា-បេន្តិ ។ យេសំ ខុទ្ទកា សូចិយរា តេ មហន្តេ សូចិយរេ វិញ្ញាបេន្តិ ។ យេសំ មហន្តា សូចិយរា តេ ខុទ្ទកេ សូចិ-យរេ វិញ្ញាបេន្តិ ។ អថខោ ឧត្តការោ ភិក្ខូនំ ពហូ សូចិយរេ ករោន្តោ ន សក្កោតិ អញ្ញំ វិក្កាយិកំ ភណ្ឌំ កាតុំ អត្តនាបិ ន យាបេតិ ។ បុត្តទារាបិស្ស កិល-មន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ន មត្តំ ជានិត្វា ពហូ សូចិយរេ វិញ្ញាបេស្សន្តិ អយំ ឥមេសំ ពហូ សូចិយរេ ករោន្តោ ន សក្កោតិ អញ្ញំ វិក្កាយិកំ ភណ្ឌំ កាតុំ អត្តនាបិ ន យាបេតិ បុត្តទារាបិស្ស

សិក្ខាបទទី ៤

[៣៦៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅនិគ្រោធារាម ទៀបក្រុងកបិលពស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ ។ វេលានោះឯង មានជាងច្នៃភ្លុកម្នាក់ បានបវារណាភិក្ខុទាំងឡាយថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយណាត្រូវការបំពង់ម្ជុល ខ្ញុំព្រះករុណានឹងប្រគេនបំពង់ម្ជុល ។ គ្រានោះភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានសូមបំពង់ម្ជុលជាច្រើន ។ ពួកភិក្ខុណាមានបំពង់ម្ជុលតូច ភិក្ខុទាំងនោះ សូមបំពង់ម្ជុលធំទៀត ពួកភិក្ខុណាមានបំពង់ម្ជុលធំ ភិក្ខុទាំងនោះ សូមយកបំពង់ម្ជុលតូចទៀត ។ លំដាប់នោះ ជាងច្នៃភ្លុករវល់តែធ្វើបំពង់ម្ជុលច្រើនប្រគេនភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏មិនអាចនឹងធ្វើរបស់សម្រាប់លក់ដូរឯទៀតបានឡើយ ហើយមិនអាចនឹងញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានផង ទាំងកូននិងប្រពន្ធរបស់ជាងនោះសោត ក៏នឿយព្រួយលំបាក ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនគួរនឹងមិនដឹងប្រមាណ សូមបំពង់ម្ជុលច្រើន ឯជាងច្នៃភ្លុកនេះរវល់តែធ្វើបំពង់ម្ជុលច្រើនប្រគេនភិក្ខុទាំងនេះក៏មិនអាចធ្វើរបស់សម្រាប់លក់ដូរឯទៀតបាន ហើយមិនបានញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានផង ទាំងកូននិងប្រពន្ធរបស់ជាងនោះសោត

ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ន មត្តំ ជានិត្វា ពហុំ សូចិឃរេ វិញ្ញាបេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ន មត្តំ ជានិត្វា ពហុំ សូចិឃរេ វិញ្ញាបេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ន មត្តំ ជានិត្វា ពហុំ សូចិឃរេ វិញ្ញាបេស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អដ្ឋិមយំ វា ទន្តមយំ វា វិសាណមយំ វា សូចិឃរំ ការាបេយ្យ ភេទនកំ បាចិត្តិយន្តិ ។

ក៏នឿយព្រួយលំបាក ។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងតែពោលទោស តិះ-ដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ-បង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរនឹងមិនដឹងប្រមាណ សូមបំពង់ម្ជុលច្រើន (ហួសកំណត់) ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយមិនស្គាល់ប្រមាណ សូមបំពង់ម្ជុលច្រើន ពិត-មែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃ-បុរសទាំងនោះ មិនគួរនឹងមិនដឹងប្រមាណ សូមបំពង់ម្ជុលច្រើនទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យគេធ្វើបំពង់ម្ជុលជាវិការនៃឆ្អឹងក្តី ជាវិការនៃភ្លុកក្តី ជាវិការនៃស្នែងក្តី ត្រូវភេទនកបាចិត្តិយ[១] ។

---

១ អាបត្តិបាចិត្តិយនេះ មានកិច្ចត្រូវបំបែកបំពង់ម្ជុលនោះមុនជាវិនយកម្ម ទើបសំដែងបាន បើមិនបានធ្វើវិនយកម្មទេ សំដែងមិនបានឡើយ ។

៣៨៣

[៣៧០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ អដ្ឋិ នាម យង្កិញ្ចិ អដ្ឋិ ។ ទន្តោ នាម ហត្ថិទន្តោ វុច្ចតិ ។ វិសាណំ នាម យង្កិញ្ចិ វិសាណំ ។ ការាបេយ្យាតិ ករោតិ វា ការាបេតិ វា បយោគេ ទុក្កដំ បដិលាភេន ភិន្ទិត្វា បាចិត្តិយំ ទេសេតព្វំ ។

[៣៧១] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញស្សត្ថាយ ករោតិ វា ការាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៧០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខា-បទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ផ្ទឹង គឺផ្ទឹងណាមួយ ។ ដែលហៅថា ក្នុក សំដៅយកក្នុកដំរីជាប្រមាណ ។ ដែលហៅថា ស្នែង គឺស្នែងណាមួយ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើដោយខ្លួនឯងក្ដី ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើក្ដី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ត្រូវបំបែកបំពង់ម្ជុលដែលខ្លួនបានមកនោះ ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៧១] ភិក្ខុញុំាងបំពង់ម្ជុលដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃ ឲ្យសម្រេចនូវបំពង់ម្ជុលដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បំពង់ម្ជុលដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បំពង់ម្ជុលដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯងក្ដី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យធ្វើក្ដី នូវបំពង់ម្ជុលដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបានបំពង់ម្ជុលដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៧២] អនាបត្តិ គណ្ឋិកាយ អរណិកេ វីថេ អញ្ជនិយា អញ្ជនីសលាកាយ វាសីជដេ ឧទក-បុញ្ឆនិយា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៧២] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ* (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៩ យ៉ាង) *គឺភិក្ខុយកឆ្អឹងជាដើមមកធ្វើជាឡេវក្អំ ១ ធ្វើជារបស់សម្រាប់ពួតភ្លើង ១ ធ្វើជាក្រវិលវត្តពន្ធចង្កេះ ១ ធ្វើជាក្លាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ១ ធ្វើជាចង្កឹះនៃក្លាក់នោះ ១ ធ្វើជាមៀនកាំបិត ១ ធ្វើជារបស់សម្រាប់ជូតទឹក ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។*

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

[៣៧៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ឧច្ចេ មញ្ចេ សយតិ ។ អថខោ ភគវា សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ យេនាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស វិហារោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ភគវន្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច អាគច្ឆតុ មេ ភន្តេ ភគវា សយនំ បស្សតូតិ ។ អថខោ ភគវា តតោ វ បដិនិវត្តិត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អាសយតោ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសោ វេទិតព្វោតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ អនេកបរិយាយេន វិគរហិត្វា ទុព្ភរតាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ នវំ បន ភិក្ខុនា មញ្ចំ វា

សិក្ខាបទទី ៥

[៣៧៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្ត ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុសិងលើគ្រែដ៏ខ្ពស់ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិក ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ហើយចូលទៅកាន់វិហារដែលព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុនៅ ។ ឯព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុបានក្រឡេកទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងយាងមកពីចម្ងាយ លុះបានឃើញហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ចូលមកទតមើលទីដេក របស់ខ្ញុំព្រះអង្គសិន ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ត្រឡប់មកពីទីនោះវិញ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយគប្បីដឹងដោយទីអាស្រ័យ[១] ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុដោយអនេកបរិយាយ ។ បេ ។ ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី

១ បានដល់ទីនៅ ។

បីឋំ វា ការយមានេន អដ្ឋង្គុលបាទកំ ការេតព្វំ សុគតង្គុលេន អញ្ញត្រ ហេដ្ឋិមាយ អដនិយា តំ អតិក្កាមយតោ ឆេទនកំ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៧៤] នវំ នាម ករណំ ឧបាទាយ វុច្ចតិ ។ មញ្ចោ នាម ចត្តារោ មញ្ចា មសារកោ ពុន្ទិកាពទ្ធោ កុឡីរបាទកោ អាហច្ចបាទកោ ។ បីឋំ នាម ចត្តារិ បីឋានិ មសារកំ ពុន្ទិកាពទ្ធំ កុឡីរបាទកំ អាហច្ច-បាទកំ ។ ការយមានេនាតិ ករោន្តោ វា ការាបេន្តោ វា ។ អដ្ឋង្គុលបាទកំ ការេតព្វំ សុគតង្គុលេន អញ្ញត្រ ហេដ្ឋិមាយ អដនិយាតិ ឋបេត្វា ហេដ្ឋិមំ អដនិយំ ។

តាំងក្ដីដ៏ថ្មី ត្រូវឲ្យធ្វើឲ្យមានជើង ៨ ធ្នាប់ដោយធ្នាប់ព្រះសុគត វាស់ពីត្រឹមមេគ្រែខាងក្រោមចុះទៅ (បើធ្វើ) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ[១] ។

[៣៧៤] ដែលហៅថា ថ្មី គឺសំដៅយកការធ្វើឡើងជាប្រមាណ ។ ដែលហៅថា គ្រែ គឺគ្រែមាន ៤ យ៉ាង បានដល់គ្រែដែលគេដាប់ជើងហើយបញ្ចូលមេគ្រែទៅក្នុងដំណាប់នោះ ១ គ្រែដែលគេបង្ខាំជើងគ្រែដោយមេគ្រែ ហើយធ្វើដោយសង្ខេបជាបល្លង្ក ១ គ្រែដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសត្វសេះសត្វពពែជាដើម ១ គ្រែដែលគេបានបញ្ចុះពន្លួញទៅក្នុងមេ ១ ។ ដែលហៅថា តាំង គឺតាំងមាន ៤ យ៉ាង តាំងដែលគេដាប់ជើងហើយបញ្ចូលមេតាំងទៅក្នុងដំណាប់នោះ ១ តាំងដែលគេបង្ខាំជើងតាំងដោយមេតាំង ហើយធ្វើដោយសង្ខេបជាបល្លង្ក ១ តាំងដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសត្វសេះសត្វពពែជាដើម ១ តាំងដែលគេបានបញ្ចុះពន្លួញទៅក្នុងមេ ១ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើគឺធ្វើឯងក្ដី ឲ្យគេធ្វើក្ដី ។ ពាក្យថា ឲ្យធ្វើឲ្យមានជើង ៨ ធ្នាប់ ដោយធ្នាប់ព្រះសុគត វៀរចាកមេគ្រែខាងក្រោម គឺវៀរមេគ្រែខាងក្រោមចុះទៅ

១ អាបត្តិបាចិត្តិយនេះ មានកិច្ចត្រូវកាត់ (ជើងគ្រែ) នោះមុនជាវិនយកម្មទើបសំដែងបាន បើមិនបានធ្វើវិនយកម្មទេ សំដែងមិនបានឡើយ ។

តំ អតិក្កាមេត្វា ករោតិ វា ការាបេតិ វា បយោគេ ទុក្កដំ បដិលាភេន ឆិន្ទិត្វា បាចិត្តិយំ ទេសេតព្វំ ។

[៣៧៥] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញស្សត្ថាយ ករោតិ វា ការាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៧៦] អនាបត្តិ បមាណិកំ ករោតិ ឩនកំ ករោតិ អញ្ញេន កតំ បមាណាតិក្កន្តំ បដិលភិត្វា ឆិន្ទិត្វា បរិភុញ្ជតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

គឺវាស់ពីត្រឹមមេគ្រែខាងក្រោម ភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្ទង់ហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ត្រូវកាត់គ្រែក្នុងខណៈដែលបានមកចេញ ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៧៥] គ្រែដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ គ្រែដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ គ្រែដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុធ្វើឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ គ្រែដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើគ្រែដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើក្តី ដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបានគ្រែ ឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើ (ហើយយកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៧៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើត្រូវតាមប្រមាណ ១ ភិក្ខុធ្វើឲ្យថយចុះពីប្រមាណ ១ ភិក្ខុបានគ្រែ ឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ (យកមក) កាត់ចេញហើយប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

[៣៧៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ មញ្ចំបិ បីឋំបិ តូលោនទ្ធំ ការាបេន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា មញ្ចំបិ បីឋំបិ តូលោនទ្ធំ ការាបេស្សន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ មញ្ចំបិ បីឋំបិ តូលោនទ្ធំ ការាបេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ មញ្ចំបិ បីឋំបិ តូលោនទ្ធំ ការាបេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។

សិក្ខាបទទី ៦

[៣៧៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្ត ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រៃខ្វះ តាំងខ្វះ ញាត់ដោយសំឡីគរ ឬសំឡីកប្បាស (ជាដើម) ។ ពួកមនុស្សនាំគ្នាដើរទៅកាន់វិហារចារិក បានឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើគ្រៃខ្វះ តាំងខ្វះ ញាត់ដោយសំឡីដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមគុណសោះ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើគ្រៃខ្វះ តាំងខ្វះ ញាត់ដោយសំឡីសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយឲ្យគេធ្វើគ្រៃខ្វះ តាំងខ្វះ ញាត់ដោយសំឡី ពិតមែនឬ ។

វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា មញ្ចម្បិ បីឋម្បិ តូលោនទ្ធំ ការាបេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ មញ្ចំ វា បីឋំ វា តូលោនទ្ធំ ការាបេយ្យ ឧទ្ទាលនកំ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៧៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ មញ្ចោ នាម ចត្តារោ មញ្ចា មសារកោ ពុន្ទិកាពទ្ធោ កុឡីរបាទកោ អាហច្ចបាទកោ ។ បីឋំ នាម ចត្តារិ បីឋានិ

ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្ពស់ តាំងខ្ពស់ ញាត់ដោយសំឡីទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ញាត់ដោយសំឡី ត្រូវឧទ្ទាលនកបាចិត្តិយ[១] ។

[៣៧៨] ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា គ្រែ គឺគ្រែមាន ៤ យ៉ាង បានដល់គ្រែដែលគេដាប់ជើង ហើយបញ្ចូលមេគ្រែទៅក្នុងដំណាប់នោះ ១ គ្រែដែលគេបង្ខាំជើងគ្រែដោយមេគ្រែ ហើយធ្វើដោយសង្ខេបជាបល្លង្ក ១ គ្រែដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសេះជើងពពែជាដើម ១ គ្រែដែលគេបានបញ្ចុះបន្ទួញទៅក្នុងមេ ១ ។ ដែលហៅថា តាំង គឺតាំងមាន ៤ យ៉ាង បានដល់តាំងដែលគេដាប់ជើង ហើយបញ្ចូលមេតាំងទៅក្នុងដំណាប់នោះ ១

---

១ អាបត្តិបាចិត្តិយនេះ មានកិច្ចត្រូវទំលាយ (សំឡី) នោះមុនជាវិនយកម្ម ទើបសំដែងបាន បើមិនបានធ្វើវិនយកម្មទេ សំដែងមិនបានឡើយ ។

មសារកំ ពុន្ទិកាពន្ធំ កុជ្ឈិរចាដកំ អាហច្ចចាដកំ ។ តូលំ ជាម តីណិ តូលានិ រុក្ខតូលំ លតាតូលំ ចោតកីតូលំ ។ ការាបេយ្យាតិ ករោតិ វា ការាបេតិ វា បយោគេ ទុក្កដំ បដិលាភេន ឧទ្ទាលេត្វា ចាចិត្តិយំ ទេសេតព្វំ ។

[៣៧៩] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញស្សត្ថាយ ករោតិ វា ការាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

តាំងដែលគេបង្ខាំដើងតាំងដោយមេតាំងទាំងឡាយ ហើយធ្វើដោយសង្វេបជាបល្ល័ង្ក ១ តាំងដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសេះ ជើងពពែជាដើម ១ តាំងដែលគេបានបញ្ចុះជើងទៅក្នុងមេ ១ ។ ដែលហៅថា សំឡី គឺសំឡីមាន ៣ យ៉ាង គឺសំឡីកើតពីដើមឈើ (មានដើមរកាជាដើម) ១ សំឡីកើតពីវល្លិ៍ (មានវល្លិ៍ទឹកដោះជាដើម) ១ សំឡីកើតអំពីស្មៅ ១ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវរើកកាយសំឡីក្នុងគ្រែក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិចេញ ។

[៣៧៩] គ្រែឬតាំងដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ គ្រែឬតាំងដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ គ្រែឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ គ្រែឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើគ្រែឬតាំងដោយខ្លួនឯងក្តី អ្នកដទៃធ្វើក្តី ដើម្បីបុគ្គលដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបានគ្រែឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យ (ហើយយកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៨០] អនាបត្តិ អាយោគេ កាយពន្ធនេ អំសពន្ធកេ បត្តត្ថវិកាយ បរិស្សាវនេ ពិម្ពោហនំ ករោតិ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា ឧទ្ទាលេត្វា បរិភុញ្ជតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[៣៨០] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ* (*ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៩ យ៉ាង*) *គឺភិក្ខុធ្វើជាសំពត់អាយោគ ១ ធ្វើជាវត្ថពន្ធចង្កេះ ១ ធ្វើជាយោគបាត្រ ១ ធ្វើជាស្បោកបាត្រ ១ ធ្វើជាតម្រងទឹក ១ ធ្វើជាខ្នើយ ១ ភិក្ខុបានគ្រែឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យ* (*ហើយយកមក*) *ទម្លាយចេញទើបប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។*

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[៣៨១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវតា ភិក្ខូនំ និសីទនំ អនុញ្ញាតំ ហោតិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា និសីទនំ អនុញ្ញាតន្តិ អប្បមាណិកានិ និសីទនានិ ធារេន្តិ មញ្ចស្សបិ បីឋស្សបិ បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អប្បមាណិកានិ និសីទនានិ ធារេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អប្បមាណិកានិ និសីទនានិ ធារេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា អប្បមាណិកានិ និសីទនានិ ធារេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្ប-សន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ

សិក្ខាបទទី ៧

[៣៨១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង សំពត់និសីទនៈ (សំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ឯពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតថា សំពត់និសីទនៈព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតហើយ ៗ ក៏ប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ធ្វើឲ្យសំពត់និសីទនៈទាំងនោះសំយុងចុះពីខាងមុខខ្លះ ពីខាងក្រោយខ្លះ នៃគ្រែនិងតាំង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈមិនសមប្រមាណសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈមិនសមប្រមាណពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈមិនសមតាមប្រមាណទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ

។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ និសីទនំ បន ភិក្ខុនា ការយមានេន បមាណិកំ ការេតព្វំ ។ តត្រិទំ បមាណំ ទីឃសោ ទ្វេ វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ ទិយឌ្ឍំ ។ តំ អតិក្កាមយតោ ឆេទនកំ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៣៨២] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ មហាកាយោ ហោតិ ។ សោ ភគវតោ បុរតោ និសីទនំ បញ្ញាបេត្វា សមន្តតោ សមញ្ឆមានោ និសីទតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧទាយឹ ឯតទវោច កិស្ស ត្វំ ឧទាយិ និសីទនំ បញ្ញាបេត្វា សមន្តតោ សមញ្ឆសិ សេយ្យថាបិ បុរាណាសិកោដ្ឋោតិ ។ តថា ហិ បន ភន្តេ ភគវតា ភិក្ខូនំ អតិខុទ្ទកំ និសីទនំ អនុញ្ញាតន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ និសីទនស្ស ទសាវិទត្ថឹ

។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈ គប្បីឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់និសីទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្ដោយ ២ ចំអាម ទទឹង ១ ចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៣៨២] សម័យនោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុមានរាងកាយធំ ។ ឧទាយិនោះបានក្រាលសំពត់និសីទនៈ ចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចទាញឲ្យយឺតដោយជុំវិញហើយអង្គុយនៅ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងឧទាយិដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា នែឧទាយិអ្នកបានជាក្រាលសំពត់និសីទនៈហើយទាញឲ្យយឺតដោយជុំវិញ ដូចជាជាងស្បែកពីដើម ព្រោះហេតុអ្វី ។ ឧទាយិនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បានជាខ្ញុំព្រះអង្គធ្វើដូច្នោះ ព្រោះសំពត់និសីទនៈដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយតូចពេកណាស់ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យត)

ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ និសី-
ទនំ បន ភិក្ខុនា ការយមានេន បមាណិកំ ការេ-
តព្វំ ។ តត្រិទំ បមាណំ ទីឃសោ ទ្វេ វិទត្ថិយោ
សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ ទិយឌ្ឍំ ទសាវិទត្ថិ ។ តំ
អតិក្កាមយតោ ឆេទនកំ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៨៣] និសីទនំ នាម សទសំ វុច្ចតិ ។ ការ-
យមានេនាតិ ករោន្តោ វា ការាបេន្តោ វា ។ បមាណិកំ
ការេតព្វំ ។ តត្រិទំ បមាណំ ទីឃសោ ទ្វេ វិទត្ថិយោ
សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ ទិយឌ្ឍំ ទសាវិទត្ថិ ។ តំ
អតិក្កាមេត្វា ករោតិ វា ការាបេតិ វា បយោគេ
ទុក្កដំ បដិលាភេន ឆិន្ទិត្វា បាចិត្តិយំ ទេសេតព្វំ ។

[៣៨៤] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសា-
បេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ
បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។
បរេហិ វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ

នូវជាយនៃសំពត់និសីទនៈ ១ ចំអាមទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនឹងឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់និសីទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ២ ចំអាម ទទឹង ១ ចំអាមកន្លះ នឹងជាយ ១ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ (បើភិក្ខុធ្វើ) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ ។

[៣៨៣] ដែលហៅថា សំពត់និសីទនៈនោះ គឺសំដៅយកសំពត់និសីទនៈដែលមានជាយ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ភិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់និសីទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ២ ចំអាម ទទឹង ១ ចំអាមកន្លះ នឹងជាយ ១ ចំ-អាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់និសីទនៈក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ។

[៣៨៤] សំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់និសី-ទនៈដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ

ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញស្សត្ថាយ ករោតិ វា ការាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៨៤] អដាបត្តិ បមាណិកំ ករោតិ ឩនកំ ករោតិ អញ្ញេន កតំ បមាណាតិក្កន្តំ បដិលភិត្វា ឆិន្ទិត្វា បរិភុញ្ជតិ វិតានំ វា កុម្មត្ថរណំ វា សាណិប្បាការំ វា ភិសឹ វា ពិម្ពោហនំ វា ករោតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយ ។ សំពត់និសីទនៈដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបានសំពត់និសីទនៈដែលបុគ្គលដទៃធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៨៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើសំពត់និសីទនៈត្រូវតាមប្រមាណ ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់និសីទនៈថយចុះពីប្រមាណ ១ ភិក្ខុបានសំពត់និសីទនៈ ដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យលើសហួសប្រមាណ ហើយកាត់ចេញទើបប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់និសីទនៈឲ្យជាពិតានក្តី ឲ្យជាកម្រាលផែនដីក្តី ឲ្យជារនាំងក្តី ឲ្យជាពូកក្តី ឲ្យជាខ្នើយក្តី ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[៣៨៦] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវតា ភិក្ខូនំ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិ អនុញ្ញាតា ហោតិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិ អនុញ្ញាតាតិ អប្បមាណិកាយោ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិយោ ធារេន្តិ បុរតោបិ បច្ឆតោបិ អាកឌ្ឍន្តា អាហិណ្ឌន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អប្បមាណិកាយោ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិយោ ធារេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អប្បមាណិកាយោ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិយោ ធារេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា អប្បមាណិកាយោ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិយោ ធារេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច

សិក្ខាបទទី ៨

[៣៨៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់គ្របកម (ជាដើម) ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា សំពត់សម្រាប់គ្របកមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតហើយ ៗ ក៏ប្រើប្រាស់នូវសំពត់សម្រាប់គ្របកមទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ទាញពីមុខខ្លះ ពីក្រោយខ្លះ ហើយចេញដើរទៅ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់សម្រាប់គ្របកមមិនសមប្រមាណសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់សម្រាប់គ្របកមទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែពួកមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់សម្រាប់គ្របកម មិនសមប្រមាណទេ នែពួកមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទឹ បន ភិក្ខុនា ការយមានេន បមាណិកា ការេតព្វា ។ តត្រិទំ បមាណំ ទីឃសោ ចតស្សោ វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ ទ្វេ វិទត្ថិយោ ។ តំ អតិក្កាមយតោ ឆេទនកំ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៨៧] កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិ នាម យស្ស អធោនាភិ ឧព្ភជានុមណ្ឌលំ កណ្ឌុ វា បីឡកា វា អស្សាវោ វា ថុល្លកច្ឆុ វា អាពាធោ តស្ស បដិច្ឆាទនត្ថាយ ។ ការយមានោតិ ករោន្តោ វា ការាបេន្តោ វា ។ បមាណិកា ការេតព្វា ។ តត្រិទំ បមាណំ ទីឃសោ ចតស្សោ វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ ទ្វេ វិទត្ថិយោ ។ តំ អតិក្កាមេត្វា ករោតិ វា ការាបេតិ វា បយោគេ ទុក្កដំ បដិលាភេន ឆិន្ទិត្វា ចាចិត្តិយំ ទេសេតព្វំ ។

[៣៨៨] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ

អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកម ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់សម្រាប់គ្របកមនោះ យ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ៤ ចំអាម ទទឹង ២ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រ-មាណនោះទៅ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ ។

[៣៨៧] សំពត់ដែលគេធ្វើដើម្បីបិទ ឬគ្របនូវអាពាធ គឺកម ឬរមាស់ក្តី បូសតូចក្តី ទឹករងៃក្តី បូសធំក្តី តាំងពីខាងក្រោមផ្ចិតចុះមក តាំងពីមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅរបស់ភិក្ខុ ហៅថា សំពត់សម្រាប់គ្របកម ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់សម្រាប់គ្របកមនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ៤ ចំអាម ទទឹង ២ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់សម្រាប់គ្របកមក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ។

[៣៨៨] សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែល

បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញស្សត្ថាយ ករោតិ វា ការាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៨៩] អនាបត្តិ បមាណិកំ ករោតិ ឩនកំ ករោតិ អញ្ញេន កតំ បមាណាតិក្កន្តំ បដិលភិត្វា ឆិន្ទិត្វា បរិភុញ្ជតិ វិតានំ វា កុម្មត្ថរណំ វា សាណិប្បាការំ វា ភិសឹ វា ពិម្ពោហនំ វា ករោតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបានសំពត់សម្រាប់គ្របកម ដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៨៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកមត្រូវតាមប្រមាណ ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកមថយចុះពីប្រមាណ ១ ភិក្ខុបានសំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណហើយកាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកមឲ្យជាពិតានក្តី ជាគ្រឿងកម្រាលផែនដីក្តី ជារនាំងក្តី ជាពូកក្តី ជាខ្នើយក្តី ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

នវមសិក្ខាបទំ

[៣៩០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវតា ភិក្ខូនំ វស្សិកសាដិកា អនុញ្ញាតា ហោតិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា វស្សិកសាដិកា អនុញ្ញាតាតិ អប្បមាណិកាយោ វស្សិកសាដិកាយោ ធារេន្តិ បុរតោបិ បច្ឆតោបិ អាកឌ្ឍន្តា អាហិណ្ឌន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អប្បមាណិកាយោ វស្សិកសាដិកាយោ ធារេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អប្បមាណិកាយោ វស្សិកសាដិកាយោ ធារេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា អប្បមាណិកាយោ វស្សិកសាដិកាយោ ធារេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច

សិក្ខាបទទី ៩

[៣៩០] *សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង សំពត់វស្សិកសាដកព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ឯពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា សំពត់វស្សិកសាដកព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតហើយ ៗ ក៏ប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដកមិនសមប្រមាណ ទាញពីមុខខ្លះ ពីក្រោយខ្លះ ហើយចេញដើរទៅ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដកមិនសមប្រមាណសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដក មិនសមប្រមាណ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែពួកមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដក មិនសមប្រមាណទេ នែពួកមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ*

បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ វស្សិកសា-
ដិកំ បន ភិក្ខុនា ការយមានេន បមាណិកា
ការេតព្វា ។ តត្រិទំ បមាណំ ទីឃសោ ឆ វិទត្ថិយោ
សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ អឌ្ឍតេយ្យា ។ តំ អតិក្កាម-
យតោ ឆេទនកំ បាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៩១] វស្សិកសាដិកា នាម វស្សានស្ស
ចាតុម្មាសត្ថាយ ។ ការយមានេនាតិ ករោន្តោ វា
ការាបេន្តោ វា ។ បមាណិកា ការេតព្វា ។ តត្រិទំ
បមាណំ ទីឃសោ ឆ វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ
អឌ្ឍតេយ្យា ។ តំ អតិក្កាមេត្វា ករោតិ វា ការាបេតិ
វា បយោគេ ទុក្កដំ បដិលាភេន ឆិន្ទិត្វា បាចិត្តិយំ
ទេសេតព្វំ ។

[៣៩២] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ
អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ បរិ-
យោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ

ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់វស្សិកសាដក ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់វស្សិកសាដកនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ៦ ចំអាម ទទឹង ២ ចំអាមកន្ទះ ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ ។

[៣៩១] ដែលហៅថា សំពត់វស្សិកសាដកនោះ គឺសំពត់ដែលភិក្ខុធ្វើសម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងអស់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវតាមប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់វស្សិកសាដកនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ៦ ចំអាម ទទឹង ២ ចំអាមកន្ទះ ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ បើភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់វស្សិកសាដក ក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ។

[៣៩២] សំពត់វស្សិកសាដកដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់វស្សិកសាដកដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់វស្សិកសាដក ដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេច

អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញស្សត្ថាយ ករោតិ វា ការាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៩៣] អនាបត្តិ បមាណិកំ ករោតិ ឩនកំ ករោតិ អញ្ញេន កតំ បមាណាតិក្កន្តំ បដិលភិត្វា ឆិន្ទិត្វា បរិភុញ្ជតិ វិតានំ វា កុម្មត្ថរណំ វា សាណិប្បាការំ វា ភិសឹ វា ពិម្ពោហនំ វា ករោតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

នវមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបានសំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៩៣] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើសំពត់វស្សិកសាដកត្រូវតាមប្រមាណ ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់វស្សិកសា-ដកថយចុះពីប្រមាណ ១ ភិក្ខុបានសំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ ហើយ (យកមក) កាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់វស្សិកសាដក (នោះ) ឲ្យជាពិតានក្តី ជាកម្រាលផែនដីក្តី ជារនាំងក្តី ជាពូកក្តី ជាខ្នើយក្តី ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

[៣៩៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា នន្ទោ ភគវតោ មាតុច្ឆាបុត្តោ អភិរូបោ ហោតិ ទស្សនីយោ បាសាទិកោ ចតុរង្គុលោមកោ ភគវតា ។ សោ សុគតចីវរប្បមាណំ ចីវរំ ធារេតិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ ថេរា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ នន្ទំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភគវា អាគច្ឆតីតិ អាសនា វុដ្ឋហន្តិ ។ តេ ឧបគតំ សញ្ជានិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា នន្ទោ សុគតចីវរប្បមាណំ ចីវរំ ធារេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ នន្ទ សុគតចីវរប្បមាណំ ចីវរំ ធារេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ នន្ទ សុគតចីវរប្បមាណំ ចីវរំ ធារេស្សសិ នេតំ នន្ទ អប្បសន្នានំ វា

សិក្ខាបទទី ១០

[៣៩៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះនន្ទដ៏មានអាយុ ជាបុត្តនៃព្រះមាតុច្ឆានៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានរូបល្អគួរនឹងរមិលមើល នាំឲ្យជ្រះថ្លា មានកំពស់ទាបជាងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៤ ធ្នាប់ ។ ព្រះនន្ទនោះទ្រង់ចីវរប៉ុនគ្នានឹងចីវរព្រះសុគត ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈបានឃើញព្រះនន្ទដ៏មានអាយុ ដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏នាំគ្នាក្រោកឡើងអំពីអាសនៈ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមក ។ លុះព្រះនន្ទចូលមកជិតហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ស្គាល់ច្បាស់ ទើបពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ព្រះនន្ទដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់ចីវរប៉ុនចីវរព្រះសុគតសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែនន្ទ ឮថាអ្នកឯងប្រើប្រាស់ចីវរប៉ុនចីវរព្រះសុគត ពិតមែនឬ ។ ព្រះនន្ទនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែនន្ទ អ្នកឯងមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់ចីវរប៉ុនចីវរព្រះសុគតទេ នែនន្ទ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា

បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សុគតចីវរប្បមាណំ ចីវរំ ការាបេយ្យ អតិរេកំ វា ឆេទនកំ បាចិត្តិយំ ។ តត្រិទំ សុគតស្ស សុគតចីវរប្បមាណំ ទីឃសោ នវ វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ ឆ វិទត្ថិយោ ។ ឥទំ សុគតស្ស សុគតចីវរប្បមាណន្តិ ។

[៣៩៥] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ សុគតចីវរប្បមាណំ នាម ទីឃសោ នវ វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ ឆ វិទត្ថិយោ ។ ការាបេយ្យាតិ ករោតិ វា ការាបេតិ វា បយោគេ ទុក្កដំ បដិលាភេន ឆិន្ទិត្វា បាចិត្តិយំ ទេសេតព្វំ ។

[៣៩៦] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស ។

ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យគេធ្វើចីវរប៉ុនចីវរព្រះសុគតឬធំជាង ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ ។ ឯប្រមាណសុគតចីវររបស់ព្រះសុគតនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ៩ ចំអាម ទទឹង ៦ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ នេះជាប្រមាណសុគតចីវររបស់ព្រះសុគត ។

[៣៩៥] ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ប្រមាណសុគតចីវរ គឺបណ្តោយ ៩ ចំអាម ទទឹង ៦ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់ចីវរក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ។

[៣៩៦] ចីវរដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចីវរដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចីវរដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញស្សត្ថាយ ករោតិ វា ការាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៩៧] អនាបត្តិ ឩនកំ ករោតិ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា ឆិន្ទិត្វា បរិភុញ្ជតិ វិតានំ វា ភុម្មត្ថរណំ វា សាណិបាការំ វា ភិសឹ វា ពិម្ពោហនំ វា ករោតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

រតនវគ្គោ នវមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

រញ្ញោ ច រតនំ សន្តំ សូចិ មញ្ចញ្ច តូលិកំ

និសីទនញ្ច កណ្ឌុញ្ច វស្សិកា សុគតេន ចាតិ ។

ចីវរដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបានចីវរដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៩៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៥ យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើចីវរថយចុះពីប្រមាណ ១ ភិក្ខុបានចីវរដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ (យកមក) កាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុធ្វើចីវរនោះ ឲ្យជាពិតានក្តី ជាកម្រាលផែនដីក្តី ជារនាំងក្តី ជាពូកក្តី ជាខ្នើយក្តី ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

រតនវគ្គទី ៩ ចប់ ។

ឧទ្ទាននៃរតនវគ្គនោះ (មាន ១០ សិក្ខាបទ) គឺ

រាជសិក្ខាបទ ១ រតនសិក្ខាបទ ១
សន្តសិក្ខាបទ ១ សូចិសិក្ខាបទ ១
មញ្ចសិក្ខាបទ ១ តូលិកសិក្ខាបទ ១
និសីទនសិក្ខាបទ ១ កណ្ឌុសិក្ខាបទ ១
វស្សិកសិក្ខាបទ ១ សុគតសិក្ខាបទ ១ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌេ រតនវគ្គស្ស ទសមសិក្ខាបទស្ស ឧទ្ទេសាវសានំ

[៣៩៨] ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ទ្វេនវុតិ ចាចិត្តិយា ធម្មា ។ តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១០ ឧទ្ទេសារសាន

[៣៩៨] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាចិត្តិយទាំង ៩២ ខ្ញុំបានសំដែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរអស់វារៈជាគម្រប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ ក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ ព្រោះហេតុនោះ បានជាអស់លោកស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីបរិសុទ្ធិនេះ ដោយការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះឯង ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ចប់ ។

បាដិទេសនីយកណ្ឌំ

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ ចត្តារោ បាដិទេសនីយា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ

[៣៩៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បដិក្កមនកាលេ អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឯតទវោច ហន្ទយ្យ ភិក្ខំ បដិគ្គណ្ហាតិ ។ សុដ្ឋុ ភគិនីតិ សព្វេវ អគ្គហេសិ ។ សា ឧបកដ្ឋេ កាលេ នាសក្ខិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ឆិន្នភត្តា អហោសិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី ទុតិយម្បិ ទិវសំ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ទិវសំ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បដិក្កម-នកាលេ តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឯតទវោច ហន្ទយ្យ

បាដិទេសនីយកណ្ឌ

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទាំង ៤ នេះ តែងមកកាន់ឧទ្ទេស ។

សិក្ខាបទទី ១

[៣៩៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូបទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងសាវត្ថី កាលដែលត្រឡប់មកវិញ បានឃើញភិក្ខុ ១ រូប ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលចង្ហាន់សិន ។ ភិក្ខុនោះតបថា នែនាង ប្រពៃហើយ ៗ ក៏ទទួលចង្ហាន់ទាំងអស់ ។ កាលបើវេលាជិត (ថ្ងៃត្រង់ហើយ) ភិក្ខុនីនោះ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបានឡើយ ក៏ដាច់ចង្ហាន់ ។ លុះគ្រាខាងក្រោយមក ភិក្ខុនីនោះទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី អស់ថ្ងៃជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ អស់ថ្ងៃជាគម្រប់បីដងផង ក្នុងវេលាដែលត្រឡប់មកវិញ ក៏បានឃើញភិក្ខុនោះទៀត ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់

បាដិទេសនីយកណ្ឌេ បឋមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

ភិក្ខុំ បដិគ្គណ្ហាតិ ។ សុដ្ឋុ ភគិនីតិ សព្វេ វ អគ្គហេសិ ។ សា ឧបកដ្ឋេ កាលេ នាសក្ខិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ឆិន្នភត្តា អហោសិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី ចតុត្ថេ ទិវសេ រថិយាយ បវេធន្តី គច្ឆតិ ។ សេដ្ឋី គហបតិ រថេន បដិបថំ អាគច្ឆន្តោ តំ ភិក្ខុនឹ ឯតទវោច អបេ-ហយ្យេតិ ។ សា ឱក្កមន្តី តត្ថេវ បរិបតិ ។ សេដ្ឋី គហបតិ តំ ភិក្ខុនឹ ខមាបេសិ ខមាហយ្យេ មយាសិ បាតិតាតិ ។ នាហំ គហបតិ តយា បាតិតា អបិច អហមេវ ទុព្វលាតិ ។ កិស្ស បន ត្វំ អយ្យេ ទុព្វលាតិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ សេដ្ឋី គហបតិ តំ ភិក្ខុនឹ ឃរំ នេត្វា ភោជេត្វា ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ អាមិសំ បដិគ្គហេស្សន្តិ

ទទួលយកចង្ហាន់សិន ។ ភិក្ខុនោះតបថា នែនាង ប្រពៃហើយ ៗ ក៏ទទួលយកចង្ហាន់ទាំងអស់ ។ កាលបើវេលាជិត (ថ្ងៃត្រង់ហើយ) ភិក្ខុនីនោះ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបានឡើយ ក៏ដាច់ចង្ហាន់ ។ លំដាប់នោះ លុះដល់ថ្ងៃទី ៤ ភិក្ខុនីនោះ ក៏ឆេងឆោងដើរទៅតាមច្រក ។ មានសេដ្ឋីគហបតីម្នាក់ កាលបររថមកដល់ផ្លូវប្រសព្វគ្នា ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកចូរចៀសចេញ ។ ភិក្ខុនីនោះ កាលចៀសចេញទៅក៏ដួលជិតកន្លែងនោះឯង ។ សេដ្ឋីគហ-បតី ក៏បានញ៉ាំងភិក្ខុនីនោះឲ្យអត់ទោសថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកមេត្តាអត់ទោស (ដ្បិត) លោកម្ចាស់ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដួលហើយ ។ ភិក្ខុនីនោះតបថា នែគហបតី ខ្ញុំនអាត្មា អ្នកឯងនឹងបានធ្វើឲ្យដួលក៏ទេ ខ្ញុំនអាត្មាជាស្រីមានកំលាំងអន់ស្រាប់ទេតើ ។ សេដ្ឋីគហបតីសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រោះហេតុអ្វី បានជាលោកមានកំលាំងអន់ថយ ។ ខណៈនោះភិក្ខុនីនោះ ក៏បានប្រាប់សេចក្ដីនុ៎ះដល់សេដ្ឋីគហបតី (ដោយសព្វគ្រប់) ។ សេដ្ឋីគហបតីក៏បាននាំយកភិក្ខុនីនោះ ទៅឯផ្ទះឲ្យឆាន់ចង្ហាន់រួចហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនគួរនឹងទទួលអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីសោះ ដ្បិតមាតុគ្រាមតែងបានលាភ

កិច្ឆលាភោ មាតុគ្គាមោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ អាមិសំ បដិគ្គហេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ អាមិសំ បដិគ្គហេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ ញាតិកា តេ ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាតិ ។ អញ្ញាតិកា ភគវាតិ ។ អញ្ញាតកោ មោឃបុរិស អញ្ញាតិកាយ ន ជានាតិ បដិរូបំ វា អប្បដិរូបំ វា សន្តំ វា អសន្តំ វា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ អាមិសំ បដិគ្គហេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរឃរំ បវិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទេយ្យ វា

ដោយកម្រ ។ កាលដែលសេដ្ឋីគហបតី ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនី ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុ ភិក្ខុនីនោះត្រូវជាញាតិរបស់អ្នកដែរឬមិនត្រូវជាញាតិទេ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ភិក្ខុនីនោះមិនត្រូវជាញាតិទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃមោឃបុ-រស បុគ្គលដែលមិនមែនជាញាតិ តែងមិនដឹងនូវអំពើសមគួរ ឬមិនសមគួរ អំពើល្អិតល្អ ឬមិនល្អិតល្អរបស់ស្រីដែលមិនមែនជាញាតិឡើយ នៃមោឃ-បុរសអ្នកឯងមិនគួរនឹងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះ-ថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ

កុញ្ចេយ្យ វា បដិនេសេតព្វំ តេន ភិក្ខុនា គារយ្ហំ អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជឹ អសប្បាយំ បាដិទេសនីយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។

[៤០០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ អញ្ញាតិកា នាម មាតិតោ វា បិតិតោ វា យាវ សត្តមា បិតាមហយុគា អសម្ពទ្ធា ។ ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។ អន្តរឃរំ នាម រថិយា[១] ព្យូហំ សិង្ឃាដកំ ឃរំ ។ ខាទនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ ឋបេត្វា អវសេសំ ខាទ-នីយំ នាម ។ ភោជនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ ឱទនោ កុម្មាសោ សត្តុ មច្ឆោ មំសំ ។ ខាទិស្សាមិ ភុញ្ជិស្សា-មីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ បាដិទេសនីយស្ស ។ អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី អន្តរឃរំ បវិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទតិ វា

១ រថិកាតិបិ បាឋោ ។

ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិបាដិទេសនីយៈថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលហើយមិនជាទីសប្បាយ ឥឡូវខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។

[៤០០] ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ភិក្ខុនីដែលមិនបានជាប់ទាក់ទងគ្នា អំពីចំណែកខាងមាតាឬបិតាដរាបតាំងពីគូនៃជីដូនជីតាទី ៧ ហៅថា មិនមែនជាញាតិ ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក ហៅថា ភិក្ខុនី ។ ច្រករហូត (ក្តី) ច្រកទាល់ (ក្តី) ទីប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង ៤ ឬមានជ្រុង ៣ (ក្តី) ផ្ទះរបស់ត្រកូល (ក្តី) ហៅថា ចន្លោះផ្ទះ ។ ដែលហៅថា ខាទនីយៈ គឺលើកលែងភោជនទាំង ៥ និងរបស់ដែលជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកចេញ ក្រៅពីនោះហៅថា ខាទនីយៈទាំងអស់ ។ ដែលហៅថា ភោជនីយៈនោះ គឺភោជនមាន ៥ យ៉ាង បានដល់បាយ ១ នំកុម្មាស ១ សដូវ ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថា មិនមែនជាញាតិ ហើយទទួលយកខាទនីយៈ ឬ ភោជនីយៈដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកទំពាស៊ីក្តី

កុញ្ចតិ វា អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។ អញ្ញាតិកាយ វេមតិកោ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទតិ វា កុញ្ចតិ វា អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។ អញ្ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញី អន្តរឃរំ បវិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទតិ វា កុញ្ចតិ វា អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ អាហារត្ថាយ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្បន្នាយ ហត្ថតោ ខាទិស្សាមិ កុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

បរិភោគក្តី ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាញាតិ ហើយទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុទទួលយករបស់ដែលជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក នឹងរបស់ដែលជាយាវជីវិក ដើម្បីជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈអំពីដៃភិក្ខុនី ដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃតែម្ខាង ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ីនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៤០១] អនាបត្តិ ញាតិកាយ ឋាបេតិ ឋ បេតិ ឧបនិក្ខិបិត្វា ទេតិ អន្តរាឃរេ ភិក្ខុនូបស្សយេ តិត្ថិយសេយ្យាយ បដិក្កមនេ គាមតោ នីហរិត្វា ទេតិ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជាតិ ទេតិ សិក្ខមានាយ សាមណេរិយា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាដិទេសនីយកណ្ឌ សិក្ខាបទទី ១ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[៤០១] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១១ យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីជាញាតិ ១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ឲ្យគេឲ្យនូវខាទនីយៈនិងភោជនីយៈ មិនបានឲ្យដោយខ្លួនឯង ១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បានដាក់ចុះនូវខាទនីយៈ និងភោជនីយៈហើយឲ្យ ១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បានឲ្យនូវខាទនីយៈនិងភោជនីយៈក្នុងលំនៅរបស់ភិក្ខុនីខាងក្នុងអារាម ១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បានឲ្យនូវខាទនីយៈ និងភោជនីយៈក្នុងដំណេករបស់តិរ្ថិយ ១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បាននាំយកខាទនីយៈ និងភោជនីយៈអំពីស្រុក ហើយឲ្យក្នុងវេលាដែលត្រឡប់មកវិញ ១ ភិក្ខុនីបាននាំយករបស់ដែលជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ដែលជាយាវជីវិក ឲ្យដោយពាក្យថា កាលបើហេតុមាន សូមលោកម្ចាស់និមន្តឆាន់ចុះ ១ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈ និងភោជនីយៈអំពីដៃរបស់សិក្ខមានា ១ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈនិងភោជ-នីយៈអំពីដៃសាមណេរី ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។*

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[៤០២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ កុលេសុ និមន្តិតា ភុញ្ជន្តិ ។ ឆព្-ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ឆព្ពគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ វោសាសន្តិយោ ឋិតា ហោន្តិ ឥធ សូបំ ទេថ ឥធ ឱទនំ ទេថាតិ ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ យាវទត្ថំ ភុញ្ជន្តិ ។ អញ្ញេ ភិក្ខូ ន ចិត្តរូបំ ភុញ្ជន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ វោសាសន្តិយោ ន និវារេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយោ វោសា-សន្តិយោ ន និវារេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ភិក្ខុ-និយោ វោសាសន្តិយោ ន និវារេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភា-វាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ

សិក្ខាបទទី ២

[៤០២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេ-ឡុវនជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង មានពួកភិក្ខុដែលគេបាននិមន្តមកឆាន់ក្នុងសំណាក់របស់ត្រកូលទាំងឡាយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនីទៅឈរបង្គាប់គេថា អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនសម្លមកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនបាយមកក្នុងទីនេះដូច្នេះ ចំពោះឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ឯពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏បានឆាន់ដរាបទាល់តែឆ្អែត ។ ពួកភិក្ខុឯទៀតក៏ឆាន់ចង្អៀតមិនបានបរិបូណ៌ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងមិនឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលជាអ្នកបង្គាប់គេសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយមិនបានឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់គេ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងមិនឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់គេទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពីនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

បាដិទេសនីយកណ្ឌេ ទុតិយសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

ឧទ្ទិសេយ្យាថ ភិក្ខូ បនេវំ កុលេសុ និមន្តិតា ភុញ្ជន្តិ ។ តត្រ ចេ[១] ភិក្ខុនី វោសាសមានរូបា ឋិតា ហោតិ ឥទំ សូបំ ទេថ ឥទំ ឱទនំ ទេថាតិ ។ តេហិ ភិក្ខូហិ សា ភិក្ខុនី អបសាទេតព្វា អបសក្ក តាវ ភគិនិ យាវ ភិក្ខូ ភុញ្ជន្តីតិ ។ ឯកស្សបិ ចេ[២] ភិក្ខុនោ នប្បដិភាសេយ្យ តំ ភិក្ខុនឹ អបសាទេតុំ អបសក្ក តាវ ភគិនិ យាវ ភិក្ខូ ភុញ្ជន្តីតិ បដិទេសេតព្វំ តេហិ ភិក្ខូហិ គារយ្ហំ អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជិម្ហា អសប្បាយំ បាដិទេសនីយំ តំ បដិទេសេមាតិ ។

[៤០៣] ភិក្ខូ បនេវ កុលេសុ និមន្តិតា ភុញ្ជន្តីតិ កុលំ នាម ចត្តារិ កុលានិ ខត្តិយកុលំ ព្រាហ្មណកុលំ វេស្សកុលំ សុទ្ទកុលំ ។ និមន្តិតា ភុញ្ជន្តីតិ បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរេន ភោជនេន និមន្តិតា ភុញ្ជន្តិ ។ ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។

១ ចេសាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ម. ឯកស្ស ចេបិ ។

អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជនបាននិមន្តហើយ ឆាន់ក្នុងសំណាក់របស់ត្រកូលទាំងឡាយ ។ បើមានភិក្ខុនីមកឈរបង្គាប់គេជិតទីនោះថា អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនសម្លមកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនបាយមកក្នុងទីនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវបណ្ដេញភិក្ខុនីនោះថា នែនាង ៗ ចូរថយចេញទៅសិន ទម្រាំតែពួកភិក្ខុឆាន់រួចសព្វគ្រប់ ។ ភិក្ខុសូម្បី ១ រូប បើមិនបានពោលបណ្ដេញភិក្ខុនីនោះដោយពាក្យថា នែនាង ៗ ចូរថយចេញទៅ ទម្រាំតែពួកភិក្ខុឆាន់រួចសព្វគ្រប់ ដូច្នេះសិនទេ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោ យើងត្រូវហើយនូវអាបត្តិឈ្មោះបាដិទេសនីយៈ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល មិនជាទីសប្បាយចិត្ត ឥឡូវយើងសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។

[៨០៣] ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជនបាននិមន្តឆាន់ក្នុងសំណាក់របស់ត្រកូលទាំងឡាយ សេចក្ដីថា ដែលហៅថា ត្រកូល បានដល់ត្រកូល ៤ ពួក គឺត្រកូលក្សត្រ ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ១ ត្រកូលឈ្មួញ ១ ត្រកូលអ្នកគ្រួ ១ ។ ពាក្យថា ដែលគេនិមន្តឆាន់ គឺភិក្ខុដែលពួកជនបាននិមន្តឆាន់ដោយភោជនទាំង ៥ ភោជនណាមួយ ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្រីដែលបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក ។

ភោសាសង្ឃី ណាម យថាមិត្តតា យថាសន្ទិដ្ឋតា យថា-សម្ភត្តតា យថាសមានុបជ្ឈាយកតា យថាសមានា-ចរិយកតា ឥឧ សូបំ ធេថ ឥឧ ឱទនំ ធេថាតិ អយំ ភោសាសង្ឃី ណាម ។ តេហិ ភិក្ខូហីតិ កុញ្ជមា-នេហិ ភិក្ខូហិ ។ សា ភិក្ខុនីតិ យា សា ភោសាសង្ឃី ភិក្ខុនី ។ តេហិ ភិក្ខូហិ សា ភិក្ខុនី អបសាធេតព្វា អបសក្ក តាវ ភគិនិ យាវ ភិក្ខូ កុញ្ជន្តីតិ ។ ឯកស្សបិ ចេ ភិក្ខុនោ អនបសាទិតេ(១) ខាទិស្សាមិ កុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោ-ហារេ អាបត្តិ បាដិទេសនីយស្ស ។

[៤០៤] ឧបសម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញី ភោសា-សង្ឃិយា ន និវារេតិ អាបត្តិ បាដិទេសនីយស្ស ។ ឧបសម្បន្នាយ វេមតិកោ ភោសាសង្ឃិយា ន និវារេតិ អាបត្តិ បាដិទេសនីយស្ស ។ ឧបសម្បន្នាយ អនុប-សម្បន្នសញ្ញី ភោសាសង្ឃិយា ន និវារេតិ អាបត្តិ

---

១ អនបសាទិតោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ អនបសាទតោ អនបសាទនតោ វាតិ អម្ហាកមុបន ខន្តិ ។

ដែលហៅថា បង្គាប់ គឺភិក្ខុនីណាពោលថា អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនសម្លមកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនបាយមកក្នុងទីនេះ តាមសមគួរដល់ភិក្ខុដែលជាមិត្ត ភិក្ខុដែលធ្លាប់ស្គាល់ ភិក្ខុដែលធ្លាប់ស្និទ្ធស្នាល ភិក្ខុដែលមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា ភិក្ខុដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា ភិក្ខុនីនេះហៅថា ជាអ្នកបង្គាប់ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងនោះ គឺពួកភិក្ខុដែលកំពុងឆាន់ (នោះឯង) ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនីនោះ គឺភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់នោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវបណ្តេញភិក្ខុនីនោះដោយពាក្យថា នែនាង ។ ចូរថយចេញទៅសិនទម្រាំតែពួកភិក្ខុឆាន់រួចសព្វគ្រប់ ។ ភិក្ខុសូម្បី ១ រូប បើមិនបានបណ្តេញភិក្ខុនីទេ ហើយទទួលយកដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៤០៤] ឧបសម្បន្នា[១] កំពុងបង្គាប់ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថា ឧបសម្បន្នាមែន តែមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងឧបសម្បន្នាកំពុងបង្គាប់ ហើយមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ឧបសម្បន្នាកំពុងបង្គាប់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថា អនុបសម្បន្នាទៅវិញ ហើយមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិ

១ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាអំពីឧភតោសង្ឃ ដែលហៅថា ភិក្ខុនីនោះឯង ។

បាដិទេសនីយស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្បន្នាយ ហេសា-សន្តិយា ន និវារេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុប-សម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នាយ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុ-បសម្បន្នាយ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៤០៥] អនាបត្តិ អត្តនោ ភត្តំ ទាបេតិ ន ទេតិ អញ្ញេសំ[១] ភត្តំ ទេតិ ន ទាបេតិ យំ ន ទិន្នំ តំ ទាបេតិ យត្ថ ន ទិន្នំ តត្ថ ទាបេតិ សព្វេសំ សមកំ ទាបេតិ សិក្ខមានា ហេសាសតិ សាមណេរី ហេសាសតិ បញ្ច ភោជនានិ ឋបេត្វា សព្វត្ថ អនាបត្តិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

១ អញ្ញស្សាតិបិ បាឋោ ។

បាដិទេសនីយៈ ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីសង្ឃតែម្ខាងកំពុងពោលបង្គាប់ ភិក្ខុមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្នាទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអនុបសម្បន្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្នាមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៨០៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១០ យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីបង្គាប់ទាយកឲ្យប្រគេនភត្តរបស់ខ្លួន មិនប្រគេនដោយខ្លួនឯង ១ ភិក្ខុនីប្រគេនភត្តរបស់ពួកជនដទៃ មិនបានប្រើអ្នកដទៃឲ្យប្រគេន ១ វត្ថុណាដែលទាយកមិនទាន់ប្រគេន ភិក្ខុនីក៏បង្គាប់គេឲ្យប្រគេនវត្ថុនោះ ១ ទាយកមិនទាន់ប្រគេនក្នុងទីណា ភិក្ខុនីបង្គាប់គេឲ្យប្រគេនក្នុងទីនោះ ១ ភិក្ខុនីបង្គាប់គេឲ្យប្រគេនភត្តដ៏ស្មើគ្នាដល់ពួកភិក្ខុទាំងពួង ១ សិក្ខមានាពោលបង្គាប់ ១ សាមណេរីពោលបង្គាប់ ១ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុព្រោះភោជនទាំងពួង វៀរលែងតែភោជន ៥ យ៉ាងចេញ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[៤០៦] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ អញ្ញតរំ កុលំ ឧភតោ បសន្នំ ហោតិ សទ្ធាយ វឌ្ឍតិ ភោគេន ហាយតិ ។ យំ តស្មឹ កុលេ ឧប្បជ្ជតិ បុរេភត្តំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា តំ សព្វំ ភិក្ខូនំ វិស្សជ្ជេត្វា អប្បេកទា អនសិតា អច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ន មត្តំ ជានិត្វា បដិគ្គហេស្សន្តិ ឥមេ ឥមេសំ ទត្វា អប្បេកទា អន-សិតា អច្ឆន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យំ កុលំ

សិក្ខាបទទី ៣

[៤០៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថីមានត្រកូល ១ មានសេចក្ដីជ្រះថ្លាទាំងពីរនាក់[១] (ប្ដីប្រពន្ធ) បានចម្រើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ ។ ខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈណាដែលកើតឡើងក្នុងត្រកូលនោះក្នុងវេលាមុនភត្ត ជនទាំងនោះជួនកាលខានបរិភោគខ្លួនឯង ព្រោះចាត់ចែងខាទនីយៈឬភោជនីយៈទាំងអស់នោះប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនគួរនឹងមិនស្គាល់ប្រមាណហើយទទួលយកសោះ ជនទាំងឡាយនេះបានប្រគេននូវខាទនីយៈ និងភោជនីយៈដល់ភិក្ខុទាំងនេះ ហើយជួនកាលខានបរិភោគខ្លួនឯង ។ កាលពួកមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងគ្រានោះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូល

១ អដ្ឋកថា បានឮថា ក្នុងត្រកូលនោះមានជនពីរនាក់បានសម្រេចព្រះសោតាបត្តិផល ។

សទ្ធាយ វឌ្ឍតិ ភោគេន ហាយតិ ឯវរូបស្ស កុលស្ស ញត្តិទុតិយេន កម្មេន សេក្ខសម្មតឹ ទាតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ កុលំ សទ្ធាយ វឌ្ឍតិ ភោគេន ហាយតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស កុលស្ស សេក្ខសម្មតឹ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ កុលំ សទ្ធាយ វឌ្ឍតិ ភោគេន ហាយតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស កុលស្ស សេក្ខសម្មតឹ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស កុលស្ស សេក្ខសម្មតិយា ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខ-មតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស កុលស្ស សេក្ខសម្មតិ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា

ណាដែលចម្រើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យ ៗ នូវសេក្ខសម្មតិ គឺសម្មតិត្រកូលនោះថា ជាសេក្ខត្រកូលដោយកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ពីរ ចំពោះត្រកូលបែបនេះចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ (សេក្ខសម្មតិ) សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុ ១ រូបដែលជាអ្នកឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ព្រះសង្ឃសូមស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ត្រកូលឈ្មោះនេះ តែងចម្រើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិ ដល់ត្រកូលឈ្មោះនេះចុះ ។ នេះជាពាក្យផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ព្រះសង្ឃសូមស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ត្រកូលមានឈ្មោះនេះ ចម្រើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យ ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិដល់ត្រកូលឈ្មោះនេះ ។ កិរិយាឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិ ដល់ត្រកូលឈ្មោះនេះ បើសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម បើមិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ សេក្ខសម្មតិសង្ឃបានឲ្យ ដល់ត្រកូលមានឈ្មោះនេះរួចស្រេចហើយ ។ ការឲ្យសេក្ខសម្មតិសមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ

តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យានិ ខោ បន តានិ សេក្ខសម្មតានិ កុលានិ យោ បន ភិក្ខុ តថារូ-បេសុ សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសុ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បដិទេសេតព្វំ តេន ភិក្ខុនា គារយ្ហំ អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជឹ អសប្បាយំ បាដិទេសនីយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៤០៧] តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ ឧស្សវោ ហោតិ ។ មនុស្សា ភិក្ខូ និមន្តេត្វា ភោជេន្តិ ។ តំបិ ខោ កុលំ ភិក្ខូ និមន្តេសិ ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចា-យន្តា នាធិវាសេន្តិ បដិក្ខិត្តំ ភគវតា សេក្ខសម្ម-តេសុ កុលេសុ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទិតុំ ភុញ្ជិតុន្តិ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថញ្ហិ នាម អម្ហាកំ ជីវិតេន យំ

បានជាសង្ឃស្មៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះត្រង់ហេតុដែលស្មៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលហើយ ភិក្ខុណាមួយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានឲ្យសេក្ខសម្មតិបែបនោះ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះបាដិទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ឥឡូវខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តហើយដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ ។

[៤០៧] សម័យនោះឯង មហោស្រព (គេលេង) នៅក្រុងសាវត្ថី ។ ពួកមនុស្សគេបាននិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឆាន់ ។ ចំណែកខាងត្រកូលនោះឯង ក៏បាននិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យ (ឆាន់ចង្ហាន់) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹករង្កៀសមិនហ៊ានទទួលនិមន្ត ព្រោះគិតថា ការដែលទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាសេក្ខហើយ (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឃាត់ហើយ ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា យើងនឹងរស់នៅប្រយោជន៍អ្វី ដ្បិតលោកម្ចាស់

បាដិទេសនីយកណ្ឌេ តតិយសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

អយ្យា អម្ហាកំ ន បដិគ្គណ្ហន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ និមន្តិតេន សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសុ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទិតុំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យានិ ខោ បន តានិ សេក្ខសម្មតានិ កុលានិ យោ បន ភិក្ខុ តថារូបេសុ សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសុ បុព្វេ អនិមន្តិតោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បដិទេសេតព្វំ តេន ភិក្ខុនា គារយ្ហំ អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជឹ អសប្បាយំ បាដិទេសនីយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

ទាំងឡាយ មិនហ៊ានទទួលយកខាទនីយៈភោជនីយៈរបស់យើង កាលមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ ពួកភិក្ខុក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យភិក្ខុដែលមានគេនិមន្ត ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្ដី ភោជនីយៈក្ដី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូល ដែលសង្ឃបានសន្មតថា ជាសេក្ខត្រកូលហើយ (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ពួកត្រកូលណាមួយ ដែលសង្ឃបានសន្មតថា ជាសេក្ខត្រកូលហើយ ភិក្ខុណាមួយ ឥតមានគេនិមន្តក្នុងកាលមុន ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្ដី ភោជនីយៈក្ដី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថា ជាសេក្ខត្រកូល មានសភាពបែបនោះហើយ (យកមក) ទំពាស៊ីក្ដី បរិភោគក្ដី ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៤០៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តស្ស កុលស្ស កុលុបកោ ហោតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តំ កុលំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ អថខោ តេ មនុស្សា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ ភុញ្ជថ ភន្តេតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតា បដិក្ខិត្តំ អនិ-មន្តិតេន សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសុ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទិតុំ ភុញ្ជិតុន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តោ ន បដិគ្គហេសិ នាសក្ខិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ឆិន្នភត្តោ អហោសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯត-មត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសុ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា

[៤០៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប ជាជីតុនរបស់ត្រកូលនោះ ។ លំដាប់នោះ ក្នុងវេលាព្រឹកព្រហាម ភិក្ខុនោះបានស្លៀកស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ ដើរចូលទៅកាន់ត្រកូលនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះជួនជាមានជំងឺផង ។ គ្រានោះ មនុស្សទាំងឡាយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ចូរលោកម្ចាស់និមន្តឆាន់សិន ។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះនឹករង្កៀសថា ភិក្ខុដែលគេមិនបាននិមន្តហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថា ជាសេក្ខត្រកូលហើយ (យកមក) ទំពាស៊ីឬបរិភោគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគហាមហើយ បានជាមិនហ៊ានទទួល ហើយមិនអាចដើម្បីដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ក៏អត់ចង្ហាន់ ។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះត្រឡប់ទៅវត្តវិញ បានដំណាលប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជំងឺទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួនអំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលហើយ (យកមក)

ខាទិតុំ កុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យានិ ខោ បន តានិ សេក្ខសម្មតានិ កុលានិ យោ បន ភិក្ខុ តថារូបេសុ សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសុ បុព្វេ អនិមន្តិតោ អគិលានោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បដិទេសេតព្វំ តេន ភិក្ខុនា គារយ្ហំ អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជឹ អសប្បាយំ បាដិទេសនីយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។

[៤០៩] យានិ ខោ បន តានិ សេក្ខសម្មតានិ កុលានីតិ សេក្ខសម្មតំ នាម យំ កុលំ សទ្ធាយ វឌ្ឍតិ ភោគេន ហាយតិ ឯវរូបស្ស កុលស្ស ញត្តិទុតិយេន កម្មេន សេក្ខសម្មតិ ទិន្នា ហោតិ ។ យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ តថារូបេសុ សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសូតិ ឯវរូបេសុ សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសុ ។ អនិមន្តិតោ នាម អជ្ជតនាយ វា ស្វាតនាយ វា

ទំពាស៊ី ឬបរិភោគបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ពួកត្រកូលណាមួយ ដែលសង្ឃបាន សន្មតថា ជាសេក្ខត្រកូលហើយ ភិក្ខុណាមួយឥតមានគេនិមន្តក្នុងកាលមុន ហើយឥតទាំងមានជំងឺ បានទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយ ដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថា ជាសេក្ខត្រកូលបែប នោះហើយ (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្នាល អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែល ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។

[៤០៩] ពាក្យថា ពួកត្រកូលណាមួយ ដែលសង្ឃបានសន្មត ថា ជាសេក្ខត្រកូលហើយ សេចក្តីថា ត្រកូលណាដែលចម្រើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ សង្ឃបានឲ្យសេក្ខសម្មតិដោយញត្តិទុតិយ-កម្មចំពោះត្រកូលបែបនេះ (ត្រកូលនោះ) ឈ្មោះថា សង្ឃបានសន្មត ថា ជាសេក្ខត្រកូល ។ ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខា-បទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបាន សន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលបែបនោះ គឺអំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មត ថា ជាសេក្ខត្រកូល មានសភាពយ៉ាងនោះ ។ ដែលហៅថា ឥតគេ និមន្ត គឺឥតគេនិមន្តដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃនេះ ឬដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ទោះបី

អនិមន្តិតោ យថាបុរាណំ ឱក្កាមេន្តេ និមន្តេន្តិ ឯសោ អនិមន្តិតោ នាម ។ និមន្តិតោ នាម អជ្ជតនាយ វា ស្វាតនាយ វា និមន្តិតោ យថាបុរាណំ អនោក្កាមេន្តេ និមន្តេន្តិ ឯសោ និមន្តិតោ នាម ។ អគិលានោ នាម សក្កោតិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ។ គិលានោ នាម ន សក្កោតិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ។ ខាទនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ ឋបេត្វា អវសេសំ ខាទនីយំ នាម ។ ភោជនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ ឱទនោ កុម្មាសោ សត្តុ មច្ឆោ មំសំ ។ អនិមន្តិតោ អគិលានោ ខាទិស្សាមិ ភុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ បាដិទេសនីយស្ស ។

[៤១០] សេក្ខសម្មតេ សេក្ខសម្មតសញ្ញី អនិមន្តិតោ អគិលានោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា

ភិក្ខុដើរទៅកាន់ឧបចាររបស់ផ្ទះ ទើបមានពួកជននិមន្ត ភិក្ខុនេះក៏ហៅថា ឥតមានគេនិមន្តដែរ ។ ដែលហៅថា មានគេនិមន្ត គឺមានគេនិមន្តដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃនេះ ឬដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក កាលភិក្ខុមិនទាន់បានដើរទៅកាន់ឧបចាររបស់ផ្ទះនៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកជននិមន្ត ភិក្ខុនេះហៅថា មានគេនិមន្ត ។ ភិក្ខុណាដែលអាច ដើម្បីនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ភិក្ខុនោះហៅថា មិនមានជំងឺ ។ ភិក្ខុណាដែលមិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌ-បាតបានទេ ភិក្ខុនោះហៅថា មានជំងឺ ។ ដែលហៅថា ខាទនីយៈ គឺវៀរ-លែងតែភោជន ៥ យ៉ាង និងរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយាវជីវិកចេញ ក្រៅពីនោះហៅថា ខាទនីយៈទាំងអស់ ។ ដែលហៅថា ភោជនីយៈ បានដល់ភោជន ៥ យ៉ាង គឺបាយ ១ នំស្រស់ ១ នំក្រៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ភិក្ខុឥតមានគេនិមន្ត ឥតមានជំងឺទទួលយកនូវខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៤១០] ត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថា ជាសេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា ត្រកូលសង្ឃបានសន្មតថា ជាសេក្ខៈមែន ឥតមានគេនិមន្ត ឥតមានជំងឺ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន (យកមក)

បាជិទេសនីយកណ្ឌេ តតិយសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

បដិគ្គហេត្វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ ចាដិ-
ទេសនីយស្ស ។ សេក្ខសម្មតេ វេមតិកោ អជិមន្តិតោ
អគិលានោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា
បដិគ្គហេត្វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ ចាដិ-
ទេសនីយស្ស ។ សេក្ខសម្មតេ អសេក្ខសម្មតសញ្ញី
អជិមន្តិតោ អគិលានោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា
សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ
ចាដិទេសនីយស្ស ។ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ
យាវជីវិកំ អាហារត្ថាយ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អសេក្ខ-
សម្មតេ សេក្ខសម្មតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អសេក្ខសម្មតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អសេក្ខសម្មតេ អសេក្ខសម្មតសញ្ញី អនាបត្តិ ។

បាដិទេសនីយកណ្ឌ សិក្ខាបទទី ៣ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខៈ ឥតមានគេនិមន្ត ឥតទាំងមានជំងឺ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ត្រកូលដែលសង្ឃសន្មតថា ជាសេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា ត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថា ជាសេក្ខៈ ឥតមានគេនិមន្ត ឥតទាំងមានជំងឺ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុទទួលយករបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក នឹងរបស់ជាយាវជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។ ត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថាជាសេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា ត្រកូលសង្ឃបានសន្មតជាសេក្ខៈវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថា ជាសេក្ខៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថា ជាសេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា ត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថា ជាសេក្ខៈមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៤១១] អនាបត្តិ និមន្តិតស្ស គិលានស្ស និមន្តិតស្ស វា គិលានស្ស វា សេសកំ ភុញ្ជតិ អញ្ញេសំ ភិក្ខា តត្ថ បញ្ញត្តា ហោតិ យតោ នីហរិត្វា ទេន្តិ និច្ចភត្តេ សលាកភត្តេ បក្ខិកេ ឧបោសថិកេ បាដិបទិកេ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជតិ ទេតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

[៤១១] *វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១៣ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានគេនិមន្ត ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់របស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុដែលគេបាននិមន្ត ឬរបស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុមានជំងឺ ១ ចង្ហាន់ដែលគេបានតាក់តែងទុកក្នុងទីនោះចំពោះពួកភិក្ខុដទៃ ១ ពួកជនបាននាំយកខាទីយៈ ឬភោជនីយៈមកពីផ្ទះហើយប្រគេន ១ ភិក្ខុទទួលឆាន់និច្ចភត្ត ១ សលាកភត្ត ១ បក្ខិកភត្ត ១ ឧបោសថិកភត្ត ១ បាដិបទិកភត្ត ១ ជនបានប្រគេននូវរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយាវជីវិក ដោយវាចាថា កាលបើមានហេតុ និមន្តលោកម្ចាស់ឆាន់ចុះ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។*

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

[៤១២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មឹ និគ្រោធារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សាកិយទាសកា អវរុទ្ធា ហោន្តិ ។ សាកិយានិយោ ឥច្ឆន្តិ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ ភត្តំ កាតុំ ។ អស្សោសុំ ខោ សាកិយទាសកា សាកិយា-និយោ កិរ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ ភត្តំ កត្តុកា-មាតិ ។ តេ មគ្គេ បរិយុដ្ឋឹសុ ។ សាកិយានិយោ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ[១] អាទាយ អារញ្ញកំ សេនាសនំ អគមំសុ ។ សាកិយទាសកា និក្ខមិត្វា សាកិយានិយោ អច្ឆិន្ទឹសុ ច ទូសេសុញ្ច ។ សាកិយា និក្ខមិត្វា តេ ចោរេ សភណ្ឌេ គហេត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា អារាមេ ចោរេ បដិវសន្តេ នារោចេស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ សាកិយានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។

---

១ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

សិក្ខាបទទី ៤

[៤១២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅនិគ្រោធារាម ទៀបក្រុងកបិលពស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ ។ គ្រានោះឯង មាន ពួកទាសៈរបស់សាកិយជន ជាមនុស្សខូចកាច ។ ពួកស្រីសាកិយៈ ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវភត្ត (ប្រគេនពួកភិក្ខុដែលនៅ) ក្នុងទីសេនាសនៈ ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកទាសៈរបស់សាកិយជនបានឮដំណឹងថា ឥឡូវ ឮថាពួកស្រីសាកិយៈមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវភត្ត (ប្រគេនពួកភិក្ខុដែលនៅ) ក្នុងទីសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកទាសៈទាំងនោះនាំគ្នាទៅពួនសម្ងំចាំស្ទាក់ជិតផ្លូវ ។ (លុះ) ពួកស្រីសាកិយៈនាំយកខាទនីយៈ និងភោជនីយៈ ដ៏ឧត្តមចេញដើរតម្រង់ទីសេនាសនៈ ដែលតាំងក្នុងព្រៃ ឯពួកទាសៈរបស់សាកិយជន ក៏ស្ទុះចេញទៅប្លន់ពួកស្រីសាកិយៈ ហើយប្រទូស្តថែមទៀតផង ។ ពួកសាកិយជនក៏បានចេញទៅចាប់ពួកចោរទាំងនោះ ព្រមទាំងពស្តុតាង ហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា កាលពួកចោរវានៅជិតវត្ត លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនគួរនឹងមិនប្រាប់ (យើងឲ្យដឹងផងសោះ) ។ កាលពួកសាកិយជនពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។

អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមិ ទស អត្ថវសេ បដិច្ច សង្ឃសុដ្ឋុតាយ ។ បេ ។ សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយានុគ្គហាយ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យានិ ខោ បន តានិ អារញ្ញកានិ សេនាសនានិ សាសង្ក-សម្មតានិ សប្បដិភយានិ យោ បន ភិក្ខុ តថារូបេសុ សេនាសនេសុ វិហរន្តោ[១] បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតំ ខាទនី-យំ វា ភោជនីយំ វា អជ្ឈារាមេ សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បដិទេសេតព្វំ តេន ភិក្ខុនា គារយ្ហំ អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជឹ អសប្បាយំ បាដិទេស-នីយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេ អយំ បាឋោ ន ហោតិ ។

វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះ ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ពួកភិក្ខុ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ទាំង ១០ យ៉ាង គឺដើម្បីជាការស្រួលដល់សង្ឃ ។ បេ ។ ដើម្បីញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្មឲ្យឋិតថេរ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ទីសេនាសនៈទាំងឡាយណា ដែលមាននៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសន្មតថា ទីប្រកបដោយរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ភិក្ខុណាមួយនៅក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងជាមុន ដោយដៃរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអាបត្តិឈ្មោះបាដិទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ដល់ពួកភិក្ខុដោយន័យដូចបានពោលមកយ៉ាងនេះ ។

បាដិទេសនីយកណ្ឌេ ចតុត្ថសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

[៤១៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ គិលានោ ហោតិ ។ មនុស្សា ខាទនីយំ ភោជនីយំ អាទាយ អារញ្ញកំ សេនាសនំ អគមំសុ ។ អថខោ តេ មនុស្សា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ ភុញ្ជថ ភន្តេតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតា បដិក្ខិត្តំ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទិតុំ ភុញ្ជិតុន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តោ ន បដិគ្គហេសិ នាសក្ខិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ឆិន្នភត្តោ អហោសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទិតុំ ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ

បាដិទេសនីយកណ្ឌ សិក្ខាបទទី ៤ សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់

[៤១៣] *សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺនៅក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ។ មនុស្សទាំងឡាយបាននាំយកខាទនីយភោជនីយាហារ ដើរសំដៅទៅត្រង់ទីសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ* (នោះ) *។ គ្រានោះឯង មនុស្សទាំងនោះ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តឆាន់ ។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះនឹករង្កៀសថា ការដែលភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដោយដៃរបស់ខ្លួនក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ* (ហើយយកមក) *ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ហាមហើយ ក៏មិនហ៊ានទទួលយក ហើយមិនអាចនឹងទៅបិណ្ឌបាតបានឡើយ ក៏អត់ចង្ហាន់ ។ លុះគ្រាខាងក្រោយមក ភិក្ខុនោះបានដំណាលរឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងវេលានោះដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជំងឺទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ* (យកមក) *ទំពាស៊ីឬបរិភោគបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង*

ឧទ្ទិសេយ្យាថ យានិ ខោ បន តានិ អារញ្ញកានិ សេនា-សនានិ សាសង្កសម្មតានិ សប្បដិភយានិ យោ បន ភិក្ខុ តថារូបេសុ សេនាសនេសុ វិហរន្តោ បុព្វេ អប្ប-ដិសំវិទិតំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា អជ្ឈារាមេ សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា អគិលានោ ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បដិទេសេតព្វំ តេន ភិក្ខុនា គារយ្ហំ អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជឹ អសប្បាយំ បាដិទេសនីយំ តំ បដិទេសេ-មីតិ ។

[៤១៤] យានិ ខោ បន តានិ អារញ្ញកានិ សេនា-សនានីតិ អារញ្ញកំ នាម សេនាសនំ បញ្ចធនុ-សតិកំ បច្ឆិមំ ។ សាសង្កំ នាម អារាមេ អារាមូបចារេ ចោរានំ និវិដ្ឋោកាសោ ទិស្សតិ ភុត្តោកាសោ ទិស្សតិ ឋិតោកាសោ ទិស្សតិ និសិន្នោកាសោ ទិស្សតិ និបន្នោកាសោ ទិស្សតិ ។ សប្បដិភយំ នាម អារាមេ អារាមូបចារេ ចោរេហិ មនុស្សា ហតា ទិស្សន្តិ វិលុត្តា ទិស្សន្តិ អាកោដិតា ទិស្សន្តិ ។ យោ បនាតិ យោ

នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ទីសេនាសនៈទាំងឡាយណាមួយដែលមាននៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ភិក្ខុណាមួយឥតមានជំងឺនៅក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ បានទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងជាមុន ដោយដៃរបស់ខ្លួនក្នុងអារាម (ហើយយកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអាបត្តិឈ្មោះបាដិទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ ។

[៤១៤] ពាក្យថា ទីសេនាសនៈទាំងឡាយណាមួយដែលមាននៅក្នុងព្រៃ គឺទីសេនាសនៈយ៉ាងជិតបំផុតត្រឹម ៥០០ ជួរធ្នូអំពីស្រុក ហៅថា សេនាសនៈតាំងនៅក្នុងព្រៃ ។ ដែលហៅថា ទីប្រកបដោយរង្កៀស គឺឱកាសជាទីនៅ ឱកាសសម្រាប់បរិភោគ ឱកាសសម្រាប់ឈរនៅ ឱកាសសម្រាប់អង្គុយនៅ ឱកាសសម្រាប់ដេកនៅ របស់ពួកចោរក៏ប្រាកដក្នុងអារាម ឬក្នុងឧបចារនៃអារាម ។ ដែលហៅថា ទីប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ គឺមនុស្សទាំងឡាយដែលពួកចោរវាសម្លាប់ វាប្លន់ វាវាយឬសំពងក៏ប្រាកដក្នុងអារាម ឬឧចាររបស់អារាម ។ ពាក្យថា

យាទិសោ ។ បេ ។ ភិក្ខូតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ តថារូបេសុ សេនាសនេសូតិ ឯវរូបេសុ សេនាសនេសុ ។ អប្បដិសំវិទិតំ នាម បញ្ចន្នំ បដិសំវិទិតំ ឯតំ អប្បដិសំវិទិតំ នាម ។ អារាមំ អារាមុបចារំ ឋបេត្វា បដិសំវិទិតំ ឯតំ អប្បដិសំវិទិតំ នាម ។ បដិសំវិទិតំ នាម យោ កោចិ ឥត្ថី វា បុរិសោ វា អារាមំ វា(១) អារាមុបចារំ វា(២) អាគន្ត្វា អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភន្តេ ខាទនីយំ វា(៣) ភោជនីយំ វា(៤) អាហរិយិស្សតីតិ ។ សចេ សាសង្កំ ហោតិ សាសង្កន្តិ អាចិក្ខិតព្វំ ។ សចេ សប្បដិភយំ ហោតិ សប្បដិភយន្តិ អាចិក្ខិតព្វំ ។ សចេ ហោតុ ភន្តេ អាហរិយិស្សតីតិ ភណតិ ចោរា វត្តព្វា មនុស្សា ឥធូបចរន្តិ អបសក្កថាតិ ។ យាគុយា បដិសំវិទិតេ តស្សា បរិវារោ អាហរិយតិ ឯតំ

១-២-៣-៤ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឥមេ វាសទ្ទា ន ហោន្តិ ។

ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្ដីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា ក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ គឺទីសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពបែបនេះឯង ។ ដែលហៅថា គេមិនបានឲ្យដំណឹង ទោះបីសហធម្មិកបុគ្គលទាំង ៥ បានឲ្យដំណឹងហើយក្ដី ការឲ្យដំណឹងនេះក៏គង់ហៅថា គេមិនបានឲ្យដំណឹងដដែល ។ ការឲ្យដំណឹងក្នុងទីដទៃក្រៅពីអារាម ឬឧបចាររបស់អារាមក្ដី ការឲ្យដំណឹងយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាគេមិនបានឲ្យដំណឹងដដែល ។ ដែលហៅថា មានគេឲ្យដំណឹង គឺបុគ្គលណាមួយទោះស្រីក្ដី ប្រុសក្ដី មកកាន់អារាម ឬឧបចាររបស់អារាមប្រាប់ (ចំពោះភិក្ខុ) ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ត្រកូលឈ្មោះនេះគេនឹងនាំយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ (មកប្រគេន) ។ បើទីប្រកបដោយរង្កៀស ភិក្ខុត្រូវប្រាប់ថា ទីប្រកបដោយរង្កៀស ។ បើទីប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ភិក្ខុត្រូវប្រាប់ថា ទីប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ។ បើទាយកនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សេចក្ដីរង្កៀសក្ដី សេចក្ដីភ័យក្ដី ក៏លើកទុកចុះ ជនមុខជានឹងនាំយក ខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈមកមិនខានទេ (នោះ) ភិក្ខុត្រូវនិយាយនឹងពួកចោរថា ដ្បិតមានពួកមនុស្សគេនឹងចូលមកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរថយចេញសិន ។ កាលទាយកឲ្យដំណឹងថានឹងប្រគេនបបរ តែទាយកនោះត្រឡប់ជានាំយក

បដិសំវិទិតំ ញាម ។ ភត្តេន បដិសំវិទិតេ តស្ស បរិភោគេ អាហារិយតិ ឯតំ បដិសំវិទិតំ ញាម ។ ខាទនីយេន បដិសំវិទិតេ តស្ស បរិភោគេ អាហារិយតិ ឯតំ បដិសំវិទិតំ ញាម ។ កុលេន បដិសំវិទិតេ យេ តស្មឹ កុលេ មនុស្សា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា អាហរន្តិ ឯតំ បដិសំវិទិតំ ញាម ។ គាមេន បដិសំវិទិតេ យេ តស្មឹ គាមេ មនុស្សា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា អាហរន្តិ ឯតំ បដិសំវិទិតំ ញាម ។ បូគេន បដិសំវិទិតេ យេ តស្មឹ បូគេ មនុស្សា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា អាហរន្តិ ឯតំ បដិសំវិទិតំ ញាម ។ ខាទនីយំ ញាម បញ្ច ភោជនានិ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ ឋបេត្វា អវសេសំ ខាទនីយំ ញាម ។ ភោជនីយំ ញាម បញ្ច ភោជនានិ ឱទនោ កុម្មាសោ សត្តុ មច្ឆោ មំសំ ។ អជ្ឈារាមោ ញាម បរិក្ខិត្តស្ស

បរិវាររបស់បបរនោះមកប្រគេនវិញ នេះហៅថា មានគេឲ្យដំណឹងដែរ ។ កាលទាយកឲ្យដំណឹងថា នឹងប្រគេនភត្ត តែទាយកនោះត្រឡប់ជានាំយកបរិវាររបស់ភត្តនោះប្រគេនវិញ នេះហៅថា មានគេឲ្យដំណឹងដែរ ។ កាលបើទាយកបានឲ្យដំណឹងថា នឹងប្រគេនខាទនីយៈ តែទាយកនោះត្រឡប់ជានាំយកបរិវាររបស់ខាទនីយៈនោះប្រគេនវិញ នេះក៏ហៅថា គេបានឲ្យដំណឹងដែរ ។ កាលបើទាយកគេបានឲ្យដំណឹងថា ត្រកូលនោះនឹងប្រគេន មានពួកមនុស្សណាក្នុងត្រកូលនោះគេនាំយកខាទនីយៈ ឬភោជ-នីយៈមកប្រគេន នេះក៏ហៅថា គេបានឲ្យដំណឹងដែរ ។ កាលបើទាយកគេបានឲ្យដំណឹងថា អ្នកស្រុកគេនឹងប្រគេន មានពួកមនុស្សណាក្នុងស្រុកនោះគេនាំយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈមកប្រគេន នេះក៏ហៅថា គេបានឲ្យដំណឹងដែរ ។ កាលបើទាយកគេបានឲ្យដំណឹងថា ប្រជុំជនគេនឹងប្រគេន មានពួកមនុស្សណាក្នុងប្រជុំជននោះ គេនាំយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈមកប្រគេន នេះក៏ហៅថា គេបានឲ្យដំណឹងដែរ ។ ដែលហៅថា ខាទនីយៈ គឺវៀរលែងភោជនទាំង ៥ យ៉ាង និងរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងយាវជីវិកចេញ ក្រៅពីនោះហៅថា ខាទនីយៈទាំងអស់ ។ ដែលហៅថា ភោជនីយៈ បានដល់ភោជន ៥ យ៉ាងគឺ បាយ ១ នំស្រស់ ១ នំក្រៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ដែលហៅថា ខាងក្នុងអារាម គឺខាងក្នុងអារាមនៃអារាម

អារាមស្ស អជ្ឈារាមោ អបរិក្ខិត្តស្ស ឧបចារោ ។ អតិលាភោ នាម សក្កោតិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ។ គិលាភោ នាម ន សក្កោតិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ។ អប្បដិសំវិទិតំ អគិលាភោ ខាទិស្សាមិ ភុញ្ជិស្សាមីតិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ បាដិទេសនីយស្ស ។

[៤១៥] អប្បដិសំវិទិតេ អប្បដិសំវិទិតសញ្ញី ខាទ-នីយំ វា ភោជនីយំ វា អជ្ឈារាមេ សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា អគិលាភោ ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ បាដិទេស-នីយស្ស ។ អប្បដិសំវិទិតេ វេមតិកោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា អជ្ឈារាមេ សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា អគិ-លាភោ ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ បាដិទេសនី-យស្ស ។ អប្បដិសំវិទិតេ បដិសំវិទិតសញ្ញី ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា អជ្ឈារាមេ សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា អគិលាភោ ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វា អាបត្តិ បាដិទេសនី-យស្ស ។ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវ-ជីវិកំ អាហារត្ថាយ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ដែលមានរបង ឬឧបចារនៃអារាមដែលឥតរបង ។ ភិក្ខុណាដែលអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា គ្មានជំងឺ ។ ភិក្ខុណាដែលមិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបានទេ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មានជំងឺ ។ ភិក្ខុមិនមានជំងឺទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដែលទាយកឥតឲ្យដំណឹងដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៤១៥] ទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ភិក្ខុមិនមានជំងឺសំគាល់ថាទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុមិនមានជំងឺមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងរបស់ដែលទាយកមិនទាន់បានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ភិក្ខុមិនមានជំងឺសំគាល់ថា ទាយកបានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុទទួលរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយាវជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អង្ឈោហារេ អង្ឈោហារេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បដិសំវិទិតេ អប្បដិសំវិទិតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បដិសំវិទិតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បដិសំវិទិតេ បដិសំវិទិតសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៤១៦] អនាបត្តិ បដិសំវិទិតេ គិលានស្ស បដិសំវិទិតេ វា គិលានស្ស វា សេសកំ ភុញ្ជតិ ពហារាមេ បដិគ្គហេត្វា អន្តោអារាមេ ភុញ្ជតិ តត្ថ ជាតកំ មូលំ វា តចំ វា បត្តំ វា បុប្ផំ វា ផលំ វា ភុញ្ជតិ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ[១] ។

---

១ ឥតោ បរំ តស្សុទ្ធានំ អញ្ញាតិកា បរិជ្ជាយ វោសាសន្តី ន និវារយេ សេក្ខសម្មុតទានេន អារញ្ញភោជនេន ចាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។ របស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹងហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេមិនបានឲ្យដំណឹងទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ របស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹងហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ របស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹងហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេបានឲ្យដំណឹងមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៤១៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺរបស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹង ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់ខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈដែលសល់អំពីភិក្ខុដែលគេបានឲ្យដំណឹង ឬអំពីភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈពីខាងក្រៅអារាម (ហើយយកមក) ឆាន់ខាងក្នុងអារាម ១ ភិក្ខុឆាន់មើមឈើក្តី សំបកឈើក្តី ស្លឹកឈើក្តី ផ្កាឈើក្តី ផ្លែឈើក្តី ដែលដុះនៅខាងក្នុងអារាមនោះ ១ កាលបើមានហេតុ ភិក្ខុឆាន់របស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយាវជីវិកបាន ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១[១] ។

---

១ តអំពីនេះទៅ មានបាលីប្រាកដក្នុងគម្ពីរខ្លះថា ឧទ្ទាននៃបាដិទេសនីយកណ្ឌនោះថា (មាន ៤ សិក្ខាបទ) គឺ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ចន្លោះស្រុកហើយទទួលយកចង្ហាន់អំពីដៃភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ១ ភិក្ខុមិនហាមឃាត់ភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់បញ្ជាគ្រហស្ថ ១ ការឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិ ១ ការឆាន់ចង្ហាន់ក្នុងសេនាសនៈតាំងនៅក្នុងព្រៃ ១ ។

៤៣៣

បាដិទេសនីយកណ្ឌោ ចតុត្ថសិក្ខាបទស្ស ឧទ្ទេសាវសានំ

[៤១៧] ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ចត្តារោ បាដិទេសនីយា ធម្មា ។ តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

បាដិទេសនីយកណ្ឌំ និដ្ឋិតំ ។

បាដិទេសនីយកណ្ឌ សិក្ខាបទទី ៤ ឧទ្ទេសាវសាន

[៤១៧] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាដិទេសនីយៈទាំង ៤ ខ្ញុំបានសំដែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរជាគម្រប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរជាគម្រប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ ព្រោះហេតុនោះបានជាលោកស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីបរិសុទ្ធត្រង់ការស្ងៀមនៅនេះឯង ។

បាដិទេសនីយកណ្ឌ ចប់ប៉ុណ្ណេះ ។

សេខិយកណ្ឌំ

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ សេខិយា
ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

បរិមណ្ឌលវគ្គោ

ឆព្វីសតិ សារុប្បា

[៤១៨] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តា និវាសេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យ-បុត្តិយា បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តា និវាសេស្សន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា

សេក្ខិយកណ្ឌ

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ វត្តដែល

គប្បីសិក្សាទាំងនេះតែងមកកាន់ឧទ្ទេស ។

បរិមណ្ឌលវគ្គ

សារុប្ប មាន ២៦

[៦១៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលសម្រេចឥរិយា-បថនៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកស្បង់ឲ្យស្រុយមុខខ្លះ ស្រុយក្រោយខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា សមណៈទាំង-ឡាយជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងស្លៀកស្បង់ឲ្យស្រុយមុខខ្លះ ស្រុយក្រោយខ្លះ ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា គួរបើដែរ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុហ៊ាន

ភិក្ខូ បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តា និវាសេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ[១] ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តា និវាសេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តា និវាសេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ បរិមណ្ឌលំ និវាសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

បរិមណ្ឌលំ និវាសេតព្វំ នាភិមណ្ឌលំ ជាណុមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច បុរតោ វា បច្ឆតោ វា ឱលម្ពេន្តោ និវាសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

១ អថខោ តេ ភិក្ខូតិ ឱ. ម. បោត្ថកេ នត្ថិ ។

ស្លៀកស្បង់ឲ្យស្រុយមុខខ្លះ ស្រុយក្រោយខ្លះ ។ ខណៈនោះភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរចំពោះទៅពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយស្លៀកស្បង់ស្រុយមុខខ្លះ ស្រុយក្រោយខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនសមបើនឹងស្លៀកស្បង់ឲ្យស្រុយមុខខ្លះ ស្រុយក្រោយខ្លះទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបាននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លារួចហើយ ក៏ទេដែរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងស្លៀក (ស្បង់) ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ។

ភិក្ខុត្រូវស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺបិទបាំងមណ្ឌលផ្ចិត[១] មណ្ឌលជង្គង់[២] ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយស្លៀកឲ្យស្រុយមុខ ឬស្រុយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

១-២ អដ្ឋកថា ភិក្ខុត្រូវស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ខាងលើបិទមណ្ឌលផ្ចិត ខាងក្រោមបិទមណ្ឌលជង្គង់ គឺស្រុងចុះទៅខាងក្រោម អំពីជង្គង់ប្រមាណ ៨ ធ្នាប់ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស តិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤១៩] សាវត្ថីនិទានំ[១] ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តា ចារុបន្តិ ។ បេ ។ បរិមណ្ឌលំ ចារុបិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

បរិមណ្ឌលំ ចារុបិតព្វំ ឧភោ កណ្ណេ សមំ កត្វា ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តោ ចារុបតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស តិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤២០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កាយំ វិវរិត្វា អន្តរឃរេ គច្ឆន្តិ ។ បេ ។ សុប្បដិច្ឆន្នោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

---

១ យត្ថ សាវត្ថីនិទានំ ទិស្សតិ តត្ថ តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេតិ បាលិ ហោតិ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤១៩] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដណ្តប់ (ចីពរ) ស្ទុយមុខខ្លះ ស្ទុយក្រោយខ្លះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងដណ្តប់ (ចីពរ) ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ។

ភិក្ខុគប្បីដណ្តប់ឲ្យជាបរិមណ្ឌលគឺ ធ្វើនូវជាយទាំងពីរឲ្យត្រឹមស្មើគ្នា ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដណ្តប់ (ចីពរ) ឲ្យស្ទុយមុខខ្លះ ស្ទុយក្រោយខ្លះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤២០] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបើកចំហនូវកាយ[១] ហើយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ (គឺក្នុងស្រុក) ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងបិទបាំងឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

---
១ គឺភិក្ខុមិនបានបិទបាំងកាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល ។

សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច កាយំ វិវរិត្វា អន្តរឃរេ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤២១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កាយំ វិវរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទន្តិ ។ បេ ។ សុប្បដិច្ឆន្នោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច កាយំ វិវរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ភិក្ខុត្រូវបិទបាំង[១] *ឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកចំហកាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។*

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (*ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង*) *គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។*

[៤២១] *សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបើកចំហកាយអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងបិទបាំង* (*កាយ*) *ឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។*

ភិក្ខុត្រូវបិទបាំង[២] *ឲ្យល្អ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកចំហកាយអង្គុយនៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។*

---

១ អដ្ឋកថាថា បិទបាំងឲ្យល្អ គឺមិនទទូរក្បាល អធិប្បាយថា ភិក្ខុនឹងចូលទៅក្នុងស្រុកត្រូវយកចីពរមកដាក់គ្របលើស្មា ពាក់ក្ដុំហើយយកជាយទាំងពីរបិទបាំងក រួចហើយធ្វើចុងមុំទាំងពីរឲ្យត្រឹមស្មើគ្នា ហើយប្រមូលចូលមក រួចបិទបាំងដរាបដល់ក្អែកដៃ ហើយគប្បីដើរទៅ ។
២ អដ្ឋកថាថា ភិក្ខុវេលានឹងអង្គុយនៅក្នុងស្រុក ត្រូវបើកកាយខាងលើតាំងពីកញ្ចឹងករហូតដល់ក្បាល ខាងដៃតាំងពីត្រឹមក្អែកដៃទៅចុងម្រាម ខាងជើងតាំងពីចុងកំភួនជើងទៅខាងក្រោម ហើយគប្បីអង្គុយចុះ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស វាសុបគតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិ-
កម្មិកស្សាតិ ។

[៤២២] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ហត្ថម្បិ បាទម្បិ កីឡាបេន្តា អន្តរ-
ឃរេ គច្ឆន្តិ ។ បេ ។ សុសំវុតោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ
បដិច្ច ហត្ថំ វា បាទំ វា កីឡាបេន្តោ អន្តរឃរេ គច្ឆតិ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤២៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ហត្ថម្បិ បាទម្បិ កីឡាបេន្តា
អន្តរឃរេ និសីទន្តិ ។ បេ ។ សុសំវុតោ អន្តរឃរេ
និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់លំនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤២២] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយវាសដៃខ្លះ វាសជើងខ្លះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសង្រួមឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុត្រូវតែសង្រួមឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយគ្រវាត់គ្រវែងដៃខ្លះ ជើងខ្លះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤២៣] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយវាសដៃខ្លះ វាសជើងខ្លះ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសង្រួមដោយល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

សុសំវុតេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ។ យោ អនា-
ទរិយំ បដិច្ច ហត្ថំ វា បាទំ វា កីឡាបេន្តោ អន្តរឃរេ
និសីទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤២៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តហំ តហំ ឱលោកេន្តា អន្តរឃរេ
គច្ឆន្តិ ។ បេ ។ ឱក្ខិត្តចក្ខុ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្វំ យុគមត្តំ បេក្ខ-
ន្តេន ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោ-
កេន្តោ អន្តរឃរេ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សេក្ខិយកណ្ឌ បរិមណ្ឌលវគ្គ សារុប្ប ២៦

ភិក្ខុត្រូវតែសង្រួមឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយវាសដៃ ឬវាសជើងអង្គុយនៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤២៤] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះ ៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានភ្នែកសំឡឹងចុះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ក្រឡេកមើលត្រឹមតែមួយជួរនឹម ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះ ៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤២៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តហំ តហំ ឱលោកេន្តា អន្តរឃរេ និសីទន្តិ ។ បេ ។ ឱក្ខិត្តចក្ខុ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ យុគមត្តំ បេក្ខន្តេន ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេន្តោ អន្តរឃរេ និសីទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤២៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គច្ឆន្តិ ។ បេ ។ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។ យោ អនា-ទរិយំ បដិច្ច ឯកតោ វា ឧភតោ វា ឧក្ខិបិត្វា អន្តរឃរេ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៤២៥] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះ ៗ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានភ្នែកសំឡឹងចុះត្រឹមមួយជួរនឹមអង្គុយ នៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះ ៗ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤២៦] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយសើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានសើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយសើយចីវរខាងម្ខាង ឬទាំងពីរខាងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤២៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ និសីទន្តិ ។ បេ ។ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឯកតោ វា ឧភតោ វា ឧក្ខិបិត្វា អន្តរឃរេ និសីទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស វាសុបគតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បរិមណ្ឌលវគ្គោ បឋមោ ។

សេក្ខិយកណ្ឌ បរិមណ្ឌលវគ្គ សារុប្ប ២៦

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤២៧] *សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយសើយចីវរអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសើយចីវរអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។*

ភិក្ខុមិនត្រូវសើយចីវរ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយសើយចីវរខាងម្ខាងឬទាំងពីរខាងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុដែលចូលទៅក្នុងអាវាស ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

បរិមណ្ឌលវគ្គជាបឋម ចប់ ។

ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គោ[១]

[៤២៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ មហាហសិតំ ហសន្តា អន្តរឃរេ គច្ឆន្តិ ។ បេ ។ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច មហាហសិតំ ហសន្តោ អន្តរឃរេ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស ហសនីយស្មឹ វត្ថុស្មឹ មិហិតមត្តំ[២] ករោតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤២៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ មហាហសិតំ ហសន្តា អន្តរឃរេ និសីទន្តិ ។ បេ ។ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ និសី-ទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

---

១ ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ហសនមត្តន្តិ បាឋោ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គ

[៤២៨] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ សើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងមិនសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ហើយសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើញញឹមក្នុងវត្ថុដែលគួរញញឹម ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤២៩] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ សើចខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងមិនសើចខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច មហាហសិតំ ហសន្តោ អន្តរឃរេ និសីទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស ហសនីយស្មឹ វត្ថុស្មឹ មិហិតមត្តំ[១] ករោតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៣០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ ករោន្តា អន្ត-រឃរេ គច្ឆន្តិ ។ បេ ។ អប្បសទ្ទោ អន្តរឃរេ គមិស្សា-មីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ ករោន្តោ អន្តរឃរេ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៣១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ ករោន្តា អន្តរឃរេ

---

១ ហសនមត្តន្តិ បាឋោ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើចខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ហើយសើចខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើញញឹមក្នុងវត្ថុដែលគួរញញឹម ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៣០] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើនូវសំឡេងហោ សំឡេងឮដ៏ខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងនិយាយសំដីតិចដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុត្រូវមានសំឡេងតិចដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវសំឡេងហោ សំឡេងឮខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៣១] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើនូវសំឡេងហោ សំឡេងឮដ៏ខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

និសីទន្តិ ។ បេ ។ អប្បសទ្ទោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ។ យោ អនា-ទរិយំ បដិច្ច ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ ករោន្តោ អន្តរឃរេ និសីទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៣២] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គច្ឆន្តិ កាយំ ឱលម្ពេន្តា ។ បេ ។ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ កាយំ បគ្គហេត្វា គន្តព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច កា-យប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គច្ឆតិ កាយំ ឱលម្ពេន្តោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងនិយាយសំដីតិចអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានសំឡេងតិចអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវសំឡេងហ៊ោ សំឡេងឮដ៏ខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៣៤] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគ្រលែងកាយ យោលកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនគ្រលែងកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកាយឲ្យគ្រលែងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវផ្គត់ផ្គង់កាយដើរទៅ (ក្នុងចន្លោះផ្ទះ) ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយគ្រលែងកាយ យោលកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៣៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទន្តិ កាយំ ឱលម្ពេន្តា ។ បេ ។ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ កាយំ បគ្គហេត្វា និសីទិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទតិ កាយំ ឱលម្ពេន្តោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៣៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គច្ឆន្តិ ពាហុំ ឱលម្ពេន្តា ។ បេ ។ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ពាហុំ បគ្គហេត្វា គន្តព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គច្ឆតិ ពាហុំ ឱលម្ពេន្តោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៤៣៣] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយគ្រលែងកាយ យោលកាយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនគ្រលែងកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវគ្រលែងកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្គត់ផ្គង់កាយហើយអង្គុយនៅ (ក្នុងចន្លោះផ្ទះ) ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឃ្លោងកាយ យោលកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៣៤] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបង់បោយ វាសដៃដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបង់បោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវបង់បោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវដាក់ដៃឲ្យស្រួលដើរទៅ (ក្នុងចន្លោះផ្ទះ) ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបង់បោយវាសដៃដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៣៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទន្តិ
ពាហុំ ឱលម្ពេន្តា ។ បេ ។ ន ពាហុប្បចាលកំ
អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ពាហុំ
បគ្គហេត្វា និសីទិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច
ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទតិ ពាហុំ ឱលម្ពេន្តោ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស
គិលានស្ស វាសុបគតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស
អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៣៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សម-
យេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ
គច្ឆន្តិ សីសំ ឱលម្ពេន្តា ។ បេ ។ ន សីសប្បចាលកំ
អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៣៥] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយច្ការដៃ វាសដៃអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនច្ការដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវច្ការដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវដាក់ដៃឲ្យស្រួលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយច្ការដៃ វាសដៃអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៣៦] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគ្រលែងក្បាល វេក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានគ្រលែងក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សីសំ បគ្គ-ហេត្វា គន្តព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គច្ឆតិ សីសំ ឱលម្ពេន្តោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៣៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទន្តិ សីសំ ឱលម្ពេន្តា ។ បេ ។ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ សីសំ បគ្គហេត្វា និសីទិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទតិ សីសំ ឱលម្ពេន្តោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស វាសុបគតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិ-កម្មិកស្សាតិ ។

ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គោ ទុតិយោ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវគ្រលែងក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្គត់តម្រង់ក្បាលឲ្យស្រួលដើរទៅ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ គ្រលែងក្បាល វេក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្វែង ១ ភិក្ខុគ្មានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៣៧] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគ្រលែងក្បាល វេក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនគ្រលែងក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវគ្រលែងក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្គត់តម្រង់ក្បាលឲ្យស្រួលអង្គុយនៅ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយគ្រលែងក្បាល វេក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្វែង ១ ភិក្ខុគ្មានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គទី ២ ចប់ ។

ខម្ភកតវគ្គោ

[៤៣៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ខម្ភកតា អន្តរឃរេ គច្ឆន្តិ ។ បេ ។ ន ខម្ភកតោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឯកតោ វា ឧភតោ វា ខម្ភំ កត្វា អន្តរឃរេ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៣៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ខម្ភកតា អន្តរឃរេ និសីទន្តិ ។ បេ ។ ន ខម្ភកតោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករ-ណីយា ។

ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឯកតោ វា ឧភតោ វា ខម្ភំ កត្វា អន្តរឃរេ និសីទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ខម្ភកតវគ្គ

[៤៣៨] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (យកដៃ) ស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិន (យកដៃ) ស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវកិរិយាស្ទឹមចង្កេះតែម្ខាងក្តី ទាំងពីរខាងក្តី ហើយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៣៩] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (យកដៃ) ស្ទឹមចង្កេះអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិន (យកដៃ) ស្ទឹមចង្កេះអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវ (យកដៃ) ស្ទឹមចង្កេះហើយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវកិរិយាស្ទឹមចង្កេះតែម្ខាងក្តី ទាំងពីរខាងក្តី អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស វាសុបគតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៤០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សសីសំ ចារុបិត្វា អន្តរឃរេ គច្ឆន្តិ ។ បេ ។ ន ឱគុណ្ឋិតោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។ យោ អនា-ទរិយំ បដិច្ច សសីសំ ចារុបិត្វា អន្តរឃរេ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៤១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សសីសំ ចារុបិត្វា អន្តរឃរេ និសីទន្តិ ។ បេ ។ ន ឱគុណ្ឋិតោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៤០] *សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទូរក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនទទូរក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។*

ភិក្ខុមិនត្រូវទទូរក្បាលដើរទៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទូរក្បាលដើរទៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៤១] *សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទូរក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនទទូរក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។*

ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សសីសំ ចារុបិត្វា អន្តរឃរេ និសីទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស វាសុបគតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៤២] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គច្ឆន្តិ ។ បេ ។ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស វាសុបគតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវទទូរក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើហើយទទូរក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៤២] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរបំអើតជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវបំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយដើរបំអើតជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៤៣] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

[៤៤៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បល្លត្ថិកាយ អន្តរឃរេ និសីទន្តិ ។ បេ ។ ន បល្លត្ថិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន បល្លត្ថិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ហត្ថបល្លត្ថិកាយ វា ទុស្សបល្លត្ថិ-កាយ វា អន្តរឃរេ និសីទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស វាសុបគតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សមត្តឹស ភោជនប្បដិសំយុត្តា

[៤៤៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អសក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គណ្ហន្តិ ឆឌ្ឌេតុកាមា វិយ ។ បេ ។ សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គ-ហេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ដោយដៃក្ដី ត្របោមដោយរឹតនឹងសំពត់ក្ដី ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្វែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ភោជនប្បដិសំយុត្ត ៣០

[៤៤៤] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលអាហារបិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើដូចជាមានសេចក្ដីប្រាថ្នា នឹងចាក់ចោល ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងទទួលអាហារបិណ្ឌបាតដោយគោរព ។

សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច អសក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គណ្ហាតិ ឆខេត្តុកាមោ វិយ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៤៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ តហំ តហំ ឱលោកេន្តា បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គណ្ហន្តិ អាកិរន្តេបិ អតិក្កន្តេបិ ន ជានន្តិ ។ បេ ។ បត្តសញ្ញី បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

បត្តសញ្ញិនា បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេន្តោ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ភិក្ខុត្រូវទទួលអាហារបិណ្ឌបាតដោយគោរព ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ហើយទទួលអាហារបិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើដូចជាមានសេចក្ដីប្រាថ្នានឹងចាក់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្វែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៤៥] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំឡឹងមើលទៅក្នុងទីនោះ ៗ ទទួលបិណ្ឌបាត កាលបើមានជនកំពុងដាក់បាត្រក្ដី ដាក់រួចហើយដើរទៅក្ដី ក៏មិនបានដឹងសោះ (ព្រោះមិនសង្រួមរវល់តែមើលទៅទីផ្សេងៗ) ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងសំគាល់ក្នុងបាត្រហើយទទួលបិណ្ឌបាត ។

ភិក្ខុត្រូវសំគាល់ក្នុងបាត្រហើយទទួលបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សំឡឹងមើលទៅក្នុងទីនោះ ៗ ទទួលបិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្វែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

៤៩៣

សេខិយកណ្ឌេ ខម្ពកតវគ្គស្ស សមត្តឹស ភោជនប្បដិសំយុត្តា

[៤៤៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គណ្ហន្តា ស្ថូបំយេវ ពហុំ បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ បេ ។ សមសូបកំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

សូបោ នាម ទ្វេ សូបា មុគ្គសូបោ មាសសូបោ ហត្ថហារិយោ ។ សមសូបកោ បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គ-ហេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សូបំយេវ ពហុំ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស រសរសេ ញាតកានំ បវារិតានំ អញ្ញស្សត្ថាយ អត្តនោ ធនេន អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិ-កស្សាតិ ។

[៤៤៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ថូបីកតំ[១] បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ បេ ។ សមតិត្តិកំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

១ ឱ. ថូបិកតំ ។

សេក្ខិយកណ្ឌ ខម្ភកតវគ្គ ភោជនប្បដិសំយុត្ត ៣០

[៤៤៦] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលទទួលបិណ្ឌបាត ទទួលយកសម្លច្រើនជាង ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្ល[១] ។

ដែលហៅថា សម្ល បានដល់សម្លពីរយ៉ាង គឺសម្លសណ្តែកបាយ ១ សម្លសណ្តែករាជមាស ១ ដែលគួរជននឹងនាំទៅដោយដៃបាន ។ ភិក្ខុត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតល្មមគ្នានឹងសម្ល ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួលយកសម្លច្រើនជាង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១២ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ សម្លមានរសដ៏ក្រៃលែង ១[២] ភិក្ខុទទួលយករបស់ជនជាញាតិ ១ របស់ជនដែលបានបវារណា ១ ភិក្ខុទទួលយកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ ១ ភិក្ខុទទួលយកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៤៧] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតពេញកំពុងបាត្រ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ ។

---

១ អដ្ឋកថា សម្លដែលមានប្រមាណប៉ុនភាគទី ៤ នៃភត្ត ហៅថា សម្លល្មមនឹងបិណ្ឌបាត ។

២ អដ្ឋកថា ម្ហូបអាហារដទៃ ៗ មានសម្លបន្លែ ត្រីសាច់ជាដើម ដែលក្រៅពីសម្លសណ្តែកបាយនិងសម្លសណ្តែករាជមាសចេញ ។

៤៥៤

សមតិត្តិកោ បិណ្ឌចាតោ បដិគ្គហេតព្វោ ។ យោ អជានវិយំ បដិច្ច ថូបីកតំ បិណ្ឌចាតំ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ខម្ភកតវគ្គោ តតិយោ ។

ភិក្ខុត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យពេញស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យកំពុងលើសកណ្តាប់មាត់បាត្រទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ខម្ពកតវគ្គ ទី ៣ ចប់ ។

សក្កច្ចវគ្គោ

[៤៤៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អសក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជន្តិ អភុញ្ជិតុកាមា វិយ ។ បេ ។ សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច អសក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជតិ អភុញ្ជិតុកាមោ វិយ[១] អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៤៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តហំ តហំ ឱលោកេន្តា បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជន្តិ អាកិរន្តេបិ អតិក្កន្តេបិ ន ជានន្តិ ។ បេ ។ បត្តសញ្ញី បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

បត្តសញ្ញិនា បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេន្តោ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

---

១ អភុញ្ជិតុកាមោ វិយាតិ ឱ. ម. បោត្ថកេ នត្ថិ ។

សក្កច្ចវគ្គ

[៦៦៨] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើដូចជាមិនចង់ឆាន់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ។

ភិក្ខុត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើហាក់ដូចជាមិនចង់ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៦៦៩] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបែរមើលទៅទីនោះ ៗ ឆាន់បិណ្ឌបាត កាលបើទាយកកំពុងអង្គាសក្តី អង្គាសរួចហើយចេញដើរទៅក្តី ក៏មិនដឹងអ្វីឡើយ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសំគាល់តែក្នុងបាត្រឆាន់បិណ្ឌបាត ។

ភិក្ខុត្រូវសំគាល់តែក្នុងបាត្រ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំឡឹងមើលទៅទីនោះ ៗ ឆាន់បិណ្ឌបាតបណ្តើរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៨០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ តហំ តហំ ឱមសិត្វា[១] បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ សបទានំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

សបទានំ បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱមសិត្វា[២] បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អញ្ញេសំ ទេន្តោ ឱមសតិ អញ្ញភាជនេ អាកិរន្តោ ឱមសតិ ឧត្តរិភង្គេ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៨១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជន្តា ថូបកតោ ឱមទ្ទិត្វា ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ សមសូបកំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

១-២ ឱ. ម. ឱមទ្ទិត្វា ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៥០] *សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកកាយបាយឲ្យខ្ទូងក្នុងទីនោះ ៗ ឆាន់បិណ្ឌបាត ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យស្មើ ។*

ភិក្ខុត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យស្មើ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយឲ្យខ្ទូងក្នុងទីនោះ ៗ ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១០ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុកកាយបិណ្ឌបាតឲ្យខ្ទូងឲ្យដល់ពួកជនដទៃ ១ ភិក្ខុកកាយបិណ្ឌបាតឲ្យខ្ទូងពោយ-ពាយចុះក្នុងភាជន៍ដទៃ ១ ភិក្ខុកកាយសម្លឧត្តរិភង្គ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្ត-រាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៥១] *សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលឆាន់បិណ្ឌបាត ក៏ឆាន់សម្លច្រើនដាង ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្ល ។*

សូបោ នាម ទ្វេ សូបា មុគ្គសូបោ មាសសូបោ ហត្ថហារិយោ ។ សមសូបកោ បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សូបំយេវ ពហុំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស រសរសេ ញាតកានំ បវារិតានំ អញ្ញស្សត្ថាយ[១] អត្តនោ ធនេន អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៩២] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ថូបតោ[២] ឱមទ្ទិត្វា បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ ន ថូបតោ[៣] ឱមទ្ទិត្វា បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ថូបតោ[៤] ឱមទ្ទិត្វា បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ថូបតោ[៥] ឱមទ្ទិត្វា បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

---

១ អញ្ញស្សត្ថាយាតិ ឱ. ម. បោត្ថកេ នត្ថិ ។ ២-៣-៤-៥ ថូបិកតោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ដែលហៅថា សម្ល បានដល់សម្លពីរយ៉ាង គឺសម្លសណ្ដែកបាយ ១ សម្លសណ្ដែករាជមាស ១ ដែលជនគួរនឹងនាំទៅដោយដៃបាន ។ ភិក្ខុត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្ល ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឆាន់សម្លឲ្យច្រើនជាង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១២ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ សម្លមានរសដ៏ក្រៃលែង ១ ភិក្ខុឆាន់សម្លរបស់ញាតិ ១ ភិក្ខុឆាន់សម្លរបស់ជនដែលបានបវារណា ១ ភិក្ខុឆាន់សម្លដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ជនដទៃ[១] ១ ភិក្ខុឆាន់សម្លដែលបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៩២] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រមូលត្រង់កំពូលបាយ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាត ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានប្រមូលត្រង់កំពូលបាយហើយឆាន់បិណ្ឌបាត ។

ភិក្ខុមិនត្រូវប្រមូលត្រង់កំពូលបាយហើយឆាន់បិណ្ឌបាតទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ប្រមូលត្រង់កំពូលបាយហើយឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ បទត្រង់នេះហាក់ដូចជាលើស ប្រហែលចំឡងតាមសិក្ខាបទខាងដើមត្រង់អង្គថា ភិក្ខុទទួលសម្លដើម្បីអ្នកដទៃទេដឹង តែសិក្ខាបទនេះ និយាយពីឆាន់សម្ល ភិក្ខុឆាន់ដើម្បីអ្នកដទៃ ដូចម្ដេចបាន បាលីបទនេះ មិនមានក្នុងច្បាប់ឱរូបទេ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស តិលា-
នស្ស បរិត្តកោ សេសេ ឯកតោ សង្កឌ្ឍិត្វា ឧមទ្ទិត្វា
កុញ្ចតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៥៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សូបំបិ ព្យញ្ជនំបិ ឱទនេន បដិច្ឆាទេន្តិ
ភិយ្យោកម្យតំ ឧបាទាយ ។ បេ ។ ន សូបំ វា ព្យញ្ជនំ
វា ឱទនេន បដិច្ឆាទេស្សាមិ ភិយ្យោកម្យតំ ឧបាទា-
យាតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សូបំ វា ព្យញ្ជនំ វា ឱទនេន បដិច្ឆាទេតព្វំ
ភិយ្យោកម្យតំ ឧបាទាយ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច
សូបំ វា ព្យញ្ជនំ វា ឱទនេន បដិច្ឆាទេតិ ភិយ្យោ-
កម្យតំ ឧបាទាយ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុប្រមូលបិណ្ឌបាតដែលសេសសល់បន្តិចបន្តួច ឲ្យមូលជាមួយគ្នា ហើយប្រមធាន់ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៥៣] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកកាយបាយលុបសម្ខ្វះ ម្ហូបខ្វះ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនកកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន ។

ភិក្ខុមិនត្រូវកកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើនទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយកកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស សាមិកា បដិច្ឆាទេត្វា ទេន្តិ ន ភិយ្យោកម្យតំ ឧបា-ទាយ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៥៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សូបំបិ ឱទនំបិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា[១] សូបំបិ ឱទនំបិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិ-ស្សន្តិ កស្ស សម្បន្នំ ន មនាបំ កស្ស សាទុំ ន រុច្ចតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សូបំបិ ឱទនំបិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ សូបំបិ ឱទនំបិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា

---

១ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូតិ ឱ. ម. បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ពួកជនជាម្ចាស់របស់គេលុបសម្ល ឬម្ហូប ហើយប្រគេន ១ ភិក្ខុមិនអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៥៤] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯងហើយឆាន់ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងហ៊ានសូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯងហើយឆាន់សោះ អ្នកណាហើយដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងអាហារ ដ៏បរិបូណ៌ អ្នកណា ហើយដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងអាហារដែលមានរសឆ្ងាញ់ ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងហ៊ានសូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯងហើយឆាន់សោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយសូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនហើយឆាន់ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់

កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា សូបំបិ ឱទនំបិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ជិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន សូបំ វា ឱទនំ វា អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ឯវញ្ចិទំ ភកវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៤៥៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ តិលានា ហោន្តិ ។ តិលានបុច្ឆកា ភិក្ខូ តិលានេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ កច្ចាវុសោ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយន្តិ ។ បុព្វេ មយំ អាវុសោ សូបំបិ ឱទនំបិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ជាម តេន នោ ផាសុ ហោតិ ឥទានិ បន ភកវតា បដិក្ខិត្តន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តា ន វិញ្ញាបេម តេន នោ ន ផាសុ ហោតីតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ

ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំង-ឡាយមិនគួរបើនឹងហ៊ានសូមសម្ល៉ខ្ញះ បាយខ្ញះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់សោះ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែល ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បី ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសូមសម្ល៉ ឬបាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយឆាន់ទេ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ ។

[៤៥៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជំងឺ ។ ឯពួក ភិក្ខុអ្នកសួរជំងឺបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលមានជំងឺថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធន់បានឬទេ អ្នកទាំងឡាយល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យ ប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ពីដើម យើងតែងសូមសម្ល៉ខ្ញះ បាយខ្ញះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯងហើយឆាន់ ហេតុ នោះ បានជាយើងសប្បាយ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាម ឃាត់ហើយ ពួកយើងមានសេចក្តីរង្កៀសដូច្នេះ បានជាមិនហ៊ានសូមគេ ហេតុនោះបានជាយើងមិនសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូល

៤៦១

អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ[១] អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា សូបំបិ ឱទនំបិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន សូបំ វា ឱទនំ វា អគិលានោ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សូបំ វា ឱទនំ វា អគិលានេន អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សូបំ វា ឱទនំ វា អគិលានោ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស ញាតកានំ បវារិតានំ អញ្ញស្សត្ថាយ អត្តនោ ធនេន អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

---

១ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ ។ បេ ។ ភិក្ខូ អាមន្តេសីតិ ឱរោបិយបោត្ថកេ នត្ថិ ។

សេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យភិក្ខុដែលមានជំងឺសូមសម្ល‌ក្ដី បាយក្ដី ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនហើយឆាន់បាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគួរធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញឥតមានជំងឺនឹងមិនបានសូមសម្ល ឬបាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់ ។

ភិក្ខុឥតមានជំងឺ មិនត្រូវសូមសម្ល ឬបាយដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនហើយឆាន់ទេ ។ ភិក្ខុណា ឥតមានជំងឺអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សូមសម្លឬបាយដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១១ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុសូមក្នុងសំ-ណាក់ញាតិ ១ ភិក្ខុសូមក្នុងសំណាក់ជនដែលបានបវារណា ១ ភិក្ខុសូមដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ១ ភិក្ខុបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើម្បីបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៩៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧជ្ឈានសញ្ញី បរេសំ បត្តំ ឱលោកេន្តិ ។ បេ ។ ន ឧជ្ឈានសញ្ញី បរេសំ បត្តំ ឱលោកេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឧជ្ឈានសញ្ញិនា បរេសំ បត្តោ ឱលោកេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧជ្ឈានសញ្ញី បរេសំ បត្តំ ឱលោកេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស ទស្សាមីតិ វា ទាបេស្សាមីតិ វា ឱលោកេតិ ន ឧជ្ឈានសញ្ញិស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៩៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ មហន្តំ កពឡំ ករោន្តិ ។ បេ ។ នាតិមហន្តំ កពឡំ ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

នាតិមហន្តោ កពឡោ កាតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច មហន្តំ កពឡំ ករោតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៤៩៦] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រុងនឹងលើកទោស ហើយសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនប្រុងលើកទោស ហើយសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ដោយប្រុងនឹងលើកទោសទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយប្រុងនឹងលើកទោស ក៏សំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុឯទៀត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុសំឡឹងមើលដោយគិតថា អញនឹងឲ្យ ឬអញនឹងប្រើគេឲ្យឲ្យ ១ ភិក្ខុមិនបានប្រុងនឹងលើកទោសហើយសំឡឹងមើល ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៩៧] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើពំនូតបាយធំពេក ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំពេក ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំពេកទេ[១] ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំពេក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

១ អដ្ឋកថា ពំនូតបាយធំពេកប៉ុនពងក្ងោក តូចពេកប៉ុនពងមាន់មិនគួរ បើពូតឲ្យទៅជាកណ្តាលគួរ ។

សេខិយកណ្ឌោ សក្កច្ចវគ្គស្ស សមត្តឹស ភោជនប្បដិសំយុត្តា

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស ខជ្ជកេ ផលាផលេ ឧត្តរិភង្គេ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៥៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឳឃំ អាលោបំ ករោន្តា ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ បរិមណ្ឌលំ អាលោបំ ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

បរិមណ្ឌលោ អាលោបោ កាតព្វោ ។ យោ អនា-ទរិយំ បដិច្ច ឳឃំ អាលោបំ ករោតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស ខជ្ជកេ ផលាផលេ ឧត្តរិភង្គេ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សក្កច្ចវគ្គោ ចតុត្ថោ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១០ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់បង្អែម ១ ផ្លែឈើតូចធំ ១ សម្ងួឧត្តរិភង្គ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៥៨] *សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើពំនូតបាយវែងពេកហើយឆាន់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងធ្វើពំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺឲ្យមូល ។*

ភិក្ខុត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើពំនូតបាយឲ្យវែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១០ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់បង្អែម ១ ផ្លែឈើតូចធំ ១ សម្ងួឧត្តរិភង្គ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សក្កច្ចវគ្គ ទី ៤ ចប់ ។

កពឡវគ្គោ

[៤៥៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អនាហដេ កពឡេ មុខទ្វារំ វិវរន្តិ ។ បេ ។ ន អនាហដេ កពឡេ មុខទ្វារំ វិវរិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន អនាហដេ កពឡេ មុខទ្វារំ វិវរិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច អនាហដេ កពឡេ មុខទ្វារំ វិវរតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៦០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភុញ្ជមានា សព្វំ ហត្ថំ មុខេ បក្ខិបន្តិ ។ បេ ។ ន ភុញ្ជមានោ សព្វំ ហត្ថំ មុខេ បក្ខិបិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

កពទ្បវគ្គ

[៤៥៩] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលពំនូតបាយនៅមិនទាន់មកដល់មាត់ ក៏ហាមាត់ចាំ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា កាលពំនូតបាយមិនទាន់មកដល់ អញនឹងមិនបើកទ្វារមាត់ចាំ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវហាមាត់ចាំពំនូតបាយ ដែលមិនទាន់មកដល់មាត់ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ហើយហាមាត់ចាំពំនូតបាយ ដែលមិនទាន់មកដល់មាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៦០] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលឆាន់បាយ ក៏ញាត់ (ម្រាម) ដៃទាំងអស់ ចូលទៅក្នុងមាត់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញកាលឆាន់បាយ នឹងមិនញាត់ (ម្រាម) ដៃទាំងអស់ ចូលទៅក្នុងមាត់ ។

សេខិយកណ្ឌោ កពឡវគ្គោ សមត្តឹស ភោជនប្បដិសំយុត្តា

ន ភុញ្ជមានេន សព្វោ ហត្ថោ មុខេ បក្ខិបិតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ភុញ្ជមានោ សព្វំ ហត្ថំ មុខេ បក្ខិបតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៦១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សកពឡេន មុខេន ព្យាហរន្តិ ។ បេ ។ ន សកពឡេន មុខេន ព្យាហរិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សកពឡេន មុខេន ព្យាហរិតព្វំ ។ យោ អនា-ទរិយំ បដិច្ច សកពឡេន មុខេន ព្យាហរតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ភិក្ខុកាលឆាន់បាយមិនត្រូវញាត់ (ម្រាម) ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់បាយញាត់ (ម្រាម) ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៦១] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិននិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយនិយាយទាំងពំនូតបាយ នៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៦២] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ បិណ្ឌុក្ខេបកំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ ន បិណ្ឌុក្ខេបកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន បិណ្ឌុក្ខេបកំ ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច បិណ្ឌុក្ខេបកំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស ខជ្ជកេ ផលាផលេ អាបទាសុ ឧម្មត្ត-កស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៦៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ កពឡាវច្ឆេទកំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ ន កពឡាវច្ឆេទកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន កពឡាវច្ឆេទកំ ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច កពឡាវច្ឆេទកំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស ខជ្ជកេ ផលាផលេ ឧត្តរិភង្គេ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៦២] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់បោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់បោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់បោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៩ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់បង្អែម ១ ផ្លែឈើតូចធំ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៦៣] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់កាត់ពំនូតបាយ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់កាត់ពំនូតបាយ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់កាត់ពំនូតបាយទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់កាត់ពំនូតបាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ១០ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់បង្អែម ១ ផ្លែឈើតូចធំ ១ សម្ភុឧត្តរិភង្គ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សេខិយកណ្ឌេ កពឡវគ្គស្ស សមត្តឹស ភោជនប្បដិសំយុត្តា

[៤៦៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អវគណ្ឌការកំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ ន អវគណ្ឌការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន អវគណ្ឌការកំ ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឯកតោ វា ឧភតោ វា គណ្ឌំ កត្វា ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស[១] ផលាផលេ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៦៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ហត្ថនិទ្ធូនកំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ ន ហត្ថនិទ្ធូនកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ហត្ថនិទ្ធូនកំ ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ហត្ថនិទ្ធូនកំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស ករចរំ ឆឌ្ឌេន្តោ ហត្ថំ និទ្ធូនតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

---

១ គិលានស្ស ឧជ្ជរកេតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[៤៦៤] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់បៀម ពំនូតបាយក្នុងថ្ពាល់ (គឺបៀមដូចស្វា) ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បី ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់បៀមពំនូតបាយក្នុងថ្ពាល់ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់បៀមពំនូតបាយក្នុងថ្ពាល់ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យ សេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បៀមពំនូតបាយ ក្នុងថ្ពាល់ម្ខាង ឬទាំងពីរខាង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់ផ្លែ ឈើជំតូច ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៦៥] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់ រលាស់ដៃ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់រលាស់ដៃ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់រលាស់ដៃទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុចោលសម្រាម ហើយរលាស់ដៃ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

[៤៦៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សិត្ថាវការកំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ ន សិត្ថាវការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សិត្ថាវការកំ ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សិត្ថាវការកំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស ករចរំ ឆឌ្ឌេន្តោ សិត្ថំ ឆឌ្ឌយតិ[១] អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៦៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជិវ្ហានិច្ឆារកំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ ន ជិវ្ហា-និច្ឆារកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ជិវ្ហានិច្ឆារកំ ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ជិវ្ហានិច្ឆារកំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

---

១ ឱ. ម. ឆឌ្ឌិយ្យតិ ។

[៤៦៦] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះពោយរាយ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនធាន់គ្រាប់បាយ ឲ្យជ្រុះពោយរាយ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធាន់ធ្វើគ្រាប់បាយ ឲ្យជ្រុះពោយរាយទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធាន់ធ្វើគ្រាប់បាយ ឲ្យជ្រុះពោយរាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្វែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុបោចសម្រាមដោយទៅទាំងគ្រាប់បាយ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៦៧] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធាន់លៀនអណ្តាត ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនធាន់លៀនអណ្តាត ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធាន់លៀនអណ្តាតទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធាន់លៀនអណ្តាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៦៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ចបុចបុការកំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ ន ចបុចបុការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ចបុចបុការកំ ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ចបុចបុការកំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

កពឡវគ្គោ បញ្ចមោ ។

សេក្ខិយកណ្ឌ កពឡវគ្គ ភោជនប្បដិសំយុត្ត ៣០

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៦៨] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់ធ្វើសំឡេងពុផ្លុប់ ៗ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យពុផ្លុប់ ៗ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យពុផ្លុប់ ៗ ទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យពុផ្លុប់ ៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

កពឡវគ្គទី ៥ ចប់ ។

សុរុសុរុវគ្គោ

[៤៦៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន ព្រាហ្មណេន សង្ឃស្ស បយោធានំ បដិយត្តំ ហោតិ ។ ភិក្ខូ សុរុសុរុការកំ ខីរំ បិវន្តិ ។ អញ្ញតរោ នដបុព្វកោ ភិក្ខុ ឯវមាហ សព្វាយំ មញ្ញេ សង្ឃោ សីតិ កតោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ សង្ឃំ អារព្ភ ទវំ ករិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ សង្ឃំ អារព្ភ ទវំ អកាសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស សង្ឃំ អារព្ភ ទវំ ករិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ

សុរុសុរុវគ្គ

[៤៦៩] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅ ឃោសិតារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ វេលានោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ បានតាក់តែងទឹកដោះចំពោះសង្ឃ ។ អស់ទាំងពួកភិក្ខុក៏ឆាន់ទឹកដោះធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រូក ៗ ។ មានភិក្ខុ ១ រូបធ្លាប់ជាអ្នករបាំ (ពីដើម) បានពោលពាក្យនេះថា សង្ឃទាំងអស់នេះទំនងជាធ្វើទឹកដោះឲ្យត្រជាក់ទេដឹង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុ (នេះ) មិនសមបើនឹងហ៊ានពោលកំប្លែងប្រារព្ធព្រះសង្ឃ (ដូច្នេះ) សោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ បានឮថា អ្នកឯងពោលកំប្លែងប្រារព្ធសង្ឃ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានពោលកំប្លែងប្រារព្ធសង្ឃ (ដូច្នេះ) សោះ ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹង-រឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា

៤៧១

សេក្ខិយកណ្ឌេ សុរុសុរុវគ្គស្ស សមត្តឹស ភោជនប្បដិសំយុត្តា

អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ឰុត្ថំ វា ជម្មំ វា សជ្ជំ វា អារព្ភ ធរោ កាតព្វោ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដ-ជស្សាតិ ។ អថខោ ភគវា តំ ភិក្ខុំ អនេកបរិយាយេន វិគរហិត្វា ទុព្ភរតាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន សុរុសុរុការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សុរុសុរុការកំ ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សុរុសុរុការកំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៧០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ធព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ហត្ថនិល្លេហកំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ ន ហត្ថនិល្លេហកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ហត្ថនិល្លេហកំ ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ហត្ថនិល្លេហកំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនិយាយកំប្លែងប្រារព្ធព្រះពុទ្ធ ឬព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃទេ ភិក្ខុណានិយាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសភិក្ខុនោះ ដោយអនេកបរិយាយ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រូក ៗ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រូក ៗ ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រូក ៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៧០] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់លិទ្ធដៃ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់លិទ្ធដៃ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធដៃទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ហើយឆាន់លិទ្ធដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៧១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បត្តនិល្លេហកំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ ន
បត្តនិល្លេហកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន បត្តនិល្លេហកំ ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ
បដិច្ច បត្តនិល្លេហកំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស បរិត្តកេ សេសេ ឯកតោ សង្កឌ្ឍិត្វា និល្លេហិត្វា
ភុញ្ជតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៧២] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឱដ្ឋនិល្លេហកំ ភុញ្ជន្តិ ។ បេ ។ ន
ឱដ្ឋនិល្លេហកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឱដ្ឋនិល្លេហកំ ភុញ្ជិតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ
បដិច្ច ឱដ្ឋនិល្លេហកំ ភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្រែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៧១] *សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់លិទ្ធបាត្រ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់លិទ្ធបាត្រ ។*

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធបាត្រទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់លិទ្ធបាត្រ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្រែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុប្រមូលភោជនទាំងឡាយ ដែលសេសសល់បន្តិចបន្តួចមកក្នុងទីជាមួយគ្នាលិទ្ធហើយឆាន់ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៧២] *សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់ ។*

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើ-ពើ ហើយឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

សេខិយកណ្ឌេ សុរុសុរុវគ្គស្ស សមត្តីស ភោជនប្បដិសំយុត្តា

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៧៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា ភគ្គេសុ វិហរតិ សុំសុមារគិរេ ភេសកឡាវនេ មិគទាយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ កោកនទេ បាសាទេ សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកំ បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកំ បដិគ្គហេស្សន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកំ បដិគ្គហេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកំ បដិគ្គណ្ហន្តីតិ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៧៣] *សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់គង់នៅភេសកឡាវន (ព្រៃសម៉) ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹគ ទៀបក្រុងសុំសុមារគិរៈ ក្នុងដែនភគ្គៈ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅលើកោកនទប្រាសាទ (ប្រាសាទមានសណ្ឋានដូចផ្កាឈូក) មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនសមបើនឹងទទួលចាប់ភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណសោះ ។ ពួកភិក្ខុបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនសមបើនឹងហ៊ានទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់សោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាភិក្ខុទាំងឡាយមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ពិតមែនឬ ។*

សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកំ បដិគ្គហេស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកោ បដិគ្គហេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកំ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស ធោវិស្សាមីតិ វា ធោវាបេស្សាមីតិ វា បដិគ្គណ្ហាតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៧៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា ភគ្គេសុ វិហរតិ សុំសុមារគិរេ ភេសកឡាវនេ មិគទាយេ ។

ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះមានដៃប្រឡាក់ ដោយអាមិសៈ មិនសមបើនឹងទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់សោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ នឹងមិនទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ។

ភិក្ខុមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនត្រូវទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ដោយប៉ងថា អញនឹងលាង ឬអញនឹងប្រើគេឲ្យលាង ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៧៤] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងភេសកឡាវន (ព្រៃសម៉) ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹគ ទៀប

៤៧៥

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភោភាគងេ ចាសាងេ សសិត្ថកាំ បត្តធោវនំ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ ជាម សមណា សក្យបុត្តិយា សសិត្ថកាំ បត្តធោវនំ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេស្សន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិចា-ចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈា-យន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ ជាម ភិក្ខូ សសិត្ថកាំ បត្តធោវនំ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ សសិត្ថកាំ បត្តធោវនំ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ ជាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា សសិត្ថកាំ បត្តធោវនំ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ

ក្រុងសុំសុមារគិរៈ ក្នុងដែនភគ្គៈ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅលើកោកនទប្រាសាទ (ប្រាសាទមានសណ្ឋានដូចផ្កាឈូក) ចាក់ទឹកដែលលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងហ៊ានចាក់ទឹកដែលលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងហ៊ានចាក់ទឹកដែលលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងហ៊ានចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយ ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះសោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យកាន់តែ

បសដ្ឋានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន សសិត្ថកំ បត្តបោវនំ អន្តរឃរេ ឆន្ទេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សសិត្ថកំ បត្តបោវនំ អន្តរឃរេ ឆន្ទេតព្វំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សសិត្ថកំ បត្តបោវនំ អន្តរ-ឃរេ ឆន្ទេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស ឧទ្ធរិត្វា វា ភិន្ទិត្វា វា បដិគ្គហេ វា នីហរិត្វា ឆន្ទេតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សោឡស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា

[៤៧៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឆត្តបាណិស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ

ជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រ ទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុប្រមូលគ្រាប់បាយមកផ្តុំគ្នាហើយសម្រិតចោលតែទឹកក្តី ភិក្ខុប្របាច់គ្រាប់បាយឲ្យរលាយជាទឹកហើយចាក់ចោលទាំងអស់ក្តី ភិក្ខុចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយ ទៅក្នុងភាជនៈ (កន្ធោរ) ក្តី ភិក្ខុនាំយកទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅចាក់ចោលក្រៅក្តី ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត មាន ១៦ សិក្ខាបទ

[៤៧៥] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានឆត្រនៅក្នុងដៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល

វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឆត្តបាណិស្ស ធម្មំ ទេសេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ឆត្តបាណិស្ស ធម្មំ ទេសេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ឆត្តបាណិស្ស ធម្មំ ទេសេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន ឆត្តបាណិស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៤៧៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆត្តបាណិស្ស គិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ឆត្តបាណិស្ស គិលានស្ស ធម្មំ ន ទេសេស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ

បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងហ៊ានសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានឆត្រនៅក្នុងដៃសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សមានឆត្រនៅក្នុងដៃ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សមានឆត្រនៅក្នុងដៃទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង-ឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សមានឆត្រនៅក្នុងដៃ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តហើយ ដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ ។

[៤៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយរង្កៀសក្នុងការសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សឈឺមានឆត្រនៅក្នុងដៃ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សឈឺមានឆត្រនៅក្នុងដៃសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំង

តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឆត្តបាណិស្ស គិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន ឆត្តបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ឆត្តំ នាម តីណិ ឆត្តានិ សេតច្ឆត្តំ កិលញ្ជច្ឆត្តំ បណ្ណច្ឆត្តំ មណ្ឌលពទ្ធំ សលាកពទ្ធំ ។ ធម្មោ នាម ពុទ្ធភាសិតោ សាវកភាសិតោ ឥសិភាសិតោ ទេវតាភាសិតោ អត្ថុបសញ្ហិតោ ធម្មុបសញ្ហិតោ ។ ទេសេយ្យាតិ[១] បទេន ទេសេតិ បទេ បទេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អក្ខរាយ ទេសេតិ អក្ខរក្ខរាយ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

---

១ អយំ បាឋោ វិចារេតព្វោ មាតិកាយំ អវិជ្ជមានត្តា ។

នោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យភិក្ខុសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សឈឺមានឆត្រនៅក្នុងដៃបាន (ឥតមានទោស) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺមានឆត្រនៅក្នុងដៃ ។

ដែលហៅថា ឆត្រ បានដល់ឆត្រ ៣ យ៉ាងគឺ ឆត្រដែលគេពាសដោយសំពត់មានពណ៌ស ១ ឆត្រដែលគេធ្វើដោយផែង ១ ឆត្រដែលគេធ្វើដោយស្លឹកឈើ ១ (ឆត្រទាំង ៣ នេះ) ដែលគេចងឲ្យមានរាងមូល[១] ចងឲ្យជាប់មាំដោយឆ្អឹងឆត្រ[២] ។ ដែលហៅថា ធម៌ គឺធម៌ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់សំដែង សាវកសំដែង ឥសីសំដែង ទេវតាសំដែង ប្រកបដោយអដ្ឋកថា ប្រកបដោយបាឡី ។ ត្រង់ពាក្យថា សំដែង គឺភិក្ខុសំដែងដោយបទ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ គ្រប់ ៗ បទ ។ ភិក្ខុសំដែងដោយអក្ខរៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ គ្រប់ ៗ អក្ខរៈ ។

---

១ ដីកាវិន័យ ឆត្រនេះគេធ្វើឆ្អឹងទទឹងមានរង់មូលដូចជាកង់ ហើយយកមកភ្ជាប់នឹងឆ្អឹងបណ្តោយចងរឹតនឹងចេស ។ ២ ឆត្រនេះ គេធ្វើឆ្អឹងបណ្តោយ និងឆ្អឹងទទឹងឲ្យត្រង់ចងឲ្យមាំមានដងវែង (ឆ្អឹងលុត) គេប្រើបើកបិទបាន ។

ន ឆត្តបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឆត្តបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៧៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ទណ្ឌបាណិស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន ទណ្ឌបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ទណ្ឌោ នាម មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស ចតុហត្ថោ ទណ្ឌោ ។ តតោ ឧក្កដ្ឋោ អទណ្ឌោ ឱមកោ អទណ្ឌោ ។ ន ទណ្ឌបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ទណ្ឌបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានឆត្រនៅក្នុងដៃទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានឆត្រនៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៧៧] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស មានដំបងនៅក្នុងដៃ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានដំបងនៅក្នុងដៃ ។

ដែលហៅថា ដំបង បានដល់ដំបងប្រវែង ៤ ហត្ថមជ្ឈិមបុរស ។ វែងជាង ៤ ហត្ថនោះ ក៏មិនហៅថា ដំបង ខ្លីជាង ៤ ហត្ថនោះ ក៏មិនហៅថាដំបងដែរ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានដំបងនៅក្នុងដៃទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានដំបងនៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៧៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្ថចាណិស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន សត្ថចាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

សត្ថំ នាម ឯកតោធារំ ឧភតោធារំ បហរណិ(១) ។ ន សត្ថចាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សត្ថចាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៧៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អាវុធចាណិស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន អាវុធចាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

---

១ បហរណន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[៤៧៨] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សមានគ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដៃ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានគ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដៃ ។

គ្រឿងដែលសម្រាប់ប្រហារមានមុខមុតតែម្ខាង ឬមានមុខមុតទាំងពីរខាង ហៅថា គ្រឿងសស្ត្រា ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានគ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដៃទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានគ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៧៩] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សមានគ្រឿងអាវុធនៅក្នុងដៃ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានគ្រឿងអាវុធនៅក្នុងដៃ ។

៤៨១

សេខិយកណ្ឌេ សុរុសុរុវគ្គស្ស សោឡស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា

អាវុធំ ឆាម ចាចោ កោចណ្ហោ ។ ន អាវុធ-
ចាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ
អនាទរិយំ បដិច្ច អាវុធចាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ
ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សុរុសុរុវគ្គោ ឆដ្ឋោ ។

ធ្នូមានដងរាងដំបា (ដូចដងវែក) ឬធ្នូមានដងមូល ហៅថា គ្រឿងអាវុធ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានគ្រឿងអាវុធនៅក្នុងដៃទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានគ្រឿងអាវុធនៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្វែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សុរុសុរុវគ្គទី ៦ ចប់ ។

បាទុកាវគ្គោ

[៤៨០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ចាទុការូឡ្ហស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន ចាទុការូឡ្ហស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ចាទុការូឡ្ហស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច អក្កន្តស្ស វា បដិមុក្កស្ស វា ឱមុក្កស្ស វា អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៨១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧចាហនារូឡ្ហស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន ឧចាហនារូឡ្ហស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

បាទុកាវគ្គ

[៤៨០] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សពាក់ទ្រនាប់ជើង ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺពាក់ទ្រនាប់ជើង ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺពាក់ទ្រនាប់ជើងទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺជាន់ទ្រនាប់ជើងក្តី ពាក់ក្តី ដោះបង្ហើបកែងបន្តិចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៨១] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សពាក់ស្បែកជើង ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺពាក់ស្បែកជើង ។

សេក្ខិយកណ្ឌេ បាទុកាវគ្គោ សោឡស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា

ន ឧចារាហាញ្ចរុឡ្ហស្ស អតិលានស្ស ធម្មោ ទេសេ-តញ្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច អក្កាន្តស្ស វា បដិ-មុក្កស្ស វា ឱមុក្កស្ស វា អតិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស តិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៨២] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ យានគតស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន យានគតស្ស អតិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

យានំ នាម វយ្ហំ រថោ សកដំ សន្ទមានិកា សិវិកា ចាដង្គី ។ ន យានគតស្ស អតិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតញ្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច យានគតស្ស អតិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺពាក់ស្បែកជើងទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ជាន់លើស្បែកជើងក្ដី ពាក់ក្ដី ដោះបង្ហើបកែងបន្តិចក្ដី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្វែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៨២] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សនៅលើយាន ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ នៅលើយានទេ ។

ដែលហៅថា យាន គឺសំដៅយកវ[១] រថ រទេះ រថទ្រង់គ្រឿង[២] គ្រែស្នែង និងអង្រឹង ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺនៅលើយានទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺនៅលើយាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ អដ្ឋកថា យានជំនិះដែលគេប្រក់ដំបូលខាងលើមានសណ្ឋានដូចជាមណ្ឌប ។ ២ ទាំងពីរខាងនៃរថនោះ គេពាក់បង្កង់សុទ្ធសឹងតែធ្វើពីរបស់ល្អ ៗ មានមាសប្រាក់ជាដើម មានទ្រង់-ទ្រាយដូចជាស្លាបគ្រុឌ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៨៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន
សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សយនគតស្ស ធម្មំ
ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន សយនគតស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ
ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សយនគតស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេ-
តព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច អន្តមសោ ឆមាយំបិ[១]
និបន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៨៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន
សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បល្លត្ថិកាយ និសិន្នស្ស
ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន បល្លត្ថិកាយ និសិន្នស្ស
អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

---

១ ឱ. ឆមាយបិ ។ ២ ឱ. ម. និបន្នស្ស សយនគតស្ស ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៨៣] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សនៅលើដំណេក ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺនៅលើដំណេក ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺនៅលើដំណេកទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ដោយហោចទៅ សូម្បីដេកនៅលើផែនដី ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៨៤] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ។

ន បល្លត្ថិកាយ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ហត្ថបល្លត្ថិ-កាយ វា ទុស្សបល្លត្ថិកាយ វា និសិន្នស្ស អគិ-លានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៨៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វេឋិតសីសស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន វេឋិតសីសស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

វេឋិតសីសោ នាម កេសន្តំ ន ទស្សាបេត្វា វេឋិតោ ហោតិ ។ ន វេឋិតសីសស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច វេឋិតសីសស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស កេសន្តំ វិវរាបេត្វា ទេសេតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ដោយដៃក្តី អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ដោយសំពត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៨៥] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សជួតក្បាល ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺជួតក្បាល ។

ដែលហៅថា មនុស្សជួតក្បាល គឺសំដៅយកមនុស្សដែលជួតក្បាលមិនឲ្យឃើញចុងសក់ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺជួតក្បាលទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺជួតក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុបង្គាប់មនុស្សនោះ ឲ្យបើកឈ្នួតឲ្យលេចចុងសក់ចេញ ហើយទើបសំដែង ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៨៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឱគុណ្ឋិតសីសស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន ឱគុណ្ឋិតសីសស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ឱគុណ្ឋិតសីសោ នាម សសីសំ បារុតោ វុច្ចតិ ។ ន ឱគុណ្ឋិតសីសស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេ-តព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឱគុណ្ឋិតសីសស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស សីសំ វិវរាបេត្វា ទេសេតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៨៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឆមាយំ[១] និសីទិត្វា អាសនេ និសិន្នស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន ឆមាយំ[២] និសីទិត្វា អាសនេ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

១-២ ឱ. ឆមាយ ។

[៤៨៦] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សទទូរក្បាល ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺទទូរក្បាល ។

ដែលហៅថា មនុស្សទទូរក្បាល គឺសំដៅយកមនុស្សដណ្ដប់សំពត់គ្របទាំងក្បាល ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺទទូរក្បាលទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺទទូរក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុបង្គាប់គេឲ្យបើកឈ្នួតក្បាលហើយទើបសំដែង ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៨៧] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ អង្គុយផ្ទាល់នឹងដី ហើយសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សអង្គុយនៅលើអាសនៈ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញនឹងមិនអង្គុយផ្ទាល់នឹងផែនដី ហើយសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយនៅលើអាសនៈ ។

ន ឆមាយំ និសីទិត្វា អាសនេ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឆមាយំ និសីទិត្វា អាសនេ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៨៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នីចេ អាសនេ និសីទិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ នីចេ អាសនេ និសីទិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស ធម្មំ ទេសេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ នីចេ អាសនេ និសីទិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស ធម្មំ ទេសេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា នីចេ អាសនេ និសីទិត្វា

ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយផ្ទាល់នឹងផែនដី ហើយសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយនៅលើអាសនៈទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយនៅលើផែនដី ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយនៅលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៨៨] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយនៅលើអាសនៈខ្ពស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់សោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាអ្នកទាំងឡាយអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងអង្គុយ

ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស ធម្មំ ទេសេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ។

[៤៨៩] ភូតបុព្វំ ភិក្ខវេ ពារាណសិយំ អញ្ញតរស្ស ឆវកស្ស[១] បជាបតិ គព្ភិនី អហោសិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ សា ឆវកី[២] តំ ឆវកំ ឯតទវោច គព្ភិនិម្ហិ អយ្យបុត្ត ឥច្ឆាមិ អម្ពំ ខាទិតុន្តិ ។ នត្ថិ អម្ពោ អកាលោ អម្ពស្សាតិ ។ សចេ[៣] ន លភិស្សាមិ មរិស្សាមីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ អម្ពោ ធុវផលោ ហោតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ សោ ឆវកោ យេន សោ អម្ពោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ អម្ពំ អភិរុហិត្វា និលិនោ អច្ឆិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ រាជា បុរោហិតេន ព្រាហ្មណេន សទ្ធឹ យេន សោ អម្ពោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិត្វា

---

១ ឱ. ម. ឆបកស្ស ។ ២ ឱ. ម. ឆបកី ។ ៣ សចាហន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

លើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ។

[៤៨៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើម ក្នុងក្រុងពារាណសីមានស្រីជាប្រពន្ធរបស់បុរសចណ្ឌាលម្នាក់ជាស្រីមានគភ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្រីចណ្ឌាលនោះ បានពោលពាក្យនេះនឹងបុរសចណ្ឌាលនោះថា បពិត្រអ្នកជាអយ្យបុត្រ ឥឡូវ ខ្លួនខ្ញុំមានគភ៌ហើយ ខ្ញុំចង់ទទួលទានផ្លែស្វាយណាស់ ។ ឯប្តីនោះតបវិញថា ផ្លែស្វាយគ្មានទេ (ព្រោះ) កាលនេះមិនមែនជាកាលមានផ្លែស្វាយ ។ ប្រពន្ធនោះនិយាយថា បើខ្ញុំមិនបានផ្លែស្វាយទេ ខ្ញុំមុខជានឹងស្លាប់ (ពុំខានឡើយ) ។ គ្រានោះឯង មានដើមស្វាយរបស់ស្តេច (១ ដើម) តែងមានផ្លែជាប់ជានិច្ច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ បុរសចណ្ឌាលនោះ ក៏ចូលទៅរកដើមស្វាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ឡើងទៅពួនលើដើមស្វាយនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះឯង ស្តេចបានទ្រង់ពជដំណើរទៅកាន់ដើមស្វាយនោះជាមួយនឹងព្រាហ្មណ៍បុរោហិត លុះដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដ៏ខ្ពស់

មន្តំ បរិយាបុណាតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ តស្ស ឆវកស្ស ឯតទហោសិ យាវ អធម្មិកោ អយំ រាជា យត្រ ហិ នាម ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិត្វា មន្តំ បរិយាបុណិស្សតិ អយញ្ច ព្រាហ្មណោ អធម្មិកោ យត្រ ហិ នាម នីចេ អាសនេ និសីទិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស មន្តំ វាចេស្សតិ អហាញ្ចម្ហិ អធម្មិកោ យោហំ ឥត្ថិយា ការណា រញ្ញោ អម្ពំ អវហរាមិ សព្វមិទំ ច បរិកតន្តិ ។ តត្ថេវ បរិបតិ ។

ឧភោ អត្ថំ ន ជានន្តិ ឧភោ ធម្មំ ន បស្សរេ
យោចាយំ មន្តំ វាចេតិ យោចាធម្មេន ធីយតិ ។
សាលីនំ ឱទនោ ភុត្តោ សុចិមំសូបសេចនោ[១]
តស្មា ធម្មេ ន វត្តាមិ ធម្មោ អរិយេភិ វណ្ណិតោ

១ ឱ. សុចិមំសុបសេចនោ ។

ហើយក៏រៀននូវមន្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ បុរសចណ្ឌាលនោះមានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា ស្តេចណាគង់លើអាសនៈខ្ពស់ហើយរៀននូវមន្ត ស្តេចនេះឯងហៅថា មិនប្រកបដោយធម៌ឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រាហ្មណ៍ណាអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយបង្ហាញមន្តដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ព្រាហ្មណ៍នេះឯងហៅថា មិនប្រកបដោយធម៌ដែរ ចំណែកខ្លួនអញដែលមកលួចផ្លែស្វាយរបស់ស្តេច ព្រោះហេតុអំពីស្រី អញនេះឯងក៏ហៅថា មិនប្រកបដោយធម៌ដែរ ឯច្បាប់ទាំងនេះវាប្រទ្បូកប្រទ្បំគ្នាអស់ហើយ ។ បុរសនោះគិតដូច្នោះហើយ ក៏លោតចុះពីដើមស្វាយមកក្នុងទីនោះឯង (ហើយពោលគាថា) ថា

ព្រាហ្មណ៍ណាបង្ហាញមន្ត (ដល់ស្តេច) ក្តី
ស្តេចអង្គណារៀនមន្តមិនប្រកបដោយធម៌ក្តី
ជនទាំងពីរនោះឈ្មោះថា មិនស្គាល់នូវហេតុ
ជនទាំងពីរនោះឈ្មោះថា មិនដឹងនូវផល ។

ព្រាហ្មណ៍ ក៏ពោលគាថាតបវិញថា

(នែអ្នកចណ្ឌាល) ខ្ញុំបានទទួលទានបាយអង្ករ
ស្រូវសាលីដែលលាយដោយសាច់ដ៏ស្អាតរបស់ស្តេច
(ជារាល់ថ្ងៃ) ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំនឹងប្រព្រឹត្ត

ជិវត្ថុ តំ ជនលាភំ យសលាភញ្ច ព្រាហ្មណា យា វុត្តិ វិជិចាតេន អជម្មចរណោន វា ។ បរិព្វជ មហាព្រហ្មេ បចន្តញ្ញេបិ ចាណិនោ មា តំ អជម្មោ អាចរិតោ អស្មា កុម្ភមិវាភិជាតិ ។

[៤៩០] តជាបិ មេ ភិក្ខវេ អមជាចា ជីចេ អាសនេ និសីជិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស មន្តំ វាចេតុំ តិមន្តុំ បន ឯតរហិ ន អមជាចា ភវិស្សតិ ជីចេ អាសនេ និសីជិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស ជម្មំ នេសេតុំ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាជាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន

ទៅក្នុងធម៌នោះមិនបានទេ (តែខ្ញុំដឹងថា)
ធម៌នេះពួកព្រះអរិយៈតែងសរសើរហើយ ។
ឯបុរសចណ្ឌាល ក៏ពោលគាថាតបវិញថា
បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ការដែលបានទ្រព្យ
និងបានយសបែបនោះពាក្យនិន្ទាតែងមាន
(ជាធម្មតា) ម្យ៉ាងទៀត ការចិញ្ចឹមជីវិត
ដែលមិនប្រព្រឹត្តតាមធម៌ ជាហេតុនាំឲ្យធ្លាក់ចុះទៅក្នុង
អបាយ បពិត្រមហាព្រហ្ម អ្នកឯងចូរវៀរចេញ
សូម្បីពួកសត្វដទៃក៏គង់តែបំអិនបាយបរិភោគ (ដូចគ្នាទេ)
អ្នកកុំប្រព្រឹត្តឲ្យខុសធម៌នោះឡើយ បើអ្នកប្រព្រឹត្តខុសធម៌
ហើយ មុខជានឹងបែកធ្លាយដូចជាក្អមទឹកមិនខានទេ ។

[៤៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីតែក្នុងគ្រានោះ បុគ្គលអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយបង្ហាញមន្តដល់បុគ្គលដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់នោះ ម្តេចក៏គង់ជាទីមិនគាប់ចិត្តដល់តថាគត នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់បុគ្គលដែលអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសម្តែងធម៌ដល់បុគ្គល ដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ក៏រឹងរឹតតែមិនបានជាទីគាប់ចិត្តតថាគតក្រៃពេក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែល

សេក្ខិយកណ្ឌេ បាទុកាវគ្គស្ស សោឡស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា

ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន នីចេ អាសនេ និសីទិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន នីចេ អាសនេ និសីទិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច នីចេ អាសនេ និសីទិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៩១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឋិតា និសិន្នស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន ឋិតោ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឋិតេន និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេ-តព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឋិតោ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ។

ភិក្ខុមិនគប្បីអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ អង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៩១] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឈរសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺដែលអង្គុយ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឈរសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយនៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៩២] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បច្ឆតោ គច្ឆន្តា បុរតោ គច្ឆន្តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន បច្ឆតោ គច្ឆន្តោ បុរតោ គច្ឆន្តស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន បច្ឆតោ គច្ឆន្តេន បុរតោ គច្ឆន្តស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច បច្ឆតោ គច្ឆន្តោ បុរតោ គច្ឆន្តស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៩៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧប្បថេន គច្ឆន្តា បថេន គច្ឆន្តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន ឧប្បថេន គច្ឆន្តោ បថេន គច្ឆន្តស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៩២] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរខាងក្រោយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដើរខាងមុខ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនដើរខាងក្រោយ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺដើរខាងមុខ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវដើរខាងក្រោយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺដើរខាងមុខទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរខាងក្រោយហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺដើរខាងមុខ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៩៣] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដើរតាមផ្លូវ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺដើរតាមផ្លូវ ។

ន ឧប្បថេន គច្ឆន្តេន បថេន គច្ឆន្តស្ស អគិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧប្បថេន គច្ឆន្តោ បថេន គច្ឆន្តស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

តយោ បកិណ្ណកា

[៤៩៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សម-យេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឋិតា ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ ករោន្តិ ។ បេ ។ ន ឋិតោ អគិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឋិតេន អគិលានេន ឧច្ចារោ វា បស្សាវោ វា កាតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឋិតោ អគិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ករោតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺដើរតាមផ្លូវទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ហើយដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

បកិណ្ណកៈ មាន ៣ សិក្ខាបទ

[៤៩៤] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈរបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អញគ្មានជំងឺនឹងមិនឈរបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ។

ភិក្ខុគ្មានជំងឺមិនត្រូវឈរបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ គ្មានជំងឺហើយឈរបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៩៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ហរិតេ ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ ករោន្តិ ។ បេ ។ ន ហរិតេ អគិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ហរិតេ អគិលានេន ឧច្ចារោ វា បស្សាវោ វា ខេឡោ វា កាតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ហរិតេ អគិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា ករោតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលា-នស្ស អបហរិតេ កតោ ហរិតំ ឱត្ថរតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៩៦] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន

[៤៩៥] សាវត្ថីនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្លះ លើស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញគ្មានជំងឺនឹងមិនបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់ ។

ភិក្ខុគ្មានជំងឺមិនត្រូវបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់និងឈើស្រស់ទេ ។ ភិក្ខុណា គ្មានជំងឺអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬទឹកមាត់ដែលភិក្ខុបន្ទោបង់ទៅលើទីដែលប្រាសចាកវត្ថុស្រស់ ហើយហូរទៅត្រង់ទីដែលមានស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៩៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ វេលានោះឯង

ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧឝកោ ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ ករោន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ឧទកេ ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ ករិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧទកេ ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ ករិស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ឧទកេ ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ ករោថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ឧទកេ ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ ករិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។

ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់លើទឹក ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងហ៊ានបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់លើទឹក ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមគុណសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់លើទឹកសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់លើទឹក ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់លើទឹកទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង-

ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន ឧទកេ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៤៩៧] តេន ខោ បន សមយេន គិលានា ភិក្ខូ ឧទកេ ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ កាតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ(១) ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា ឧទកេ ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ កាតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន ឧទកេ អគិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

១ កុក្កុច្ចាយន្តា ភគវតោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ ដាក់លើទឹក ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានបញ្ញត្តចំពោះពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ ។

[៤៩៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជំងឺនឹករង្កៀសនឹងការបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្វះ បស្សាវៈខ្វះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្វះ ដាក់លើទឹក ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាក្នុងវេលានោះរួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជំងឺ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្វះ បស្សាវៈខ្វះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្វះ ដាក់លើទឹកបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញគ្មានជំងឺនឹងមិនបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹក ។

ន ឧទកេ អគិលានេន[១] ឧច្ចារោ វា បស្សាវោ វា ខេឡោ វា កាតព្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ អគិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា ករោតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស គិលានស្ស ថលេ កតោ ឧទកំ ឱត្ថរតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បាទុកាវគ្គោ សត្តមោ ។

១ ភិក្ខុនាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុគ្មានជំងឺមិនត្រូវបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ ដាក់លើទឹកទេ ។ ភិក្ខុណា គ្មានជំងឺអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ ដាក់លើទឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជំងឺ ១ ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬទឹកមាត់ ដែលភិក្ខុបន្ទោបង់ដាក់លើគោក ហើយហូរទៅក្នុងទឹក ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្កួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

បាទុកាវគ្គទី ៧ ចប់ ។

តស្សុទ្ទានំ[១]

បរិមណ្ឌលំ បដិច្ឆន្នំ

សុសំវុតោក្ខិត្តចក្ខុនា

ឧក្ខិត្តុជ្ជគ្ឃិកាប្បសទ្ទោ

តយោ ចេវប្បចាលកា ។

ខម្ភឱគុណ្ឋិតោ ចេវ

ឧក្កុដិបល្ហត្ថិកាយ ច

សក្កច្ចំ បត្តសញ្ញី ច

សមសូបសមតិត្តិកំ ។

សក្កច្ចំ បត្តសញ្ញី ច

សបទានា សមេន ច

ថូបិកតោ បដិច្ឆន្នំ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឧទ្ទានគាថា នត្ថិ ។

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងសេខិយវគ្គ[១]នោះគឺ

បរិមណ្ឌលនិវាសន ១ បរិមណ្ឌលបារុបន ១ សុបដិច្ឆន្នគមន ១
សុបដិច្ឆន្ននិសីទន ១ សុសំវុតគមន ១ សុសំវុតនិសីទន ១
ឱក្ខិត្តចក្ខុគមន ១ ឱក្ខិត្តចក្ខុនិសីទន ១ នឧក្ខិត្តកគមន ១
នឧក្ខិត្តកនិសីទន ១ នឧជ្ជគ្ឃិកគមន ១ នឧជ្ជគ្ឃិកនិសីទន ១
អប្បសទ្ទគមន ១ អប្បសទ្ទនិសីទន ១ នកាយប្បចាលកគមន ១
នកាយប្បចាលកនិសីទន ១ នពាហុប្បចាលកគមន ១
នពាហុប្បចាលកនិសីទន ១ នសីសប្បចាលកគមន ១
នសីសប្បចាលកនិសីទន ១ នខម្ភកតគមន ១ នខម្ភកតនិសីទន ១
នឱគុណ្ឋិតគមន ១ នឱគុណ្ឋិតនិសីទន ១ នឧក្កុដិកគមន ១
នបល្លត្ថិកនិសីទន ១ សក្កច្ចបិណ្ឌបាតបដិគ្គហណ ១
បត្តសញ្ញីបដិគ្គហណ ១ សមសូបកបដិគ្គហណ ១
សមតិត្តិកបដិគ្គហណ ១ សក្កច្ចបិណ្ឌបាតភុញ្ជន ១
បត្តសញ្ញីបិណ្ឌបាតភុញ្ជន ១ សបទានបិណ្ឌបាតភុញ្ជន ១

---

១ ព្រះត្រៃបិដកអក្សរឱរុប និងភូមា មិនមានគាថាប្រាប់ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងសេខិយកណ្ឌនេះ ដូចក្នុងកណ្ឌឯទៀត ៗ ខាងដើមនោះទេ ឯកណ្ឌខាងដើម គឺបារាជិកកណ្ឌក្តី តេរសកណ្ឌក្តី រហូតដល់បាចិត្តិយកណ្ឌ ក៏សុទ្ធតែមានគាថាប្រាប់ចំនួនសិក្ខាបទទាំងអស់ ប្លែកគ្នាតែកន្លែងដាក់គាថា កណ្ឌខ្លះដាក់ត្រង់ចុងបំផុតវគ្គ កណ្ឌខ្លះដាក់ត្រង់ចុងបំផុតកណ្ឌ ឯក្នុងបាលីស្លឹករិតអក្សរខមមានគាថាប្រាប់ចំនួនសិក្ខាបទគ្រប់កន្លែង តាំងពីបារាជិកកណ្ឌដល់សេខិយកណ្ឌ ។

សេក្ខិយកណ្ឌោ ឧទ្ទានគាថា

វិញ្ញត្តិ ឧជ្ឈានសញ្ញិនា ។
មហន្តំ មណ្ឌលំ ទ្វារំ
សព្វំ ហត្ថំ ន ព្យាហរេ
ឧក្ខេ វេច្ឆទនំ[១] គណ្ឌោ
ថូបំ សិត្ថាវការកំ ។
ជិវ្ហានិច្ឆារកំ ចេវ
ចបុចបុ សុរុសុរុ
តយោ និល្លេហកា វុត្តា
សាមិសេន សសិត្ថកា ។
ឆត្តបាណិស្ស សទ្ធម្មំ
ន ទេសេន្តិ តថាគតា
តតោ ច ទណ្ឌបាណិស្ស
សត្ថអាវុធបាណិនោ ។
បាទុកា ឧបាហនា ចេវ
យានសេយ្យគតស្ស ច
បល្លត្ថិកាយ និសិន្នស្ស
វេដ្ឋិតោ គុណ្ឋិតេន ច ។

១ ឧក្ខេវច្ឆេទនន្តិ បាឋោ យុត្តតរោ ។

សេក្ខិយកណ្ឌ ឧទ្ទានគាថា

សមសូបកបិណ្ឌបាតភុញ្ជន ១ នថូបិកតោមទ្ទនភុញ្ជន ១

សូបព្យញ្ជនោទនបដិច្ឆាទន ១ សូបោទនវិញ្ញត្តិ ១

ឧជ្ឈានសញ្ញីបត្តោលោកន ១ នាតិមហន្តកពឡករណ ១

បរិមណ្ឌលអាលោបករណ ១ នអនាហដទ្វារវិវរណ ១

នសព្វហត្ថបក្ខិបន ១ នសកពឡព្យាហរណ ១

នបិណ្ឌុក្ខេបកភុញ្ជន ១ នកពឡាវច្ឆេទក ១

នអវគណ្ឌការភុញ្ជន ១ នហត្ថនិទ្ធុនកភុញ្ជន ១

នសិត្ថាវការកភុញ្ជន ១ នជិវ្ហានិច្ឆារកភុញ្ជន ១

នចបុចបុការកភុញ្ជន ១ នសុរុសុរុការកភុញ្ជន ១

នហត្ថនិល្លេហកភុញ្ជន ១ នបត្តនិល្លេហកភុញ្ជន ១

នឱដ្ឋនិល្លេហកភុញ្ជន ១ នសាមិសបដិគ្គហណ ១

នសសិត្ថកឆឌ្ឌន ១ នឆត្តបាណិទេសន ១

នទណ្ឌបាណិទេសន ១ នសត្ថបាណិទេសន ១

នអាវុធបាណិទេសន ១ នបាទុការុឡ្ហទេសន ១

នឧបាហនទេសន ១ នយានគតទេសន ១

នសយនគតទេសន ១ នបល្លត្ថិកទេសន ១

នវេដ្ឋិតសីសទេសន ១ នឱគុណ្ឋិតសីសទេសន ១

ឆមា នីចាសនេ ឋានេ

បច្ឆតោ ឧប្បថេន ច

ឋិតកេន ន កាតព្វំ

ហរិតេ ឧទកម្ហិ ចាតិ ។

បរិមណ្ឌលុជ្ជគ្ឃិកា

ខម្ភំ សក្កច្ច ជាហជា

ន សុរុសុរុ ចាទុកា

ឥច្ចេតេ សត្តវគ្គិយា ។

បញ្ញត្តា អតិទេវេន

គោតមេន យសស្សិនា

សាវកេ សិក្ខនត្ថាយ

បញ្ចសត្តតិសេក្ខិយាតិ ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ សេក្ខិយា ធម្មា ។ តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

សេក្ខិយកណ្ឌំ និដ្ឋិតំ ។

នធមាទេសន ១ នទីឃាសនទេសន ១
នឋិតទេសន ១ នបច្ឆតោទេសន ១
នឧប្បថទេសន ១ នឋិតករណ ១
នហរិតករណ ១ នឧទកករណ ១ ។
វគ្គទាំង ៧ នេះគឺ បរិមណ្ឌលវគ្គ ១ នឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គ ១
នខម្ភកតវគ្គ ១ នសក្កច្ចវគ្គ ១ នាហជវគ្គ ១
នសុរុសុរុវគ្គ ១ នបាទុកាវគ្គ ១ ។ សេក្ខិយវត្តទាំង

៧៥ សិក្ខាបទ (នេះ) ព្រះគោតមដ៏មានយសជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា បានបញ្ញត្តហើយ ដើម្បីឲ្យពួកសាវកសិក្សាតាម ។ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ វត្តដែលគប្បីសិក្សាទាំងឡាយខ្ញុំបានសំដែងឡើងហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុងសេក្ខិយ-វត្តទាំងនោះ លោកទាំងឡាយបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគម្រប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគម្រប់បីដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ អស់លោកដ៏មានអាយុ ជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងសេក្ខិយវត្តទាំងនេះហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាអស់លោកស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្ដីបរិសុទ្ធិនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

សេក្ខិយកណ្ឌ ចប់ ។

អធិករណសមថា ធម្មា

[៤៩៨] ឥមេ ខោ បជាយស្មន្តោ សត្ត អជិក-
រណសមថា ជម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។ ឧប្បន្នុប្បន្នានំ
អជិករណានំ សមថាយ វូបសមាយ សម្មុខាវិនយោ
ជាតព្វោ សតិវិនយោ ជាតព្វោ អមូឡ្ហវិនយោ
ជាតព្វោ បដិញ្ញាយ ការេតព្វំ យេភុយ្យសិកា
តស្ស ចាបិយសិកា តិណវត្ថារកោតិ ។

ពួកធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈ

[៤៩៨] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ពួកធម៌ ៧ យ៉ាង សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈនេះ តែងមកកាន់ឧទ្ទេស (គឺការដែលសំដែងឡើង) ។ (ឯធម៌ ៧ យ៉ាងនោះគឺ) សង្ឃត្រូវឲ្យសម្មុខាវិន័យ[១] ១ សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យ[២] ១ សង្ឃត្រូវឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ[៣] ១ សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យកាត់ទោសតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ ១ សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យខាងច្រើនជាប្រមាណ ១ សង្ឃត្រូវធ្វើទោសតាមកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តលាមក[៤] ១ សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យឲ្យពួកភិក្ខុដែលវិវាទទាស់ទែងគ្នា សង្រ្គួបសង្រ្គួមអត់ឱនគ្នាទៅវិញទៅមក ដូចគេគ្របមូត្រលាមកដោយស្មៅដើម្បីស្ងប់រម្ងាប់នៃអធិករណៈ (ទាំងនោះ) ដែលកើតឡើងហើយ ១ ។

---

១ ធម្មវាទីបុគ្គលពន្យល់បង្ហាញអធម្មវាទីបុគ្គលដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាសត្ថុសាសនៈ លោកចូរកាន់យកធម្មវិន័យនេះចុះ លោកចូរស្រឡាញ់ធម្មវិន័យនេះចុះ បើអធិករណៈរម្ងាប់បានដូច្នេះជាដើម ហៅថា សម្មុខាវិន័យ ។ ២ សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធចាកអាបត្តិមានសតិបរិបូណ៌ ដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចា ។ ៣ សង្ឃត្រូវឲ្យអមូឡ្ហ-វិន័យដល់ភិក្ខុដែលជាពីឆ្កួតហើយ ដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចា ដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុណាមួយចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិអ្វីឡើយ ។ ៤ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តលាមក ភិក្ខុឯទៀតចោទដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃត្រឡប់គេចកែប្រែសំដីពោលពាក្យកុហក សង្ឃត្រូវធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចា ហើយភិក្ខុនោះត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ត មានមិនត្រូវឲ្យ ។ ឧបសម្បទានិងនិស្ស័យជាដើម ។ (ស្រង់យកពីចុល្លវគ្គ សមថក្ខន្ធកៈ) ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ សត្ត អធិករណសមថា ធម្មា ។ តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

អធិករណសមថា ធម្មា និដ្ឋិតា ។

[៤៩៩] ឧទ្ទិដ្ឋំ ខោ អាយស្មន្តោ និទានំ ឧទ្ទិដ្ឋា ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា តេរសសង្ឃាទិសេសា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា ទ្វេ អនិយតា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា តឹស និស្សគ្គិយា បាចិត្តិយា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា ទ្វេ នវុតិ បាចិត្តិយា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា ចត្តារោ បាដិទេសនីយា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់អធិករណៈ មាន ៧ យ៉ាងខ្ញុំបានសំដែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុងធម៌ ៧ យ៉ាងនោះ អស់លោកជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគម្រប់ពីរដងផង អស់លោកជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគម្រប់បីដងផង អស់លោកជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ អស់លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងធម៌ទាំងនោះហើយ ហេតុនោះ បានជាអស់លោកស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

ធមិសម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈ ចប់ ។

[៤៩៩] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ និទានខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបារាជិក ៤ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ១៣ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អនិយតសិក្ខាបទ ២ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ៣០ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបាចិត្តិយ ៩២ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ៤ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ

ឧទ្ទេសាវសានំ

សេក្ខិយា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា សត្ត អធិករណសមថា ធម្មា ។ ឯត្តកំ តស្ស ភគវតោ សុត្តាគតំ សុត្តបរិយាបន្នំ អន្វទ្ធមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តត្ថ សព្វេហេវ សមគ្គេហិ សម្មោទមានេហិ អវិវទមានេហិ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

មហាវិភង្គោ និដ្ឋិតោ ។

ឧទ្ទេសាវសាន

សេក្ខិយវត្តខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់អធិករណៈមាន ៧ យ៉ាងខ្ញុំក៏សំដែងឡើងហើយ ។ សិក្ខាបទមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ មកហើយក្នុងសុត្តៈ (មាតិកា) រាប់បញ្ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ តែងមកកាន់ឧទ្ទេស (គឺការសំដែងបាតិមោក្ខ) រាល់ ៗ កន្លះខែ ។ អស់លោករាល់អង្គគប្បីព្រមព្រៀងគ្នា គប្បីរីករាយរកគ្នា កុំវិវាទគ្នា គប្បីសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះទៅហោង ។

មហាវិភង្គ ចប់ ។

សង្ខេបកថាផ្តុំលម្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៦ ១

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ២

បទភាជនីយ.. ៣

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៤

សិក្ខាបទទី ៧ ៥

និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត ៧

សិក្ខាបទវិភង្គ ៨

បទភាជនីយ.. ៩

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ១០

សិក្ខាបទទី ៨ ១១

និទានភិក្ខុ ២ រូប.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តសិក្ខាបទវិភង្គ.. ១២

បទភាជនីយ.. ១៣

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ១៤

សិក្ខាបទទី ៩ ១៥

និទានឆន្នភិក្ខុ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៧

សង្ខិកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

បទភាជនីយ.. ១៨

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ១៩

សិក្ខាបទទី ១០ ២០

និទានភិក្ខុស្រុកអាឡវីទាំងឡាយ.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ២១

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ២២

ឧទ្ទាននៃភូតគាមវគ្គ.. ២៣

ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ ២៤

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

ការសន្មតិភិក្ខុឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ២៦

សេចក្តីបញ្ញត្ត ២៧

ការសន្មតិភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨ ប្រការឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ៣០

សិក្ខាបទវិភង្គ ៣១

គរុធម៌ ៨ ប្រការ.. ៣៣

បទភាជនីយ.. ៣៤

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣៨

សិក្ខាបទទី ២ ៣៩

និទានព្រះចូឡបន្ថក .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ.. ៤២

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៤៣

សង្ខេបចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៣ .... ៤៤

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ......... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង ៤៥

និទានព្រះមហាបជាបតីគោតមី......... ៤៦

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ៤៧

បទភាជនីយ......... ៤៨

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ......... ៤៩

សិក្ខាបទទី ៤ .... ៥០

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ......... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ......... ៥១

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ......... ៥៣

សិក្ខាបទទី ៥ .... ៥៤

និទានភិក្ខុ ១ រូបត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត......... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង ៥៥

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់......... ៥៦

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ......... ៥៧

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ......... ៥៨

សិក្ខាបទទី ៦ .... ៥៩

និទានឧទាយិភិក្ខុ......... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ ៦១

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ......... ៦២

សន្ទឹកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៧ ៦៣
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,
សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង ៦៤
សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ៦៥
បទភាជនីយ.. ៦៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៦៨
សិក្ខាបទទី ៨ ៦៩
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,
សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង ៧០
សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ៧១
បទភាជនីយ.. ៧២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៧៣
សិក្ខាបទទី ៩ ៧៤
និទានថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី .... ,,
សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង ៧៦
សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ៧៧
បទភាជនីយ.. ៧៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៧៩
សិក្ខាបទទី ១០ ៨០
និទានឧទាយិភិក្ខុ.. ,,
សេចក្តីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ ៨១

សង្ខឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៨២

ឧទាននៃឱវាទវគ្គ.. ៨៣

ភោជនវគ្គ បឋមសិក្ខាបទ *៨៤*

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង និងនិទានព្រះសារីបុត្តត្ថេរ.. ៨៦

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ និងបទភាជនីយ.. ៨៧

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ... ៨៨

សិក្ខាបទទី ២ *៨៩*

និទានទេវទត្តភិក្ខុ.. ,,

បឋមប្បញ្ញត្តិ និងបឋមានុប្បញ្ញត្តិ.. ៩០

ទុតិយានុប្បញ្ញត្តិ ៩១

តតិយានុប្បញ្ញត្តិ ៩២

ចតុត្ថានុប្បញ្ញត្តិ.. ៩៣

បញ្ចមានុប្បញ្ញត្តិ ៩៤

ឆដ្ឋានុប្បញ្ញត្តិ ៩៥

សត្តមានុប្បញ្ញត្តិ ៩៧

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៩៩

សិក្ខាបទទី ៣ *១០០*

និទានបុរសធ្វើការម្នាក់ជាមនុស្សទ័លក្រ.. ,,

បឋមប្បញ្ញត្តិ.. ១០៣

និទានភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ និងបឋមានុប្បញ្ញត្តិ... ១០៤

សង្ខឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ទុតិយានុប្បញ្ញត្តិ ១០៥
តតិយានុប្បញ្ញត្តិ ១០៦
និយាយពីអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកំណត់ភត្តដែលគេបម្រុងដើម្បីខ្លួន ឲ្យដល់ភិក្ខុឯទៀត និង
សិក្ខាបទវិភង្គ ១០៧
បទភាជនីយ ១០៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១០៩

សិក្ខាបទទី ៤ *១១០*

និទានឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា .... ,,
សេចក្តីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១១៥
បទភាជនីយ ១១៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១១៧

សិក្ខាបទទី ៥ *១១៨*

និទានភិក្ខុច្រើនរូប .... ,,
សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង ១១៩
សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១២១
បទភាជនីយ ១២៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១២៤

សិក្ខាបទទី ៦ *១២៥*

និទានភិក្ខុពីររូបដើរផ្លូវឆ្ងាយ .... ,,
សេចក្តីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១២៧

សង្ខឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

បទភាជនីយ.. ១២៩

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ១៣០

សិក្ខាបទទី ៧ *១៣១*

និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៣២

បទភាជនីយ.. ១៣៣

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ១៣៤

សិក្ខាបទទី ៨ *១៣៥*

និទានព្រះវេឡដ្ឋសីសត្ថេរ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត ១៣៦

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ.. ១៣៧

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ១៣៨

សិក្ខាបទទី ៩ *១៣៩*

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង ១៤០

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៤១

បទភាជនីយ.. ១៤២

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ១៤៤

សិក្ខាបទទី ១០ *១៤៥*

និទានភិក្ខុ ១ រូបជាអ្នកប្រព្រឹត្តបង្សុកូលនូវរបស់គ្រប់យ៉ាង.............................. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង និងសេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ ១៤៦

សង្ខឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទវិភង្គ ១៤៧
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ១៤៨
ឧទ្ទាននៃភោជនវគ្គ ១៤៩

អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ ១៥០

និទានព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ.. ,,
សេចក្ដីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៥៣
បទភាជនីយ.. ១៥៤
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ១៥៥

សិក្ខាបទទី ២ ១៥៦

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ .... ,,
សេចក្ដីបញ្ញត្ត ១៥៧
សិក្ខាបទវិភង្គ ១៥៨
បទភាជនីយ.. ១៥៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ១៦០

សិក្ខាបទទី ៣ ១៦១

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ .... ,,
សេចក្ដីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៦៣
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ១៦៤

សិក្ខាបទទី ៤ ១៦៥

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ .... ,,
សេចក្ដីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៦៦

សង្ខឹកចង្អុលច្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

បទភាជនីយ ១៦៧

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៦៨

សិក្ខាបទទី ៥ *១៦៩*

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៧០

បទភាជនីយ ១៧១

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៧២

សិក្ខាបទទី ៦ *១៧៣*

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង ១៧៥

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ ទី ១ និងទី ២ .... ១៧៧

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ ទី ៣ .... ១៧៨

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ ទី៤ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៧៩

បទភាជនីយ ១៨១

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៨២

សិក្ខាបទទី ៧ *១៨៣*

និទានមហានាមសក្យ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត សិក្ខាបទវិភង្គ និងបវារណា ៤ យ៉ាង ១៨៨

បទភាជនីយ ១៨៩

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៩១

សន្ទឹកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៨ ១៩២

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង ១៩៣

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៩៤

បទភាជនីយ.. ១៩៥

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ... ១៩៦

សិក្ខាបទទី ៩ ១៩៧

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ១៩៨

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ... ១៩៩

សិក្ខាបទទី ១០ ២០០

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ ២០១

បទភាជនីយ.. ២០២

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទ្ទាននៃអចេឡកវគ្គ ២០៣

សុរាបានវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ ២០៤

និទានពួកអ្នកឃ្វាលគោ និងឃ្វាលពពែ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ.. ២០៩

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ... ២១០

សង្ខិកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ២	២១១
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្ត	,,
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ........	២១២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ........	២១៣
សិក្ខាបទទី ៣	២១៤
និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ	,,
សេចក្តីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២១៥
បទភាជនីយ........	២១៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ........	២១៧
សិក្ខាបទទី ៤	២១៨
និទានឆន្នភិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្ត	,,
សិក្ខាបទវិភង្គ បទភាជនីយ	២១៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ........	២២០
សិក្ខាបទទី ៥	២២១
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្ត	,,
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ........	២២២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ........	២២៣
សិក្ខាបទទី ៦	២២៤
និទានភិក្ខុច្រើនរូប........	,,
សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង និងសេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ១	២២៥

សង្ខិកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

	លេខទំព័រ
សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ២ និងសិក្ខាបទវិភង្គ..	២២៦
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ..	២២៧
សិក្ខាបទទី ៧	*២២៨*
និទានព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ	,,
សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង	២២៩
សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ១	២៣០
សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ២	២៣១
សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ៣	២៣២
សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ៤	២៣៣
សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ៥	២៣៤
សិក្ខាបទវិភង្គ	២៣៥
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ..	២៣៦
សិក្ខាបទទី ៨	*២៣៧*
និទានភិក្ខុច្រើនរូប..	,,
សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៣៨
បទភាជនីយ..	២៣៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ..	២៤០
សិក្ខាបទទី ៩	*២៤១*
និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ	,,
សេចក្តីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ	២៤២

សង្ខេបរឿងក្នុងសិក្ខាបទ

លេខទំព័រ

បទភាជនីយ ២៤៣

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៤៤

សិក្ខាបទទី ១០ ២៤៥

និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ២៤៦

បទភាជនីយៈ ២៤៧

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទ្ទាននៃសុរាបានវគ្គ ២៤៨

សប្បាណកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ ២៤៩

និទានឧទាយិភិក្ខុ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តសិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ២៥០

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៥១

សិក្ខាបទទី ២ ២៥២

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្ត .... ,,

សិក្ខាបទវិភង្គ បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៥៣

សិក្ខាបទទី ៣ ២៥៤

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តសិក្ខាបទវិភង្គ និងអធិករណៈ ៤ យ៉ាង ២៥៥

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៥៦

សង្ខិតកថាផ្ដុំលទ្ធប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៤ ២៥៧

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ .... ,,

សេចក្ដីបញ្ញត្តសិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ២៥៩

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៦០

សិក្ខាបទទី ៥ ២៦១

និទានឧបាលិទារក .... ,,

សេចក្ដីបញ្ញត្ត ២៦៥

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ២៦៦

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៦៧

សិក្ខាបទទី ៦ ២៦៨

និទានភិក្ខុ ១ រូប .... ,,

សេចក្ដីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ២៦៩

បទភាជនីយ ២៧០

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៧១

សិក្ខាបទទី ៧ ២៧២

និទានភិក្ខុ ១ រូប .... ,,

សេចក្ដីបញ្ញត្ត ២៧៣

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ២៧៤

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៧៥

សង្ខេបកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៨ ២៧៦

និទានភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋ ជាភិក្ខុមិច្ឆាទិដ្ឋិ.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ២៨២

ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម.. ២៨៤

បទភាជនីយ.. ២៨៦

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ២៨៧

សិក្ខាបទទី ៩ ២៨៨

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ២៨៩

ការបរិភោគរួម មានពីរយ៉ាង.. ២៩០

បទភាជនីយ.. ២៩១

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ២៩២

សិក្ខាបទ ទី ១០ ២៩៣

និទានសមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្ឋក មានទិដ្ឋិអាក្រក់ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣០១

បទភាជនីយ.. ៣០២

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទ្ទាននៃសប្បាណកវគ្គ ៣០៥

សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទ ទី ១ ៣០៦

និទានភិក្ខុឈ្មោះឆន្ន .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣០៧

សង្ខេបរឿងច្បាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

បទភាជនីយ.. ៣០៨

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣១០

សិក្ខាបទទី ២ ៣១១

និទានព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងអានិសង្សវិន័យ និងនិទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ .... ,,

សេចក្ដីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣១៣

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣១៤

សិក្ខាបទទី ៣ ៣១៥

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

សេចក្ដីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣១៧

មោហារោបនកម្ម.. ៣១៨

បទភាជនីយ.. ៣១៩

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣២០

សិក្ខាបទទី ៤ ៣២១

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

សេចក្ដីបញ្ញត្តសិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ៣២២

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣២៣

សិក្ខាបទទី ៥ ៣២៤

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

សេចក្ដីបញ្ញត្តសិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ៣២៥

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣២៦

សង្ខេបចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៦ ៣២៧

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.................... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តសិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ.................... ៣២៨

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.................... ៣២៩

សិក្ខាបទទី ៧ ៣៣០

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.................... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ.................... ៣៣១

បទភាជនីយ.................... ៣៣២

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.................... ៣៣៣

សិក្ខាបទទី ៨ ៣៣៤

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.................... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត និងសិក្ខាបទវិភង្គ.................... ៣៣៥

បទភាជនីយ.................... ៣៣៦

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.................... ៣៣៧

សិក្ខាបទទី ៩ ៣៣៨

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.................... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ.................... ៣៣៩

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.................... ៣៤០

សិក្ខាបទទី ១០ ៣៤១

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.................... ,,

សង្ខេបចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣៤២

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣៤៣

សិក្ខាបទទី ១១ ៣៤៥

និទានទព្វមល្លបុត្រ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣៤៦

បទភាជនីយ.. ៣៤៧

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣៤៨

សិក្ខាបទី ១២ ៣៤៩

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣៥១

បទភាជនីយ.. ៣៥២

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និង ឧទ្ទាននៃសហធម្មិកវគ្គ ៣៥៣

រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ ៣៥៤

និទានស្តេចព្រះនាមបសេនទិកោសល.. ,,

និយាយពីទោសចូលទៅកាន់រាជត្រកូលមាន ១០ យ៉ាង.. ៣៥៩

សេចក្តីបញ្ញត្ត ៣៦២

សិក្ខាបទវិភង្គ ៣៦៣

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣៦៤

សិក្ខាបទទី ២ ៣៦៥

និទានភិក្ខុ ១ រូប.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង និងនិទាននាងវិសាខាមិគារមាតា ៣៦៦

សង្ខេកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ១ និងនិទានកូនក្មួយអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី.................... ៣៦៨

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ២ និងសិក្ខាបទវិភង្គ.. ៣៧០

បទភាជនីយ.. ៣៧១

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣៧២

សិក្ខាបទទី ៣ *៣៧៣*

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និយាយតិរច្ឆានកថា .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង និទានភិក្ខុច្រើនរូប និងសេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ១......... ៣៧៦

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ២ .... ៣៧៧

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ៣ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣៧៨

បទភាជនីយ.. ៣៧៩

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣៨០

សិក្ខាបទទី ៤ *៣៨១*

និទានភិក្ខុច្រើនរូប.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្ត ៣៨២

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ... ៣៨៣

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៣៨៤

សិក្ខាបទទី ៥ *៣៨៥*

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣៨៦

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ... ៣៨៧

សង្ខឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៦ .... *៣៨៨*

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ............ ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣៨៩

បទភាជនីយ............ ៣៩០

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ............ ៣៩១

សិក្ខាបទទី ៧ .... *៣៩២*

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ............ ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង និងនិទានឧទាយិភិក្ខុ ៣៩៣

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ៣៩៤

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ............ ៣៩៥

សិក្ខាបទទី ៨ .... *៣៩៦*

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ............ ៣៩៦

សេចក្តីបញ្ញត្តសិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ............ ៣៩៧

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ............ ៣៩៨

សិក្ខាបទទី ៩ .... *៣៩៩*

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ............ ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តសិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ............ ៤០០

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ............ ៤០១

សិក្ខាបទទី ១០ .... *៤០២*

និទាននន្ទភិក្ខុ .... ,,

សង្ខឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សេចក្តីបញ្ញត្តសិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ៥០៣

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៥០៤

ឧទ្ទាននៃរតនវគ្គ ៥០៥

បាដិទេសនីយកណ្ឌ សិក្ខាបទទី ១ ៥០៦

និទានភិក្ខុនី ១ រូបទៅបិណ្ឌបាត.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តសិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ៥០៩

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៥១១

សិក្ខាបទទី ២ ៥១២

និទានឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី .... ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តនិងសិក្ខាបទវិភង្គ ៥១៣

បទភាជនីយ.. ៥១៤

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៥១៥

សិក្ខាបទទី ៣ ៥១៦

និទានត្រកូល ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាទាំងពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ .... ,,

សេក្ខសម្មតិ ៥១៧

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង និងនិទានភិក្ខុច្រើនរូប.. ៥១៨

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ១ .... ៥១៩

និទានភិក្ខុ ១ រូប.. ៥២០

សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់ទី ២ និងសិក្ខាបទវិភង្គ.. ៥២១

បទភាជនីយ.. ៥២២

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៥២៤

សង្ខេបរឿងក្នុងច្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៤ ៤២៥

និទានពួកទាសរបស់សាកិយជន.. ,,

សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង.. ៥២៦

និទានភិក្ខុ ១ រូប និងសេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់.. ៥២៧

សិក្ខាបទវិភង្គ.. ៥២៨

បទភាជនីយ.. ៥៣១

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.. ៥៣២

សេក្ខិយកណ្ឌ ៤៣៤

បរិមណ្ឌលវគ្គ.. ,,

សារុប្ប មាន ២៦.. ,,

ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គ.. ៥៥២

ខម្ភកតវគ្គ.. ៥៥៨

ភោជនប្បដិសំយុត្ត ៣០ ៤៥១

សក្កច្ចវគ្គ.. ៥៥៥

កពឡវគ្គ.. ៥៦៥

សុរុសុរុវគ្គ.. ៥៧០

ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តមាន ១៦ សិក្ខាបទ ៤៧៦

បាទុកាវគ្គ.. ៥៨២

បកិណ្ណក មាន ៣ សិក្ខាបទ.. ៥៩៣

ពួកធមិសម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈ.. ៥០១